Istók János

ált, amely reája vonat-
, a himlőoltási bizonyít-
en úgy szerepelt mint
yiből azt látta, hogy ő
ése óta György volt, s
sonyították le Gyurivá.
n, de az iskolának nem
gy őt György voltából
emrehányóan nézett az
jogtalanságot nemcsak
ápolta is. Csak az békíti
ja most nagykomolyan
tán megszűnik a Gyuri-
az iskolában.
a magyarázatot tar-
az a vágy motosz-
nolykodó öregének azt
ekem mondja? Hiszen
teszek, csak éppen
óta csak azért lettem
gimnazista és a gim-
hessek." De az apa a
tván, kifejtette a fia
gyé válásának min-
. Olyanformán, hogy
gy az apja nemcsak
őt, hanem még nem
fia már mindent tud,
isz el, és mi min-
t az apja. Ibsen Nó-
ulhatott az ő prézsmi-
Gyuri az apját nézte,
nagyarázni igyekezett,
ekkel a gimnáziumban
int az elemi iskolában,
nárral lesz dolga, míg

A Ramasetter-szoborpályázaton első díjat nyert mű. — Istók János műve

Ujság 1905. XI. 5.

LIPCSEY VIKTÓRIA, a kassai Orsolya-szüzek fejedelemasszonya

Petőfi-vontató

A halhatatlan istenekre, semmi sem individuálisabb, mint a halhatatlanság. Példának okáért: a költő halhatatlan, de Homér mégis halhatatlanabb, mint például . . . de nem említek nevet. Minek inzultálnám legjobb barátaimat személy szerint?

tekintsem Petőfi nevét a
letnek, gúnynak vagy
Hiszen érteném, ha
dasági író lett volna,
olcsó lebonyolításáról
volna.

De Petőfi, tudtomma
fejtett ki üdvös tevék
csatadalaiban következe
gazdasági vonatkozáso
forgalmat. Sem lirai,
nyeiben nem találko
„behozatal"-lal.

Pedig a róla elkeresz
tan bevallott célja a ki

Azt is kétleni bátor
halhatatlanságának öre
tató lényegesen hozzáj
kereskedelmünk föllend
külözhetőnek találom a

Akármilyen jóhangzás
osztrák céget sem fog
több nyersárut rendelje
A nyersárúnak jóformá
a költői nimbuszra.

Mit szólnának a fran
nális tehervonat mozd
nevét olvasnák? Sőt, ú
sem tapsolnának ujon
kenőcs-gyár alakulna „
neve alatt.

Meg vagyok győződv
cs. és királyi társaság
tanusította, amikor vo
tette Petőfi nevét. Vagy
ízű mézes madzagot a

F . k.: László Lajos — 64 11934 FNYV 7 — F. v.: Demeter Tivadar

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM

ISTÓK JÁNOS

Meghívó

A

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

és a

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM PESTERZSÉBETI MÚZEUMA

I S T Ó K J Á N O S

Érdemes művész

gyűjteményes kiállításának

MEGNYITÁSÁRA

A megnyitó beszédet

POGÁNY Ö. GÁBOR

tartja

1964. október 24-én dé'ben 12 órakor

Budapest XX, Kossuth Lajos u. 39

ISTÓK JÁNOS

LE 18. o.

Fájdalommal tudatjuk, hogy

Istók János

szobrászművész

a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának és a Magyar Képzőművészek Szövetségének tagja, Érdemes Művész, Kiváló Művész és a Munka Érdemrend arany fokozatának tulajdonosa

99 éves korában elhunyt.

Temetése 1972. március 6-án, du. 2 órakor lesz a **Farkasréti temetőben,** a Főváros által adományozott díszsírhelyen.

EMLÉKÉT ÖRÖKKÉ MEGŐRIZZÜK.

A gyászoló család

Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja **Magyar Képzőművészek Szövetsége**

fnyv 13

ISTÓK JÁNOS

Amit mindenkinek tudnia kell

A magyar katona

Irta: **Surányi Miklós**

Párizsban, a Szajna balpartján, a Szépművészeti iskola közelében van a Rue de Verneuil, amelynek 58. számú háza 1763-ban épült és 1923-ban egy Gourmez nevű építész tulajdonába ment át. Az egykor kétemeletes házat a tulajdonosa négyemeletesre építette fel és falába márványtáblát illesztett, amely azt hirdeti, hogy abban a házban egykoron Bercsényi László lakott, a nagy Bercsényi Miklós fia, magyar huszár és II. Rákóczi Ferenc párizsi udvarának egy apródja, aki később Franciaország marsallja lett.

Magyar huszárból Franciaország marsallja! Roppant karrier, ámbár akkora karriert majdnem könnyebb volt magyar embernek Franciaországban megfutni, mint a Habsburgok birodalmában. Idehaza a napoleoni háborúk idejében az egy *Alvinczy* József bárónak sikerült a tábornagyságig felvinni, de igazi hadvezéri talentuma örök titok maradt a történelem számára, minthogy a döntő pillanatokban mindig fölébe tettek egy-egy főherceget vagy osztrák generálist. Báró *Kray* Pál a lángeszű magyar tábornok is csak helyettes fővezér Károly főherceg alatt s a rajnai háborúban is át kell adnia a legfőbb parancsnokságot a — fiatal János főhercegnek.

A magyar katona dicsőségét nem is a német vagy osztrák hadi évkönyvek, hanem az ellenség vagy a külföldi szövetséges krónikásai zengik. Szekfű Gyula írja, hogy Napoleon egyik marsallja, Marbot generális, emlékirataiban a bámulat hangján emlékezik meg a magyar katonáról. Amikor Jellacsics tábornok (a negyvennyolcas horvát bán apja) hadseregével együtt Napoleon fogságába került, a császár Marbot generálist bízta meg a huszárság lefegyverezésével. Ez a lovasság a magyar Blankenstein huszárezred egy részéből, német dragonyosokból, lengyel ulánusokból állott, a magyarok felett egy öreg huszázezredes parancsnokolt, aki tárgyalás ürügye alatt Marbot-t és a lovasságot kicsalta a francia előőrsi vonalon túl s ott hirtelen letéve az álarcot, felszólította a németeket és lengyeleket, hogy vele együtt hazainduljanak; ezek nem voltak hajlandók s inkább Marbot lábai elé tették zászlóikat. Erre az öreg magyar haragra gyúlt, összeszidta őket s kijelentve, hogy ő a zászlót becsülettel visszaviszi, huszárjaival elvágtatott.

Ez a magyar katona. Károly főherceget az 1805. Caldiero utáni visszavonulásnál a 3. számú huszárezred menti meg. Masséna ezredes több napon át harcol 600 huszárjával, mint Leonidas Thermophilénél és végül hárman maradnak életben. Az asperni csatában a franciákat csodálatba ejti Muséry ezredes és katonáinak rettenthetetlen bátorsága és fegyelmezettsége.

A magyarságnak — írja Szekfű — szíve és esze egyaránt helyén volt, — de személyes bátorsága mellett műveltsége is megkülönböztette őket a többitől. Tipikus példa erre Fazekas Mihály. Az író, aki egy francia város prédára bocsájtásánál belép egy házba, levesz a polcról egy könyvet, felnyitja, olvassa, míg a zsákmányolás órája le nem telik, akkor visszateszi és eltávozik.

Az embernek átmelegszik a szíve, amikor ezeket a feljegyzéseket olvassa. A magyar katona legendáját külföldön talán jobban ismerik, mint nálunk. Vagy ki tud valamit Deák Pálról, Rátky Györgyről, Esterházy Bálintról, akik egytől-egyig ezredparancsnokok voltak XIV. Lajos francia király hadseregében? Ki ismeri Tóth Ferenc alakját, azét a Tóth Ferencét, aki mint a versaillesi udvar egyik legszeretetreméltóbb gavallérja, egyúttal hadseregszervező, diplomata és író is, megkapja a francia báróságot és a francia kormány megbízásából Konstantinápolyban a török hadsereg tanácsadója és a Bosporus erődítményeinek építője lesz?

Sajnos, mi a magyar huszár legendás alakját is vagy elanekdótásítottuk, mint például Simonyi óbester esetében, vagy elfelejtettük, mint azt a Plächel Antal pécsi születésű dragonyos főhadnagyot, aki nem sokkal állott mögötte Simonyi óbesternek vitézségben és háborús kitüntetésekben. Milyen kár, hogy a magyar katonai vitézség mithológiájában nem olvassuk a napoleoni háborúk idejéből való Rostás Pál, Kordás Mihály vagy Skultéty László huszárok neveit, akik közül például az utóbbi nyolcvanegy esztendeig teljesített tényleges katonai szolgálatot s 1756-tól 1815-ig minden háborúban résztvett.

A magyar huszár Nagy Frigyesnek is kedvelt

A mosoni hősök emlékműve. Felavatták június 2-án. Istók János szoborműve

Uj Idők 1934 jun. 10. 24.

katonája volt. Werner Pál altábornagy, Dabasi Halász Zsigmond ezredes, Székely Mihály tábornok, Kőszeghy Ferenc ezredes a legnagyobb porosz kitüntetés, a Pour le Mérite rendjel tulajdonosai voltak s von Ziethen, a legnagyobb porosz hadvezér Baranyay alezredes mellett tanulta a hadimesterséget.

Minden magyar embernek tudnia kell, hogy az új Olaszország dicsőséges szabadságharcának története tele van magyar névvel. Ezek között Türr István tábornok a legnagyobb és legismertebb, de Teleki Sándor gróf, Ihász Dániel, Kiss Miklós, Figyelmessy Fülöp, Éber Ferenc és még egy légió huszár tette nevét halhatatlanná az olasz hadtörténetben. A capuai csatában ők mentették meg Türr hadosztályát és ezzel magát a Garibaldi-féle hadsereget. Akkor mondták róluk az olaszok: a magyar huszárok méltán megérdemlik a világ legjobb lovasainak hírét. Ám a gyalogság is kitett magáért. Róluk mondta maga Garibaldi: Szép látvány volt, amikor a magyar veteránok olyan fegyelmezett nyugodtsággal mentek tűzbe, mintha csak a gyakorlótéren volnának. Jórészt az ő rettenthetetlen bátorságuknak köszönhetjük, hogy az ellenséget fel tudtuk tartóztatni.

Az amerikai Egyesült Államok történetében is tisztes hely illeti meg a magyar katonát. Lincoln Ábrahám, az amerikai szabadságharc hőse személyesen tűzte a legnagyobb katonai kitüntetést Stahel Gyula altábornagy mellére, aki negyvennyolcas honvéd, majd újságíró volt itthon Magyarországban. Stahel után a legnagyobb rangot Asbóth Sándor tábornok érte el az amerikai hadseregben. Ő vezérkari főnöke volt a Nyugatamerikában harcoló csapatoknak.

Ez volt a magyar katona történetének romantikus hőskora. Ez a romantika azonban hamarosan szertefoszlott, nemcsak a magyar katona, de az európai hadi szervezetek világában is. A katona fogalma átalakul. A középkori portyázó harcos, regényes lovag, feudális várúr, keresztes vitéz típusából lassankint kiformálódik a hivatásos katona, előbb a zsoldos marcona nemzetközi alakjában, utána a szélvésszel versenyt vágtató daliás huszár, aztán a menetelésben fáradhatatlan, kézitusában vakmerő gyalogos, majd az ágyúk mellett mérnöki szabatossággal dolgozó tüzér típusává.

A hadi erényekből idővel haditudomány lesz. A harcászat ma valóságos tudomány és a katona tudományosan képzett szakember. A testi erőnél fontosabb a lélek ereje: a készültség és a zsenialitás. A katona a taktika és stratégia tudósa: mérnök, hídépítő, utász, repülő pilóta, soffőr, léghajós, gépész és vegyész, térképtudós, geológus, valóságos polihisztor, feltaláló, laboratóriumi ember, aki láthatatlan sugarak, levegőrezgés, fénytan segítségével tudományos műhelyének páholyából igazgatja hadak sorsát s a háború esélyeit. A régebben arisztokratikus foglalkozás így demokratizálódott tudományos működéssé s minél demokratikusabb valamely mesterség, művészet, vagy tudomány, annál inkább zsákmánya a lángésznek és a jellemileg kimagasló egyéniségnek.

A világháború, amelyben közel negyven magyar ember kapta meg a Mária Terézia-rendet, megmutatta, hogy a magyar katona a modern hadviselés tudományában is megállja a helyét.

Jstók János

Hiúság

— Elbeszélés —

Irta: **O. Henry**

Mikor beleszeretett Molly McKeeverbe, Kid Brady megfogadta, hogy jó útra tér. A „fiúk" nagyon sajnálkoztak rajta, mert Kid volt a banda legügyesebb, legravaszabb, legerősebb csirkefogója.

De azért társai ellenkezés nélkül vették tudomásul, hogy Kid áttér az erény útjára. Ők nem tekintették férfiatlanságnak azt, hogy valaki szíve hölgye kedvéért feladja az elveit.

— Ígérem, Molly, — fogadkozott ünnepélyesen Kid, mikor Molly egy este sírva könyörgött neki, hogy javuljon meg. — Ígérem, hogy megjavulok. Dolgozni fogok és egy év mulva megesküszünk. Lesz rendes lakásunk, gramofonunk, varrógépünk és lesz egy gumifánk is az ablakban.

— Ó, Kid! — sóhajtotta Molly, miközben zsebkendőjével letörülte Kid válláról a púdert, — egész New-Yorkért nem adnám, amit most mondtál nekem. Meglátod, hogy szegényen is boldogok leszünk.

Kid szomorúan nézett végig makulátlan ingén és ragyogó lakkcipőjén.

— Csak az a baj, hogy mindig gyűlöltem az olcsó holmit, Moll... Ez a ruhám hatvanöt dollárba került... Ha becsületesen fogok dolgozni, nem lesz annyi pénzem, hogy ilyen drága ruhát vehessek.

— Nem baj, Kid. Én éppen úgy foglak szeretni a kék munkászubbonyodban, ahogyan egy nagy, piros autóban szeretnélek.

Mielőtt megszökött az apai házból, Kid szerelőmesterséget tanult. Most visszatért ehhez a hasznos és tiszteletreméltó foglalkozáshoz.

Nyolc hónap mult el, símán, zökkenő nélkül. Kid becsületesen forrasztgatta a gáz- és vízvezetékcsöveket és egyszer sem esett kísértésbe.

A „fiúk" tovább folytatták garázdálkodásaikat. Beverték a rendőrök fejét, feltartóztatták a késői járókelőket és legújabb divatú nyakkendőket viseltek.

Kid erős volt, állta a fogadását és hű maradt Mollyhoz, bár a körmeit már nem manikürözte többé és bár negyedórákig kellett igazgatnia a sálját, hogy a felöltője kopottságát eltakarja.

Egyik este titokzatos csomaggal jelent meg Mollynál.

— Bontsd ki, — mondta. — Neked hoztam.

Molly mohó ujjakkal tépte fel a papirost. Olyan nagyot sikoltott, hogy Mrs. McKeever ijedten hagyta abba a mosogatást és beszaladt a szobába.

A csomagból valami hosszú, puha dolog került elő, amely úgy ölelte körül Molly nyakát, mint egy óriáskígyó.

— Orosz coboly, — mondta büszkén Kid és ragyogó szemmel gyönyörködött a puha prémben, mely Molly karcsú nyakához símult. — Valódi. Csak az orosz coboly valódi, Molly.

Molly belemélyesztette két kezét a muffba és testvérei bámuló tekintetétől kísérve, a tükörhöz szaladt. Kipirult arcával, megvesztegetően bájos mosolyával olyan volt, mint valamelyik nagy képes ujság címlapja.

— Drága jó fiú vagy, Kid — mondta Molly, mikor kettesben maradt Kiddel. — Soha életemben nem volt prémem... De nem nagyon drága az orosz coboly? Én mindig azt hallottam, hogy nagyon drága.

— Vettem én valaha olcsó vacakot? — kérdezte nyugodt méltósággal Kid. — Vásároltam valaha végeladáson, vagy filléres árúházban? Ez a boa két-

képen két mellékalakkal. Amellett egy pompás női arcképet fejezett be. — A szomszédságában dolgozó *Hegedüs* László egy hat és fél méter széles és három és fél méter magas vásznon »Krisztus golgothai útját« ábrázoló képét kezdte meg e héten s ezenkívül a Petőfi nagy díszkiadásához készít szép illusztrációkat. A harmadik műteremben *Kossta* József dolgozik szintén nagyméretü képén, amely *Mátyás király találkozását ábrázolja Beatrixszel.*

—

— **A műemlékek országos bizottsága** Zichy Jenő gróf elnöklése alatt ülést tartott. A titkari állásra egyhangulag ~~*Gyalui*~~ László építészt javasolja a minisztériumnak kinevezni. A bizottság tudomásul vette, hogy a besztercebányai »Olajfakert« dombormű megvizsgálására *Strobl* Alajos szobrász február első felében a helyszinre utazik. A bártfai római katolikus plébánia-templem helyreállítása befejeztetvén, *Steindl* Imre tanárnak a végső intézkedéseket tartalmazó javaslatát elfogadták. E szerint a kollaudálási müveletet április végén végzik. A pozsonyi »Klarisszák tornya« sisakjának Gyalui László által készített újabb tervezetét, mely szerint e sisak ötszögü idomban, kőből fog készülni, a bizottság elfogadta. A kassai dóm »Mátyás tornyá«-nak Steindl Imre tanár által készített építési tervrajzainak és költségvetésének átvizsgálására három tagu albizottságot küldtek ki. A korponai »alsó kapu« megvizsgálására kiküldött *Czobor* Béla dr. előadó és *Sztehlo* Ottó építész bejelentették, hogy a kapu részben még Hunyadi Mátyás király korából, toldaléka és emelete pedig 1553-ból való és helyi érdekén kivül történeti becscsel is bir. A gyulafehérvári székesegyház helyreállítási munkálataival *Tandor* Ottó műegyetemi tanárt javasolja megbízni a bizottság. A párisi nemzetközi kiállításra a bizottság a rajztárából kiválasztandó fölvételeken kivül a budavári Mátyás-templomot, a jaáki apátsági templomot és a kassai dómot óhajtja művészi akvarellekben kiállítani, melyek elkészítésére egy kiváló festőművészt kérnek föl. A bizottság végül a hazai emlékeknek topográfikus úton való fölkutatásának és a leltár egybeállítási munkálatainak megindításával *Gerecze* Péter tanárt bízta meg. Egyelőre az emlékeknek megyék szerint összeirt jegyzékét készítik el, melyeket a megyei közigazgatási bizottságokhoz küldenek meg kiegészítés végett, hogy ezáltal az országos bizottság az általa még nem ismert emlékekről is tudomást szerezzen.

—

— **A lakásberendezések története** cimen nagyérdekü előadást tartott február 3-án délután *Radisics* Jenő, az Iparművészeti Múzeum igazgatója, az Iparművészeti Múzeum dísztermében. Az előadás eszmemenete röviden körülbelül a következő volt: Az ember és lakása között levő szoros viszony hozta magával azt, hogy a művészet minden ága a házból indult ki. Mindennek dacára a ruhára esett a fősuly, mert például a délibb vidékeken a ház lényegtelen volt. Hosszu civilizáció alatt fejlődhetett a ház arra a nivóra, amin a ruha volt. Régente cölöpökön épült házakban laktak, tehát nem szárazon, hanem vízen, ami megerősíti azt, hogy a ház csakis védelmi eszköz volt, épp úgy, mint később a hegyek tetején épült vár. Az egyiptomi ház, amely, miután az egyiptomi művészet az első, minden befolyástól ment nemzéti művészet, igen sajátságos. Az ottani társadalmi szokások nagyban befolyásolték a lakóházak fejlődését, mert a házban csak a nő és gyermekek tartózkodtak, míg a férfi, a közéletben nagy szerepet vivén, nagyritkán tartózkodott otthon. Ebből magyarázható, hogy a fényes középületek mellett a lakóházak aránylag igen egyszerüek voltak. Egyszerü homlokzat, a földszinten istállók és raktárak, az emeleten pedig a lakószobák. A fölolvasó bemutatta az egyszerübb és gazdagabb házak, nagyúri villák és paloták és ezek butorainak, képek és falfestmények után ismeretes rajzait. Ezután az assyrok óriási méretü palotáit és lakóházait ismertette, jellemezve művészetüket. Hosszasan foglalkozott a zsidók épitő-művészetével, lakásaik berendezésével és ismertette a híres Salamon-templomát, melynek úgy külső, mint belső berendezéséről hiteles adatok és rajzok maradtak fönn. A görög lakások és a hősök palotáinak ismertetése után a fölolvasó *négy szakaszból* álló előadásának első szakaszát befejezte. A díszteremben nagy számmal összegyült közönség érdeklődéssel hallgatta az előadást, melyet zajosan megtapsolt.

—

— **Pályázat Liszt Ferenc szobrára.** Megírtuk már, hogy Liszt Ferencnek Weimárban szobrot emelnek, amelyre vonatkozó pályázati hirdetést most küldi szét a szobor végrehajtó bizottsága. A pályázatban német, *magyar* és orsztrák művészek vehetnek részt. A három dij közül az első 2000, a második 1000, a harmadik 500 márka. A pályaműveket, melyek 1:7 nagyságban készítendők, 1899 november hó 1-éig kell a weimári nagyhercegségi múzeumba beküldeni, ahol a pályázat közelebbi föltételei is megtudhatók.

—

— **Művásárlás Bécsben.** A bécsi *Künstlergenossenschaft* most teszi közzé a mult évről szóló jelentését, amelyből kitünik, hogy az egyesületnek most 759 (köztük 368 rendes) tagja van. A jelentésből az is kitünik, hogy az egyesület által a mult évben rendezett kiállításokon összesen *191.703 forint* áru műtárgy kelt el, a kiállítások látogatottsága azonban nem felelt meg a várakozásoknak.

—

— **Velence város pályadijai.** Velence város törvényhatósága az ottani III. nemzetközi műkiállítás alkalmából, mely április 22-ikén nyilik meg és október 31-ikéig tart, pályázatot hirdet egy értekezésre, mely más olaszországi és kül-

tottak neki és képei bizonyára érdekes kiegészítői lesznek a Zichy által gyűjtött nagybecsü történelmi és etnográfiai adatoknak.

—

— **A Nadányiné-féle ösztöndij nyertese.** Társulatunk igazgatósága, mely a 250 forintos Nadányiné-féle ösztöndijat évről-évre a művészeti iskolák egy-egy tehetséges növendékének odaitélni szokta, az erre az évre esedékes dij ügyében február 3-ikán tartott ülésén döntött és a dijat *Istók* János szobrásznövendéknek, *Strobl* Alajos tanár tanítványának itélte oda.

—

— **A mintarajziskola kitüntettjei.** Az Országos Magyar Mintarajziskola és Rajztanárképző Társaskör által az intézet Andrássy-úti helyiségében rendezett kiállításon, melyről lapunk mult számában emlékeztünk meg, a következő kitüntetések és díjak kerültek kiosztásra: A kör bizottsága által kitűzött I. figurális dijat *Kalivoda* Kata és dicséretet *Hadzsy* Olga, az I. tájkép dijat *Baranszky* Emil, a II-at *Ocsvár* Rezső és dicséretet *Oszvald* Lajos és *Kacz* Bandi, a csendélet dijat *Petrányi* Miklós nyerte el. A mintazási dijat *Király* Gyula és *Pálinkás* Béla közt osztotta meg a biráló szaktanár. A pasztel diját *Springholz* Mariskának és végül a kör bizottsága diját *Hadzsy* Olgának és *Székely* Andornak itélte oda.

—

— **Képzőművészeti egyesület Szegeden.** A vidéki varosoknak a képzőművészet felkarolására megindított akciójában Szeged immár annyira haladt, hogy ott a képzőművészeti egyesület már meg is alakult. Az egyesület majdan műtárlatokat rendez, műtermékeket vásárol, elad és kisorsol, valamint vásárlásokat közvetít, a szegedi városi képtárt fejleszti, felolvasásokat rendez és tehetséges fiatal művészeket segélyez. Az egyesület tagja lehet minden feddhetlen életü férfi vagy nő, aki 18-ik életévét betöltötte. Pártfogó tag az, aki az egyesület céljaira legalább *1000 koronát* ad. Alapító taggá lesz (egyesek, testületek, társulat, cégek), aki egyszer és mindenkorra, vagy egyszerre vagy tíz havi részletben legalább *200 koronát* fizet. Rendes tag az, aki három évre évenkint *12 koronát* fizet. *Ez az összeg 12 egy koronás részletben törleszthető.* A tagok az egyesület kiállításait ingyen látogatják, gyűjteményeit használhatják, művételeknél s megrendeléseknél előjoggal bírnak azok felett, akik az egyesületnek nem tagjai.

—

— **Petőfi és Jókai szobra Pápán.** *Pápáról* írják, hogy Petőfinek és Jókainak ott szobrot emelnek. Ebben az ügyben *Fenyvessy* Ferenc főispán fölhivására Pápán február 3-ikán nagy értekezletet tartottak az összes egyesületek, tanintézetek és hivatalok vezetői és nagy lelkesedéssel kimondották, hogy Petőfi és Jókai szobrát a Szinház-téren, a főiskolával szemben, a szintén *Fenyvessy* főispán kezdésére már fölállított szabadság-szobor mellé állítják föl. E célból a szoborbizottság *Fenyvessy* főispán védősége alatt megalakult. Elnökké egyhangulag *Hegedüs* Lórándot, Pápa város képviselőjét választották meg. A Petőfi- és Jókai-szobor javára még ebben a hónapban nagy szinielőadást tartanak.

—

— **A festészeti mesteriskola** átalakítása, amelyen egész nyáron és az őszön át is dolgoztak, immár teljesen be van fejezve. Az eddigi szűk és rosszul világított műtermek helyett most minden tekintetben megfelelő és kényelmes műtermek állnak rendelkezésére az intézetben dolgozó művészeknek. Az északnak forduló négy kisebb műtermet nemcsak kibővitették, hanem kitünő felsővilágítással is ellátták. Az igy átalakított műtermek 7—6 méter és 9—7 méternyi terjedelmüek, miután az eddigi műtermekből elvett folyosót is hozzájuk toldták, illetve kijebb vették. Az alsó műtermeket *Szenes* Fülöp, *Hegedüs* László és *Koszta* Józsefnek adták át, míg az intézet eddigi segédtanára, *Stettka* Gyula, megmaradt a szintén ujjá alakitott régi műtermében. Az épület délkeletnek néző oldalát megtoldták egy szárnyépülettel, amelynek földszintjén egy 12 és fél méter hosszu és 9 méter széles nagy műterem épült, amelyben az intézetnek két művésztagja fog együtt dolgozni. Ennek első emeleti része toldalékául szolgál a Benczur mester műtermének és szintén felső- és oldalvilágítással van ellátva. *Benczur,* aki eddigi túltömött műtermében nagyméretü munkát úgyszólván nem is kezdhetett, kettőzött szorgalommal dolgozik a lipótvárosi bazilika óriás méretü kartónjain, amelyek a mise egyes részeit ábrázolják allegórikus képekben és melyeket a velencei Salviati cég fog a szent Márk székesegyház képeinek modorában színes mozaikban kirakni. E két év óta folyamatban levő mű után Benczur hozzá fog új műtermében ama hatalmas méretü vászon festéséhez, amely a a főrendiház és országgyűlés milléniumi díszgyűlését fogja megörökíteni, mintegy százhúsz arcképpel. A földszinti műtermek egyike most üres, mivel *Stettka* Gyulát — mint részvéttel értesülünk — pár hét óta betegsége az ágyhoz köti. A többi művésztagok azonban nagy szorgalommal fogtak hozzá a tavaszi és párisi világkiállításra készülő műveik kiviteléhez. *Szenes* Fülöp »Judithot« festi nagyobb méretü

VI. ÉVFOLYAM, 103. SZÁM — ÁRA 16 FILLÉR — BUDAPEST 1944 HÉTFŐ, MÁJUS 8

PEST

Német és magyar ütegek a Kárpátok előterében szétverték a bolsevista támadási kísérleteket

Pétain Páris környékére költözik Vichyből

A SZEGEDI ZÁSZLÓ

Huszonöt esztendeje, hogy Szegedből a magyar felszabadulás szülővárosa lett. Bölcsőhelye a vörös uralom bilincseit diadalmasan széttörő nemzeti gondolatnak.

Negyedszázad előtt, május hetedikén röppent fel a szegedi városháza tornyára az ellenforradalom piros-fehér-zöld lobogója, az első antibolsevista zászló egész Európában. A Mars-téri kaszárnya udvarán pedig felsorakoztak az újonnan megalakult nemzeti hadsereg első századai és letették az esküt — Magyarország felszabadítására. Gömbös Gyula fogalmazta meg esküvésük szövegét, amely így hangzott: »Esküszöm az élő Istenre, hogy a bolsevista vörös hadseregek ellen még akkor is, ha saját véreimmel találom magamat szemben, felveszem a harcot!«

Szegeden győzött az örök magyar lelkiismeret, törhetetlen magyar akaraterő és férfias elszántság. Az a bátor, ősi magyar élniakarás, amely legméltóbb megszemélyesítőjét a szegedi kormány hadügyminiszterében, Horthy Miklós fővezérben, Magyarország Kormányzójában találta meg. Ő vette kézbe és vitte diadalra a Szegeden kibontott magyar zászlót, amelyre — mint egykor Rákóczi zászlójára — Isten és a Haza megszentelt neve volt fölírva. Mindannak, amit a magyarság azóta a *szegedi gondolat* jegyében tett: ebből a huszonöt év előtti szabad megmozdulásból csirázott ki. Szegeden győzött először a nacionalizmus az internacionalizmus fölött s a nemzeti hadsereg által felszabadított ország elindulhatott a keresztény magyar ujjászületés útján. Azon az úton, amelynek most érkeztünk el döntő fordulójához.

A szegedi zászló alatt született meg a földreform és a német-olasz barátság gondolata. Annak az új Magyarországnak eszméje, amelyből két évtized multán országgyarapító valóság lett. Ujabb szorító bilincsek széttörése: a trianoni csonkolt határok kiszélesítése. Minden, amit az elmult negyedszázad során magyar sikerként jegyzett fel történelmünk, a szegedi ellenforradalom elvetett magjából sarjadt ki. Egész jelenünk és jövendőnk kifejező jelképe a szegedi zászló. Ez a zászló ma is itt leng fölöttünk, külső és belső frontunkon egyaránt, az egész nemzet sorsát, erős hitét és teljes összefogását szimbolizálva. De egyúttal hirdetve azt is, hogy »e jelben győzni fogunk«.

Vitéz Rátz Jenő helyettes miniszterelnök beszédet mond Veszprémben

Vitéz *Rátz* Jenő helyettes miniszterelnök május 9.-én, kedden Veszprémbe utazik dr. *Buda* István, az új veszprémi főispán beiktatására. Értesülésünk szerint a miniszterelnök-helyettes az ünnepélyes beiktatáson *beszédet mond.*

Bátorsági éremmel tüntetik ki a bombázásoknál kitünt leventéket

A bombakárosultak megsegítésében önfeláldozó hősiességgel dolgozó leventék soraiból *már eddig is több hősi halott került ki.* A leventeintézmény vezetősége most elrendelte, hogy azokat a leventéket, akik a bombakárosultak megsegítése alkalmával életüket áldozták, vagy pedig önfeláldozó magatartásuk következtében megsebesültek, *előljáró parancsnokik a Bátorsági éremmel való kitüntetésre azonnal terjesszék fel.* A kitüntetési javaslathoz a szemtanukkal felvett jegyzőkönyveket és a helyszínről készült vázlatot kell mellékelni.

Bukarestet és Belgrádot bombázták tegnap

Jassytól északra a németek leteperték a bolsevista rohamozókat

Grigoriopoljnál egy német erőcsoport betört a Dnyeszter-hurokba

A Szeret középső folyásának mindkét oldalán megkísérelt szovjet áttörés teljes terjedelmében meghiusult

Légiriadó Alexandriában

Súlyos bombatámadás érte vasárnap Bukarestet

Berlin, május 8. (Német TI) Az északamerikai bombázógépek egy erős köteléke vasárnap Bukarest ellen intézett támadást. A támadó kötelékeket a német és román vadászok már Dél-Románia felett légiharcokra kényszerítették. Ezek a harcok egészen a támadási térségig elhúzódtak. A teljesen szétszórtan ledobott bombák elsősorban Bukarest lakónegyedeire estek. Az eddig befutott jelentések szerint egyedül a német vadászok több mint tíz négymotoros repülőgépet lőttek le.

Az ellenséges támadó kötelékek egy része még Belgrád ellen is támadást intézett és ott is bombákat dobtak le. A hosszabb ideig tartó légiharcokban a román vadászgépek is eredményesen résztvettek. (MTI)

Terrortámadás egy német vöröskeresztes repülőgép ellen

Zágráb, május 8. *(Német TI)* Angolszász repülőgépek a horvát fővárostól öt kilométenyire délre lelőttek egy Storch-mintájú német vöröskeresztes repülőgépet. A repülőgép törzsének felső és alsó része, valamint mindkét szárnyának felülete a vöröskereszttel jól felismerhetően meg volt jelölve, úgyhogy itt csakis szándékos támadásról lehet szó. *(MTI)*

Légitámadás Berlin ellen

Berlin, május 8. Északamerikai bombázókötelékek — mint a Német Távirati Iroda értesül — május 7-én délelőtt az egész Észak-Európa fölött uralkodó rossz időjárási helyzetet kihasználták arra, hogy ismét terrortámadást intézzenek Berlin ellen. Az amerikai bombázók vaktában számos bombát dobtak le Berlin városterületére. Károk és a polgári lakosság körében veszteségek keletkeztek. A német légvédelmet tevékenységében messzemenően akadályozta az a körülmény, hogy egész Észak-Németország fölött többrétegű, helyenként igen magasra nyuló felhőtakaró volt. (MTI)

Pest 1944 máj. 8
<7

Német elhárító sikerek Norvégia felett

Berlin, május 8. *(Inverinf.)* Szombaton nyolc ellenséges repülőgép lelövését jelentették, amelyek a norvég partok előtt hajókaravánok ellen intéztek támadást. A lelőtt gépek számát a közben befutott jelentések tizenegy biztosan és négy valószínűleg lelőtt gépben állapítják meg. Ezt a sikert a hajók légvédelmi tüzérsége és a biztosító hajók tökéletes összműködése eredményezte. *(MTI)*

Újból megsértették Svédország semlegességét

Stockholm, május 8. *(Német TI)* Svédország semlegességét újból megsértették. A Svéd TI jelentése szerint kisebb számú idegen repülőgép vasárnap reggel délkelet felé tartva elszállott Schonen délsvédországi tartomány nyugati partja felett, főként Malmö környékén. A svéd elhárító tüzérség működésbe lépett. *(MTI)*

Légiriadó Alexandriában

Amsterdam, május 8. (Német TI) Az angol hírszolgálat kairói jelentése szerint Alexandriában a vasárnapra virradó éjszakán légiriadó volt. A légelhárító tüzérség heves tüzelését lehetett hallani. (MTI)

Egy cserkésztiszt naplója a bombatámadás éjszakájáról

A legutolsó légitámadás alatt nem voltam otthon. Nem tudtam, hol hullottak jajongva bombák, merre fütyültek a legelhárítók lövedékei és hol buktak le szárnyszegett madarak módjára gyilkot szóró ellenséges gépek. Amikor hazarohantam, először barátom útbaeső lakásának ajtaján zörgettem. Neki, mint a telepi cserkészek parancsnokának, — akik minden támadás után percek alatt összegyülnek, hogy a bajbajutottakon segítsenek — tudnia kellett a támadás részleteit.

Már ágyban találtam. Egy széken ott hevert éjszakai öltözete, piskosan; fehéren a téglaportól, feketén a koromtól. Cserkésztiszti sapkáján elgörbült a liliom, arany rangjelzése félig leszakadt. A szék karfáján lassan csúszott lefelé egy vizes törülköző, amelyet belépésem előtt dobhatott oda.

— Mi történt? Mesélj! — léptem az ágyához.

— Nálatok hál' Isten nincs baj, — felelte már félig lehúnyt szemmel — de megbocsátasz öregem... fáradt vagyok. Már megírtam a naplóm... Ha érdekel... ott van az asztalon...

Csak nyugodt, csendes lélekzetvételét hallottam, amikor az elhomályosított szobában érdeklődve naplója mellé ültem. Köztudomású volt a csapatban, hogy remek naplóíró. A táborokban is képes volt fennmaradni éjszakánként, hogy a nap eseményeit hűen és érdekesen örökítse meg.

Egyforma betűi kéken futottak a fehér papiron, melyekből kialakult a pestkörnyéki város éjszakájának egyik részlete:

„... A rádió pihentette Budapestet, majd a szirénák is megszólaltak. Azóta hat perc telt el. A gyülekezőhelyen négyen vagyunk már. Mindenkinél csákány és lapát. Állandóan érkeznek a fiúk, csikorog a kavics gyors lépteik alatt, a hold ezüstös fényében úgy csillog csákányuk, mintha ezüstből volna. A levegőben orgona és cseresznyevirág kábító illata terjeng. Kellemes a májusi éjszaka, fiatal szerelmeseknek való idő. Mintha semmi sem történt volna. Csak észak felé. E telep irányában piroslik az ég alja. Balogh Sanyi a kultúrház tetejéről jelenti:

— Két nagyobb, három kisebb tüzet látok.

Hírnök jő, s pihegve szól...

Lábhoz tett csákánnyal, lapáttal, félkörben állnak körülöttem a fiúk. Tisztán látom arcukat, a kemény, határozott vonásokat. Kisportolt alakjukon katonás egyszerűséggel feszül a viharkabát. Hallgatva várják a parancsot.

Izzadtan, fáradtan érkezik egy kerékpáros küldönc.

— Parancsnok úr... E. telepre — lihegi — segítséget kérek.

Be sem fejezi, már megyünk. A küldöncel a sor végére maradok. Érdeklődöm, de keveset tud. Előttem hatalmas csákánnyal alacsony gyerek szedi gyorsan lábait. Vajjon ki ez? — töröm a fejem. Képtelen vagyok kitalálni, mert az „öregek" között ilyen alacsonyság nincs. Megszólítom. Ijedten jelentkezik. A 13 éves Kiss Sanyi.

— Tudod, hogy erre a munkára csak öregek jöhetnek! — ripakodok rá és haza akarom küldeni.

— Parancsnok úr... én is segíteni akarok! — mondja olyan hangon, hogy nincs szívem visszaparancsolni. Örömében úgy ugrál a sor végén, mint egy bakkecske. Gyerek.

— Futás!

Egyszerre csattannak a talpak, mert a telep legalább két kilométerre van, tehát szaladnunk kell. Negyven lépést futunk, majd ugyanannyit sietve megyünk. Melegünk van. Futásközben zsebbe kerülnek a sapkák, kigomboljuk a kabátokat. Új kerékpáros küldönc érkezik, az előbbi visszamegy.

— Minket az Isten is véd — ujságolja örömmel. — Bomba esett a kórház elé, a mozi melletti térre, a templom elé, és az országzászló közelébe. De sértetlenül leng a trikolor. A kórházban imádkoznak, mert csak néhány ablak törött be. Ha néhány méterrel odébb pottyannak, akkor... nem is jó rágondolni.

A bánya mélyén

Elérjük a vasútállomást, ahol az áruraktár ég. Az úton gumicsövek tekeregnek, parancsszavak röpködnek, sercegve fröcsköl a víz, mert tűzoltók oltják a lángokat. Futunk tovább, mert ránk itt nincs szükség. Annál inkább a bánya környékén, ahol a telep legszegényebb emberei építették fel téglából, de gyakran csak agyagos vályogból apró házaikat. Az itt működő cserkészcsapatba mindig meztelen lábú gyerekek jelentkeztek, akik apjuk hosszú nadrágjából készített formátlanságokban botladoztak. Egy ilyen apróság fogad. Mutatja az utat, közben elmondja, hogy találat érte örsvezetője házát és a lövér Zsuzsi néni is megsebesült, aki az apródok táborában a szakácsnői tisztet szokta betölteni, ha az idősebbek nem mehettek velük. A jóangyaluk volt ezeknek a gyerekeknek. Először az örsvezető lakásához rohanunk.

A féltetős, egyszobás kis házból már semmi sem áll. Poros kőhalmaz, amiből kibukkan néha egy-egy gerenda, meg az éjjeliszekrény sarka. A család a szomszéd pincéjében volt. Halott nincs, csak sebesültek. Ketten már kötözik is Bandit, aki vérzik a fején és a karján. Közben elmesélik nekik, hogy Zsuzsi néni kis háza is katonai célponttá lépett elő.

— Siessetek — sürget — itt már úgysem csinálhattok semmit, legfeljebb szekrénydarabokat huzigálhatnátok a romok alól. Másutt talán életet menthettek. Rohanjatok a bányához, nézzétek meg a jóasszonyt.

A bánya szélén állunk, az összeomlott vályogház maradványai mellett, ahol mosolyogva fekszik az apródok kedvenc Zsuzsi nénje. Olyan szelíd és lágy az arca a hold simogató fényében, mintha lekváros kenyérosztásra készülne a cserkésztáborban. Tisztelgésre lendülnek a karok, néhányan könnycseppet morzsolnak szét szemük sarkában, kitörlik a gyerekkor feltámadó kedves emlékeit.

Rövid fohász után már dolgoznak a csákányok, szórják a lapátok a törmelékeket, sebesültek kerülnek ki a kövek alól, a vetol szaga összekeveredik az orgona illatával, fehéren tekerik a pólya tiszta vásznát egy asszony felsértett karjára. Halott nincs, mert az emberek legnagyobb része a bányába vájt légoltalmi pincében tartózkodott. Ezeknek az embereknek légoltalmi pincére nem volt pénzük sosem, de a természet segített rajtuk. Alagutakat vájtak a mintegy 15 méter mély bánya aljába. Deszkalapokból padokat ácsoltak. Légitámadások alatt ide futnak le. Nem találom a lépcsőt, hát nadrágfékkel csúszunk le hárman. Az egyik alagút bejárata előtt idősebb bácsi köpködi a homokot. A bejáratnál tartózkodott, amikor nem messze bevágódott egy bomba A kanyargó alagútban tartózkodók meg sem érezték, ez — a szene, szája, homokkal lett teli.

Útban újabb munka felé

— Nappapa, nappapa, — kapaszkodik nadrágjába egy szőkefürtű, 3—4 éves, gömbölyű arcú kislány. A tizenhároméves Balogh Sanyi veszi pártfogásba. Hamarosan megtudja, hogy Ilonkának hívják.

— Ugye Ilonka, nem félsz a repülőktől? — foglalkoztatja a gyerek a csöppséget.

— Habajó jepüjés volt! Nem féjek! — feleli bölcsen, komoly arccal az aranyhajú kis lány. Mennyi vidámságot, melegséget lop szívünkbe egy ilyen ártatlanság rövid mondatkája.

A bánya szélén felmagaslik a fiúk ezüst fénnyel bevont alakja.

— Parancsnok úr! Itt már készen vagyunk! — kiált valamelyik felém.

Mire felmászok, már sorban állnak, vállvetett csákányokkal, lapátokkal és elém tolják az új küldöncöt, aki új címet mond, ártatlan emberek újabb tragédiájáról beszél, ahol ismét szükség van a mögöttem álló kemény, áldozatkész fiúkra.

— Futás!..."

Az utolsó szó már szétfolyik a papiron. A fiatal tiszt már nagyon álmos volt, amikor leírta. Nesztelenül hagyom el a szobát, de közben kiegyenesítem a sapkáján elgörbült aranyliliomot.

Ahol Mátyás király szobra született

A budai Dunapart egyik nyugalmas pontján, a királyi vár alatt — az Ybl Miklós-téren — húzódik a sokévtizedes „Várbazár". Kevesen tudják a mai pesti emberek közül, hogy a multban milyen célt szolgált ez a Várhegy oldalába épített díszes csarnoksor és az sem közismert, hogy most mi a szerepe.

A csarnok eredetileg — a neve után is nyilvánvaló volt — bazárnak épült. Nyirkos falai miatt azonban nem volt alkalmas erre a célra. A bőr- és a fűszernemű, vagy a szövetek és vásznak teljesen megpenészedtek, elromlottak. A kereskedők kiköltöztek belőle. Az üres helyiséget ekkor *történelmi képtárnak* rendezték be. A talajvizet átengedő falak azonban a nemzeti műkincseket is megtámadták. Ekkor lett női ipariskola, *Ébner* tanár vezetésével festőiskola, legutoljára a műteremnélküli szobrászok kérték.

A kolozsvári Mátyás-szobor „szülőszobája"...

Stróbl Alajos volt az első, aki beköltözött — 1895-ben — teljes szobrászati felszerelésével. A műteremsor felett, amely tizenhat műteremből áll, a kultuszminisztérium rendelkezik.

Számtalan híres történelmi szobormű került ki a Várbazár falai közül. Fadrusz János *itt készítette a kolozsvári Mátyás szobrot. Stróbl* Alajos pedig *Arany János szobortervét.* Itt készült *Tóth* István *Hunyadi János*-a, *Jankovics Szent Gellért*-je, *Ligeti* Miklós *Anonymus*-a, *Damkó* József *Kapisztrán*-ja, *Árpádházi Erzsébet*-je, *Ince pápá*-ja, *Fülöp* Elemér hatalmas méretű *Prohászka*-szobra. *Blaha Lujza sírem'léke* és még sok más nagyértékű alkotás.

A műtermekben most is dolgoznak a művészek. *Szilágyi Nagy* István, *Ruff* András, *Kalotai* Ottó, *Fülöp* Elemér, *Soós* Vilmos, *Tury* Jobbágy, *Rápolti* Lajos, *Halmágyi* István, *Melki* ..., *Varga* Ferenc, *Horváth* Béla, *Beszly* Masa, *Markup* Béla, *Istók* János, *Fijredi* Richárd és *Damkó* József a Várbazár művészei.

A Károlyi kert hatalmas *Prohászka* alkotóját, *Fülöp* Elemért látogattam meg. Műtermében nemcsak szobrok, minták, szerszámok és kellékek találhatók, hanem igen gazdag könyvtárat pillantunk meg az egyik sarokban. A könyvek viszont nem szobrászati szakkönyvek, vagy művészettörténetiek, hanem klasszikus, szépirodalmi munkák. Itt van *Petőfi, Arany, Madách, Ady* és még számtalan világirodalmi értékű mű.

Mi a szobrász?

Fülöp Elemér aztán bőséges magyarázatot fűz a könyvekhez.

— A szobrász nem faragómester, hanem a lélek és a gondolat tolmácsa. Nem a munka, vagyis nem a véső és a formálókésekkel való ügyes bánnitudás avatja szobrásszá a szobrászt, hanem *mindig az elgondolás, a kompozíció megszerkesztése.* A szobor kell, hogy mondjon valamit és amit mond, azt nemzetközi nyelven mondja, úgy, hogy a nagyműveltségű emberben is ugyanazt az érzést fakassza, mint az egyszerű iskolázatlanban. Ez az alkotó erő nem fakadhat másból, csak a képzelet, helyzetek, világok, hangulatok és mesék csodaszelleméből. Végeredményben pedig egyedül és határozottan a *tiszta lélek* kristályanyaga emeli a művészt a csodateremtés szent magasságába.

Damkó József tágas, bolthajtásos menynyezetű műtermében legalább ezer darab kisebb-nagyobb szobor, figura, akt, minta, mellszobor, síremlék sorakozik.

— Egy élet munkája — jegyzi meg a művész.

A szobrocskák valóban egy egész életet mesélnek el. *Damkó* József Rómában készített szobrairól is hozott apró másolatokat, de az összes, általa bejárt európai nagyvárosok emlékét is szoborban örökítette meg.

Szobrokra mutat. Egyiket Párisban csinálta, a másiknak az eredetije *Velencében* van. *II. Szilveszter pápa római márványalakjáról is van másolat.*

Itt találjuk azonban Toldi farkasokkal verekedő alakját is, ami *békebeli bronzöntvény,* így nyersanyagértéke is óriási

A művészt azonban hiába kérdezzük, semmiképpen sem tudja összeszámolni, hogy hosszú és művészi alkotásokban igen gazdag útján hány hősi emlékművet, történelmi alakot, síremléket és szobrocskát faragott összesen. A *XII. Pius* pápa mellszobor is az ő alkotása, amely a Pázmány Péter tudományegyetem legfőbb dísze és értéke.

g. f.

Költözik egy film

Mintegy két hete kezdték meg a Pasaréten *Thurzó* Gábor *Vihar után* című filmdrámájának a forgatását. A nagyszabású ujdonság egyes jeleneteinek elkészítéséhez a pasaréti műterem kicsinek bizonyult, ezért a szereplők és a gyártók *Daróczy* József rendezővel az élen átköltöztek a zuglói műterembe és ott folytatják a film forgatását *Uray* Tivadar, *Fényes* Alice, *Ladomerszky* Margit, *Szabó* Sándor, *Pethes* Sándor, *Kamarás* Gyula és *Pákozdy* Ferenc főszereplésével.

ISTÓK JÁNOS

Farkasrét

2003.

20.0.

Istók János

csángó nóbrán

archépe

Makoldy József

Amint cu láttam.

Riportrajzok.

Bp. 1926. 55. l.

segéz képest megvándek. A

az egész homlokzat megerősité

gessé, az állványokon a munk

megállapitása, hogy mikép

K

hogy ez ügyben a továbbia

Szi

Istók János, Bp. I.Attila-krt 32.

Adressenverzeichniss der ungarischen Medailleure

Istók János
nyomdász
IX. Ráday u. 22.

MKSz 1947

MDK

Istók János

szobrászati szakb.h.előadója lett

Az Orsz.M.Képzőm.Társ.választmánya... Épitő Ipar Épitő Müvészet 1916.máj.7.

116.l.

mdk

Istók

a klub tagja

Szerk: Demeter Imre: A Fesék
Budapest 1962, 122. l

Istók János, szobrász MDK

Pesterszében megrendezett gyűjteménye Kiállítása nov. végéig nyitva marad.

– Kis hiradó 2.

ESTI HIRLAP Bp. 1964. nov. 11.

M.D.K.

Istók János
rokkán

Brunder-Todorov-Ilona: Istók János.
Művészet, 1962. március — 26 l.

de. D. K

ISTÓK János szobrász

88 éves, most ünnesebbe gyémánt la-

kodalmát

a ~~Bem~~ budapesti Bem-szobor

alkotója

Magyar Nemzet 1961. aug. 26. 4. e.

Istók János, szobrász Mish

A pesterzsébeti múzeumban kiállítása

Nyílik meg okt. 23-án.

— : Kis híradó 2

ESTI HIRLAP, bp. 1964. okt. 22.

-6.- M.-D.-A

ISTÓK János szobrász

Várbazár melletti mukrmát a napokban állítják helyre

Ujabb munkái:

Szerekt e. pelikánaport } megvásárolva
hadáck emlékmű } Mův. Minister

Bem apó - (továrosi tanácsa vette meg

Rubby Péter: Egy „mellikalak" története
Magyar Nemzet 1961. szept. 3. 7. e.

 M. D. K.

ISTÓK János szobrász

A zala egerszegi Csányi-szobor mellel alatja a már elhiszült merkelen munkás 1919. május elsején a Orszag-ban haloldalán állt (a munka nehéz

Kiállítása volt a Ráday utcai irgú-sági klubban

Magyar Nemzet 1961. szept. 3. 7. l

— l. — M. D. K.

ISTÓK · János szobrász

Zalaegerszeg, Csányi László 48-49-es miniszter és vértanú szobra – a pályázatot 1910-ben nyerte el, az emlékművet 1931-ben állítottár fel 1961-ben az alkotás 30 éves jubileuma

Magyar Nemzet 1961. szept. 3. 7. l.

./.

- 3 -

M. P. K

ISTÓK János szobrász

A barcasági Hetfalu egyikében

Bacstalván születt

Egyik nagyapja kőműves és ács volt.

apja kőműves és napszámos

Anyai nagyapja veres Borcsa István

ács műhelyében tezdett baragni

Magyar Nemzet 1961. szept. 3. 7. l.

/.

— 4 —

M. D. K.

ISTÓK János szobrász

Segénytejjel Vincent Münchenbe, a szó-
tad elején megvásult azóta Pesten
él.

A fővárosban 4, vidéren 16 szobra
áll.

A Zala egerszegi Csányi szobrát
2-szer pályázta egyszer jelígesen
Magyar Nemzet 1961. szept. 3. 7. l.

Istók János, grafikák

Gyűjteményes kiállítása a Pesterzsébeti Múzeumban látható.

–. A hét végi kulturális programok. 10.

NÉPSZABADSÁG, 1964. okt. 31.

Istók János, szobrász

MDK

Műveiből gyűjteményes kiállítás
nyílt meg Pesterzsébeten.

– : Hír

19

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. okt. 25.

Istók János, festőművész

1904

Okt. 24-én, Pestszentlőrincen kiállítás nyílik az idős mester műveiből: 60 festményét 20 érmét mutatják be.

–: Kulturális hírek 8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. okt. 21.

Istók János festő M.N.K.

gyüjteményes kiállitását szombaton nyitották meg a pesterzsébeti muzeumban

Napi krónika
Magyar Nemzet 1964. október 25. 4.1.

MDII

Istók János, szobrász

A Várbazár falai között volt a műterme.

s.f.: Ahol Mátyás király szobra született.
Pest, 1944. máj. 8.

M.D.K.

Istók János

Szobrászmüvész fiatalkorában liptóujvári Strobl Alajos tanitványa volt.

Népszava 1960. dec. 28. 8.old. 307. szám.

Istók János, szobrász 1904

88 éves. Aug. 25-én ünnepelte feleségével gyémántlakodalmát. 6" a Bem-szobor alkotója.

-: Hír 10.p

Bp. 1961. aug. 26.

NÉPSZABADSÁG

MDK

Istók János szobrász, O.M.Hadimuz.Egy.
III.dij

A hősi emlékek pályatervkiállitásának dijnyertesei.
Épitő Ipar-Épitő Müv. 1927. szept. 1. 132 l.

MDK

Istók János szobraszművész

Az Országos Magyar Hadimúzeum Egyesület III. díját nyerte, a hősi emlékek pályatervkiállításán.

Epitő Ipar - Épitő Művészet 1927.szept.1. 132.l.

M.D.K.

Istók János
szobász

A Magyar Néphőztársaság Elnöki Tanácsa a művész 95. születés-napja alkalmából a Munka Érdem-rend arany fokozata kitüntetését adta.

— : Kitüntetések
Művészet, 1968. november - 29 lap

Istók János szobrász.

95 éves. 1 hulla Érdemrend

aranyfokozatát kapta

Művészet 1968. XI. n.

Istók János, szobrász MDK

A Kilencvenegy esztendős szobrász-
művész gyűjteményes kiállítását
áprilisban rendezi meg a
Nemzeti Galéria.

—: Röviden 7.

NÉPSZABADSÁG, Ap. 1964. febr. 19.

Istók János szobrászművész

Kis ezüstérmet nyert a Műcsarnok kiáll.-én.

Magyarság, 934. XII. 22.

Istók János szobrász

Ezüstérem kitüntetést nyert, a Magy.Képzőm.
Egy.jub.kiáll.-ón.

P.E.934.XII.22.

Istók János szobrászművész

A Magy.Képzőművészek Egyesületének jub.kiállításával kapcsolatban, ezüstéremmel tüntették ki.

N.U.934.XII.22.

M.D.K.

Istók János.

Szobrászmüvész a "Bem" szobor és más jeles mü alkotója 88 éves korában gyémánt lakodalmát ünnepli.

Napló.
Magyar Nemzet.1961. aug.26. 4.old.

Ujtók János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA
1964 OKT 25.

1021

ÚJ KIÁLLÍTÁSOK NYÍLTAK SZOMBATON

A kiállítások egész sora nyílt meg szombaton. A 92 esztendős Istók János szobrászművész csaknem száz alkotását a ~~Pesterzsébeti~~ múzeumban tárták a látogatók elé. A magyar szobrászművészet legidősebb képviselőjének gyűjteményes kiállítását Pogány Ö. Gábor nyitotta meg. A lengyel iparművészet remekeivel az Ernst Múzeumban ismerkedhet meg a közönség. A szombati ünnepélyes megnyitáson ott volt Jan Kiljanczyk, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete is. A felszabadult Lengyelország jubileumi ünnepségsorozata jegyében rendezett kiállítás három hétig tekinthető meg. A Derkovits-teremben Réti Mátyás festőművész tárlatát, a budapesti Bolgár Kultúra helyiségében pedig Marko Behar bolgár grafikusművész főként partizán témájú képeiből rendezett kiállítását nyitották meg.

MDK

Istók János

a szobrászati jury tagja lett

Az O. M. Képzőm. Társulat rendes közgyülése 1908. ápr. 12. Műcsarnok 1908. okt. 15.

MDK

Istók János

ezüstérmet kapott.

M. Képzőműv. Egyesülete...kitüntetései.
Képzőművészet, 1935. 12.o.

Istók János.

szobrászművek.

— **Istók János szobrászművész zsarolója.** 1926 szeptember hónapjában *Istók* János szobrászművész több szobor bronzba öntését rendelte meg *Schmitter* Károly bronzöntőnél. A megállapodást azonban Schmitter nem tartotta be, mert az egyik szobrot rosszul öntötte ki és emiatt Istók János szobrászművész nem volt hajlandó kétmillió koronát kifizetni. Schmitter erre levélben azt irta a szobrászművésznek, hogy ha a hátralévő összeget nem egyenliti ki, ugy csalás cimén feljelentést tesz ellene. Istók szobrászművész a levél vétele után *zsarolás* cimén feljelentést tett Schmitter Károly ellen, akit az elsőfoku bíróság nyolcnapi fogházbüntetésre itélt, azzal az indokolással, hogy bár a vádlottnak jogosan járt a szóbanforgó összeg, jogtalanul járt el, amikor a sértettet levélben megfenyegette olyképpen, hogy Istók Jánosnak valóban tartania kellett a feljelentéstől. A tábla *Lehoczky*-tanácsa az itéletet ma megváltoztatta és a vádlottat száz pengő pénzbüntetésre itélte, azzal a megokolással, hogy az elsőfoku bíróság helyesen állapitotta meg Schmitter Károly bünösségét.

Magyarság, 1928. ápr. 4.

Istók János
Nobrán

címe 1959 már-
ciusában

Bp. IX. Ráday-u. 12.

MDK

Istók János, szobrász

96. születésnapját ünnepelte jún. 15-én. Mint a budai Bem-szobor alkotóját, a lengyel nagykövetség is üdvözölte e napon.

- : Születésnap 8

ESTI HIRLAP, Bp. 1969 jún. 16.

MDK

Istók János

Bronzplakett.
Corinthián vándordíj. Bronzplakett.

Képzőm. Társ. 1910. tav.kiáll.kat. 37.lap

M.D.K.

Szőke János
szobrász

A Magyar Népköztársaság érdemes
művésze lett.

—: Hirek.
Művészet 1963. szeptember – 9 lap

Istók János szobrász M.D.K.

Állami megrendelésre négy bronz Bem-szobron dolgozik, amelyet a lengyeleknek fogunk ajándékozni.

Kis Ady-dombormüvet készitett.

Két női dombormü : Vidámság és Kétségbeesés.

1963 junius 16-án 90 éves.

Ruffy Péter: Istók János 90. születésnapja

Magyar Nemzet 1963. junius 16. 9.1.

Istók János szobrász M.D.K.

Tanulmányuták: Olaszország, Ausztria, Belgium, Franciaország, Németország, Hollandia.

A második világháboruban megsemmisült Pauler utcai lakása. Ybl Miklós téri mütermébe tank ment.

A felszabdulás után éjjeli őr volt a Petőfi-Hid épitkezésénél, aztán raktárnok lett a Kossuth hid épitésénél.

Magyar Nemzet 1963. junius 16. 9.l. ./.

Istók János szobrász M.D.K.

Fia Istók László is szobrászó

Apja bácsfalusi napszámos, kőmüves.

Anyai nagyapja barcasági ács.,ebben az ácsmühelyben kezdett fargni.

Elment Münchenbe, majd Budapesten tanult.

Budapesten végleg le is telepedett.

/.

Magyar Nemzet 1963. junius 16. 9.1.

Istók János, szobrász MDK

A Népköztársaság Érdemes Művésze
címmel tüntették ki 90. szüle-
tése napja alkalmából.

(— fénykép — szöveg) 2

ESTI HIRLAP

Bp. 1963. júl. 19.

Istók János, szobrász MDK

Kilencvenegyedik éve a szobrászművész. Münchenben, majd Ströbl Alajosnál tanult Hipritisban gyűjteményes kiállítása lesz a Nemzeti Galériában.

—: Istók János – kiállítás készül 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. febr. 26.

MDK

Istók János, szobrász

ezüst érmet kapott.

/Magy. Képzömüv. Egy. választmánya./

Kitüntetések a Mücsarnok kiállításán. /Jub. kiáll./
Nemz. Ujság. 1934 dec. 22. 11. l.

Istók János, szobrász MDG

Vámai Zeni barátí körébez tartozott.

Lánló Miklós: „A múltba nézek s a jövőt álmodom ..." 2

ESTI HIRLAP

Br. 1964. jan. 23.

Istók János

szobrász

A Nemzeti Tanács meghívására 1918 dec 13-án összejött Irodalmi és Művészeti Szaktanácsnak tagja.

M.T. Képz. ül. sp. 1960.

9.o.

Istók János szobrász M.D.K.

a Magyar Népköztársaság érdemes müvésze cimet kapta.

Kitüntetés

Magyar Nemzet 1963. julius 16. 4.1.

Istók Fülöp, szobrász (1873-1944) M.D.K.

Bécsben tanult és tehetségének és képességének a Múzeumkertben álló Szécsényi Ferenc álló bronz szobrával, s a budai Bem-emlékművével adta bizonyságát.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina,

352. old

Istók János

U. 1537

Irod

Csudáky Bettalan: Istók János művészete.

Budapesti Hirlap

1914. jun. 21.

őszinte tisztelője:

Majláth

erdélyi püspök.

óságú

T E R G Y U L A

Bizottsága elnökének

B u d a p e s t.

MDK

Istók János, szobrász

„a Bem-szobor alkotója", Erdélyből
származott.

1919 tavaszán befejezte Várnai Zseni férjének,
Peterdi Andor költőnek mellszobrát
1919 májusában Zajzoni Rab István csángó
népköltő szobrán dolgozott. (Agyag)
I. F. 17 éves fia: ifjabb Istók János május
elején érkezett haza a frontról, Salgótarjánból.
Mint ezzor a Komm. Párt tagja volt.

Várnai Zseni: Fényben, viharban (Regényes önéletrajz)
Bp. 1958 26. lap.

Istók János [szobrász] MDK

vértvett Zoványi Jenő 92. szü-
letéskapján – Tőkbek kőrött.

D.T.: Zoványi Jenő 92 éves

Rsti Hirlap, II. ésf. 219. n. 1957. szept. 19. csü.
2. old.

Istók János MDK

Azok között a müvészek között emlitve,
akiktől a Hazai Müvásárlók Alkalmi Egyesülete
áprilisban müveket vásárolt.

Hazai Müvásárlók Alkalmi Egyesülete.
Mücsarnok.19ol.14.sz.2ol.1.

Istók János

— **Istók János balesete.** Baleset érte szerda délután a Várbazárban levő műtermében *Istók* Jánost, a 63 éves szobrászművészt. Munkaközben négy méter magasságból 8 kiló agyag zuhant a fejére. Istók rosszul lett, ismerősei autóval az Új Szent János kórházba szállították, ahol megállapították, hogy a sérülés szerencsére *könnyebb természetű* és így csak néhány napig kell a kórházban maradnia.

Pesti Napló

1937 június 3.

Regény kötve	4.80
	5.-
	3.-
	3:60
kötve	4.80
Regény kötve	3.60
	2.-
	3.-
	3.60
néznek Regény kötve	4.80
kötve	3:-
Regény kötve	1.90
ötve	2.60
ény kötve	1:90

egény kötve	3.60
	2:90
lnte története	3:-
	3.-
	2.-
gény	2.-
y. 378 olda'. Egykoru	
ásokkal	10.-

zinházná' a könyvrapon megjelennek

s vásárolt müveiket dedikálják.

1937. 23

Istók János, szobrász, stb. marad, l.

357. old.

Tobb Jaar, Sabra?

Istók János

1898/99 – 1903/4 a Stróbl
féle kobrázatiisk növen-
déke

Ferkèpzomfoiskèvk

94. l.

fobb műve [illegible] (18 db), [illegible] rizsi Louvreba, Drezdába s francia magángyüjteményekbe került. Szépm. Múzeumunkban Dohányzó parasztok c. festménye képviseli. Mint tájképfestő B. a fény- és légtünemények hangulatos visszatükröztetésének mestere. Antwerpenvidéki képei közül a legszebb e nemben a Holdvilágos táj (Berlin) s az egykor Rembrandtnak tulajdonított Naplemente (London, Grosvenor House). — Irodalom: *Schmidt-Degener* (Brüsszel, 1908), *Bode* (Berlin, 1924).

B. 2. *Justus*, a XVIII. sz. 2. felében Delftben *de porcelen byl*-nek nevezett gyárában nagymennyiségű faienceot készített, melyek művészi becse igen különböző. Nagyon keresettek szobrocskái. Fia, *Hugo* B. folytatta atyja tevékenységét, de kevesebb tehetséggel.

BROWN (ejtsd: *braun*), 1. *Ford Madox*, angol festő, * Calais 1821, † London 1893. Rosetti tanítványa, s bár nem tartozott a preráffaelita szövetséghez, annak egyik szellemi megindítója volt. A régi történeti iskolából kiindulva (Antwerpenben Wappersnál tanult) Párizsban, majd Olaszországban az olasz quattrocentistáktól (Masaccio), és a német nazarénusoktól (Overbeck) megtermékenyülve újszerű művészetet kezdett Angliában, mely a régebbi aprólékos genrefestészettel a természet megfigyelésén alapuló realizmust helyezte szembe: Wickliff bibliafordítását olvassa fel (1847), Lear és Cordelia (1849), Chaucer III. Eduardnak olvassa fel munkáit (1851), még idegen hatásokat mutatnak, míg a bibliát és a modern életet realisztikusan ábrázolják: Krisztus Péter lábait mossa (1852, London, National Gallery), A munka (1852—63, Manchester Art-Gall., szocialista ízű naturalisztikus allegória), Búcsú Angolországtól (1855, Birmingham, Art-Gall.), egyik legnépszerűbb képe, mely egy kivándorló párt ábrázol, azután hasonló újszerű fölfogásban történeti tárgyak: Cromwell birtokán lovagol [illegible] Mint a „Morris Company" ve-

Istók János

önelet

bő bibliografiával

Én ajándékoztam

a Szépművészeti

Múzeum adat-

tárának

~~Brouzkanka TV. 137.~~

Istók János, vobrász,

szül. 1873 VI. 16. Bácsfalun.
Münchenben tanult, 1893 óta Buda-
pesten működik. Müvei: a)

~~A~~ (Szécsényi Ferenc,

A sümegi Ramasetter Vince-
a zalaegerszegi Csanyi László-
vobor. Szamos archéjszobrot,
plakettet és süremléket készített.

…esto.

…ból.

…kissé jobbra fordult… Jobb kezével pré-
…rélét fogja, … baljában pedig aranymetszőn
…nely felig nyitva van. ~~Fején~~ Barettet
… bajusza és … hosszú szakálla ösz. ~~Mellett~~
…el letakart asztalon ~~látunk, melyen~~
…ek tokja és homokóra kőtí le figyelmün-

…on)
…tei 110:83 cm.
…ra elnöki lakásból.

Ás Kép 209

Kamaraelnök 1848

1

Istók János

Geboren zu Bácsfalu (Com. Brassó) in Siebenbürgen am 16. Juni 1873, begann I. seine künstlerischen Studien an der Kunstschnitzer-Schule in Hosszúfalu, deren fünfjährigen Lehrkurs er mit Auszeichnung absolvierte, um seine weitere künstlerische Ausbildung in München zu erhalten. Nach Budapest zurückgekehrt, verbrachte I. fünf Jahre an der Bildhauer-Meister-Schule daselbst unter Leitung Meister Alajos von Strobl's, seine künstlerische Ausbildung vollendend. Nach Studienreisen in den hervorragendsten Kulturcentren Mitteleuropa's, im Jahre 1910, liess sich I. dauernd in Budapest nieder, hauptsächlich Porträt-Statuen und Büsten verfertigen und mehrere Preise erringend. I. ist Monumental- und Kleinplastiker, sowie Medailleur, wiewohl er nur wenige Plaketten schuf, die alle in Plastilin modelliert wurden.

Tebb nincs felsorolva.

Hu Prmagyerem 261. l.

T. 1956.

lgy kivágott báli ruhát visel kö-
i növény és a félrevont függöny mö-
elirata:

K
reskedéséből.

d Pest 1862.
ombostühez Január 1863.

: 18.6 cm.

Istók János

M. Képzőművészek Egyesületének kis ezüst érme

Pesti Napló

1934. dec. 12.

(Kitüntetések a Műcsarnok kiállításán.)

mann M.

KAM. SZÁLLITÓ

17 FIUM-KÖRUT 1.

Istók János nyugdíjas

99 éves korában február 22-én

elhunyt

Magyar Nemzet 1972 február 24
5. old.

Istók János
szobrász

Istók János tanulmányi célból
volt Ausztriába, Németország-
ba, Olaszországba, Franciaország-
ba és Hollandiába.

Buza Barna: Istók János bucsuztatása.
Művészet, 1972.május - 23.oldal

Istók János
festő

A Mester művei nemcsak közterek, magángyűjtemények, hanem az ország első múzeumaiban is jelentős helyet kaptak

Buza Barna: Istók János búcsúztatása.
Művészet, 1972. május - 23. oldal

Istók János
szobász

Istók János élete utolsó percéig
együtt lakott 63 éven át László
fiával és annak felségével, akik
szerető gondoskodással vettek
körül a mestert.

Buza Barna: Istók János buszuztatása.
Müvészet, 1972.május - 23.oldal

Istók János

Nohász

Eugeniusz Kapralski bücsérott
el Istók Jánostól a lengyel nép,
illetve Tarnow város nevebe.

Bíza Barna: Istók János bücsurtatása
Művészet, 1972. május – 23 oldal

MDK

Istók János "a 74 éves szobrászmüvész hidépitő munkás lett"

Hiradó, 1946. márc. 15. 5 l.

MDK

Istók János szobrásznöv.
Nadányiné-féle 25o frtos ösztöndij

Mücsarnok, 1899. 7.sz. 87 l.

Istók János

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

Budapest

1970 SEP 25

Istók Jánost, a magyar szobrászok nesztorát, a barcasági származású szobrászművészt ünneplik októberben 4-én, vasárnap délután négy órakor a Hazafias Népfront II. kerületi (Keleti Károly utca 22) helyiségében azok a csángók, akik a barcasági tíz és az alsó, Oltmenti három csángómagyar községből (Szakadát, Halmagy, Zsombor) költöztek át Magyarországra. Közlekedés: 6-os villamos, 12-es autóbusz, leszállás a Keleti Károly utcai megállónál.

ISTÓK János szobrai

CS.LENGYEL Beatrix: Az Országgyülési Muzeum (1923-1949).=
Folia Historica, 14. 1989137-138.p.

Beolvasztott szobrainak jegyzéke

Istók János
nobász

A Magyar Népköztársaság ~~[illegible]~~ kiváló
művésze címet kapta.

— Szöveintelések

Művészet, 1970. április — 17 kap.

ISTÓK *János*, szobrász, * Bácsfalu 1873 jún. 15. Münchenben és Budapesten tanult s itt mintázott emlékszobrokat (Széchenyi Ferenc gróf, Bartha Miklós és Bem tábornok Budapest, Ramasetter Vince Sümeg, Csányi Zalaegerszeg, számos hősi emlék), képmásokat (Berzeviczy, Szilágyi, Bubics stb.) és plaketteket (Corinthian-díj, Antal Gábor stb.), kötetlen, realista mintázással.

Sz. Gy. I. 4991

1274. Görögkeleti festő

A XV. századból.

Szent képe.

Egész alak, áll, szemb
ja és a baljában lévő irattekerc
ΓΟΤΑC ΠΔΙΑΔ ΤῩΑΚ ΔΒΟΛ
~~házi ornátust és palástot visel~~
körszakált hord. Egyházi ornat

Fa, méretei 23.2: 17.4 cm.
Vétetett M. Rocchitol 1894
Elszámoltatott 1895: VIII.
Az elszámolásra nézve l. a
1894: X. 20-án Szalay I.,
Gy. a vételhez hozzájárultak.

904:IV.26.

Istók János

A téli tárlaton szereplő kiváló szobrászok közzött emliti meg a lap, a "Téli kiállitás a Műcsarnokban" c. beszámolójában, de anélkül, hog alkotását megnevezné.

Képes Családi Lapok, Bp. 1903. nov. 29.
XXV. évf. 48. sz. 857. lap

Istók János

A Szépmüvészeti Muzeumban a Képzőmüvészeti Társulat kiállitást rendezett. A "Három kiállitás II." c. folytatását Margitay Ernő ismerteti. A lap 282. oldalán a müvészetről általános véleményt nyilvánit a hazai és külföldi müvészek munkájáról. Ezután következnek a /307.lapon/ fenti tárlaton szereplő müvészek: Horvai, Istók János, Kiss Károly, Beszédes László, Boruth Andor, Burghardt Dezső, Kallós Árpád, Glatter Gyula, Pentelei Molnár, Rubovics Márk, Bachmann, Endrei Sándor, Frank Frigyes, Rudnay Gyula, Déry Béla.
A felsorolt müvészek alkotásaival foglalkozó kritikát lásd: a müvészek nevénél, mindegyiket külön-külön.

Élet, Bp. 1915. márc. 28. VII. évf.
13. sz. 307. lap.

Istók J.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás évre 1892.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

Istók János

Utolsó gyűjteményes kiállítását 1964-ben rendezte meg Pesterzsébeten.

A Hét, 1972. márc. 17. 3 erf. 11 m. 9 r.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 JUN 15

Népszava

Istók János szobrász- a Magyar Népköztársaság kiváló művésze

Évfordulók

ERKEL FERENC
zeneszerző és karmester, romantikus magyar operairo dalom legnagyobb képviselő je, a Himnusz megzenésítője 80 esztendeje halt meg.

ISTÓK JÁNOS
szobrász, a Magyar Népköztársaság kiváló művésze születésének 100. évfordulója.

BERZEVICZY GERGELY
haladó szellemű közgazdaság író 210 esztendeje született.

FELD IRÉN
...ületésének 90. év...
...ulója.

...EG

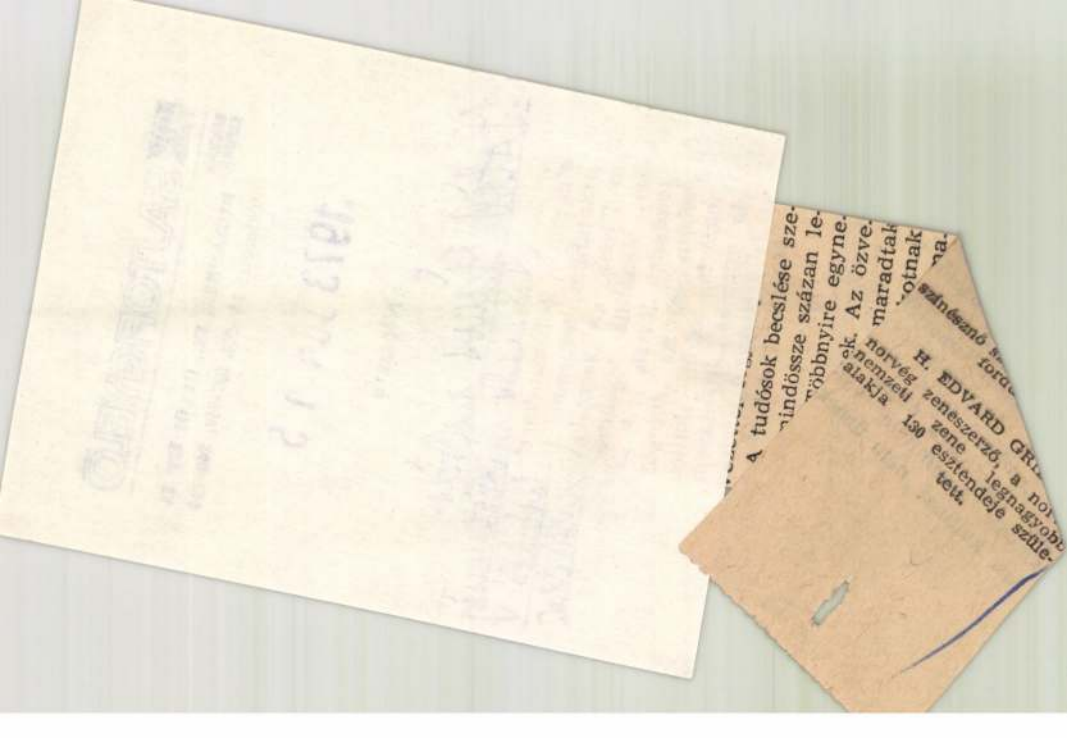

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 MÁR 1

NÉPSZABADSÁG

Istók János szobrászművész

NÉPSZABADSÁG

...emették Istók Jánost

Családtagok, barátok, pályatársak, tisztelők százai állták körül ...tók János szobrászművész ko... ...kal borított koporsóját ...arkasréti temetőben. A ...on jelen volt mű... ...s életünk több ...tte magát ...buda-

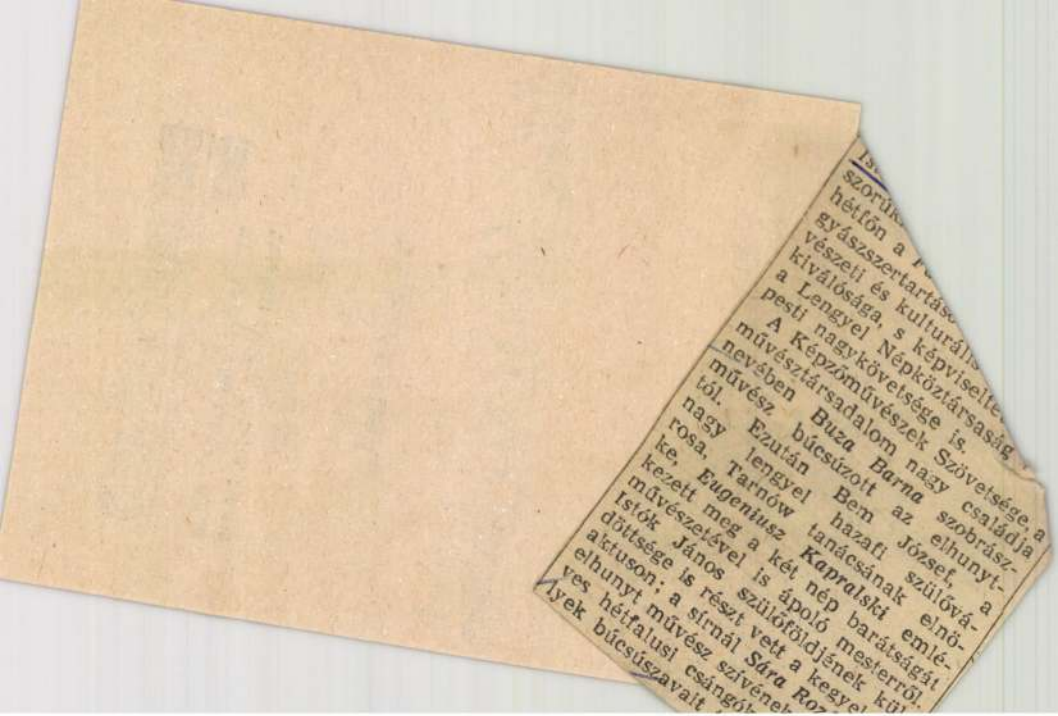

Istok János szobrászművész

1 éve halt meg

Népszava 1973 február 22

4. old.

Gyóni János

szobrászművész, a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának és a Magyar Képzőművészek Szövetségének tagja, hosszú és munkás 99 éves korában elhunyt.

Elhunyt Gyóni János.

Magyar Hírlap 1972/55 8 old.

Istók János szobrászművész

Március 6-án 14. órakor

temetik a Farkasréten, a főváros által

adományozott díszsírhelyen

Mappan Wenzel 1972 február 29.

Istókné János

1945 után megkapta a Magyar Népköztársaság érdemes művésze címet és a Munka Érdemrend arany fokozatát.

A Hét, 1972. márc. 17. Berj. 11m. 9p.

Istók János

Münchenben Éberle Szirius keze alatt, majd Bp-en Stróbl Alajos mesteriskolájában tanult.

A Hét, 1972. márc. 17. 3 evf. 11 sz. 9 p.

Istók János

1900-ban a Figyelő kutya c. alkotásáért a Párizsban az Internationale des Beaux-Arts örökös tagjává választották.

A Két, 1972. márc. 17. 3 egy. 11 m. 9 p.

Istók János

1873-ban született Bácsfaluban.

N Két, 1972. márc. 17. 3 erf. 11 n. 9 p.

Istók János szobrászművész 2

Tanulmányait – ~~AZ~~ Állami Műfaragászati

Intézetben végzett előkészületek után –

München akadémiáján kezdte, majd Budapesten

Ströbl Alajos mesteriskolájában fejezte be

1904-ben

Magyar Nemzet 1972 február 24

5. old.

Istók János szobrászművész

99 éves korában elhunyt

Pestmegyei Hírlap 1972 február 24
Kiold.

Istók János szobrászművész

6

1970-ben Kiváló Művész lett.

Magyar Nemzet 1972 február 24
5. old.

Istók János

4

godves Zoltán

Érdemes művész lett.

Magyar Nemzet 1972 február 24
5. old.

Istók János

5

95 éves korában a Munka

Érdemrend arany fokozatát kapta.

Magyar Nemzet 1972 február 24

5. old.

ISTÓK JÁNOS

szül. Bácson, 1873. Tanulmányait a hosszúfalusi állami műfaragászati intézetben, Münchenben és a bpesti Képzőművészeti Akadémián végezte. Legnagyobb sikereit történelmi szobraival érte el. Ilyenek: Petőfi, Bocskay, Gábor Áron stb. Sümeg főterén áll Ramazetter Vince másfél életnagyságú bronz szobra. Zalaegerszegen van egyik legértékesebb történelmi szoborműve, mely Csányi Lászlónak, Erdély egykori tejhatalmú kormánybiztosának emlékére készült. A Nemzeti múzeum parkjában lévő gróf Széchenyi szobráért a koronás arany érdemkeresztet kapta. A Városligetben van Barta Miklós szobra. Számos portrét készített a magyar szellemi és születési arisztokrácia tagjairól: Berzeviczy, báró Wlassics, Lukács László, Palágyi, Hangai, Dura Máté, Boruth Andor stb. Ezenkívül igen sok hősi

ISTÓK GIOVANNI

nato a Bács, nel 1873. Svolse i suoi studi nell'istituto di scultura artistica dello Stato a Hosszufalu, a Monaco ed all'Accademia di Belle Arti di Budapest. Raggiunge i suoi maggiori successi con le sue statue di argomento storico, come quelle di Petöfi, Bocskay, Áron Gábor, ecc. Sulla piazza principale di Sümeg si trova la statua di bronzo di Vincenzo Ramazetter. A Zalaegerszeg si trova una delle sue statue storiche più notevoli, il monumento a Ladislao Csányi, già Commissario governativo con pieni poteri della Transilvania. Per il monumento al conte Széchényi che si trova nel giardino del Museo Nazionale di Budapest ha ottenuto la croce del merito d'oro con la corona. Nei Giardini Pubblici della capitale si trova la sua statua di Nicola Barta. Eseguì numerosi ritratti delle più importanti personalità della vita spirituale ed aristocratica ungherese, come: Berzeviczy, barone Wlassich, Ladislao

Istók Fábos, festő

1968-ban a Munkás Érdemrend arany fokozatát kapta.

Képzőművész. Almanach 1, Corvina 1969, 74. l.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

MAGYAR NEMZET

1971 JUN 18

1021

NAPLÓ

Kivételesen szép életkor jutott osztályrészemül. Most töltötte be kilencvennyolcadik életévét Istók János szobrászművész, a budai Bem-szobor alkotója, szobrászaink nesztora. A legidősebb magyar képzőművésznek négy szobra áll Budapesten, s tizenhat vidéken. Művét, egyéniségét szeretik, életpályáját, amely egy barcasági csángó faluból, Bácsfaluból indult, ismerik több országban, Romániában, nálunk és Lengyelországban. A csángó eredetű, erdélyi származású művészt néhány évvel előtt Beke György, a kitűnő romániai magyar riporter szólaltatta meg, s a kilencvennyolcadik születésnapon pedig Bem hazájának, Lengyelországnak a képviselői is köszöntötték őt a Ráday utcai otthonában. A lengyel televízió felvételt készített róla, s tegnap este a budapesti Bem József Magyar—Lengyel Baráti Társaság képviselői köszöntötték fel a mestert. A szép ünnepléshez meleg köszöntésünkkel és tiszteletünkkel csatlakozunk.

*

mán a kozmonauták folytatták a programban előirányzott tudományos-műszaki kísérletezést.

Viktor *Pacajev* új műszaki kísérlethez fogott hozzá, s ennek során vizsgálta az elektrorezonancia jelenségét, amely a rádió adóantennáin lép fel az űrrepülés alatt. Ezenkívül az alacsony hőmérsékletű plazmával kapcsolatos vizsgálatokat is folytatott.

*

A Szaljut orbitális állomás kozmikus laboratóriumába újabb és újabb utasítások

Istók János

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: Szabad Szó
Megjelent: 1948 JÚN. 13

Istók János jubileuma

Istók János szobrászművész, a Bem-szobor alkotója most ünnepli 75. születésnapját és 50 éves művészi jubileumát. A parasztcsaládból származó művész minden szobrára nyilvános pályázat eredménye alapján kapott megbízást. Az Országos Rákóczi-szövetség jubileuma alkalmával társelnöknek választotta.

IVÁS

gyar Tud. Egyesületbe.

gylet pénztárába egyszer s
oronát fizet (ha ez összeget
i, a teljes befizetésig 5%-os
ni); *rendes tag* az, aki kö-
10 kor. évi tagdijat fizetni.
a következő kedvezménye-

yesület összes kiadványait,
népszerű tudományos havi
etési díja nemtagok részére
immár 13-dik évfolyamába
gú munkásainak tollából és
közöl czikkeket s gazdagon

utalványhoz van joga, me-
n (première) kívül az Uránia-

Istók János

a Magyar Népköztársaság

Kiváló Dolgozóse c. kitüntetést

kapta

Népszava 1970 április 2

7. old.

Istók János

„A Magyar Népköztársaság
Kiváló Művésze" cí. Zepta

Esti Magyarország 1970 április 2
2. old.

Istók János szobrászmüvész

A Magyar Népköztársaság Kiváló Müvésze cimmel tüntették ki.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. ápr. 4.
XIV. évf. 14. sz. 2. lap

Istók János festőművész

A Magyar Népköztársaság Kiváló
Művésze címmel tüntette ki

Pestmegyei Hírlap 1970 április 2
4. old.

Isten éltessen sokáig!

„A Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze" címmel tüntettek ki.

Magyar Nemzet 1970 április 2.
Zold.

Istók János szobrászmüvész

A Magyar Népköztársaság Érdemes Müvészét, a Magyar Népköztársaság Kiváló Müvésze cimmel tüntették ki.

Film Szinház Muzsika, Bp. 197o. ápr. 4.
XIV. évf. 14. sz. 2. lap

Istók János szobrász

„Ezdemes művész"

most kapott „Kiváló művész"

Kitüntetést

N.N: Művészeti díjak 1970

Film, Szinház, Muzsika 1970 IV. 4

Istók

Szobormüveit elismeréssel emliti meg a lap "A Nemzeti Szalon őszi kiállitása" c. beszámolójában, felsorolva a tárlaton szereplő alkotásokat.

Képes Családi Lapok, Bp. 1902. okt. 12.
XXIV. évf. 41. sz. 655. lap

Istók János szobrász

„Érdemes művész"

most kapott „Kiváló művész"

kitüntetést

N.N: Állami és Kossuth díjasok

Pestmegyei Hirlap 1976 IV.2

Istók János szobrász

A Barcaságból származik. Tisztelettére ünnepséget rendeznek a II. ker. Harátfias Néptront helyiségében

Magyar Nemzet 1970 IX. 25 7 old.

Istóle János, nobrán

MDK

Kiváló művén.

—: Kiváló és érdemes művének

8.

Népszabadság, Bp. 1970. ápr. 2.

MDK

Istók János, szobrász

Kiváló művész lett.

– : Ma délelőtt átvadták ... – 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. ápr. 1.

Istók János szobrász

Érdemes művész.

most Lapott „Kiváló művész" címet ~~[illegible]~~

N.N.: Kiváló és érdemes művészek

Néphadsereg 1970 IV. 2

Istók János

A ma 96 éves szobrászművész – A Bem-szobor alkotója volt az első aki az Ybl Miklós tervezte Váikert Bazár termeiben műtermel foglalt magának.

Selmeczi Toth János: Szobrász-műtermeiben

Népművelés 1968/12 39 old.

Istók János

A kiállitás legértékesebb alkotásait részletesen ismerteti Felvinczi Takács Zoltán: "A téli tárlat III." c. kritikájában. A lap Müvészet c. rovatának terjedelme viszont nem ad módot arra, hogy valamennyi müvet értékének megfelelően méltassa, igy csak alkotóikat sorolja fel:
Teplánszky Sándor, Márton Ferenc, Páldy Zoltán, Mihalovics Miklós, Bardócz Árpád, Katona Nándor, Szmrecsányi Ödön, Srády Brutus, Istók János, Szamosi Sós Vilmos, Undi Mariska.

A HÉT, Bp. 1919. febr. 9.
XXX. évf. 6. sz. 9o. lap.

Istók János

A szabad lelke

Magyar Nemzet 1985. 11. 22.

Istók János szobrász

Kovács Gergelyné: Az első világháborus emlékművek és utóéletük

Művészet, 1982. december

Istók János festőművész

Romániában él. Brassóban született.

S. E.: A kolozsvári „Utunk" évkönyve

Élet és Irodalom 1969. I. 5 15 old.

Istók János

csángó szobrász

arckeje Makoldy

Józsefsól

Repr.

Makamint

55. l.

KÉT

MŰVÉSZI

HAVI

S

PRÉ

I. ÉVFOLY

Budapest, 198... év .....hó

Ph.

Érvényes 19.....tól ..

Felkérjük, hogy a fenti kutatá
példányát az MTA MKCS Könyvtá
küldeni sziveskedjék.

Istók János 43 szobrász
(in: Déry Attila; Budapest eklektikus épületszobrászata
/Művészettörténet-Műemlékvédelem I. /OMF kiad. Bp. 1991.

4 - 14/15.sz.

ágáról

ozó, nyilatkozat, éves oktatás) és

téséért, baleseti jegyzőkönyvek megőrzé-

ártéritési igény felhivás kiadásáért
ieményezi az MvSz. módositását
téséért

esetén a felelősségrevonást

ELKEZÉSRE

ISTÒK Jainos

Erdei 1991 87.p

A RESTAURÁLT TORDAI FEJEDELMI CURIA,
MINT „MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI HÁZ.“

Istók János

szobrán

Gentmüeml

77. l.

Istók János

l.

Szépm. Mus. Ér.

IX. 276. l.

sőbbnő

MDK

Istók János szobrász

Két müvész. Kis Ujság, 1951. jan. 21. 4 l.

Istók János

Perállag III/3

182, 202. l.

és nagy vonalú történeti szemlélet szerzőt a munkát átvezetésre és hasznossá.

Nem érzem magam illetékesnek, hogy Nagy Sajos munkáját a római régészet szempontjából tagoljam, sokkal kívánatosabbnak hogy az itt felmerülő egyik problémát, beállítva a hasonló tárgyú kutatások és publikációk körébe kissé részletesebben megvilágítsam. Nagy Sajos szerint a római castrum átélte a népvándorlást, a honfoglalók egyik törzse biztokába vette, s a vár használatba marradt a XV. századig. ~~A római épité~~ Nagyanakkor a tábor ba, rénben folaira telepedik Pest plébánia temploma a ~~Belvá~~ mai belvárosi templom. A római építészeti emlékek továbbélésének oly szemléletes esetével állunk szemben, amit akkor is érdemes lenne alaposabb vizsgálat alá vetni, ha egyedül állna a magyar tör mult történetében, ~~hét még~~ méginkább most, amikor Pécsen, Szombathelyen Esztergomba, Zalaváron és Szelesszárdon hasonló jelenségeket ismert az régészeti kutatás. Szándékosan kerülleni eddig a continuitás kifejezést, ha alaposabb vizsgálat alá vesszük az egyes emlékeket ... continuitás kifejezésnek mily sokrétű

42

ék.

Háromszázezer koronáról
heg bevasárlásra a mai
árából felvettem

dapest 1925 Dezember hó 21en

Saláth ferenc
K. altiszt

Istók János

Szabad Művészet

1951. 198. l.

szárnyu pallóitásainak kisa 18 cm. vasert téglaanyagi vakolással és esen készen:	25.00
i fülkében 33 ása, a nyílás kibontott ajtó és elvakolása, ...	20.00
yszárnyu ajtótokontása, atok megonálása, a nyilás fallal, a bontáskétoldali vakolásel, teljesen ké-	25.00
sszesen:	70.00

Kitünő tisztelettel:

KAPUSZTA GUSZTÁV ÉPÍTŐMESTER

2179. Centrum, Baross-u. 52.

Istók János

Szabad Művészet

1957. 239. p.

Lyka München

a Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület
legközelebbi kiállítása

Hivatalos svéd

ARTISTIKUS

KÉPKERETEK

Istók János

nobrász

l.

Józsefer délyi kiáll

50. l.

(hadi li ólitós)

ny-pénztára teljesen kimerült úgy, hogy
tudom teljesiteni.-
jelentem, hogy a huszárvár tatarozási
ég két számla fedezetlenül maradt és
i hivatal 345.sz.szlja.....933.09 Kor.
reskedő számlája.....495.56 "
Összesen.....1.428.65 Kor.
előirányzat szerint
....2.260.-- "
./. 3.688.65 Kor.
és részemre való beküldését kérem.-
16.január hó 11-én.-

Tisztelettel

várfelügyelő.-

1802-ben Széchenyi Ferenc felajánlotta gyüjteményét a nemzetnek. Ennek elhelyezésére épittette József nádor az állam pénzén 1837-1847 között Pollack Mihállyal. A tervek készültekor Pietro Nobile hasznos tanácsokat adott. Restaurálta Lechner Jenő és a tető alá rejtett ujabb emeletet huzott rá. Nemcsak Budapest, hanem egész Magyarország legjelentékenyebb klasszicizáló épülete.

A kertben elhelyezett szobrok közt: Himfy-lant, bronzból, sas rózsakoszorus gömbön, alatta a költő profil mellképe: "Himfy-Lant, készittették Kisfaludy Sándor emlékére Magyar és Erdélyhon leányai 1848" Petrovics Demeter müve. Talapzat 1903. Ferenczy István Kisfaludy Károly szobra: nő lantot tart fel a költő mellszobrához, lent maszkok, 1838. 1944-45-ben megsérült, jelenleg raktárban. Berzsenyi Dániel, Vay Miklós müve, 1860. Kazinczy Ferenc, Vay Miklós müve, 1861. Arany János Stróbl Alajos müve, 1893. Széchenyi Ferenc, Istók János müve. Három római kőszarkofág, oszlop a Forum Romanumról.

Nagytemplom-u.32. Ház, klasszicizáló, földszintes, sarok, 9 nyilással, ives diszitéssel. Oldalhomlokzat 12 nyilással. Tömő-u.2.

Nap-u.41. Lásd Thék Endre-u.9.

Orczy-ut 16. Ház, földszintes, 1790 körüli, tiz nyilásos, ives kapuval és manzardtetővel. Udvarán egyemeletes épület, késöbarok.

Puskin-u.6. Ház, klasszicizáló, egyemeletes, 4-3-4 ablakos, középrizalittal és ritka fogas főpárkánnyal.

Puskin-u.26. Ház, eklektikus, egyemeletes, 9 ablakos, az I.emeletén négy oszloptól tartott középerkély, ablakok felett kiugró szemöldökpárkányok. Konzolos főpárkány, oldalhomlokzat 10 ablak, Bródy Sándor-u.3. Épitette Ybl Miklós.

Puskin-u.30. A népköztársasági elnökitanács elnöki palotája. Eklektikus. Egyemeletes, hat ablakos, az ablakok felett kiugró szemöldökpárkány. Oszlopos főkapu, konzolos főpárkány. Oldal- és hátsó homlokzat hasonló kiképzéssel a kert felé. Épitette Ybl Miklós.

Puskin-u.40. Volt Károlyi palota. Eklektikus, egyemeletes, 2-5-2 ablakos. Kiugró kocsifelhajtó három nyilásu árkáddal, fölötte erkély, bábos korláttal, fogas főpárkány, fölötte bábos korlát. A sarkokon manzard tető. Oldalhomlokzata 2-8 ablak Muzeum-u. Épitette Ybl Miklós. Romos. Teljesen kiégve.

Rákóczi-ut. Szt.Rókus és Szt.Rozália kápolna, barok, a Rókus-kórházhoz hozzáépitve. Egy homlokzati tornyocskával, belül eredetileg háromkaréjos szentéllyel. Homlokzati szobrait 1908-ban ujakkal cserélték ki, falfestményeit 1912-ben megsemmisitették. Rákóczi-uti falán 1838-as árviztábla. A főhomlokzat baloldalán kőfeszület Máriával 1790 körül, mellette kapu, fölött betegápolást ábrázoló dombormü, alatta PESTANUM CALAMITOSORUM DOMICILIUM (A gyámoltalan szerencsétlenek pesti menháza) 1798. körüli. A szentély 1944-45-ben elpusztult, az ujjáépités alkalmával előkerült régebbi lóherealaku szentélyalapfal (hihetőleg koraközépkori cella trichora maradványa) ma az altemplomba van befoglalva. A főhajó becmlott, boltozata helyett lapos födém készült 1945-ben.

Leckeoldali falon Sz.Mária kegykép 1740 körül. Oratoriumban: Warschag Jakab: Szentháromság (árvizi jelenettel). A két mellékoltár képe Laccataristól és Warschagtól, ma a kápolnához vezető folyosón. Két rokokó kehely, 1760 és 1771.

A régi szentély, mint önálló kápolna, 1771-ben épült. A mai kápolna 1740-ből. Renoválták 1833, 1837, 1841-ben és 1945-ben Lux Kálmán.

Előtte Immaculata vasszobor oszlopon. Johann Halbig müncheni szobrász alkotása. 1867.

Istók János

68.l

sovalet

Gen Zak Brest

14/Pg

MDK

Istók János

Tehetséges kezdők. Művészi Ipar-Nemzeti Műcészet
.906. 71.l.

Istók János

l.

Szabad Művészet

1950.10.415.l.

I funerali della sorella di Papa Pio X.

Istók János

tovább Schulek Frigyes

C.

Műcsarnok

1901. 355. l

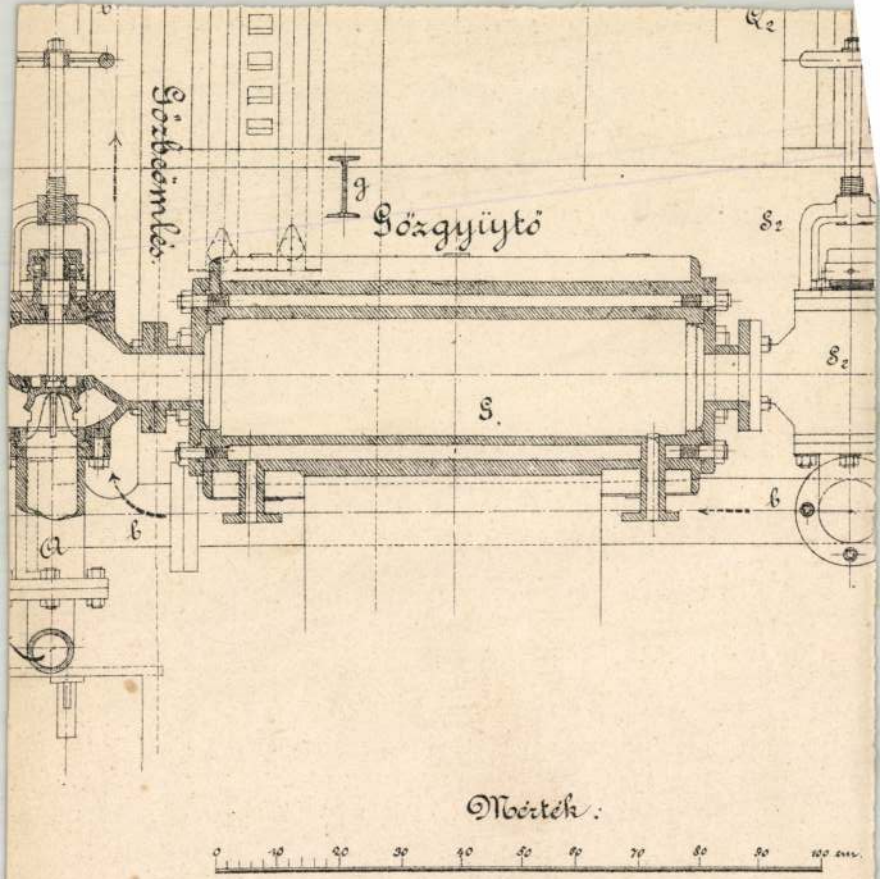
Gőzbeömlés.
Gőzgyüytő
g
S.
S2
S2
Q2
b
b
A
Mérték:
0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 cm.

Istók János

Perálltöstképes

334,521.l

MDK

Istók János

Műcsarnok. 19ol, 251 l.

Sz-Sz

M.D.K.

Istók János.

Szobrászmüvész.

Egy mellékalak története.
Magyar Nemzet.1961. szept.3. 7.old.

MDK

Istók János szobrász

Képzőművészet 1931. 37.sz. 42 l. kép

MDK

Istók János

szobrász

Művészet 1914. 232. l.

MDE

Istók János szobr.

Művészet 1916. 3.1.

MDK

Istók János, szobrász

szobrászművészetünk reprezentáns alakja.

/essi/ : ?
Műcs. Téli Tárlata.?

Művész Kurir.1938.1-2.sz. 9.1.

Istók János szobrász

Népszabadság
1957.47.sz. febr.24.
12. lap

~~Feszty Árpád~~

Istók János

tovább Ligeti Miklós

Tury Gyula

l.

Műcsarnok

1901. 251. l

4

Sz-Sz

MDK

Istók János

Művészet 1914. 231-232 l. Kép.

MDK

Istók János

Képzőművészet 1927. 4. sz.

Istók János

l.

Lykaszobr. 96 – 14.

32. l.

Istók János

U. 1782.

l.

Vas. Ujs. 1914. 467. p.

Einschaltbildern, farbigen Karten und einer Schriftprobe
ausserhalb des Textes.

I.) A bis L. I–VIII + 1.–948. M., 13 képes tábla,
3 térkép.

Bielefeld u. Leipzig
Velhagen u. Klasing
1893.

II.) M bis Z. 949.– 1878. M., 2 képes tábla,
1 térkép, 1 táblánál

M. O
1894.

Istók János

l.

Műv. Krónika

1905. 3. n. 7. l.

3000. 4. 12. S.

Istók János

l.

Kő-és Mükő

1925. 9. n.

7 l.

atásügyi m.kir.minisztertől

n született népfölkelésre kötelezettek-
6-tól március hó 19-ig terjedő időben
utató pótszemlére történt behivásával
et, hogy az ezen népfölkelésre kötele-
árásra nézve ugyanazon elvek és módo-
t a melyeket folyó évi január hó 10-én
eletemben /Lásd a kebelbeli "Hivatalos
15-én megjelent 2.számának 19.és 20.

ebruár hó 28.

MDK

Istók János

Őserő. 1936. II. lo. sz. 24.l.

Istók János (irodalom)

Független Magyarország. 1904 márcz. 29. — 1908. márcz. 31. —

Istók János

Szobrász

Fővárosi Lapok 1900. nov. 29., 9. old.
(K. K.: A nemzeti szalon dárdái.)

Kalmár

I s t ó k J á n o s
szobrász

Molnár Miklós: Várbazár. Szinházi Magazin. 1939.aug.7. (Képekkel.)

Érkezett 1907. március 23.

218/1907. R. (Pozsony, 1907. március 22.)

A pozsonyi városi múzeum őre előzetes közönetet mond a vasriacsok beszerzésére kilátásba helyezett segélyért (Helmár Ágostnak, 1907. VI. 23.; 250 kor. elküldve pósta utalványnyal 1907. VI. 28.)

Istók János

L. okr.

U. 1947.

5. oldal

Anaclinus Priscinus, M. II. 103, 104.

sen 31512 27 20396 83 ~~11158 39~~
11115 44

Istók János

U. 1715.

~~Ágyú, kanóczos, a sümegi múzeumban~~

~~VI. 134.~~

Istók János

U 2174

Istók János

u. 1537

Istók János

U. 1782

Istók János

U. 1662

Istók János

U. 838.

Istók János

U. 113.

			Gyermektanulmány . .
4	3223	6	Simay Imre Károly: Családi öröm . . . . .

2261 ~ 2000

2000
990
2990

Istók János

U. 95.

képtárt sem nem ren-
rgyat nem függesztettek ki,
ett anyagot ez a táblá-

VII	VIII	Összesen	Jegyzet.
.	.	–	
21	.	21	
.	.	82	
.	.	176	
.	.	87	
.	.	51	
.	.	55	
.	.	51	

Istók János szobrász IX. 107

Istók János

Univerzeti lexikon
357. l.

Kolonits Henrik Károly:

Mellig látható s kis
mellette fekete tollak s
barna; bajusza s sza
aranyhimzésű s dís

Gloria hon
timor D.

s a kép körül:

Hainricus Caro
Equitum Colonell

Vászon, méretei 184
Gr. Csáky László ajá

Istok János

Szerd

Esti Ujság

1937. junius 4.

VASÁRNAP **30**
Kat. A. Janka
Prot. Nándor
N. k. 4 ó. 9 p. N. ny. 19 ó. 46 p.

HÉTFŐ **31**
Kat. Ko. B. A.
Prot. Petronella
N. k. 4 ó. 8 p. N. ny. 19 ó. 47 p.

KEDD **1**
VI. HÓ JÚNIUS
Kat. Pamfil vt.
Prot. Pamfilius
N. k. 4 ó. 7 p. N. ny. 19 ó. 48 p.

SZERDA **2**
Kat. Erazmus
Prot. Anna
N. k. 4 ó. 6 p. N. ny. 19 ó. 49 p.

CSÜTÖRT. **3**
Kat. Klotild
Prot. Klotild
N. k. 4 ó. 6 p. N. ny. 19 ó. 50 p.

PÉNTEK **4**
Kat. Jézus sz. sz.
Prot. Kerény
N. k. 4 ó. 5 p. N. ny. 19 ó. 51 p.

SZOMBAT **5**
Kat. Bonifác pk.
Prot. Bonifác
N. k. 4 ó. 4 p. N. ny. 19 ó. 52 p.
Izr. 26. S. Selakh L. 3. P

Istók János

Szepetlék. 251,
252. l.

Rö'elet. arck.
u. o. 701. l.

Istók János

nobrisz

Műcs. kiáll, 1900 tól

Pipics 114. l.

KISMAROS

Magyarországi határ

Kéne VI 1861, 556 l.

MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG
SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE
BUDAPEST, IX. RÁKOS-U. 10

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

.....*úrnak*
.....*úrhölgynek*

.....

BUDAPEST,

.....

ifj. Kellner E. Bpest.

LA SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

invita la S. V. Illma ad intervenire alle

CONFERENZE

che

il Rev.

P. VITTORINO FACCHINETTI

Professore dell'Università del Sacro Cuore di Milano

terrà

sabato, 27 aprile alle ore 18
nella Sala del Museo d'Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—37.) sul tema:

DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA

(con proiezioni); e

lunedì, 29 aprile alle ore 18
nella Sala della TESz (V., Falk Miksa-utca 1) sul tema:

LA RADIO IN VOLO

LA PRESIDENZA

Gli ospiti sono graditi.

Istók János

~~Műcs. Miál, tór~~
Pipics 59. l.

3

Istók János és Zuráczy Lajos: A temető művészete

Istók János

8°, 5K, 16L, Budapest, é. n.

vonalát a tetőzet párkánván felállított csipkeszerűen

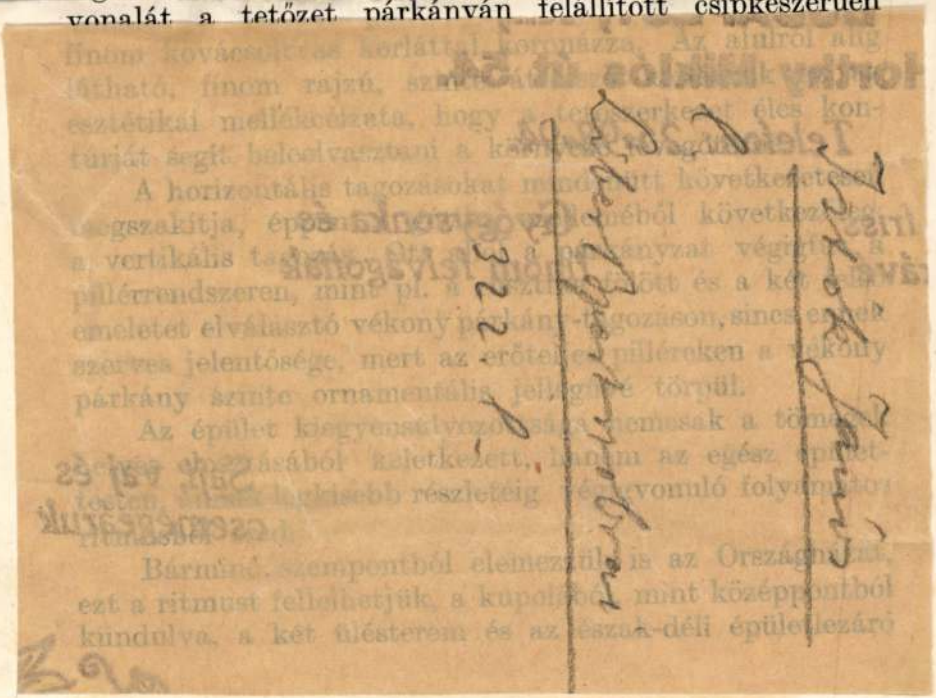

fiatornyokkal koronázott erőteljes pillérek foglalják össze a változatos méretű emeletsorokat. A falmezőt nemcsak összefoglaló, hanem csekély kiemelkedésük ellenére is árnyékhatással bíró pillérek, egyszersmind külön vertikális részekre tagolják az épületet; fontos részein erőteljesebbekké válnak s mint kettős, egymásnak állított sarokpillérek támasztják alá például egy-egy kapubejárat építészeti hangsúlyát. S végül ott, ahol az építész az egész épülettest főhangsúlyait kívánja adni, mint pl. a két főtorony lábazatánál és az épületet északi és déli irányban lezáró két rizalitnál, — ezek a szerény, szinte csak dekoratív jellegű pillérek, kihangsúlyozott támpillérekké erősödnek s ha statikus funkcójukban nem is, de külső megjelenésükben mindenesetre a középkori gótika szellemét idézik.

Ezzel szemben a horizontális tagozás az egész épülettesten, bár szintén konzekvensen keresztülvive, — már halkabb hangsúlyt kap. A vízirányt jelzi az egész épületen a pinceemelet magasságában végigfutó lapos rusztika feletti párkány, amelyhez hasonló egyszerű vonallal

M.D.

Istók János
nobrász

Méltatás.

Művészet, 1960. október - 41 lap.

Istók János

Liber Bpestszebrai

335 l.

Bock 135 – 136 l.

Danhó 73 – 74 l. (repr. XI. tábla)

Gerevich PA, 194 l.

I. A: Magyar mű- és történeti emlékek kiállítása. Századok X – 1876, 511 l.

~~99~~ Forster: Magyarország műemlékei. II. kötet, Bp. 1906, 286 l. – 287 l.

~~98~~ Czobor: Egyházi emlékek a történelmi kiállításon. Bp. 1898, 99 l.

~~97~~ Czobor – Szalay II. 243 l. (repr. 245 l)

~~80~~ Pulszky Károly: Az esztergomi főgyház kincstára. AÉ, XIV – 1880, 288 l. – 289 l.

~~75~~ Henszlmann: A bécsi 1873. évi világ-kárlatnak magyarországi résztvevőinek régészeti osztálya. Bp. 1875/6, 188 l.

Istók János

Csód laid

Skso 63.l.
67.l.

..... *műhely.*

őnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Istvál János

Leid

Numizmat. Közl.

1910. 142

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

lyezem:

.....

agy helyettesének
rása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Istok Janis

cvód

s

Müesarnok 1901. 121.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnök
a

8. sorsz. Műhelyi minta

Istok Janos

ind

Müesarnok, 1901. 355

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

lyezem:

agy helyettesének
rása.

– Endrényi Imre, Szeged.

Istok Javís

Vrôd

Mücsarnok, 1899. 87 l.

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
írása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Sombjöi lelet VI. 130.

Tátok János

Művészet 1914

303

Somogyszobi ev. ref. iskolaszék VI. 226

Istók János

Művészet

1915. 265

Scrantoni olvasókör VI. 314

Istok János

Mi vérsel. 1912

39, 207

Istók Janis

Csód

Múcsarnok, 1901. 251

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnök
a

8. sorsz. Műhelyi minta

Sarkantyú, avar VI. 137

Istók Janos

Művészet 1911.

195, 345, 388

Istók Imre

Irod

H. I. Istók Imre

Kultura 1911. 757 l

.... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

am

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Istók János

U. 4031

~~Ásatás, Kocséri VI. 161.~~

Istok Zaiov

wod

Vas Zp 1904. 553
557 - 559. 1 Egzempl.

1907. október 12. 519

A temesvári városi tanácsnak: a Baróti- és Berkeszi-féle könyvtárak állami segélyből megszerzett részének állami letétként leendő kezelése tárgyában (589/1907.)

Istók János

Hobrai a

ORSZ. MAGY. SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM · BUDAPEST, VI · ARÉNA-ÚT 41.

~~Hangszerek~~ régi I. stóg

Istók János

Művészet 1909

69, 264

III.

6. Kis Károly király (1385–1386) arcképe.

(Olajfestmény, ~~XIX.~~ méretei 60 x 48 cm.) ~~[illegible]~~

XVIII. század.

~~69~~ 78.

Tóth János

Művészet 1904

339

Istók János

Müvezet 1908

271

370/906.

u F. és társa.

teherfelvonó.

Istók Jacob

Művészet 1905

338

Istók János

Istók János művészete. Irta Csudáky Bertalan. Budapesti Hirlap. junius 21.

1914.

(Művészet 1914. 467. l.)

84.

98—301.

7, 449.

327.

76, 277.

5, 83.

71.

6—258.

256, 259.

3, 183.

380.

Toepfler Ignác 59.
Tornyai János 234.
Tradate, Jacopo da, *181.*
Trainse, Jos. Gérard de, 198.
Troger Pál 263.
Udvary Géza *20, 162.*
Uitz Béla *123, 124,* 137.
Ujváry Ignác *160, 225.*
Vágó József *196.*
Vágó László *195.*
Vágó Pál 90, *417.*
Vajda Andor 92.
Valentiny János 341, *352*
Vándza Mihály 380.
Vastagh György, id, 196—201, 230.
Vastagh János 201.
Vaszary János *130, 131,* 138, 288.
Venesz József 459.
Verrochio *108,* 123.
Vesztróczy Manó *175, 375.*
Villard de Honnecourt 369, 370, 372
Vörös Ernő, béli 284.
Wagner Géza *275, 396.*
Wagner Sándor 330.
Weber Anna 380.
Weide Vilmos 380.
Wellmann Róbert 330.
Werfer József 379.
Wertán 380.
Widder Félix 187.
Wiedemann Miksa 380.

Istók János

SZOBRÁSZAT

Istók János szobrai. Irta Mors eques. Kultura, márc. 25.

1912.

(Művészet 1912. 207. l.)

Lloyd, ápr. 4.
Az iparművészet bajai. Irta b. e. Budapest, ápr. 9.
Kisplasztikai kiállítás. Ichtelen cikk. Interieur. I. 5.

<Istók János>

irod

<> és Lukácsy Lajos:

A temető művészete –
5 kép, 16 lap.
Bpest, 1910. Athenaeum.

(Művészet. 1910. 144. l)

Istók János

szobrász

l.

Lex Magy Társ

250. b. l.

Istók János

nobán

lásd

Ki-Kicsoda?

360. l.

es nyugta

Ötven pengőről, mely
kiküldetési költségeimre
lékek Orsz. Bizottságának
telvettem.
st, 1935 júl. 9.

Dr Kentiványi Emila
Aitkár

Istók János

Révai XXI. 464. l.

Istók János

Wod

Ilu Prmagyszin

XLIII. tábla

Nemzeti Legitimista Néppárt
V., Bálvány-u. 5.
Telefon: 883-37, 883-68.

Kedves Barátom!

Többször és nyiltan szálltam szemb
mely a mai veszedelmes külpolitikai he
vezetett. Nem sikerült. Ezért még a kép
pártjából.

Az ország sorsáért való mélységes
kapcsolatom arra kötelez, hogy tovább kü
érdekeit, a polgárság nyugalmát és a gazd

Én tehát felveszem a harcot, an
ki az országot a mai szörnyű helyzetéből

kibontom a legitimizm

„Istenért, Ki

Tstók János (irodalom)

Uj Világ. 1901 jul. 17., szept. 4. – 1902 nov. 19. –

Vasárnapi Lapok. 1897 okt. 17. –

Zombori Andor: Szegedy Róza emléke. Sümeg,

és a művész közlése nyomán.

Tstók János (irodalom)

Sünag és Vidéke. 1904 szept. 4. – 1905 máj. 28. –
1908 máj. 24., – máj. 31. –

Szalon Ujság. 1905 máj. 31.

Szántó Lajos: Székelyföld. Székelyudvarhely, 1907. –

Tóth Árpád (irodalom)

Pesti Hírlap. 1902 szept. 21. — 1903 okt. 6. —
1908 ápr. 1. —

Pesti Napló. 1903 febr. 27. — 1908 márc. 31. —

Tstók János (irodalom)

Budapest cz. napilap. 1905 máj. 31.

Budapesti Hírlap. 1904 decz. 17.

Budapesti Napló. 1901 nov. 29.

Csángó Ujság. 1907 ápr. 3., máj. 29.

Istók János

Művészet 1910

144, 306, 357

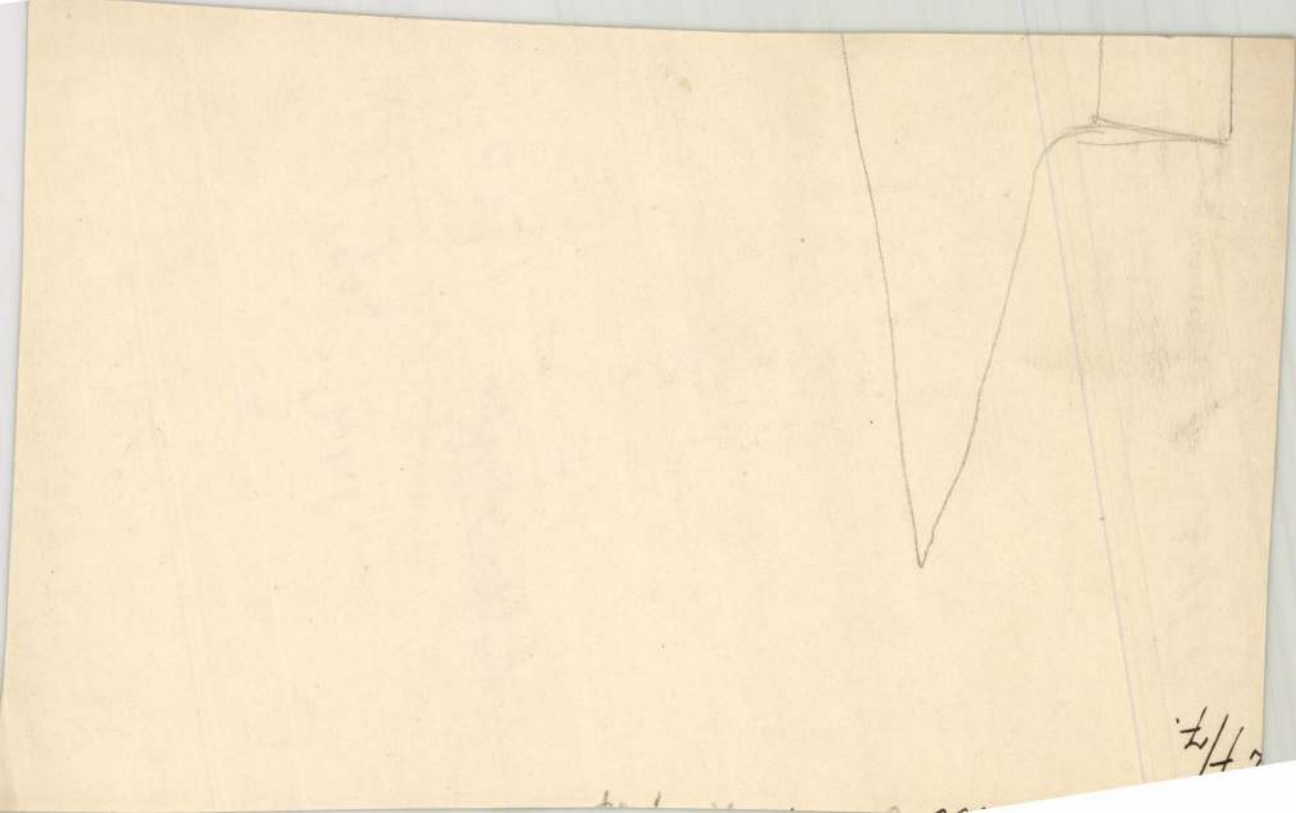

Issók Jains

U. 4087

Szerzáncsatt, avar V. 132

Istók János

l.

Liber Bp. inobrai

439. l.

Istók Tanos

l.

Dévy 1927

12. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Istok Janos

zobrazit

cród

Kny III l.

Istók Janos

szobrász

wód

Krück. I. 547. l.

Rómer Flóris II. 76, 77

Érkezett 1904. július 3.

4379/1904. Q. (Gyulafehérvár, 1904. július 1-én 12. Q. a.)

Csernyi Béla dr. utasítást kér a nyíregyházai múzeum rendezése megkezdésének ideje tárgyában (Tájirat feladatott vevény ellenében, 1904. VII. 3.)

Istók Tanós

Vrod — D"

~~[illegible]~~

Istók János

wód

Kampiszyábbm. Nobr

574. l.

EUROPA RT.

Tájé

Folyó év február hóban a következő ki

Magyar Nemzet	II. 1.-től I
„ „	II. 1.-től I
Film, Szinház, Irodalom	5, 6
Képes Sport	5, 6
Magyar Rejtvényujság	5, 6
Sztár	2. s

Magyar Nők
Mit tesz egy
Metropolis
Fekete gyer
Az arisztok

FONTOS

1.) Az elszámolási iv **postán** külde
2.) Csak igazolt hiányt ismerünk el. M
azonnal közölje.
3.) A példányszámot úgy szabályozza,
4.) Remittendáját jól csomagolva kül
feladó nevét és helyét irja rá.
5.) Az elszámolási iv adatait ne javits
6.) Elszámolásaira, annak pontos szám
7.) Az elszámolási ívvel egyidőben ad

Istók János

1911.

Istók János. Irta H. S. Kultúra, dec. 15.

(Művészet 1912. 39. l.)

Miseruha, XVIII. sz., sümegi múzeum

tulajd. VI. 150.

Istók János

l.

Liber Bpest szobrai

277 l. 278 l

Istók János

Thieme Becker
XIX - 267. l.
(Lyka)

latról.

Meleg barátsággal és

Nagyságos

Dr. S z e n t i v

a Müemlékek Országos F

Istók János

szobrász

mod

z

Dívald 1927

160. l.

Istók János

vrád

Aliquis

Ej. l.

A.: Érnekről és plakettekről
é. n.

Istók János

ród
2

Ilmutolsó 68.l.

Lotz Károly:

3566. Az Igazságosság a

Középütt, a Jólét és a Ren
a Dicsőség uralkodik k
kezeibe[n] babérkoszorúval és pá
nát fuvó alakok bontakoznak ki
rom Amorette nyert elhelyezést
lattenyésztés, a Földmivelés, a
ra (az Épitészet) a Történelem és a Földr

Szénrajz, mér.: a) a közép
oldali szárnynak 198:465, c) a

Vétetett az 1905: III. 7-
(213-905)

409 x 1250

1905

486 x 126

Tóth János (irodalom)

Magyar Estilap. 1908 március. 30

Magyar Paizs. 1905 jun. 1.—

Magyar Világ. 1903 febr. 18.—

Magyarország. 1902 máj. 23, júl. 20., nov. 21.—
1904 aug. 14.— 1905 (máj. 6., szept. 10.— 1908 máj. 10.—

Tsák János (irodalom)

Egyetértés. 1902 ápr. 5.

Esti Ujság. 1908 márcz. 30.

Istok Janis

Hobrán

Szó 1

BKo 157.1.

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Issók János

nobrán

igen bő életr

laid

Karczagmagyállam

593, 594, 595. h.

Hende Vince, Jestö, stb. marad,

1. 326. old.

Istók János

szobrász

szül. 1873

l.

Ujmagyrépz

95. l.

Istók János

szobrász. szül. 95. l

Élettr.

Ujmagy. képz. 95. l.

(1950)

nénytár

A mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
fénykép		

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

Istók János

Várkertbazár, Műcsarnok

1930. tav. kiáll 20. IV. t. 33, 49

1930/31. jub. kiáll 225, 236, 237
244

Jankowich Miklós IX. 182

1257

1257. Leonardo

A mester sz. Vinciben 145
ma

Venus.

Egész alak, áll, jobl
pedig kissé jobbra hajlik. A
kendőt maga elé tartja, mí
szorítja. Haja és szemöldök

Fa, méretei 174 : 76
1895 július 23-án A. Gliser
Elszámoltatott 1895 auguszt
molásra nézve lásd az 5434
61301 sz. min. előadmányi iv
1900 november 28-iki 4561
26-iki 373 eln. sz. leirat (4

Kifüggesztésére vonatko
ban. 1906: III. 124. *Lorenz*
III. 124. *Lorenzo Costa:* Vé

Jegyzet. L. az 1896-iki
— Preisliste Nº 56.

III.

Vá 1895

Istók János

l. Ábr. Csarn. 97. aukció

kat.

" " 111. " "

Istók János

nobrain

M. Képrím - Egyes. tagja

KMTÁCS művcsoptok

1931 feb márc kiáll.

IV. 26.

1932. febr. - márc kiáll. 167

1933. nemz. képrm - kiáll -

269

Istók János

Árverési Csarnok aukcia kat.

31. n 1926. febr.

33. n. 1926. jun.

~~Arany János~~ III. 42.

Istók János

l

Alexmagyszobr 910-5

185-1

Открытки проходятъ раньше писемъ.

Le cartoline vengono noltrate piu sollecitamente delle lettere.

Пишите броj заробленика на страни адресе.

Отправитель
Mittente
Expeditor
Feladó

CORRESPONDANCE DES PRISONNIERS DE GUERRE

CARTE POSTALE — LEVELEZÔ-LAP

RÉPONSE — VÁLASZ — Для Ответа — RISPOSTA — Отговор — RĂSPUNS

Адресъ
Indirizzo
Наслов
Adresa
Cím

HONGRIE — UNGHERIA

Венгрія — Унгарска — UNGARIA

MAGYARORSZÁG

Istók János

l.

Lykaakskiáll

98. l.

11027.

atalon fejjel jobbra fekvő
iben rózsafüzért tart és a
koronák vannak.

: 10.8 cm.

06
8

Istók János

Bemutatott műve:

231. sz. „Tanulmányfej," gipsz.

Bologh I.: A „Magyar Képzőművészetért" I. művészeti kiállítás, Budapest, 1946. VII.

150

Tolnai Lajos

(4)

MAGYAR MUVESZET

1928. 395
1929. 358.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Istók János, szobrán

Szerepel.

Kádár I.: Sz. Kürti Katalin: Kötteri szobrok.. 88-90

Alföld, Debrecen, 1979. jan.. XXX/1

Istók János

Munczárnok, Bjelt.

~~1~~ 1900. Tav. kiáll.

1901. tav. kiáll.

1901–2. téli kiáll. 122, 132

1902. tav. kiáll. 88.

1903. tav. kiáll.

1903–4. téli kiáll. 161, 163, 184, 186

1904. tav. kiáll. 111, 115

1904–5. téli kiáll. 162, 177, 185

1905–6. téli kiáll. 178

1906–7. téli kiáll. 250, 298

~~Földvár, versecz-majdan dülői bronzkori VI. 185.~~

Istók János

Műcsarnok

1915. tav. kiáll. 341.
1915-16. téli kiáll. 384
1916. tav. kiáll. 334
1916-17. téli kiáll. 109, 422, 423
1917. tav. kiáll. 430
1917-18. téli kiáll. 405.
1918-19. téli kiáll.
1920-21. téli kiáll. 180
1921. tav. kiáll. 113
1921. őszi kiáll. 160, 162
1922. jub. kiáll. 150, 190, 218, 221.
1922. őszi kiáll. 127, 129.
1924. tav. kiáll. 84
1925-26. okt. kiáll. 165.
1926. őszi kiáll. 151.
1926. téli kiáll. 165
1927. tav. kiáll. 170.
1928. tav. kiáll. 190

Aristoteles IV. 242, VI. 74, X. 51.

Istók János

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

M. H. 1933. IV. 19.

Istók János

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Nagyvárad
1935.XI.16.

Istók János

szobrász

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás - Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Magyarság
1935.III.24.

Istók János

Alkotása a Független Művészek Társ.-nak
őszi tárlatán a Nemzeti Szalónban.

S.930.X.2.

Istók János

Művével szerepet a Műcsarnok
Téli Tárlatán.

N. á. 929. XII. 22.
P. H. 929. XII. 24.

MDK

Istók János, szobrász

33.l.

Nemzeti Szalon. II. aukció. ?

Istók János

Alkotása, a Független Művészek Társaságának kiáll.-án.

P.M.930.X.2.

Istók János

Alkotása, a Független Művészek Társaságának
őszi tárlatán.

N.U.930.X.2.

Istók János.
szobrász

A Nemzeti Szalon bajai tár-
latán műve szerepelt.

Magyarság, 1927. jan. 4.

Istók János

szerepelt a nemzeti kiállításon.

PH 1933. IV. 20.

Istók János szobrász

Szerepel a műcsarnok téli

kárlatán

Pesti Napló 1938 II. 6

tovább

~~Istók János~~

~~Zsákuli~~

~~Dabóczi Mihály~~

~~Hanz Sándor~~

~~Halmágyi István~~

~~Homokay József~~

Horváth Géza

Istók János

Kallós Miklós Elek

Kocsis András

nobrászok

l.

Kolozsvári Mincsarnok

megnyitó kiáll.

Eat. 1943 K.

804 szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Min. mitalja a holozsvári
szeki, visegrádi javadal-
mahat.

A beadv

Mellékle

Egyúttal

Előirat sz

Utóirat s

Másolta:

Istók János

Szerepel a hűsarnok
tén. tárlatán

Pest Napló 1937 I. 24

Istók János MDK

szobrász

Krakói magyar kiállitás 1927.

M.D.K.

Istók János

A tavaszi nagy tárlaton a Műcsarnokban kiállított 443 kép és szobor között szerepel müve.

- - -

Az ezt követő számban 27.-ben juli. 3-9-es.a 27. oldalon 11-es számmal szerepel a müvész fényképe.

Képek,szobrok--festők, szobrászok c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. juni. 26- juli. 2.
XX. évf. 26. sz. 20. l.

Istók János

Kiállít

Ki M. 1942. IV. 19.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Művészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőművészetre vonat

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk ki

"Művészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Köz

Továbbá kapható

"Művészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók

Istók

. Műcsarnok téli tárlatain szerepelt.

M o. 929. XII. 22.

Istók

Műcsarnok téli kiállításán szere-
pelt.

Az Est 929. XII. 22.

Istók János

szerepelt a Műcsarnok Tarasi tárlatán.

Est 1930. III. 15.

Istók János

Szerepelt a Múzsarnok Tavaszi tárlatán.

PK. 1930. III. 19.

Istók János

Szerepelt a Múcsarnok Tavaszi tárlatán.

M. H. 1930. III. 15.

Istók János szobrász.

K. V. 87/1899.
(i. jan. 27.)

Istók János

szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

Sórai Újság 1930. III. 15.

Istók János

Mucsarnok téli tárlatán szerepelt

NU. 929. XII-22.

MDK

Istók János, szobrászm.

ö is felvonult alkotásaival.

Budai Vigadó.- Magyar karácsonyi kiállítás Budán.
Az Est.1937.dec.14.

MDK

Istók János

A Műcsarnok háborus kiállításán szerepelt.

Cikk: Háborus kiállítás.

Művészet, 1914. 541-542.l.

Istók János.

— **Csoportkiállítás a Budai Társaskör nagytermében.** A »*Budai Társaskör*« és »*Hollós Mátyás Társaság*« művésztagjai a *Budai Társaskör* nagytermében (Délivasút, indulási oldal) csoportkiállítást rendeznek, amelynek ünnepélyes megnyitása december 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz. A csoportkiállítást, amelyen *Istók* János, *Juhász* Jenő, *Juhászné Ráth* Olga, *Kampis* János, *Kacsiány* Aladár és *Farkasfalvy* Imre műveit állítják ki, december 4-ikétől 14-ikéig tartják nyitva.

Pesti Napló, 1927. dec. 4.

Date de Retour.

Partie Réservée aux Abonnés.

MDK

Istók János

Művével résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. marc. - ápr. tav. kiall.
Kiállitó művészek névsora. 26.lap

Istók János.

Az Ernst Múzeumban rendezett arcképkiállításon munkájával szerepelt.

Magyar Nemzet, 1952. Júl. 2.

Istok

Kisplasztikai figurái a Fészek Klubban rend. kiáll.-on.

8.O.U.932.V.11.

Latok

Istók János

kiállítás jelen volt a megnyitón.

(Függetl. M. T. IV. őszi kiáll.)

József Ferenc fhg és Anna fhgnő látogatása

a Nemz. Sz.-Can.

N. U. 931. XI. 22.

Istók János

Szerepelt a művészcsoportok művésznői kiállításán.

PH. 1931. II. 22.

Iskók János

Műcsarnokban a nagy magyar kiállításon neve szerepelt.

EK. 932.Ī.21.

tovább

~~Balókó Sándor~~

~~Berán Lajos~~

~~Berédes Lajos~~

~~Bochm J. D.~~

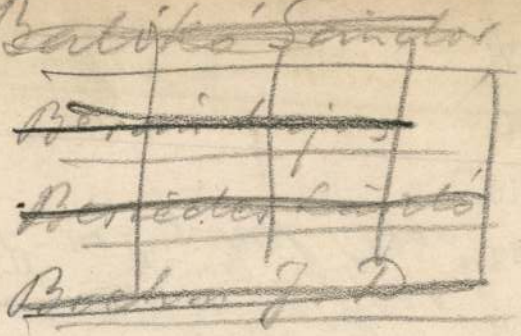

Istók János

Juhász Gyula

Kisfaludi Strobl Zs.

Mangsch Gyula

Moivet Ödön

Radnitzky Károly

Ripszám

Szamovolszky Ödön

Szantó Gergely

Telcs Ede

Weinberger Antal

Arvacsi Csanak

113. z. 1945

15

639 szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Szatmár Vármegye Hiszája a vár helyreállítási költségeihez 5000 P-vel járul hozzá.

A beadv

Mellékle

Egyúttal

Előirat s

Utóirat

Másolta:

Összeolv

Istók János

sz. 1873

l.

Föv. Képt. Érem kiáll. 1949

17 l.

311. NAGY SZŐNYEG, vörös alapon, közepén nagy zöld medallion, mértani ábrákkal, széles lécek és szélesen csikozott bordürrel. Szmirna. XIX. sz. 630×670 cm. 1400.—

312. KARAMÁNI FÜGGÖNYSZÁRNY, 2 darab. 320×75 cm. XIX. sz. 70.—

313. MOSZUL-ÖSSZEKÖTŐSZŐNYEG, szürke tükörben gazdag vörös szinezésü növényi mustrával. 172×100 cm. 200.—

314. SZULTÁN-SZŐNYEG, keretén indás és növényi motivumu diszitéssel, tükre szines sávokra osztva. 225×110 cm. 250.—

315. PLUVIALE, szines selyembrokát, fehér alapon szétszórt zöld, arany és vörös himzett virágok, arany és rózsaszinü szegéllyel. XVIII. század. 160.—

315a. FÜGGÖNY, vörös selyembrokát, gránátalma és palmetta motivummal, 3 drb, ebből a szárnyak mérete 350×150. 400.—

MDK

Istók, János

Római nemzetk. kiáll. kat. 1911. 219-222 l.

MDK

Istók János

Árverési Csarnok, 113.sz. 1945.

I s t ó k János szobrász

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
280.
"A rendes Téli Kiállitás zsürijei.."

Tovább Tolnai János
Juhász Gyula
Kallós Ede
Karácsonyi Géza
Kisfaludi Strobl Zs
Kiss Győző
Lányi Dezső
Ligeti Miklós
Markup Béla
Medgyesy Ferenc
Pásztor János
Rónai József
Sámuel Kornél
Semjén Károly

(14)

L. Római nemzetk. kiáll
kat. 1911. 219—222. l

itatónál.
láthatók és
előterében ~~[illegible]~~ olyképen ábrázolvák, hogy
haladnak és ~~[illegible]~~ legelőt, a riska meg a fekete te-
a mely még a vizben gázol. A háttérben
hegy tetején. Az égbolt felhőzött. Jelzése
uchen 68.

cm. — Lelt. sz. 4444. — Értéke 6000 K. —
1912. márczius 9-én. (621-913). — A
éte (1381-913). ~~— Átvétetett 1913 ápri-~~
ntetett 1914 márczius 30-án (245-914).

41

I s t o k János szobrász

MŰVÉSZET
I.évf. 1902.
354-355.
"Pályazatok"

Istók János, szobrász

Budapesti Szemle 1913/CLIII/314-322 l.

D.: Téli tárlatok.

Istók János, Sobrán

Budapesti Szemle, 1908.

CXXXIV. 447.–454. l. Endey Aladár:

Ujabb művészeti mozgalmak.

Istók János szobrász

MŰVÉSZET
II.évf. 1903.
75-76.
"Művásár"

Istók János, probrász

Pásztortűz, 1927. 17 sz.

401.2.

Szokolay Béla: Ez délyi lélek a magyar népzőművészetben.

Istók János szobrász

Pásztortűz, 1927. 17 sz.

40 l. l.

Szokolay Béla: Erdélyi lélek a magyar
képzőmű vésetben.

Istók Imre

Művészet 1902, 231, 353

— 1904. 339
- 1905. 338
- 1908. 271
- 1909. 69, 264
- 1910. 144, 206, 357
- 1911 - 195, 345, 388
- 1912. 39, 207
- 1914. 303
+ 1915. 265

Magyar Művészet
1928. 395

),
2
a
2
tam-
(571).
ut-
lá-
568).

F — Szent kút 142 (609),
3981 (564).

Istók János

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

VM 1931. II. 24.

ellenállás idején tanuságot tett hazafias érzéséről. Egy ideig a honvédelmi minisztériumban teljesitett szolgálatot és időközben ezredessé lépett elő. 1918-ban a csehek Theresienstadtban internálták.

Istók János, szobrászművész. A brassómegyei Bács faluban született, 1873-ban. A hosszufalusi (Brassómegye) Állami Műfaragászati Intézet öt évfolyamát kitüntetéssel elvégezve, magasabb művészi tanulmányait Münchenben, majd Budapesten a m. kir. Szobrászati Mester Iskolában Stróbl Alajos vezetése alatt fejezte be. Hosszabb külföldi tanulmányutja után hazatérve, egymásután készitette el a magyar szellemi és születési arisztokráciánk portréjait. Legelső alkotásai voltak: a „Cézár" cimü figyelő kutyát ábrázoló szobra, melyet az állam a Szépmüvészeti Muzeum részére vásárolt meg. Továbbá néhai Münich Aurél volt országgyülési képviselő mellszobra, a bibliai parittyavető „Dávid" természetes életnagyságu mása, gróf Széchenyi Ferenc, a „Magyar Nemzeti Muzeum" megalapitójának életnagyságu szobra, egy sümegi jóttevő emberbarátunk: Ramasetter Vincének nagy álló szobra, a budapesti Bartha Miklós-szobor, Csány László, volt 1848—49-iki közlekedésügyi miniszter és vértanu nagyméretü szobra, lovag Gammel Ferenc altábornagy monumentális siremléke a farkasréti temetőben, a Lujzer-féle siremlék Sümegen, néhai dr. Holló Lajos, függetlenségi pártvezér siremléke a kerepesi temetőben, mig hősi emlékmüvei közül kiemelkednek a kőröstarcsai, gyomai, öcsödi, kunszentmiklósi, sárszentmihályi és legutóbb a budapesti Szervita-téri templom falában a volt 7-es közös huszárezred hősi halottairól készitett emlékmüve. Legkiválóbb mellszobrai: dr. báró Wlassics Gyula, Berzeviczy Albert, Ghyczy Kálmán és Szilágyi Dezső volt miniszterekről, Gerlóczy Károly, a székesfőváros volt polgármesteréről, Molnár Viktor államtitkár, dr. Antal Gábor református püspök, László kir. hercegről és a magyar irói és müvészi élet több kiváló képviselőjéről készült alkotásai. Ezekhez még meg kell emliteni, hogy Bocskay István, volt erdélyi fejedelemről, Szent István és Szent László árpádházi királyokról és Gábor Áron székely szabadsághős, ágyuöntőről készitett szobrai is muzeális becsüek. Egyik legelső kitüntetése az Országos Képzőművészeti Tanács Nadányiné-féle ösztöndija volt. Pályadijakat nyert: 1902-ben a Vörösmarty-szoborpályázat 3-ik diját, a budapesti Kossuth-szobor (1908.) 3-ik diját (6000 kor.), a debreceni Kossuth-szobor 2-ik diját (3000 kor.), a zalaegerszegi Csány-szobor 1-ső diját, a sümegi Ramasetter-szobor 1-ső diját, a budapesti Bartha Miklós-szobor 1-ső diját és legutóbb a budapesti 7-es huszárezred hősi emlékmüvének szükebb pályázatán a kivitellel való megbizatást. A néhai Erzsébet királyné emlékére kiállitott pályázaton az ő tervezetét megvették s a hősök emlékmüveinek országos kiállitása egyik dijával kitüntették. „Energia" cimü nagyszabásu müvét a szombathelyi muzeumban helyezték el, néhai Bubics Zsigmond püspökről alkotott márványmellszobrát pedig a kassai muzeumban őrzik. Még a sok muzeális becsü alkotásai közül is kiemelkedik „Symphonia" cimü megkapó tanulmányi müve. A Párisban székelő „Union Internationale des Beaux Arts. des Lettres, des Sciences et de L'Industrie", melynek a világ minden részében élő legkiválóbb képzőmüvészek, irók és tudósok közül mindössze 100 tagja van, — Istók Jánost is az örökös tagjai sorába iktatta. Szülőfaluja diszpolgárrá választotta. Jelenleg Bem apó pályanyertes szobrán dolgozik.

Ivády Béla *(ivádi)*, ny. kir. földmüvelésügyi miniszter, országgyülési képviselő, földbirtokos, cs. és kir. kamarás, Heves vármegye törvényhatósági bizottságának tagja. Született 1873-ban a temesmegyei Folya községben. Középiskoláit Budapesten, jogi tanulmányait Berlinben és Párisban végezte, majd Budapesten jogi és államtudományi államvizsgát tett. Tanulmányainak befejezése után beutazta egész Európát és járt Afrikában is. 1896-ban lépett mint fogalmazó-gyakornok a földmüvelésügyi minisztérium szolgálatába. A világháboru alatt a háborus élelmezés és gazdálkodás irányitására alakult országos gazdasági bizottság helyettes vezetője volt. A közélelmezési hivatal megszervezésekor mint osztályfőnök intézte a hadsereg ellátásának ügyeit. 1916-ban Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Szolnok és Bácsbodrog vármegyék közélelmezési kormánybiztosaként müködött. A második nemzetgyülésbe a pásztói kerület mandátumával került be egységespárti programmal. Mint ny. h. államtitkárt hivta meg 1931-ben földmüvelésügyi miniszternek Károlyi Gyula gróf miniszterelnök. A miniszteri székben becsületes és gerinces gazdasági politikájával nemcsak saját pártjának, hanem az ellenzéki pártoknak is teljes elismerését vivta ki. Tárcájáról 1932 elején önként mondott le.

Ivánovich Emil dr., az egri érseki papnevelőintézet igazgatója. Született a máramarosmegyei Aknasugatagon, 1874-ben. Közép-

a hűségeskü megtagadása miatt Erdélyből kiutasitották. A nagyváradi Szigligeti Társaság alelnöke és az Egyetemi Kör elnökeként élénk tevékenységet fejtett ki.

Incze Kálmán *(szárazajtai)*, ny. áll. vezérkari ezredes. Született a szilágymegyei Zovány községben, 1880-ban. A kolozsvári ref. gimnáziumban érettségizett, majd a Ludovika Akadémiát végezte. 1901-ben mint hadnagy a kolozsvári 21. honvédgyalogezrednél kezdte meg katonai pályafutását. 1904-ben a felsőtiszti tanfolyamra vezényelték, 1905—1907-ben pedig a wieni hadiiskolát hallgatta. Később a pozsonyi 74. dandárhoz került mint vezérkarhoz beosztott főhadnagy. 1912-ben vezérkari századossá lépett elő. Ugyanezen év októberében a budapesti honvéd felsőtiszti tanfolyam tanárává nevezték ki, ahol hadtörténelmet, katonai földrajzot és tereptant adott elő. A háboru kitörésekor mint vezérkari százados a 3. hadsereg parancsnokságához került, majd az 5. hadsereg parancsnokságához osztották be. 1916 novemberében vezérkari őrnagyi rangban a 11. honvédlovashadosztály vezérkari főnökévé nevezték ki. 1917-ben mint hadosztály vezérkari főnök az ujonnan felállitott 74. hadosztály szervezési munkálatait irányitotta. Még ennek az évnek decemberében a pozsonyi katonai parancsnokság vezérkari főnöke lett. A tanácsköztársaság ideje alatt előbb a szegedi kormány mellett, majd Siófokon a fővezérségnél teljesitett szolgálatot. A Nemzeti Hadsereg felállitása után Debrecenben a körletparancsnokságon mint vezérkari főnök nyert beosztást. Itt lépett elő alezredessé, majd 1920-ban ezredessé. 1923-ban a lőporgyár vezérigazgatóságához vezényelték. 1925-ben nyugállományba vonult. Több földrajzi és hadtörténelmi munkát irt; számos katonai vonatkozásu szakcikke jelent meg különböző lapok hasábjain. Kitüntetései a Vaskorona-rend III. osztálya a kardokkal, a katonai érdemkereszt III. osztálya a hadiékitménnyel, az ezüst és a bronz Signum Laudis és a porosz Vaskereszt II. osztálya, stb.

Incze Nándor dr., ügyvéd. Született Hercegfalván, 1891-ben. Középiskoláit Székesfehérváron végezte, ezután a budapesti tudományegyetemen folytatott jogi tanulmányokat, ahol jogi dokturátust tett. A háboru kitörésekor bevonult a 17. honvédgyalogezredhez és résztvett az orosz fronton lefolyt harcokban és itt 1915-ben megsebesült. 1918-ban, mint tartalékos hadnagy szerelt le. Ezután, mint joggyakornok és ügyvédjelölt Székesfehérváron és Szombathelyen volt beosztva. Nyugdijaztatása után Székesfehérváron ügyvédi irodát nyitott. Jogtanácsosa az egyházmegyének és a püspöki uradalomnak. A város társadalmi és politikai életében vezetőszerepet visz.

Inecs Erzsébet *(inecsfalvi)*, ny. állami nőipariskolai tanárnő. Született Nagyenyeden. Középiskoláit Kolozsváron az állami tanitónőképezdében végezte és ugyancsak itten a városi müipariskolát látogatta és itt kézimunka tanárnői oklevelet nyert. Tanárnői működését Tordán az állami polgári leányiskolánál kezdte meg, s 1908-ban a budapesti áll. nőipariskola tanárnője lett és ezen intézetnél a megrendelési osztály vezetésével bizták meg. A háboru tartama alatt a katonaság részéről történt rendelések az állami nőipariskolák kezén mentek keresztül és a háboru idején a Vörös Kereszt Egyesület keleti és nyugati pályaudvarok kirendeltségénél fejtett ki áldásos és buzgó tevékenységet. Ez irányu érdemeinek elismeréséül a Vöröskereszt dicsérő elismeréssel tüntette ki és elnyerte a Vöröskereszt ezüst diszérmét a hadiékitménnyel. 1927-ben nyugalomba vonult és azóta társadalmi és karitativ téren buzgó tevékenységet fejt ki.

Isaák Gyula *(kisdobronyi)*, felsőházi tag, ny. főispán. Született Nagyréden, 1858-ban. Középiskoláinak elvégzése után egyetemi tanulmányokat folytatott, majd jogi és államtudományi államvizsgát tett. Közigazgatási pályára lépett. 1881-ben a belügyminisztériumban teljesitett szolgálatot. 1885-ben a hatvani járás főszolgabirájává választották, 1896-ban Heves vm. központi járásának vezetője lett, 1898-ban az Alsótarnavölgyi Viztársulatnál, mint kormánybiztos működött. 1901-ben megyei főjegyző és 1916-ban alispán lett. A forradalmak alatt menekülni volt kénytelen. A rend helyreállitása után ismét átvette hivatalát és az ujjáépités terén jelentős eredményeket ért el. 1923-ban főispánná nevezték ki. Felsőházi taggá Heves vm. törvényhatósága választotta.

Issekutz Jenő *(erzsébetvárosi)*, ezredes. Született Szerb-Ittebe községben (Torontál m.) 1873-ban. Meghalt 1923-ban. A károlyvárosi cs. és kir. hadapródiskola elvégzése után 1895-ben mint hadnagy a cs és kir. 67. gyalogezredhez nyert beosztást. 1899-ben ugyanitt főhadnaggyá lépett elő. Mint százados ezredével öt évig Wienben állomásozott és itt érte a háboru kitörése is. Ekkor az orosz harctérre került, 1914-ben megsebesült, 1917-ben pedig az olasz hadszintérre vezényelték. Innen Eperjesre került mint a pótkeret parancsnoka és itt az összeomlásig teljesitett szolgálatot. Hosszabb ideig Kassán mint a lövészeti szolgálat előadója folytatott tanári működést. A háboru alatt alezredesi rangot ért el. A nemzeti

Istók János

irod

Vas. Ujs. 1904. 720. l.
(Irodalmi ünnep Komáromban. Az ifj. Péczely József és Tóth Lőrinc szülőházát megjelölő emléktábla leleplezése. képpel.)

fenti ünnel –

JÁK

templom

Istók János, szobrász

A Beőthy-kert villája még ma is jó állapotban van, s a kert egyik sarkában ott áll az a gömbszelet alakú tetős, négyoszlopos építmény, amely alatt *Jókai első szobrát emelték. Istók János* gipszszobra a két világháború között tönkrement, helyére 1975-ben új Jókai-szobrot állított Komárom lakossága.

–: Erről mintázta Jókai a Senki szigetét 4.

Esti Hirlap, Bp. 1978. máj. 26.

416. *Sajosy Alajos:* Gulyás Gábor egri polgár.

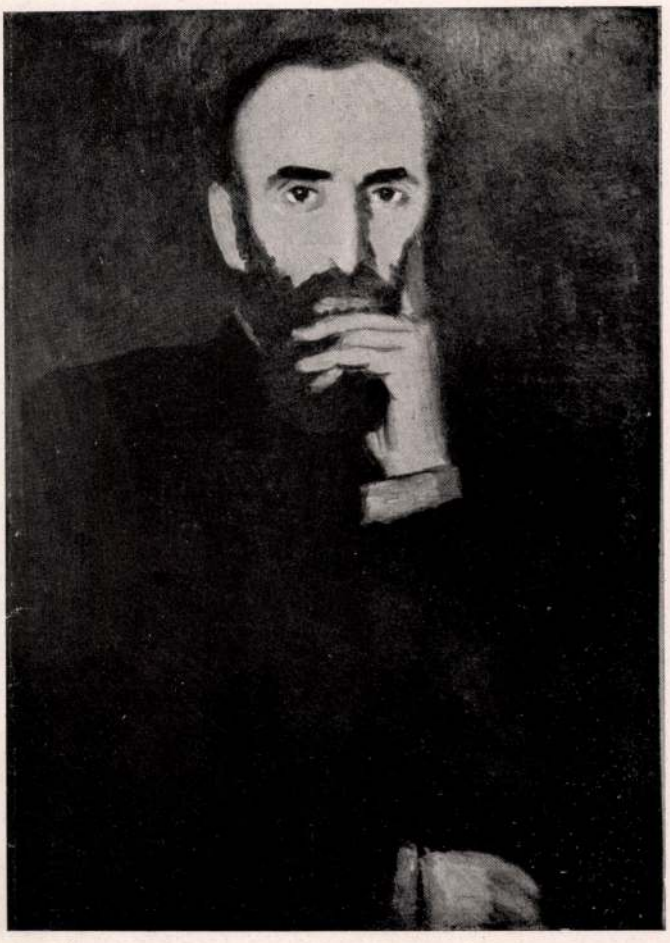

399. *Rippl-Rónai József:* Könyöklő férfi.

935.

578.

665.

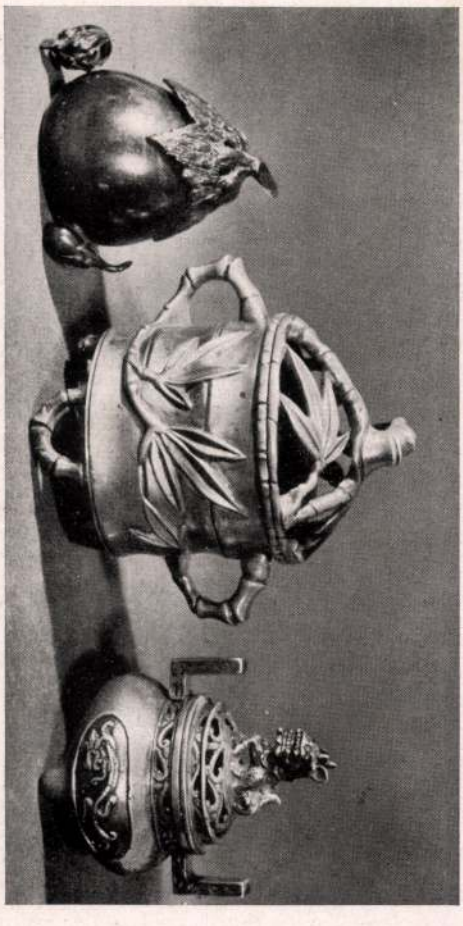

659. 653. 661.

658. 655.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA
Tatabánya

1979 JUN 14

1024

Szobrok

1

Istók János alkotott
Két szobrot is Pestnek:
Bem apó tábornokot
S Széchenyi Ferencet.
Jókaija itt maradt
— Mindig velem érez —
Koponyája foglalat
Szabadság a hó alatt
Című regényéhez.

2

Idő mutatója jár,
Keresi a véget,
Ki tudja, mióta már,
Hogy alvó is ébred?
Ihol, még a remete
Ina is megrándul:
Porlad ugyan teteme,
De megvan e remeke
Majkról, és hársfából.

3

Nini, az ókorból.
Földművesek istene
Traktor inkább kellene,
Nem lenne, ki korhol?
Parasztokat hajdanán
Szilvánusz toborzott.
Meg is mondom szaporán,
Gátszakadás hagyta rám
Emlékül e torzót.

Endrédy Zoltán Sándor

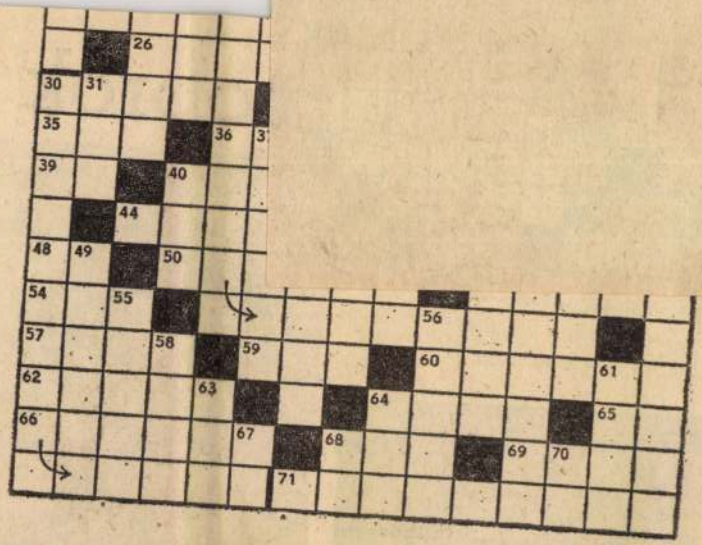

hály szavai (folytatása a függőleges 30. és 18. szám alatt). 13. Turgenyev szülővárosa. 14. Rostjaiból vászon készül. 15. Attól az időtől fogva. 16. R. N. 17. A gyógyulóban lévő seben képződik (névelővel). 20. Görget. 21. Harc. küzdelem. 23. Nem riad vissza semmitől. 25. Kedvelt ital. 26. Látogatás. 29. Befed, beborít (ford.) 30. Formájú. 32. Magához térít. 34. A pincébe. 35. Bőséges, gazdag. 36. A hangsor két hangjegye. 38. Fűszer- és csemegeárut árusító üzlet. 39. Azonos római számok. 40. Megtörtént dolog. 42. A Szovjetunió egyik népe. 43. Hűséges állat. 44. Megvetés, undor. 46. G. P. 47. Est betűi, keverve. 48. Gallium vegyjele. 50. Rágcsáló állatok. 52. Jordánia fővárosa. 54. Férfinév. 57. Hallószerveinkkel fogjuk fel. 59. ...-tak. 60. Az uránsorozatba tartozó rádióaktív elem. 62. Arra az időre. 64. Becézett Jolán. 65. R. L. 66. Idegen férfinév. 68. Sérülés. 69. Mázolá. 71. Belevájja a fogait.

FÜGGŐLEGES: 1. A Duna mellékfolyója Csehszlovákiában. 2. Papírra jegyezni. 3. Germánium vegyjele. 4. Csónak (névelővel.) 5. Karjaiba zárja. 6. ...-zug. 7. Udvarias megszólítás. 8. Petőfi költeménye. 9. Összekevert rag! 10. Az egyik indián törzs tagjai. 11. Község Veszprém megyében. 12. Iv alakban átrepül. 18. A Táncsics-idézet befejező része. 19. Nagy mennyiségben ráfordít valamire (pénzt, munkát, időt). 22. Miskolc Rózsadombja. 23. Alsóausztriai város a Duna sziklás partjain. 24. Felöntött a garatra. 27. Kiejtett betű. 28. Kicsomagol. 30. A Táncsics-idézet második része. 31. Háziszárnyas. 33. Tört mássalhangzó. 37. Emlékezetéből kiesik. 40. Régi magyar személynév. 41. Színessé, sokszínűvé tesz. 43. Becézett Etel. 45. Kelet-Indiában honos, hajóépítésre használt fa. 47. Szamarium és nikkel vegyjele. 49. Ismert volt távfutónk. 51. Mely személy? 53. Női név. 55. Egy másik női név. 56. A görög mondában Tantalos leánya. 58. Dara. 61. Szavazatgyűjtő edény. 63. Kevert tej! Megkülönböztetés végett írjuk valamire. 67. A. O. 68. Tiltó szócska. 70. Kiejtett betű.

Beküldendő: Június 21-ig a vízszintes 1., függőleges 30. és 18. számú sorok megfejtése.

A május 31-én közölt keresztrejtvény helyes megfejtése: Somielőtt le nem terítettük a medsem szabad eladni a medve bőrét, vét.

KÖNYVJUTALMAT NYERTEK: **Boldog Jánosné,** Oroszlány; **Czeiro: Gézáné,** Annavölgy; **Kiss Gyuláné,** Tatabánya. A könyvek postán elküldtük.

Istók János, szobrászm. MD K

184. Széchenyi Ferenc gróf, a M.N. Muzeum megalapitója. Bronz mellszobor.

186. Dr.Hajós Lajos. Terrakotta-szobor. Mgt.

Képzőm.Társ.1963/4 téli Kiáll. Kat. 37.1.

ISTÓK JÁNOS SZOBRA UTÁN

GRÓF ANDRÁSSY GÉZA
(Mátyás király idejéből)

ben lehet meg. Mert minden amit lelkéből kisugároz, annak kell valóra valósulni használati tárgyaiban.

□ Dolgozó, gondolkodó ember csak olyan lakásban bír szellemi életet élni, ahol minden sarok lelki rokonságban van gazdájával.

□ Ha nézzük, az átlagos lakások három és négy szobából állanak. Ezek közül egy háló-, egy ebédlő-, egy szalon és egy vagy dolgozó- vagy gyerekszoba szokott lenni.

□ Már most, mi a fontos egy-egy szoba berendezésénél.

□ Első sorban a stílus és a hangulat. Vagyis mindig harmonikus legyen az illető szoba minden bútora. Ne legyenek egymás mellett olyan használati tárgyak, melyek üssék egymást, vagy rontsák a kölcsönös hatást. De ne legyenek olyanok sem, melyek a szoba eredeti céljával homlokegyenest ellenkeznének.

□ A szobadíszítést a falak, mennyezet, padló és bútorok elhelyezésében ismerjük fel.

□ Stílusos szőnyegek, képek, lámpák és bútorok fogják azt a művészi harmóniát megteremteni, melyre minden kulturembernek feltétlen szüksége van.

□ Legszebbnek tartom valamennyi közt a virágdíszítést. Ujabb időben nagy mértékben használják is ezt az úgy esztetikailag, mint egészségi szempontokból kedves díszítést, de fájdalom itt is a legfurcsább össze-visszaságot észlelhetjük.

□ Egymással nem rokon más-más éghajlatú virágok fonnyadoznak vértelenül a legtöbb polgári lakásban s a kivánatos üdítő díszítés helyett valami kellemetlen hangulatot váltanak ki az emberből hervadozó díszharmóniátlanságukkal.

□ A dolgozó-szobában csak olyan bútorok legyenek, melyek komor erős masszivitásukkal tényleg a munkára utaljanak. Ezekkel lelkikapcsolatot alkossanak a szőnyegek úgy minőség mint szinhatás tekintetében s ugyancsak beleolvadjanak e szoba levegőjébe a képek, szobrok és lámpák.

□ A megvilágítás talán még ezeknél is fontosabb. Az ablakok nagysága, alakja, nyilt vagy zárkózott volta mind-mind fontos tényező egy szoba kifejezésében.

□ A hálószobának tágas, egészséges és intimnek kell lenni. Melegséget és álmot leheljen. Mert hisz a rendeltetése is üdülés és pihenés.

□ De minden szobánál a legmelegebben, napsugaras szeretettel lehet berendezni a csöpp emberkés szobáját, a játékok birodalmát.

□ És a legsilányabb léleknyomorítás, hogy éppen ezt a kakaslábon forgó bűvös szobát, a fakadozó bimbólegyek otthonát hanyagolják leginkább el.

□ Ide abból az elvből kiindúlva, hogy a gyerek csak piszkot csinál és mindent elront, a legrosszabb és legcsúnyább kimustrált bútorokat taszítják be.

□ S ó gyerekfantázia mindenható teremtő ereje! Még ezekből a rongy dolgokból is gyönyörűet csinál.

□ A rozzant, tört asztal várrá alakul át, a székek vonattá vedlenek s egy-egy öreg szekrény felfordítva csatahajónak rukkol előre.

□ Micsoda gondatlanság és könnyelműség, hogy a serdülő kis gyerekekben már elmulasztjuk a művészi nevelést s ez által megfosztjuk lelküket soha vissza nem adható ideálok egész seregétől.

□ Tiszta, világos, nagynak kellene lenni a gyerekszobának. Mennyezete vakító fehér, oldalfalai pedig enyhe kékek. A frízeknek mesélni kellene. Tarka eleven figuráknak kellene ellepni a girland-ornamentikát, hogy látva lássák csipkerózsát, a sárkányölő leventét, meg sok más boszorkányos dajkamese kedves hősét.

□ Így akaratlanúl is kipattanna lelkükből az irodalom és művészetek szeretete. Harmonikusan olvadna össze bennük a tarka színek meleg skálája s a mesélő piktura. Életszükségletévé válna a szép s az új generációnak már nem volna szüksége lakásművészeti kiállításokra, mert lelkében hordaná a művészi, szívvel-lélekkel összhangban álló otthon képét.

□ Ezek jutottak eszembe úgy hírtelen a lakásművészeti kiállítás alkalmából. Az egészben csak az a szomorú, hogy igen kevesünknek jutott eszébe ez.

□ Mert ha úgy gondolkodott volna a lakásművészeti kiállítás rendező bizottsága, akkor nem annyira a bútorok számarányára, mint inkább az elrendezés és díszítésre fordított volna

ISTÓK JÁNOS MŰVE

GHYCZY KÁLMÁN
PLAKETTJE

több figyelmet. Az igazi lakásművészet titka ebben rejlik.

□ Hivatása az ilyen kiállításnak csak úgy van, ha időről-időre egy-egy szobát mutat be, művészi ízléssel és ideális rendezéssel.

□ Ha ezt csinálja, szép feladat vár rá. De most csupán bútorraktár benyomását kelti, amiből megállapíthatjuk, hogy iparművészetünk tényleg szépen halad (fájdalom erősen idegen hatások alatt), de a lakásművészethez ma még igazán semmi köze sincs.

HANGAY SÁNDOR.

SZIGETI JENŐ FESTMÉNYE

CIGÁNYOK NAPSÜTÉSBEN

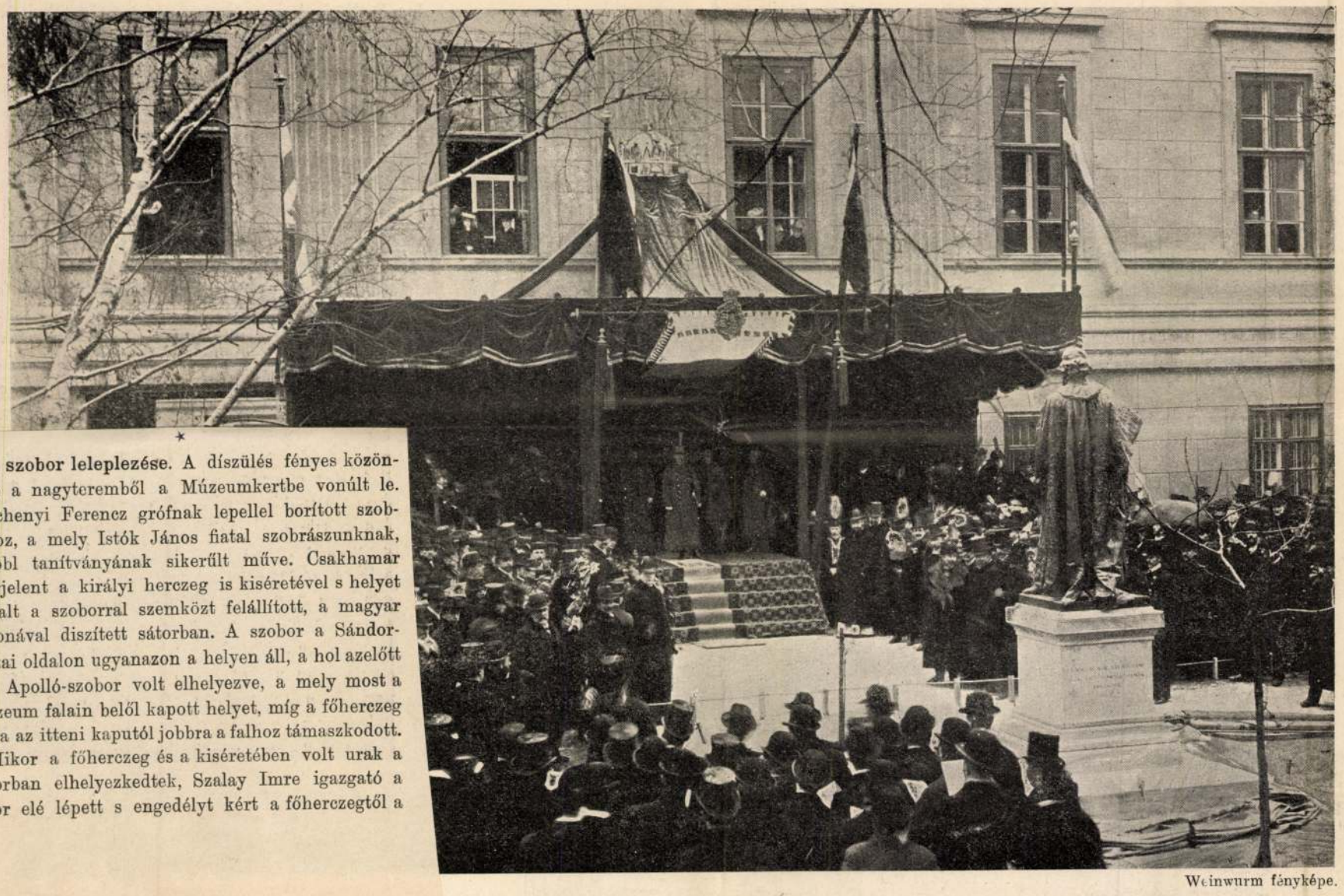

Weinwurm fényképe.

MÚZEUM JUBILEUMA. — GRÓF SZÉCHENYI FERENCZ SZOBRÁNAK LELEPLEZÉSE.

*

A szobor leleplezése. A díszülés fényes közönsége a nagyteremből a Múzeumkertbe vonúlt le. Széchenyi Ferencz grófnak lepellel borított szobrához, a mely Istók János fiatal szobrászunknak, Strobl tanítványának sikerült műve. Csakhamar megjelent a királyi herczeg is kiséretével s helyet foglalt a szoborral szemközt felállított, a magyar koronával diszített sátorban. A szobor a Sándor-utczai oldalon ugyanazon a helyen áll, a hol azelőtt egy Apolló-szobor volt elhelyezve, a mely most a Múzeum falain belől kapott helyet, míg a főherczeg sátra az itteni kaputól jobbra a falhoz támaszkodott.

Mikor a főherczeg és a kiséretében volt urak a sátorban elhelyezkedtek, Szalay Imre igazgató a sátor elé lépett s engedélyt kért a főherczegtől a szobor leleplezésére. Ő fensége messze csengő hangon a következő beszéddel adta meg az engedélyt:

«Szerencsésnek érzem magamat, hogy ő császári és apostoli királyi felsége engem méltóztatott megbizni, hogy legmagasabb személyét e mai ünnepélyen képviseljem. Megilletődéssel gondolok e helyütt Széchenyi Ferencz grófra, ki nagylelkű adományával megvetette alapját a Magyar Nemzeti Múzeumnak, valamint boldog emlékű nagyatyámra, József nádorra, ki oly jelentékeny szerepet játszott a Múzeum fejlesztésében és fölvirágoztatásában. Hirdesse e szobor a késő nemzedékek előtt is az alapító gróf nagyságát és a nemzet hálaját s tisztelettel és lelkesedéssel tekintsen rá mindig minden magyar. Ezennel elrendelem a szobor leleplezését.»

A lelkes éljenek elhangzása után a budai daloskör a Szózatot zendítette rá s ennek hangjainál hullott le a lepel a múzeum-alapító gróf Széchenyi Ferencznek érczbe öntött nemes alakjáról. A szobor az életnagyságot jóval meghaladja s az aranygyapjasrend díszruhájában tünteti fel a grófot. Kezében a Múzeum alapító oklevelét tartja; szeme a távolba néz, mintha a Múzeum jövőjét kutatná. A sikerült szobor láttára a közönség megéljenezte Istók Jánost, a szobor alkotóját. Ezután a küldöttségek tették le koszorúikat.

Kollányi Ferencz jaáki apát, mint a Széchenyi országos könyvtárnak igazgató-őre, a Nemzeti Múzeum koszorúját tette le a szobor talapzatára, *Berzeviczy* Albert a múzeumok és könyvtárak országos tanácsáét, *Fraknói* Vilmos püspök a múzeumok főfelügyelőségének koszorúját, mindenik néhány lelkes szó kiséretében. Koszorút tettek le továbbá: *Budapest* székesfőváros közönsége, a *budapesti tudomány-egyetem* tanácsa, a m. kir. *József-műegyetem*, a *kolozsvári egyetem*. Leginkább feltünt a *Széchenyi*-nemzetségnek hatalmas koszorúja.

A főherczeg leszállt az emelvényről, hogy a szobrot közelebbről megtekintse. Ekkor Wlassics miniszter bemutatta neki a művészt, Istók Jánost, kivel a főherczeg kezet fogva, megdicsérte szoborművét. A közönség is sok elismerésben részesítette a fiatal művészt. A főherczeg éljenzés közben elhajtatott, s a közönség eloszlott. A szobor körül szabad lett a tér. Az első hó kezdte lassanként fehér lepellel bevonni az új szobor fővonalait.

*

Üdvözlő táviratok. A Múzeum igazgatósága az összes magyarországi múzeumoktól, régészeti egyesületektől üdvözlő iratokat és táviratokat kapott; de egyszersmind külföldről is hasonló czélú intézetektől és egyesektől. Üdvözletet küldtek a külföldről: A *szent-pétervári akadémia* természetrajzi osztálya, *Kuplevasky* rektor (Kharkovból), *Tocilesku*, a bukaresti múzeum igazgatója, a kopenhágai Nemzeti Múzeum, *Romstorfer* kormánytanácsos a *bukorinai* országos múzeum nevében, a Naturhistorisches Hofmuseum *Bécsből*, a *lembergi* országos múzeum, a *prágai* királyi múzeum, a *poroszsziléziai* iparművészeti és régészeti múzeum Boroszlóból, a *kieli* és a *bergeni* múzeumok, stb. *A magyar királyi testőrség*, mely irodalomtörténetünkben egykor oly nagy szerepet vitt, szintén lelkes hangú táviratot küldött Bécsből.

Kitüntetések. A hivatalos lap november 26-ikán közölte a jubileum alkalmából a kitüntetéseket. A király a Magyar Nemzeti Múzeum szolgálatában szerzett érdemeik elismeréseül: *Szalay* Imre miniszteri tanácsos és ezen Múzeum igazgatójának a Szent István-rend kiskeresztjét, továbbá *Krenner* József dr. és *Hampel* József dr. legrégibb osztályigazgatóknak a magyar királyi udvari tanácsosi czímet, végre *Fejérpataky* László dr. és *Horváth* Géza dr. osztály-igazgatóknak a harmadosztályú vaskorona-rendet adományozta.

Az ünnepi lakoma. November 26-ikán délután három órakor lakomát tartottak a Hungária fogadóban. Az ünnepi közgyűlésen jelenvoltak gyültek össze s az asztalfőnél *Wlassics* miniszter foglalt helyet a külföldi vendégekkel. Jelen voltak többek között a Széchenyiek közül huszan.

Az első köszöntőt *Wlassics* miniszter mondotta a királyra, majd *Szalay* Imre Wlassics minisztert éltette. *Fejérpataky* László osztályigazgató a Széchenyi-nemzetség tagjait köszöntötte, *Széchenyi* Sándor gróf tolnai főispán Szalay Imrére mondott pohárköszöntőt. *Hampel* József udvari tanácsos a külföldi vendégeket és Hőrmann Konstantint, a szerajevói múzeum igazgatóját, Thallóczy Lajos osztályfőt és Károlyi Árpádot, az udvari levéltár aligazgatóját éltette. *Gulner* Gyula államtitkár nagy tetszéssel fogadott beszéddel Wlassics miniszterre ürítette poharát, *Rakovszky* István, az államszámszék elnöke id. Széchenyi Sándor grófot, mint a Széchenyi-nemzetség szeniorát éltette. A pohárköszöntők sorát *Suess* Ede dr., a bécsi akadémia elnöke és *Széchenyi* Imre gróf fejezték be.

A Nemzeti Szinház díszelőadása. A november 26-iki ünnepélyek befejezéseül díszelőadás volt a Nemzeti Szinházban. *Berczik* Árpád «*Himfy dalai*» czímű jeles vígjátéka került szinre. A nézőtért előkelő közönség töltötte meg s ott voltak a külföldi tudósvilág képviselői valamennyien. A mintaszerű előadásban szinre hozott hazafias szellemű vígjáték egyes jeleneteit és a szereplőket sokat tapsolta a közönség.

*

Estély a Múzeumban. Az ünneplések nem hivatalosan, de valóban mégis azzal az estélyjel kezdődtek, melyen Szalay Imre, a Nemzeti Múzeum igazgatója nov. 25-én este ebből az alkalomból vendégeiül látta köz- és tudományos életünk kitűnőségeit, az ünnepre ide érkezett külföldi tudósokat és mindazokat, a kik a Múzeumhoz vagy a házigazdához közel állanak. A Múzeum pompás előcsarnokát és a vendégek befogadására szánt emeleti helyiségeket ez alkalommal fényesen kivilágították. A nagyszámú vendégeket *Szalay* Imre múzeumi igazgató fogadta. A háziasszony tisztét az igazgató leánya, Trefort Ágost unokája, Szalay Lili kisasszony töltötte be. A vendégek sorában ott voltak Széll Kálmán miniszterelnök, Wlassics Gyula, Darányi Ignácz és Láng Lajos miniszterek, számos egyházi és katonai főméltóság és az előkelő hölgyvilág tagjai közül is többen. A fényes estély a késő éjjeli órákban ért véget.

*

November 27-én folyt le az ünnepek második része. A nap délelőttjét a Múzeumban ezen alkalomra megnyílt kiállítások megtekintése foglalta el.

A könyvtári kiállítás vonzóan tüntette föl nyelvemlékeink, okirataink és könyveink tanulságos, gazdag sorozatát a régi és az újabb időkből. A nagyszámmal összesereglett közönség élénk érdeklődést mutatott nemzeti művelődésünk emléktárgyainak e szép gyűjteménye iránt. A régiségtárban most felállított *Delhaes-gyüjteményt* is sokan megszemlélték.

A Múzeum palotájából a harmadik kiállítás helyére, a Lónyay- és Csillag-utcza sarkán lévő nagy bérházba ment a díszes közönség, hogy ott a *néprajzi* osztályban *Biró* Lajosnak gazdag gyűjteséit szemügyre vegye. Magyarázatokkal itt maga Biró Lajos szolgált. Ez a tárlat is nagyban lekötötte a látogatók figyelmét, a kiket végül Semayer dr. figyelmeztetett a néprajzi osztály dalszobájára is, a hol a fonográffal gyűjtött néphagyományi kincsek vannak letéve.

A néprajzi osztály megtekintése után a társaság kirándult *Aquincumba*, a hol dr. Kuzsinszky Bálint egyetemi tanár, a múzeum igazgatója fogadta a vendégeket. Az itteni múzeumnak érdekes régiségeit dr. Kuzsinszky ismertette a hallgatók élénk érdeklődése mellett. Ezután a társaság lakomához ült le, melyen lelkes köszöntőkben adtak hangot az ünnep fakasztotta érzéseknek. Délután *Kuzsinszky* dr. Aquincumról a helyszinén szemléltető előadást tartott, melyet nagy tetszéssel fogadtak. Az ünnepi

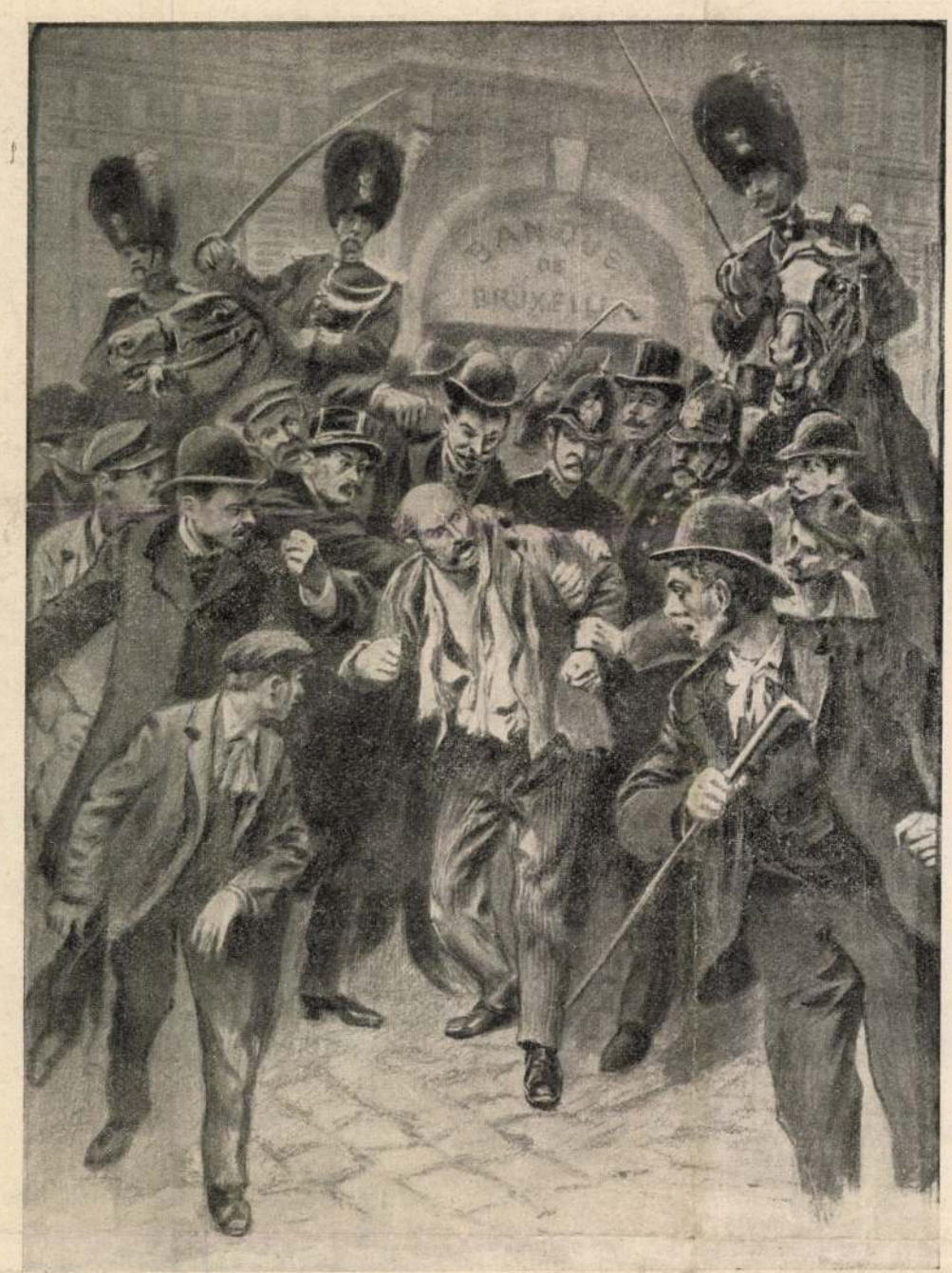

Az «Illustration» rajza után.

MERÉNYLET A BELGA KIRÁLY ELLEN. — Rubino elfogatása.

társaság négy óra után tért vissza a fővárosba. Este az *Operában díszelőadás* volt.

Az ünnepély második napján is még szakadatlanúl érkeztek a Múzeumot üdvözlő táviratok és levelek, köztük gróf Lónyay Elemérné, Stefánia kir. herczegnő meleghangú távirata.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Idősb Szőgyény-Marich László országbiró emlékiratai. Kiváló érdekességű történeti munka jelent meg a napokban: Szőgyény-Marich Lászlónak, a konzervativ magyar államférfiak egyik legjelesbikének emlékirataiból az első kötet, a mely az 1836. évtől 1848 deczember 2-ikáig terjedő feljegyzéseket foglalja magában. Szőgyény-Marich 1848 előtt a hivatalnoki pályán magas állásokat töltött be s az udvari alkanczellárságig emelkedett, 1848 után pedig, egy ideig tartó visszavonultság után a főszerepek egyikét játszotta azoknak a konzervativ politikusoknak sorában, a kik az abszolutizmus megtörésén fáradoztak. Az alkotmány helyreállítása után is magas tisztségeket viselt, 1882—1885-ig a főrendiház elnöke volt, majd országbiróvá nevezetett ki. Az 1893-ban elhunyt államférfi közvetlenül megtörténtük után jegyezte fel azokat az eseményeket, mely eknek kortársa s nevezetes szereplője volt. Ezért emlékiratai azon idők bonyolúlt s még mindig kevéssé megvilágított történetének igen fontos forrásai s nem egy olyan eseményre vetnek világot, mely eddig homályban volt. E mellett megismerhetjük belőlük irójuknak tiszta hazafiságát, a mely, bár sokszor más utakon haladt, mint a nemzet többsége, a legnehezebb viszonyok közt sem ingott meg. Önmagát jellemzi, midőn így ír fiaihoz, negyven évvel ezelőtt intézett s emlékiratai bevezetéseül közölt levelében: «Nem hiuság vezérel engem ezen munkánál, mert hisz midőn ezen jegyzetek közkézre kerűlnek, nem leszek többé és a síron túl sem vágyom több becsülésre, mint a mennyit magamnak az életben kivívni birtam, hogy t. i. hazája és királya iránt egyaránt hű, őszinte, igazmondó embernek tartassam. Jegyzeteimben a rideg valóhoz tartottam magamat s minden pártszenvedély nélkűl irtam azokat: politikai ellenemben mindig szivesen elismertem a jóakaratot és a hazafias érdemet, de viszont személyes és elvbarátaim iránt sem voltam a tények hű felsorolásában több kimélettel, mint a hogy a valónak elferdítése nélkűl tehettem». Az emlékiratokat irójuk fiai adták ki, kik közűl ifjabb Szőgyény-Marich László, berlini nagykövetünk, atyjához hasonlólag fényes politikai polczra emelkedett Az emlékiratok most megjelent első kötetét idősb Szögyény-Marich László szines arczképe diszíti, s négy fénykép-melléklet s okleveles függelék van a kötetben, sajtó alá pedig *Thallóczy* Lajos, közöspénzügyminiszteriumi osztályfőnök, a kiváló tudós és történetiró rendezte nagy gonddal. A Hornyánszky Viktor nyomdájából kikerűlt igen díszes kiállítású terjedelmes kötet ára 10 korona.

Gróf Széchenyi Ferencznek, a Nemzeti Múzeum alapítójának életrajzát megírta kitünő történettudósunk, *Fraknói* Vilmos, s művének első része most jelent meg a «*Magyar Történeti Életrajzok*»-ban, mint a történetirás kegyeletének adója a Múzeum jubileuma alkalmából. Az adatok nagy gazdagságával s széles történelmi látkörrel irott életrajz kegyeletes hangon, de pártatlan igazságszeretettel méltatja a jeles hazafi életét. Lapunk mai száma első czikkének adatai, valamint gróf Széchenyire vonatkozó képeink is e műből vannak véve. A 136 oldalból álló füzet az «Athenaeum» nyomdájából került ki.

Mikszáth Kálmán kitünő főmunkatársunk munkáinak gyűjteményes kiadásából most ismét két kötet jelent meg a Révai Testvérek czégnél. Mindegyikben három hosszabb elbeszélés van egybe foglalva: az egyikben a «Galamb a kalitkában», «Az eladó birtok», «Páva a varjuval» czíműek, a másikban pedig: «A gavallérok», «A demokraták», «Ne okoskodj Pista». Élvezetes olvasmány valamennyi, az olvasó megtalálja bennük mindazokat az irói sajátságokat, melyek Mikszáthnak országos népszerűségét megalapították. Egy-egy kötet ára 4 korona.

Herczeg Ferencz «Balatoni rege» czímmel a mult évadban a Vigszinházban sikerrel előadott regényes történeti vígjátéka, mely Mátyás király korában játszik, most könyvalakban is megjelent a Singer és Wolfner czégnél; ára 2 korona 50 fillér.

Ibsen «Peer Gynt» czímű drámáját, mely a Nemzeti Szinház ez idei műsorára fel van véve *Sebestyén* Károly fordításában, a fordító könyvalakban is kiadni készűl. Az irodalmi érdekű munka a Franklin-Társulat kiadásában, 10 íven, finom papirra nyomtatva, szép kiállításban fog megjelenni. Az előfizetési ár, *két korona*, deczember 15-ikéig küldendő be a Franklin-Társulathoz, vagy a fordítóhoz. (Budapest VI., Izabella-utcza 73.)

Urfiságok czímmel a Légrády-testvérek könyvnyomdájában egy kis kötet jelent meg, mely tizennégy rövid elbeszélést tartalmaz *Pálffy* Gyulától. Ára 2 korona, kapható a szerzőnél Marosvásárhelyt.

A z Athenaeum Nagy Naptára 1903-ra immár 40-ik évfolyamban jelent meg sok képpel s szépirodalmi és közhasznú közleményekkel. A tiszti czímtárral is ellátott naptár ára kötve 2 korona. Ugyancsak az Athenaeum kiadásában jelent meg a «*Magyar Tanitók Naptára*». Szerkeszti Ujváry Béla, a »Néptanitók Lapja» szerkesztője. Ára 80 fillér.

Nemzeti Szinház. *Jakab* Ödönnek «*A jövevények*» czímű három felvonásos drámáját a Nemzeti Szinház közönsége november 21-ikén érdeklődéssel nézte végig. A szerző az irodalomnak régibb munkása és költeményei, elbeszélései révén neve jól ismert közönségünk előtt. Mostani drámájában nehéz és komoly feladatot igyekezett megoldani.

«A jövevények» alapeszméje nagy társadalmi kérdés: Bűnhődhetik-e a gyermek szülői bűneért? A dráma tárgya ez: Szabó Zoltán atyja bitófán halt meg, mint rablógyilkos s őt kis gyermek korában nagybátyja, Domokos Antal elvitte Amerikába, a hol más név alatt éltek, vagyont szereztek. Így jönnek haza huszonöt év múlva. Ők a «jövevények», a kik idegen világból érkeztek, itt egy tönkre ment család birtokát megveszik, Szabó Zoltán pedig megszereti Esztert, azt a lányt is, a kibe a tönkrement család sarja, Etédi Kálmán szerelmes. A jövevények ellen egyszerre föléled a gyanú, mért mentek Amerikába, kik ők. Etédi Kálmán teszi szóvá a gyanút. Szabó Zoltán semmit sem tud élete sötét titkáról és a gyanúsítást számonkéri Etéditől, de felvilágosítást követel nagybátyjától, Domokos Antaltól is, hogy voltaképen ki ő? Nagybátyja kénytelen elmondani mindent. Ez a dráma kiinduló pontja. A folytatás már kevésbbé csigázza fel az érdeklődést. Bizonyos, hogy Szabó Zoltán nem érdemelte meg sorsát, mert becsületes, derék ember. És ezt elismeri mindenki, mikor öngyilkos akar lenni, majd újra kivándorolni készűl Amerikába. Menyasszonya Eszter is azt mondja neki: «Veled megyek.» A szerelem így vágja ketté a drámai csomót s ezzel végződik a darab. Drámailag a fejlődés félbeszakad, mert ott szünik meg a dráma, a hol a fölvetett problema szorító kapcsai lebilincselik a főszereplőket, Zoltánt és Esztert. Hatásos a szinmű nyelvezete, magyaros környezete, és jól játszhatók az alakok. Az előadás ezeket igyekezett ki is emelni. Elsőnek említendők Mihályfi (Zoltán) és Cs. Alszeghi Irma, Szacsvai, Molnár László, Gál, Beregi Oszkár, Rákosi Szidi, Rózsahegyi, Nádai Béla, Hetényi a darab részleteit szintén hatással dolgozták föl. A szerzőt és a szereplőket a közönség gyakran részesítette tapsokban.

Népszinház. November 22-ikén adták először a Népszinházban *Rózsa* Miklósnak «*A hit*» czímű népszinművét, mely a tavalyi népszinmű-pályázaton figyelmet keltett. Rózsa Miklós új ember a szinpadon. Népszinművéhez a korán elhunyt Justh Zsigmond egyik népies elbeszélését használta föl, mely az alföldi nazarénusok köréből mond el megható történetet. Rózsa Miklós e történetet bővítette ki a szinpad számára s a maga részéről is drámai elemet adott hozzá, több hatásos jelenettel. A népszinmű egy bűnbe esett leánynak vezeklését és a nazarénus hitben való megtisztulását, a nazarénus vallást követők patriarkhális környezetét mutatja be, de nem elég meggyőzően, hogy a fővárosi közönség is, mely csak hírből ismeri az Alföldön szórványosan elterjedt nazarénusokat, teljesen megértse. Egy szegény gányó lány (dohányos), Manga Julcsa a népszinmű hősnője. Szép lány, büszke is s egy gazdag legény, Bálint vet rá szemet. De a legény

AZ UTOLSÓ KALAND.

Elbeszéli a férj a feleségének. — Irta **Nagy Lajos.**

. . . De csak ezt az egyet! Mert nem szép, ha a férj a feleségének legénykori kalandjaival dicsekszik. Ezt az egyet elmondom, mert ez nem dicsőség, hanem kudarcz volt.

Tehát . . . . emlékszel úgy-e, hogy esténként együtt sétáltunk hűs utczátokban és csöndes, megértő beszéd árjában ömölt egymásba a lelkünk. Néha már a házasságra is gondoltunk, de olyankor mindig egészen másról beszéltünk. Olykor-olykor pedig elhallgattunk és bizonyára mindaketten boldog melankóliával viseltük hallgatagságunk terhét, mert már szivünkben hordoztuk a gyönyörű bizonyosságra vezérlő indulatokat.

Egyszer, — talán erről a neked jelentéktelen, de nekem emlékezetes estéről is tudsz még, — igen lehangoltan, bánatosan, nehezen vettem tőled búcsút; másnap aztán vidáman, habozás nélküli hangon, mintegy bilincsek alól feloldódva megkértem a te drága kezed.

(A férj megcsókolja az asszonya fehér kezét és innentől fogva az elbeszélés végéig meleg szeretettel tartja a jobbjában, a balkezével néha lágyan megsimogatja.)

Megvallom neked, bár szerettelek, feleségül elvenni mégsem akartalak. Legalább is haboztam, valamennyi sétánk utánk latolgattam a házasság mellett és a házasság ellen szóló érveket. Az akkori lelkiállapotomat leghivebben megértetem veled, a sokszor használt, de még mindig jó hasonlathoz folyamodom: gondolj a mérlegre, még pedig a gyógyszerész könnyű kis mérlegére, mellyel a pehelynyi súlyú finom porokat is pontosan leméri. Az én lelkem akkor egy ilyen mérleg volt, elhatározásomat parányi okok is jobbra, vagy balra billenthették.

Azon a napon, a melynek estéjén oly lehangoltan és nehezen vettem tőled búcsút, — talán arra is emlékszel, hogy faggattál és én enyhe rosszulléttel mentegettem magam, — azon a napon elhatároztam, hogy nem veszlek feleségül. Elhatároztam, hogy ha komoly szerelemmel szeretlek is immár, kitépem lelkemből a feléd törő érzést, megmaradok a szabad és változatos legényélet gondtalan barangolójának, semmi esetre sem hajtom fejemet a házasság igájába.

Azt mondtam ugyebár, hogy abban az időben bármilyen kicsiny ok is jobbra vagy balra szökkenthette ki reszketeg elhatározásomat. Nos, a mérleg azon a napon balra lendült; a parányi súly, a mely a mérleg balsó kis serpenyőjébe hullott, egy asszonyi tekintet volt... A köruton jártam aznap délután, a mikor megpillantottam egy éltesebb úr karján egy gyönyörű, fiatal asszonykát. Első tekintetre csak annyit láttam, a mennyit a szemem egyszeriben felfogott, hogy a nő szép és kivánatos és csak azután ismertem meg őt. Életem legpompásabb nője volt, a legkülönb azok közt, a kiket valaha boldog szerelemmel szerethettem. Igen, az a remek asszony valamikor az enyém volt, de rövidesen el is veszítettem őt, mert a könnyűszivű kalandhajhászók módja szerint komiszul bántam vele. Haraggal váltunk el, a nő nem is fogadta többé a köszöntésemet.

(Az asszony kiváncsiságtól űzve megtöri a férje szavát és az asszonyról kérdezősködik. A férj könnyed kézmozdulattal hárítja el a kérdést.)

A hogy hosszú idő multán akkor újra láttam őt, férjének oldalán, meglepődve erősen megnéztem. Ő is meglátott engem. Az arcza nyugodt maradt, sem haragról, sem meglepődésről nem beszélt, mindössze szemeinek egy bársonyos pillantása esett rám. Az én emlékezésemet fölriasztotta ez a pillantás és régi órák gyönyörűségeire gondoltam. Izzó képek jelentek meg előttem és megejtettek: minden friss áhításomat belemagyaráztam abba az egyetlen egy pillantásba. Azt hittem, hogy beszélt az a pillantás, boldogtalanságról, meddő sóvárgásról panaszkodott; úgy láttam, hogy abból a röpke pillantásból is fájdalmas szemrehányás szállt felém.

És az asszonyi pillantás elég volt akkor arra, hogy egyszerre gondoljak a legényélet minden gyönyörűségére és hogy dicsőségnek tartsam a szerelmi kalandok mentül hazárdabb sorozatát. Hirtelen, mint sivár börtöntől, kétségbeesetten riadtam meg a házasság gondolatától. Nem, nem vagyok férjnek való — ezt állapítottam meg, — nem tehetek boldogtalanná egy kedves jó nőt az által, hogy sorsát a magam fékezhetetlen csapodárságához kapcsolom.

Ez történt velem azon a napon, a melynek estéjén oly lehangoltan váltam el tőled. Azt hittem, hogy válásunk egyúttal szakítás is és ez a gondolat bizony szomorúvá tett.

Másnap vidám hangulattal jártam-keltem és ezt nem veheted tőlem ma sem rosz néven, mert hiszen én veled semmit nem közöltem, elhatározásomat tehát még meg is másíthattam és így csupán mintegy feltételes szabadságban állónak éreztem magamat.

(Az asszony boldogan mosolyog, mert hiszen mindenen diadalmaskodott, némi kényszeredettség azonban mégis van a mosolyában. A férj áradozva szorongatja az asszony kezét.)

Egész délután sétálgattam, mondjuk próbálgattam legújabb szabadságomat. Kimentem a Városligetbe is, mindenütt kutatva, büszkén néztem szét és merészen kapcsoltam bele tekintetemet a szemközt jövő nők pillantásába. Kimondhatatlanul kellemes kiváncsiság kezdett izgatni, hogy vajjon ki lesz izzó rajongásaim új tárgya, milyen lesz a nő — ezerféleképen gyönyörű seregéből a nőknek, — a kit szeretni fogok.

Betértem azután egy katonazenés kávéházi terraszra. Szombat délután volt, a terrasz tele volt vendégekkel. A székek csaknem közvetlenül egymás mellett állottak, a vendégek oly zsúfoltan ültek, hogy bizonyos messzeségről nézve úgy látszott, mintha egymást érintve, egymásnak feszülve ülnének az asztalaik körül. Egy kevéske, úgyszólván csak egy talpalattnyi üres helyet találtam, oda egy külön kis asztalkát helyeztettem a pinczérrel, mialatt a katona-zenekar az uzsonnázó zajos sokadalomnak Canio panaszos, siró szerelmi áriáját fútta a Bajazzókból. (Ez éppen megfelelő zenekiséret egy nehézkes kávéházi elhelyezkedéshez.)

Leültem a kis asztalhoz és körülnéztem a vendégek sokaságán, persze csinos női arczokat kutattam. Egyszerre csak megpillantottam a gyönyörű asszonyt, egykori kedvenczemet, a kit előtte való napon a köruton láttam. A férjével jött, megálltak, ő a homlokát összeránczolva ideges bosszusággal futtatta keresztül a tekintetét a terraszon, nyilván helyet keresett és nem talált. A tekintete rajtam is átsiklott, talán meg is akadt egy pillanatra, de mindenesetre közönyös maradt és lendült tovább.

(A hallgató asszony most kissé előre hajol és nagyon komoly arczczal figyel.)

A szivem erőset dobbant, éreztem, hogy egy kicsit el is sápadok. Kalandra törtetőknél ez rosz jel! Pedig nekem már merész gondolatom támadt, hirtelenében minden feladatnál dicsőbbnek toppant a fantáziám elé: őt újra meghódítani, szeretni, vele boldognak lenni. Nincs nő, — vélekedtem, — a ki fölérhet vele! Eszembe jutott a tegnapi bársonyos pillantás és én mindenben, a mit arra a pillantásra ráfogtam, szentül hittem.

Fölütöttem a fejem, mintegy jelentkezőn és az asszony figyelmét magamra hivón. Úgy-e láttál már ilyen pózban férfit és úgy-e utálatos volt, hasonlatos a szimatoló kopóhoz?... Fölütöttem a fejem, de vereség ért. Mert az asszony kereső tekintete tovább ivelt ide-oda, szállongván a nyüzsgő fejek fölött, az enyém fölött is, a leghidegebb közönyösséggel.

Nem értettem a dolgot. Mi volt hát a tegnapi pillantás? Talán semmi, csupán képzelődés? Talán ő még most is haragszik rám, gyűlöl, megvet, — vagy ennél is rosszabb, közömbös vagyok neki, nem törődik velem, még egy lesujtó tekintetre sem méltat?

Vállalkozásom annál kitünőbb, minél nehezebb a feladat, minél nagyobb ellenállást kell legyőznöm, — állapitottam meg. Ha közönyös marad, majd felverem a közönyösségét, ha gyűlöl, majd kiengesztelem.

A szép asszony arcza egyszerre földerült. Oh, nem rám nézett, hanem egy asztalra, a terrasz szélén, a melynek vendégei felállottak és távozni készültek. Kedves mosollyal szólt hátra az urának, az komoly arczczal bólintott és megindultak az üres asztal felé, úgy, hogy elől — úttörőnek — a férfi haladt.

Utjuk épen az én asztalkám mellett vezetett el. Közöttem és a szomszédos vendég között egy keskeny szabad hely maradt átjárónak. Én a hölgy közeledtére talán egy kissé remegtem is. A férj, vékony ember létére, oldalt fordulva, szép simán átsiklott a kis szabad helyen, az asszony azonban, mivel hogy molett volt, nem fért el, útat kellett nyitnom a számára. Ő rám nézett és nagyon bájosan elmosolyodva mondta:

— Szabad?

Én gyorsan, de ügyetlenül és kapkodó mozgással álltam fel, hogy utat nyissak neki; a székemet is félre toltam. Arczom egészen az ő arcza közelébe jutott, ő szemérmesen a földre nézett. Engem forróság öntött el és reszketve súgtam fülébe a banális szavakat:

— Hogy van, drága Magda?

Ő elvonult, a kérdésemre természetesen nem felelhetett, de nem is reagált rá semmiképen, azaz, hogy igen, mert a mosolya egyszerre elállt, mintegy lehullott az ajkairól.

Az üres asztalhoz jutottak, leültek, ő úgy ült, — bár láttam: nem szándékkal, hanem mert úgy került a helye, — hogy épen szembe jutott velem.

Én föllélekzettem, egyelőre még meg voltam elégedve mindennel, mert hiszen a legelső lépést a közeledésre reszketve epedő kérdésemmel megtettem. De vajjon miért szünt meg hirtelen a mosolya? . . . Feléje fordultam és vártam, hogy tekintetünk egybe kapcsolódjék és meginduljon szemeink beszédének édes árja. Ő sokáig nem nézett föl, azután fölnézett, szétjártatta a tekintetét, engem azonban nem ajándékozott meg a pillantásával.

Nyugtalanul fészkelődtem a helyemen, izegtem, mozogtam, bosszankodtam és tépelődtem. Ő ismét fölnézett, előre, el a fejem mellett, mintha a fejem helyén csak levegő lett volna. Egy mukkot nem értettem most már semmiből, a mi mindeddig köztünk történt.

Mereven bámultam a szép és érthetetlen asszonyra, hogy ezáltal vonjam magamra a figyelmét. Talán nem hallotta volna a suttogásomat? Ez lehetetlenség! Hallania kellett. Oly szépen, tisztán kérdeztem:

— Hogy van, drága Magda?

A «Magdát» valósággal énekeltem. Érzelmesen, mint a hogy az ő «drága» nevét énekelni illik. A mosolya egyszerre megszünt! Pedig oly kedvesen, szinte kinálkozóan mosolygott. Érthetetlen dolog!

Kínomban mind merevebben és merevebben, sőt bizonyára már egész bambán bámultam feléje és gépiesen suttogtam el újra és újra a nevét, hogy: «Magda.» Hasztalanul. Minden ágálásomnak csupán egyetlen egy eredménye lett, egy tekintet, még pedig nem haragos vagy gyűlölködő, hanem a legtökéletesebb, a felülmúlhatatlan megvetés tekintete. Ettől a tekintettől aztán kissé lehültem és kijózanodtam. És ez jót tett nekem, mert hirtelen eszembe jutott (oh, most szörnyűködj el!), hogy őt nem Magdának, hanem Editnek hivják. E-dit-nek! . . . Magdának pedig egy egészen más nőt hivnak, egy egészen mást a volt barátnőim közül. Rettenetes!

(Az asszony elkezd kaczagni, csak úgy rázkódik a nevetéstől és a könnyei csurognak. Legalább tiz perczet nevet. A férj türelmesen vár, a mig az asszony nevetése alább hagy.)

Elismerem, hogy kómikus ez a csattanó, de én még ma sem tudok rajta nevetni. Hihetetlenül rút dolog: elfelejteni valakinek a nevét, a kit szerettünk és a ki a mienk volt.

Az a megvető asszonyi tekintet egyszerre porig sujtott, egyszerre hamuvá perzselt. Fizettem, elsiettem, valósággal rohantam, menekültem. Nincs szó, a mellyel szégyenérzésemet leirhatnám. A kudarcz óriási volt. De ebben a kudarczban, a szégyenérzésben, a bűntudatban megvilágosodott az értelmem, egy új nézőpontot adott az a kudarcz, a melyből gyalázatosan silánynak, rútnak és nevetségesnek találtam a férfi folytonos kalandhajhászását, nők után való futkosását.

Tehát, úgy-e, ismét egy női tekintet . . .

(Az elbeszélés utolsó szavait az ura beszédébe vágva az asszony mondja el:

— . . . Ismét egy női tekintet volt az a parányi súly, legalább egy mázsácska! a melyik belehullott abba a bizonyos kis mérlegbe és a maga elhatározását végérvényesen jobbra billentette.)

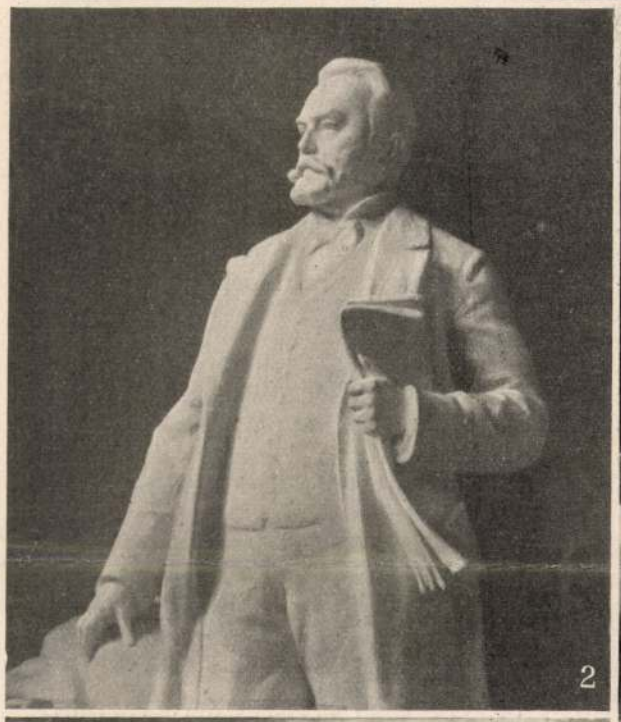

1. Az ünnepély. — 2. Bartha Miklós alakja. — 3. A szobor, Istók János műve. — 4. Holló Lajos felavató beszédet mond a szobor előtt.

BARTHA MIKLÓS SZOBRÁNAK LELEPEZÉSI ÜNNEPE A VÁROSLIGETBEN, JUNIUS 21-ÉN.

Jelfy Gyula fölvételei.

SZINHÁZAK

BÚCSÚ A SAISONTÓL. A DARABOK.

Rég nem volt olyan változatos, ujdonságokban gazdag szinházi saison, mint az idei. Új darabok új darabokat követtek, a szinházak egyre-másra hozták az ujdonságokat, úgy hogy alig lehetett számon tartani s voltak hetek, a mikor egyszerre három szinház három új darabbal jött. Ez a nagy változatosság nem jelentett sikert és örömöt: sőt épen azért volt annyi az új darab, mert sorra buktak, nem tudtak műsoron maradni s folyton újakat kellett a megbukottak helyére hozni. Azt jelenti ez a változatosság, hogy rég nem volt olyan rossz saison mint az idei; három szinházunk közül kettő az egész évben csak úgy vergődött a műsor-bajok között. Jó, sikerekben gazdag saisonja csak a Vigszinháznak volt.

A daraboknak hosszú sora, a mely előttünk elvonúlt, sajátságos forrongásban mutatja drámairásunkat. Még nemrégen is bizonyos joggal érte az a szemrehányás, hogy nagyon is egy műfaj uralkodik benne, az úgynevezett szinmű, — az idén már kaptunk darabokat majdnem az összes műfajokból: bohózatokat *(Halló, Az ezredes* stb.), finomabb tónusu szatirikus komédiákat *(Feleségünk, Az utolsó csók, Tündérlaki lányok, Egy karrier története* stb.) a magyar tradiczióból jövő romantikus vigjátékot *(Kölcsönkért kastély)*, kisérletet a népszinmű tónusának fölélesztésére *(Matyólakodalom)*, naiv lirai népmesét *(Az egyszeri királyfi)*, aktuális drámát *(1913)*, történelmi látványos szinművet *(Mária Antónia)*, erős összeütközésekből keletkezett társadalmi drámákat *(A híresek, Timár Liza)*, — sőt még a nagystílű tragédiára is volt kisérlet *(Az utolsó nap)*. Ez annyit jelent, hogy drámairóink kisérleteznek; témában, hangban, technikában mennél szélesebb körben igyekeznek kipróbálni tehetségüket, a közönség izlését, a mi arra nyújt kilátást, hogy végre is szervesen és teljesen fog kialakulni a magyar dráma. Talán előbb-utóbb meg fogja találni a maga külön egyéni, minden mástól különböző és megkülönböztető stilusát is.

Még egy örvendetes tanulság: mintha apadóban volna az a tendenczia, a mely raffinált szinpadi fogásokkal, ügyes ravaszkodásokkal akarta elkápráztatni a közönséget, általában valamivel diszkrétebbekké váltak az eszközök, a jobb drámairóknál erősebb elmélyedés volt észrevehető. Itt nyilván a kritika hatása is érvényesült, sikerült annyira-mennyire érvényt szerezni az irodalmi szempontoknak s hogy a közönség nem riadt el, mutatja az, hogy épen azoknak a daraboknak volt a legnagyobb sikere, melyek a tónus finomságával vagy a szinpadra vitt élet erősebb megelevenítésével jöttek vagy szorosabban hozzákapcsolódtak a közönség valamely nagy rétegének világfelfogásához. A magyar szerzők uralkodó szerepe minden viszontagság között megmaradt, a darabok jóval nagyobb fele eredeti hazai munka.

Nagy sikereket aratott iróink közül néhányan az idén visszahúzódtak a versenytől. Nem találkoztunk *Molnár* Ferenczczel, sem *Lengyel* Menyhérttel. Viszont azonban új emberek jöttek szinpadra: *Szép* Ernő első kisérletével, a melynek költői finomságai nem tudnak úgy érvényesülni a szinpad lármás levegőjében, a hogy megérdemelték volna, de egyes jelenetei ritka erős drámai megjelenítő képességeket mutattak. Új név és mindjárt figyelmet keltett maga iránt azok között is, a kik eddigi kritikai munkásságát kevésbbé ismerték, *Hatvany* Lajos, nagy irói ambiczióval és tehetséggel irt darabja, *A híresek* jelentékeny sikert aratott s mindenkit meggyőzött irói hivatottságáról. Egészen új emberül jött mindjárt a saison elején *Balázs* Sándor, kinek vígjátékával, a *Feleségünk*-kel a kritika kelleténél kissé kegyetlenebbül bánt el, de azt el kellett ismernie, hogy kitűnő érzékkel megáldott szinpadi emberrel van dolga. Új ember, nem a szinpadon, hiszen mint szinész eleget volt látható rajta, de a drámairásban *Garamszeghy* Sándor, a kinek a régi népszinmű formáival és hangjával dolgozó *Matyólakodalom*-ja éles ellentmondást keltett a kritikában, de Blaháné szereplése, a mindegyikünknek kedves néprajzi motivumok s a népéletnek olyan módon való szerepeltetése, a hogy a városi ember látni szereti, megszerezték számára a közönség rokonszenvét s darabja közönség-siker dolgában a Nemzeti Szinház idei saisonjának legszerencsésebb darabjai közé tartozott. Ez és *Pekár* Gyula *Kölcsönkért kastélya*, a mely szintén több tetszésre talált a közönség, mint a kritika előtt, azt mutatják, hogy a budapesti közönség, vagy legalább annak egy széles rétege még erősen a régebbi szinházi tradiczió körében él, még nem szakadt el teljesen attól a stilustól és gondolatvilágtól, a mely Jókaiból indult ki és sokáig uralkodó volt az irodalomban. A modern dráma a maga erősebb belső feszültségével, raffináltabb formáival, a társadalmi állapotokra irányított élesebb kritikájával, agresszivebb szellemével nem tudta teljesen kiírtani az emberekből a régi romantika utáni vágyat. Általában mintha a közönség visszakivánná minden vonalon a romantikát. A realizmus rövid, harczi zajtól hangos, de kevés maradandó sikerű szereplés után mindinkább lemarad a műsorról, az újabb irányok, melyek különösen a németeknél szimbolizmussal, miszticizmussal, forradalmi gesztusokkal igyekeznek kiküzdezni maguknak a tért, egyelőre nem igen jutnak tovább a vergődésnél, a hasztalan nagy gesztusoknál. A romantikáról addig hirdették, hogy elavúlt, a lomtárba került örökre, a mig egyszerre csak szép csöndesen feltámad és leveri azokat, a kik már a lélekharangot kongatták felette. A mely darabjaink a legnagyobb sikereket aratták, épen legelső sorban romankikus elemeikkel aratták, mint például *Heltai* Jenő pompás komédiája, a *Tündérlaki leányok* és *Bródy* Sándor *Timár Lizá*-ja. Az embereket mindig érdekelni fogják a mindennap szürkeségéből kiemelkedő emberek: múlt idők nagy arányú vagy legalább is a mienkénél más levegőjű emberei, a társadalom csúcspontjain élők, a nagyon hatalmasok és nagyon gazdagok, mágnások és milliomosok, a társadalom normális körén kivül élők, a művészek, a félvilági nők — és mindig érdekelni fogják azok a különleges, a mindennapitól eltérő összeütközések, melyeket ezeknek az élete produkál. Ez pedig a romantikát jelenti, mert az efféle motivumok egyenesen megkivánják a romantikus tárgyalás-módot. Ezenkivül a közönség a szinpaddal szemben mindig konzervativ, jaj annak, a ki nagyon új dolgokkal jön, a ki föl akarja forgatni a mi eddig volt, a ki egészen egyéni mondanivalókat akar közölni. Az eredetiség bizonyos mértéke jól esik, a kritika is a létező dolgokkal szemben elfogadásra talál, de csak ha nem bontja meg a meglévő kereteket, ha beléjük tud férni és főleg ha nincs benne semmi nyugtalanító. Mert nyugtalaníttatni, megkínoztatni nem szereti magát a szinházi néző, hiszen ő első sorban — az esetek túlnyomó részében — mulatni megy a szinházba. A romantikus izlés renaissanceát elősegíti a mozgófénykép divatja is, a mely a maga mindjobban fejlődő lehetőségeivel mind nagyobb hatást tesz a tömegekre. Az alsóbb néprétegeknek izlését tulajdonképen ez határozza meg, úgy hogy ha szinházba mennek is, a különleges mozgófénykép-dramaturgia befolyása dolgozik bennük, még a müveltebbek sem tudnak mindig és teljesen elvonatkozni tőle. A mozgófénykép pedig egyenesen a romantikus izlés terjesztője, minden mozidarab, a mi tetszik a népnek, romantikus s ez az izlés is egyik oka a romantika hódításának a szinpadon. Ez igy van az egész világon. A franczia tulajdonképpen sohasem is szakítottak a szinpadi romantikával; a naturalizmus, a mely elárasztotta egész regényirásukat s még most, megbukva is erősen hat reá, a szinházak kapuinál megállott és nem tudott bejutni. Néhány kisérletet véres fejjel vert vissza a közönség, mire aztán nem mertek többet kisérletezni sem. A modern franczia dráma — látjuk hozzánk kerülő példáiból — ma is még azon a nyomon halad, a melyet egykor a komédiában Scribe és kortársai, a komoly drámában Dumas, Sardou és társai vágtak. Az angol dráma tudatosan és programmszerűleg sohasem akart mást, mint kiszolgálni a közönség szinházi igényeit. Csak a német dráma küzködik, forrong és töpreng új drámai formákkal és új mondanivalókkal, de csak küzködik siker nélkül. Nagy, mindenképen meggyőző drámairójuk, a milyen annak idején Ibsen volt s a milyennek Hauptmann indult, nincsen, a kisérletezők nem tudnak érdemleges eredményre jutni. A német kritika — a világ legerőszakosabb és legarrogánsabb kritikája — hiába ostorozza a közönséget, hiába sarkalja harsonaszóval a küzdő irókat, mégse tud közvéleményt teremteni mellettük, legjobb irói sorra buknak s az egész harcznak egyelőre alig van más eredménye, mint hogy a közönség és irodalom elválnak egymástól, a mint szinpadról van szó és a legtöbb darab, melyet nagy garral állítottak be, legfeljebb ha mint könyvdráma tud hatni. A közönség pedig, ha mulatni akar, a külföldi, franczia, vagy angol, vagy magyar irók darabjain mulat. Azon a résen, a mely igy a német közönség és irodalom közt nyilt, ömlött be a magyar dráma is a német szinpadra. És akármit mond a velünk szemben a rendesnél is dölyfösebb német kritika, a mai magyar dráma becsülettel megállja a mai európai dráma szinvonalát. Igaz, ez nem jelent valami sokat, mert időtlen idők óta nem volt akkora apály az egész világ drámájában, mint épen ma. A franczia dráma erősen degenerálódott, igazi nagy tehetség alig látható benne, azt az uralkodó helyet, melyet évtizedek hosszú során át megtartott, már rég elvesztette s jóformán csak nagy multjának morzsáin élősködik. Az erotikus bohózat az egyedüli, a miben még fentartotta kedveltségét, a komoly drámairók közül, mióta *Bataille* egyre-másra megbukik, csak az egy *Bernstein* — a mi közönségünknek is kedvencze — tudja maga felé erőszakolni a nem franczia közönség figyelmét.

A németek tehetetlensége, a francziák elapadása és az olaszok feltünő terméketlensége, a hogy utat nyitott a mieinknek Németországba, viszont mihozzánk bejuttatta az angol drámák áradatát. A mi külföldi darabot az idén láttunk, az a Vigszinház néhány franczia darabján kívül majdnem csupa angol darab volt. *A faun* nyitotta meg a zsilipet s az ő sikere nyomán jött a többi. Edward *Knoblauch* a legkeresettebb névvé vált: a szinházak vetekednek érte. Az idei angol sikerdarabot is, a *Mérföldkövek*-et, a Vigszinháznak sikerült elcsípni, az a tetszés, a melyet keltett, szintén a romantika számlájára iródik. Az angol darab általában romantikus, vagy túlfeszitetten erős cselekvény-effektusokkal dolgozik, vagy pedig az érzelmesen megható és a humorisztikus motivumoknak azzal a mértéktartó keverésével, a mely a polgárias romantikát legjobban jellemzi. Ezt szereti a mi publikumunk is s innen az angol darabok nagy kelete. Egészen specziális magyar jelenség ez: sehol másutt nincs meg. *A faun* például, a legnagyobb sikerek egyike nálunk az utóbbi években, Németországban mindenütt alaposan megbukott s általában alig tudunk a miéinken kívül szinpadot, a hol a modern angol daraboknak érvénye volna. Ennek a tapasztalatnak a hatása kezd észrevehető lenni a mi termésünkön is, már láttunk magyar darabokat, melyeken az angolok motivumai vagy technikai fogásai érzenek.

Schöpflin Aladár.

Goszleth fényképe.

Dr. Lenhossék Mihály orvostanár, a budapesti egyetem most megválasztott új rektora.

Olyan hozzávaló, egyszerűbb helyet; egy főbábánál, a kit odabe ösmertem. Maga van egy lyányával, könnyű hely, engem csalt nagyon, de ha el nem tetszik innét kergetni!... Úgyis panaszkodott a vénség, hogy felmond ű elsejin, mer' pajkosak a gyerekik, oszt nagy az a műteremszoba vikszolásra. Mer' marha ű, — nem is kell azt vikszolni! Úgy felmosom én azt minden héten, sárog-viakszot teszek a vizibe, olyanná teszem, mint az aranypalló!

— Na jó, csak láss most az ebéd után!

Fáradt volt, de szinte derüs és nyugodt e perczben. A régi Máris visszajött! Minden rendbejön, helyreigazodik, nyoma sem marad ennek a nyárnak!

VII.

Khinaiak találták ki először a selymet vagy ők tudnak ma is a legjobban bánni vele, tarka szövetté szőni . . . ilyesmit hall az ember gyerekkorában és «ötlet»-nek ennyi elég: egy khinai legyen a selyemárúház plakátján s körülte félig kibontott, tarka végek. S az első, kedvetlen vázlaton még lába van a kis sárga embernek, teljes alakjában áll a pult előtt, kezében mérték, mögötte felrakott, sávolyos polczok, — s az egész oly semmitmondó, üres, jelentéktelen! Az ember zsúfoltnak érzi, de sajnál elhagyni belőle; önmegtagadásba kerül! Mégis, ha nem lenne pult és nem látszana polcz, — lám, igen, — minek is erőlködni képhatással! Semmi egyéb, csak ez a kis zsemlyeszinű emberforma ábrázolat, de most nagyobb alakban, csak fővonalakkal . . . most csak deréktól fölfelé, s az egyszinű, vörös kimono dúczos vállai szélesre fúvódnak, tönkszerű, kerek, súlyos formát mutatnak, mint egy kétszer átkötött, teli zsák, mely eltölti az alsó teret. Mint egy szelid és tömpe kúp teteje, mint valami kerek búrának a fogó-gombja, úgy kerülhet most a tetejébe a kis sárga fő; az oldalthajtott, szakálltalan, zsemlyeszin arczocska a két ferde, sötét szemöldökivvel, mely most bátor egyszerűséggel folytatódik a keskeny, hosszú orr vonalában; egyetlen, erőteljes görbe az egész! A másik az összefogott, nagy piros száj sötét konturja; fenn trapézalakú vörös sapka; s a hegyes, keskeny arcz két oldalán a meztelen vállakból is hadd lássék két szabályosan egyforma darab; egyforma, vastag, melegbarna kontúrokkal elkerítve és összetartva! Ni, — milyen kedvesre sikerül így ez a fiatal, sárga fő, e gyengéd és finom mozdulattal félrehajtott arcz; s az egy-egy vonallal irt szemek kifejezése (Isten bizony!) okos, mély és kimondhatatlanul bánatos! És milyen beszédes igy e hosszú, néma, lázpiros száj elevensége!... Véletlenül kezdett ilyenné válni, de később szándékkal fokozni lehetett. Most tudta már, hogy mit akar. Egyetlen, sötét-méregzöld selyemvéget elébe; hogy kigyózva kibomló, egyszinű tömege szétfolyva a kép alján nyugalmat és alapot adjon! Végre a szövet végét két csücskénél *szabályos* négyszögalakra felfogva maga elé emeli a *stilizált* emberke; *szabályosan egyforma* tartásával két szemben egymás-felé nyúló, hosszú karommá *stilizált* ujjú, keskeny, sárga, *egyforma* kezének . . . Fenn, a sötétzöld háttérben zsemlyesárga, hosszúcsőrű, karcsú, karmos sárkányok és nagy, piros bogyók; a kimonó gallérszegélyére néhány zöld keresztbe-csík; a selyemvég mögött egy régies fogójú, keleti formájú, kurta vörös kard, vagy inkább papirvágó-forma kés!... Jaj, ez a szörnyen szomorú, drága kis khinai mindjártmindjárt harakirit végez vele! Vagy nem is a khinaiak csinálták azt?... Mindegy, — a selyemplakát csakugyan gyönyörű, — gyönyörű lett!... Most volt először, hogy Rosztoky Éva belső ujjongást, diadalt, felszabadulást érzett valami munkája elkészültén. Szenzáczió volt számára és különös mámor, hogy *ezt* az érzést megismerhette. Hát *csakugyan, van* ilyen . . . és így *emelődik* általa az élet!

Legvégül pedig az ember még pénzt kap érte; három-négy esti izgalmas dolgozásért annyit, hogy tán egy hónapig élhetne háznépestül belőle; ez is valami! Guidonál ugyan úgy szokta meg, hogy húszszor ennyit is hozhat a «művészet», ha vivőr-allürök és kalandor-tulajdonságok járnak vele; de az ő dolga, érezte, *tiszta* dolog: ösmeretlen czég Tekla ajánlására jóhiszeműen rendelt nála, szép munkát várt tőle és meg is lehet elégedve! A «Kultúra» harmadik száma reprodukczióban, szines műmellékletben gyanánt hozta a «Selyemplakát»-ot.

E téli hónapok péntek estéin néhányszor ott ült Éva új barátai közt az Itália sarokasztalánál. Szivesen ment oda eleinte, rokonszenves volt neki néhány emberük. Ibicus, a kedves, finom agglegény, «minden kultura-hájjal megkent», aprózó és becses intellektusával; érdeklődő, meleg mosolyával és szórakozott, szomorú, szép keleti szemeivel; a komoly és formás viselkedésű Orosz Iván, a ki, úgy látszott, elérti Éva helyzetét ez új környezetben és kedvező, óvatos iparkodással segítette át apró visszásságokon, «anyagiak» megbeszélésén, fiatal riválisokkal szembekerülés izetlenségein; és doktor Fagyal is, az ügyvéd, a ki viszont nyilt jóakarattal tájékoztatta mindenről, bár néha csufondáros gyengédség hangján beszélt vele és okos, apró szemei maliciózusan fénylettek a csiptető mögött. «A plakátja csakugyan sikerült; azonkívül mi jó hirdetéseket szereztünk a czégnek a reklám fejében, hogy a reprodukczió alá odajegyeztük az árúház czímét.» (Folytatása következik.)

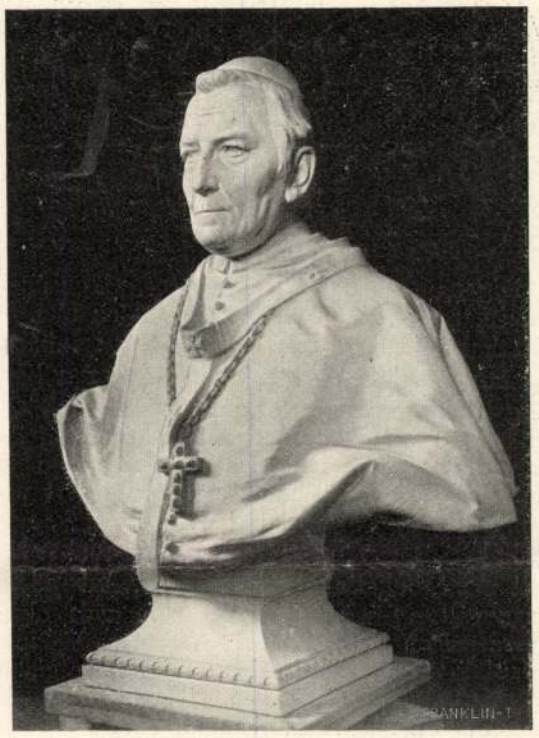

Wojtowicz fényképe.

Király József pécsi püspök szobra, Istók János szobormüve, melyet most lepleztek le Komáromban, Beöthy Zsolt emlékbeszédével. — Király püspök száz évvel ezelőtt nagy alapítványt tett a szülővárosából, Komáromból való tanuló ifjúság támogatására.

PITTSBURG.

Pittsburgi bánya-torokban,
Száz öl mély tárna tövén,
Mi roppan? mi robban?
Kigyúlt, kigyúlt a szén.
És füstölg, és süstörg
S iramlik a tűz szilajúl...
Betemetve a tömkelegbe
Hány lesz, a ki megszabadúl?

És másnap hosszu saroglyák
Nyüzsögnek a bánya körül:
A holtakat kihordják
Az akna mélyirűl.
És hordják azt a nehányat,
Kit meg nem ölt a vész:
Perzselt-tagu véres árnyat,
Kibe' pislog még a mécs.

Közöttük egy ifju: halvány,
Roncs-testü magyar legény,
Kinek a jajját hallván,
Egy földije odamén.
Puha vánkost tészen alája,
Hoz hűvös italt neki,
De vigasztaló szavára
Az csöndesen ezt rebegi:

«Köszönöm neked, barátom,
Isten fizesse meg.
De ne biztass engem: látom,
Hamarossan elmenek.
Velem, hajh! végzett már most,
A tűz meg a szénkorom:
Nem látják már Buza Jánost
A szegedi Korda-soron.

Csak azt az egyet kérem:
A ki itt magyar lakik,
Legény, leány kikisérjen
A temető-kapuig.
Koszorújok nem kivánom;
Nem kell nekem egyéb,
Csak majd virassza az álmom
Egy muskátlis cserép...

... S talán ha bucsúztatóra
Majd három nóta szólna
S ez kezdené a sort:
«A gallyai faluvégen
Ragyog egy csillag az égen...»
Az *ő* nótája volt.

A másik az a nóta,
A mely'k a levele óta
Beh sokat fejembe van...
Danolják: ‚Nem átkozlak...'
De mint mikor imádkoznak,
Oly csöndesen, ájtatosan.

Azután meg, utolsónak,
Mig eresztik a koporsómat,
A legkedvesb dalom,
A mivel majd földbe szállok:
‚Nem fúj a szél, megállott
A dorozsmai szélmalom!'»

Csak ennyit szólt. Hörögve
Kapaszkodott a rögbe
És visszabukott szegény...
Így halt meg Amérikában,
Pittsburgi rabigában
Egy árva magyar legény.

Radó Antal.

ÚTKÖZBEN.

Hányadszor látom friss rügyét a fáknak,
Csalóka mását sóvár ifjúságnak —
S mind ujra forrnak bennem balga vágyak!

Hányszor döntött a balság ökle porba,
S hevertem csupa sebhely, csupa csorba —
S mind harczba álltam vigan felugorva!

Hányszor zúgott haragvó lelkem átkot,
Egy sutba vetve ellent, jóbarátot —
S mind ujra bizott, hitt és megbocsájtott!

Szerelem csúf tőrébe hányszor estem,
Szabadulásom bús-epedve lestem —
S az uj békót még izzóbban kerestem! —

Oh látom immár, így leszek halálig:
— Akár áldássá, akár vészre válik —
Az én szivem nyugalmat nem talál itt!

Folyó vagyok, kit visznek szirtfalak:
El-elbúvik a hideg kő alatt,
De mind előtör s mind tovább halad!

S ha végül a tengerben elmerültem,
Mondjátok: gyáván soha el nem ültem,
Megvívtam pályám könnyek közt derülten!

Lenkei Henrik.

rány elől.

Már a kilincsen volt a keze, mikor nagy robajjal betört a szobába egy dühtől részeg ember és fölemelt korbáccsal utána rohant. Az ütés az arcát érte.

Erre kivette a revolverét és lőtt. Valaki elesett. Azt sem tudta Lukács volt-e, aki őt védte, vagy a másik, aki támadta.

Nem is akarta tudni, egyetlen gondolata volt csupán világos, messzire lenni innen . . .

Ghyczy Kálmán emléktáblája, amelyet születése századik fordulóján, október 27-én avattak fel komáromi szülőházán. Istók János domborműve

Uj Idők 1908. XIV. 45.

Ágnes megszorította a kezét és egyetlen [illegible] felelt:

— Nagyon.

A hangja remegett és biboros melegséget lehelt.

Török még most is érezte ezt a meleget, ezt a forró, bátorító, fölvillámozó, világító lángot és dudolt tőle, mosolygott tőle, részeg volt tőle. Nagynak, gyönyörűnek, legyőzhetetlennek tudta magát és a kocsiban azt gondolta, hogy ő a második Napoleon. Több, mint Napoleon, mert a korzikai mellett egy sereg állott, ő pedig egyedül van.

A ruhatárban, a tükör előtt kicsit megigazította a haját. Egy tincset az ujjával a homlokába fésült. Ez a tincs szimbolum volt, annak a szimboluma, ami van és ami lesz.

— Az emberek szívesen hunyászkodnak meg az előtt, aki fölibük kerekedik, — gondolta Török, amint visszamosolygott a sok mosolygóra, akik között elhaladt, míg Ágnest megtalálta.

A leány egyszerű volt, mint egy igazán szép vers. A haja is, ahogy a fejére volt tűzve, a ruhája is, a beszédje is.

— Barátom, — szólott Törökhöz komolyan és a szemébe nézett.

Az a pár ember, aki bent volt a szobában, mintha csak összebeszélt volna, egymás után otthagyta őket.

— Ágnes, — kérdezte ekkor Török, — szeret engemet?

A leány nem sütötte le a szemét, hanem fölemelte. Fejét kissé hátrahajtotta. Török a nyakának gyönyörű, hosszu hajlását nézte.

— Nem tudom. Nem vagyok benne biztos. Nem tudom, mi a szerelem. Lehet, hogy a nyugtalanság az, melyet akkor érzek, ha maga közeledik, lehet, hogy az átváltozás az, mely bennem végbemegy, mióta magát ismerem, mert megváltoztam.

Ezelőtt minél tovább néztem valakit, annál kisebb

Tarjeta postal

Istók János.

* **A Budai Társaskör és a Hollós Mátyás Társaság művészeinek kiállitása.** A Budai Társaskör nagytermében (Déivasut indulási oldal) december 4-én, vasárnap, délelőtt 11 órakor nyitják meg azt a csoportkiállitást amelyen *Istók* János, *Juhász* Jenő, *Juhász* Jenőné, *Kampis* János és *Kacziány* Géza művészek vesznek részt müveikkel. A kiállitás december 4-től 14-ig lesz nyitva, naponta délelőtt 11 órától délután 4-ig. Csütörtökön, december 8-án, a kiállitással kapcsolatban este 7 órakor előadás lesz a Budai Társaskör helyiségeiben.

Magyarság, 1927. dec. 2.

Tsók János

1908.

Bartha Miklós szoborpályázatot ismertették napilapok május 10, hetilapok május 17.

Bartha Miklós kőben, bronzban. Irta Lyka Károly Új Idők május 17.

1908.

Marosvásárhelyi ref. Kollégium
Könyvtárának berendezési
segélye VIII. 23.

Istók János

A Bartha Miklós szoborpályázaton 300 koronával díjazták Tóth István, kolozsvári Szeszák Ferenc, Horváth Géza és Siklódy Ferenc, Istók János és Gondos Imre, valamint Holló Barnabás műveit.

Művészet 1908. 27. l.

[illegible]

közt. Középütt elválasztott hajat,
kált hord. Öltözete: ing s fehér kö-
vetve visel. Derekát szíj szorítja.

- G."

nat fentartatik"
iadó tulajdonos Gerhart Henrik, Margaraße 32 szám Bécsben".

lak nagysága 27 Cm.

163.

Tóth János

Bartha Miklós szobra. Irta Magyar Elek. Magyarország, okt. 31.

1911.

(Művészet 1911. 396. l.)

Benore László
Prado, 279 sz. hár

963-50

42 cm.

322-52

Istók János

Bpest. Bartha Miklós,
Stefánia-út

Liber Bpest. zobrai

306.

Istók János

wód
z

Lyka Károly:

Bartha Miklós
köben. bronzban.
Uj Idők. 1908.
I. 422. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Istók János

az alábbi szobor pályázaton a kivitellel való megbízást kapta –

Az Ujság. 1911. nov. 1.

(c.a.: A Bartha-szoborpályázat!)

Kammerer Ernő dr. IV. 59.

Istók János

A Bartha Miklós szobrára hirdetett pályázaton a zsüri Istók János mintáját fogadta el kivitelre. Kolozsvári Szeszák Ferenc 500 K jutalmat kapott.

Művészet 1911. 388. l.

műcsed.

név

foglalkozás

lakcím

PALLAS NYOMDA BUDAPEST.

Istók János

1911
5

Bartha Miklós szobra. Irta (Md.). Budapesti Hirlap, nov. 1.
A Bartha Miklós-szoborpályázat eredménye. Irta Sárándy István. Élet, nov. 19.

1911

Művészet 1911. 428. l.

Istók János

Bartha Miklósról készitett szobrával a szoborpályázat első díját nyerte el a müvész. Sárándy István: "A Bartha Miklós szoborpályázat eredménye" cimmel ir róla.
Repr.

ÉLET, Bp. 1911. nov. 19. III. évf.
47. sz. 1432. lap.

Bartha Miklós szobra. Mintázta Istók János, leleplezték junius 21-én

hát jól van, elhiszem, hogy igazat mond. Tehát szeret. Rendben van. Akkor hát miért habozik?

— Habozom? Ezt igazán nem értem...

— Ugyan! Amennyire tudom, négyezer év óta mindig úgy volt, hogyha egy férfiú tényleg szeretett egy leányt, akkor...

— Akkor...

Eta nem folytatta azonnal. Egy percig elhallgatott. Lesütötte a szemét, de azután mégis csak kimondta:

— Akkor elvette feleségül.

Most én állottam meg.

— Nagyon jól tudja, hogy mire adtam a becsületszavamat.

— Föloldom a becsületszava alól.

— Föloldhat, de az nem változtathatja meg a helyzetet. Maga milliomos leány és én középiskolai tanár vagyok a IX-ik rangosztályban. Én szerethetem magát, Eta, — de elvenni nem vehetem el.

— És ugyan miért nem? — a leány hangja fölcsattant, mintha csengő vassal ütnének egy gránittömbre. — Ugyan miért nem?

— Mert akkor mindenkinek szemében és a magam szemében nem volnék más, mint ügyes hozományvadász, aki visszaélt a maga fantáziájával és temperamentumával. Sőt nagyon kis idő múlva maga sem gondolkoznék másképpen rólam és akkor megvetne.

Eta ajkai körül gúnyos mosoly jelent meg.

— Egyszóval, a hiúsága nem engedi.

— A becsületem nem engedi.

— A becsülete? Hol volt ez a híres becsülete, amikor elvette az enyémet.

— De Eta... ne beszéljen így. Nagyon jól tudja, hogy megállapodtunk...

A szavamba vágott:

— Mit tudja azt egy bolondos, fiatal leány, hogy milyen ostoba helyzetekbe megy bele. A felelősség magát terheli. De maga nem akarja vállalni... mert a hiúsága nem engedi... és mert nem szeret.

Elhallgatott. Pár pillanatig várta a választ, azután mély, szertartásos bókot csinált.

— Miután jobban már igazán nem alázhatom meg magamat, engedje meg a tisztelt tanár úr, hogy búcsúzhassam.

— De Eta...

— Isten megáldja!

Hirtelen megfordult és egy másodperc multán fehér ruhája már eltünt a bokrok között.

Arckép

Művész, így fesd a képem: a homlok nagy, derűs.
Görög derű ez, melyben a tiszta gondolat
A boldog esti órán, magányos hegedűs,
Plátói vággyal játszik örök ábrándokat.

A szem sötét és fénylő. Keresztény dómokon
Az üvegablakoknak ilyen sötét a fénye,
Mikor künn a világ esős, ködös, komor
És benn az oltárképek mind talpig feketébe.

És a kezem szelíden, fáradtan, üresen
Csüggedjen le a földre, mint szomorúfűz ága,
Amelynek a tavasz fáj s a sírok barnasága.

S a háttérben a szürke uralkodó legyen
És ne feledd az arcról a vénítő redőket,
Ó mert kín, gond, gyász sem felejté vésni őket!

Juhász Gyula.

Uj Idők 1914. XX. 40 sz.

Bartha Miklós szobrának leleplezése után Banda Marci, Barthának egykori kedves cigánya, elhuzza a „Kitették a holttestet" című dalt

A jövő zenéje

Szép rútságok

Irta Szász Zoltán

A szépségről s a szerelmi párválasztásról szóló, könyvekben, színpadokon, ujságokban s eleven szóbeszédben folyton újból és újból fölhangzó s megvitatásra kerülő vélemények rendesen egyazon sajátos és jellemző formában sorakoznak egymás után. Először az a hajlam jelentkezik, hogy a szépség mivolta megállapítódjék, hogy világos s eléggé határozott feleletet nyerjen ez a kérdés: mi a szép? Néhány, nagyobbára tökéletlen s kielégülést nem nyujtó ilyen kisérlet után aztán ellankad ez a szépség-meghatározó törekvés s helyet ad egy bölcs semmitmondásnak, melynek ez az elismerten kikristályosodott formája: szép az, ami tetszik. A tárgyilagos és az egyéni szépségeszmény kérdése áll itt egymás mellett. S mivel teljesen pontos meghatározását annak, hogy mi a tárgyilagos, azaz minden embernek tetszően szép, nehéz adni, tehát minden ily vita alkalmával végül úrrá lesz az a fölfogás, hogy tárgyilagos szépségről egyáltalában nem is lehet beszélni, mivel minden ember mást tart szépnek.

Bár egyáltalában nem tartom azt, hogy ilyen könnyen le kell mondanunk a szépségnek, ha nem is minden ember, de legalább is szélesebb körök számára szóló, tehát némileg már tárgyilagosnak nevezhető megmagyarázásáról, ezuttal hagyom ennek az ügynek a tisztázását s magam is az egyéni ízlés szerepéről a szépség körül akarok szólni.

Kétségtelen, hogy ennek a szerepe a szerelmi élet terén óriási. Amiként az egyszínünek, fehérnek látszó napsugarat az üveg-hasáb a szivárvány hét színére bontja, épp így szétbontható analizáló gondolkodással a szerelmi vágy is két alkotó elemre. Azt lehet mondani, hogy a szerelmi vágy két cél felé tör; az egyik cél az általános emberi értékesség, az egészségesség, fiatalság, erőteljesség s mindennek különös foku kibontakozottsága: a szépség; a másik célt pedig oly tulajdonságok alkotják, amelyek ugyan nem nevezehetők szépeknek, nem is tetszenek mindenkinek, amelyek azonban egy bizonyos szerelmes lényt különösen izgatnak. Ha minden embernek oly fejlett ízlése volna, hogy csak a szépség felé vonzódnék, azaz csak olyan tulajdonságokat keresne a másnemű lényben, aki iránt szerelemre gyulladni képes volna, amelyeket mindenki értékeseknek tart (pl. egészség, fiatalság, erőteljesség stb.), akkor az emberiség mohó torlódásban hullámzanék a körül a néhány tökéletes lény körül, akik csupa ilyen tulajdonságból vannak összerakva. Szerencsére — vagy sajna — azonban a legtöbb embernek nincs ily fejlett ízlése, a legtöbb oly tulajdonságokat is keres szerelmesében, amelyek nem nevezhetők szépeknek s ennélfogva aztán a kevésbé szép lények is megtalálják a maguk kedvelőjét. Lehet tehát azt is mondani, hogy az, amit mi a párválasztás terén egyéni ízlésnek nevezünk s respektálunk is, az esztétikai érzék fejletlenségét s így tulajdonképpen egyéni ízléstelenséget jelent. Hogy mennyire igaz ez, bizonyítja temérdek eset, melyben kétségtelenül rútnak nevezhető testi formák nagy szerelmi szenvedélyeket váltanak ki s csodálóik részéről a szép díszcímet nyerik elnevezésül.

Néhány héttel ezelőtt irtam e helyen a kövérség és soványság ellentétéről. Fejlett esztétikai érzékü embernek nem kell magyarázni, hogy a túlzott, vagy pláne monstruózus kövérség nem szép. És mégis majdnem egész Azsia és Afrika eszménye a hájas Vénusz s Európában is a férfiak túlnyomó nagy része, főleg az alsóbb származásuak a jól megtermett, dagadozó formákat mutató nőket tartják szépnek. A molett nő enyhébb kiadása a keleti hús-hegyszerű hárem-monstrumoknak. Látjuk azonban ezzel ellentétben, hogy a túlfejlett, ernyedt izlés a túlsovány nőben is örömét leli s az olyan csont- és bőr-lényeket, melyektől az átlagos emberek ijedten fordulnak el, a női szépség trónusára emeli. Ime két véglet: a túlzott hájasság s a csontbőrsoványság, tehát két rútság, bizonyos szemekben egyaránt szépségnek számit. Egy ilyen ellentét-pár a gyermekesen elmosódott s a túlmarkáns arc is, amelyek, bár egyaránt rútak, szintén megtalálják a maguk kedvelőit. Sokan — rendesen a hájasság kedvelői — szeretik a felnőtt nőn is a gyerekes, elmosódott, fitos orru, alma-kerek arcu, ú. n. baba-arcu nőt. Pedig ez a minden nemesség hiján való tipus, mely, mihelyt az ifjuság varázsa eltűnt róla, rögtön, még egykori csodálói előtt is közönségesként lepleződik le. Kevesebb, de viszont szívósabb hívei vannak az erősen markáns, nagy szemü, nagy orru, éles arcélü tipusnak, amit nálunk sokan zsidósnak neveznek, de ami inkább arisztokratikusnak mondható, túlzott mértékben azonban szintén rút.

Mindez azonban: hájasság, soványság, elmosódott vagy túlmarkáns arc csak nagyon végletes formákban alkotnak kétségtelen rútságokat s egyszeri kimondásuk nem teszi kétségtelenné, hogy rútságról van szó. Szerepelnek azonban igenis a párválasztás

Reich fényképe

A Bartha Miklós szoborpályázaton a kivitelre elfogadott minta. Istók János műve

— És ha ujból menekül?

— Újból üldözni fogom.

— És ha apósához, a hatalmas armen királyhoz futna?

— Követni fogom Armeniába.

— De hiszen mindössze három légiód van. Azok pedig százezreket tudnak ellened csatába vinni.

Lucullus ajkai körül ismét megjelent a gőgös mosoly.

— Három római légióval többet érek, mint ők százezer harcosukkal.

Tamara elgondolkozott.

— Miért kuzdesz tulajdonképpen? — kérdezte később.

Lucullus csodálkozva pillantott reá. Mintha nem értette volna a kérdést.

— Rómáért, — mondotta azután és ebben az egy szóban benne volt minden.

A leány nem kérdezősködött tovább. Ismét reátapasztotta ajkát Lucullus ajkaira.

— Vissza fogsz térni hozzám?

— Ha nem esem el, úgy bizonnyal visszatérek.

Tamara megnyugodott az igéretben. Vagy legalább is úgy tett, mintha megnyugodott volna. Lucullus azután tovább vonult és ő csak időről-időre hallott csodálatos, fantasztikus híreket róla. A római beváltotta igéretét. Reátört a pontusi birodalomra s elfoglalta és azután üldözte a királyt tovább, Ázsia belsejébe. Hiába bíztak a havas hegyekben, a megáradt folyamokban, ő átkelt rajtok. Hiába küldtek óriási hadseregeket ellene, összetörte őket. Maroknyi emberével oly tetteket vitt véghez a Keleten, amilyenekről Nagy Sándor óta senki sem hallott. Még élt, még harcolt és a legenda már varázskört rajzolt alakja köré. A phrigiai hegyek között, Nikomedia síkjain és Bythinia erdeiben azt suttogták, hogy a macedóniai világhódító új alakban tért vissza és halad régi útján, az Indus felé.

Tamara égő szemekkel hallgatta ezeket a híreket, de nem szólt semmit. Ejnek idején azonban odaállt az ablakhoz és mialatt az enyhe szellő körülcsókolta érett, asszonyos idomait, vágyakozva nyujtotta fehér, erős karjait kelet felé, ahol Lucullus harcolt. Nem tudta feledni a rómait, sem ajkának csókját, sem szellemének különös, merész gőgjét. Vágyakozott, hogy újból beszélgessen vele és újból ölelhesse. És várt, hogy Lucullus visszatér hozzá, amint megigérte. Atyja meghalt, a kis ország reája maradt, ő intézte az uralkodás ügyeit, de közben várt és minél hosszabb lett a várakozás, annál türelmetlenebb, annál forróbb lett Tamara lelke.

Azután egy napon új hír jött Lucullusról. A győztes hadvezér hirtelenül visszatért Rómába. Miért hagyta abba merész terveit, senki sem tudta. Eltünt, amint a hellén istenmondák heroszai eltünnek, váratlanul, hirtelenül, magyarázat nélkül. Csak Tamara sej-

Uj Idők 1911—12. XVIII. 6.

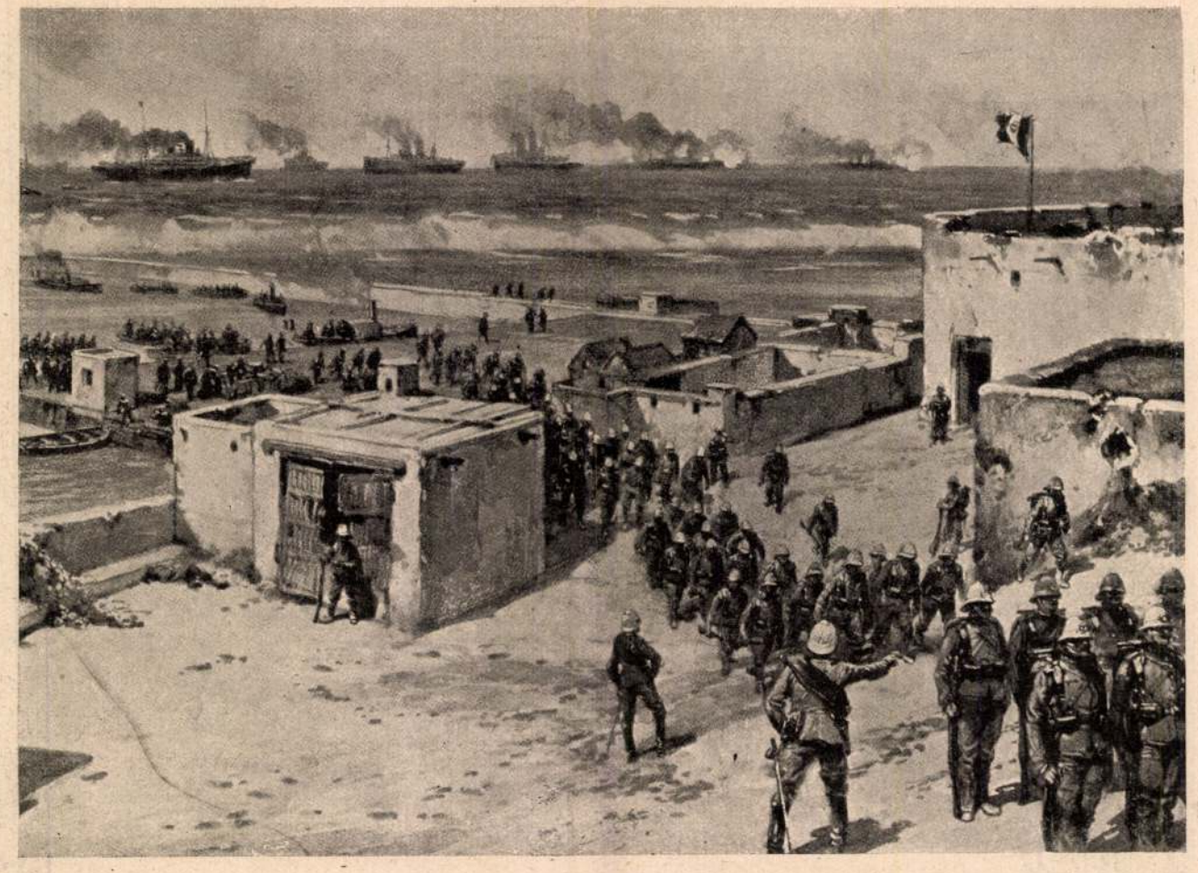

A tripoliszi háború — Olasz csapatok Bengazi bombázása után partra szállnak

tette az igazi okot. Rómának, ennek az idegen, titokzatos hatalomnak bizonyára szüksége volt legjobb hősére és azért hívta haza.

De azért várt tovább.

Esztendők múltak el, de Lucullus nevét nem hallotta többé. Pedig nem halt meg. Római kereskedők, akiket megkérdezett, azt állították, hogy még él. De többet ők sem tudtak.

És ekkor Tamara elhatározta, hogy maga keresi föl azt, aki először tartotta karjaiban. Most pedig már Róma falai alatt áll és néhány óra múlva viszont fogja látni álmainak mesebeli hősét.

A déli napot eltakarták a felhők árnyékai. Hűvös szellő suhant végig a Campagnán és Tamara összerázkódott. A rabszolgák vezetője most hozzája lépett.

— Úrnőm, ha úgy tetszik, folytathatjuk az utat.

Tamara bólintott, hogy jól van. És tovább vonultak Róma felé.

— — — — — — — — — — —

— Megtaláltad Lucullus palotáját? — kérdezte a királynő Aurelius Vhaballattól, amikor az mellén keresztbefont karokkal várta a kapunál.

A syriai bólintott.

— Igenis, megtaláltam.

A királynő arcát mégis csak elfutotta az izgalom pírja.

— Hol van? Láttad őt is? Nem készül valami újabb háborúra?

Aurelius szája körül mintha a mosolynak árnyéka futott volna végig. De csak egy pillanatra. A következő pillanatban ismét komoly és ünnepélyes volt, mint mindig.

— Nem láttam a dicső Lucius Lucullust színről-színre, csak kertjeiben gyönyörködtem. Csodaszép kertjei vannak, amelyek a városnak egyik halmát egészen elfoglalják. A kertek között emelkednek a márványcsarnokok, amelyekben napjait tölti.

— Tehát nem láttad őt? De hallottál róla?

— Valóban hallottam róla. Ahány emberrel beszéltem, valamennyi tudott elmondani egyet-mást életéről.

— Harcokat és hódításokat emlegettek bizonnyal.

— Nem, úrnőm. Csodálatos vacsorákról beszélek.

Tamara végigmérte a rabszolgát.

— Megőrültél? Hiszen Lucullus alig evett valamit és csak vizet ivott. Nem emlékezel, hogy mindig megvetette lakomáinkat.

— Emlékezem. És most mégis minden római, aki az utcákon lézeng, a tengeri halakat emlegeti, amelyeket külön drága ételekkel hizlalnak Lucullus asztala számára. Csodadolgokat beszélnek a pávanyelvekről és a fülemülékről, amelyekkel vendégeinek kedveskedik. Konyhájában nyolc-tíz vaddisznó kerül egyszerre nyársra, hogy asztaltársai bármelyik pillanatban kész lakomához ülhessenek.

A királynő megcsóválta a fejét.

— Biztos vagy abban, Aurelius Vhaballat, hogy ugyanazon férfiúról beszélsz, akiről hírt kívántam.

— Bizonyos vagyok benne, úrnőm. És egy óra múlva te is bizonyságot nyerhetsz.

— Nem értem a változást, — mormogta Tamara. — De mindegy. Ha már eljöttem . . .

Félbeszakította gondolatait és jó ideig az út kőkockáit nézte. Azután mégis csak folytatta a kérdezősködést.

— Asztaltársairól beszéltél. Mit tudsz róluk? Kik élnek vele?

— Amennyire a szóbeszédből megértettem, bölcsészekkel, színészekkel és zenészekkel veszi körül magát, — hangzott a válasz.

— Hogyan? Régi katonái hiányoznának?

— Hiányoznak. Sőt egy olajkereskedő, ki jó ideig csevegett velem, azt állítja, hogy utálja a katonákat és látni sem tudja őket.

ISTÓK János szobrai

- Bartha Miklós szobra 34-35. p. és ill 69-70. p.

PÖTÖ János: Emlékmüvek, politika, közgondolkodás. Bp. : MTA Törttud.Int., 1990

Világosság
93 1949 FEB. 10

A Világosság cikke után eltávolítják Bartha Miklós szobrát

A Világosság a mult héten szóvá tette, hogy még mindig állanak olyan szobrok Budapesten, amelyek sértik a dolgozó nép demokratikus érzületét. Cikkünkkel kapcsolatban Goda Gábor fővárosi kultúrpolitikai tanácsnok közölte, hogy fokozatosan eltávolítják az ilyen szobrokat. Már a legközelebbi jövőben sor kerül *Bartha Miklós hírlapíró Stefánia-úti szobrának lebontására.* (Az utóbbi időben egyébként már több reakciós szobrot bontottak le.)

Bartha Miklós a frázisokkal tüzdelt hatásvadászó, uszító vezércikkek műfajának megalapítója volt Magyarországon. Ő az, aki *„hazátlan bitangoknak" nevezte a szocialistákat és a nemzetiségek ellen uszító, soviniszta publiciszlika atyamestere volt.*

M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR

ÁTUTALÁSI ÉRTESÍTÉS.

16.136 Műemlékek Orsz. Bizotts.
Budapest

..... P ..... f-t

[ ] számú csekk-számlára átutalt.

Díjmentes magánközlemények.

Mind a két szelvényt az átutaló számlatulajdonos tölti ki!

ÁTUTALÓ LAP

16.136 az. csekkszámlatulajdonos

..... sz. csekkel átutal

..... P ..... f-t,

[ ] számú

.....

.....

.....

.....

elnevezésű (kedvezményezett) csekk-számlára.

Ptp. 321—15. 941. IV. 19. 20m. Hsy.

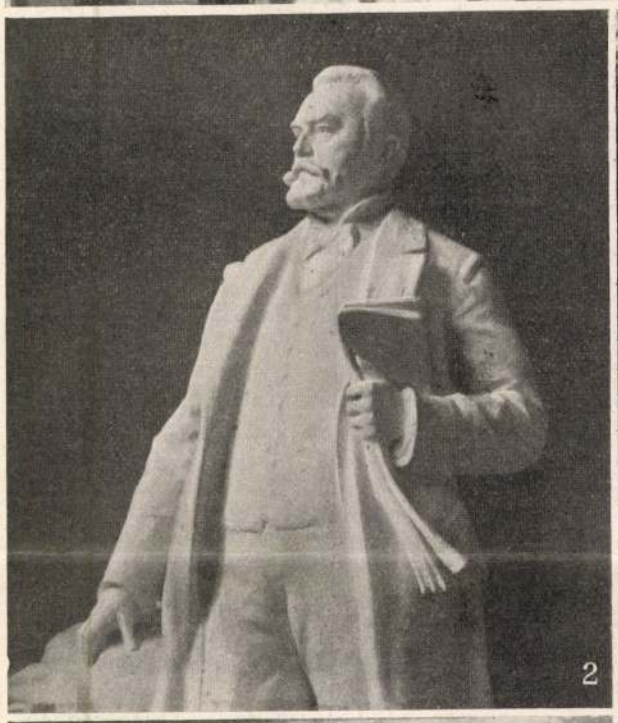
2

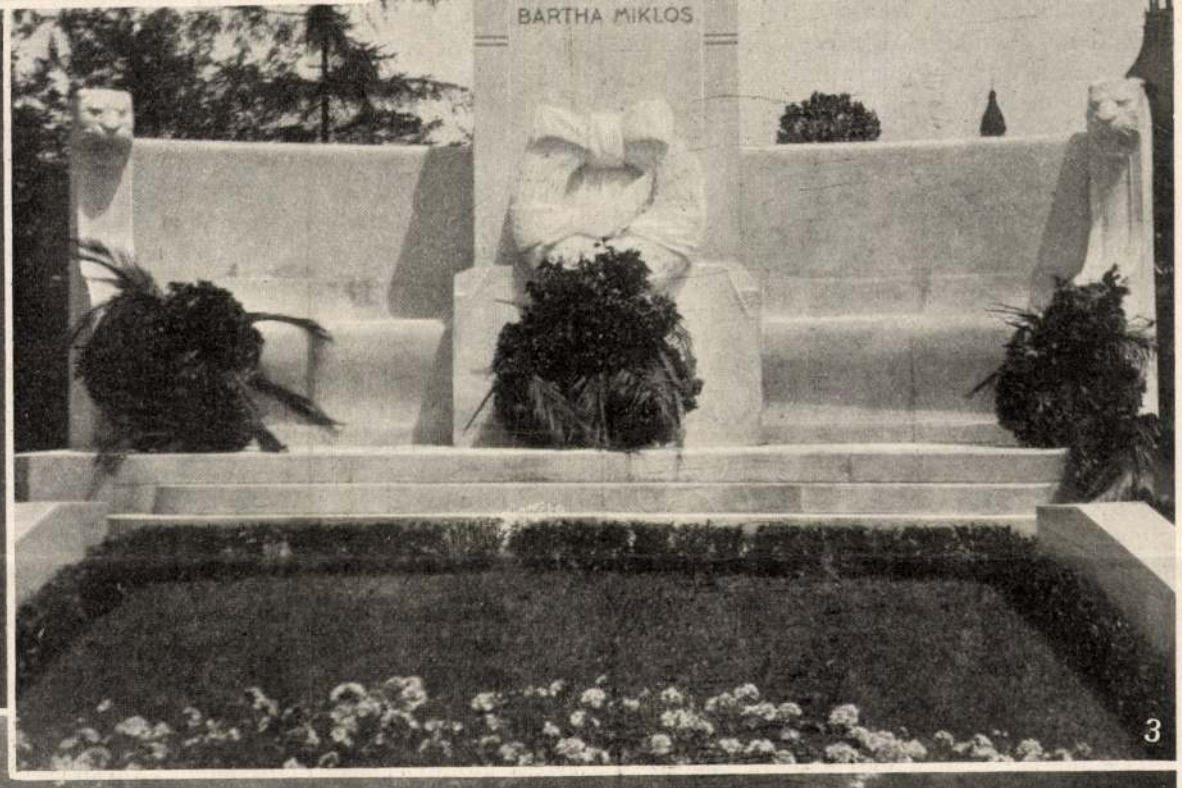
3

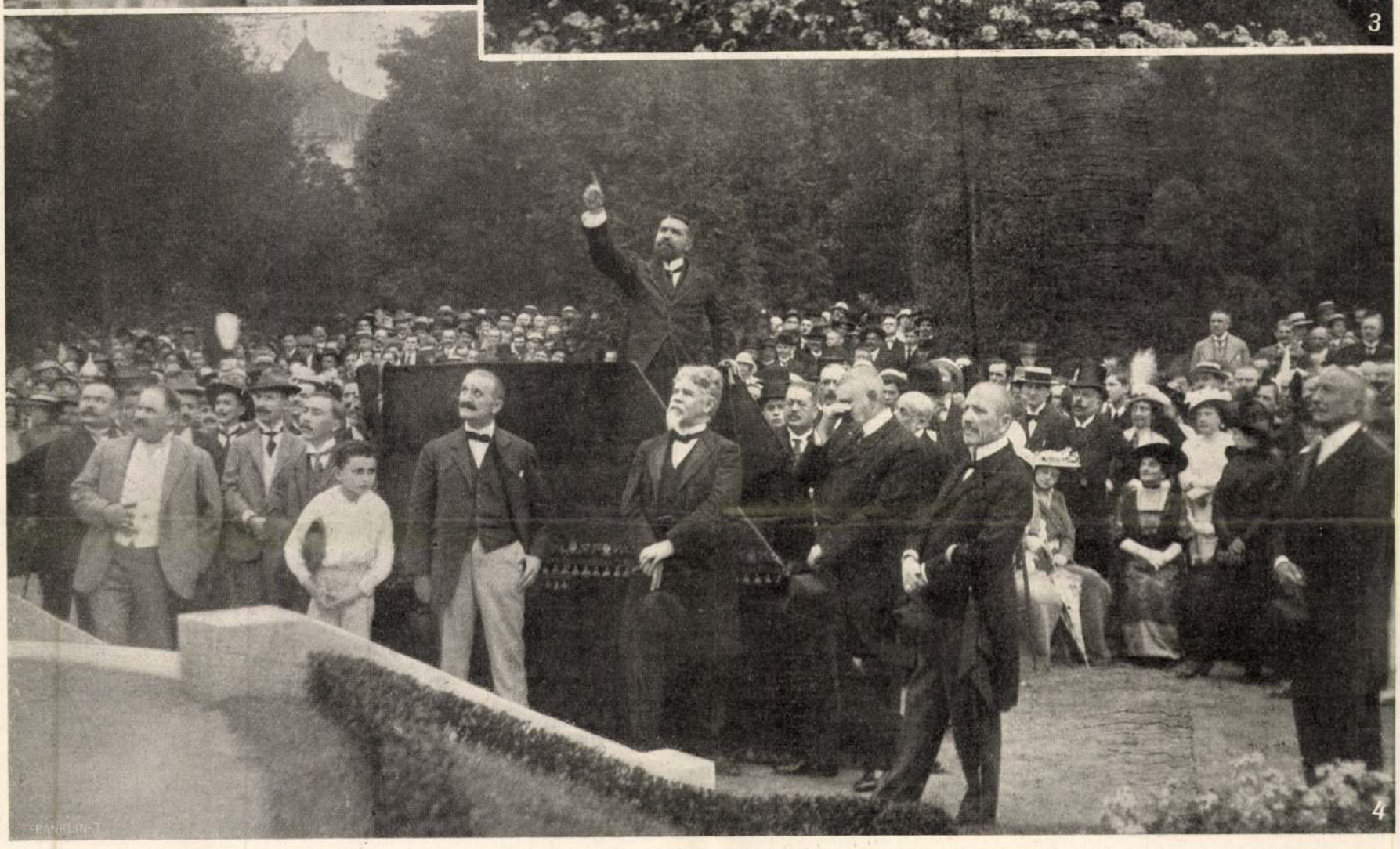
4

1. Az ünnepély. — 2. Bartha Miklós alakja. — 3. A szobor, Istók János műve. — 4. Holló Lajos felavató beszédet mond a szobor előtt.

BARTHA MIKLÓS SZOBRÁNAK LELEPEZÉSI ÜNNEPE A VÁROSLIGETBEN, JUNIUS 21-ÉN.

Jelfy Gyula fölvételei.

AZ UTOLSÓ KALAND.

Elbeszéli a férj a feleségének. — Irta **Nagy Lajos.**

. . . De csak ezt az egyet! Mert nem szép, ha a férj a feleségének legénykori kalandjaival dicsekszik. Ezt az egyet elmondom, mert ez nem dicsőség, hanem kudarcz volt.

Tehát . . . emlékszel úgy-e, hogy esténként együtt sétáltunk hűs utczátokban és csöndes, megértő beszéd árjában ömölt egymásba a lelkünk. Néha már a házasságra is gondoltunk, de olyankor mindig egészen másról beszéltünk. Olykor-olykor pedig elhallgattunk és bizonyára mindaketten boldog melankóliával viseltük hallgatagságunk terhét, mert már szivünkben hordoztuk a gyönyörü bizonyosságra vezérlő indulatokat.

Egyszer, — talán erről a neked jelentéktelen, de nekem emlékezetes estéről is tudsz még, — igen lehangoltan, bánatosan, nehezen vettem tőled búcsút; másnap aztán vidáman, habozás nélküli hangon, mintegy bilincsek alól feloldódva megkértem a te drága kezed.

(A férj megcsókolja az asszonya fehér kezét és innentől fogva az elbeszélés végéig meleg szeretettel tartja a jobbjában, a balkezével néha lágyan megsimogatja.)

Megvallom neked, bár szerettelek, feleségül elvenni mégsem akartalak. Legalább is haboztam, valamennyi sétánk utánk latolgattam a házasság mellett és a házasság ellen szóló érveket. Az akkori lelkiállapotomat leghivebben megértetem veled, a sokszor használt, de még mindig jó hasonlathoz folyamodom: gondolj a mérlegre, még pedig a gyógyszerész könnyű kis mérlegére, mellyel a pehelynyi súlyú finom porokat is pontosan leméri. Az én lelkem akkor egy ilyen mérleg volt, elhatározásomat parányi okok is jobbra, vagy balra billenthették.

Azon a napon, a melynek estéjén oly lehangoltan és nehezen vettem tőled búcsút, — talán arra is emlékszel, hogy faggattál és én enyhe rosszulléttel mentegettem magam, — azon a napon elhatároztam, hogy nem veszlek feleségül. Elhatároztam, hogy ha komoly szerelemmel szeretlek is immár, kitépem lelkemből a feléd törő érzést, megmaradok a szabad és változatos legényélet gondtalan barangolójának, semmi esetre sem hajtom fejemet a házasság igájába.

Azt mondtam ugyebár, hogy abban az időben bármilyen kicsiny ok is jobbra vagy balra szökkenthette ki reszketeg elhatározásomat. Nos, a mérleg azon a napon balra lendült; a parányi súly, a mely a mérleg balsó kis serpenyőjébe hullott, egy asszonyi tekintet volt . . . A körúton jártam aznap délután, a mikor megpillantottam egy éltesebb úr karján egy gyönyörű, fiatal asszonykát. Első tekintetre csak annyit láttam, a mennyit a szemem egyszeriben felfogott, hogy a nő szép és kivánatos és csak azután ismertem meg őt. Életem legpompásabb nője volt, a legkülönb azok közt, a kiket valaha boldog szerelemmel szerethettem. Igen, az a remek asszony valamikor az enyém volt, de rövidesen el is veszítettem őt, mert a könnyűszivű kalandhajhászók módja szerint komiszul bántam vele. Haraggal váltunk el, a nő nem is fogadta többé a köszöntésemet.

(Az asszony kiváncsiságtól űzve megtöri a férje szavát és az asszonyról kérdezősködik. A férj könnyed kézmozdulattal hárítja el a kérdést.)

A hogy hosszú idő multán akkor újra láttam őt, férjének oldalán, meglepődve erősen megnéztem. Ő is meglátott engem. Az arcza nyugodt maradt, sem haragról, sem meglepődésről nem beszélt, mindössze szemeinek egy bársonyos pillantása esett rám. Az én emlékezésemet fölriasztotta ez a pillantás és régi órák gyönyörűségeire gondoltam. Izzó képek jelentek meg előttem és megejtettek: minden friss áhításomat belemagyaráztam abba az egyetlen egy pillantásba. Azt hittem, hogy beszélt az a pillantás, boldogtalanságról, meddő sóvárgásról panaszkodott; úgy láttam, hogy abból a röpke pillantásból is fájdalmas szemrehányás szállt felém.

És az asszonyi pillantás elég volt akkor arra, hogy egyszerre gondoljak a legényélet minden gyönyörűségére és hogy dicsőségnek tartsam a szerelmi kalandok mentül hazárdabb sorozatát. Hirtelen, mint sivár börtöntől, kétségbeesetten riadtam meg a házasság gondolatától. Nem, nem vagyok férjnek való — ezt állapitottam meg, — nem tehetek boldogtalanná egy kedves jó nőt az által, hogy sorsát a magam fékezhetetlen csapodárságához kapcsolom.

Ez történt velem azon a napon, a melynek estéjén oly lehangoltan váltam el tőled. Azt hittem, hogy válásunk egyúttal szakitás is és ez a gondolat bizony szomorúvá tett.

Másnap vidám hangulattal jártam-keltem és ezt nem veheted tőlem ma sem rosz néven, mert hiszen én veled semmit nem közöltem, elhatározásomat tehát még meg is másithattam és igy csupán mintegy feltételes szabadságban állónak éreztem magamat.

(Az asszony boldogan mosolyog, mert hiszen mindenen diadalmaskodott, némi kényszeredettség azonban mégis van a mosolyában. A férj áradozva szorongatja az asszony kezét.)

Egész délután sétálgattam, mondjuk próbálgattam legújabb szabadságomat. Kimentem a Városligetbe is, mindenütt kutatva, büszkén néztem szét és merészen kapcsoltam bele tekintetemet a szemközt jövő nők pillantásába. Kimondhatatlanul kellemes kiváncsiság kezdett izgatni, hogy vajjon ki lesz izzó rajongásaim új tárgya, milyen lesz a nő — ezerféleképen gyönyörű seregéből a nőknek, — a kit szeretni fogok.

Betértem azután egy katonazenés kávéházi terraszra. Szombat délután volt, a terrasz tele volt vendégekkel. A székek csaknem közvetlenül egymás mellett állottak, a vendégek oly zsúfoltan ültek, hogy bizonyos messzeségről nézve úgy látszott, mintha egymást érintve, egymásnak feszülve ülnének az asztalaik körül. Egy kevéske, úgyszólván csak egy talpalattnyi üres helyet találtam, oda egy külön kis asztalkát helyeztettem a pinczérrel, mialatt a katona-zenekar az uzsonnázó zajos sokadalomnak Canio panaszos, siró szerelmi áriáját fútta a Bajazzókból. (Ez éppen megfelelő zenekiséret egy nehézkes kávéházi elhelyezkedéshez.)

Leültem a kis asztalhoz és körülnéztem a vendégek sokaságán, persze csinos női arczokat kutattam. Egyszerre csak megpillantottam a gyönyörű asszonyt, egykori kedvenczemet, a kit előtte való napon a körúton láttam. A férjével jött, megálltak, ő a homlokát összeráncczolva ideges bosszusággal futtatta keresztül a tekintetét a terraszon, nyilván helyet keresett és nem talált. A tekintete rajtam is átsiklott, talán meg is akadt egy pillanatra, de mindenesetre közönyös maradt és lendült tovább.

(A hallgató asszony most kissé előre hajol és nagyon komoly arczczal figyel.)

A szivem erőset dobbant, éreztem, hogy egy kicsit el is sápadok. Kalandra törtetőknél ez rosz jel! Pedig nekem már merész gondolatom támadt, hirtelenében minden feladatnál dicsőbbnek toppant a fantáziám elé: őt újra meghódítani, szeretni, vele boldognak lenni. Nincs nő, — vélekedtem, — a ki fölérhet vele! Eszembe jutott a tegnapi bársonyos pillantás és én mindenben, a mit arra a pillantásra ráfogtam, szentül hittem.

Fölütöttem a fejem, mintegy jelentkezőn és az asszony figyelmét magamra hivón. Úgy-e láttál már ilyen pózban férfit és úgy-e utálatos volt, hasonlatos a szimatoló kopóhoz? . . . Fölütöttem a fejem, de vereség ért. Mert az asszony kereső tekintete tovább ivelt ide-oda, szállongván a nyüzsgő fejek fölött, az enyém fölött is, a leghidegebb közönyösséggel.

Nem értettem a dolgot. Mi volt hát a tegnapi pillantás? Talán semmi, csupán képzelődés? Talán ő még most is haragszik rám, gyűlöl, megvet, — vagy ennél is rosszabb, közömbös vagyok neki, nem törődik velem, még egy lesujtó tekintetre sem méltat?

Vállalkozásom annál kitünőbb, minél nehezebb a feladat, minél nagyobb ellenállást kell legyőznöm, — állapitottam meg. Ha közönyös marad, majd felverem a közönyösségét, ha gyűlöl, majd kiengesztelem.

A szép asszony arcza egyszerre földerült. Oh, nem rám nézett, hanem egy asztalra, a terrasz szélén, a melynek vendégei felállottak és távozni készültek. Kedves mosollyal szólt hátra az urának, az komoly arczczal bólintott és megindultak az üres asztal felé, úgy, hogy elől — úttörőnek — a férfi haladt.

Utjuk épen az én asztalkám mellett vezetett el. Közöttem és a szomszédos vendég között egy keskeny szabad hely maradt átjárónak. Én a hölgy közeledtére talán egy kissé remegtem is. A férj, vékony ember létére, oldalt fordulva, szép simán átsiklott a kis szabad helyen, az asszony azonban, mivel hogy molett volt, nem fért el, útat kellett nyitnom a számára. Ő rám nézett és nagyon bájosan elmosolyodva mondta:

— Szabad?

Én gyorsan, de ügyetlenül és kapkodó mozgással álltam fel, hogy utat nyissak neki; a székemet is félre toltam. Arczom egészen az ő arcza közelébe jutott, ő szemérmesen a földre nézett. Engem forróság öntött el és reszketve súgtam fülébe a banális szavakat:

— Hogy van, drága Magda?

Ő elvonult, a kérdésemre természetesen nem felelhetett, de nem is reagált rá semmiképen, azaz, hogy igen, mert a mosolya egyszerre elállt, mintegy lehullott az ajkairól.

Az üres asztalhoz jutottak, leültek, ő úgy ült, — bár láttam: nem szándékkal, hanem mert úgy került a helye, — hogy épen szembe jutott velem.

Én föllélekzettem, egyelőre még meg voltam elégedve mindennel, mert hiszen a legelső lépést a közeledésre reszketve epedő kérdésemmel megtettem. De vajjon miért szünt meg hirtelen a mosolya? . . . Feléje fordultam és vártam, hogy tekintetünk egybe kapcsolódjék és meginduljon szemeink beszédének édes árja. Ő sokáig nem nézett föl, azután fölnézett, szétjártatta a tekintetét, engem azonban nem ajándékozott meg a pillantásával.

Nyugtalanul fészkelődtem a helyemen, izegtem, mozogtam, bosszankodtam és tépelődtem. Ő ismét fölnézett, előre, el a fejem mellett, mintha a fejem helyén csak levegő lett volna. Egy mukkot nem értettem most már semmiből, a mi mindeddig köztünk történt.

Mereven bámultam a szép és érthetetlen asszonyra, hogy ezáltal vonjam magamra a figyelmét. Talán nem hallotta volna a suttogásomat? Ez lehetetlenség! Hallania kellett. Oly szépen, tisztán kérdeztem:

— Hogy van, drága Magda?

A «Magdát» valósággal énekeltem. Erzelmesen, mint a hogy az ő «drága» nevét énekelni illik. A mosolya egyszerre megszünt! Pedig oly kedvesen, szinte kinálkozóan mosolygott. Érthetetlen dolog!

Kínomban mind merevebben és merevebben, sőt bizonyára már egész bambán bámultam feléje és gépiesen suttogtam el újra és újra a nevét, hogy: «Magda.» Hasztalanul. Minden ágálásomnak csupán egyetlen egy eredménye lett, egy tekintet, még pedig nem haragos vagy gyűlölködő, hanem a legtökéletesebb, a felülmúlhatatlan megvetés tekintete. Ettől a tekintettől aztán kissé lehültem és kijózanodtam. És ez jót tett nekem, mert hirtelen eszembe jutott (oh, most szörnyüködj el!), hogy őt nem Magdának, hanem Editnek hivják. E-dit-nek! . . . Magdának pedig egy egészen más nőt hivnak, egy egészen mást a volt barátnőim közül. Rettenetes!

(Az asszony elkezd kaczagni, csak úgy rázkódik a nevetéstől és a könnyei csurognak. Legalább tiz perczet nevet. A férj türelmesen vár, a mig az asszony nevetése alább hagy.)

Elismerem, hogy komikus ez a csattanó, de én még ma sem tudok rajta nevetni. Hihetetlenül rút dolog: elfelejteni valakinek a nevét, a kit szerettünk és a ki a mienk volt.

Az a megvető asszonyi tekintet egyszerre porig sujtott, egyszerre hamuvá perzselt. Fizettem, elsiettem, valósággal rohantam, menekültem. Nincs szó, a mellyel szégyenérzésemet leirhatnám. A kudarcz óriási volt. De ebben a kudarczban, a szégyenérzésben, a bűntudatban megvilágosodott az értelmem, egy új nézőpontot adott az a kudarcz, a melyből gyalázatosan silánynak, rútnak és nevetségesnek találtam a férfi folytonos kalandhajhászását, nők után való futkosását.

Tehát, úgy-e, ismét egy női tekintet . . .

(Az elbeszélés utolsó szavait az ura beszédébe vágva az asszony mondja el:

— . . . Ismét egy női tekintet volt az a parányi súly, legalább egy mázsácska! a melyik belehullott abba a bizonyos kis mérlegbe és a maga elhatározását végérvényesen jobbra billentette.)

Istók János

wied

(Md.) Bartha Miklós

nobra. Budapesti Hirlap

1911. nov. 1. U. 95

A bpesti Naroslig exben felálltandó nobor pályázatán az első dijat fenti nyerte meg sőt biztak meg a kivitellel is.

GRÓF SZÉCHENYI FERENCZ SZOBRA A NEMZETI MÚZEUM KERTJÉBEN, A LELEPLEZÉS UTÁN.

azt hiszi, ez elég arra, hogy megóvjon az ízléstelenségtől. Pedig tekintetbe kellene venni, hogy nincs se abszolut szép, se abszolut csunya. A szinek összetételének megválasztására nem lehet szabályt felállítani. Ebben csak a tapasztalat és a kisérlet vezetheti az embert. Látni néha merész összeállítást, melynek a régi «aranyszabályok» szerint okvetlen csunyának kellene lennie, s mégis nagyon szép hatást tesz, annyival is inkább, mert az ujdonság, a szokatlanság hatása is hozzájárúl. Ilyen merész kisérletre azonban nem mindenkinek van bátorsága s minden esetre biztos ízlés kell hozzá, mert könnyen vezethet a nevetségesség útjára.

A ruha-szinek kiválasztásában egy nagy, soha tévútra nem vezető mesterünk van: a természet. Erre vonatkozólag érdekes dolgokat mond el egy német irónő. Néhány év előtt, úgymond, egy meglehetősen félreeső tiroli völgyben fordúlt meg, a hol egy ismerősével, kitünő iparművészszel találkozott. Ez az iparművész nem épen udvariasan, de őszintén megmondta neki, hogy öltözékének tónusai valami rosz festékes szekrényre emlékeztetik. A hölgy elcsodálkozott, hiszen soha sem szerette a rikító szineket s a nagyvárosban, a honnan jött, ruhái nagyon nyugodt, diszkrét, sőt olykor szomorú szineknek tüntek fel önmaga előtt. Csakhamar azonban belátta, hogy a művésznek igaza van, öltözékei, melyek a nagyvárosi nők anilin-szinekben pompázó szövet-tömegeiben halvány és sötét szinűeknek tüntek fel, a tiroli mezők és erdők violaszürke, barna és zöldes tónusaiban annyira kiríttak a természet tiszta, nemes szineiből, hogy valósággal elszégyelte magát bennük.

Szin dolgában mindig jók és használhatók művészi és praktikus szempontból egyaránt a régi módra, állati vagy növényi anyagokkal festett szövetek. Persze, ezen festési módszerek újra divatba hozatalának sok az akadálya. Először is ez a festés nagyon nehéz és bonyodalmas mesterség, aztán meg a szövetek jelentékenyen megdrágulnának s végül ily módon sokkal kevesebb szinárnyalatot lehet előállítani, mint a modern iparban használatos ásványi festékekkel.

Ezzel szemben a régiek festő-anyagai nemcsak hogy eszthetikai szempontból szebbek, tisztábbak s megfelelő összeállításban sokkal különb hatásokat lehet velük elérni, (gondoljunk csak a régi kézimunkákra és szőnyegekre) s e mellett sokkal jobban ellenállnak a fény bomlasztó hatásának és nem marják szét a szövet fonalát. Hogy az ásványi festékek a festett szöveteknek ellenállását a bennük levő bontó anyagoknál fogva csökkentik, az ismeretes. A napfényben, sőt villamos fényben is könnyen elhalványúlnak, szinüket vesztik s ezáltal a szövet kellemetlen, sokszor visszás tónusokat kap. Így a szürke szövet gyakran csunya vörösesbe vagy zöldbe tetszik át. A növényi szinek is ki vannak téve a fény hatása alatt bizonyos elváltozásnak, de ezeknel ez a folyamat jóval lassabban megy végbe s még az elváltozott, elhalványodott szinek is erős, festői, dekorativ hatást keltenek sokszor.

Sokat tanulhatnak toilette-szinek dolgában a hölgyek a régi és modern nagy művészektől. Igaz, hogy ennél sokkal könnyebb és egyszerűbb dolog, rábízni magát a szabóra vagy a szabónőre, de akkor eleve le kell mondania a toilette igazi művészi hatásáról. A ruhaszinek összeválogatása, összeegyeztetése nem csekély mesterség s ugyancsak sok tanúlmányt, költséget, mindenek előtt pedig finom ízlést kiván.

EGYVELEG.

* **Poralakú tej.** Dr. Campbell, híres pennsylvániai gyermekorvos, a párisi orvosi egyetemen tartott felolvasásában előadta, hogy három éven át folytatott kisérletek után végre feltalálta a módját: mikép lehet a tejet poralakúvá tenni s így egészen jó állapotban sokáig eltartani.

* **Az első mesterséges virágokat** olasz apáczák készítették az oltárok diszítésére. Jelenleg Párisban 30 ezer nő és leánygyermek keresi mesterséges virágkészítéssel kenyerét. Egy-egy ügyes munkásnő naponta 2—3 frankot keres.

* **A legnagyobb vas-pénzszekrény** a harxfordi (éjszak-amerikai) biztosítási-társulat birtokában van. Sulya 400 mázsa, ára pedig 740 ezer korona.

* **Egy vasúti mozdony** átlag 15 évig használható s ezen idő alatt kerek számban 1.500,000 koronát érő munkát végez.

KIRÁNDULÓK AZ AQUINCUMI MÚZEUMNÁL.

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM JUBILEUMÁRÓL. — Weinwurm fényképei után.

— Nem tudom, megmondjam-e? — habozott a pedellus.

— Kötelessége édes barátom, kötelessége.

— Egy zwikkert találtam a minap otthon a lakásomon az éjjeli szekrényen. Kérdezem a feleségemtől, kié a zwikker? Azt mondja, hogy nem tudja.

Druzsba tanár úr a fejét rázta.

— Nem ez, nem ez, de azért csak folytassa kedves Kutorai. Meghallgatom önt.

— Másnap feljövök a gimnáziumba és hallom Lermer tanár urat panaszkodni, hogy elhagyta valahol a zwikkerjét. Hazamegyek délre és kérdezem a feleségemtől, nem járt-e nálunk Lermer tanár úr? A feleségem rám támad: hogy mit keresne nálunk Lermer tanár úr? A következő reggel aztán magamhoz veszem a zwikkert és megmutatom Lermer tanár úrnak, mire Lermer tanár úr felkiált: «Nini, az én zwikkerem». Hát nem tudom azóta, mit gondoljak. Megfoghatatlan dolog!

— Majd kombinálok és meditálok fölötte — nyugtatá meg Druzsba úr jószivűen, — de most egyelőre a tanulókról van szó. Nem járnak ezek a paniperdák valami korcsmába, teszem azt a «Pává»-hoz?

— De bizony épen csak oda járnak, — felelte a pedellus. — Láttam egyiket-másikat kijönni és bemenni.

— No és miért nem jelentette fel?

— Mert azt gondoltam, hogy a tanár urat keresik, vagy az engedelméből mennek oda, tudva azt, hogy oda tetszik járni étkezni.

— Ah Kutorai, Kutorai — kiáltott fel Druzsba úr bánatos fuvolahangon. — Mily tévedésben van ön! Én nem járok a «Pává»-ba többé.

— Én azt nem tudhattam, — mentegetőzik a kis pedellus.

— Persze, persze, ön nem tehet magának szemrehányást. De én ad personam élénk lelkiismereti furdalást érzek. Mert ha én odajárnék, akkor a tanulók nem mernének odajárni. S ha ők nem mernének odajárni, akkor nem írnának verseket, de tanulnának. A kötelesség hív és én nem fogok kitérni a kötelesség elől. A kötelesség hív és én megyek. Félre lököm a kevélységet és megteszem, ő értük, a tanítványokért. Itt vagyok, Druzsba vagyok. S egy Druzsba nem tehet másként . . . Elmehet, kedves Kutorai.

(Folytatása következik.)

PÉCH JÓZSEF.

1829—1902.

A magyar mérnöki kar kiváló tagját, egyik büszkeségét veszítette el *Péch* Józsefben, a földmívelési miniszterium vízrajzi osztályának szervezőjében és vezetőjében, a ki úgy kiváló egyéniségével, mint egy hosszú életnek nagyjelentőségű és eredményes munkásságával rászolgált arra, hogy érdemeit a kartársakon kívül a nagyközönség is megösmerje és emlékét kegyelettel megőrizze.

Péch József 1829-ben Nagy-Váradon született. Alig végezte a középiskolát, a mikor a szabadságharcz kitörésével 1848-ban beállt honvédnek. Több csatában vett részt s mint tiszthelyettes a szászsebesi ütközetben megsebesült és orosz fogságba került. Fölgyógyulása után kiszabadult és a pesti egyetemen mérnöki oklevelet nyert; az utolsót, a melyet az egyetem az abszolutizmus előtt magyar nyelven kiállított. Mérnöki gyakorlatát 1853-ban a Tarna és a Zagyva folyók szabályozásánál kezdte s 1859-ig a Tisza-szabályozásnál, a tiszavölgyi vasutnál s különböző árvédelmi munkálatoknál működött. Ebben az időszakban szépirodalommal is sikerrel foglalkozott; a mi szakmunkáinak nyelvezetén előnyösen megérezhető. 1859-től 1871-ig a paulis-vlajkováczi ármentesítő társulat élén állott. Ebbe az időszakba esik 1870-ben tett külföldi tanulmányútja Hollandiában és Belgiumban, a honnan bő tapasztalatokkal és új eszmék csiráival tért haza. Ezen tanulmányai alapján itthon több nagy öntöző telepet létesített.

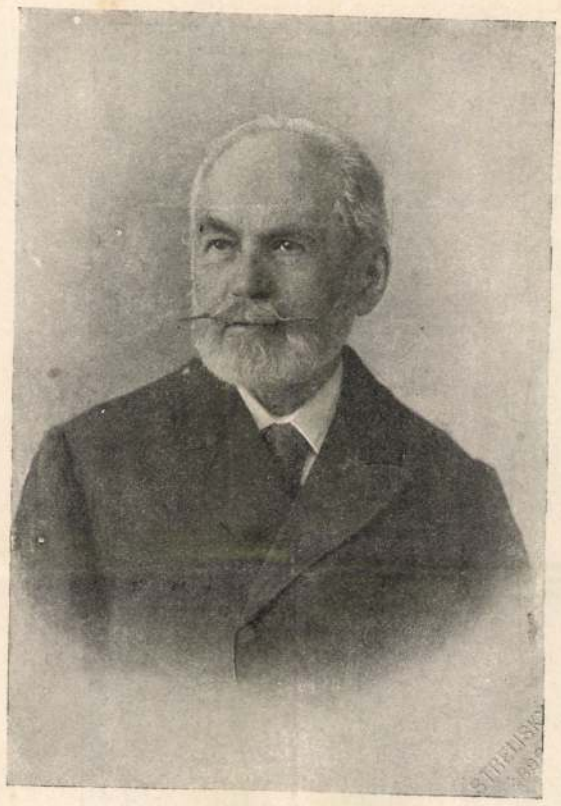

PÉCH JÓZSEF.

1873-ban lépett az állam szolgálatába, mint királyi mérnök s a Béga-csatornai mérnöki hivatal főnöke. Ekkortájt alapította Temesvárott Kecskés Károlylyal a «Temesvidéki Mérnök- és Építész-Egylet»-et, a mely önálló tudományos folyóiratokat is adott ki s e tekintetben máig is egyetlen maradt a vidéki mérnöki egyesületek sorában. 1877-ben főmérnök lett, 1879-ben az akkori közmunka- és közlekedési minisztérium referense, 1881-ben középítési felügyelő; 1886-ban pedig, mint a vízrajzi ügyek legalaposabb ismerője, megbizást nyert a minisztérium kebelében a vízrajzi osztály szervezésére és vezetésére.

A vízrajzi szolgálat ügye abban az időben nemcsak nálunk hevert parlagon, hanem Franczia országot kivéve, mindenütt igen fejletlen volt még. Péch és az ő általa vezetett derék mérnöki gárda érdeméből pedig ma ezen a téren Magyarország első helyen áll és a külföld, Franczia országot sem véve ki, ezt nemcsak elismeri, hanem a magyar mérnökök ujításaiból nem egyet átvesz és alkalmaz, így pl. Oroszországban a vízrajzi szolgálatban magyar műszerekkel és magyar eljárás szerint dolgoznak.

A Péch által szervezett modern magyar vízrajzi szolgálat lényegében két főczél érdekében működik. Az egyik, hogy a folyószabályozások helyes megtervezéséhez a pozitiv tudományos alapot, a szükséges adatokat megadja; s ezért egy rendszeres terv szerint állandóan méri a folyók medrének, partjainak, a vizek sebességének alakulásait s e mérések eredményeit tudományosan feldolgozza. A vízrajzi szolgálat másik ága: a *vízjelző szolgálat*. Ennek czélja, hogy az ország összes folyóinak vízállásáról naponta az összes érdekelt felek és hivatalok gyors, pontos tájékozást nyerjenek. A vízrajzi osztály reggelenként távirati jelentéseket kap az ország minden részéből. Másnap reggelre már széthordta a posta a kész *vízállási térképeket*, a melyekből egy rátekintésre nemcsak a szakértő, de bárki is látja, milyen magas a vízállás a folyók bármely pontján, áradás várható-e, vagy apadás, a jég áll-e, vagy zajlik, a hajózás a gázlókban lehetséges-e, stb., szóval mindazt, a mit a gazda, a vizi mérnök, a hajós a vízjárási viszonyokról egyáltalán tudni kivánhat, hogy ahhoz védekezésével, intézkedésével idejében alkalmazkodhassék. Sürgős esetekben a vízrajzi osztály az érdekelteket nemcsak e térkép megküldésével, hanem külön távirattal is értesíti. Ezt a vízjelző-szolgálatot Péch oly tökéletességre fejlesztette, hogy kivált a folyók alsóbb szakaszaira, napokkal, sőt egy héttel előre is képes a bekövetkezendő árvíz magasságát és tartamát jelezni, úgy hogy ma ez a szolgálat gyorsaságban, teljességben, egyszerűségben és megbízhatóságban úgyszólván minden képzelhető igényt kielégít.

E nagyszabású szervezési munkák közben sem szűnt meg Péch irodalmilag működni. Munkálatainak java része a *Vízrajzi Évkönyvekben* és a Magyar Mérnök- és Építész-egylet *Közlönyében* jelent meg, ezenkívül külön kötetben látott napvilágot az árvízvédekezésről irott gyakorlati útmutatása. A Mérnök-egyletben e közben hosszú ideig viselte a vízépítési szakosztály elnöki tisztét.

De hivatalos tevékenysége sem merült ki teljesen a vízrajzi osztály szervezésében és vezetésében, hanem ezen kívül is kikérték véleményét és követték tanácsát minden fontosabb szabályozási kérdésben, s különösen a főváros árvédelmi készültségének megállapításánál az ő döntő szakvéleménye alapján történt a város védőműveinek kilencz méterre való fölemelése és a promontori Duna-ág végleges szabályozása.

Ily sokoldalú és lankadatlan munkásság természetesen nem maradt elismerés nélkül. Már 1883-ban kir. tanácsosi czímet nyert, majd 1889-ben osztálytanácsos lett, 1895-ben a vaskorona-rendet kapta, 1902 január havában pedig miniszteri tanácsosi czímmel tűntették ki.

Még ekkor, életének 73-ik évében is szakadatlanúl dolgozott s bár a nyolczvanas évek óta sulyos lábbaj gyötörte, a melyet az 1883-ik évi győri nagy árvíz elleni védekezés közben szerzett, e baja ellenére is a legutolsó időkig megőrizte munkakedvét és szellemének frisseségét, míg ez év őszén váratlanúl belső baj támadta meg s nehány heti szenvedés után kioltotta munkában és érdemekben gazdag életét.

Elhunyta nagy családot döntött gyászba, mert a sors — egyéb kedvezései közt — a boldog családi élet áldásaiban is részesítette őt. Neje, szül. Perndl Klára, négy fia és számos unokája, gyászolják az elköltözöttet.

A magyar mérnökök előtt pedig minden időkre követendő példa gyanánt fog állni Péch József nemes alakja, a ki megmutatta, hogyan kell nagy eszméket hazafias lelkesedéssel, szivós kitartással, csendes, zajtalan munkássággal a haza javára megvalósitani. *B. B.*

A NŐI RUHÁK SZINEI.

Bizonyos szinösszetételt egy ugyanazon a ruhán — például kéket zölddel — rövid idővel ezelőtt még ízléstelennek, rikítónak, nevetségesnek találtunk volna, míg ma már nemcsak hogy nem ütközik meg benne senki, hanem még tetszik is azért, mert viselik, vagyis mert divatba jött. Az emberek elhitetik magukkal, hogy ma már szép az, a mi tegnap még rút volt, — nem mintha ízlésük önkényesen változott vagy épen fejlődött volna, hanem mert a szabóknak, szövetgyárosoknak s pipere-kereskedőknek úgy tetszik.

Tudvalevő dolog, hogy a divatot nem azok csinálják, a kik a ruhát viselik, hanem a kik készítik. A gyárosok és a szabók jó eleve elhatározzák, mi lesz jövőre a divat s azután csak ennek megfelelő szöveteket bocsátanak forgalomba. A hölgyek nagy része szeret ugyan azzal dicsekedni, hogy önálló ízlése van, pedig voltaképen kénytelen azt vásárolni, a mit a kereskedők rá tukmálnak. A választék még a nagy városokban is nagyon csekély, nem nyújt egyebet, mint néhány a gyárosoktól pártolt színnek és anyagnak különböző változatait s így az egyéni ízlés vajmi szűk teret talál az érvényesülésre. Ez alól a szabály alól csak azok vannak kivéve, a kiknek elég pénzük van arra, hogy a nagy világczégektől szerezzék be toilettejeiket, vagy a kiket igazán fejlett, művészi ízlés vezet a vásárlásban s nem sajnálják a fáradságot. A valóban finom, anyagban, szinben tökéletes árú sokkal is ritkább, semhogy az általános forgalomban szerepet játszhasson.

A női ruhát csak akkor lehet véglegesen megitélni, hogyha már rajta van azon, a kinek számára készült. Lehet magában véve színre, alakra, szabásra még oly szép s viselőjén mégse hat szépen.

A szinek szerencsés megválasztása igen nehéz feladat, s talán e tekintetben is vétenek legtöbbet. Van egy sereg általános szabály, hogy mi illik jól a szőkéknek, mi a barnáknak, a telt idomúaknak, mi nem — s a legtöbb hölgy

Tóth János

Bartha Miklós szobra
repr.
Művészet 1914. 303. l.

szeti topográfia

téséhez.

ja a Műemlékek Országos Bizott-

zékből a feldolgozandó könyveket,

(például : Divald "Magyarország

ap = Divald F. 225 l., -- folyó-

ó, XX. évfolyam, Bp. 1889. 125 l.

nél a szerző zárójelbe teendő, pl.:

lékek Országos Bizottságától ren-

énik. Felületre az illető helység

templom ; s két-három centimé-

A É, 1915. 14. l. Ahol az épü-

Istók Janin

Vas. hjs 1911. 931. l.
(Bartha Miklós nobra, kaj-
pel)

Istók János

Bartha Miklós

szobra.

Liber Bpestszobrai

306, 307 l

ságait.

agy fáradsággal és mégis nagy
dés ügyének. Ezért munkásságát
ık, hogy minden beérkezett taná-
almazunk, azonfelül a legjobb

— 400 pengővel

íjazására évenként 5.000 pengőt
k által delegált pártatlan zsüri

ő tapasztalatokat évenként más-
tjuk, hogy a könyvkiadásban ne
n a magyar olvasók nagy táborának
süljenek.

zámu kérdésre sürgősen válaszol-
honorálásával meg lesz elégedve.

üdvözlettel

Vikár Béla

ny. elnöki főtanácsos
akadémiai tag
elnök

ALMI TÁRSASÁG *
si év:
ée:
0.
FONTAINE

Istók János, szobrász

Bartha Miklósról alkotott szobrát Vignali Rafael müöntöjében öntötték.

Tárlatok. "Képzőművészet" 131.132.l. 1928.lo.sz.

Istok János MDK

"Bartha Miklós szobra"

1914-ben állitották fel a Stefánia uton.

THALY TIBOR: A 200 éves Városliget. Bp. 1958.

125.1.

M.D.K.

Istók János

A müvész beküldte pályamüvét a Bartha szoborpályázatra, -adja hirül a "Képzőmüvészet" c. rovat.

Szinház és Élet. Bp. 19o8. május lo. VI.évf. 2o. sz.

MDk.

Istók János, szobrász

Barta Miklóssról, a neves publicisztáról
Készült szobra múzeumba kerül.

(-ts): Szobor – múzeum nyílik 2.l

ESTI HIRLAP, Bp. 1960. aug. 7.

MDK

Istók János, szobrász

jutalomdijban részesült.

Közösen pályázott Gondos Imrével.

A Bartha -szoborpályázat. 1908 Máj.13.

Ystók János

~~Füredi Richard~~ **

~~Gondos Imre~~ *

~~Holló Barnabás~~ *

~~Horváth Géza~~ *

Istók János *

Jankovich Gyula **

Kolozsvári Szeszák Ferenc *

Lechner Ilnő **

Markup Béla **

Siklódy Cirjúc *

Tóth István *

minis cédé

K

egyik pályázatak, * jutalomban részesültek, ** dicséret

vád Pesti Hirlap. 1908. máj. 10. (A Bartha Miklós-pályázat eredménye.)

Kat. 631.

Tört. K

1323. Madarász Viktor.
~~Sz. Marosfalván~~ Csetneken

Önarczkép.

Vétetett az 1912 jan
1000 K-án (157-912).
Kifizettetett 1912 j
február 8-án (666-912).

Kossuth fia

Ha visszatekintünk a *Magyarország* negyvenéves multjára: politikai világunknak sok *nagyemlékű alakja* vonul el szemünk előtt. Mind egy-egy cselekvő része e lap munkájának és azon keresztül a magyar életnek.

A függetlenségi gondolat vezérei közül mindig a magunkénak vallhattuk a legelsőket és legnagyobbakat. *Kossuth Lajos* fiának,

Kossuth Ferencnek

szerdai cikkei például a legválságosabb időkben irányjelzői voltak a hazafias ellenzéki politikának. Sokáig volt *Kossuth* Ferenc rendes vezércikkírója a *Magyarország*-nak s az ő írásai is nagymértékben hozzájárultak ahoz, hogy ez az ujság járhatott az ellenzéki sajtó élén.

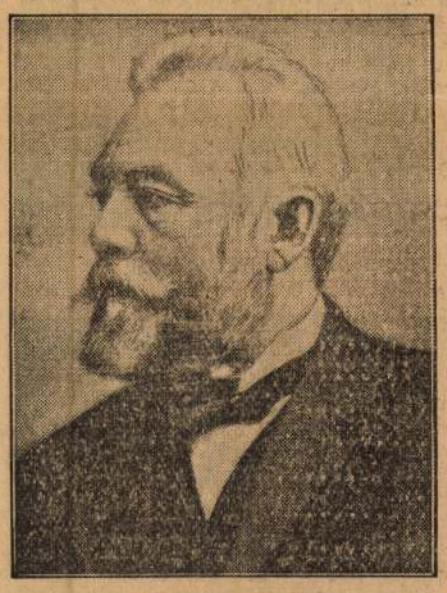

Bartha Miklós

Élő tiltakozás

A közösügyes politika szolgálatában állott régi kormányokkal szemben mindig az élő tiltakozást képviselte

Szederkényi Nándor,

az általánosan tisztelt politikus és történetiró, a Magyarországhoz leg közelebb állott függetlenségi pártcsoportnak sokáig elnöke s éveken át vezércikk- és tárcairója e lapnak.

Ugron Gábor,

a székely »rabonbán«, akinél szilajabb hevű szónoka nem volt még a magyar parlamentnek, ha nem volt alkalma a szószéken elmondania véleményét valamilyen kérdésről, rendszerint a *Magyarországot* kereste fel, mindig érdekes és lüktető erejű cikkeivel, amelyekben szenvedelmes heve, csattanó ötletei époly híven tükröződtek, mint szónoklataiban.

Az önálló bankért

A keménynyakú magyar, a Petur bánok tüzes, honszerető fajtájából való hajthatatlan függetlenségi vezér,

Justh Gyula

is sokféle vonatkozásban állt közel a *Magyarországhoz.* Ő volt a lelke annak a nagy mérkőzésnek, amelyet az *önálló bankért* vívott pártja s amelyet lapunk olyan lelkesedéssel és felkészültséggel támogatott, hogy *történetének egyik legérdekesebb epizódjává avatta.*

A függetlenségi politika nagy diadalai fűződnek a nevéhez, de hajthatatlan keménységgel, gondolkozás nélkül, a legtisztább önzetlenség mozdulatával *utasította vissza a trón magasából számára felkínált hatalmat,* amikor úgy látta, hogy az akár csak a legkisebb megalkuvással is járna. Pedig talán sok minden máskép fordulhatott volna, ha ő kerül akkor a kormány élére. A vezér azonban sarkonfordult, hátat fordított az udvari kegynek és híven követte őt az *új küzdések útjaira a Magyarország* is, amelynek főszerkesztőjét, *Holló* Lajost, szintén megpróbálta, ismételten is, miniszteri bársonyszékkel magához édesgetni a kormányhatalom.

És ha folytatjuk visszapillantásunkat az elmult évtizedekre, még *sok érdekes és nagyszerű fej* tűnik elénk abból a hatalmas táborból, amely negyven éven át a Magyarország körül csoportosult. A gazdag névsorban

Kossuth Ferenc

az ország *politikai, irodalmi, gazdasági és társasági életének* úgyszólván minden ismertebb neve helyet foglalt köztük

Apponyi Albert gróf

neve is. A kimagasló államférfiú, a nemzetközi értelemben vett nagy szónokok közt is a legelső, nem egy klasszikus szépségű cikkével diszítette a Magyarország ünnepi számait.

A poéta-szerkesztő

Amikor ennek az ujságnak negyvenéves pályafutásáról, életének kiemelkedőbb mozzanatairól, a közvéleményre gyakorolt állandó hatásáról, multjának nevezetesebb alakjairól van szó, nem maradhat említetlenül

Inczédi László,

az egykor országosan ismert kitünő *költő,* aki Holló Lajos mellett az első hat évben a lap helyettes szerkesztője volt. Inczédi, a vérbeli ujságíró *nagyszerű érzékével* tudta *frissé, érdekessé, vonzóvá tenni az ujságot.*

Párizs, március 14.

Édesem!

Csodálatosan szép itt Párizsban minden. Az uccákon még a tavaszi divat pompázik, de a szalónokban már a nyár színeit láttam. Patou diktálja a színeket, legdivatosabb a Patou coralle-rose, brune foncée, verd bouteuille, bleu Saxe lesz. Egészen biztos, hogy Pesten is, mert Pest pontosan követi ezeket a parancsokat. Könnyű Pestnek! Mindenütt azt hallom, hogy László és Fekete már itt volt és elvitte a legszebb új dolgokat. Menj be hozzájuk és nézd meg. Ugyanazt fogod látni, mint én itt Párizsban. Különben hiszen te is jól tudod, hogy a tavaszi bemutatókon majdnem minden jó pesti szalón László és Fekete anyagaiból készítette a modelleket. Ölellek

Tessa

— Halló! Automata 87-3-02?

— Igen, itt László és Fekete divatáruháza, Petőfi Sándor u. 14—16. Halló! Tökéletesen úgy van, nagyságos asszonyom, az új tavaszi és részben a nyári anyagok már megérkeztek Párizsból és ezeket el is vámoltuk, de nagyrészük már kint van kirakatainkban. Feltétlenül várjuk mielőbb nagyságos asszonyomat.

203

Az irodalom a Magyarországban

A tudománynak és szépirodalomnak mindig illő helyet juttatott *Holló* Lajosék ujsága. Mondhatni, a kor *minden számottevőbb, ismertebb írója, költője* dolgozott a *Magyarország*ba, ami annál is természetesebb, mert *Bartha* Miklós maga is író és költő

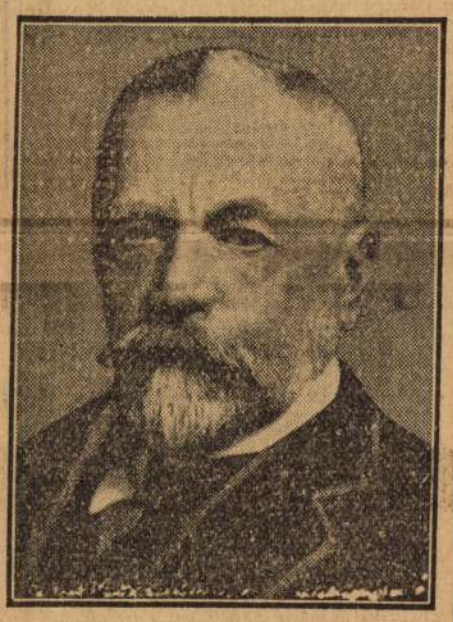

Justh Gyula

is volt. *Inczédi* helyettes szerkesztő pedig, mint az imént mondottuk, a legjelesebb poéták egyike. Közülük itt most csak azokról akarunk külön megemlékezni, akik az első időkben legközelebb állottak hozzánk.

Mingyárt az alapítás után sűrűn kereste fel a »vonal alatti részt« finomművű dolgozataival *Bartók* Lajos, a költő, aki hazafias és természetimádó költeményei mellett (különösen a »Kárpáti dalok«-kal és »Thurán Anna« című drámájával aratott nagy hatást) a maga idejének egyik legkitünőbb szatírikusa volt. A *Magyarország*-ban leginkább *dramaturgiai és irodalmi kérdésekről* irt.

Másik kedves barátunk *Feszty Árpád* volt, *Jókai* veje, a hírneves festő, akinek egyéb alkotásai mellett mesteri kompoziciójú, hatalmas arányú körképe a Magyarok Bejövetele is sokáig megőrzi nevét. A nagy művész, kit bizalmasai a »Fejedelem« néven tiszteltek, valóban fejedelme volt az életnek, a művészetnek. Sok más írása között a *Magyarország* egyik *karácsonyi* számában megjelent *Árva* Bandi című kis költői regénye, igazi mintája ma is a népies talajból fakadt színtiszta magyar költészetnek. *Feszty* Árpádot különösen elválhatatlan barátság fűzte *Ihász* Aladárhoz, aki *Inczédi* után helyettes szerkesztőnk

Sümegi Vilmos

lett s aki maga is szép sikerekre mutathatott rá különösen *a népdalköltészet* terén.

Bartha Miklósnak, *Fesztynek,*

Tavaszi utazások

Április 7—24: **Dalmácia, Szicilia, Tunis, Lybia, Rhodos, Görögország** az egységes osztályú **„OCEANIA"** luxushajón ..... **P 444**

Május 1—21: **A Tel-Avivi Keleti Vásárra, Görögország, Szentföld, Egyiptom** a 24.000 tonnás **„VULCANIA"** óceánjárón **P 412**

Máj. 23—jún. 8: **Marokkóba „NEPTUNIA"** és **„OCEANIA"** luxushajókon ..... **P 444**

Jún. 26—júl. 16: **Spanyolország, Algir, Palma, Monte Carlo „SATURNIA"** és **„VULCANIA"** luxushajókon ..... **P 494**

Minden utazásunk részvételi díja magában foglalja
a kikötőkben eszközölhető kirándulások költségei kivételével
Budapesttől Budapestig az utazás minden költségét!

Nyári utazások

Július 31—aug. 14: **Tunis, Tripolis, Rhodos** az egységes osztályú **„OCEANIA"** luxushajón **P 397**

Augusztus 10—27: **Tunis, Algir, Marokko, Spanyolország** a 24.000 tonnás **„VULCANIA"** óriásmotorhajón ..... **P 397**

Augusztus 14—28: **Görög- és Törökországba** az egységes osztályú **„OCEANIA"** luxushajón ..... **P 397**

Aug. 29—szept. 12: **Athén, Stambul, Yalta, Odessa** az egységes osztályú **„OCEANIA"** luxushajón ..... **P 397**

Cosulich—Italia—Lloyd Triestino
tengerhajózási társaságok budapesti irodái:
Thököly út 2 **Váci ucca 17**

Ihásznak és mindnyájunknak jó barátja volt *Fráter* Lóránd huszárkapitány, a nagyszerű muzsikus, felejthetetlen dalköltő és ötletes tárcaíró.

Uj szerkesztők, új tulajdonosok

Amikor Inczédi 1899-ben kilépett a Magyarország kötelékéből, az addigi felelős szerkesztő, *Holló* Lajos, *a főszerkesztői címet vette fel és felelős szerkesztőnek*

Lovászy Mártont

szerződtette. *Lovászy*, aki bácskai vármegyei szolgálatból került fel Budapestre, már 1897 óta dolgozott a lap kötelékében s törhetetlen magyarságával minden haladó eszméért mutatott nagy fogékonyságával, becsületes munkásságával szép helyet vívott ki magának, úgy is mint ujságíró, úgy is mint országgyűlési képviselő. *Lovászy* 1914 január elsejével, mikor *Holló Lajos lemondott és megvált a laptól, főszerkesztő lett* és ebben az állásában 1918 október 31-ig maradt meg.

A *felelős szerkesztői állást* 1914. január 1-től 1917 december 1-ig *Szakács* Andor töltötte be, a kiváló ujságíró lelkességével, rátermettségével.

Azóta, tehát most már *tizenhetedik éve*,

Magyar Elek,

a Magyarország *egyik legrégibb munkatársa* jegyzi ebben a minőségben a lapot s e *jubiláris napon is ő a felelős szerkesztő*. Mellette *Barcza* István a nyomdai szerkesztő, aki Sümegi után legrégibb embere a Magyarországnak.

1914 január elsején *Holló* Lajos egyidejű visszavonulásával a *Magyarország Napilap Rt.* tulajdonába ment át lapunk, melynek *igazgatóságában Batthyány* Tivadar gróf., *Beck* Lajos, *Justh* János, *Károlyi* Mihály gróf, *Lovászy* Márton, *Sümegi* Vilmos és *Széchenyi* Aladár gróf foglalt helyet s amely ezintén a független és demokratikus *magyar államot* vallotta programjának.

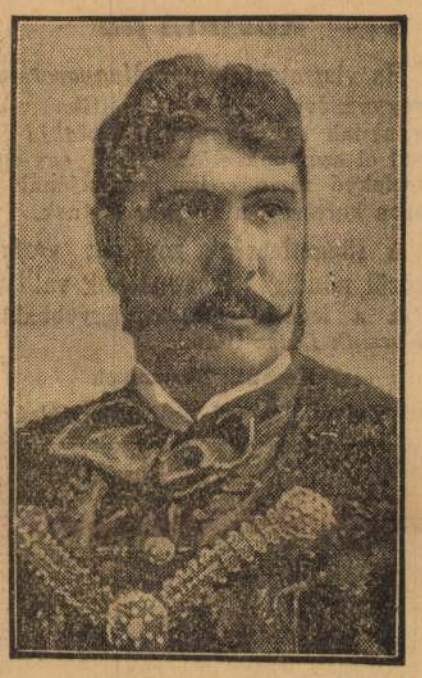

Lovászy Márton

Feszty Árpád

ságírástól, *Földi* azonban *megmaradt ujságírónak is* s a Magyarországnál mutatott teljesítményei alapján szerkesztőnek került a *Pesti Napló* élére.

Földi Mihály

az utolsó két évben újra nagy szerepet vállalt a *Magyarország* irányításában és szerkesztésében is, hatal-

Miklós Andor új nagy lehetőségeket biztosit a Magyarország-nak

A világháború végével a Károlyi-kormány idején *Károlyi* Mihály és csoportja *megvált a Magyarországtól* és *1919 február elsején* új és nevezetes fordulóhoz érkezett a *Magyarország*, amely a fejlődésének, hivatása fokozottabb erővel való betöltésének új, nagy lehetőségét nyitotta meg előtte. A legszorosabb összeköttetésbe jutván,

a Miklós Andor

főszerkesztő legfőbb vezetése és irányítása és *Sebestyén* Arnold igazgató kiadóhivatali vezetése alatt működő *Az Est-vállalattal*, (amelynek keretébe nemsokára a *Pesti Napló* is bekapcsolódott) egy európai értelemben vett nagyarányú szervezetnek lett tagja, amely lehetővé tette és teszi számára, hogy *a legnagyobb magyar írók és hírlapírók közreműködésével és a legfejlettebb technikai eszközök alkalmazásával* igazi mai szellemben szerkesztett, mégis *izig-vérig magyar ujsággal* szolgálhassa közönségét és politikai eszményeit. Ezek az eszmények *nem változtak*, ugyanazok ma is, amelyeket negyven év előtt zászlajára írt:

— *A Kossuth Lajos szellemében vett szabadelvüség és demokrácia s a független, szabad, újjáépített, nagyrahivatott Magyarország.*

Miklós Andor rögtön az akkori *magyar írók javát* állította a *Magyarország* szolgálatába.

Molnár Ferenc,

vezetésével *Bródy* Sándor, *Heltai* Jenő aki ebbe a lapba írta egyik legszebb, legsikeresebb regényét, a »*111-es«-t*, *Krúdy* Gyula (valamikor a *Magyarország*-nál kezdte meg pályafutását), *Lakatos* László, *Komáromi* János, *Osvát* Ernő, *Salgó* Ernő, *Szenes* Béla, *Szomaházy* István neve és írása képviselte attól kezdve az irodalmat ezeken a hasábokon.

A revizió táborában

A kommün beszüntette a Magyarország munkáját s a román megszállás sokáig akadályozta, hogy ez a munka megint elkezdődjék. Mikor végre az idegen cenzúra ezer akadályával küszködve újra a nyilvánosság elé juthattunk, nyomban folytattuk utunkat kitűzött céljaink felé. A megszálló csapatok elvonultak, nemzeti kormány vette át az ügyek vezetését, a *Magyarország* tőle telhetőleg igyekezett segíteni a romok eltakarításában, a sebek gyógyításában, a belső rend és nyugalom biztosításában, a *trianoni paranccsal* borzalmasan megcsonkított ország talpraállításában. Közben sohase feledkezett meg arról, hogy a szabadságjogok teljességét s az általános titkos választójogot követelje.

Megkezdődött a *revíziós mozgalom*, a harc a »pörújításért« mind szélesebb hullámokat vetett s a *Magyarország* — testvérlapjaival együtt —

Bartha Miklós szobra a Városligetben (Istók János alkotása)

minden törekvésével szolgálta és szolgálja ma is az eszmét, amelynek lobogóját Angliában *Rothermere lord* emelte magasra.

A *Kossuth* Lajos szellemében a *magyar népért, a független, szabad, újjáépített, nagyrahivatott* Magyarországért folytatott politikának volt világos és határozott kifejezője, hogy

Gaal Gaston,

a független kisgazdapárt megteremtője és nagytekintélyű, önzetlen vezére az 1920-as évek végén szoros kapcsolatba lépett a *Magyarországgal*, amely a nagyrahivatott, sajnos, korán elköltözött államférfit lelkesedéssel támogatta nemzetmentő munkájában.

Az új korszak írói

A *szépirodalom*, amely a *felocsudó nemzettel együtt* új életre ébredt, az utolsó években a lap terjedelmét szabályozó rendeletek miatt kevesebb teret találhatott ugyan a *Magyarország*-ban, de az a hatalmas írói

Barcza István

gárda, amelyet *Miklós* Andor megbízásából *Mikes* Lajos gyüjtött és szervezett meg *Az Est* vállalat lapjai köré, a szerkesztőség munkájában minden lehető alkalommal legelőkelőbb tagjaival vett részt.

Móricz Zsigmond, *Babits* Mihály, *Szomory* Dezső, *Karinthy* Frigyes, *Szabó* Lőrinc (*a Magyadrország mai segédszerkesztője*) és az újabb generáció igen sok kitünő tagja szebbnél-szebb írásaikkal járultak és járulnak hozzá a színvonal emeléséhez.

Még 1919 őszén történt, hogy a munkatársak sorába lépett az ifjú *Zilahy* Lajos és akkor is ott dolgozott, amikor *Halálos tavasz* című regénye egyszerre a magyar írók első sorába emelte. Pár hónappal Zilahy után lett tagja a szerkesztőségnek *Fodor* László, majd *Földi* Mihály, két egészen fiatal ember, mindkettő pályája elején, de — különösen az utóbbi — máris jelentős írói eredményekkel. Zilahyt és Fodort színműírói és regényírói hivatásuk néhány esztendő mulva elvonta a tulajdonképpeni uj-

Tavaszi szövetújdonságok
Selyemkülönlegességek
Vásznak, sifónok, damasztok
Női, férfifehérneműek
Asztalkészletek, törülközők
Harisnyák, kesztyűújdonságok
Delének, kartonok, kötények
Kötöttblúzok, pullowerek
Pazar választékban.
Feltétlen legolcsóbban
vásárolhatók
KLEIN ANTAL
divatárucikkek nagyáruházában
Uj cím: Király ucca 49.
A Teréz-templomnál. Szemben a Nagymező uccával.
(Saját házban) 101

Mindenki érdeke,
hogy megtekintse
SCHNUR HENRIK
férfiruhaáruházának
Rákóczi út 15
világvárosi kirakatait
ahol a legújabb angol, amerikai és olasz modelek után készült
raglán-, felöltő-, öltöny- és angol szövet-különlegességek láthatók.
Mértékutáni szabóság.
208

Olcsó árak!
Új vonalak a szabásban

át. Az életmódja és a kopaszsága megmaradt ugyan, de a vidámsága alaposan megcsappant. Nyugtalan lett, ideges és mintha valami néma, nehéz aggodalom nyomta volna a lelkét. A milliós várandóságáról ő maga soha se beszélt, de már az is idegessé tette, ha egyáltalában szóba hozták a dolgot.

Egy szép, azaz hogy neki bizonyára nem valami nagyon szép napon aztán az ügyvéd hazaérkezett Amerikából. Nem ő kereste föl a kávéházban a megbizóját, hanem telefonált neki, hogy ez menjen föl az irodájába. Ott aztán olyan arczczal, mintha a míg odajárt, állandóan és kizárólag csak eczetes ugorka lett volna a tápláléka, így szólt hozzá:

— Barátom, nem szemrehányásképen mondom, de mi csinosan fölültünk. Az a Koll Károly csakugyan a te nagybátyád volt, csakugyan meg is halt, de milliója annyi volt neki, mint nekem, nagyon jó lesz, ha a hagyatékából megtérül az én kész kiadásom fele . . .

A kopasz és vidám agglegénynek fölcsillant a szeme. Összecsapta a kezét örömében és boldogan rebegte:

— Hála Istennek!

A fiskálisnak majd leesett az álla:

— Te örülsz ennek?! . . . Te örülsz? . . . Megőrültél? . . .

A mire az agglegény nevetve rázta meg a fejét.

— Nem őrültem meg, de örülök. Nagy kő esett le a szivemről. Mert: nézd barátom, én már berendeztem az életemet és meg vagyok elégedve ezzel a szerény, de, a mi nekem fő: kényelmes berendezéssel. Nekem semmi más dolgom nincs, mint az, hogy mindennap kölcsön kérjek öt forintot. Nem akarok dicsekedni. Gyakorlat teszi a mestert. Nekem ez már abszolute nem munka és nem fáradság. És most egyszerre a nyakamba szakadt volna egy csomó millió! Mondd kérlek: *minek nekem ekkora anyagi gond?!* . . .

*

Bizonyára vagyunk egynehányan Budapesten, a kik ismerik ezt a kissé bizarr, de valóban megtörtént históriát. És az is bizonyos, hogy a héten a Koll Károly különös esete az eszébe jutott mindezeknek az uraknak, a mikor egy hirt olvastunk az ujságokban. Azt a hirt nevezetesen, hogy a *kissármási* földgáz kráterét szerencsésen sikerült — *bedugaszolni*. Hogy a mérhetetlen kincs, a mely úgy szakadt a nyakunkba, mint egy milliárdos amerikai örökség hire, immár, hála a jó Istennek — ártalmatlanná van téve.

A kissármási földgáznál nagyobb, értékesebb, irigyeltebb gazdasági világszenzációja nem volt még ennek az évszázadnak. Semmiféle új aranymező fölfedezése nem hasonlítható és nem mérhető hozzá. Nem rágalmazhatjuk meg magunkat azzal, hogy értetlenül álltunk volna vele szemben. Tudtuk, hogy mit jelent, és ha nem is a kész, konkrét tervek és javaslatok, de az ábrándok és reménykedések lavinája oly dúsan áradt a tintatartókból, mint maga a drága erő a Mezőség talajából.

És áramlott az ábránd és áramlott a földgáz és az lett az egyikből, a mi a másikból: levegő. semmi más, mint levegő. No, meg legfölebb egy kis — robbanás. A különböző érdekeltségek indulatainak és magának a földgáznak explóziója.

Mindenütt máshol a világon a készen kapott mérhetetlen munkaenergiára azonnal rátette volna a kezét a vállalkozás, a kihasználásnak, nem is a kedve, hanem *kötelessége* és az alkotó életnek egy nagyszerűen termékeny lendülete emelteti magát és magával egy egész országrészt a jólét, a gyarapodás magasságába. Minálunk csak azon vitázhattak az emberek egymással: mennyi lehet és mennyit érhet az, a mi naponta veszendőbe megy belőle?

Hogy valami egyéb is készülne az illanó áldás kútja körül, hogy valami komoly lépés történt volna az ingyen áradó kincs fölfogására, kihasználására, munkába hajtására, erről semmi, de semmi hir nincsen. Ha vannak ilyen tervek, ugyancsak titokban tartják és bizonyos, hogy egyáltalában nem sietnek a megvalósításukkal. A terv maga ugyan, bár még oly geniális, fabatkát se ér, ha csak terv marad és tétlenül pihen, mialatt a földgáz ugyancsak tevékenyen röpül bele a levegőbe. Csak a rossz terv az, a melynek értéke és haszna, ha — semmi se lesz belőle.

Minálunk a kissármási földgáz-forrást egészen úgy kezelték, mint valami napi szenzációt. Egy darab ideig tele volt vele a világ, azután *kürttéma* lett belőle: elhallgattak vele és átadták a feledésnek. Ellenben a külföldi lapokban a magyar élhetetlenség — valljuk meg: igazán nem jogtalan! — csúfolásának és ostorozó demonstrálásának kimeríthetetlen kútja gyanánt szerepel.

Ilyen körülmények között vitatkozni lehet rajta: vajjon ezen az állandó csúfolódáson való mérgében explodált-e a kissármási gáz, vagy abban a kétségbeesett törekvésében, hogy megint eszünkbe juttassa magát? És fájdalom, még kétségesebb: mi lesz az eredménye annak, hogy a figyelem megint ráterelődött? Az emberek nem szeretik — a lelkiismeretfurdalást, a mely elmulasztott kötelességek teljesítéseért zaklatja őket. A kissármási gázkútszájon a szemrehányás és a vád haragos szava zúg kifelé. A robbanás: egy dühös káromkodás volt, egy haragos mementó. Már most nagyon kiváncsiak vagyunk: mi fog következni? Az-e, hogy hozzálátnak a halogatott kötelesség teljesítéséhez, vagy pedig — boldog megnyugvás abban, hogy a sürgető és szemrehányó hangot szerencsésen sikerült elnémítani? . . .

Szigma.

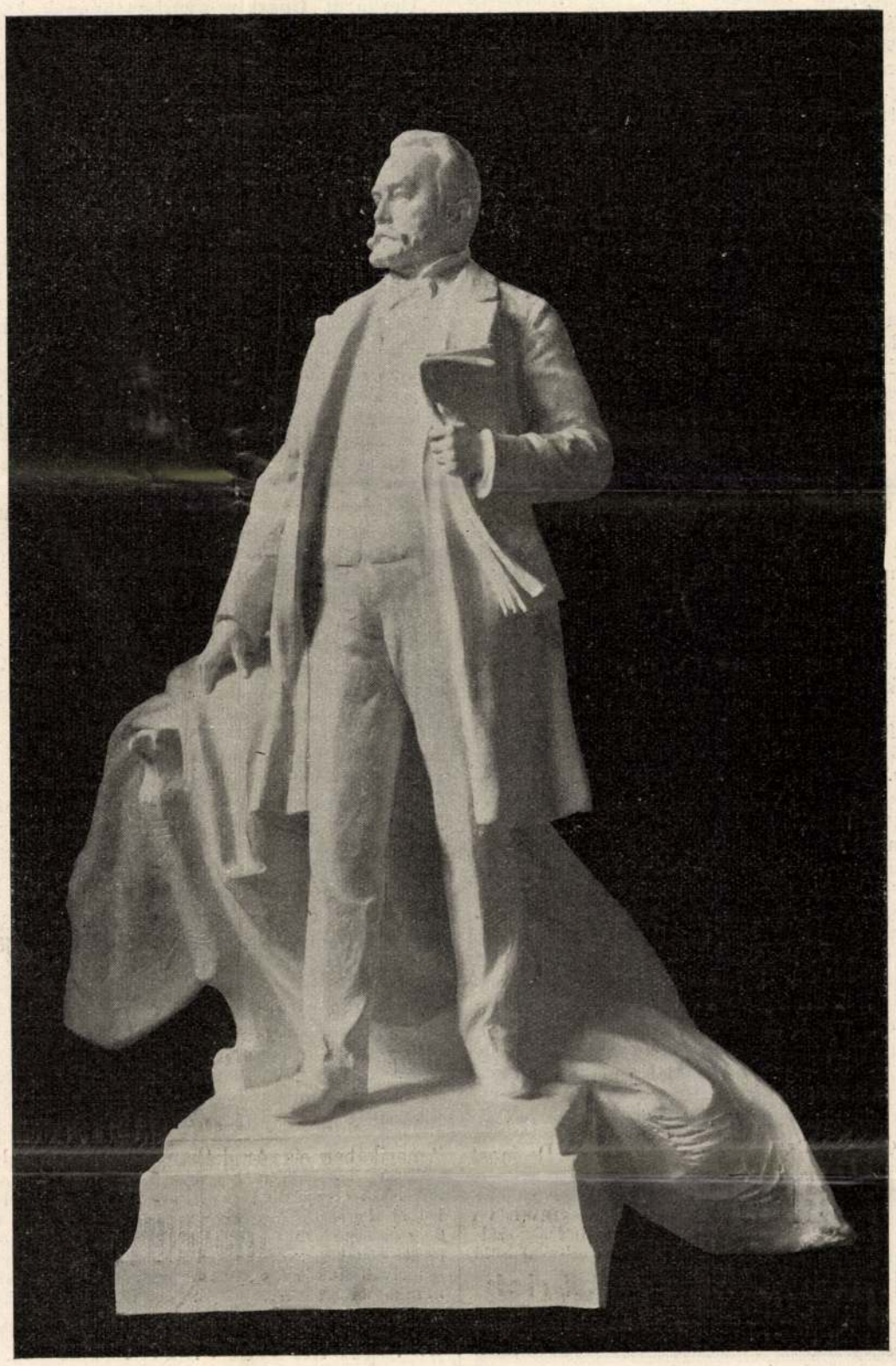

BARTHA MIKLÓS SZOBRA. — Istók János kivitelre elfogadott pályanyertes mintája.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A «Budapesti Szemle» novemberi számának élén most, a folyóirat két év előtt elhúnyt szerkesztője halálának évfordulója alkalmából aktuálisan — *Angyal* Dávidnak *Gyulai Pálról* a Kisfaludy-Társaságban tartott emlékbeszéde áll. Az emlékbeszéd, melynek csak első része kerül ebben a a számban közlésre, a tanítvány és munkatárs meleg, szeretettel teljes hangján van megirva s most közölt részében Gyulai fejlődése, lírája és novellái vannak elemezve. Riedl kitünő Gyulai-tanulmánya után érdekes most a legbizalmasabb tanítványok másikának szavait hallani a mesterről. A folyóirat többi részében *Beke* Manó tanévmegnyitó beszéde következik, melyet mint filozófiai kari dékán a budapesti egyetem idei tanévmegnyitó ünnepén mondott. *Herz* Miksa bey, az Egyiptomban előkelő tudományos állást betöltő magyar születésű tudós az arab műemlékek bizottságáról s az iszlám egyik legnagyszerűbb építészeti emlékéről, a kairói Hasszán-mecsetről mond el érdekes dolgokat, *Haraszti* Gyula Rostand-tanulmányait folytatatja, a most közölt részben a franczia drámairó mestereiről értekezik, a kiknek hatása alatt drámai felfogása, technikája kifejlődött. *Kenéz* Béla *A szoczializmus irodalomtörténete* czímmel Földes Bélának a szocziálizmusról szóló könyvét ismerteti. A szépirodalmi részben *Maupassant Parent úr* czímű novelláját találjuk és *Lévay* Józsefnek *A szobor beszél* czímű versét, melyben a költő Rimaszombaton járva az együtt, szoros barátságban töltött ifjúságra s a rég elhúnyt jóbarátra való mélabús visszaemlékezéssel aposztrofálja Tompa Mihály szobrát. A *Szemle* rovatban van egy-egy czikk a műegyetemi otthonról, a Nemzeti Múzeum Liszt Ferencz emlék-ki

állításáról és Susanne Desprésről. Az *Értesítő* rovat több magyar és külföldi könyvet ismertet. A «*Budapesti Szemlét*» *Berzeviczy* Albert és *Beöthy* Zsolt közreműködésével *Voinovich* Géza szerkeszti s a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára félévre 12 korona, egyes szám ára 2 korona.

Heltai Jenő új könyvei. *Heltai* Jenőnek rövid időközökben két könyve jelent meg most; az egyikben novellák vannak, *Szines kövek* címmel, frissen elbeszélt, csattanós történetek, a melyekben épen csak maga a történet fontos, a rendszerint furcsa, többé-kevésbbé a groteszk felé hajló alakok csak arra valók, hogy a történet lefolyhasson körülük. Ugyanebből a genreből való a regény is, *Az én második feleségem*, egy vidám, könnyedén megkonstruált történet egy házaspárról, a kik el akarnak válni, de előbb új férjet kell keresni az asszonynak s e keresés folyamán újra beleszeretnek egymásba. Itt groteszk az alapgondolat is, egy furcsa ötlet, melyet csak az iró elbeszélő módja tesz hihetővé. Heltainál általában az elbeszélő hang a fontos s az olvasóban a rokonszenv az elbeszélő nyájas, kellemes és megnyerő egyénisége révén támad az elbeszélt dolgok iránt. Sajátságos humora, a mely csak irónikus játékot űz mindennel, embereivel, történeteivel, kicsit magával az olvasóval is, egy művelt, leszűrődött, a maga korlátai között harmonikusan megférő világfelfogásból táplálkozik, a mely az élet minden diszharmoniáját feloldotta minden dolgok szkeptikus megértésében, az emberi ügyek kicsiségének szemléletében. Ebből folyik Heltai szeretete a könnyűvérű bohém-alakok iránt, a kiket a maga felfogásához hozzástilizáltan rajzol s a kikben bő alkalma nyílik a maga szelid, elnéző iróniájára. Ezt értették és értik félre ma is azok, a kik léhaskodással vádolták az irót, nem véve észre, hogy ez a látszólagos léhaság valami rejtett peszszimizmust takar, a mely nem lát az emberi életben semmi nagyot, tehát tudatosan fordul a kicsi dolgok felé. Heltai alapjában véve nem vesz semmit tragikusan és nem hajlandó semmin elérzékenyülni. Kifejlett és kifinomodott intelligenciája fölébe emeli azoknak, a kikről ír s erről a magaslatról még kisebbeknek látszanak, mint a milyenek. Látásmódjában nincs semmi keserűség s ezért oly kellemes, vonzó az előadása. Mikor történeteit olvassuk, mintha egy igen jól nevelt, okos és jó ember meleg, szerény, affektálás nélküli hangját hallanók mögöttük. Mindezért történetei nem ragadnak el, nem nyitnak bennünk mélységeket, de mindig azt az érzést keltik hogy disztingvált, jó társaságban töltöttük időnket.

Gerhardt Gusztáv gyüjteményének katalógusa. (Rudolph Lepkes Kunst-Auctions-Haus, Berlin,) Két nagy, igen díszes kötetet küldött szét a berlini árverésrendező czég a világ összes múzeumainak és érdeklődőinek: néhai Gerhardt Gusztáv udvari tanácsos, ismert budapesti műkedvelő gyüjteményének katalógusát. Az első kötet az iparművészeti tárgyak, a második a festmények pontos leirását foglalja magában, összesen 117 illusztrációval. A gyüjteményt ez év márcziusában részletesen ismertettük. Minálunk olyan kevés a magángyüjtemény, s ennek következtében a műtárgyaukczió is, hogy ezt a hatalmas díszmunkát, mely pedig a külföldi nagy árveréseket mindig megelőzni szokott hasznos befektetés és így csaknem elkerülhetetlen attributum, jóformán az első publikáczionak ismerjük, mely magyar magángyüjtemény létét, azaz inkább megszüntét a művelt világ valamennyi múzeumának és érdeklődőjének hírül viszi. Érthető azok sajnálkozása, kik jobban szerették volna látni, ha az egész gyüjteményt a magyar állam vásárolja meg s elhelyezi közgyüjteményeinkben: de lehet-e követelni bár a leggazdagabb államtól is, hogy az összes értékes magángyüjteményeket, melyektől tulajdonosuk megválni akar, magához váltsa? Bizonyára nem s Angliában vagy Francziaországban sem látunk egyebet, mint azt, hogy a múzeumok aukcziókon csupán azon műtárgyakat vásárolják meg (és pedig gyüjtés vagy pedig magánosok jelentékeny anyagi hozzájárulásával), melyek a múzeumi anyag kiegészítése szempontjából rájuk nézve különös fontossággal bírnak. Magángyüjtők rendszerint specziális szempontok szerint gyüjtenek, úgy hogy teljes, kritika nélkül való bekebelezésük szükségkép megbontaná a minden múzeumban annyira kívánatos arányosságot, szétesővé tenné azt az anyagot, melynek egymás közt való összetartozása óhajtandó. Kitünő gyüjtőnk, Gerhardt Gusztáv, pl. meisseni porczellánból szedett össze annyi elsőrendű darabot, hogy ezek árából egy egész kis iparművészeti múzeumot lehetne összeállítani. Épen ez a gyüjteménynek legértékesebb része, de tudjuk, hogy az anyag igen számottevő része visszakerül hozzánk. A festmények is mutatják a gyüjtőnek csupán a legszebbet szerető, csupán a legjobbat megszerezni akaró törekvését: Gerhardt a régi mesterek közül is csak a legnagyobb neveket vásárolta. Az aukczió fényes kiállítású katalógusa egy magyar magángyüjtemény kincseit tárja fel világszerte s az ebben a csekedetben rejlő erkölcsi értékért, hírnévért az egész magyar kulturu hálájára tarthat számot. *k.*

A föld szelleme, Frank *Wedekind*, a nálunk is sokat emlegetett német drámairó leghíresebb darabjainak egyike, melynek előadása Budapesten is tervbe van véve, most megjelent a *Fővárosi Szinházak Műsora* című vállalatban. A fordítás *Benedek* Marczell gondos munkája.

A «Jó Pajtás», *Sebők* Zsigmond és *Benedek* Elek képes heti gyermeklapja november 12-iki számában első helyen közli *Ábrányi* Emil versét, *Szemere* György elbeszélését, *Dörmögő Dömötör* sportkalandjait *Sebők* Zsigmondtól, történetet az automobilról *Schöpflin* Aladártól, *Karafiáth* Jenő czikkét egy új, nálunk még kevéssé ismert sportról, a gyepi hockeyről, *Benedek* Elek versét *Gergely* Imre képéhez, a világ legszebb meséi rovatában *Daudet* Alfonz egy bájos meséjét, tréfás történetet a krokodilus-fogásról, *Benedek* Elek regényét. A *Kis Krónika* rovat aktualitásai, a rejtvények, szerkesztői üzenetek teszik teljessé e szám gazdag tartalmát. A «*Jó Pajtás*»-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona, egyes szám ára 20 fill. Mutatványszámot kivánatra ingyen küld a kiadóhivatal. (IV. ker., Egyetem-utcza 4.)

Új könyvek.

Szines kövek. Novellák, irta *Heltai* Jenő. Budapest, Singer és Wolfner; ára 3·50 korona.

Az én második feleségem. Regény, irta *Heltai* Jenő. Budapest, Singer és Wolfner; ára 3·50 korona.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: JAGICZA LAJOS a pannonhalmi Szent Benedek-rend tagja, aranymisés áldozópap, 79 éves korában Celldömölkön. — TÓTH LŐRINCZ, dr. jászóvári premontrei kanonok, kiskaposi plébános Kiskaposon. — Labányi és csomai BAY ISTVÁN, nyug. császári és királyi huszárkapitány, 66 éves korában Szinérváralján. — Makkoshettyei HETTYEY GYULA királyi kamarás, nyug. itélőtáblai biró, 81 éves korában Nagyváradon. — Dukai TAKÁCH SÁMUEL földbirtokos, a répczelaki ág. ev. hitv. gyülekezet felügyelője a soproni alsó esperességi ág. ev. hitv. tanítótestület díszelnöke, 51 éves korában Répczelakon. — TÁLASY ÁRPÁD ügyvéd, 64 éves korában Czegléden. — SOKORAY ISTVÁN magánzó, 51 éves

Báli-selyem ujdonság nagy választékban méterenként **1.15** koronától feljebb **bér-** és **vámmentve** a megrendelőhöz szállitva. Gazdag mintagyüjteményt postafordultával küld
HENNEBERG selyemgyáros **Zürich.**

Egyedüli teljesen pormentes, ruganyos és hygienikus padlózat, tökéletesen zajtalan, pormentes és meleget tartó, szövetszerü hatással. Izléses sima szinekben és Inlaid keresztül dolgozott modern mintázatokkal. :: **LINOLEUM** Legkitünőbb tartósság és egyszerü kezelés. Épitkezéseknél elvállaljuk az egész munkát. Szakszerü fektetési munkát biztositunk. :: Költségvetés díjtalan.
Elsinger M. J. és Fiai Bpest, V., Báthory-u. 6. Telefon 139—32. szám.

Svájczi selyem vámmentesen :: házhoz szállitva!
Kérjen fekete, fehér vagy szines uj lonságainkból **mintákat: duchesse, voile, satin souple, taffetas, crêpe de chine, colienne, côtelé, mousseline** 120 cm. széles, méterenként 1·20 K-tól kezdve. Ruháknak, bluzoknak stb.-nek való **bársony** és **peluche**, ugyszintén **bimzett bluzok**, valamint batiszt- pamut- vászon- és selyemruhák. Mi csakis garantáltan erős selyemszöveteket adunk el **vám- és portómentesen közvetlen magánvevőknek.**
SCHWEIZER & Co., LUZERN U 24 (Svájc.)
Selyemkivitel. Királyi udvari szállitók.

Oly hölgy a ki az egészséges bőrápolásra súlyt fektet, szeplőt eltüntetni, gyöngéden puha bőrt, valamint fehér arczbőrt elérni óhajt, kizárólag a
vesszőparipa-liliomtejszappant
használja. — Egyedüli gyártó:
Bergmann & Co. Tetschen a. E.
Darabja 80 fillérért minden gyógyszertárban, drogériában és illatszerkereskedésben stb. kapható.

RIDIKÜL-t

és egyéb finom bőrárut legelőnyösebben vásárolhat a készitőnél
CSÁNGÓ-nál
Budapest, IV., Muzeum-körut 5.
TELEFON: 67—00.
Olcsó szabott árak. Grand Prix aranyérem Páris.
A CZIM FONTOS!

Fog-Krém **KALODONT** Szájviz

Elsőrendü aluminium edények közvetlenül a gyárból.
Minden háziasszonynak kivánatos gyönyörü karácsonyi ajándék.
Kivételes ajánlat 6 főcsoportban:
L.L. 15 darab 30 korona. **L. 15 darab 35 korona.**
3 fazék, 3 lábas, 6 fedő, 1 tejforraló, 1 ránttottasütő, 1 palacsintasütő.
L.L. 20 darab 41 korona. **L. 20 darab 48 korona.**
4 fazék, 4 lábas, 8 fedő, 1 tejforraló, 2 ránttottasütő, 1 palacsintasütő.
L.L. 26 darab 59 korona. **L. 26 darab 67 korona.**
5 fazék, 5 lábas, 10 fedő, 2 tejforraló, 2 ránttottasütő, 2 palacsintasütő.
L. Elsőrendü aluminium edény különleges bronzabroncscsal. L.L. Elsőrendü aluminium edény bronzabroncs nélkül.
Dijtalan csomagolással, bérmentve házház szállitva. Meg nem felelőért a pénzt visszaadom. Sürgönyczim: Spindlera.
★ **Árjegyzék és használati utasitás ingyen és bérmentve.** ★
Spindler Adolf fém- és bádogárugyár,
Budapest, VII., Angol-utcza 8/a.

Istók János

Bem apónak, a szabadsághare hősének nemsokára szobra lesz a bpesti Döbrenta téren. Istók kapta a szobormegbízást, ez a pályamyestes mű. (Keppel)

Magyarország

1932. szept. 24.

U. 3176

Istók János

nobrász U. 838

Pesti Hirlap

1913. okt. 11.

(Bartha Miklós

nobra.)

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
320 1930 szám.
1930 nó. 16. n.

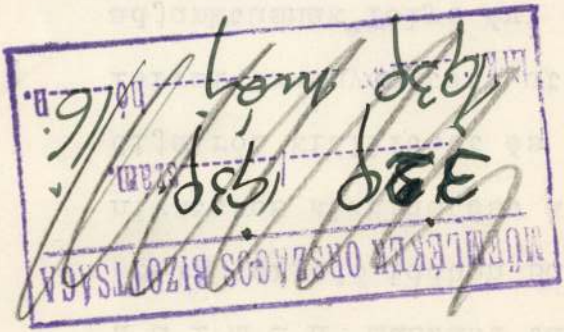

ar hó 25-ig terjedő időben
sza történt hivatalos kikül
ről és napidijairól kiállit
pengő 01 fillérrel érvényes
K á l m á n műszaki tanács
28-ig terjedő időben Budape
hivatalos kiküldetése alkal
dijairól kiállitott és 55 F
lérrel érvényesitett utiszá
adjunktusnak folyó évi márc

A Műemlékek Országos Bizott

MDK

Istók János

Bem, szobor másn,bronz

Tasás Ernő: Az I. Magy. Képzőmüv. Kiáll. kisebb szobrai és kisplasztikai müvei. Kis Ujság, 1950. szept. 13. 4 l.

Istók János

Kovalovszky Márta: Egy mozdulal története Kritika 1979/7 20-21.o.

6

6.

Istók János: Bem-szobor 1934

Kiválóan alkalmas hadvezérek, katonák jellemzésére, kissé zord tekintettel, acélos karral, határozott irányba (az ellenség, a támadás iránya, a küzdelem célja vagy csak általában ELŐRE!) mutató ujjal.

Istók János

1934-ben alkotta a Bem József téren felállított Bem József szobrát.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973 1335 l

110 l

Istók János

Legismertebb alkotása Bem József szobra. 1934-ben mintázta meg, egy szobospályázatra készítette s az ő munkáját állították fel a budai Bem-rakparton.

A Hét, 1972. márc. 17. 3 evf. 11 n. 9 p.

Istók János
szobrán

/1873/

Beni szobra /1934/

A magyarország műv. tört. I. 496.

Corvina 1971.

Istók János

KÉPES PESTI HIRLAP

LVI. ÉVFOLYAM, 95. SZÁM

1934 MÁJUS 15, KEDD

A Bem-szobor leleplezése.

Bem apó szobra, Istók János alkotása.

A kormányzó leteszi koszoruját Bem apó szobrára.

Baltázs György táborszernagy ünnepi beszédet mond.

Lepkovszky Szaniszló lengyel követ koszorut helyez a Bem-szoborra.

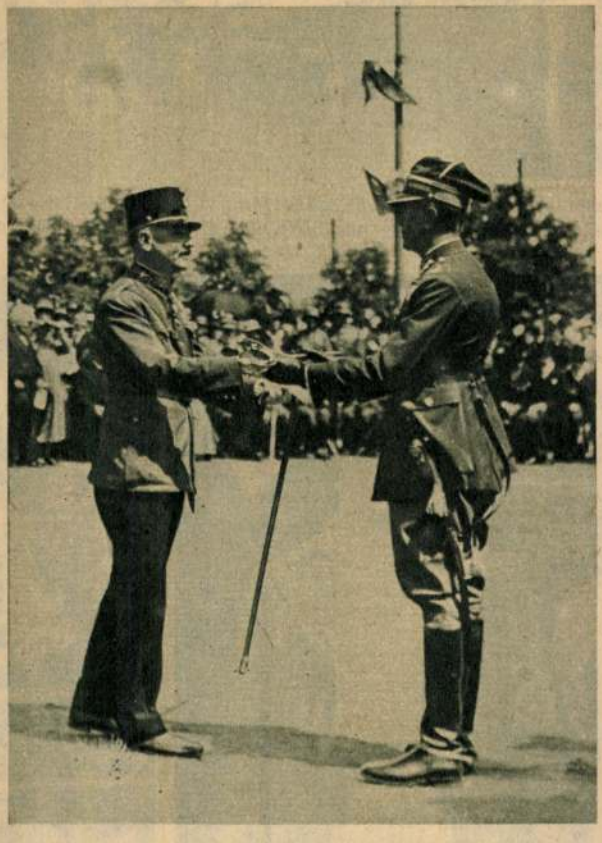

Gróf Bem de Cosban Vladimir lengyel őrnagy átadja Bem kardját Aggházy Kamil ezredesnek, a Hadtörténeti Muzeum igazgatójának, a muzeumban való megőrzés végett.

Bódy Tivadar, Budapest nyugalmazott polgármestere, meghalt.
(Székely A. felv.)

A Pázmány Péter Tudományegyetem ünnepélyes közgyülése hétfőn az egyetem alapitásának 299-ik, ujjáalakitásának 154-ik évfordulóján. Baloldalon: József kir. herceg, az egyetemi tanács asztalánál Balogh Ernő, Aistleitner József dékánok, Angyal Pál rektor, Kuncz Ödön és Korniss Gyula dékánok.

Baloldalon: dr. Nagy Zsigmond min. tanácsos, kir. tanfelügyelő, aki vasárnap a Nemzeti Gyermekhéten a magyar anyák önfeláldozásáról mondott beszédet.

Németország legnagyobb szárazföldi utasszállitó repülőgépe, a „Hindenburg tábornagy" vasárnap estefelé, miután több kört irt le Budapest fölött, leszállt Mátyásföldön.

Bercsi Oszkár és Molnár Aranka a Budai Szinkör „Élet és mámor" c. darabjának két főszerepében.

Az angol válogatott labdarugócsapat, mielőtt Prágába utazott volna, a vasárnapot Esztergomban töltötte. Baloldalon: Cooper, a hires hátvéd; jobboldalon: a csapat tagjai és kisérőik az esztergomi strandon.
(Bauer Imre felv.)

Istók János

ISTÓK JÁNOS BEM SZOBRA. Mint már arról hírt adtunk, a Bem szobor pályázatát *Istók* János szobrászművész nyerte meg. Annál nagyobb örömmel regisztráljuk ezt a hirt, mert a pályamunka valóban megérdemelte az első díjat. Istók János jellegzetes monumentalitásra törekvő művészete kapott formát ebben a szoborműben. Már a kompozició magvát képező felfogása igen sikerült fejlesztési alapot adott a monumentumnak, mert Istók úgy ábrázolja, abban a mozzanatban örökiti meg a nagy szabadsághős emlékét, amikor Bem a piski híd visszafoglalását tűzi ki katonái feladatáúl. Ez a feladat, annak teljesitése volt hivatva a csata sorsát eldönteni. A hadvezér mozdulatában benne is van a sorsdöntő akció lendülete, szuggeráló akarata, diadalmas vágya. A parancsoló lendületen érzik a diadal. Hős fiainak ellenállhatatlan szuggerálása ez, a nagy hadvezér akaratának átvitele a katonákra. Bámulatos, hogy Istók János mennyire sűrítetten ki tudja fejezni ezt a mozzanatot és Bem tábornok személyi varázsát katonáira. A mellékfigurák akciói öntudatosan egészítik ki a főalak figurájának míntázásbeli és kompoziciós szobrászi tartalmát. A mellék-akciók szinte koncentrikusan vannak beállítva a főalak lendületének irányába. Azt viszik előre. Annak lelkes mozdulatát, gesztusát kapják fel és ágyúcső, katona, a költő figurája mind szinte együtt dobbannak a főalak ütemére.

Valljuk be, gyakran a félelem érzése fog el bennünket, mikor egy ilyen emlékműre pályázatot hirdetnek. Félünk attól, hogy valami sablonos szimbolumot, vagy retorikus szólamot kapunk az életvalóság helyett. Istók János szoborműve azonban kellemes meglepetés. Nemcsak emlék, hanem szobor is. Nemcsak szobor, hanem élet is.

Képkörmüvészet 1932. 55. 12.

löz
egy
dal
látá
tiku
ved
gét,
virá
Ba
nak
sch
feil

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1960 JÚN 2

ORSZÁG VILÁG

117

A Ráday utcai Ifjúsági Klubban nyílt meg a ferencvárosi képzőművészek kiállítása. Két kép a kiállításról:

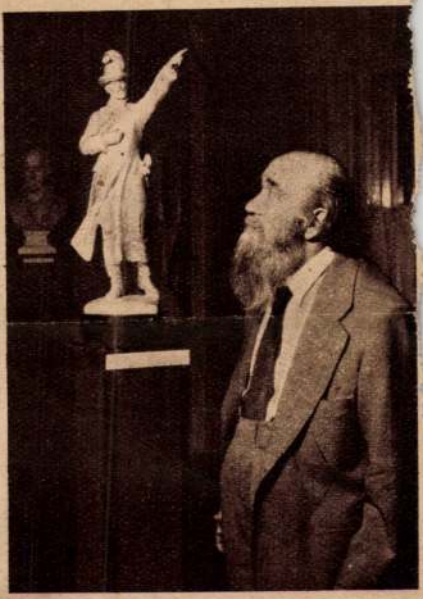

Istók János szobrászművész és Bem-szobra

NYÁR A Balti tenger PARTJÁN

Három óra hosszat tart a repülőút Moszkvától Rigáig, a Lett Szovjet Szocialista Köztársaság fővárosáig. Rigát három oldalról sötétzöld erdők, fenyvesek

Istók Zdenes

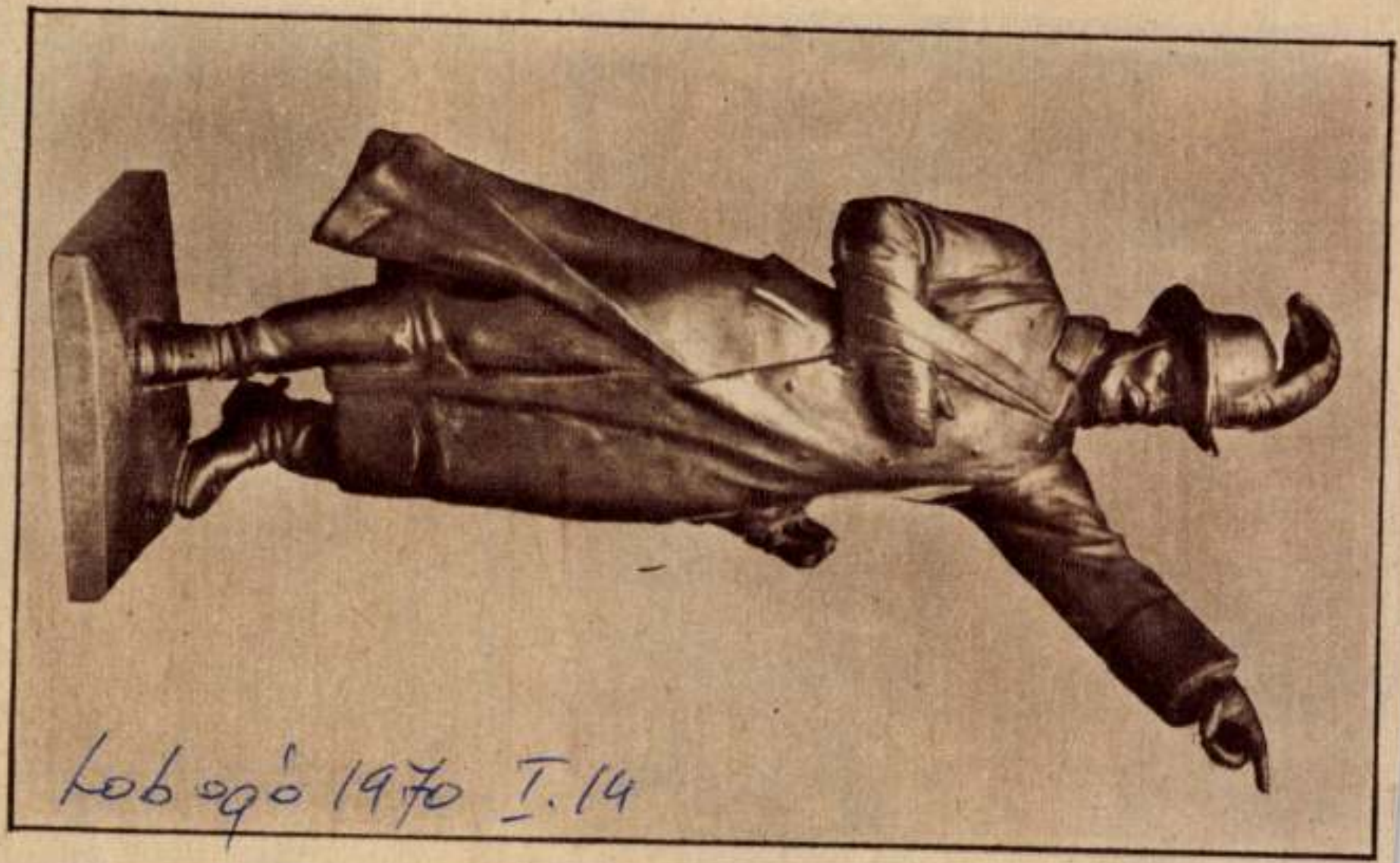

Lobogó 1970 I. 14

Bem tábornok, Istók János munkája

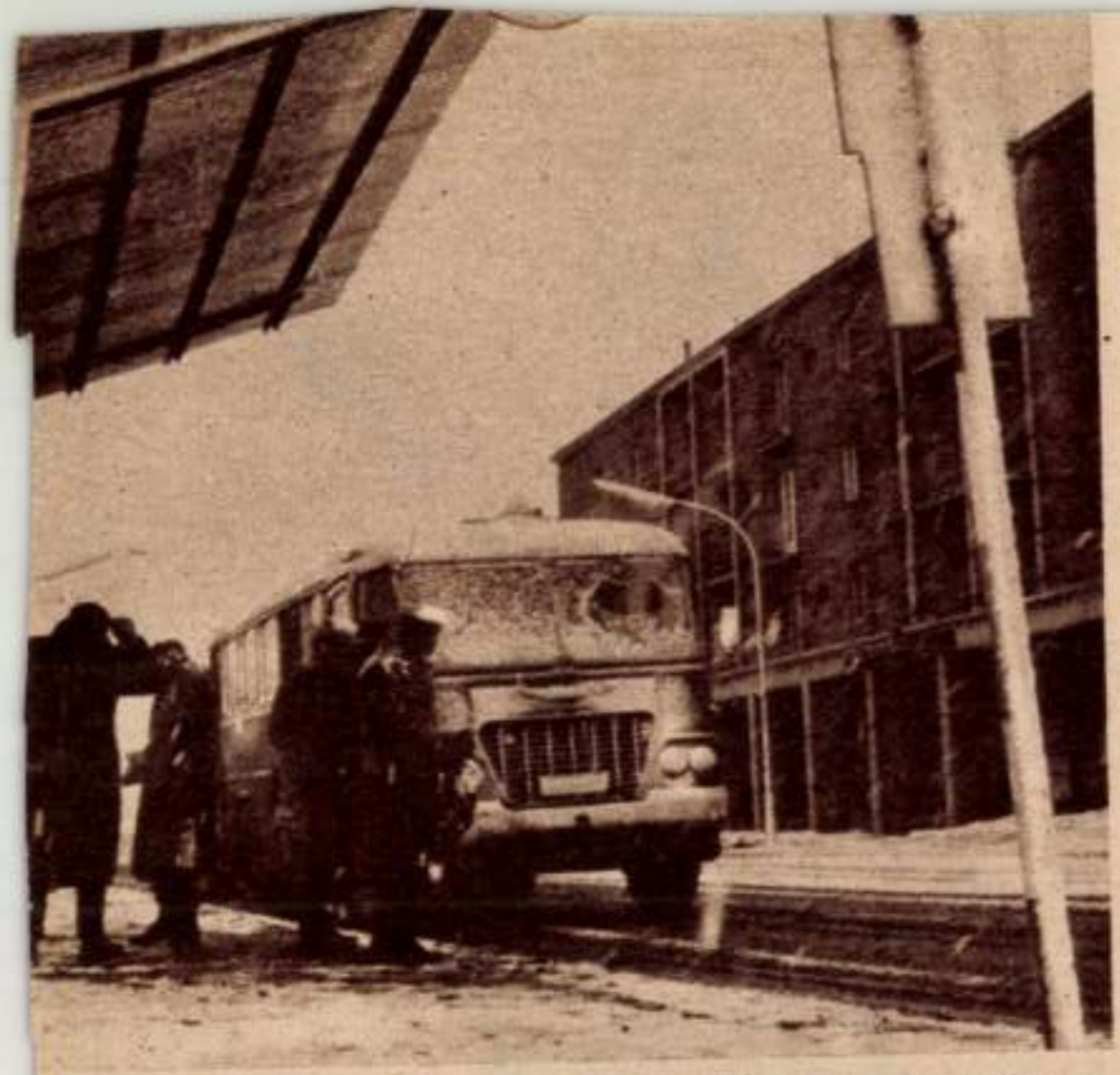

honnan keveredett ez a lovaskocsi a Belváros-
S honnan érkezik a metsző szél, a borotva-
éles tömérdek hókristály

Tzlók János

Képes melléklet 1934 május 13

Bem tábornok szobra, melyet ma lepleznek le a Pálffy-téren

A győri Rákóczianum díszruhás festői cs

Express hirdetések

Ebbe a rovatba délelőtt 10 óráig fogadunk el hirdetést. — A szombati és hétfői lapok részére a hirdetések már előző nap feladandók. — A legkisebb hirdetés ára 4 pengő.

Mai ajánlatunk:

Gyermek
lakk pántoscipők
varrott rámával
23—26 5.80 | 27—30 6.80 | 31—35 7.80 | 36—39 9.80
FENYVES
Kálvin tér 7

Futószőnyegek összekötők
nagy választékban
Lakástextil IV, Régi posta ucca 10

BÉRAUTÓ
8 P temetőbe. Óránként 3 P
Kilométerenként 28 fillér
Movolin garázs 146-34

8 P BÉRAUTÓ temetőbe. Óránként 3 P
Általános bérautó 25-4-35

LUXUS BÉRAUTÓ
km 28 fill. Temetőbe 8 P
Tauber 83-8-24

BUICK LUXUS **BÉRAUTÓK**
közismerten legmodernebbek
Elite bérautó-üzem 445-58
4181

Utalvány
legújabb „F9" fotoárjegyzékünkre. Alkalmi vételek, csere (részletre is)
CHMURA
IV., Ferenciek tere 2.
VII., Erzsébet kör út 22.

BÉRAUTÓ
8 pengő temetőbe. UNIÓ, Korall u. 4. 91-2-42.
Használt autóeladás.

7 P BÉRAUTÓ temetőbe. Óránként 3 P
TEL.: 249-91.

BÉRAUTÓK 6 sz. luxus kocsik
8 P-től temetőbe BAROSSBÓL 444-12 4169

9 P Kasha nadrágok
maradékokból
Deutsch Mór és Fiai,
Károly körút 28., Városháza

MOTALKÓ 39 fill.
Olcsó garazsirozás, átvonuló kocsik részére is.
Telefon: 444-12 BAROSS GARÁZS Baross u. 93
4169

ÁGYNEMŰRE
FEHÉRNEMŰRE
ARANYEGYPT

Prima **vörös salak**
sárga kerti murva legolcsóbb:
Tignum-Sugár cégnél, Sándor ucca 26. Tel. 379-08

BÉRAUTÓ
1 órára 3 pengő
Budapesten vámon belül. Temetőbe és kirándulási helyekre megegyezés szerint.
UNITAS Rt.
Telefon: A 923-85

Nagyon jó
férfi fürdőtrikók
KOVÁCS VICTOR
IV., Petőfi Sándor ucca 11.
VI., Király ucca 2.

Ebédeljen a
Bellevue
kerti polgári
éttermében!
Egyszemélyes
menü P 1.40

Gyermekének
nyári sportinget
olcsón és jól vásárolhat
Jaeger Tanár Társulatánál
IV., Bécsi u. 5. Deák Ferenc u. 1

A MINTA-VÁSÁR tartama alatt **autógumik**
újak és használtak minden méretben, rendkívül olcsón. Futófelületezés, peremdróttörés és egyéb javítások garancia mellett. Fuvarozóknak nagy engedmény. GUMIKLINIKA
Jókai u. 36. Tel. 247-32

WIENI HÁZAK
adás-vétele
Házkezelések
Brüder Barát, Wien,
I., Kärntnerring 2.
Telefon U. 42-194, U. 42-295

2-tonnás használt
jó állapotban levő
teherautót
vásárolnánk
Külföldi gyátmány is figyelembe jöhet. Ajánlatokat fizetési feltételekkel „Üzembiztos" jeligére a főkiadóba kérünk

Sörapparátok, székek, asztalok, abroszok, szalvéták, alpaka ezüstevőeszközök, használtak, nagyon olcsón Rosenfeld, Népszínház u. 31

Hajhullását
korpaképződését
„CAPILL" hajápoló megszüntetl.
Biztos eredmény! Kis üveg 1.50, nagy 3.50. Minden szaküzletben kapható!

Ragaszkodjon mindenütt a
Püspöki Bérpincer. t. Vác
Vermouth-jához

FŰZŐ, GUMIHARISNYA
Hungária üzleteiben:
Akácfa ucca 2. Váci ucca 16.
Üllői út 40. Kossuth Lajos u. 8.
Krisztina tér 3. Újpest, Árpád út 67.
Kispest, Üllői út 119.

BAGARIA MOLY-PAPIR-ZSÁK
tökéletes védelmet nyujt.
DETSINYI RT. patent. — Mindenütt kapható

Fiat-service
Lomb ucca 29. Tel. 92-5-78, 90-0-13

10 darab friss lámpázott
tojás 35 fillér
Párisi Nagyáruház

Ruha, kabát, komplé
legolcsóbban
HOLZER
női divatházában
IV., Váci ucca 26.

Weekendre!
48 pengős
„City" tropical
öltönyt vegyen
VIII., RÁKÓCZI ÚT 11.

QUINT nőifodrász
Rákóczi út 40.
KOMOL
hajfestékkel fest.

ESŐ- és PORKABÁT
legolcsóbb a készítőnél
Bálvány u. 3
Erzsébet térnél
Márton és Szász

ÚJ SZÍNEK Fehérróka szürkére, kékrókára, Vörőeróka ezüstrókára, kékrókára, keresztrókára, szürkére, alaskára. Fakult nyest, nerz, coboly, skunks blendolása. Perzsia, fényesítése Weil Manó szőrmefestő és kikészítő, VI., Forgách ucca 22—24. Tel. 912-38

Használt és új **bőröndök**
vétele, eladása, becserélése
WEIL, Népszínház u. 26. Tel. 442-08.

Elegáns
esőkabátok
legolcsóbban LICHTWITZ KÁROLY
gumiszaküzletében
Teréz körút 4. Telefon: 22-3-89

Ford csukott
1929-es típus, alig használt, eladó.
Vajda, Sajó u. 5. Telefon: 45-1-62

Használt
kertibútorok
vas- és faszékek, asztalok
kertiernyők
kosárszékek, újonnan is igen olcsón, HEXNER, Király ucca 25

Nyári üzemeknek
kiválóan jó zenekari
zongorát, pianinót
legjobban legolcsóbban a
MUSICA R. T. ad bérbe
VII, Erzsébet körút 43
Díjmentes karbantartás!

Avizes fürdőtrikó rontja alakját
NIENTE
a vízhatlan fürdő-melltartó ideális alakot ad
Egyedárusító VARGA finom kötöttáruk, Kossuth Lajos ucca 11., Petőfi Sándor ucca 6

Epp tábornokot „hidegre tették"

Prága, május 12
(Az Est külön tudósítójától)

A *Deutsche Presse* állítólag hiteles forrásból szerezte azt az értesülését, hogy a nemzeti szocialista államhatalom »hidegre tette« *Epp* tábornokot, Bajorország birodalmi helytartóját, aki a legkomolyabb jelölt volt *Hindenburg* elnökösködésének letelte után a birodalmi elnökségre.

Epp tábornokot szabadságra küldték,

amelyről nem fog visszatérni helytartói állásába. Ezt az állást a birodalmi kormány ideiglenesen *Streicher* Gyulával, a nemzeti szocialista párt közép-frankeni kerületi vezetőjével, *az emlékezetes zsidóbojkott megszervezőjével töltötte be. Epp* tábornokra állítólag azért haragudott meg az államhatalom, mert

hithű, sőt vakbuzgó katolikus,

aki körül Bajorország katolikus népe tömörül, amiért a protestáns államegyház hívei őt »*Madonna-tábornok*« gúnynévvel illetik.

Revolvermerénylet Brüning volt kancellár ellen

Kopenhága, május 12
(Az Est külön tudósítójától)

Egy német rohamosztagos, akinek menekülnie kellett Berlinből, mert felettes hatósága ellen fegyelemszegést követett el, egy kopenhágai lapban közli, hogy

a mult héten Berlinben revolveres merényletet kíséreltek meg Brüning volt kancellár ellen.

A tettes egy rohamosztagos volt, aki *kétszer lőtt Brünnigre, de a golyók célt tévesztettek.* Azt mondja, hogy nem ez volt az első merénylet az egykori kancellár ellen és

mindannyiszor rohamosztagosok akarták eltenni láb alól.

Egyízben meg is sebesült *Brüning*, akkor megírták, hogy kórházban ápolják, elhallgatták azonban, hogy *merénylet alkalmával sebesült meg.*

Nappal változatlan, éjjel hűvösebb idő

— Az Meteorológiai Intézet jelentése —

BUDAPESTEN MA DÉLBEN 24 C FOK VOLT A HŐMÉRSÉKLET. Várható időjárás a következő 24 órára: Mérsékelt északi, északkeleti szél, változó felhőzet, több helyen zivatar. Az éjszakai lehűlés valamivel erősödik, a nappali hőmérséklet alig változik.

A Dunántúl már voltak nagy zivatarok

Tovább tart a meleg idő

— Az Est meteorológiai tudósítójától —

Hosszú idő óta *tegnap először kaptak hazánkban nagyobb területek számottevő esőt.* A Dunántúl, Zala és Somogy megyében, valamint Győr, Tata és Bonyhád környékén a délutáni órákban *erős zivatarok* fejlődtek ki, amelyek helyenként *10 mm-t meghaladó csapadékmennyiséget* adtak. Egyes helyeken, így a főváros közvetlen közelében is *jég esett.* Az országnak a Dunától keletre eső részein *Nagykőrös kivételével nem volt számottevő eső.* A hőmérséklet mára kissé csökkent.

Lényeges változást vasárnapra sem várhatunk: tovább tart a meleg idő, legfeljebb *az éjszaka folyamán lesz valalmivel hűvösebb,* de a hőmérséklet 10 fok alá nem fog menni. Holnap délután ismét lehetnek *egyes helyeken zivatarok.* A légáramlás északi, északkeleti marad, de *veszít erejéből.*

Az időjárási elemek várható értékei Budapesten: legalacsonyabb éjjeli hőmérséklet 11—13 fok, déli hőmérséklet holnap 24—26 C. fok. **T. G.**

Tartott irányzat a gabonapiacon

— Az Est tudósítójától —

A gabonatőzsdén a beérkezett különböző hírek hatása alatt nem változott az üzlet iránya. Várják a földmüvelésügyi miniszter mai jelentését és ezért némi tartózkodás észlelhető a vásárlók körében.

Búzáért a tegnapi zárlati árakat kérik, de a forgalom megindulása előtt üzlet nem fejlődött ki. A *rozs* irányzata inkább szilárd és néhány fillérrel a tegnapi záróárfolyam felett jelentkeztek a vevők a piacon. A *tengeri* üzletben egyelőre árváltozás nincs.

A *készárupiacon* az irányzat változatlanul szilárd, bár a kínálat megjavult. Élénkebb az érdeklődés *rozs* iránt is, amelyért budapesti paritásban a tegnapi árakat fizetik. A tengerit csehszlovákiai határállomások felé keresik és kompenzációs alapon a budapesti árakat fizetik érte. A *lisztpiacon* árváltozás nincs.

Kisebb árjavulás az értéktőzsdén

A mai értéktőzsdén barátságosabb hangulat mellett *javuló irányzat* érvényesült, ami különösen a fixkamatozású értékek piacán idézett elő jelentősebb árjavulást. A *részvénypiac* ma is üzlettelen volt, árfolyamai azonban egy árnyalattal javultak.

Nemzeti Bank (128.5) 131—129.50, Kőszén (247) 248—248.50, Salgó (19.2) 19.45 Urikányi (37.8) 38, Rima (20.4) 20.9, Nasici (67.5) 69, Magyar Cukor (86.75) 88.55—88, 1914. évi fővárosi kötvény (44.65) 44.72—45.68, 1927. évi fővárosi kötvény (47.5) 48.25—48.

Részvényeket kényszer- és hadikölcsönt, valamint bármilyen értékpapírt magas áron vásárol és mindennemű felvilágosítással szolgál: Barnabank, V., Nádor ucca 26. Tőzsdével szemben. Tel.: 213-16, 104-67

Felelős szerkesztő és kiadó: Salusinszky Imre
Szerkesztő: Kemény Simon
Kiadótulajdonos: Az Est lapkiadó r.-t.
Igazgató 1910-től 1930-ig: Sebestyén Arnold
Az Est-lapok külföldi fiókkiadóhivatalai: Wien, I., Kohlmarkt 7.
Kéziratot nem őrzünk meg és nem adunk vissza

Ma a 12., 13., 14. és 15. oldalon is közlünk Express hirdetéseket

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat nyomása. (Nyomdaigazgató: Wózner Ignác.)

ÜNNEPÉLYESEN LEPLEZIK LE HOLNAP BEM APÓ SZOBRÁT

— *Az Est tudósítójától* —

Vasárnap délelőtt leplezik le a *Pálffy* téren

a legendás nevű Bem apó szobrát,

Istók János alkotását. Bem Józsefnek már állott szobra Marosvásárhelyen, de a románok azt *eltávolították*. Igy most *budapesti szobra fogja hirdetni dicsőségét* és fűzi szorosabbra a magyar—lengyel barátságot.

Regény volt *Bem* József élete. 1795-ben Tarnowban született. A varsói katonaiskola elvégzése után 1812-ben a fiatal tüzérhadnagy *a francia hadsereg szolgálatába állt* és végigküzdötte az oroszok elleni hadjáratot. Amikor 1815-ben újra szervezték a lengyel hadsereget, otthon *szolgálattételre jelentkezett.* A varsói tüzériskola tanára lett, de nemsokára *hazafisága és szabadelvűsége miatt*

hadbiróság elé állították és börtönbe zárták.

Sándor cár halála után, 1825-ben szabadult ki rabságából. 1831-ben a lengyel forradalomban *tábornok lett és a lengyel tüzérség főparancsnoka.* A forradalom leverése után Párizsba menekült, 1848-ban *felajánlotta Kossuth Lajosnak szolgálatait.*

A szabadságharc leverése után Törökországba menekült és *Aleppóban halt meg 1850 december 10-én.*

A Magyar Lengyel Egyesület elnöke, az 1933 őszén elhúnyt báró Nyáry Albert és *Miklóssy* Leó Ferdinánd főtitkár ötletéből megalakult a Bem-szoborbizottság, amelynek elnöke *József Ferenc főherceg lett.*

A szoborleleplezési ünnepségen *a kormányzó is résztvesz* Az éjszaka

nagy lengyel tiszti küldöttség

érkezett Budapestre, köztük a Bem-divizió parancsnoka, *Czerwinsky* ezredes. A Bem-bizottság képviseletében *Dunin-Wolsky* Leo ezredes, a Bem-család képviseletében gróf *Bem* Szaniszló őrnagy vesz részt az ünnepségen. A lengyel kormányt *Kertzinsky* Szaniszló meghatalmazott miniszter képviseli.

A lengyel vendégeket a nyugati pályaudvaron *Lepkovszky* Szaniszló budapesti lengyel követ és a *Bem-tüzérek 12 tagú tiszti küldöttsége* élén vitéz *Magasházy* László ezredes, a magyar—lengyel kamara nevében gróf *Csekonics* Iván, a külügyminisztérium nevében báró *Villani* Lajos követségi tanácsos, a Lengyel Magyar Egyesület nevében *Szviezsényi* Zoltán miniszteri tanácsos és a Bem szoborbizottság nevében *Tomcsányi* János fogadta.

Ma éjjel *300 tagú lengyel küldöttség érkezik,* amelyet szintén ünnepélyesen fogadnak. Ezzel a küldöttséggel jönnek Czensztoszchovából

a visszatelepített Pálosok,

akik elé *Pfeiffer* Gyula államtitkár és *Ripka* Ferenc volt főpolgármester utazott ki.

Vasárnap délelőtt szenteli fel a Pálosok gellérthegyi kolostorát gróf *Zichy* Gyula kalocsai érsek, vasárnap délelőtt avatják fel a Ferencvárosban *Szobiesky* János emlékművét, *Körmendi Frimm* Jenő alkotását is.

A Munkácsy-Céh kiállítása az Ernst-múzeumban

Irta: Szomory Dezső

Minden jó szándékom és törekvésem mellett, hogy mai szerencsétlen világunkban tőlem telhetőleg segítségére legyek festőművész kortársaimnak, — mégsem merném azt mondani, hogy a Munkácsy-Céh e kiállítása, a remekművek gyüjteménye. Nem, ezt nem merném mondani. Holott a legcsekélyebb művészi törekvés is, ha őszinte, arra a bátor és sokszor lírai feldícsérésekre buzdít, ami szerencsésen megkülönböztet a képzőművészeti szakiró-tudósoktól. Amit én tudok szép tájak s szép formák előtt a vásznakon, azt mind a szívemtől tudom s az első érzésem mindig a meghatottság, mikor egy-egy festő álmát követem...

Sajnos, ezúttal, ebben az értelemben alig van mit követnem s beérem, vigasztalásul, hogy D. *Róna* Emmy fiatal festőművésznő kövessen engem, amint kedvesen végigkalauzol a termeken s elsőbben is a saját képeit mutatja meg, a *Nővérek* és az *Anyaság* című kompozíciókat, amelyek színben, érzésben, kifejezésben nagyon finom munka. Egy finom női lélek művei.

A mi meglepő, hogy *mestereink* sem nagyon tündökölnek ezen a kiállításon. *Magyar-Manheimer* szürkekék színvilágát variálja nagyobbszerű lendület nélkül, *Kosztolányi-Hann Szajnapart*-ját valami óbudai rakodópartnak nézem, ami nyilván az én hibám, mert mind a két partot ismerem s magát *Iványi Grünwaldot*, aki régi nagyrabecsült barátom, csak úgy tudom megérteni két vázlatos balatoni képével, hogy hozzájuk képzelem e nagyszerű művészeink kora ifjúságát, a mi vagy nem változott, vagy visszatért... Általában feltünő az, hogy régebbi nagy festőink, mint Csók István is a Nemzeti Kiállításon, mennyire megfiatalodnak! Ugyanígy *Glatz* Oszkár is azzal a nagyon színes *Parasztmenyecské*-jével. Viszont *Márk* Lajos, miképpen Tizián, évről-évre jobban s szebben fest és *Kernstok* Károly nagyon művészi, nagyon finom és érdekes azzal a *Nyári felhők* és *Nyáj* cómű lírai műveivel. *Vidovszky* Béla sűrű zöldje nagyon üde, nagyon derüs s *Biai Fögler* fekvő női aktja amennyire erőteljes s kifejező, épp annyira sex-appeal nélkül való. Másrészt *Fried* Pál *Táncosnő*-je olyan vonzó és izgató, hogy a *La Vie Parisienne* címlapját diszíthetné, ha nem Ernstnél lógna a falon... *Herman* Lipót a régi, őserejű művész, — a *Delila*, a *Tavasz*, a *Tengerpart*, a tárlat legjobb művei közül valók, mind heves, mély, érzéki, — ezeknek még lehet örülni! *Szőnyi* István *Nyári eső*-je igazi költői vizió, *Szlányi* Lajos *Svájci házai* a hóban nagyon érdekesek, ha nem is nagyon értem művészi jelentőségüket, viszont nagyon értem ezt a kitünő *Förstner* Dénest azzal a férfifigurával, aki egy esti tájból néz ki a világra s olyan egyedül van, olyan egyedül!

Kiről szóljak még? A legjavát már említettem. De majdnem elfelejtettem *Cserepes* István *Gellérthegyi táj*-át, amit bár el tudna adni, olyan szép! A nagyteremben *Márffy* Ödön *Kertész*-ét látom az utolsó pillanatban, holott ez dominál itt, e nagy művészünk minden bravurjával. Itt vannak *Ámos* Imre keserűn álmodó asszonyai, de festői hittel és szeretettel megalkotva s itt van *Kolba* Mihály kissé súlyos *Angyali üdvözlet*-e s *Rozgonyi* László *Kaánai menyegző*-je, ami egészen más, mint a Louvre-beli Veronése. Meg kell valani, hogy bátor és eredeti kép. *Perlroth Csaba*, ugyanebben a teremben, a régi, finom, költői festőművész. Nagyon figyelemreméltó *Orsós* Ferenc virágos képe, olyan derűs reggeli fényekben, hogy minden zeng és virul és illatozik rajta! Hasonlóképpen ügyelemreméltó, nagyon egyszerű és nemes a *Körmendi* András női portréje.

Még szólanom kell *Hüvös* László és *Lányi* Dezső szobrászművészekről. Mindegyik egy-egy kollekcióval szerepel. Hűvös nagyon szugesztív és költői, Lányi csupa hév és erő, — az igazi élet nagy meglátója márványban és bronzban!

Erős, vérbő, kövér emberek igyanak naponként, reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosit, számottevően előmozdítja az emésztést és kitünően szabályozza a vérkeringést.

Express hirdetések

Ebbe a rovatba délelőtt 10 óráig fogadunk el hirdetést. – A szombati és hétfői lapok részére a hirdetések már előző nap feladandók. – A legkisebb hirdetés ára 4 pengő.

A TABÁN tőszomszédságában (a szó legszorosabb értelmében vett határközösségében) a Belvárostól egy sétányira fekvő Sashegy leitői **igen nagy fejlődés** alatt állanak. Kérjen telkeiről ingyen prospektust ÉpíttetőK KÖzgazdasági részvénytársasága, XI., Gellérthegy déli lejtője, **Serleg ucca 9.** Tel.: 68-7-75 vasárnap is.

Garanciával kezelek szépséghibákat orvos özvegye, Vajda Zsigmondné Kozmetika, Lipót körút 6. I. emelet 4.

Gyermeküdülő Balatonszárszón, 5—16 évig. Homokstrand. Gondos felügyelet. Hízó-, lég-, kúra. Idegennyelv. Sport. Napi P 4–4 50. Felvétel: **dr. Münczer** vezetőorvosnál, Népszinház u. 53. (446-65) Prospektus. 4213

Törött szobrokat és vázákat szakszerűen **helyreigazít** szobrászművész. Lipót körút 18. sz. Telefon: 150-74. 4218

Belvárosban, dunai 5-szobás hallos úrilakás központi fűtéssel, melegvízzel, november 1-re **kiadó. IV, Ferenc Józsefrakpart 26.**

Nyaraló különálló épületben, bútorozott két szoba, fürdőszoba, veranda, konyha. I, Hidegkúti 75, **kiadó.** T. 640-24. 4177

AUTÓGUMI új és használt, minden méretben kapható. Mindennemű gumijavításokat, újjáalakításokat, drótperemtöréseket garanciával készít **Pauszka**, V., Csáky ucca 8. (Nyugatinál.)

Házassági összeköttetést keresek római magyar gyáros s abbáziai magyar orvos részére. 16-áig fogadok 4–6 között, Gellértben 452. 4170

Gyönyörű napfényes elsőemeleti **4 szoba hallos modern lakás** augusztus 1-re olcsón **kiadó** Zápolya u. 22. Csáky u. sarok

Hőhullámot jósolnak májusra. Csodásan és olcsón üdülhet a farkasvölgyi **Park-penzióban** I. Torbágyi ut 110. Telefon: 65-2-75. 59-es végállomásánál. Fürdőruháját hozza magával. Szobák ellátás nélkül is. Week-end. **Tejivó**, zene, tánc.

Teherliftet 4181 használtat, jó állapotban **megvételre keresek.** Tel.: **338-31.**

Gyüjteményemből eladok Szőnnyi, Szüle, Knopp, Magyar-Manheimer, Czencz és Csuk Jenő **festményeket.** Telefon 370-54 4164

Keleti Károly uccában **3 emeletes** 30 éves adómentességgel luxus kivitelű **bérház** 10% évi tiszta jövedelemmel **eladó.** 458-91

Kaas Ivor ucca 9. sz. 2- és 4-szobás pompás, fehérzománcú **komfortlakások** azonnalra is. Házkezelőség. Lónyay ucca 7. 856-43. 4174

Budai belterületű emeletes 5 szoba-hallos családiház árnyas kerttel 44 000 pengő, készpénz 28 600 pengő. A többi hosszúlejáratú dollárkölcsön. Ház előtt 2-es autobusz, 75-ös villamos. Ugyanilyen bérbeadó. Tel. 532-76, d. u. 3—5 között.

Négyszobás modern lakást keresek augusztusra Lipót körút környékén, esetleg hallal. „Állandó 4176" jeligére a főkiadóhivatalba.

Vörösmarty téren nagy kirakatokkal rendelkező **üzlethelyiség** azonnalra v. későbbre olcsón **kiadó** Érdeklődéseket továbbít **Balogh Sándor hirdetőirodája,** V., Bálvány ucca 12. sz.

Nem **göndör**, hanem **hullámos Botár tartós ondolálása** amerikai Engén géppel. **Mélyen leszállított árak!** V., Lipót körút 5. Telefon: 156-30.

Lupasziget parcellázása Legszebb weekend- és fürdőtelep, összes közművek, MFTR hajóállomás. **Telkek 900 pengőtől. Helvetia.** Telefon **159-50**

Világhírű ólomkristály ajándék és dísztárgyak rendkívül olcsón kaphatók. Damjanich ucca 54, I. emelet 6. szám. Címre ügyelni!

Tabáni hangulat ÖZV. BAGYIK VINCÉNÉ VENDÉGLŐJÉBEN II., Csalogány ucca 27 Ismét *Burghardt fivérek muzsikáinak.* 4230

Balatonalmádin OTTÓ PENZIÓBAN már 6 pengőért kaphat teljes napi penziót hideg meleg folyóvizes, komfortos szobákban

A város legszebb részén, a valóságban is 10%-ot jövedelmező 30 évig adómentes, teljesen új, modern **bérház** kényszerből sürgősen **eladó.** Közvetítőt díjazok. Tulajdonos tel. 953-38. 4238

Stefánia út 43, Apartement House **2-szobás, loggiás garszónlakás** fűtés, melegvíz, teakonyha, kívánatra garázs, kiszolgálás. Telefon. **Legnagyobb luxus-komfort, mérsékelt ár**

Vérmezőre néző, modern, új házban két (2) szoba hallos, gyönyörű napsugaras **lakás kiadó.** Krisztina körút 119. Karácsony u. sarok 4162

Úriháznál elsőrendű **ebédkoszt kapható** házhoz szállítva. Külön diétkonyha előírás szerint, diabetikusok részére is. Fery Oszkár ucca 54., I. 4. Telefon: 516-97

I., Lógodi ucca 74, szám alatti **APARTMENT HOUSE**-ban **1-szobás garszónlakás** elő- és fürdőszobával, központi fűtéssel, melegvízzel, takarítás, **kiszolgálással bérbeadó.** Étkező a házban. Kert! Telefon 549-24

Villa Dunaharasztin 5-szobás, modern, közel a villamosmegállóhoz és Dunastrandhoz, **eladó.** Telefon 824-92

PIANINO 4239 *Lauberger Gloss,* kitűnő hanggal, **eladó.** Telefon 53-2-01

Gyönyörű 2-szobás komfortos uccai lakás **IV. emeleten 700 P. III. emeleten,** Stefánia útra néző, erkélyes **850 P.** — Lift nincs. **Ujonnan renoválva.** Nürnberg u. 9. Érdeklődni lehet tel. is: 150-45, 155-37 4183

Márkás háló, ebédlő, velencei csillár privátnak sürgősen **eladó** Pasaréti út 44/b, emelet 4189

Díjtalanul háztulajdonosoknak ajánlok szakembert **házfelügyelőnek** bármily összegű készpénzzel. **Benedekné,** Hernád ucca 6. **Tel. 356-54**

Tonnás teherautót keresünk. "Csukott 4252" jeligére kiadóba.

Slip minden rovart, **poloskát, molyt,** rusznit, svábbogarat **és azok petéit** is tökéletesen elpusztítja! *Szaküzletekben kapható.* Főlerakat: Pozsonyi út 34 4112

Olcsó 3-szobás lakás nagyméretű uccai szobák, egy udvarival, teljes komfort, körül csempézett, ujonnan festve, teljesen tiszta, közp. fütés, állandó melegvízszolgáltatás, **kiadó.** Berlini tértől egy kisszakasznyira, villamos, autobusz a kapu előtt. V., Váci út 34. Telefon 905-73.

Bútorvevőknek ritka alkalom Közismerten jóminőségű bútoraink árait a Vásár alkalmából mélypontra leszállítottuk. **„BOG-MIL" bútoráruház rt.,** Vilmos császár út **43.** (Báthory uccával szemközt)

Villanymotorokat, dinamókat, a legolcsóbban tekercsel, elad, vesz: **Nagy Dezső,** volt Ganz vill. művezető, Pannonia u. 36. T. 92-5-84 3465

Keresek fiatal, tehetséges **festőművészt** aki állandóan tudna otthonról akvarell-, szén- és szépiarajzokat szállítani, cca 34×42 nagyságban. Mutatványpéldánnyal ellátott ajánlatot Madame Biren, 9 rue des Malte, Paris 11, címre kérek

Bártfay csillárüzletében kiváló minőségű (Kulcsárgyártmányú) csillár, falikar, hihetetlenül olcsón **eladó.** VI., Dessewffy u. 9

Női színes bocskor P 3.90
Férfi barna weekend P 9.80
Forta cipő Károly körút 3/a

AUTÓ csukott, kifogástalan állapotban **minden elfogadható áron azonnal eladó. Blehn kátránygyár,** Kispest Megtekinthető délután 4 óráig

Telek Pestszentlőrinc központjában Üllői út 78, igen olcsón **eladó.** Bővebbet gondnoknál 375-13 telefonon délután 4–6. 4171

Calvin téren, Lónyay ucca 7 3-szobás olcsóbérű, fehérzománcú, **uccai komfortlakások** azonnalra is. 856-43. 4175

Urasági villa 5 szoba, hall és mellékhelyiségekkel **nyári lakásként kiadó az Erzsébet Sósfürdő parkjában,** szabad strand- és parkhasználattal. Érdeklődni lehet: XI, Tétényi út 12-16. Telefon: 59-3-01. 4151

Kisebb penzió jól bevezetett, olcsón **bérbeadó.** Keleti pályaudvar közelében „Keleti" jeligére

Boráros téri építésben lévő új hídhoz közel, Horthy Miklós út 42. alatt, modern kirakattal bíró **4 szép üzlethelyiség pincével bérbeadó!**

Pasaréten 3 szoba hallos luxuslakás 2 terasszal, sürgősen, esetleg a nyári hónapokra is nagyon olcsón **kiadó.** Balla, Küküllő ucca 12. sz. Tel. 648-76. Gábor Áron uccai megálló. 4240

Garantáltan kifogástalan állapotban levő másféltonnás **tehergépkocsi eladó.** Polgár László, Nagykanizsa.

Alkalmi villavétel 3 szoba teljes komforttal, minden elsőosztályú kivitel, igen masszív épület, szuterénnel, 67-es villamos végállomás közvetlen közelében, 24-es autobuszmegállóval, pestújhelyi villarayonban eladó. Átvehető 5000 pengővel, hátralék 10 év alatt fizethető 5%-os kamattal. Tulajdonos telefonja: **971-66.**

Budakeszi út 33 3-szobás hallos legmodernebb lakások most épülő villában, kerthasználattal, esetleg garázzsal, **augusztus 1 kiadók.** Baross tér 15, Barna. 4179

Gyáringatlan cca 600 □-öl, nagy udvarral, világos irodahelyiségekkel **azonnal kiadó!** VI., Hungária körút 73. Bővebbet: Jász ucca 9. Telefon 923-90

Istók János
Minc eelulagva

Istók János MDK

szobrász

Repr.?/ a mü végén lap- és sorszám nélkül/

"Széchenyi Ferenc"

Gádor Endre: Budapest szobrai. Bp. 1955.

Istók János

MDK

Széchényi Ferenc szobor./Muzeumkert/

295.o.

/1666tól/ Székely László/szerk/:Budapesti zsebkalauz.

Bp. 1959.

Istok János

Széchényi Ferenc mellszobra..

83.o.

Székely László /szerk/ : Budapesti zsebkalauz.
Bp. 1959.

M.D.K.

Istók János kobrán

1873

Széchenyi Ferenc kobra a Múzeum-kertben.

Kampis, Hagy. műv. Bp. 1960 546

Istók János MDK

Széchenyi Ferenc gróf, bronz

Dr. Hajós Lajos, terrakotta

Miccarnok 1903/4. téli kiáll.

M.D.K.

Ystók János
szobrász

Szechenyi Ferenc gróf szobra

Budapest und Umgebung. Budapest

42 l.

Istók János szobrász M.D.K.

/ 1873/

Széchenyi Ferenc szobra, Bp. Muzeum kert.

Kampis Antal: A képzőművészetek története 765.1

A Kultura Világa Bp. 1963.

Istók János

„Széchenyi Ferenc" egész tábla fényképreprodukció, fekete-fehér.

Gádor E: Budapest szobrai, Budapest, 1955

Istók János MDK

Széchenyi Ferenc gr. álló bronz szobra.
Leleplezték 1902 szept. 26.

Zakariás G. Sándor : Budapest. Bp.1961.
161.1.

Istók János

irod
a

Lechner Jenő dr.

A Magyar Nemzeti
Múzeum épülete
1836–1926.

Bp. 1927

58. l.

DER GEIST DER GOTIK

Mit 100 Vollbildern

44. Tausend

In Leinen M 8.50

*

DEUTSCHE MALER
UND ZEICHNER
IM NEUNZEHNTEN
JAHRHUNDERT

Mit 78 Bildtafeln

12. Tausend

In Halbpergament M 12.—

INSEL-VERLAG · LEIPZIG

Von Mar

Von Ku

Sein Leben u

K

Von Aug

Von Si

Von Johan

INSEL-

Istók János

A lp.-i Széchényi könyvtár kéziratából közölhető 1902-ben készített Széchényi Ferenc naplója.

A Hét, 1972. márc. 17. Belg. 11n. 9p.

Istók János
(1875-1972)

Széchenyi Ferenc emlékszobra
(Nemzeti Múzeum Lestje) - emlékve

Népszava 1972 augusztus 5
8. old.

Istók János

Széchenyi Ferenc mészkőtalapzaton
álló szobra (1902) a Múzeumkertben
van

Vértesy Miklós: A Múzeum körút
Budapest 1978/9. 35.o.

Istók János

műve /1902/ Széchenyi Ferenc pobra

a VIII. Múzeum kertben.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc

stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973

13351

8041

Istók János, szobrász

A Múzeum-kertben áll Széchényi Ferenc grófot ábrázoló bronzszobra.

Máté György: Ilyen lesz a Széchényi Könyvtár 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. ápr. 6.

09

Istók János, szobrász

beszédet. Az ünnepség után a Széchényi-mauzóleumban megkoszorúzták Széchényi Ferenc sírját és Istók János szobrát.

Bajkóné Révész Zsuzsa: A Nemzeti Múzeum kincsei 2.
Esti Hírlap, Bp. 1977. okt. 8.

Istók János
szobrai

Istók János Szécheny Ferenc szob-
ráért a királytól az Arany érdem-
rendet kapta.

Buza Barna: Istók János búcsúztatása.
Művészet, 1972.május - 23.oldal

Istók János

Gróf Széchenyi Ferenc szobra
1902 XI. 26.

l.

Liber Bpest szobrai
236–237. l.

LÓRA

GYÜJT

M

Felelős kiadó: Fränkel József. Európa nyomda rt. —

Istók Tacios szobrász

gróf Széchenyi Ferencz nobra
a nemzeti muzeum kezjében.

M.D.K.

Istók János
szobrász

A zalaegerszegi emlekműrön a
mellékalak, az emlékertes Munka
szimbolum ezt 1919-ben május 1-én
kiállítottak a Parlament előtt.

Tölgyesi János: Istók Jánosnál, látogatóban.
Művészet, 1967. augusztus - 28 lap.

Istók J ános szobrász M.D.A.

Széchenyi Ferenc szobra

Schelken Pálma: Legyen olvasható a szobrok alkotójának neve
Magyar Nemzet 1975. március 7. 14.l.

M.D.K

Istók János
szobrász

A Pesterzsébeti Múzeumban
rendezett hét évtizedes munkás-
ságából tárlatot. – „Nagyapám"
(repro)

Szirtes Zsuzsa: Istók János gyűjteményes kiállítása
Művészet, 1965. október – 34 lap

M.D.K.

Istók János
rozbrás

Széchenyi Ferenc emlékmű
A Csány emlékmű részlete
Kőemelő munkás a Csány emlékmúról } repro
Tanulmány a Bem emlékműhöz

Bundeo-Todorov Ilona: Istók János
Művészet, 1962. március — 26 l.

MDK

Istók János

Cézár, repr.

gr. Széchenyi Ferenc,repr.

Csány, 48-as kormánybiztos, repr.

Képzőművészet 1932. 53. sz.

MDK

Istók János

M.Nemz.Muz. kertjében:

Széchenyi Ferenc-szobor

GenZakBpest, 68 1.

MDK

Istók János nobrán
(1873-

„Dávid" - Déri Muzeumban (17. lap)

„Széchenyi" „Bem", portrék, plakettek. (26. lap)

Déri Muzeum Képtára Debrecen 1954. ~~17. lap~~

17

Istók János
szobrai

Első hőstette szobra Szechenyi Ferenc emlékét őrzi, aki a Nemzeti Múzeum építésének volt a kezdeményezője. A szobor a Múzeum kertben van elhelyezve.

Buza Barna: Istók János búcsúztatása.
Művészet, 1972. május - 23. oldal

Istók János

ivód

Jelentés a Magyar Nemzeti Múzeum 1902. évi állapotáról. Bpest, 1903. 6. l.

A m. kir. vallás- és köz

15083 szám.

A Műemlékek
Isk. Elnö

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Díj átalányozva.

Istok Zaros

Wiedeń

P.M. Szechenyi Ferencz wobec. Vas

Ugr 1902. 27 maja.
Kapitel.

Istók János

Művészet 1902

2.31.353

27. SZÁM. 1902. BUDAPEST, JULIUS 6. 49. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) együtt { egész évre **24** korona, félévre **12** ; Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG { egész évre **16** korona, félévre **8** ; A POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) { egész évre **10** korona, félévre **5** ; Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

SZÉCHENYI FERENCZ SZOBRA.

A NEMZETI MÚZEUM tudvalevőleg ez év őszén üli meg százados fennállásának jubileumát.

Az 1802. év november 25-én kelt *Széchenyi* Ferencz grófnak, a *legnagyobb magyar* atyjának alapító levele, melylyel 11884 nyomtatványból, több mint 15 ezer kötetből s 1152 kéziratból álló nagyczenki könyvtárát a Nemzeti Múzeumnak ajándékozta. Ez vetette meg alapját a Nemzeti Múzeum gyűjteményeinek, melyeket később maga az alapító gróf is ismételten gyarapított.

Mikor tehát a Nemzeti Múzeum fennállása századik esztendejének mesgyéjén ünnepet rendez, kegyeletes kötelességet ró le, ha ez ünnep keretében alapitója emlékének is hódol.

A Nemzeti Múzeum igazgatósága, a vallás- és közoktatási miniszter hozzájárulásával elhatározta, hogy *Széchenyi* Ferencz emlékét érczszoborban örökítteti meg, a melyet a Múzeumkertben a Múzeum-épület Sándor-utcza felőli kapuja előtt az Apollo-szobor helyén állítanak föl.

A szobor elkészítésével, melynek költségeire 10 ezer korona állott rendelkezésre, *Strobl* Alajos szobrásztanár ajánlására a fiatal magyar szobrász-nemzedék egyik tehetséges tagját, *Istók* Jánost bizták meg. Ma már kész a szobor gipszmintája, mely Róna szobrász érczöntőjébe kerül.

A képzőművészeti tanács szobrászati szakosztálya junius 18-ikán vette át a szobormű agyagmintáját a művész Bajza-utczai műtermében.

A szobor, mely a fiatal, szép tehetségű művész első nyilvános térre kerülő műve, úgy egészében, mint legapróbb részleteiben sikerült alkotás ; a nemes grófot az aranygyapjas-rend díszpalástjában, a rend jelvényeivel ábrázolja. Fürtös hajkoronával körített arczán a hazafias érzés, a tetterő s a tudós komolysága mesteri kézzel van megörökítve. Emelt fővel, nyílt tekintettel néz a Múzeum épületére. Jobb kezében tartja az alapító oklevél pergamentjét, a melyről függő pecsét csüng alá, bal karja pedig törzse mentén kinyújtva, természetes lanyhasággal simúl a díszpalást redőihez.

A reverendához hasonló, csaknem bokáig érő köntöst és a rája boruló díszpalást redőzetét, a melynek egyik szárnya jobb vállán átvetve omlik végig az alakon, szerencsés kézzel, művészettel oldotta meg *Istók*. Az egész alak a finoman, nemes, eredeti művészi felfogással van megalkotva.

Istók János művészünk 1873-ban született a brassóimegyei Bácsfaluban. (Egyike ez a hét csángó falunak.) Gyermekéveit a havasokon töltötte mint pásztorfiú. «Irott vesszői», apró, fából faragott szobrocskái figyelmessé tették környezetét e kis fiura, kit aztán felvittek a hosszufalusi faipari iskolába. Korát meghaladó művészi érzését felfedezte tanára, Kupcsay János, a ki buzdította, támogatta.

A fiatal művész-gyermek innen Romániába került, a hol állami ösztöndijjal kinálták meg,

GRÓF SZÉCHENYI FERENCZ SZOBRA ISTÓK SZOBRÁSZ MŰTERMÉBEN.

Istók János szoborműve.

GRÓF SZÉCHENYI FERENCZ SZOBRA.

s műtermet akartak berendezni neki, ha megtelepszik Romániában. Ő azonban hazájába vágyakozott. Végig járta a művész-nyomorúság iskoláját itthon s Münchenben is, végül Strobl Alajoshoz kerűlt, kinek egyik legkitünőbb tanítványa lett. Szobrai közül méltó feltünést keltett Dávid-szobra s csak nemrégiben a Műcsarnok tavaszi kiállításán Bubics György püspök márvány mellszobra.

Széchenyi Ferencz szobra két méter 35 centiméter magas, talapzata pedig egy méter 62 centiméter. Az eddigi megállapodások szerint a szoborművet október 15-én leplezik le.

P. M.

DRÉGELYI ÉNEK.

Borongó búval néz a völgyi tájra
Drégely bérczérül ez az omladék;
Nem gyászhely mégsem: diadal tanyája,
Mely múltja fényét most is ontja még.
Ez ormon egykor hősök haldokoltak
S vérkönnyet sírt a honfi-fájdalom, —
De a keserv, im, dicsőségbe olvadt
S engesztelésül leng a múltakon.

Mivé is lennénk, ha te nem ragyognál
Fényes dicsőség, édes enyhület!
Ezernyi búban és hajh! annyi romnál
Kétségbe esve állnánk nélküled;
Múlton borongva, fölsíró panaszszal
Telnék meg minden honfiú-kebel, —
Igy, a mi fáj is, egyben fölmagasztal
És nemesebbé, bölcsebbé nevel!

Mert Isten mondta: a ki szenved, áldott!
Sorsod, magyar nép, küzdő szenvedés,
Hazádat védve véded a világot,
Keserved tenger, pihenőd kevés;
De hogy ne csüggedj gyászod éjszakáján,
Teszek egedre egy-egy csillagot...
— E romfalak közt, Drégely bérczi várán
Hős Szondy ilyen csillagul ragyog!

Dicső halála halhatatlan emlék:
Ne gyászold sorsát, ünnepeljed őt!
Omló vérével irván honszerelmét
Szentté avatta ezt a bérctetőt.
Honszeretetnek templomában állsz itt,
Oltárkép benne Szondy szelleme,
Hős név, mely él és szerteszét sugárzik
S egy hőskor éled benne és vele.

Nézd büszke szívvel Drégely büszke hősét,
Halálos harcza oly szép, oly csodás!
Elbukni, mint ő: szárnyaló dicsőség,
Eszmére váló szent megifjodás.
Orök tanúság ilyen példa fénye,
Hit annak, a ki bús és csüggeteg:
Míg él az ősök honszerző erénye,
Megóvja Isten ezt a nemzetet!

Vért s könnyet ontva hömpölygött a század,
Kelet viharja ránk zúdult vele!
S a török átok mind messzebbre árad:
Már Drégelyt vívja gyászos ereje.
Mint bősz folyamnak zúgó, szennyes árja,
A völgyre, bérczre úgy tör a pogány, —
Hős Szondy állja, végzetét bevárja
Élő toronyként fészke bérczfokán.

Hon állapotján szive búra lázad,
Ifjúi vére daczra ingerül,
Érzésbül tett kél: mindent a hazának,
Halálos holtig, rendületlenül!
Foltot nem ejtve bátor, büszke lelkén,
Bár alku hívja, nincsen rá szava,
Két láng hevíti: magyar és keresztyén,
Két szent s nagy eszme: Isten és haza!

S regés időknek csoda-újulása:
Halálra váró hősök harcza kél;
Hogy múló létét örökösre váltsa,
Hős Szondy keblén patak már a vér...
Aztán elomlik, — meggyászolja sírva
Becsület, hűség, hazaszeretet,
De jön Klió s a legszebb lapra írja
Drégely nevével ezt a szent nevet!

— S tűnt századoknak útján áthaladva
A mulandóság, im, nem árt neki;
Szálló idővel együtt nő alakja
S népét még most is lángra ihleti.
Sírját se leljük, hogy nem sírva vesztén
Csak fényben lássuk tündökölni őt,
Ki bennünk él, mint örök férfi-eszmény
És egyre ifjabb, szentebb és dicsőbb!

És múljanak majd késő századévek
S őröljék porrá ezt a szent romot:
Ez élő eszmény elmúlást nem érhet,
Mert millióknak szivében dobog;
Honszeretetre, önfeláldozásra
Tanítva népét, örökké virúl, —
Dal és történet ajkrúl-ajkra szállva
Dicsőséggel zeng hősi Szondyrul!

Sajó Sándor.

PÉTER-PÁL ESTÉJÉN.

Ültünk a tornáczon, édes anyám és én.
Merengve távoli mezőink vetésén.
A rozs már fehérlett, a buza sárgállott —
Péter-Pál estéje szeliden ránk szállott.

És szólt édes anyám az alkonyi csöndbe:
Im, eltünik lassan tavasz minden zöldje,
Megérik a kalász, a fejét lehajtja
Kasza suhintását szinte megóhajtja...

Felelni akartam, nem jött szó a számra
Csak néztem, csak néztem az édes anyámra.
Fekete hajában a sok fehér szálra
S egy égető könycsepp gördült az orczámra...

Lampérth Géza.

MIT ÁLMODOL...*

Mit álmodol, édes anyám
Oda lenn a sírba'?
Azt kérdezem hantjaidra
Leborúlva, sírva.

Van-e csöndes nyugodalmad
Én miattam ottan?
Nem érzed-e, mily elhagyott
Árva vagyok mostan?

Oh! ne tudd meg szenvedésim:
Hogy hány-vet a hullám...
Tört remények erdejének
Hulló lombja hull rám.

Óh! ne tudd meg, legyen álmod
Csöndes, édes álom...
Porladozó szent szivednek
Semmi ott ne fájjon.

Oh! ne tudd meg... Ha majd hozzád
Elröppen e lélek:
Majd ott, — majd a másvilágon
Mindent elbeszélek.

Soós Lajos.

HA ÖRÖK ÁLOMRA.

Ha örök álomra
Fejemet lehajtom:
Itt legyen a sírom
A Balatonparton.
Fészket rejtő berek
Árnyán ide ássák:
Hadd halljam a ringó
Habok suttogását.

Ez a megsebbzett szív
— Mely annyit fájt itt-ott —
Megérzi, megérti
Azt a sok szent titkot,
Mit a ringó habok
Majd egymásnak adnak,
Midőn a hullámok
Gyöngyei dagadnak.

Édes lesz itt álmom,
Édes pihenésem; —
De minek is várok?
De minek is késem?
A kit lépten-nyomon
Üldöz, sújt az átok: —
Ássátok azt a sírt...
Ássátok... ássátok...

A hová megfáradt
Fejemet lehajtom,
Itt legyen a sírom
A Balatonparton,
Melyet úgy imádott
Ez a fájó lélek...
Áldott legyen a percz:
Melyben ide térek.

Soós Lajos.

SZONDY EMLÉKEZETE.

Kegyeletes ünnepélylyel áldoznak e hó 6-án Drégely-Palánkon, Drégely vára hősi védője, Szondy György emlékezetének. Ez alkalomból mi is bemutatjuk a hős szobrát, az emlékére emelt kápolnát s annak a várnak még ma is fennálló romjait, a melynek védelmében éltét feláldozta.

Drégely vára Hontmegye déli határszélén egy 444 méter magas erdő koszorúzta hegy tetején emelkedik. A mint a török hatalom hazánkban mindinkább terjeszkedni kezdett Drégely végvárrá lett. Ali budai basa 12,000 emberével 1552-ben megtámadta a kis erődöt, melyet mindössze 146 magyar védelmezett, a kiknek kapitányuk *Szondy* György volt. Több rohamot

* Az elhunyt költő hátrahagyott verseiből.

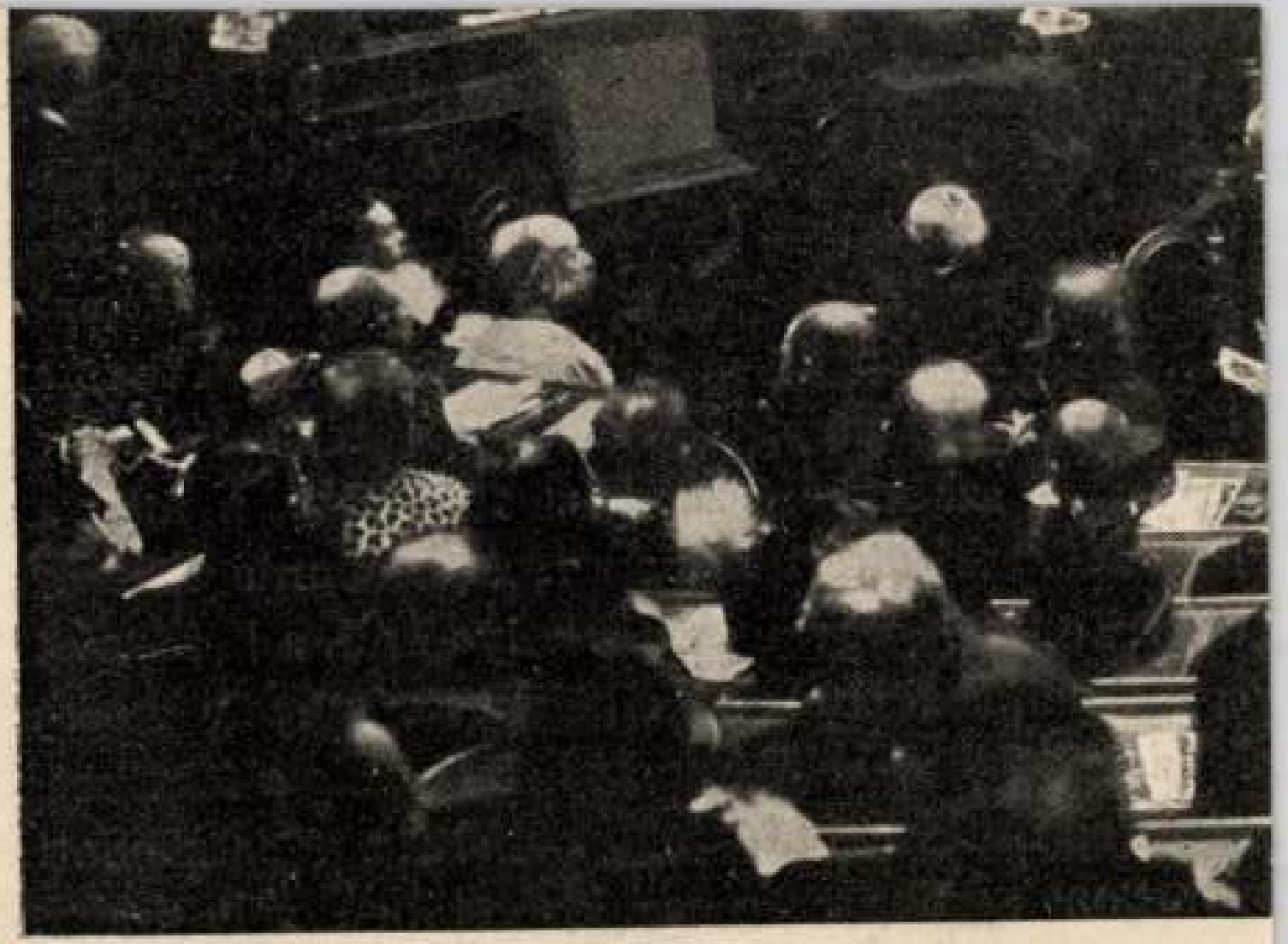

A MAGYAR NEMZ

A szobor leleplezése. A díszülés fényes közönsége a nagyteremből a Múzeumkertbe vonúlt le. Széchenyi Ferencz grófnak lepellel borított szobrához, a mely Istók János fiatal szobrászunknak, Strobl tanítványának sikerűlt műve. Csakhamar megjelent a királyi herczeg is kiséretével s helyet foglalt a szoborral szemközt felállított, a magyar koronával diszített sátorban. A szobor a Sándor-utczai oldalon ugyanazon a helyen áll, a hol azelőtt egy Apolló-szobor volt elhelyezve, a mely most a Múzeum falain belől kapott helyet, míg a főherczeg sátra az itteni kaputól jobbra a falhoz támaszkodott.

Mikor a főherczeg és a kiséretében volt urak a sátorban elhelyezkedtek, Szalay Imre igazgató a sátor elé lépett s engedélyt kért a főherczegtől a

Nemzeti Muzeum
Ünnepe.

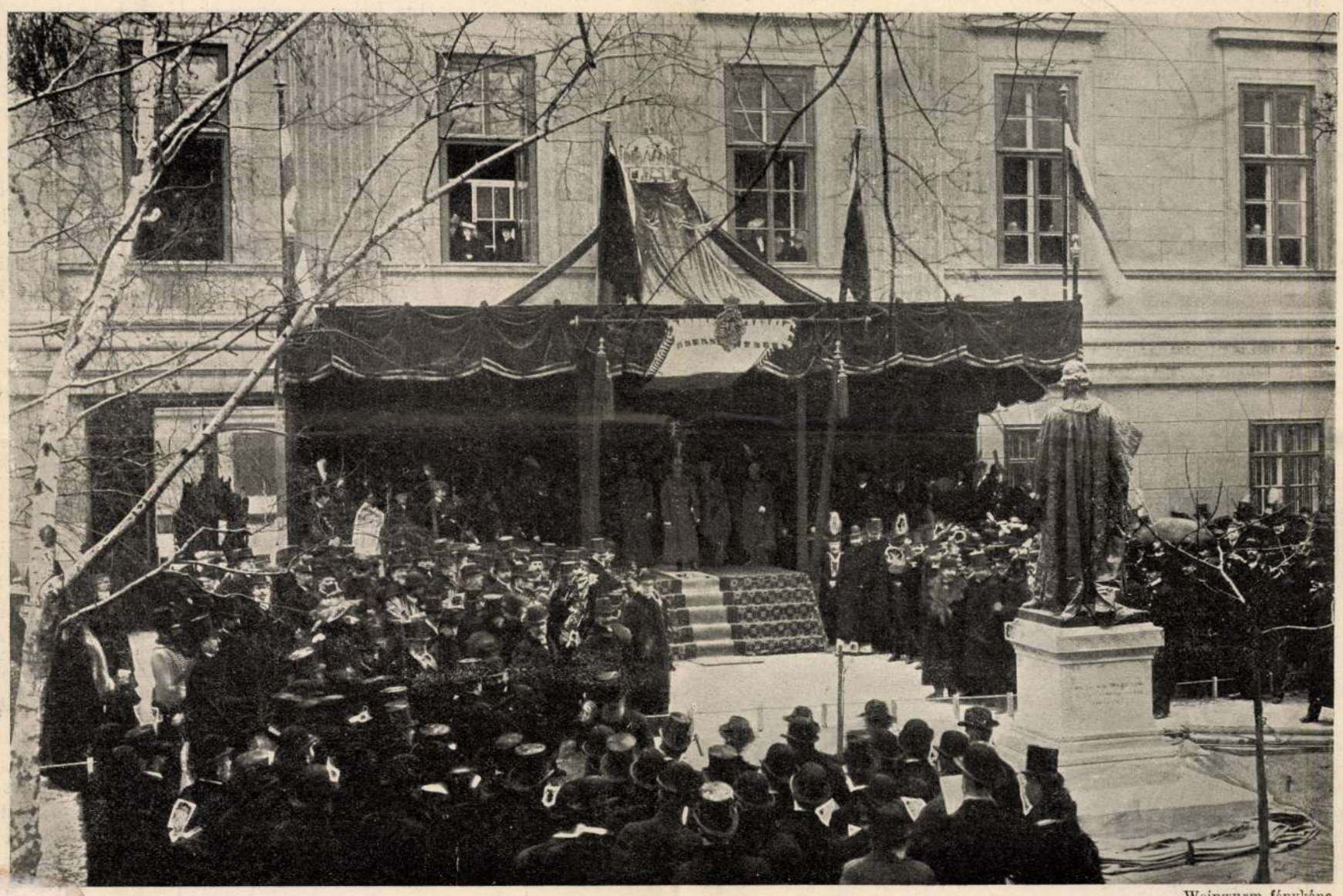

Weinwurm fényképe.

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM JUBILEUMA. — GRÓF SZÉCHENYI FERENCZ SZOBRÁNAK LELEPLEZÉSE.

szobor leleplezésére. Ó fensége messze csengő hangon a következő beszéddel adta meg az engedélyt:

«Szerencsésnek érzem magamat, hogy ő császári és apostoli királyi felsége engem méltóztatott megbizni, hogy legmagasabb személyét e mai ünnepélyen képviseljem. Megilletődéssel gondolok e helyütt Széchenyi Ferencz grófra, ki nagylelkű adományával megvetette alapját a Magyar Nemzeti Múzeumnak, valamint boldog emlékű nagyatyámra, József nádorra, ki oly jelentékeny szerepet játszott a Múzeum fejlesztésében és fölvirágoztatásában. Hirdesse e szobor a késő nemzedékek előtt is az alapító gróf nagyságát és a nemzet háláját s tisztelettel és lelkesedéssel tekintsen rá mindig minden magyar. Ezennel elrendelem a szobor leleplezését.»

A lelkes éljenek elhangzása után a budai daloskör a Szózatot zendítette rá s ennek hangjainál hullott le a lepel a múzeum-alapító gróf Széchenyi Ferencznek érczbe öntött nemes alakjáról. A szobor az életnagyságot jóval meghaladja s az aranygyapjasrend díszruhájában tünteti fel a grófot. Kezében a Múzeum alapító oklevelét tartja; szeme a távolba néz, mintha a Múzeum jövőjét kutatná. A sikerült szobor láttára a közönség megéljenezte Istók Jánost, a szobor alkotóját. Ezután a küldöttségek tették le koszorúikat.

Kollányi Ferencz jaáki apát, mint a Széchenyi országos könyvtárnak igazgató-őre, a Nemzeti Múzeum koszorúját tette le a szobor talapzatára, *Berzeviczy* Albert a múzeumok és könyvtárak országos tanácsáét, *Fraknói* Vilmos püspök a múzeumok főfelügyelőségének koszorúját, mindenik néhány lelkes szó kiséretében. Koszorút tettek le továbbá: *Budapest* székesfőváros közönsége, a *budapesti tudomány-egyetem* tanácsa, a m. kir. *József műegyetem*, a *kolozsvári egyetem*. Leginkább feltünt a *Széchenyi*-nemzetségnek hatalmas koszorúja.

A főherczeg leszállt az emelvényről, hogy a szobrot közelebbről megtekintse. Ekkor Wlassics miniszter bemutatta neki a művészt, Istók Jánost, kivel a főherczeg kezet fogva, megdicsérte szoborművét. A közönség is sok elismerésben részesítette a fiatal művészt. A főherczeg éljenzés közben elhajtatott, s a közönség eloszlott. A szobor körül szabad lett a tér. Az első hó kezdte lassanként fehér lepellel bevonni az új szobor fővonalait.

*

Üdvözlő táviratok. A Múzeum igazgatósága az összes magyarországi múzeumoktól, régészeti egyesületektől üdvözlő iratokat és táviratokat kapott; de egyszersmind külföldről is hasonló czélú intézetektől és egyesektől. Üdvözletet küldtek a külföldről: A *szent-pétervári akadémia* természetrajzi osztálya, *Kuplevasky* rektor (Kharkovból), *Tocilesku*, a bukaresti múzeum igazgatója, a kopenhágai Nemzeti Múzeum, *Romstorfer* kormánytanácsos a *bukovinai* országos múzeum nevében, a Naturhistorisches Hofmuseum *Bécsből*, a *lembergi* országos múzeum, a *prágai* királyi múzeum, a *poroszsziléziai* iparművészeti és régészeti múzeum Boroszlóból, a *kieli* és a *bergeni* múzeumok, stb. *A magyar királyi testőrség*, mely irodalomtörténetünkben egykor oly nagy szerepet vitt, szintén lelkes hangú táviratot küldött Bécsből.

Kitüntetések. A hivatalos lap november 26-ikán közölte a jubileum alkalmából a kitüntetéseket. A király a Magyar Nemzeti Múzeum szolgálatában szerzett érdemeik elismeréseül: *Szalay* Imre miniszteri tanácsos és ezen Múzeum igazgatójának a Szent István-rend kiskeresztjét, továbbá *Krenner* József dr. és *Hampel* József dr. legrégibb osztályigazgatóknak a magyar királyi udvari tanácsosi czímet, végre *Fejérpataky* László dr. és *Horváth* Géza dr. osztály-igazgatóknak a harmadosztályú vaskorona-rendet adományozta.

Az ünnepi lakoma. November 26-ikán délután három órakor lakomát tartottak a Hungária fogadóban. Az ünnepi közgyűlésen jelenvoltak gyültek össze s az asztalfőnél *Wlassics* miniszter foglalt helyet a külföldi vendégekkel. Jelen voltak többek között a Széchenyiek közül huszan.

Az első köszöntőt *Wlassics* miniszter mondotta a királyra, majd *Szalay* Imre Wlassics minisztert éltette. *Fejérpataky* László osztályigazgató a Széchenyi-nemzetség tagjait köszöntötte, *Széchenyi* Sándor gróf tolnai főispán Szalay Imrére mondott pohárköszöntőt. *Hampel* József udvari tanácsos a külföldi vendégeket és Hőrmann Konstantint, a szerajevói múzeum igazgatóját, Thallóczy Lajos osztályfőt és Károlyi Árpádot, az udvari levéltár aligazgatóját éltette. *Gulner* Gyula államtitkár nagy tetszéssel fogadott beszéddel Wlassics miniszterre üritette poharát, *Rakovszky* István, az államszámszék elnöke id. Széchenyi Sándor grófot, mint a Széchenyi-nemzetség szeniorát éltette. A pohárköszöntők sorát *Suess* Ede dr., a bécsi akadémia elnöke és *Széchenyi* Imre gróf fejezték be.

A Nemzeti Szinház díszelőadása. A november 26-iki ünnepélyek befejezéseül díszelőadás volt a Nemzeti Szinházban. *Berczik* Árpád «*Himfy dalai*» czímű jeles vígjátéka került szinre. A nézőtért előkelő közönség töltötte meg s ott voltak a külföldi tudósvilág képviselői valamennyien. A mintaszerű előadásban szinre hozott hazafias szellemű vígjáték egyes jeleneteit és a szereplőket sokat tapsolta a közönség.

*

Estély a Múzeumban. Az ünneplések nem hivatalosan, de valóban mégis azzal az estélylyel kezdődtek, melyen Szalay Imre, a Nemzeti Múzeum igazgatója nov. 25-én este ebből az alkalomból vendégeiül látta köz- és tudományos életünk kitűnőségeit, az ünnepre ide érkezett külföldi tudósokat és mindazokat, a kik a Múzeumhoz vagy a házigazdához közel állanak. A Múzeum pompás előcsarnokát és a vendégek befogadására szánt emeleti helyiségeket ez alkalommal fényesen kivilágították. A nagyszámú vendégeket *Szalay* Imre múzeumi igazgató fogadta. A háziasszony tisztét az igazgató leánya, Trefort Ágost unokája, Szalay Lili kisasszony töltötte be. A vendégek sorában ott voltak Széll Kálmán miniszterelnök, Wlassics Gyula, Darányi Ignácz és Láng Lajos miniszterek, számos egyházi és katonai főméltóság és az előkelő hölgyvilág tagjai közül is többen. A fényes estély a késő éjjeli órákban ért véget.

*

November 27-én folyt le az ünnepek második része. A nap délelőttjét a Múzeumban ezen alkalomra megnyílt kiállítások megtekintése foglalta el.

A könyvtári kiállítás vonzóan tüntette föl nyelvemlékeink, okirataink és könyveink tanulságos, gazdag sorozatát a régi és az újabb időkből. A nagyszámmal összesereglett közönség élénk érdeklődést mutatott nemzeti művelődésünk emléktárgyainak e szép gyűjteménye iránt. A régiségtárban most felállított *Delhaes-gyűjteményt* is sokan megszemlélték.

A Múzeum palotájából a harmadik kiállítás helyére, a Lónyay- és Csillag-utcza sarkán lévő nagy bérházba ment a díszes közönség, hogy ott a *néprajzi* osztályban *Biró* Lajosnak gazdag gyűjteséit szemügyre vegye. Magyarázatokkal itt maga Biró Lajos szolgált. Ez a tárlat is nagyban lekötötte a látogatók figyelmét, a kiket végül Semayer dr. figyelmeztetett a néprajzi osztály dalszobájára is, a hol a fonográffal gyűjtött néphagyományi kincsek vannak letéve.

A néprajzi osztály megtekintése után a társaság kirándult *Aquincumba*, a hol dr. Kuzsinszky Bálint egyetemi tanár, a múzeum igazgatója fogadta a vendégeket. Az itteni múzeumnak érdekes régiségeit dr. Kuzsinszky ismertette a hallgatók élénk érdeklődése mellett. Ezután a társaság lakomához ült le, melyen lelkes köszöntőkben adtak hangot az ünnep fakasztotta érzéseknek. Délután *Kuzsinszky* dr. Aquincumról a helyszinén szemléltető előadást tartott, melyet nagy tetszéssel fogadtak. Az ünnepi

Az «Illustration» rajza után.

MERÉNYLET A BELGA KIRÁLY ELLEN. — Rubino elfogatása.

társaság négy óra után tért vissza a fővárosba. Este az *Operában díszelőadás* volt.

Az ünnepély második napján is még szakadatlanúl érkeztek a Múzeumot üdvözlő táviratok és levelek, köztük gróf Lónyay Elemérné, Stefánia kir. herczegnő meleghangú távirata.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Idősb Szőgyény-Marich László országbiró emlékiratai. Kiváló érdekességű történeti munka jelent meg a napokban: Szőgyény-Marich Lászlónak, a konzervativ magyar államférfiak egyik legjelesbikének emlékiratairól az első kötet, a mely az 1836. évtől 1848 deczember 2-ikáig terjedő feljegyzéseket foglalja magában. Szőgyény-Marich 1848 előtt a hivatalnoki pályán magas állásokat töltött be s az udvari alkanczellárságig emelkedett, 1848 után pedig, egy ideig tartó visszavonultság után a főszerepek egyikét játszotta azoknak a konzervativ politikusoknak sorában, a kik az abszolutizmus megtörésén fáradoztak. Az alkotmány helyreállítása után is magas tisztségeket viselt, 1882—1885-ig a főrendiház elnöke volt, majd országbiróvá nevezteteti ki. Az 1893-ban elhunyt államférfi közvetlenül megtörténtük után jegyezte fel azokat az eseményeket, mely eknek kortársa s nevezetes szereplője volt. Ezért emlékiratai azon idők bonyolúlt s még mindig kevéssé megvilágított történetének igen fontos forrásai s nem egy olyan eseményre vetnek világot, mely eddig homályban volt. E mellett megismerhetjük belőlük irójuknak tiszta hazafiságát, a mely, bár sokszor más utakon haladt, mint a nemzet többsége, a legnehezebb viszonyok közt sem ingott meg. Önmagát jellemzi, midőn így ír fiaihoz, negyven évvel ezelőtt intézett s emlékiratai bevezetéséül közölt levelében: «Nem hiuság vezérel engem ezen munkánál, mert hisz midőn ezen jegyzetek közkézre kerűlnek, nem leszek többé és a síron túl sem vágyom több becsülésre, mint a mennyit magamnak az életben kivívni birtam, hogy t. i. hazája és királya iránt egyaránt hű, őszinte, igazmondó embernek tartassam. Jegyzeteimben a rideg valóhoz tartottam magamat s minden pártszenvedély nélkűl irtam azokat: politikai ellenemben mindig szivesen elismertem a jóakaratot és a hazafias érdemet, de viszont személyes és elvbarátaim iránt sem voltam a tények hű felsorolásában több kimélettel, mint a hogy a valónak elferdítése nélkűl tehettem». Az emlékiratokat irójuk fiai adták ki, kik közűl ifjabb Szőgyény-Marich László, berlini nagykövetünk, atyjához hasonlólag fényes politikai polczra emelkedett Az emlékiratok most megjelent első kötetét idősb Szögyény-Marich László szines arczképe diszíti, s négy fénykép-melléklet s okleveles függelék van a kötetben, sajtó alá pedig *Thallóczy* Lajos, közöspénzügyminiszteriumi osztályfőnök, a kiváló tudós és történetiró rendezte nagy gonddal. A Hornyánszky Viktor nyomdájából kikerűlt igen díszes kiállítású terjedelmes kötet ára 10 korona.

Gróf Széchenyi Ferenczne k, a Nemzeti Múzeum alapítójának életrajzát megírta kitünő történettudósunk, *Fraknói* Vilmos, s művének első része most jelent meg a «*Magyar Történeti Életrajzok*»-ban, mint a történetirás kegyeletének adója a Múzeum jubileuma alkalmából. Az adatok nagy gazdagságával s széles történelmi látkörrel irott életrajz kegyeletes hangon, de pártatlan igazságszeretettel méltatja a jeles hazafi életét. Lapunk mai száma első czikkének adatai, valamint gróf Széchenyire vonatkozó képeink is e műből vannak véve. A 136 oldalból álló füzet az «Athenaeum» nyomdájából került ki.

Mikszáth Kálmán kitünő főmunkatársunk munkáinak gyűjteményes kiadásából most ismét két kötet jelent meg a Révai Testvérek czégnél. Mindegyikben három hosszabb elbeszélés van egybe foglalva: az egyikben a «Galamb a kalitkában», «Az eladó birtok», «Páva a varjuval» czímüek, a másikban pedig: «A gavallérok», «A demokraták», «Ne okoskodj Pista». Élvezetes olvasmány valamennyi, az olvasó megtalálja bennük mindazokat az irói sajátságokat, melyek Mikszáthnak országos népszerűségét megalapították. Egy-egy kötet ára 4 korona.

Herczeg Ferencz «Balatoni rege» czímmel a mult évadban a Vigszinházban sikerrel előadott regényes történeti vígjátéka, mely Mátyás király korában játszik, most könyvalakban is megjelent a Singer és Wolfner czégnél; ára 2 korona 50 fillér.

Ibsen «Peer Gynt» czímű drámáját, mely a Nemzeti Szinház ez idei műsorára fel van véve *Sebestyén* Károly fordításában, a fordító könyvalakban is kiadni készűl. Az irodalmi érdekű munka a Franklin-Társulat kiadásában, 10 íven, finom papirra nyomtatva, szép kiállításban fog megjelenni. Az előfizetési ár, *két korona*, deczember 15-ikéig küldendő be a Franklin-Társulathoz, vagy a fordítóhoz. (Budapest VI., Izabella-utcza 73.)

Urfiságok czímmel a Légrády-testvérek könyvnyomdájában egy kis kötet jelent meg, mely tizennégy rövid elbeszélést tartalmaz *Pálffy* Gyulától. Ára 2 korona, kapható a szerzőnél Marosvásárhelyt.

Az Athenaeum Nagy Naptára 1903-ra immár 40-ik évfolyamban jelent meg sok képpel s szépirodalmi és közhasznú közleményekkel. A tiszti czímtárral is ellátott naptár ára kötve 2 korona. Ugyancsak az Athenaeum kiadásában jelent meg a «*Magyar Tanitók Naptára*». Szerkeszti Ujváry Béla, a »Néptanitók Lapja» szerkesztője. Ára 80 fillér.

Nemzeti Szinház. *Jakab* Ödönnek «*A jövevények*» czímű három felvonásos drámáját a Nemzeti Szinház közönsége november 21-ikén érdeklődéssel nézte végig. A szerző az irodalomnak régibb munkása és költeményei, elbeszélései révén neve jól ismert közönségünk előtt. Mostani drámájában nehéz és komoly feladatot igyekezett megoldani.

«A jövevények» alapeszméje nagy társadalmi kérdés: Bűnhődhetik-e a gyermek szülői bűneért? A dráma tárgya ez: Szabó Zoltán atyja bitófán halt meg, mint rablógyilkos s őt kis gyermek korában nagybátyja, Domokos Antal elvitte Amerikába, a hol más név alatt éltek, vagyont szereztek. Így jönnek haza huszonöt év múlva. Ők a «jövevények», a kik idegen világból érkeztek, itt egy tönkre ment család birtokát megveszik, Szabó Zoltán pedig megszereti Esztert, azt a lányt is, a kibe a tönkrement család sarja, Etédi Kálmán szerelmes. A jövevények ellen egyszerre föléled a gyanú, mért mentek Amerikába, kik ők. Etédi Kálmán teszi szóvá a gyanút. Szabó Zoltán semmit sem tud élete sötét titkáról és a gyanúsítást számonkéri Etéditől, de felvilágosítást követel nagybátyjától, Domokos Antaltól is, hogy voltaképen ki ő? Nagybátyja kénytelen elmondani mindent. Ez a dráma kiinduló pontja. A folytatás már kevésbbé csigázza fel az érdeklődést. Bizonyos, hogy Szabó Zoltán nem érdemelte meg sorsát, mert becsületes, derék ember. És ezt elismeri mindenki, mikor öngyilkos akar lenni, majd újra kivándorolni készűl Amerikába. Menyasszonya Eszter is azt mondja neki: «Veled megyek.» A szerelem így vágja ketté a drámai csomót s ezzel végződik a darab. Drámailag a fejlődés félbeszakad, mert ott szünik meg a dráma, a hol a fölvetett problema szorító kapcsai lebilincselik a főszereplőket, Zoltánt és Esztert. Hatásos a szinmű nyelvezete, magyaros környezete, és jól játszhatók az alakok. Az előadás ezeket igyekezett ki is emelni. Elsőnek említendők Mihályfi (Zoltán) és Cs. Alszeghi Irma, Szacsvai, Molnár László, Gál, Beregi Oszkár, Rákosi Szidi, Rózsahegyi, Nádai Béla, Heténvi a darab részleteit szintén hatással dolgozták föl. A szerzőt és a szereplőket a közönség gyakran részesítette tapsokban.

Népszinház. November 22-ikén adták először a Népszinházban *Rózsa* Miklósnak «*A hit*» czímű népszinművét, mely a tavalyi népszinmű-pályázaton figyelmet keltett. Rózsa Miklós új ember a szinpadon. Népszinművéhez a korán elhunyt Justh Zsigmond egyik népies elbeszélését használta föl, mely az alföldi nazarénusok köréből mond el megható történetet. Rózsa Miklós e történetet bővítette ki a szinpad számára s a maga részéről is drámai elemet adott hozzá, több hatásos jelenettel. A népszinmű egy bűnbe esett leánynak vezeklését és a nazarénus hitben való megtisztulását, a nazarénus vallást követők patriarkhális környezetét mutatja be, de nem elég meggyőzően, hogy a fővárosi közönség is, mely csak hírből ismeri az Alföldön szórványosan elterjedt nazarénusokat, teljesen megértse. Egy szegény gányó lány (dohányos), Manga Julcsa a népszinmű hősnője. Szép lány, büszke is s egy gazdag legény, Bálint vet rá szemet. De a legény

Istók Tamás

[illegible]

Vaslyg 1903.

143

Kapitel

Istók Lajos

wed

Vaslys 1901. 699.
kepjel.

Istok Tarós

Vas. Lp 1902.
787 l. Egyl

— Nem tudom, megmondjam-e? — habozott a pedellus.

— Kötelessége édes barátom, kötelessége.

— Egy zwikkert találtam a minap otthon a lakásomon az éjjeli szekrényen. Kérdezem a feleségemtől, kié a zwikker? Azt mondja, hogy nem tudja.

Druzsba tanár úr a fejét rázta.

— Nem ez, nem ez, de azért csak folytassa kedves Kutorai. Meghallgatom önt.

— Másnap feljövök a gimnáziumba és hallom Lermer tanár urat panaszkodni, hogy elhagyta valahol a zwikkerjét. Hazamegyek délre és kérdezem a feleségemtől, nem járt-e nálunk Lermer tanár úr? A feleségem rám támad: hogy mit keresne nálunk Lermer tanár úr? A következő reggel aztán magamhoz veszem a zwikkert és megmutatom Lermer tanár úrnak, mire Lermer tanár úr felkiált: «Nini, az én zwikkerem». Hát nem tudom azóta, mit gondoljak. Megfoghatatlan dolog!

— Majd kombinálok és meditálok fölötte — nyugtatá meg Druzsba úr jószivűen, — de most egyelőre a tanulókról van szó. Nem járnak ezek a paniperdák valami korcsmába, teszem azt a «Pává»-hoz?

— De bizony épen csak oda járnak, — felelte a pedellus. — Láttam egyiket-másikat kijönni és bemenni.

— No és miért nem jelentette fel?

— Mert azt gondoltam, hogy a tanár urat keresik, vagy az engedelméből mennek oda, tudva azt, hogy oda tetszik járni étkezni.

— Ah Kutorai, Kutorai — kiáltott fel Druzsba úr bánatos fuvolahangon. — Mily tévedésben van ön! Én nem járok a «Pává»-ba többé.

— Én azt nem tudhattam, — mentegetőzik a kis pedellus.

— Persze, persze, ön nem tehet magának szemrehányást. De én ad personam élénk lelkiismereti furdalást érzek. Mert ha én odajárnék, akkor a tanulók nem mernének odajárni. S ha ők nem mernének odajárni, akkor nem írnának verseket, de tanulnának. A kötelesség hív és én nem fogok kitérni a kötelesség elől. A kötelesség hív és én megyek. Félre lököm a kevélységet és megteszem, ő értük, a tanítványokért. Itt vagyok, Druzsba vagyok. S egy Druzsba nem tehet másként . . . Elmehet, kedves Kutorai.

(Folytatása következik.)

PÉCH JÓZSEF.

1829—1902.

A magyar mérnöki kar kiváló tagját, egyik büszkeségét veszítette el *Péch* Józsefben, a földmívelési miniszterium vízrajzi osztályának szervezőjében és vezetőjében, a ki úgy kiváló egyéniségével, mint egy hosszú életnek nagyjelentőségű és eredményes munkásságával rászolgált arra, hogy érdemeit a kartársakon kívül a nagyközönség is megösmerje és emlékét kegyelettel megőrizze.

Péch József 1829-ben Nagy-Váradon született. Alig végezte a középiskolát, a mikor a szabadságharcz kitörésével 1848-ban beállt honvédnek. Több csatában vett részt s mint tiszthelyettes a szászsebesi ütközetben megsebesült és orosz fogságba kerűlt. Fölgyógyulása után kiszabadult és a pesti egyetemen mérnöki oklevelet nyert; az utolsót, a melyet az egyetem az abszolutizmus előtt magyar nyelven kiállított. Mérnöki gyakorlatát 1853-ban a Tarna és a Zagyva folyók szabályozásánál kezdte s 1859-ig a Tisza-szabályozásnál, a tiszavölgyi vasutnál s különböző árvédelmi munkálatoknál működött. Ebben az időszakban szépirodalommal is sikerrel foglalkozott; a mi szakmunkáinak nyelvezetén előnyösen megérezhető. 1859-től 1871-ig a paulis-vlajkováczi ármentesítő társulat élén állott. Ebbe az időszakba esik 1870-ben tett külföldi tanulmányútja Hollandiában és Belgiumban, a honnan bő tapasztalatokkal és új eszmék csiráival tért haza. Ezen tanulmányai alapján itthon több nagy öntöző telepet létesített.

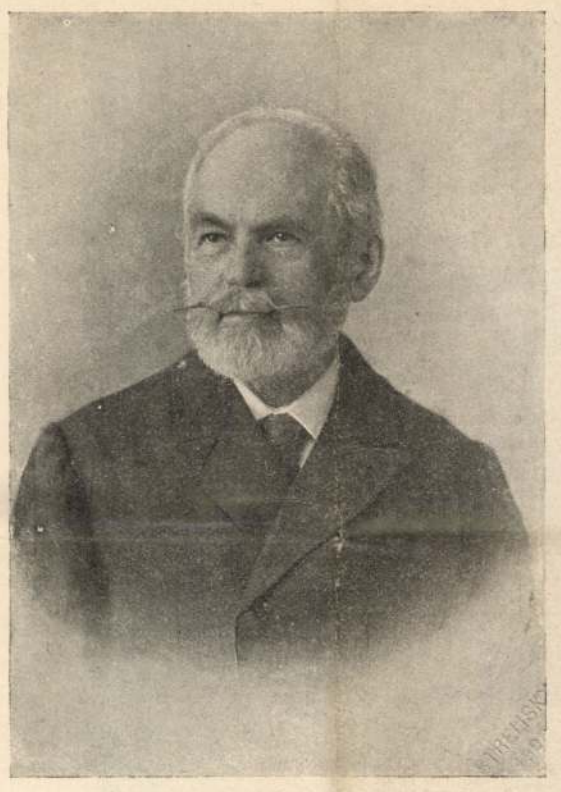

PÉCH JÓZSEF.

1873-ban lépett az állam szolgálatába, mint királyi mérnök s a Béga-csatornai mérnöki hivatal főnöke. Ekkortájt alapította Temesvárott Kecskés Károlylyal a «Temesvidéki Mérnök- és Építész-Egylet»-et, a mely önálló tudományos folyóiratokat is adott ki s e tekintetben máig is egyetlen maradt a vidéki mérnöki egyesületek sorában. 1877-ben főmérnök lett, 1879-ben az akkori közmunka- és közlekedési minisztérium referense, 1881-ben középítési felügyelő; 1886-ban pedig, mint a vízrajzi ügyek legalaposabb ismerője, megbizást nyert a miniszterium kebelében a vízrajzi osztály szervezésére és vezetésére.

A vízrajzi szolgálat ügye abban az időben nemcsak nálunk hevert parlagon, hanem Franczia országot kivéve, mindenütt igen fejletlen volt még. Péch és az ő általa vezetett derék mérnöki gárda érdeméből pedig ma ezen a téren Magyarország első helyen áll és a külföld, Franczia országot sem véve ki, ezt nemcsak elismeri, hanem a magyar mérnökök ujításaiból nem egyet átvesz és alkalmaz, így pl. Oroszországban a vízrajzi szolgálatban magyar műszerekkel és magyar eljárás szerint dolgoznak.

A Péch által szervezett modern magyar vízrajzi szolgálat lényegében két főczél érdekében működik. Az egyik, hogy a folyószabályozások helyes megtervezéséhez a pozitiv tudományos alapot, a szükséges adatokat megadja; s ezért egy rendszeres terv szerint állandóan méri a folyók medrének, partjainak, a vizek sebességének alakulásait s e mérések eredményeit tudományosan feldolgozza. A vízrajzi szolgálat másik ága: a *vízjelző szolgálat*. Ennek czélja, hogy az ország összes folyóinak vízállásáról naponta az összes érdekelt felek és hivatalok gyors, pontos tájékozást nyerjenek. A vízrajzi osztály reggelenként távirati jelentéseket kap az ország minden részéből. Másnap reggelre már széthordta a posta a kész *vízállási térképeket*, a melyekből egy rátekintésre nemcsak a szakértő, de bárki is látja, milyen magas a vízállás a folyók bármely pontján, áradás várható-e, vagy apadás, a jég áll-e, vagy zajlik, a hajózás a gázlókban lehetséges-e, stb., szóval mindazt, a mit a gazda, a vizi mérnök, a hajós a vízjárási viszonyokról egyáltalán tudni kivánhat, hogy ahhoz védekezésével, intézkedésével idejében alkalmazkodhassék. Sürgős esetekben a vízrajzi osztály az érdekelteket nemcsak e térkép megküldésével, hanem külön távirattal is értesíti. Ezt a vízjelző-szolgálatot Péch oly tökéletességre fejlesztette, hogy kivált a folyók alsóbb szakaszaira, napokkal, sőt egy héttel előre is képes a bekövetkezendő árvíz magasságát és tartamát jelezni, úgy hogy ma ez a szolgálat gyorsaságban, teljességben, egyszerűségben és megbízhatóságban úgyszólván minden képzelhető igényt kielégít.

E nagyszabású szervezési munkák közben sem szűnt meg Péch irodalmilag működni. Munkálatainak java része a *Vízrajzi Évkönyvekben* és a Magyar Mérnök- és Építész-egylet *Közlönyében* jelent meg, ezenkívül külön kötetben látott napvilágot az árvízvédekezésről irott gyakorlati útmutatása. A Mérnök-egyletben e közben hosszú ideig viselte a vízépítési szakosztály elnöki tisztét.

De hivatalos tevékenysége sem merült ki teljesen a vízrajzi osztály szervezésében és vezetésében, hanem ezen kívül is kikérték véleményét és követték tanácsát minden fontosabb szabályozási kérdésben, s különösen a főváros árvédelmi készültségének megállapításánál az ő döntő szakvéleménye alapján történt a város védőműveinek kilencz méterre való fölemelése és a promontori Duna-ág végleges szabályozása.

Ily sokoldalú és lankadatlan munkásság természetesen nem maradt elismerés nélkül. Már 1883-ban kir. tanácsosi czímet nyert, majd 1889-ben osztálytanácsos lett, 1895-ben a vaskorona-rendet kapta, 1902 január havában pedig miniszteri tanácsosi czímmel tűntették ki.

Még ekkor, életének 73-ik évében is szakadatlanúl dolgozott s bár a nyolczvanas évek óta sulyos lábbaj gyötörte, a melyet az 1883-ik évi győri nagy árvíz elleni védekezés közben szerzett, e baja ellenére is a legutolsó időkig megőrizte munkakedvét és szellemének frisseségét, míg ez év őszén váratlanúl belső baj támadta meg s nehány heti szenvedés után kioltotta munkában és érdemekben gazdag életét.

Elhunyta nagy családot döntött gyászba, mert a sors — egyéb kedvezései közt — a boldog családi élet áldásaiban is részesítette őt. Neje, szül. Perndl Klára, négy fia és számos unokája, gyászolják az elköltözöttet.

A magyar mérnökök előtt pedig minden időkre követendő példa gyanánt fog állni Péch József nemes alakja, a ki megmutatta, hogyan kell nagy eszméket hazafias lelkesedéssel, szivós kitartással, csendes, zajtalan munkássággal a haza javára megvalósítani. *B. B.*

A NŐI RUHÁK SZINEI.

Bizonyos szinösszetételt egy ugyanazon a ruhán — például kéket zölddel — rövid idővel ezelőtt még ízléstelennek, rikítónak, nevetségesnek találtunk volna, míg ma már nemcsak hogy nem ütközik meg benne senki, hanem még tetszik is azért, mert viselik, vagyis mert divatba jött. Az emberek elhitetik magukkal, hogy ma már szép az, a mi tegnap még rút volt, — nem mintha ízlésük önkényesen változott vagy épen fejlődött volna, hanem mert a szabóknak, szövetgyárosoknak s pipere-kereskedőknek úgy tetszik.

Tudvalevő dolog, hogy a divatot nem azok csinálják, a kik a ruhát viselik, hanem a kik készítik. A gyárosok és a szabók jó eleve elhatározzák, mi lesz jövőre a divat s azután csak ennek megfelelő szöveteket bocsátanak forgalomba. A hölgyek nagy része szeret ugyan azzal dicsekedni, hogy önálló ízlése van, pedig voltaképen kénytelen azt vásárolni, a mit a kereskedők rá tukmálnak. A választék még a nagy városokban is nagyon csekély, nem nyújt egyebet, mint néhány a gyárosoktól pártolt színnek és anyagnak különböző változatait s így az egyéni ízlés vajmi szűk teret talál az érvényesülésre. Ez alól a szabály alól csak azok vannak kivéve, a kiknek elég pénzük van arra, hogy a nagy világczégektől szerezzék be toilettejeiket, vagy a kiket igazán fejlett, művészi ízlés vezet a vásárlásban s nem sajnálják a fáradságot. A valóban finom, anyagban, szinben tökéletes árú sokkal is ritkább, semhogy az általános forgalomban szerepet játszhasson.

A női ruhát csak akkor lehet véglegesen megitélni, hogyha már rajta van azon, a kinek számára készült. Lehet magában véve szinre, alakra, szabásra még oly szép s viselőjén mégse hat szépen.

A szinek szerencsés megválasztása igen nehéz feladat, s talán e tekintetben is vétenek legtöbbet. Van egy sereg általános szabály, hogy mi illik jól a szőkéknek, mi a barnáknak, a telt idomúaknak, mi nem — s a legtöbb hölgy

GRÓF SZÉCHENYI FERENCZ SZOBRA A NEMZETI MÚZEUM KERTJÉBEN, A LELEPLEZÉS UTÁN.

azt hiszi, ez elég arra, hogy megóvjon az ízléstelenségtől. Pedig tekintetbe kellene venni, hogy nincs se abszolut szép, se abszolut csunya. A szinek összetételének megválasztására nem lehet szabályt felállítani. Ebben csak a tapasztalat és a kisérlet vezetheti az embert. Látni néha merész összeállítást, melynek a régi «aranyszabályok» szerint okvetlen csunyának kellene lennie, s mégis nagyon szép hatást tesz, annyival is inkább, mert az ujdonság, a szokatlanság hatása is hozzájárul. Ilyen merész kisérletre azonban nem mindenkinek van bátorsága s minden esetre biztos ízlés kell hozzá, mert könnyen vezethet a nevetségesség útjára.

A ruha-szinek kiválasztásában egy nagy, soha tévútra nem vezető mesterünk van: a természet. Erre vonatkozólag érdekes dolgokat mond el egy német iróno. Néhány év előtt, úgymond, egy meglehetősen félreeső tiroli völgyben fordult meg, a hol egy ismerősével, kitünő iparművészszel találkozott. Ez az iparművész nem épen udvariasan, de őszintén megmondta neki, hogy öltözékének tónusai valami rosz festékes szekrényre emlékeztetik. A hölgy elcsodálkozott, hiszen soha sem szerette a rikító szineket s a nagyvárosban, a honnan jött, ruhái nagyon nyugodt, diszkrét, sőt olykor szomorú szineknek tüntek fel önmaga előtt. Csakhamar azonban belátta, hogy a művésznek igaza van, öltözékei, melyek a nagyvárosi nők anilin-szinekben pompázó szövet-tömegeiben halvány és sötét szinűeknek tüntek fel, a tiroli mezők és erdők violaszürke, barna és zöldes tónusaiban annyira kiríttak a természet tiszta, nemes szineiből, hogy valósággal elszégyelte magát bennük.

Szin dolgában mindig jók és használhatók művészi és praktikus szempontból egyaránt a régi módra, állati vagy növényi anyagokkal festett szövetek. Persze, ezen festési módszerek újra divatba hozatalának sok az akadálya. Először is ez a festés nagyon nehéz és bonyodalmas mesterség, aztán meg a szövetek jelentékenyen megdrágulnának s végül ily módon sokkal kevesebb szinárnyalatot lehet előállítani, mint a modern iparban használatos ásványi festékekkel.

Ezzel szemben a régiek festő-anyagai nemcsak hogy eszthetikai szempontból szebbek, tisztábbak s megfelelő összeállításban sokkal különb hatásokat lehet velük elérni, (gondoljunk csak a régi kézimunkákra és szőnyegekre) s e mellett sokkal jobban ellenállnak a fény bomlasztó hatásának és nem marják szét a szövet fonalát. Hogy az ásványi festékek a festett szöveteknek ellenállását a bennük levő bontó anyagoknál fogva csökkentik, az ismeretes. A napfényben, sőt villamos fényben is könnyen elhalványúlnak, szinüket vesztik s ezáltal a szövet kellemetlen, sokszor visszás tónusokat kap. Így a szürke szövet gyakran csunya vörösesbe vagy zöldbe tetszik át. A növényi szinek is ki vannak téve a fény hatása alatt bizonyos elváltozásnak, de ezeknel ez a folyamat jóval lassabban megy végbe s még az elváltozott, elhalványodott szinek is erős, festői, dekorativ hatást keltenek sokszor.

Sokat tanulhatnak toilette-szinek dolgában a hölgyek a régi és modern nagy művészektől. Igaz, hogy ennél sokkal könnyebb és egyszerűbb dolog, rábizni magát a szabóra vagy a szabónőre, de akkor eleve le kell mondania a toilette igazi művészi hatásáról. A ruhaszinek összeválogatása, összeegyeztetése nem csekély mesterség s ugyancsak sok tanúlmányt, költséget, mindenek előtt pedig finom ízlést kiván.

EGYVELEG.

* **Poralakú tej.** Dr. Campbell, híres pennsylvániai gyermekorvos, a párisi orvosi egyetemen tartott felolvasásában előadta, hogy három éven át folytatott kisérletek után végre feltalálta a módját: mikép lehet a tejet poralakúvá tenni s így egészen jó állapotban sokáig eltartani.

* **Az első mesterséges virágokat** olasz apáczák készítették az oltárok diszítésére. Jelenleg Párisban 30 ezer nő és leánygyermek keresi mesterséges virágkészítéssel kenyerét. Egy-egy ügyes munkásnő naponta 2—3 frankot keres.

* **A legnagyobb vas-pénzszekrény** a harxfordi (éjszak-amerikai) biztosítási-társulat birtokában van. Sulya 400 mázsa, ára pedig 740 ezer korona.

* **Egy vasúti mozdony** átlag 15 évig használható s ezen idő alatt kerek számban 1.500,000 koronát érő munkát végez.

KIRÁNDULÓK AZ AQUINCUMI MÚZEUMNÁL.

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM JUBILEUMÁRÓL. — Weinwurm fényképei után.

Istók János szobrász

Bem-szobor (Budapest)

mestere

(Istók János ?)

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: Esti Szó

Megjelent: 1948 NOV. 12.

*

AZ OSTROM ALATT MEGSÉRÜLT budapesti szobrok restaurálása során most javították ki az erősen megrongálódott Pálffy-téri Bem-szobrot. A legendáshírű Bem apó, aki annakidején nagyobb sebesülés nélkül „megúszta" a szabadságharcot, Budapest ostroma alatt bizony számtalan találatot kapott, szobrát szinte szitává lőtték. Most azonban az ércalakon minden lyukat gondosan beforrasztottak, a talapzat sérült kőkockáit is kifoltozták és vasárnap szinte vadonatúj szobor előtt folyik le az az ünnepség, amelyet a Magyar—Lengyel Társaság rendez a lengyel légió hadbavonulásának századik évfordulóján.

lal lett a ruhára erősítve. (I. tábla, 11. sz.)
Végre egy sírból két 20, illetve 36 milli-

is, míg alul be volt végezve az
az ott látható 8 mm. peremmel
képet.)
ábrázolása élénke
rabs idejében Róm
ül 247-ben Apul
erőhivatal érmein
akhogy az érmeken
bődülésre szájáttá
farkát a hátára h
első kötetében 51
tólag a Philippus Ar
kikerült bronzérme
pező két legio zás
Az oroszlán mellé le

IV. tábla. Honfoglaláskori leletek a Micskepusztáról.

uk közvetlenül
ett voltak, nyil-
gy a temetés
összekötözött
lettek a sírba
t abból is le-
ztetni, mert a lovak hátsó vég-
intesen lettek elhelyezve, míg a
opot csavarodva, magasra felnyuj-
l az embernek czombján és feje
ntesen irányított fejjel találtuk,
g valamennyit egyformán; ami
bizonyítéka annak, hogy az élve
lovak levegő után kapkodva pusz-

egyet. Ezek közül egy Y alakú (III. tábla IX. sír) és valószinűleg apró madarak elejtésére szolgált, olyan, a milyet elvétve több hazai múzeum honfoglaláskori leletei között találunk. A többi e korra jelegzetes nyíl falevélalakú, nem köpűs, hanem tüskés. A nyílak, mint másutt is, a legtöbb esetben a bal váll mellé voltak helyezve.

Nyíltartó puzdra vasalásának apróbb el-

Istók János

Stróbl tanitványa mintázta Széchenyi Ferenc szobrát.
"A Muzeum kertjében van, ott unatkozik egy he
te"-közli a Müvészet c. rovat cikkirója.

A HÉT, Bp. 19o2 dec. 7. XIII. évf.
49. sz. 786. lap.

Jstók János

Jstók János. Írta Vikár Béla. Magyarság, május 23.

1902

Istók János

Divald Akad. palotája

48, 88. l.

Istók János

Tölgyesi János: Istók Jánosnál látogatóban. – Művészet, 1967. 8. cof. 8.n. 28. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 197o.1.sz. 68-1o7. l./

79. l.

Istók János

Bzest. Széchenyi Ferenc
gróf Múzeum bert.

Liber Bzest. szobrai

236.

Istók János

78—79. **Gróf Széchenyi Ferencz** két kis bronz-mellszobra Istók J.-től. (1568. sz.)

Széchenyi Múzeum

Dívald Akad. palotája

88. ~~87.~~ l.

Ztlok James

l.

Medvey 103. l.

116, 117. l.

~~Victoria VI. 210~~

Istók János szobrászművész,
az első világháborús emlékmű-
vek zöme vakjainkban is evedett
helyen áll. A művész Bem-szob-
ra (emlétve), talapzatában Bem tarno-
vi szülőházának egy téglájával

Mészály Gábor: Katonaszobrok.
Lobogó, 1976. júl. 15.

Istók János

Bem Józsefről készült szobrát (Bp. II. Bem József tér) említi

Wellner István: Lengyelek szobrai és emléktáblái fővárosunkban.
Budapest, 1972. 7.sz.
47.1.

Kritika 8n
1979 július

Istók János
[illegible]

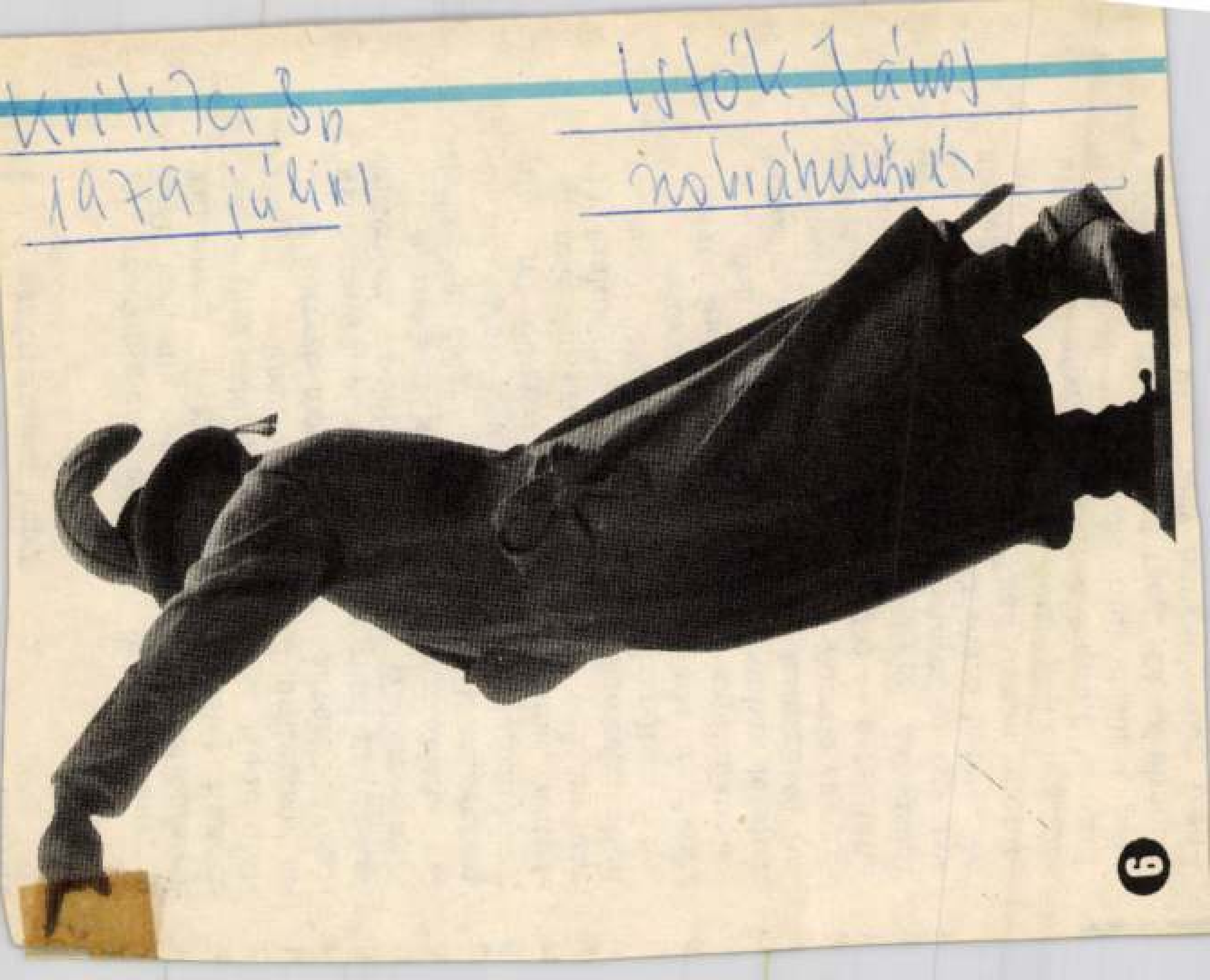

6

egyértelmű a kép?

Természetesen nem arról van szó, hogy a XVI. századig nem volt bizonyos fejlődésbeli különbség — bár ezek természetét illetően eléggé megoszlanak a vélemények. Hadd utaljak itt — Pach Zsigmond Pál professzor ismert könyve mellett — egy nagyon lényeges új munkára, amelyet egy amerikai gazdaságtörténész, szociológus, Imanuel Wallerstein írt, aki a modern kapitalista világgazdaság keletkezését dolgozta fel a XV—XVI. században. Ő az egész kelet-európai refeudalizálódást, amit mi elkanyarodásnak mondunk, annyiban másként értelmezi, hogy úgy érzi, ez már egy kialakult kapitalista világgazdasági rend részeként jelentkezik. Ebben a rendben adva van a centrum — a nyugat-európai országok, amelyek fokozatosan áttérnek a kapitalizmusra. Ennek a kapitalizmusnak azonban létéhez tartozik, hogy bevonja a nem kapitalista országokat is, nevezetesen, Kelet-Európa egy részét is —, de nem Oroszországot — a feudális második jobbágyságon alapuló gazdasági rendszereivel, valamint Dél-Amerika egy részét a rabszolgamunkát alkalmazó bánya- és ültetvényesgazdaságaival. Igaz ugyan, mondja Wallerstein, hogy ezek belsőleg nem kapitalista gazdaságok, de már a kapitalista rend függvényei és nemzetközi működésüket már mindinkább ez határozza meg. Ez az elmélet annyiban hoz újat, hogy hangsúlyozza: bizo-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

DAILY NEWS

Gálos István

1975 DEC 10.

1021

József Bem — nach einer Zeichnung von Sándor Petőfi.

Held zweier Nationen

VOR 125 JAHREN STARB JÓZSEF BEM

József Bem — die Statue des Generals auf dem Budapester Bem József tér (eine Schöpfung des Bildhauers János Istók).

Vorwärts! Bem, der alte Freiheitskämpfer,
weiß, wie man den Sieg erfechten kann!
Wie der Stern von Ostrolenka geht er
mit der Rächerfackel uns voran.

(Petőfi)

Als Held zweier Nationen, als einer der hervorragendsten Heerführer des in den Jahren 1830/31 in Polen und des 1848/49 in Ungarn geführten Freiheitskampfes ist der vor 125 Jahren, am 10. Dezember 1850, verstorbene General József Bem in die Geschichte eingegangen.

Am 14. März 1794 im polnischen Tarnow geboren, nahm er schon während des napoleonischen Rußland-Feldzuges im Jahre 1812 an den Kämpfen um Gdansk teil. Höchsten militärischen Ruhm erwarb er sich nach militärwisschenschaftlichen und technischen Studien während der am 26. Mai 1831 im Namen des polnischen Freiheitskampfes erfolgreich geschlagenen Schlacht von Ostrolenka.

Während des unter Führung von Lajos Kossuth in den Jahren 1848/49 geführten ungarischen Freiheitskampfes wurde József Bem zum Symbol der jahrhundertealten Beziehungen, die Polen mit Ungarn verbinden. Im polnischen Presseorgan „Demokrata Polski" schrieb damals Stanislaw Worcell: „Ungarn und Polen, das sind zwei jahrhundertealte Eichen, nebeneinander aufgewachsen, mit weitverzweigten Wurzeln, unter der Erde unsichtbar miteinander verschlungen und zusammengewachsen ... Polen wäre vielleicht nicht geteilt worden, wäre Ungarn unabhängig gewesen, und Ungarn neben einem unabhängigen und starken Polen nicht unterdrückt worden. Das Glück oder Unglück der einen ist das Glück oder Unglück der anderen Nation."

Am 1. Dezember 1848 wurde József Bem, der zuvor den Kampf gegen die Konterrevolution in Wien geleitet hatte, von Lajos Kossuth zum Oberbefehlshaber der ungarischen Honvéd-Armee in Siebenbürgen ernannt. Hatte er 1831 mit seinen 9000 Mann 21 000 zaristische Soldaten bei Ostrolenka geschlagen, mit seiner Artillerie die polnischen Truppen gerettet, so vollbrachte er auch in Siebenbürgen reinste Wunder, schlug die österreichischen Generäle samt und sonders in die Flucht. Voller Begeisterung kämpften die Soldaten, ob bäuerlicher, bürgerlicher oder adeliger Herkunft für Bem, dem es gelungen war verständlich zu machen, wo wirklicher Patriotismus beginnt.

Seht, dort geht er, unser greiser Führer!
Und wir Jungen folgen Mann für Mann.
Also führt des Meeres wilde Wogen
Eine weiße Wetterwolke an.,

schrieb Sándor Petőfi, der größte ungarische Lyriker, über Bem, dem er 1849 als Adjutant zugeteilt worden war, und in dem er den Heerführer fand, den er als Kämpfer für die Revolution verehrte. Zu Bem hatte Petőfi volles Vertrauen, der General war sein väterlicher Freund, dem er einmal schrieb: „Ich werde Sie nie vergessen, so wie ich Sie bitte, mein armes Vaterland nicht zu vergessen ... Leben Sie wohl, mein General. Leben Sie wohl, mein Vater. Ihr dankbarer Sohn Alexander Petőfi."

Am 31. Juli 1849 erlitt nicht nur Bem eine Niederlage gegen die Übermacht zaristischer Truppen bei Segesvár, in der Schlacht fiel auch Sándor Petőfi. Nach der am 9. August 1849 bei Temesvár – vier Tage bevor der damalige Oberbefehlshaber der Honvéd-Truppen, Artúr Görgey, bei Világos die Waffen streckte – erlittenen Niederlage emigrierte József Bem in die Türkei, in deren Armee er eintrat, weil er sich von ihr eine Fortsetzung des Kampfes gegen den zaristischen Despotismus erhoffte.

Unter dem Namen Pascha Murad Tefvik war er bis zu seinem Tode in Aleppo, Syrien, türkischer Militärgouverneur.

– be –

Nachrichten

NEWS

Mittwoch, 10. 12. 1975
9. Jahrgang, Nr. 289 2 Ft

ERBITTERTE KÄMPFE UND GROSSBRÄNDE IM LIBANON

Beirut, 9. Dez. (DPA/ADN/UPI) — Im Stadtzentrum von Beirut lieferten sich am Dienstag weiterhin linksgerichtete moslemische Milizen und rechtsorientierte christliche Falangisten erbitterte Kämpfe. Der Versuch des christlichen Staatschefs Suleiman Frandschieh, einen „nationalen Kongreß" aller politischen Kräfte des Libanon zusammenzurufen, ist gescheitert.

Die Nacht zum Dienstag war vom Beiruter Rundfunk als die härteste seit Beginn der bewaffneten Zusammenstöße im Frühjahr bezeichnet worden.

Nach den Angaben der Sicherheitsorgane sind insbesondere mehrere Viertel im inneren Stadtgebiet, darunter auch das der großen Hotels, Schauplatz der heftigsten Straßenkämpfe, bei denen leichte und schwere Waffen eingesetzt werden.

Erstmals gingen am Dienstag Armeekommandos gegen die einander erbittert bekämpfenden Falangisten und moslemischen Milizen vor. Die Kämpfe stürzten Beirut in ein Chaos.

Hussein konferierte mit Assad

Amman — König Hussein von Jordanien und Syriens Staatschef Hafes Assad trafen am Dienstag zu politischen Beratungen in der jordanischen Hauptstadt Amman zusammen. Assad wird vom stellvertretenden Regierungschef und Außenminister Abdelhalim Khaddam begleitet.

Nach Angaben zuständiger jordanischer Kreise wollten die beiden Staatsoberhäupter ihre Haltung angesichts der jüngsten Entwicklung des Nahost-Konflikts koordinieren. Die Staatsoberhäupter der beiden Nachbarländer Israels beraten ferner, wie es heißt, über die Rückwirkungen des Bürgerkriegs im Libanon auf den Nahost-Konflikt.

Giscard beginnt Ägypten-Besuch

Kairo — Frankreich ist bereit, Ägypten Militärhilfe und Hilfe bei der friedlichen Nutzung von Atomenergie zur Verfügung zu stellen, erklärte der französische Staatspräsident Valéry Giscard d'Estaing am Vorabend seines Mittwoch beginnenden fünftägigen Ägypten-Besuchs in einem Interview mit der halbamtlichen Kairoer Zeitung „Al Ahram". Das Thema war schon beim Paris-Besuch von Präsident Anwar Sadat im Januar angeschnitten worden.

Das Besuchsprogramm Giscards sieht für Donnerstag ein erstes vertrauliches Gespräch mit Sadat vor. Die Gesprächsrunde wird am Sonntag wiederaufgenommen und abgeschlossen. Am Montagmorgen fliegt Giscard nach Paris zurück.

Israelische und ägyptische Generäle trafen einander am Montag in der Wüste Sinai, um Vorkehrungen für die Minenräumung aus den kürzlich von israelischen

verhindert ung Israels

Als Vorwand für den jüngsten Veto-Schutz diente den USA, daß die fünf nichtpaktgebundenen Ko-Autoren einen amerikanischen Zusatzantrag ablehnten, der den Befreiungskampf des palästinensischen Volkes mit dem staatlichen Terrorismus Israels auf eine Stufe stellte.

An der Debatte des Sicherheitsrates hatte zum ersten Mal die PLO als eine der in den Nahostkonflikt direkt verwickelten Parteien teilgenommen.

ießen Kranken nder frei

London — Die Terroristen, die seit Samstagabend in einer Wohnung am Londoner Dorset Square ein älteres Ehepaar als Geiseln festhalten, haben nach Mitteilung der Londoner Polizei vom Dienstag ein Angebot abgelehnt, ihnen gegen Freilassung der weiblichen Geisel erstmals seit Beginn der polizeilichen Belagerung Lebensmittel zu liefern.

Die Gangster, die sich am

Istók János

Szobrász

Istók János nevéhez fűződek a magyarországi Bem tábornok szobra, amelyik Budán van elhelyezve.

Buza Barna: Istók János bucsuztatása.
Művészet, 1972.május - 23.oldal

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

PAJTÁS

1964 MÁJ 14

1021

Az agyag varázslója

A budapesti Bem szobor: Istók János alkotása

... A fiúcska estefelé kiszaladt a falu végére. Leült a patak partjára és várta a csorda érkezését. Jöttek is a tehenek csengő kolomp szóval; hatalmas tömegük alig látszott a porfelhőből. A patak partján megálltak egy kicsit: ittak néhány kortyot a kristálytiszta vízből, aztán vonultak tovább, hazafelé. A jószágok alaposan megtaposták az agyagos talajt. A fiú megvárta, míg elcsitul a lárma, aztán odafutott a patak partra, szemügyre vette a jókora sárkoloncokat és tovább formálta a szeszélyes alakú agyagtömböket. Fület, farkat, lábakat ügyeskedett az öklömnyi darabokra. — S keze nyomán hipp, hopp — nyulak, rókák, medvék, mókusok kerekedtek. Mintha a szomszédos nagy erdő lakóit varázsolta volna sár-szoborrá. Nem egy falubeli felnőtt vitte haza nagy nevetve a kisfiú alkotásait. — Később rátért a kislegény a fafaragásra. Bicskája nyomán cifra kígyó tekeredett a pásztorok botjára; csillag, virágdíszek ékesítették a szánkókat, s édesapja szerszámait.

Egyszer csak arra lettek figyelmesek a falujabeliek, hogy a fiatal Istók János már a hosszúfalusi Műfaragászati Intézet tanulója. Szünidőben nemcsak faragványain ámuldoztak már hanem elbeszélésein is. Szépen szólt kiállításokról, múzeumokról, nagy művészekről, gyönyörűséges remekművekről! Hamarosan eljött az idő, amikor ő maga is művésszé lett. Megjárta a külföldet is. Képezte magát a müncheni Akadémián, és sokat tanult idehaza Stróbl Alajos szobrászati mesteriskolájában. 1900-ban a párizsi világkiállításon „Figyelő kutya" (Cézár) című szobrával nagy sikert ért el. Ma már sok szobra látható az országban köztereken, múzeumokban. Több külföldi kitüntetése mellé megkapta a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címet is.

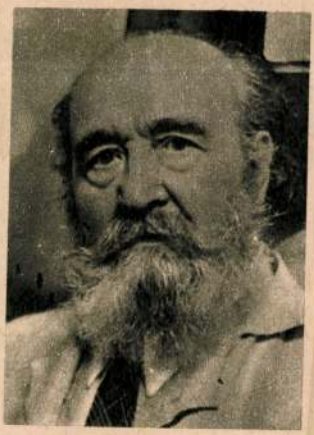

Erőt, egészséget, további eredményes jó munkát kívánunk a kilencvenegy évéhez közeledő — szívében még mindig fiatal — nagy művésznek Istók Jánosnak.

H. F. I.

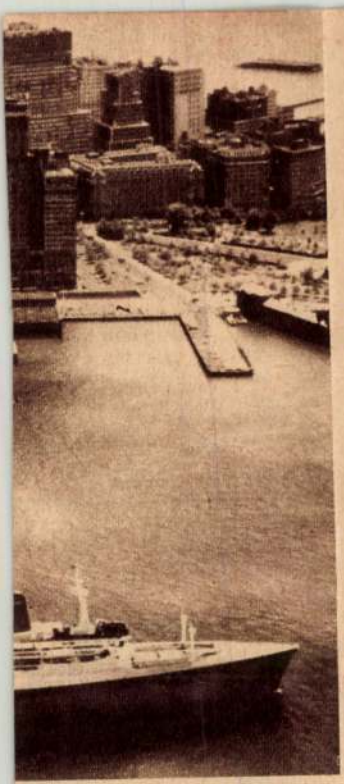

A több mint háromezer ember étkeztetéséről elektromos konyhákban közel kétszáz szakács gondoskodik és az éléskamrákban egy-egy útra olyan tömeg élelmiszert halmoznak fel, hogy az akkor is fedezné a szükségletet, ha a France nem négy nap alatt kelne át az óceánon, hanem két hetet töltene úton. H. Gy.

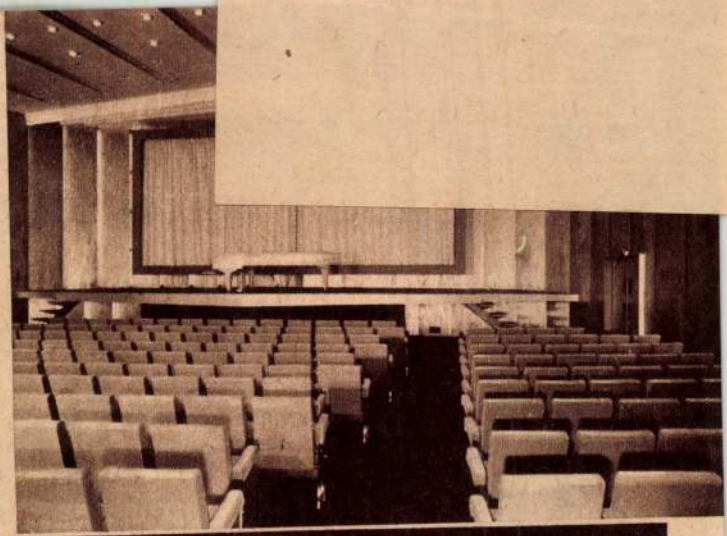

A 700 személyes színház- és moziterem

A hajó egyik fedett úszómedencéje

utóbbi világbajnok, Fejes Péter, Katona Sándor a Nyeszterov Kupát nyert csapat tagjai, Lánc Tibor és Fejér Miklós a tartalékok mellé most újabb fia-

Istók János

szobrász

Repr.: / a mű végén lap- és szerzőm nélkül/

"Bem József"

Gádor Endre: Budapest szobrai. Bp. 1969.

M.D.K.

Istók János

szobrász

Bem szobra + repro

a Ráday utcai Ifjúsági Klubban.

Ország – Világ, 1960. j. n. 22 – 25 szám

MDK

Istók János

Bem-szobor

Tamás E: Magy. katona a ... Kis Ujság, 1951. okt. 2. 4 l.

MDK

Istók János

Bem apó, gipsz

Magy.Művészetért kiáll. r.Műcs. 1940.febr.

23. 1.

MDK

Istók János szobrászművész

Bem-szobra szerepelt a ferencvárosi képzőművészek a Ráday utcai Ifjúsági Klubban megnyílt kiállításán. (A szoborról a művésszel fényképfelv.)

A Ráday utcai Ifjúsági Klubban...
Ország-Világ, Bp. 1960. június 22.
(22. l.)

Le . D . K.

ISTÓK József szobrász

(1873 –)

Pl. Bem - szobor (1934)

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945.
Bp. 1958. 380.e.

Istók János MDK

Bem, bronz

Mücsarnok 1950.I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Istók János

M.H.034.V.15.

— **Bem apó szobrának ünnepélyes leleplezése.** A budai Pálffy téren *Horthy* Miklós kormányzó és nagyszámú ünneplő közönség jelenlétében vasárnap leplezték le *Bem* tábornoknak, a szabadságharc legendáshírű hősének emlékszobrát, amely *Istók* János alkotása. Az ünnepségen *Lepkovszki* Szaniszló lengyel követ vezetésével résztvettek a budapesti lengyel kolónia és a lengyel diplomáciai testület tagjai, egy Varsóból érkezett tiszti küldöttség, a kormány és az országgyűlés képviselői, Viléz *Kárpáthy* Kamilló honvédségi főparancsnok és számos közéleti előkelőség. A kormányzót báró *Balás* György, a Bem-szoborbizottság elnöke köszöntötte. A kormányzó intésére, a lengyel nemzeti himnusz hangjai mellett lehullott a lepel a szoborról. Ezután báró Balás György Bem apó emlékét méltatta és hangsúlyozta, hogy Bem születésének 140. évfordulóján kap szobrot a hős tábornok a magyar fővárosban. A szoborművet *Liber* Endre alpolgármester vette át beszéd kíséretében, majd gróf *Bem de Cosban* Vladimir nyugalmazott lengyel őrnagy, Bem apó leszármazottja, magyar beszéd kíséretében adta át Bem tábornok kardját, amelyet a magyar nemzet részéről *Hadházy* Kamill ezredes, a Hadtörténelmi Múzeum igazgatója vett át. A Szózat eléneklése után elsőnek a kormányzó helyezte el koszorúját az emlékművön.

Istók János

MDK

Bem József, gipsz

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

M.D.K.

ISTÓK JÁNOS

Bem. Brown. /Szépművészeti Múzeum./

GÁDOR E. – POGÁNY Ö. G.: Magyar szobrászat.

Budapest, 1953. 19. o. és 33. kép.

Tóth János

„Bem apó" egész testes, fekete-fehér fényképreprodukció.

Gádor E.: Budapest pokolra, Budapest, 1955.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Istók János

ESTI HIRLAP

1963. JÚL 19.

1021

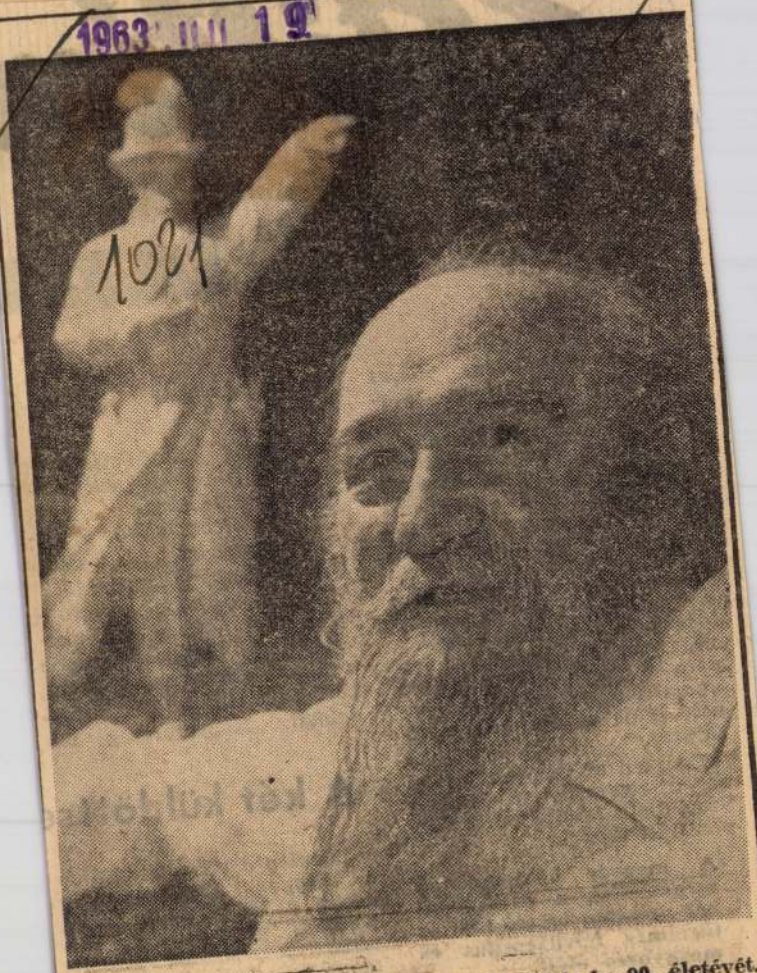

Istók János szobrászművész most töltötte be 90. életévét. Művészi munkásságának elismeréséül a Népköztársaság Érdemes Művésze címmel tüntették ki. Képünk az idős művészt otthonában ábrázolja. (MTI-foto Bartal felv.)

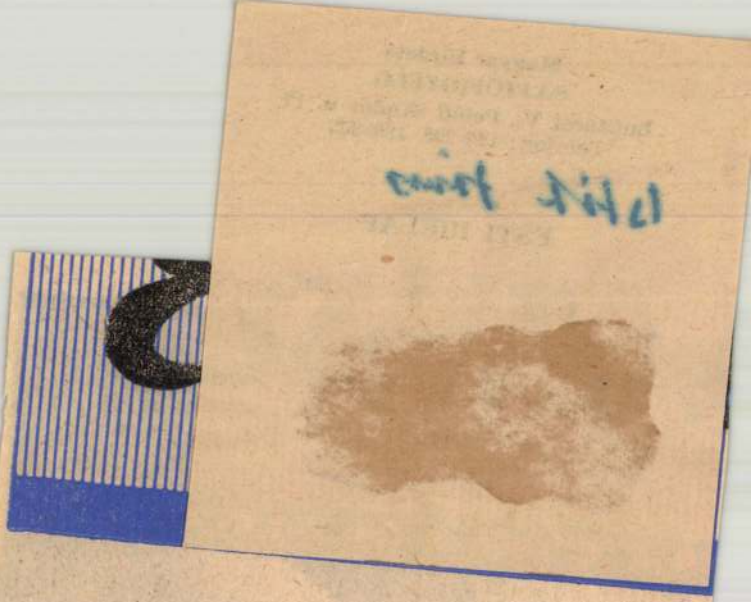

ta: *A forradalom teljes győzelmet aratott a magyar falun.* Köztudomású, tény, hogy a szocialista építés egyik legbonyolultabb kérdése: *az egyéni parasztság átsegítése a közös gazdálkodás útjára. Ez teljes egészében vonatkozik Magyarországra is, annál is inkább, mert Magyarországon a korábbi vezetés az önkéntesség lenini elvét megsértve, nem a meggyőzés, hanem a durva adminisztratív nyomás útján próbálta megvalósítani a falu kollektivizálását.*

Egészen másképpen járt el az új vezetés, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága.

A magyar kommunisták megtalálták a parasztember szívéhez vezető utat: a türelmes felvilágosítás és meggyőzés útját.

A magyar parasztok, miután sok jó példa alapján meg-

baráti kapcsolatok fűzik össze.

A Magyar Népköztársaság a szocialista országok testvéri családjának tagja lett. *Kudarcba fulladt a belső ellenforradalom és a nemzetközi imperializmus 1956-os kísérlete, hogy megfojtsa a népi hatalmat és visszaállítsa Magyarországon a kapitalista viszonyokat, vérbefojtsa a magyar forradalmat.* Magyarország né-

A két küldöttsé

Jelenleg a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság között a legszélesebb körű politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok alakultak ki és e kapcsolatok szüntelenül fejlődnek.

Politikai síkon teljes nézetazonosság áll fenn pártjaink és kormányaink kö-

MDK

Istók János

Istók János Bem szobra.
Képzőművészet 1932. 233.1.

MDK

Istók János, szobrász

Bem József tábornok. Szobor, b r. Jelz" Istók J.1934".

Nemz.Szal.Müv.Egy.-Székfv.Kpt.és Tört.Muz.uj szerzemények 1937/38. 1939 máj.-jun. Kat.

MDK

Istók János, szobrász

A Duna-parti Bem-szobor alkotója.

Díszoklevelet kapott a Bem-ünnepségen.

— : Hír

8

Népszabadság, Bp. 1968. március 26.

Istók János

„Bem József", II. ker. Bem József tér 1934-ben állították fel. Bronz, 4,65 m magas, a talapzat mészkő, 4 m magas. Szoborbizottság javaslatára két művész közül Istók János kapott megbízást.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 34 l.

Istók János

Bem József szobrának, bronz, 65 cm. magas, Szépművészeti Múzeum, fekete fehér fotós reprodukció

E. Gádor - G. Ö. Pogány: Ungarische Bildhauerkunst, Budapest, 1955.

72 l.

Vélemények, viták, válaszok

NEM FEDDHETETLEN FEDDHETETLENSÉG

(1987. 6. szám)

A fenti című riporttal szemben, bár tisztelem Pünkösti Árpád írói-riporteri munkásságát, a következő a kifogásom.

Több, például 12 évvel ezelőtt megtörtént eseményt, konfliktust idéz fel nyilván jó szándékkal, de azzal a következménnyel, hogy ilyen távolságból az emlékezet a körülményekre, a szereplőkre, meg a tanulságokra vonatkozóan sokszor nem hiteles.

Évekkel ezelőtt én a szerzővel a tsz-elnökről íródó könyvéhez folytattam kötetlen beszélgetést, és szó sem volt róla, hogy ebből riport lesz. Azt hiszem, joggal nehezményezem, hogy erről senki nem értesített, szövegét még telefonon sem közölték velem, így nem állt módomban tiltakozni az ellen, hogy az egyik különösen jó munkatársamról dehonesztáló sorok jelenjenek meg, holott kapcsolatunk vele mindig elvtársi és korrekt volt.

Meggyőződésem egyébként, hogy a feddhetetlenség szükségességének megítéléséhez távolról sem elegendőek a riport konklúziói. Több mint tizenöt év tapasztalata abban erősít meg — politikánk meg garancia arra —, hogy a feddhetetlenség alkalmazása a közösség érdekeit szolgálja, érvényesítésével Bács-Kiskun megyében soha nem éltünk vissza.

Dr. Gajdócsi István
a Bács-Kiskun Megyei Tanács elnöke
Kecskemét

MEGFEJTÉS — NYERTESEK

A 9. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: A francia kislány — Tű a lemezen — Szökés karácsonykor — Egy fedél alatt — Októbertől februárig — Zalai nyár — Ördögtánc.

Könyvjutalmat nyertek: Burián F. 1098, Dékei A.-né 1076, Doros E.-né 1015, Dömötör Ö. 1024, Erdei A.-né 1015, Lengyel E. 1078, Makláry Zs. 1024, Németh F. 1035, Rósenthál B.-né 1081, Vass A.-né 1085 Budapest; Kobold F. Kecskemét; Kósa I. Szentes; Marosi L. Szeged; Németh A.-né Üröm; Polák Z. Sajóbábony; Radics J. Aldebrő; Simon L.-né Miskolc; Szökő I. Galyatető; Szabó Sz. Pécs; Varga L. Sárospatak.

A nyereményeket postán küldjük el.

HÁLAPÉNZ

A stílus — maga az ember
(Buffon)

Hogy élted át a 60. születésnapot? — kérdik barátaim hol kajánul, hol részvéttel. Köszönöm, átestem rajta. Az egész olyan, mint egy gyászszertartás, azzal a lényeges (?) különbséggel, hogy a delikvens még él, s végighallgatja mindazt, amit akkor mondanának-írnának róla, hogyha már nem élne. Mivel a születésnapi köszöntők igazságtartalma általában mérsékelt, miként a nekrológoké, az ember ilyen alkalmakkor könnyen elbizakodhat. Ennek tudatában, mintegy ellenoltás gyanánt, átolvastam néhány korábbi kritikát, például *A kamasz álma* című könyvemről. Újra elbúsongtam azon, hogy ama nemzedékhez tartozom, mely egy bírálóm szerint „csupán most a nyolcvanas években" takaríthatja be a termést, s így amit előtte írtam, Petőfi-könyvek, színdarabok, *Folyosói szimpozion* stb. merő smafu. Némileg megvigasztalt a másik kritika, mely szerint az a smafu, amit a nyolcvanas években irkálgatok, előtte valami keveset mégiscsak értek kísérletezgetéseim. Így kiegyenlítvén (?) egymást e kritikusaim, jobbnak látszott elbizakodottság ellen azokat olvasgatnom, akik szőröstülbőröstül hajítják el immár negyvenegynéhány éve körmölgetett dolgozataim összességét s egész pályámra átkot szórnak.

Ady Endre büszkén Tökmag Jankónak minősítette ellenségeit, nagy részüket nem is jogtalanul. Ellenükben csak-azért-is „muszáj Herkulesnek" látva magát, igyekezett *győzni* a harcot „bús haraggal". Herkulesi ambícióim nincsenek, nem is lehetnek, de annyit elárulhatok, hogyha még írok olykor, főleg ellenségeim mozgósítanak e fárasztó iparkodásra. Hálám jeléül fogadják e kis idézetcsokrot ama több cipősdobozt megtöltő levéláradatból s egyéb papírhalomból, melyet tisztelt gyűlölőimnek köszönhetek. Egy-két különösen kedves régebbi szidalomtól eltekintve a citátumok a legutóbbi hónapok terméséből valók. Talán közhaszna is lehet egy ilyen összeállításnak: jelzésül szolgálhat azok eszmei és hangulati állapotáról, akik pillanatnyilag csak üzenetekben élhetik ki indulataikat.

FEKETE SÁNDOR

Minden elismerésem az Öné, hogy . . . vállalja a gúzsba kötve táncolás, a volt rabtartóit dicsőítő fegyenc szerepét.
(Dr. H. P. Ausztria, 1981)

✳

Hát kérem, el vagyok kábulva e gyönyörű szavakat olvasván. Buharin, Trockij, Kamenyev kiváló képességű antileninista marxisták voltak, de ilyen kerek, szép és megható fogalmazást . . . ők együttvéve sem tudtak volna produkálni . . . Szegény megboldogult Allan Dulles . . .! Nem érhette meg e kolosszális írás megjelenésének időpontját . . . Ha a torontói csendőrklubban el fogják olvasni, sírva fakadnak a meghatottságtól . . .
(vidéki olvasó, névvel, 1983)

✳

. . . lehet, hogy a főszerkesztő is rohadt zsidó, azért van, hogy csak zsidó fér el az újságjukba. . . . Éljen Hitler! Kár, hogy nem volt ideje elégetni azt a sok szemét bibsit . . .
(1985. budapesti levél, névvel, cím nélkül)

✳

. . . Beszüntetjük az Új Tükör olvasását, ill. rendszeres megvételét. Ez elsősorban az Ön írásai miatt történik . . . Figyelmébe ajánlok egy roppant figyelemreméltó és tanulságos könyvet (amennyiben tud németül) . . . Címe: Die Liebe ist möglich, Die Bergpredikt im Atomzeitalter. Teljességgel igazat kell adjunk Sam Keen amerikai író mondásának: „Szeretet az egyedül lehetséges válasz minden problémára, amit a tudomány nem tud megoldani."
(Felsőgödi olvasó, névvel, 1986)

✳

„Aki csak egyet is bűnre csábít a bennem hívő kicsinyek közül, jobb lenne, ha malomkövet kötnének annak a nyakára, és a tengerbe dobnák." Márk. 9. 42.
(névtelen budapesti küldemény, szentképekkel, 1986)

✳

. . . Szocialista erkölcsöt emlegetek, s már tudom is, hogy az Ön mércéje szerint ezennel „Rákosi Mátyás törzsének utolsó mohikánjai" közé soroltatok. . . .) Valóban vagyunk (talán!) egynéhányan, akik nem azért maradtunk hűek bizonyos személyiségekhez, mert ilyen vagy olyan irányzatokat, „izmusokat" képviselünk, de mert saját életünk kockáztatásával, szüleink életének feláldozásával váltottuk meg állampolgári jogainkat (. . .). Következésképpen tudatosan nem nevezzük „össznépi tiltakozásnak", „népítéletnek" az 1956-os véres ellenforradalmat . . .

Uram, az Ön szövegébe előszeretettel beleturmixolt idegen szavak alapján arra következtetek, hogy tanult ember, és nem egy fénytelen, nedves, átfűthetetlen munkáslakásban élte le gyermekkorát . . . Vegye (vegyék) végre tudomásul, hogy az Olvasót enyhe hányinger környékezi, ha magának vagy maguknak mindenről az a szerencsétlen történelmi korszak jut az eszükbe, mint Mórickának a . . . nem akarom megmondani, mi! „45-ös" párttag
(létező névvel, címmel, 1986)

A patkányoké a jövő! Haladj tovább a lenini úton!
(névtelen, budapesti levél, 1987)

✳

Tisztelt Fekete úr! Értem, sejtem az ön indíttatásait. Feltételezem . . . abból indul ki, hogy fátyolborogatással, becsukott szemmel és óvatosan hajlongva köszönjünk meg mindent gazdánknak, a rúgásokat is, illedelmesen, mert sose tudhatjuk, mikor kapnánk megint kockacukrot, és isten ments a jókedvét veszélyeztetni holmi lázongással . . .
(SZER, Levelesláda, 87. febr. 14.)

✳

Fekete Sándor, mint valami túletetett háziállat, védi a házát. Sohasem felejti el elősorolni a nehéz időket. Hiszen az első magyar szocialista szamizdat büszke szerzője ő, aki mostanság akarva-akaratlanul nyugati nyilvánosságot is kap. Aztán hipphopp, egyszer csak a BBC rádióállomás kerekasztalánál terem, és mint objektív és független szellem, nyilatkozik a magyar írótársadalom és a politika viszonyáról, a lezajlott közgyűlésről, melynek nyomán úgy döntött, hogy nincs helye ebben a szervezetben. Éppen arra járt, éppen arra vezényelte a sorsa. Éppen ő, a legobjektívabb magyar (kultúr)reformer, akivel a „tárgyilagos" BBC-munkatársaknak szót kell váltaniuk, ha akarnak Fekete Sándor hazájáról még valamit. (Reméljük, hogy a külön ben derék, Angliában élő magyar irodalmárok csupán egy tévedés vagy udvariasságuk áldozatai!)
(A Hírmondó című szamizdátból, 1987)

Küldjön egy képet

Bem József tábornok budapesti szobrának pályaterve. Feltűnő János szobrászművész — Budapest, 1932. —

A Bem-szobor pályaterve

A BEM-SZOBOR TÖRTÉNETE

A budai Bem-szobor talapzatán nagybetűs szó hirdeti: PISKI — utalva 1849. február 9. napjára, amikor Bem tábornok döntő csatát nyert az erdélyi Piski falu hídjánál. A szobor alkotója, Istók János szobrászművész 1873-ban született az erdélyi Bácsfalun, székely-csángó családból. Pár hónappal századik születésnapja előtt halt meg Budapesten.

A művészt, félreérthetetlen kiállása miatt, a Tanácsköztársaság bukása után mellőzték. A felszabadulásig nem kapott állami megrendelést. Szobrai csak akkor kerülhettek közterekre, ha pályamunkát nyert. Így történt ez a Bem-szoborral is.

1932-ben nyerte meg a pályázatot Istók János; a terv szerint a Döbrentei téren akarták a Bem-szobrot elhelyezni. A művész aláírásával hitelesített képről megállapítható, hogy a szobor mai főalakját tartó alapzat előtt — az eredeti pályaterven — kivont karddal, zászlót tartó, előrenyomuló honvéd áll, míg az oszlopot félkörben rohamozó honvédek csapata veszi körül. A kivitelezéskor azonban pénzhiány miatt a mellékalakokat elhagyták.

A tábornok szobrát 1934 májusában leplezték le az akkori Pálffy téren, amely ma a Bem tér nevet viseli. A szoboravatáson adta át Bem Cosban Vladimir lengyel őrnagy a budapesti Hadtörténeti Múzeumnak Bem tábornok kardját.

Dr. Kovássy Zoltán

GONDA JÁNOS A DZSESSZPÓDIUMRÓL

Gonda János

Pege Aladár

Gonda János gyakran szerepel kvartettjével az Új Tükör Jókai klub mikroklímájú „színháztermében", amelynek ajtajára a századik nézőt belépésekor már ki kell akasztani a táblát: MEGTELT! A fellépések mellett tavaly sorozatot is szerkesztettek, melynek keretében több kiváló dzsesszegyüttessel ismertette meg a klub közönségét. A szabadság-hegyi épületet most átépítik, de a sorozat folytatódik a Szovjet Kultúra és Tudomány Háza zenetermében, olvasószolgálatunk és a Szabadidő Magazin támogatásával. Itt is közvetlen kapcsolat alakulhat ki a színpad és a nézőtér között; a zenekarok úgyszólván hangerősítés nélkül játszhatnak.

— A hangfalakkal megsegített dzsesszrock, s a többi fuzionált divat idején visszatérés lenne ez a klasszikus irányzathoz? — kérdezem Gonda Jánostól.

— Semmi bajom a fuzionált műfajokkal, de úgy tapasztalom, a közönség kezdi elveszíteni tájékozódóképességét. Ha e sorozatban a dzsessz főáramlata jelenik meg (a klasszikus szó helyett én inkább ezt a kifejezést használnám), annak oka nem az elzárkózás a többi irányzattól, hanem inkább az elágazások, a kiindulópontok, s az összefogó irány keresése. Ez, ha úgy tetszik ízlésformáló vagy „népművelő" szándék. A Jókai klub pódiuma, s a Semmelweis utcai koncertterem egyaránt e törzsirányzatnak kedvez, hiszen a dzsessz alapjában véve kamarazene. Kevesen tudják, hogy a Szovjet Kultúra és Tudomány Házának zeneterme azonos a filharmónia egykori Bartók termével, ahol 1965-ben, a dzsessz-konzervatórium megalakulása idején első koncertjeink zajlottak, így ez a helyszín számomra különösen kedves.

— Gondolom, az egykori koncertek látogatói is így lehetnek ezzel. Talán hiányzik is nekik a sok-sok régi dzsesszklub és koncertpódium?

— Bizonyára. Meggyőződésem, hogy a mai harmincasnegyvenes értelmiségiek, akik a hatvanas években dzsesszrajongók voltak, ma sem távolodtak el a műfajtól, csak egyszerűen nem tudnak hová járni. Az ifjúsági klubokból kinéznek őket, s azokban amúgy is a különböző újhullámos zenekarokért lelkesednek. Újra meg kell találnunk azokat a koncerttermeket, amelyekbe bárki bemehet. Sem a zenekaroknak, sem pedig a közönségnek nem elég, ha csak a lemezek, a fesztiválok, s egy-egy nagyszabású koncert tartja életben a műfajt. Nemcsak új híveket keresünk a dzsessznek, hanem azt a közönséget akarjuk visszaszerezni, amely valójában el sem hagyott minket.

Januárban a Szuper trióval (Berkes Balázzsal, Kőszegi Imrével és Vukán Györggyel) találkoztunk, februárban pedig Pege Aladár együttesével. A továbbiakban a Magyar dzsesszkvartett és Garai Attila együttese mutatkozik majd be, előbb azonban Gonda János lép fel zenekarával a Szovjet Kultúra és Tudomány Háza, az Új Tükör Jókai klub és a Szabadidő Magazin dzsesszpódiumán (címe: V., Semmelweis u. 1.). Kétszer is egymás után; március 22-én délután 5 órakor és 26-án este 6-kor. A Gonda-kvartett tagjai a zenekarvezető mellett: Berkes Balázs, Lakatos Dezső és Jávori Vilmos. Felhívjuk a figyelmet, hogy a 22-i koncert *örömzenére*, tehát a vendégek színpadra lépésére is alkalmat kínál. Ezt a tervek szerint a televízió Hét vége című műsora élőben közvetíti.

T. S.

ÉRDEKESSÉGEK A MARCZIBÁNYI TÉREN

Mandarin és Roxana. Ez a kollekció fantázianeve, amelynek modelljeivel, a Marczibányi téri Új Tükör szabadidőközpont hét végi divatbemutatóján ismerkedtünk meg. A tavaszi és nyári kínálat nagy sikert aratott a látogatók körében.

A szabadidőközpontban ezúttal is sokrétű családi programot szerveztek. A divatbemutató mellett kirakodóvásár, bábelőadás és játékos gyerekfoglalkoztató várta az érdeklődőket.

Összeállította:
F. NÁDOR MARA
Müller László felvételei

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307.
1963 MÁJ 15.
MAGYAR NEMZET

Dwa bratanki

Az elmúlt vasárnap délutánt a magyarországi lengyelek Bem József kulturális egyesületének Nádor utcai klubjában töltöttem, magyar—lengyel házaspárok, s a varsói Nemzeti Színház Budapesten vendégszerepelt néhány művésze között. Nem ismertem mindenkit — s néhány pillanat alatt mégis a barátságos otthoniasság légköre ölelt körül.

Ez a mi barátságunk tiszta árama: azonnal egymásra lelünk.

A falról Petőfi egyik versének sorai tekintettek ránk: „Mi ne győznénk, hisz Bem a vezérünk, A szabadság régi bajnoka!" Rögtön kiderült, hogy Bem egyik tüzérének az unokája, a budapesti Bem-szobor alkotójának, Istók János művészünknek a fia is közöttünk van. A varsói művészek megölelték, megcsókolták, s forró üdvözletüket küldték édesapjának, Istók Jánosnak, aki júniusban lesz kilencvenöt éves.

A baráti eszmecserét követő rögtönzött műsor során a varsói Nemzeti Színház egyik művésze régi s új lengyel verseket szavalt. Nem tudok lengyelül, mégis értettem a sorok hullámzását, a szavak lüktetését; feszülten figyeltem az előadó lengyel művész arcát, taglejtéseit s kézmozdulatát, amint újra meg újra szívére helyezte kezét. A teljes ismerősség melege vett körül. S a varsói Nemzeti Színház szép művésznőit nézegetve, első költőnk, Balassi Bálint jutott az eszembe, szerelmi líránk születése, Balassi epekedő heve a citerás krakkói lány, Lengyel szép Zsuzsánna iránt.

E barátság gyökerei mélyek, e barátság szövetét nagyon régi, s nagyon új szálak fonják be és színezik át. Akár a lengyel, akár a magyar történelembe lapozok bele, e közös szálak fénye, s sugara vetül felém. Kétezer lengyel esett el a magyar had részeként a mohácsi mezőn. Több ezer magyar vett részt Báthory István lengyel király hadjárataiban. Sok ezer lengyel küzdött a török ellen Sobieski seregében, a Magyarország felszabadításáért vívott harcokban. Kétezer lengyel harcolt a magyar nép szabadságáért Kossuth seregében és nagyon sok lengyel a Tanácsköztársaság védelmében, 1919-ben. A lengyel Bem a magyar nép nemzeti hőseinek panteonjába vonult be, s mennyi közös emlék szövődött Rákóczi régi szabadságharca idején. A „nagyságos fejedelem" lengyel földről tért haza zászlót bontani, s miután a nagymajtényi síkon letörött a zászló, a bukás után távozó fejedelmet lengyel föld fogadta be, lengyel barátok oltalmazták a régi Danckában.

Miután a Bem József kulturális egyesület vendégszerető klubjában elénekeltük a hagyományos Sztolátot, magyarok és lengyelek két kedves sort idéztek: „Polak, Wegier, dwa bratanki, / Jak do szabli, tak do szlanki!" Lengyel, magyar, jó barátok, Ha cseng kardjuk és pohárjok! Kardunk nem csengett ugyan — annál többet koccantak poharaink.

Hatszor jártam Lengyelországban, beutaztam e szép földet Hel-félszigettől a bielowiezsai őserdőig, láttam Wroclawot közvetlenül a háború után az apokaliptikus romtengerben, s viszontláttam a romba döntött lengyel városokat az újjáépítés pompájában. E vonzó barangolások, elgondolkoztató utazások alapján írom: múltunknak számos közös vonása volt ugyan, jelenünknek azonban minden törekvése és gondja azonos. Múltunk sokszor, jelenünk folytonosan ölelkezik.

E jelennek közös vonása, hogy mindkét országban a szovjet hadsereg verte szét a hitleri haderőket, ezzel megnyitva az utat a béke, s a szocializmus felé. Az új társadalom megszervezésének és fölépítésének közös szépségében és közös gondjaiban is osztozunk. Az új élet vívmányait és kiküzdött eredményeit óvja s védi első baráti, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződésünk, amelyet 1948-ban húsz évre kötöttünk. A kitűzött célok azonossága, s a két szocialista állam mély barátsága lehetővé s szükségessé tette, hogy a szocialista tábor országainak közösségén belül példátlan fejlődésnek induljon gazdasági együttműködésünk, s ezzel együtt művelődési kapcsolataink kiépítése. E művelődési kapcsolatok egyik parádés ünnepe volt a varsói Nemzeti Színház budapesti vendégjátéka is. Az államközi kapcsolatok szilárd kötelékei mellett egy szép, s vonzó vendégjárás tanúi is vagyunk: magyarok tíz- és tízezrei ismerkedtek meg a lengyel tengerparttal, a lengyel Tátra szépségeivel, a lengyel ősz varázslatával, Krakkó reneszánsz bájával, s az építő lengyel nép életével. S lengyelek tíz- és tízezrei járták be vonaton, autóbuszon és magángépkocsikon hazai tájainkat, nemegyszer szorosra fonva baráti kapcsolatainkat.

Ezt a mély, szocialista barátságot, múltunk közös emlékeit, s jelenünk közös törekvéseit köszönti és pecsételi meg ezekben a napokban dwa bratanki, két jó barát Budapesten, hogy a mi népünkkel együtt munkálkodjon a lengyel nép a szocialista jövő kialakításán. A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának és a magyar kormánynak a meghívására hazánkba érkezik Wladislaw *Gomulka*, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára és Józef *Cyrankiewicz*, a lengyel kormány elnöke, hogy ünnepélyesen aláírják a két baráti ország új baráti, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződését.

Csengjenek újra poharaink és olyan világban csengjenek, amelyben már nem szólnak a fegyverek: voltaképpen ezt kívánjuk, ezt akarjuk, s ezt szeretnénk szolgálni új barátsági szerződésünkkel is. A szocializmus közös anyanyelve békét jelent. Ezt szolgálja, s erősíti meg annak a két államférfinak a budapesti látogatása, akit — dwa bratanki — tisztelettel, s szeretettel köszöntünk.

Ruffy Péter

polgárjogi egyenlőségért harcoló *Nobel*-békedíjas néger vezető, az erőszak nélküli ellenállás harcosa azonban több mint egy hónap óta a Georgia-állambeli Atlanta temetőjében nyugszik, miután az erőszak áldozata lett. (Mint ismeretes, április 4-én lőtték le Memphisben orvul, s a gyilkost azóta sem sikerült kézre keríteni, mi több: személyazonosságát sem tudták megállapítani.) Sírján fehér és vörös szegfű nyílik, s a szarkofágra emlékeztető márványsírkő felírata csupán ennyi: »*Martin Luther King lelkész, 1929—1968. — A mindenható Istennek hála, végre szabad, szabad, szabad!*« Örök álmát alussza a márvány emlékmű alatt, de utolsó álma mégis megvalósult. A szegények ezrei és tízezrei vezetése nélkül ugyan, de az ő szellemében érkeztek az Egyesült Államok fővárosába és táboroztak le a parkokban, megfogadván, hogy ott maradnak mindaddig, amíg a kormány sorsukon hatékonyan nem változtat.

Az amerikai hatóságok egy ideig attól tartottak, hogy a halott Martin Luther King is megjelenik a fővárosba érkező menet élén: a kormányzók és szenátorok számos névtelen telefonhívást kaptak: »*Kihozzuk Martin Luther Kinget a sírjából!*«, »*Várjatok csak, most kezdődik az igazi forradalom!*« Természetesen nem lehet megállapítani, hogy ezeket az akciókat a fájdalom és az elkeseredés szülte, vagy a jobboldali vakbuzgók tudatos provokációi, hogy mozgósítsák a karhatalmat a szegények menetével szemben. Az Egyesült Államokban egyébként is általánosan elterjedt a

névtelen telefonálgatás;

politikai ellenfelek, szerelmi ellenlábasok, gyűlölködő szerelmesek vagy ferde szekszuális hajlamú férfiak és nők nyugtalanítják gyakran egymást e civilizálatlan módszerrel. Martin Luther King sírjánál mindenesetre állandóan civilruhás nyomozó ténfereg — éjszaka az őrséget megháromszorozzák —, nehogy a halottat kivegyék a sírból és Washingtonba vigyék.

Az amerikai főváros — több mint egy hónappal a King elleni gyilkosság után — ismét a hadiállapot képét mutatja. Most ugyan nem égnek ház- és utcasorok, komoy összetűzésre sem került még sor, de a felek szemben állnak. Egyfelől a szegények egyre nagyobb számban érkező és letáborozó tömegei, másrészt a karhatalom és a fővárosba vezényelt katonaság. A hatalom és a nép, vagy legalábbis a népnek egy nagy része, néz farkasszemet egymással. Azok a tüntetők ugyanis, akik magukra vállalták a kéthetes menetelés minden fáradtságát, nélkülözését, testi megerőltetését és az időjárás viszontagságait, az Egyesült Államok lakosságának egy jelentős rétegét képviselik. John F. *Kennedy*, elnöksége idején; 17 millióra becsülte a számukat (»17 millió amerikai állampolgár esténként éhesen fekszik le«); olyan neves szociológusok, mint például John Kenneth *Galbraith*, a *Harvard* egyetem tanára, vagy a *Pulitzer*-díjas Harrison E. *Salisbury* könyveikben

29—38 millió szegényről írnak,

ami körülbelül egyötöde az USA 200 milliós lakosságának.

Ez a szegénység természetesen nem hasonlítható India, vagy a gyarmati uralom alól felszabadult egyéb, gazdasági-ipari lag ma még érthető okok miatt fejletlen országok éhező millióinak nyomorúságához, de sok tekintetben fájdalmasabb és szembetűnőbb, hiszen itt a nyugati világ legfejlettebb és leggazdagabb államáról van szó, amelyet

kanélkülség is! Néhány évvel ezelőtt majdnem elérte a 6 milliót, jelenleg körülbelül ennek a fele. Vagy egy másik példa: amerikai tudósok és kutatók majdnem 60 *Nobel*-díjat kaptak a második világháború óta tudományos eredményeik elismeréseként, ugyanakkor ebben az országban legalább 10 millió olyan

„funkcionáló analfabéta"

van (a »*Science Service*« megállapítása), aki még az élelmiszer-csomagok használati utasítását sem érti meg. Majdnem minden harmadik család rendelkezik gépkocsival; ugyanakkor minden harmadik család emberhez méltatlan körülmények között lakik, lebontásra ítélt házakban, kunyhókban, szérűkben és összetákolt faépítményekben. És még egy adat, amelyet éppen a »konzervatív Amerikát« képviselő, az elnökjelöltségre ismét pályázó Richard *Nixon* vetett a *Johnson*-kormány szemére: az Egyesült Államokban minden másfél percben történik gépkocsi-lopás; minden hatodik percben rablás; minden 32 percben megerőszakolnak valakit; és minden órában meggyilkolnak egy személyt. Nem kétséges, hogy ennek elsősorban szociális okai vannak.

A szegénység átka elsősorban természetesen a négereket és a színesbőrűeket, a portoricóiakat, indiánokat (Amerika őslakosait!) és a vándorló mezőgazdasági munkásokat sújtja. Ők a tányérmosogatók, a kórházi ápolók, a segédmunkások, a szállodai alkalmazottak, a farmról-farmra vándorló aratók, akiknek évi jövedelme nem haladja meg az 1000 dollárt, ott ahol — a sajátos lakbérviszonyokat, megélhetési árakat és az általános életszínvonalat véve figyelembe — 3000 dollár évi jövedelem a »*szegénység határa*«. 6 millióan keresnek 1000 dollár alatt, s 8 millió körülbelül azoknak a száma, akiknek az évi jövedelme a 3000 dollár alatt van. De még az e felett — körülbelül 4—8000 dollárt kereső — munkavállalók is szűkös körülmények között élnek a »tejjel-mézzel folyó Kánaán« országában, ahol, a tőkés termelési rend szabályainak megfelelően, évenként például több mint 4 milliárd dollárt költenek a mezőgazdasági »termésfelesleg« tárolására.

Amerika a »*gazdag emberek és a szegény emberek*« hazája (ez egyébként az egyik legnevesebb statisztikus, Herman P. *Miller* könyvének címe), ahol

a milliomosok száma

meghaladja a 100 ezret, de ahol ma is érvényes Ábrahám *Lincoln* mondása: »*Egyesek gazdagsága csupán azt bizonyítja, hogy mások ugyancsak gazdagok lehetnek*«. Egyesek valóban gazdagok lehetnek, de a nagy többség, a szegények problémáit máig sem sikerült ennek a valóban gazdag államnak megoldania. Ezért hirdette meg Johnson elnök 1964. január 8-i emlékezetes beszédében a »*szegénység elleni harcot*« és vetítette az amerikai nép elé a »*nagy társadalom*« illúziójának képét. Az erre szánt összegek közben elpufogtak az értelmetlen vietnami háborúban, s hogy az amerikai kormány belpolitikai és »polgárjogi-egyenlőség« programja hova torkollott, tanúsítja Martin Luther King meggyilkolása és a szegények washingtoni menete és táborozása. Nem valószínű, hogy tévedünk, amikor megállapítjuk: aligha volt még amerikai kormány, amely kül- és belpolitikájában ilyen látványosan csődöt mondott volna.

Vámos Imre

hogy október huszonhetedikén láttam utoljára. Elhűtlenkedett...

Sinka Emerenciát az egész különös és rejtélyes eltűnési ügyből csak ez érdekli. Hogy a rendőr, aki félig-meddig vőlegénye volt és aki megígérte neki, hogy elveszi feleségül, *elhűtlenkedett.* Meg is ismétli ezt, panaszos hangon, hiába *Fogarassy* István, — így mondja szóról-szóra — ***nem tudott nők nélkül élni.***

Ez a féltékenységdiktálta mondat a rendőrség véleménye szerint *kulcsa az eltűnési rejtélynek. Grünwaldné* levelein és a megállapított mátkaságon kívül még több nőügyét bogozza most a rendőrség az eltűnt *Fogarassy* Istvánnak, hogy barátnőin keresztül esetleg megtalálja.

A rendőrtörzsőrmester a dagályutcai rendőrtelepen lakott. Hosszú területen sárgára festett épülettömbök sorakoznak egymás mellett, az épületekben szoba-konyhás lakások, minden ajtón

Megmaradnak-e Bem apó körül a magyar honvédek?

A fővárosi Bem-szobor pályázatának kulisszatitkai - Szobormű vagy dombormű? Jankovits Gyula elhalt szobrászművészünk véleménye a Bem-problémáról

(Saját tudósítónktól.) A *Magyar-Lengyel Szövetség* már régóta foglalkozik azzal a tervvel, hogy *Bem apónak szobrot emeljenek Budapesten.* Társadalmi úton közel *harmincezer pengőt gyüjtöttek össze* és a szobormüre tavaly pályázatot hirdettek. A beérkezett pályamüvek közül a bíráló bizottság *Istók* János tervezetét fogadta el kivitelre és a szobor helyéül a *Döbrentei teret* jelölte ki.

A döntés szeptemberben történt és ezóta semmit sem lehetett hallani a *Bem-szobor* ügyéről. Az érdekeltek azt hitték, hogy *Istók* mütermében már készül is a szobor. Annál nagyobb meglepetést keltett most, hogy *a szobrászművész egészen új tervezettel lépett elő.* Kiderült, hogy a fővárosi szoborbizottság *a pályadíjjal kitüntetett terven olyan lényeges változtatásokat rendelt el, amelyek új tervezet készítését tették szükségessé.*

Istók első tervén, amelyről a szakértők lelkesedéssel beszélnek. *Bem apó* hatalmas alakja magas talapzaton áll. Parancsolóan *mutat a piski hídra* és rohamra lelkesíti a katonáit. A talapzat alján körben feltüzött szuronnyal *honvédeink törnek előre.* A mellékalakok között *Perőfi* Sándort és *Gábor* Áront is lehet látni. A szobormüvön a *szobrok dominálnak.*

A második tervezeten *Bem mellől a honvédszobrok eltüntek.* A fővárosi bizottság ugyanis — mint megtudtuk — úgy rendelkezett, hogy *a vitézkedő honvédek jellegzetes csoportját el kell távolítani* és a történelmi mellékszereplők körül *dombormüvekre* kerüljenek. Ennek az utasításnak megfelelően készült *Istók második terve,* melyet most terjesztett elő bírálatra.

Kevéssel halála előtt beszéltünk a decemberben elhúnyt neves szobrászművésszel. *Jankovits* Gyulával, aki a *Bem-problémáról* így nyilatkozott:

— A fővárosi bizottság azért tett változtatásokat *Istók* eredeti tervén, mert azt tartotta, hogy a szobormü mellékszobrainak eltüntetésével a főalak jellegzetesebben domborodik ki. Ez azonban *laikus felfogás,* amelyet nálunk a bizottságokban békeidőben is gyakran hallottunk megnyilatkozni. *Ezért van olyan sok rossz szobor Budapesten!* Nem lehet vitás, hogy *a történeti személyek méltó megtestesítéséhez történeti keretre is szükség van.* A *Bem-szobormüvön* a csatába rohanó honvédek nemcsak nem zavarják a főalak művészi hatását, hanem határozottan fokozzák.

A fővárosi bizottságnak nyilvánosságra került állásfoglalása ellenére *a Magyar-Lengyel Szövetség tagjai körében* sokan *Istók* első terve mellett kardoskodnak s folynak a megbeszélések, miképpen szerezzék meg a szélesméretü szobormü felállításához a még szükséges összeget. A bizottságot most hívták össze ülésre és itt fog eldőlni véglegesen: *megmaradnak-e Bem apó körül magyar honvédei.*

Körplatéka. Bem-szobor, Budapest,
Istók

Pesti Hirlap. 1932. szept. 22. 8

Istók János kapott megbízást a
Bem-szobor felállítására

MDK

Istók János

A Bem-szobrot, Istók János müvét, a Pálffy-téren állitották fel.

Cikk: Uj szobrok.

Képzőművészet 1934.VIII.évf. 74.sz. 150.l.

MDK

Istók János

Bem-szobor

Kampis Antal: Az ujabb magyar szobrászat. A szépmivészetek könyve. Bp. 1940.

512,514.1.

MDK

Istók János, szobrász

Bem. Bronz.

Műcsarnok.-I.Magyar Képzőművészeti kiállitás.1950.aug.
Kat..12.1.

M. D. K.

ISTÓK János szobrász

(1873-)

Bem-szobor (Bp.)

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1 00-1945

p. 1962. 378,

MDK

Istók János, nobrán

Bem-nobrának terve

1934-ből: Repr.

— : (— növeg — fénykép —) 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1967. szep. 14.

mDK

Istók János, szobrászm.

Bem szobrát alkotta, melyet a Pálffy téren felvontattak talapzatára május havában. ~~XXXxxxxxx~~
Fényképezve.

Képes, Pesti Hirlap. 1934. ápr.15. LVI.évf. 71.sz.

Istók János
nobrász

Gróf Széchényi Ferenc
nobra Bpesten
Kepe repr –

Fraknói Vilmos

Gróf Széchényi Ferenc
1754 – 1820
M. Tört. Életr –
Bp. 1920 –

Távirati cím — Telegramme } FILMIRODA
Cables — Télégrammes } BUDAPEST

M.S

MAGYAR FILMIRODA RT. ~~~ UNGARISCHES FI

KÖZPONTI TELEP: BUDAPEST, IX, KÖNY
LEVÉLCÍM: BUDAPE

FÉNYKÉPÜZEM: BUDAPEST, VIII, SÁNDOR-UT
FILMRAKTÁR: BUDAPEST, VIII, SZENTKIRÁLY
FILMKÖLCSÖNZŐ OSZTÁLY: BUDAPEST, VII, E
KÉPESLEVELEZŐLAP ÜZEM: BUDAPES

Rendelés száma.....

Szá

T.

.....Műemlékek Orsz

Van szerencsénk ....nb. megrendelésük.....

az alanti felállítás szerinti számlával szolgálni.

.....*melléklet*

Munkalap száma.....

Tételszám	

Széchényi Ferenc szobra a Múzeumkertben.
Istók János alkotása (Csigó László felvétele)

SKULPTURER.

191. *Fülöp Ö. Beck.* Lutspelare. Brons.
192. — Skytisk båge. Brons.
193—209. — Medaljer och plaketter. Brons.
210—220. *Lajos Berán.* Medaljer och plaketter. Brons.
221. *László Beszédes.* Vid Tiszas strand. Brons.
222. *László Beszédes.* Herdegosse. Brons.
223. — Advent. Brons.
224. — Flicka från Vajdahunyad. Brons.
225. *Jenő Bory.* Kvinnohuvud. Terrakotta.
226. — Monna Vanna. Brons.
227. — Barnstaty. Terrakotta.
228. *József Damkó.* Munk. Terrakotta.
229. — Definitor. „
230. — Meditation. „
231. — Från Kalotaszeg. „
232. — Herrgårdsfru. „
233. — Flickhuvud. „
234. — Ungrare från Somogy. Terrakotta.
235. *Elemér Fülöp (felsőeöri).* Min dotter. Brons.
236. *Géza Hiesz.* Dansös. Brons.
237. *János v. Horvai.* Görgey. I ek.
238. — Beethoven „
239. — Luther. „
240 — Calvin. „
241. — Krucifix. „
242. — Cellist. Av päronträ.
243. — Dante. Brons.
244. *János Istók.* Vädrande hund. Brons.
245. *Zsigmond v. Kisfaludi Strobl.* Efter badet. Brons.

Stockholmi magyar tárlat. 1922. maj

246. *Zsigmond v. Kisfaludi Strobl.* Finale. Brons.
247. — Hukande flicka. Marmor.
248. — Motsträvigt barn. Brons.
249. — Plakett.
250. *Elek Lux.* Dansös I. Brons.
251. — Dansös II. Brons.
252. — „ III. „
253. — Susanna „
254. *Béla Markup.* Gemensam måltid Brons.
255. — Den lilla åsnan. Brons.
256. — Hans och Greta. Brons.
257. *János Pásztor.* Vattenbärande flicka. Brons.
258. — Mea culpa. Marmor.
259. *János Pásztor.* Avsked. Brons.
260. — Prima-vera. Gips.
261. *Lajos Petri Pick.* Miss G. W. Marmor.
262. — Ung flicka. Marmor.
263. *Béla Radnai.* Martyrgeneralen Greve Karoly Leiningen-Westerburg. Brons.
264. *Lajos Rápolti.* Sorgen. Marmor.
265. *József Róna.* Pieta. Brons.
266. — Charitas. Brons.
267. *Ferenc Sidló.* David. Brons.
268. — Den blinde. Gips.
269. — Den sårade. Marmor.
270. — Johannes döparen. Gips.
271. *Vilmos Szamosi Soós.* Den 90 åriga baron Daniel. Brons.
272. — Författaren Dezső Szabó. Brons.
273—289. — Medaljer och plaketter. Brons.
290. *István Szentgyörgyi.* Danaida. Brons.
291. — Kyskhet. Brons.
292. — Flicka med paddan. Marmor.
293. *Károly Székely.* Kammande kvinna. Brons.
294. *István Tóth.* Vattenbärande flicka. Brons.
295. *György Vastagh.* Rysk vinthund. Brons.
296. — Tupp. Brons.

REPRODUKTIONER

Beszédes László

Sorabb

AZ ERNST-MÚZEUM KIÁLLITÁSAI

CVI.

A MUNKÁCSY-CÉH II. REPREZENTATIV KIÁLLITÁSA

AZ ERNST-MÚZEUM KIADÁSA
BUDPAEST, 1929 OKTÓBER HÓ

A kiirt árak fölött alkú nincs.

A Munkácsy-Céh műgyüjtői, kik kötelezik magukat, hogy 3 éven át az aláirt összeg erejéig, vagy azon felül, a Céh kiállitásain vásárolnak, az árellenőrző bizottság által meghatározott árakból 20% kedvezményben részesülnek.

A Munkácsy-Céh a kiállitás tartamára *látogatási jegyet* bocsát ki, melynek tulajdonosa szabadon látogathatja a kiállitást, az előadásokat és felolvasásokat, részt-vesz a pénzügyminisztérium által engedélyezett

sorsoláson.

Légrády Testvérek nyomdai műintézete, Budapest. (Igazgató: Kertész Árpád.)

A Munkácsy-Céh műgyüjtő tagjai:

Angol-magyar bank
Bartha Károly
Bun József
Beckói Biró László
Beckói Biró Henrik
Dános Géza
Elkán Ferenc
Engel Ármin
Fekete Henrik
Fischer Géza
Fleissig Sándor
Fleischmann Oszkár
Fruchter Lajos
Friedmann Ernő
Glücksthal Lajos
Dr. Goldschläger Loránt
Guthard Tódor
Báró Herzog Lipót Mór
Hoffmann Gusztáv
Jakab Dezső
Dr. Jakab László
Kálmán Henrik
Kann Zsigmond
Kaszab Elemér
Kaszab Zoltán
Kánitz Vilmos
Báró Kohner Adolf
Krámer Jenő
Kraszner Menyhért
Lipótvárosi Casino
Báró Madarasi-Beck Marcel
Magyar Pál
Mauthner Zoltán
Miklós Andor
Molnár Herman
Dr. Moskovits Miklós
Nagy Endre
Rácz Kornél
Dr. Révész Sámuel
Ripka Ferenc
Somlyó Arnold
Szegő Sándor
Stern Samu
Ugron Gábor
Ungár Albert
Wertheimer Adolf
Weiss Vilmos
Zirner Ákos

Második kiállitását rendezi ime a Munkácsy-Céh, s első sikerén felbuzdulva, fokozott lelkesedéssel és nagyobb összefogással. Amikor falait megnyitja, kapuját feltárja minden tiszta művészi törekvés előtt, ugy látjuk, hogy e törekvését megértették művészek és műgyüjtők egyaránt. Egy oly együttes állott elő, mely keresztmetszetben tiszta képét adja a mai magyar művészetnek. Soraink között nincs, ki jelszavakra hallgatna. Nincs, ki elvont elmélkedések szürőjén keresztül alkotna. Nincs, ki a képzőművészet lényegét ne ott keresné, ahol kell: az élet, a világ, az emberi érzések és gondolatok tükörképének, költői átirásának, felmagasztositásának utjain. A magyar művészek, festők és szobrászok egyesült erővel azt adják itt, amit a titkos egyedüllét költői pillanataiban megálmodtak, képzeletükben kiépitettek, gonddal és szeretettel elmerülve az álmok és érzések formába alakitásába.

A művészi forma kérdése, ha valaha, ugy ma ujból az érdeklődés központjába került. A háboru előtti évek forrongásai a háboru utáni évek forradalmiságába torkollott, melyből világszerte, bár lassan, megindult a megtisztulás folyamata. Sehol nagyobb biztonsággal, mint nálunk. Az az elszigeteltség, melybe művészeinket a világpolitikai konstelláció kergette bele, csodálatos módon használt művészetünk megerősödésének. Csak hir ha felénk szállott, mi történik a nagy művészeti

centrumokban? Az ottani zürzavaros és chaotikus formahajsza hullámverése átcsapott közénk is, de megtörve, erejét vesztve, s már-már megtisztultan. A magyar művészek legtöbbjei, még a legszélsőségesebbek is, nem merültek el az idegen és a magyar természettel ellenkező, tulfütött formafelbontásokba. Megmentette őket ettől lelkük nyugalma és képzeletük tisztasága. Nem volt rájuk hatástalan a modern törekvések szin- és formamegujitásának szükségessége. De elmondhatják azt, amit Courbet mondott magáról: „Én is belevetettem magam a tradició árjába, de mig az akadémikusok belefulladtak, én kiusztam belőle". A magyar művészek is mihamar önmagukra eszméltek és csak azokat söpörte el az idegen forma szolgai utánzása, kikben nem volt elég erő, hogy megkereshessék józan önmagukat. A magyar művészetben nem egyszer látjuk, hogy már idősebb művészek is mint alakitják át régi stilusaikat, az uj szellem mint vált ki belőlük uj formaérzéseket, a mai élet lüktetése mint érződik ki látásuk megtisztult megujhodásából. A fiatalok pedig felfrissülve, fölvilágosodott palettával, üde szemmel nézve bele a tért és időt szinte megtagadni akaró uj életbe, uj hangokon szólalnak meg. Nem a jazz-band kurjantásait, de szines és dallamos finom melódiákat hallatnak.

Ez érződik ki jelen kiállitásunkból, melyben minden törekvés szóhoz jut. Idősebb és ifjabb, régi és uj művészek egymás mellett, egy egységes és egy igazán magyar együttest alkotnak. Ez a magyarosság nem póriasságban és nem cifrálkodásban, de nem tárgyi elemekben nyilatkozik meg. Nem a népi élet, nem a falusiasság motivumaiból élősködik, hanem a magyar

lélek érzéseit és a magyar nép szinszeretetét tükrözi. Anélkül, hogy a formát feláldozná. Nagy mestereink, egy Munkácsy, Paál, Szinyei, Benczur, Székely tradiciója ott él e kiállitás alkotásaiban, de a nagybányai tradiciót is felszivta magába és megujhodott. Művészeink ott állanak a mai élet kellős közepében és romantikus érzést visznek be a ma tragikus hangulataiba. Még a legvidámabb szinskálából is kihangzik a mai magyar lélek bánatos siralma. Ezt a megtört és fájdalmas bugást érezzük ki a kiállitás szinakkordjaiból. A ma embere magára ösmerhet. Elhagyatva, elszigetelve, egy ellenséges világ kellő közepén, ott áll a magyar művész és hangot ad mindenek fájdalmának. Nagy meglepetéssel olvashattuk ezt a genfi francia lapok kritikáiból is. Megmutatta ezt a barcelonai nagy siker. Megérezte az idegen, hogy egy árva nemzet művészete a tárogató hangjait hallatja. Mert őszinte. Mert igaz ez a művészet, ifja, öregje önmagát igyekszik adni, s önmagán keresztül az egész nemzetet.

Megérti őt vajjon a magyar néző?

Egy virágcsendélet, egy beborult egü táj, egy-egy darab pesti élet, egy arc expressiv kifejezése, a hóval lepett budai táj, mind-mind emberi lélek megnyilatkozása. Nem puszta forma, de benne van alkotójának hangulata is, a művészi lélek e szinmelódiákban, távoli keleti örökségként, kolorisztikus hatásokban nyilatkozik meg, *ez magyar és nemzeti és mai*, mert uj akkordokban megszólaló és uj formamegoldásokat találó és uj harmóniákat teremtő.

Kiállitásunkat jellemzi, hogy ez az uj hang szinte magától értetődő következetességgel száll át a multból,

mellyel összefügg, noha meggazdagodott a mai élet pillanatról pillanatra változó formáival, szineivel, s fiatalok, idősebbek ebben oly egyek. Hisszük, hogy a néző ezeket az összefüggéseket kiérzi a kiállitás együtteséből, s mialatt egyenként szemügyre veszi régi kedvencei és az ujabban jöttek alkotásait, egyben az egésznek finom harmóniájában is gyönyörködni fog.

Dr. Lázár Béla.

ELSŐ TEREM.

1. HALÁPY EDE. Rajnaparton ..... 300.—
2. BECK-SCHWARC ELZA. Városligeti tavon 300.—
3. MEDGYES ISTVÁN. Fürdés után. Terrakotta ..... 200.—
4. M. KISFALUDI MÁRIA. Magyar táj... 100.—
5. VADÁSZ ENDRE. Barátok. Rézkarc... 26.—
6. CSEREPES ISTVÁN. Népliget. Pasztell.. 120.—
7. CSEREPES ISTVÁN. Kikötő. Pasztell ..... 120.—
8. WEIL ERZSÉBET. Baleset. Rézkarc.... 60.—
9. ISTÓKOVICS KÁLMÁN. Fák ..... 450.—
10. MÁRKUS IMRE. A ligetben. Pasztell... 200.—
11. VASINKA GÉZA. Család ..... 150.—
12. CSEREPES ISTVÁN. Naplemente ..... 400.—
13. BAYER ÁGOST. Az eperjesi templom... 200.—
14. WELLMANN RÓBERT. Pleinair tanulmány .....1000.—
15. GY. SÁNDOR JÓZSEF. Fiesole .....1000.—
16. WELLMANN RÓBERT. Rajnai nő .... 700.—
17. MAGYAR-MANNHEIMER NELLI. Abbázia ..... 300.—
18. MARKUP BÉLA. Viaskodó elefánt ..... 400.—
19. CZENCZ JÁNOS. Pihenés ..... 500.—
20. BURGHARDT REZSŐ. San Marco..... 500.—
21. WELLMANN RÓBERT. Őszi hangulat.. 500.—
22. MAGYAR-MANNHEIMER NELLY. Ammerseei táj ..... 300.—
23. GAÁL FERENC. Falusi konyha..... 800.—
24. VADÁSZ ENDRE. Firenze. Rézkarc..... 26.—
25. KALLÓS EDE. Munkácsy, szobortervezet. Bronzban.....2500.—

26. KEMÉNY NÁNDOR. Mátravidék ..... 600.—
27. VASINKA GÉZA. Lilla ..... 300.—
28. MAGYAR-MANNHEIMER NELLY. Zivataros táj ..... 200.—
29. FÉNYES ADOLF. Friss szántás ..... 370.—
30. FÉNYES ADOLF. St. Cloud ..... 325.—
31. KOSZTOLÁNYI-KANN GYULA. Nyári délután ..... 500.—
32. LICHT LILY. Suhanc. Magántulajdon.
33. MAGYAR-MANNHEIMER NELLY. Hangulat ..... 200.—
34. FÉNYES ADOLF. Fehér felhők ..... 370.—
35. GULYÁS SÁNDOR. A völgy ..... 500.—
36. KISS PÁL. Kerti sarok. Pasztell ..... 200.—
37. WELLMANN RÓBERT. Amerikai leány 700.—
38. HOROVITZ-LUKÁCS STEFFY. Nehéz pillanat ..... 80.—
39. ÁLDOZÓ JÓZSEF. Mezőőr. Pasztell ... 100.—
40. ÁLDOZÓ JÓZSEF. Lakodalom. Pasztell . 80.—
41. HALASI HORVÁTH ISTVÁN. Márciusi hó. Pasztell ..... 400.—
42. HOROVITZ-LUKÁCS STEFFY. Lanyha szezon ..... 80.—
43. MÁRKUS IMRE. Ifju zongorista. Pasztell 300.—
44. WELLMANN RÓBERT. Profil..... 500.—
45. WEIL ERZSI. Sorsok ..... 60.—
46. GRÓF BATTHYÁNY GYULA. Ringlispiel 800.—
47. ZÁDOR ISTVÁN. Safed Galileában .... 150.—
48. ZÁDOR ISTVÁN. Cigánytábor ..... 150.—
49. KELEMEN EMIL. Szent Endre..... 75.—
50. PÉTER MÁRIA. Kék kalapos leány .... 200.—
51. GEDŐ LIPÓT. Gyerekek ..... 150.—
52. ZÁDOR ISTVÁN. Rahel sirja ..... 150.—
53. LÁNYI DEZSŐ. Autós vándordij. Bronz. 1000.—

MÁSODIK TEREM.

54. CSÓK ISTVÁN. Mézevők ..... 2000.—
55. CSÓK ISTVÁN. Virágok ..... 2000.—
56. SZÜLE PÉTER. Cigány ..... 2000.—
57. GLATZ OSZKÁR. Játszadozó gyerekek . 2000.—
58. KERNSTOK KÁROLY. Napijegyzetek falumból. I. ..... 1400.—
59. KERNSTOK KÁROLY. Cigánynő. Magántulajdon.
60. KERNSTOK KÁROLY. Napijegyzetek falumból II. ..... 900.—
61. KERNSTOK KÁROLY. Napijegyzetek falumból. III. ..... 1200.—
62. PERLMUTTER IZSÁK. Kert tavasszal .. 2500.—
63. UDVARY GÉZA. A bor ..... 650.—
64. GLATZ OSZKÁR. János gazda ..... 2400.—
65. BRENNER NÁNDOR. Busuló kuruc .... 350.—
66. PERLMUTTER IZSÁK. Mosás. ..... 1800.—
67. KOSZTOLÁNYI-KANN GYULA. Csendélet ..... 400.—
68. KOSZTOLÁNYI-KANN GYULA. Junius. 400.—
69. KOSZTOLÁNYI-KANN GYULA. Pócsmegyer ..... 400.—
70. PERLMUTTER IZSÁK. Olvasó lány ..... 2200.—
71. KOSZTOLÁNYI-KANN GYULA. Dachaui részlet ..... 400.—
72. KOSZTOLÁNYI-KANN GYULA. Dunamenti falu ..... 400.—
73. HATVANY FERENC BÁRÓ. Rózsalugas. 1000.—
74. MAGYAR-MANNHEIMER GUSZTÁV. Gyermekidyll ..... 1500.—
75. HERMAN LIPÓT. Mocsár ..... 500.—

76. IVÁNYI-GRÜNWALD BÉLA. Lellei csorda 2500.—
77. VASS ELEMÉR. Cagnes sur mer..... 1000.—
78. MAGYAR-MANNHEIMER GUSZTÁV. Kis női akt ..... 1200.—
79. ~~HERMAN LIPÓT~~. Patak a faluban .... 400.—
80. IVÁNYI-GRÜNWALD BÉLA. Erdélyi táj 3000.—
81. IVÁNYI-GRÜNWALD BÉLA. Virágcsendélet ..... 2200.—
82. IVÁNYI-GRÜNWALD BÉLA. Hazatérő tehenek ..... 900.—
83. IVÁNYI-GRÜNWALD BÉLA. Virágos fák 3000.—
84. PERLMUTTER IZSÁK. Hollandi asszony 1900.—

HARMADIK TEREM.

85. MAGYAR-MANNHEIMER GUSZTÁV. Alkonyat ..... 1500.—
86. MAGYAR-MANNHEIMER GUSZTÁV. Cigányok ..... 1500.—
87. MAGYAR-MANNHEIMER GUSZTÁV. Kora tavasszal ..... 1500.—
88. FÉNYES ADOLF. Vadászok ..... 2500.—
89. MAGYAR-MANNHEIMER GUSZTÁV. Tavasz ..... 1000.—
90. MAGYAR-MANNHEIMER GUSZTÁV. Falu esőben ..... 1000.—
91. FÉNYES ADOLF. Utonállók ..... 2500.—
92. GLATZ OSZKÁR. Parasztudvar ..... 2000.—
93. KOSZTOLÁNYI-KANN GYULA. Tabán. 1000.—
94. HATVANY FERENC BÁRÓ. Csokor .... 1000.—
95. GLATZ GUSZTÁV. Libapásztorok ..... 2500.—
96. FÉNYES ADOLF. Séta a budai hegyekben. (Szemlőhegy) ..... 1250.—
97. FÉNYES ADOLF. A tékozló fiu hazatérése. 2500.—
98. MAGYAR-MANNHEIMER GUSZTÁV. A budai hegyekben ..... 1200.—
99. FÉNYES ADOLF. Séta a budai hegyekben. (Eszter-út) ..... 1250.—
100. RUDNAY GYULA. Tanácskozás ..... 4000.—
101. RUDNAY GYULA. Nagybátonyi táj .... 3000.—
102. RUDNAY GYULA. Tölgyfa alkonyatban. 3500.—

NEGYEDIK TEREM.

103. GY. SÁNDOR JÓZSEF. Alkony .....1600.—
104. LUX ELEK. Hátrahajló táncosnő ..... 450.—
105. P. GOEBEL JENŐ. Olvasó férfi..... 500.—
106. BARDÓCZ ÁRPÁD. Alföld .....1200.—
107. LUX ELEK. Táncosnő lepellel..... 500.—
108. GAÁL FERENC. Parasztok .....2000.—
109. KALLÓS EDE. Fájdalom. Bronzban ... 600.—
110. GULYÁS SÁNDOR. Taligások .....1000.—
111. KÉZDI-KOVÁCS LÁSZLÓ. Vén nyárfák 2500.—
112. BRENNER NÁNDOR. Népkonyha ..... 550.—
113. CZENCZ JÁNOS. Virágok .....1400.—
114. MIKOLA ANDRÁS. Nagybánya látképe .1000.—
115. BRENNER NÁNDOR. Betyárok ..... 550.—
116. KEMÉNY NÁNDOR. Aratás .....1000.—
117. SZ. GYENES LAJOS. Szinharmónia....1500.—
118. KISFALUDI-STRÓBL ZSIGMOND. Madonna (fa) .....3000.—
119. GEDŐ LIPÓT. Kávéház ..... 600.—
120. BURGHARDT REZSŐ. Tabán .....1000.—
121. ZÁDOR ISTVÁN. Női akt .....1500.—
122. GÄRTNER NÁNDOR. Tanulmányfej ... 200.—
123. ORBÁN DEZSŐ. Regensburg .....1200.—
124. HUBAY ANDOR. Ősz .....1800.—
125. BORY JENŐ. Fájdalom .....1200.—
126. GIMES LAJOS. Régi város ..... 400.—
127. FRANK FRIGYES. Mezei virágok .....1500.—
128. DÖBRÖCÖNI KÁLMÁN. Akt a szabadban ..... 400.—
129. K. KALMÁR ÁGNES. Szolnoki táj..... 600.—
130. BIAI-FŐGLEIN ISTVÁN. A festő egy nyári délutánon ..... 500.—

131. ~~CIMES LAJOS~~. Alpesi falurészlet ..... 400.—
132. KALLÓS EDE. Siremlékrészlet. Magántulajdon.

VITRINBEN:

133. ~~BORY~~ JENŐ. Bölény ..... 190.—
134. KARÁCSONYI GÉZA. Hiuság ..... 500.—
135. KÖVESHÁZI-KALMÁR ELZA. Táncos.. 150.—
136. ~~BECK Ö. FÜLÖP~~. Beethoven..... 200.—
137. KÖVESHÁZI-KALMÁR ELZA. Macska I. ..... 70.—
138. KÖVESHÁZI-KALMÁR ELZA. Macska II. ..... 70.—
139. KÖVESHÁZI-KALMÁR ELZA. Macska III. ..... 90.—
140. LUX ELEK. Táncosnő ..... 180.—
141. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN. Megriadt (fa) 1000.—

ÖTÖDIK TEREM.

143. NAGY VILMOS. Kertben ..... 500.—
144. LEICHT LILY. Akttanulmány ..... 500.—
145. UDVARY GÉZA. Pásztor-család .....1000.—
146. VITÉZ DARVASSY ISTVÁN. Fehér felhők ..... 600.—
147. VIDOVSZKY BÉLA. Interieur .....1800.—
148. MEDVECZKY JENŐ. Menyasszony .... 700.—
149. UDVARY GÉZA. Fürdőzők ..... 600.—
150. UDVARY PÁL. Falu ..... 700.—
151. VISKI JÁNOS. Szántás ..... 800.—
152. MIKOLA ANDRÁS. Tájkép ..... 800.—
153. LÁNYI DEZSŐ. Székely Ferenc udvari tanácsos. Magántulajdon.
154. CSEREPES ISTVÁN. Tél a külvárosban 400.—
155. PORTER PAULA. Innsbruck ..... 240.—
156. GÁÁL FERENC. Napsütéses falusi udvar.1200.—
157. WEISZ MARGIT. Tájkép ..... 400.—
158. GLATZ OSZKÁR. Tavasz .....1000.—
159. GULYÁS SÁNDOR. Domboldal ..... 600.—
160. GULYÁS SÁNDOR. Nyári felhők .....1500.—
161. VASS ELEMÉR. Virágok .....1200.—
162. GECSŐ SÁNDOR. Baby-tanulmány ..... 600.—
163. HALASI-HORVÁTH ISTVÁN. Téli est.. 400.—
164. NÄGELI RUDOLF. Adriai tengerpart... 200.—
165. KEMÉNY NÁNDOR. Báró Szterényi József. Magántulajdon.
166. VASS ELEMÉR. Arcképtanulmány .....1500.—
167. NYILASY SÁNDOR. Mise után ..... 650.—
168. VITÉZ DARVASSY ISTVÁN. Fák a Tisza partján..... 600.—

HATODIK TEREM.

169. PÁLLYA CELESTIN. Hetipiac ..... 600.—
170. KEMÉNY NÁNDOR. Megjött a levél... 1500.—
171. ANTAL LORÁNT. Zürichi tájkép..... 300.—
172. VLASSATY BÉLA. Erdei tisztás ..... 100.—
172a. TÖRÖK JENŐ. Anyám ..... 500.—
173. GIMES LAJOS. Gmundeni utca ..... 400.—
174. BARDÓCZ ÁRPÁD. Reggel a folyóparton 1200.—
175. BETLEN GYULA. Női akt kancsóval... 750.—
176. SZLÁNYI LAJOS. Hegyoldal ..... 1200.—
177. BOLDIZSÁR ISTVÁN. Nagybányai felsőrész ..... 1400.—
178. MARTINELLI JENŐ. Női akt. Bronzban 400.—
179. BORUTH ANDOR. Édes anyám. Magántulajdon.
180. WELLMANN RÓBERT. A mester..... 4500.—
181. ENDREY SÁNDOR. Arcképtanulmány (Margó Ede) ..... 1000.—
182. LEICHT LILY. Tanulmány ..... 400.—
183. KISFALUDI-STRÓBL ZSIGMOND. Nikitina. Fa ..... 1000.—
184. SZLÁNYI LAJOS. Falu télen..... 900.—
185. FRIML GÉZA. Zöldruhás nő ..... 400.—
186. BORY JENŐ. Arkadia ..... 750.—
187. P. GOEBEL JENŐ. Tulipánok..... 400.—
188. BURGHARDT REZSŐ. Hajóállomás Velencében..... 1000.—
189. MARTINELLI JENŐ. Capriccio. Bronzban ..... 900.—
190. REUTER ÁGOSTON. Rajzóra ..... 1200.—
191. M. BARABÁS MÁRTON. Tájkép..... 600.—
192. LÁNYI DEZSŐ. Jó falat ..... 1200.—

194. VÖRÖS GÉZA. Odaliszk ..... 900.—
195. BENKHARDT ÁGOST. Csendélet ..... 500.—
196. GRÓF LÁZÁR ÁRPÁDNÉ. Májvák..... 300.—
197. SZ. GYENES LAJOS. Lebontott asztal.. 700.—
198. BARDÓCZ DEZSŐ. Öreg pásztor..... 750.—
199. UJHÁZY FERENC. Kilátás a János-hegyre ..... 250.—
200. BENKHARDT ÁGOST. Virágcsendélet .. 500.—
201. VESZPRÉMI RÓZSI. Tanulmány ..... 300.—
202. ANTAL LORÁNT. Házak a zürichi tónál. 400.—
203. KÉZDI-KOVÁCS LÁSZLÓ. Tarlott szinek 1200.—
204. BELÁNYI VIKTOR. Virágcsendélet ....1000.—
205. LEICHT LILY. Tanulmányfej ..... 400.—
206. EMŐD AURÉL. Tájkép ..... 300.—
207. E. HEVESI MARGIT. Napfelkelte ..... 200.—

NAGY TEREM.

208. VÁRKONYI FERENC LÁSZLÓ. Tanulmányfej ..... 250.—
209. JEGES ERNŐ. Szentendrei táj..... 500.—
210. JEGES ERNŐ. Város részlet ..... 500.—
211. FRANK FRIGYES. Tanulmányfej ..... 450.—
212. BASILIDES BARNA. Nyári vendéglőben 600.—
213. BERNÁTH AURÉL. Önarckép .....1000.—
214. VASZKÓ ÖDÖN. Festőszerek ..... 400.—
215. PODOLINI-VOLKMANN ARTHUR. Vándorok..... 1500.—
216. SZŐNYI ISTVÁN. Reggel a Dunán..... 900.—
217. ORBÁN DEZSŐ. Hegyitáj ..... 600.—
218. KISFALUDI-STRÓBL ZSIGMOND. Gyermekarckép. Magántulajdon.
219. BASILIDES BARNA. Hólapátolók ..... 400.—
220. BÁNKI ERNŐ. Gyümölcscsendélet ..... 600.—
221. LÁNYI DEZSŐ. Hettyei Aranka. Magántulajdon.
222. HOLLÓSNÉ MATTIONI ESZTER. Ó-város 350.—
223. KOSZTOLÁNYI-KANN GYULA. Házak a fák között ..... 500.—
224. SZŐNYI ISTVÁN. Könyöklő nő ..... 700.—
225. HOLLÓSNÉ MATTIONI ESZTER. Gyerek kecskével ..... 500.—
226. BASILIDES SÁNDOR. Kenyeres leány ... 600.—
227. UDVARY PÁL. Lófürdetés .....1000.—
228. SZANTRUCEK JENŐ. Kikötő Bretagneban 400.—
229. KISFALUDI STRÓBL ZSIGMOND. Női arckép. Magántulajdon.
230. MÁRK LAJOS. Tanulmány .....2500.—
231. LÁNYI DEZSŐ. Tanulmányfej .....1500.—

232. MÁRK LAJOS. Rácz Kornélia. Magántulajdon.
233. SIDLÓ FERENC. Titok ..... 1500.—
234. MÁRK LAJOS. Félakt ..... 1800.—
235. MÁRK LAJOS. Műteremben ..... 1700.—
236. SIDLÓ FERENC. Tavasz ..... 1500.—
237. MÁRK LAJOS. Szegő Balázsné urnő. Magántulajdon.
238. LÁNYI DEZSŐ. Férfiarckép. Magántulajd.
239. MÁRK LAJOS. Tükör előtt ..... 1800.—
240. BECK Ö. FÜLÖP. Női akt ..... 1500.—
241. P. PILCH DEZSŐ. Leányka ..... 1500.—
242. SZENE JÁNOS. Tavaszi dal ..... 600.—
243. BELÁNYI VIKTOR. Házi oltár ..... 750.—
244. RADNAI MIKLÓS. Csendélet ..... 500.—
245. FRANK FRIGYES. Mimi ..... 1000.—
246. ORBÁN DEZSŐ. Nürnbergi vár ..... 1000.—
247. LÁNYI DEZSŐ. Börzetitok ..... 1000.—
248. HEINTZ HENRIK. Margherita ..... 400.—
249. FRIML GÉZA. Nő fekete legyezővel .... 300.—
250. KISFALUDI-STRÓBL ZSIGMOND. Íjász. ..... 2000.—
251. ORBÁN DEZSŐ. Tabán ..... 1000.—
252. ABA-NOVÁK VILMOS. Somogyi nő ..... 800.—
253. HÁMOR ILONA. Anya gyermekével .... 300.—
254. ABA-NOVÁK VILMOS. Felhők ..... 600.—
255. P. PILCH DEZSŐ. Csendélet ..... 700.—
256. HÁMOR ILONA. Anyaság ..... 300.—
257. BARDÓCZ ÁRPÁD. Komlószüret ..... 1200.—
258. MIHÁLTZ PÁL. Önarckép virággal ..... 300.—
259. PÁSZTOR JÁNOS. Kleopatra ..... 600.—
260. ORBÁN DEZSŐ. Passaui utca ..... 800.—
261. PÉTER MÁRIA. Heverő lány ..... 600.—
262. PÁSZTOR JÁNOS. Fürdőző nő ..... 600.—
263. H. SZÁNTÓ VERA. Gyerekfej ..... 300.—

AZ ASZTALON

264. SZÁNTÓ GERGELY. Plakettek keretben. Árak jelezve.
265. LÁNYI DEZSŐ. Könyvtámasztó ..... 1600.—
266. SZÁNTÓ GERGELY. Mesemondó ..... 2200.—
267. KISFALUDI-STRÓBL ZSIGMOND. Strandoló ..... 3500.—
268. BECK Ö. FÜLÖP. Női arckép ..... 300.—
269. MEDGYESI FERENC. Táncoló ..... 200.—
270. MAKUP BÉLA. Oroszlán antilop zsákmánnyal ..... 400.—
271. MAKUP BÉLA. Oroszlán ..... 400.—

Ystók Jóos 9
Ivéjé-Grünwald 76, 80-83
Jeges Ernő 209-10
Herman Lipót 75, 79-2
Hollósné Mallinat E. 222, 228
Horovitz Lukács Stefi 38, 42
Gulyás Sándor 35, 110, 159-60
Gyenes Lajos 117, 197

K

Trust Murcan
Munkácsy-cch
II rgsz. Erall.
1929 okt

Munkácsy Cch
(Trust) 1929
Továbbítással

ISTÓK ZOLTÁN
építész

Óföldeák

Erődített temp.

TKM 653

1967; *Fanelli/Godoli* I, 1990; *W*
színházművészeti lex., Bp. 1994;
Magyar Iparművészet 10:1907, 33
lage [u.a. mit Entwürfen zu Osc
[A.Jaschik], Szabad Művészet 1:1
Magyar Iparművészet 1913, 7 s.,
ibid. 1914, 36; Színházi Élet 19:1
gyel, Nyugat 25:1932 (7) 417 s.;
155, 159; *L. Herman*, Magyar Mű
Építőmunka 1934 (3) 62, 64 s.; T
1940, 79; Magyar Építőművészet
MűvÉrt 14:1963 (1) 58–69; *S. Kis*
K. Gellér, Múzsák 1987 (1) 8 s.; *J.*
kovecz, A századforduló magyar
Gy. Sümegi, Új Művészet 3:1992
A kecskeméti művésztelep és alko
cesszió (K IMM), Bp. 1996; *K.*
könyvillusztráció Magyarországon
1997, 68–71; A budapesti mozi 10
Bp. [2001].

Autor: Bakos, Katalin

Redakteur: Nováky, Ágnes

Red-Bem.: ok

Red.-Ber.: H

Kategorie: 3

Datum: 20030106

Kommentar: 1. habe die Vitazeile etwas
das falsche * jahr oben angegeben, da in
bis mindestens Zsido Lex., auch bei Fanell
Bénézit von 1999!, daher zitiert), ist auf d
in London, ok? 4. Nightingale: sicher Ch

A TÉLI TÁRLAT
ÁLTALÁNOS RÉSZÉT

KOMÁROMI KACZ ENDRE,
MIHALOVITS MIKLÓS ÉS
VITÉZ SZÉKELY KÁROLY

RENDEZTE

✷

A MAGYAR AKVAREL- ÉS PASZTELFESTŐK
EGYESÜLETÉNEK KIÁLLÍTÁSÁT

BARANSKI E. LÁSZLÓ,

A PAÁL LÁSZLÓ TÁRSASÁG KIÁLLÍTÁSÁT

BELÁNYI VIKTOR ÉS VESZTRÓCZY MANÓ

RENDEZTE

ELADÁSI FELTÉTELEK

Az *eladó művek* árai a kiállítási termek ajtói mellett, vagy a termek sarkában vannak kifüggesztve. A *vásárlások közvetítését kizárólag a főtitkár végzi.* Azok a művek, melyeknek eladási árai nincsenek kiírva, *nem eladók.* Úgy az ajánlatoknál, mint a vétel megkötésekor a vevő egy vásárlási nyilatkozatot köteles aláírni, amely föltétlen fizetésre kötelezi az aláírót a kitüntetett összegig, megállapított határidőn belül. A vételár egynegyedrésze a nyilatkozat aláírásakor azonnal lefizetendő, a maradvány legkésőbb *tizennégy nap alatt* a Társulat pénztárába készpénzben szolgáltatandó be, a törvényes forgalmi adóval együtt. Ha a felajánlott összeget a művész elfogadta, a mű az ajánlattevő, illetve a vásárló tulajdonát képezi és másoknak el nem adható. Az eladó művek nagy része havi részletfizetésre is megszerezhető, külön egyesség alapján, melyre nézve felvilágosítással a titkári hivatal szolgál.

A kiállított és megvásárolt művek biztosításáról azok tulajdonosai tartoznak gondoskodni.

A megvásárolt műveket a Társulat a Műcsarnok helyiségeiben köteles átadni a kiállítás bezárása után, a befizetést igazoló nyugta és aláírott átvételi elismervény ellenében. Elszállításukról a tulajdonosok tartoznak gondoskodni, saját terhükre.

Az 1938 március 15-én túl visszahagyott művekért a Társulat semminemű felelősséget nem vállal.

Az igazgatóság.

I. TEREM

1. MIHALOVITS MIKLÓS: Magyar anya.
2. HORVÁTH BÉLA: Téli hangulat.
3. GLATZ OSZKÁR: Lobogós lányok a körmenetben.
4. HORVÁTH BÉLA: Téli táj.
5. GYÖRFFY ISTVÁN: Egyszer volt...
6. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Nagy Izabella. Mgt.
7. BARKÁSZ LAJOS: Őszi hangulat.
8. MIHALOVITS MIKLÓS: József és Putifárné.
9. KARLOVSZKY BERTALAN: Feilitzsch Berthold báró. Mgt.
10. KRUSNYÁK KÁROLY: Terefere.
11. KARLOVSZKY BERTALAN: Fleischmann Oszkár. Mgt.
12. SZÜLE PÉTER: Leányok tükörrel.
13. ISTOKOVICS KÁLMÁN: Magyar leány.
14. KÖVESDY GÉZA: Folkusházy Lajos. Budapest székesfőváros tulajdona.
15. DAMKÓ JÓZSEF: Tanulmányfej. Bronz. Mgt.
16. ZOMBORY-MOLDOVÁN BÉLA: Dr. Ferenczy Tibor. Mgt.
17. VIDOVSZKY BÉLA: Szoba, öreg kastélyban.
18. MERÉSZ GYULA: Szegény cigányasszony.
19. BARKÁSZ LAJOS: Csillaghegyi táj.
20. MERÉSZ GYULA: Önarckép. Mgt.
21. VASTAGH LÁSZLÓ: Zala György. Gipsz. Mgt.
22. MIHALOVITS MIKLÓS: Leányarckép. Mgt.

23. KÁRPÁTHY JENŐ: Dalmáciai bárkák.
24. GÁL JÁNOS: Legenda.
25. KÁRPÁTHY JENŐ: Cursola-szigeti részlet.
26. GAÁL FERENC: Őszi munka.
27. botfalvi HÜVÖS LÁSZLÓ: Onni Talas. Gipsz. Mgt.
28. szentgyörgyvári GYENES LAJOS: Csendélet.
29. MÉRŐ ISTVÁN: Baromfietetés.
30. CZENCZ JÁNOS: Ábránd.
31. maróthi MAJOR JENŐ: Reggeli hangulat. Pasztel.
32. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Álom.
33. maróthi MAJOR JENŐ: Balaton. Pasztel.
34. MIHALOVITS MIKLÓS: Műteremsarok.
35. MÉRŐ ISTVÁN: Reggeli után.
36. GLATZ OSZKÁR: Anyaság.
37. MÁRK LAJOS: Gy. Márkus Lili. Mgt.
38. MERÉSZ GYULA: Tehenek a Rinyában.
39. BENKHARD ÁGOST: Fürdő lányok.
40. SZLÁNYI LAJOS: Alföld.
41. ZÁDOR ISTVÁN: Dr. Gáldy Edgárné. Mgt.

II. TEREM

(FOLYOSÓ)

GREGERSEN HUGÓ:

42. Pozsonyi-ut 41. bérház. Mgt.
43. Fő-utcai bérház. Mgt.
44. Bérház-kapu. Mgt.
45. Margit-körúti bérház. Mgt.

I. TEREM

1. MIHALOVITS MIKLÓS: Magyar anya.
2. HORVÁTH BÉLA: Téli hangulat.
3. GLATZ OSZKÁR: Lobogós lányok a körmenetben.
4. HORVÁTH BÉLA: Téli táj.
5. GYORFFY ISTVÁN: Egyszer volt . . .
6. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Nagy Izabella. Mgt.
7. BARKÁSZ LAJOS: Őszi hangulat.
8. MIHALOVITS MIKLÓS: József és Putifárné.
9. KARLOVSZKY BERTALAN: Feilitzsch Berthold báró. Mgt.
10. KRUSNYÁK KÁROLY: Terefere.
11. KARLOVSZKY BERTALAN: Fleischmann Oszkár. Mgt.
12. SZÜLE PÉTER: Leányok tükörrel.
13. ISTOKOVICS KÁLMÁN: Magyar leány.
14. KÖVESDY GÉZA: Folkusházy Lajos. Budapest székesfőváros tulajdona.
15. DAMKÓ JÓZSEF: Tanulmányfej. Bronz. Mgt.
16. ZOMBORY-MOLDOVÁN BÉLA: Dr. Ferenczy Tibor. Mgt.
17. VIDOVSZKY BÉLA: Szoba, öreg kastélyban.
18. MERÉSZ GYULA: Szegény cigányasszony.
19. BARKÁSZ LAJOS: Csillaghegyi táj.
20. MERÉSZ GYULA: Önarckép. Mgt.
21. VASTAGH LÁSZLÓ: Zala György. Gipsz. Mgt.
22. MIHALOVITS MIKLÓS: Leányarckép. Mgt.

23. KÁRPÁTHY JENŐ: Dalmáciai bárkák.
24. ~~GÁL JÁNOS~~: Legenda.
25. KÁRPÁTHY JENŐ: Cursola-szigeti részlet.
26. ~~GAÁL~~ FERENC: Őszi munka.
27. ~~botfalvi~~ HÜVÖS LÁSZLÓ: Onni Talas. Gipsz. Mgt.
28. ~~szentgyörgyvári GYENES LAJOS~~: Csendélet.
29. MÉRŐ ISTVÁN: Baromfietetés.
30. CZENCZ JÁNOS: Ábránd.
31. maróthi MAJOR JENŐ: Reggeli hangulat. Pasztel.
32. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Álom.
33. maróthi MAJOR JENŐ: Balaton. Pasztel.
34. MIHALOVITS MIKLÓS: Műteremsarok.
35. MÉRŐ ISTVÁN: Reggeli után.
36. GLATZ OSZKÁR: Anyaság.
37. MÁRK LAJOS: Gy. Márkus Lili. Mgt.
38. MERÉSZ GYULA: Tehenek a Rinyában.
39. BENKHARD ÁGOST: Fürdő lányok.
40. SZLÁNYI LAJOS: Alföld.
41. ZÁDOR ISTVÁN: Dr. Gáldy Edgárné. Mgt.

II. TEREM

(FOLYOSÓ)

GREGERSEN HUGÓ:

42. Pozsonyi-ut 41. bérház. Mgt.
43. Fő-utcai bérház. Mgt.
44. Bérház-kapu. Mgt.
45. Margit-körúti bérház. Mgt.

SZIVESSY TIBOR:

46. Pasaréti villa terve. Mgt.
47. Balatonparti zárda terve. Mgt.
48. Gellérthegyi villa terve. Mgt.
49. Gébics-utcai villa terve. Mgt.

KENDE FERENC:

50. A Stühmer csokoládégyár székháza. Mgt.
51. Stühmer vásárpavillon. Mgt.
52. A Gázművek vásárpavillonja. Mgt.

KÁLLNY JÓZSEF:

53. Hétvégi házak. Mgt.
54. Családi ház. Mgt.
55. Járási szülőotthon. Mgt.

III. TEREM

56. MEZEY ARTHUR: Dr. Gallus Sándorné. Mgt.
57. ÓMORAVICZAI ELEK: Önarcmás. Mgt.
58. PÁLLYA CELESZTIN: Vásár Jánosházán.
59. ~~HORVÁTH JÓZSEF~~: Nyugalom. Vízf.
60. MERÉSZ GYULA: Kezdő birkanyíró asszony.
61. ~~HARANGHY JENŐ~~: Az Operaház varrodája. Mgt.
62. SZLÁNYI LAJOS: Virágzó fák.
63. PALOTAI GYULA: Muráti Lili. Gipsz. Mgt.
64. CZENCZ JÁNOS: Zöldben.
65. PROHÁSZKA JÓZSEF: Fürdés után.
66. VISKI JÁNOS: Fuvaros.
67. ARADI EDVI ILLÉS: Dürnstein.

68. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Magdolna. Olf. — temp.
69. ARADI EDVI ILLÉS: Mellk.
70. VISKI JÁNOS: Tehenek.
71. PROHÁSZKA JÓZSEF: Piros fotelben.
72. CZENCZ JÁNOS: Uzsonna.
73. PALOTAI GYULA: Pesthy Pál. Bronz. Mgt.
74. SZABÓ DEZSŐ: Szacsvay Imre. Mgt.
75. SZLÁNYI LAJOS: Hóolvadás.
76. JUSZKÓ BÉLA: Tatárjárás.
77. SZLÁNYI LAJOS: Behavazott fenyves.
78. BORUTH ANDOR: Rózsaszín pongyolás nő.
79. HÁZ SÁNDOR: Dr. Farkasfalvi Ervin. Gipsz. Mgt.
80. MEZEY ARTHUR: Dr. Gallus Sándor. Mgt.
81. KOVÁCS PANNI: Torzó. Gipsz.

IV. TEREM

82. VARGA NÁNDOR LAJOS: Elvira. Tempera. Mgt.
83. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Orosz leány. Tempera.
84. KÖVÉR GYULA: Szénahordás.
85. KÖVÉR GYULA: Csendes percek.
86. KÖVÉR GYULA: Felhős este.
87. PAP DOMOKOS: Dr. kraszna-czégényi Balogh Károlyné. Mgt.
88. UDVARY PÁL: Füredi major.
89. SZABÓ DEZSŐ: Mocsaras táj.
90. UDVARY PÁL: Kockás terítő.
91. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Vadvirágok. Mgt.
92. MARKUP BÉLA: Schulek Frigyes. Gipsz.
93. MÁRK LAJOS: Dr. oroszi Marton Györgyné. Mgt.
94. MARKUP BÉLA: Hauszmann Alajos. Gipsz.

95. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Tatai részlet.
96. UDVARY PÁL: Fák alatt.
97. BOLDIZSÁR ISTVÁN: D. A.-né. Mgt.
98. MOLDVAI KRAJNA JÁNOS: Aranysugarak.
99. BENKHARD ÁGOSTON: L. A.-né. Mgt.
100. BENKHARD ÁGOSTON: Őszi naplemente.
101. UDVARY PÁL: Mise után. (Kapuvár.)
102. BENKHARD ÁGOSTON: Késő délután.
103. BENKHARD ÁGOSTON: Dr. B. A.-né. Mgt.
104. néhai BERKES ANTAL: A Beketow-cirkusz.
105. SZATMÁRI HORVÁTH KÁLMÁN: Tavaszi áradás.
106. IFJ. ZÖLLEY GYULA: Horgászfiú. Gipsz.

V. TEREM

107. KÁSSA GÁBOR: Magányos órák. Pasztel.
108. KÁSSA GÁBOR: Kikötő Sebenicóban. Vízf.
109. LOHWAG ERNESZTIN: Deák Gida. Vízf. Mgt.
110. KÁSSA GÁBOR: Behavazott város. Vízf.
111. LOHWAG ERNESZTIN: Dr. Langfeld Gézáné. Vizf. Mgt.
112. KÁSSA GÁBOR: Cigánysoron. Vízf.
113. SÁRDY BRUTUS: Borus idő.
114. SÁRDY BRUTUS: Tél.
115. KÁRPÁTHYNÉ SCHRÉDER ETA: Kenessey I.-né. Pasztel. Mgt.
116. SÁRDY BRUTUS: Őszi harmat.
117. SÁRDY BRUTUS: Nyárfák ködben.
118. RÖKK KÁROLY: Dunai táj.
119. RÖKK KÁROLY: A jeges Duna.

120. KACZIÁNY ALADÁR: Kertben.
121. RÖKK KÁROLY: Tél.
122. ARADI EDVI ILLÉS: Gunnersdorf.
123. EDVI ILLÉS ALADÁR: Virágos előtér.
124. EDVI ILLÉS ALADÁR: Sopron.

GULYÁS SÁNDOR:

125. Este a Berettyón. Vízf.
126. Völgyben. Vízf.
127. Jegenyék. Vízf.
128. Szénahordás. Vízf.
129. Hazafelé. Vízf.

130. WÁGNER GÉZA: Vihar után a Balatonon. Pasztel.

VI. TEREM

131. KISS KÁLMÁN: Patakmeder.
132. JUSZKÓ BÉLA: Bakonyi udvar.
133. KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ: Thema con variazione. Vízf.
134. KÓBOR HENRIK: Tiszadadai utcarészlet.
135. KISS KÁLMÁN: Utolsó levelek.
136. KOMÁROMI KACZ ENDRE: A festő.
137. KISS KÁLMÁN: Voloscai bárka.
138. KOMÁROMI KACZ ENDRE: vitéz M. K. Mgt.
139. KISS KÁLMÁN: Visegrádi részlet.
140. KOMÁROMI KACZ ENDRE: Invocatio.
141. WELLMANN RÓBERT: Miklóssy Pál. Mgt.
142. KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ: November. Vízf.
143. KOMÁROMI KACZ ENDRE: Rorate.
144. KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ: Őszi szinek.

145. CZENCZ JÁNOS: Kommód előtt.
146. WELLMANN RÓBERT: Dr. hannenheimi Hann E. Mgt.
147. KŐLBER DEZSŐ: Kiüzöttek.
148. KOMÁROMI KACZ ENDRE: Nagyszombat.
149. VIGH BERTALAN: Önarckép. (1918.)
150. ZOMBORY-MOLDOVÁN BÉLA: Dr. Pálffy Lajos. Mgt.
151. VASTAGH ÉVA: Csikós. Gipsz.

VII. TEREM

152. KÉZDI KOVÁCS LÁSZLÓ: Magyar csendélet.
153. KÉZDI KOVÁCS LÁSZLÓ: Őszi sejtelmek.
154. KÉZDI KOVÁCS LÁSZLÓ: Esti hangulat.
155. NÁDLER RÓBERT: Félakt.
156. SÁRKÁNY GYULA: Legenda.
157. NÁDLER RÓBERT: Parkban.
158. SÁRKÁNY GYULA: Női arckép. Mgt.
159. HENCZNÉ DEÁK ADRIEN: Ebéd után. Mgt.
160. GAÁL FERENC: Kukoricafosztás.
161. GAÁL FERENC: Virágok.
162. GAÁL FERENC: Margitszigeti részlet.
163. KIRÁLYFALVI KRAFT KÁROLY: Erdei út ősszel.
164. HENCZNÉ DEÁK ADRIEN: Nyári emlék.
165. CZENCZ JÁNOS: Kisleányok.
166. HENCZNÉ DEÁK ADRIEN: Vallomás.
167. KIRÁLYFALVI KRAFT KÁROLY: A győri székesegyház Szent István-hajója.
168. KÓSA HUBA PÁL: Útkövező. Gipsz.

VIII. TEREM

169. MÉSZÁROSNÉ KISFALUDY MÁRIA: Alpesi napsütés.
170. TURMAYER SÁNDOR: Tabán.
171. DOLÁNYI BENCZUR IDA: Névnapi ajándék.
172. GÁCH ISTVÁN: Töki templom kúttal.
173. MÉSZÁROSNÉ KISFALUDY MÁRIA: Tengerpart.
174. DOLÁNYI BENCZUR IDA: Abondanzia.
175. VIGH BERTALAN: Woith K. Mgt.
176. NAGY VILMOS: Olvasás közben.
177. VIGH BERTALAN: Judith.
178. DOLÁNYI BENCZUR IDA: Peoniák.
179. DOLÁNYI BENCZUR IDA: Virágos kosár.
180. LANTAY LAJOS: Melius Péter. Gipsz.
181. HÉYA ZOLTÁN: dr. Glattfelder Gyula. Mgt.
182. MOROTZ MIKLÓS: Tél a Szent István-völgyben.
183. HUBER ISTVÁN: Tolcsvai Nagy Gabi. Mgt.
184. BARKÁSZ LAJOS: Tél.
185. SZ. LÁM ILONA: Fekete zölddel.
186. NAGY VILMOS: Kőszegi udvar.
187. THOMAS ANTAL: Falusi udvar.
188. PÁRIS ERZSI: Rába mentén.
189. GÁBOR MÓRIC: Seres Zoltánné. Mgt.
190. SZABÓ IVÁN: Lépő nő. Gipsz.

IX. TEREM

191. JUSZKÓ PIROSKA: Toronyszoba.
192. HÁRY GYULA: Halászbástya.
193. HÉYA ZOLTÁN: dr. Hutter Károlyné. Mgt.

194. HÁRY GYULA: A Halászbástya déli szárnya.
195. HÁRY GYULA: Alcsut.
196. KÁRPÁTHY JENŐ: Nyári délután Dalmáciában.
197. GIMES LAJOS: Szinvapart télen.
198. KÖVESDY GÉZA: Tirol.
199. GIMES LAJOS: Hegyoldal télen.
200. GIMES LAJOS: Tavasz.
201. PROHÁSZKA JÓZSEF: dr. Gesztelyi Nagy László. Magántulajdon.
202. JUSZKÓ PIROSKA: Holdfény a Galgán.
203. MIHALOVITS MIKLÓS: Aknamunka.
204. GÁÁL FERENC: Anikó.
205. PROHÁSZKA JÓZSEF: Kisleányunk.
206. JUSZKÓ PIROSKA: Kacsák.
207. HORVÁTH BÉLA: Quarnero.
208. PROHÁSZKA JÓZSEF: Emese.
209. GIMES LAJOS: Reggel a Dunán.
210. RADNAI JÓZSEF: Téli táj a Bükkben.
211. gaádi KAYSER LAJOS: Íjazó ősmagyar. Gipsz.

X. TEREM

212. felsőeőri FÜLÖP ELEMÉR: Wolff Károly. Magántulajdon.
213. VASTAGH LÁSZLÓ: Dr. Ibos József Mgt.
214. VASTAGH LÁSZLÓ: Izi. Mgt.
215. PINCZÉS IMRE: Emlékpénz-terv. Bronz. Mgt.
216. VASTAGH LÁSZLÓ: Rakovszky Ádámné Artner Mädy. Mgt.
217. pankotai FARKAS BÉLA: Dr. Schwarcz I.-né. Magántulajdon.

218. BAKÓ PIROSKA: Tanulmányfej. Mgt.
219. vitéz Dr. WESSELÉNYINÉ TONZOR ESZTER: Gróf Zichy Istvánné. Mgt.
220. TRAPLI ISTVÁN: Arcmás.
221. TRAPLI ISTVÁN: Női arcmás.
222. KISS JÁNOS: Női arcmás.
223. ANDRÁSSY KURTA JÁNOS: Férfiarcmás.
224. MARTINELLI JENŐ: Ora et labora!
225. ANTAL KÁROLY: Kút-figura.
226. vitéz SZÉKELY KÁROLY: Alcazar. Mgt.
227. KISS JÁNOS: Búcsú.
228. SZŐDY SZILÁRD: Mály Béla. Mgt.
229. LÁNYI REZSŐ: Danaida.
230. DABÓCZY MIHÁLY: Baltazár Dezső.
231. néhai THORMA JÁNOS: 1848 március 15. Olf.
232. BUZI BARNABÁS: Önarcmás. Mgt.
233. felsőeőri FÜLÖP ELEMÉR: Távozó tavasz. Mgt.
234. HANULA JÓZSEF: Gátépítő.
235. HORVÁTH BÉLA: Magyar tanárok hősi emléke. Mgt.
236. DR. TASCHEKNÉ CSULYOK MARGIT: Táncosnő.
237. SCHMIEDMANN LÁSZLÓ: Várakozó.
238. HÁZ SÁNDOR: Viski Károly. Mgt.
239. SZAMOSI-SOÓS VILMOS: Förstner Tivadar.
240. GERŐ GYULA: Thália.
241. KASZAB KÁROLY: Fiúfej. Terracotta.
242. vitéz TÉCSY LÁSZLÓ: Bánat.
243. szentgyörgyi DARABOS JÁNOS: Faragó Sándorné. Mgt.
244. ISTÓK JÁNOS: Tanulmány.

245. GÁCH GYÖRGY: dr. Noseda. Bronz. Mgt.
246. BERÁN LAJOS: A TESz érme. Bronz. Mgt.
247. BERÁN LAJOS: Kahle Frigyesné. Bronz plakett. Magántulajdon.
248. vitéz SZÉKELY KÁROLY: Judith leányom. Mgt.
249. UGRAY GYÖRGY: Tanulmányfej.
250. ZSÁKODI CSISZÉR JÁNOS: Zala György. Márvány.

DITRÓI SIKLÓDY LŐRINC MŰVEI:

251. Balázs Árpád.
252. Krisztus-fej.
253. Vándordíj. Bronz
254. Roham. Bronz.
255. Jeladás. Bronz.
256. Halász. Fa.
257. Úrnapja.
258. Gróf Bethlen Pista és András. Mgt.
259. Szent Antal. Fa.
260. Édesanyám.
261. Munkakerülő. Bronz.
262. Dr. Papp Antal. Bronz.
263. Kártyavető.
264. Fogságból a magyar határon.
265. Dr. Papp Antalné. Bronz. Mgt.
266. Mind a kilencet. Bronz.
267. Palóc leány.
268. Első misére. Bronz.
269. Búcsús a csengővel. Bronz.
270. Krisztus.
271. Prédikáció alatt. Bronz.

272. „Az én csizmám disznóbőr.“ Bronz.
273. Vetélytársak.
274. Kerekes András.
275. „1914.“ Bronz.
276. Faluvégén. Bronz.
277. Radics Béla.
278. Gróf Bethlen István. Mgt.
279. Búcsús a kereszttel. Márvány.
280. Október 1.
281. Vak.
282. Pipatömő. Bronz.
283. Petúr Bán. Bronz.
284. Füttyentő csikós.
285. Eleőd Józsa. Mgt.
286. Arcmás. Márvány.

XI. TEREM

287. ~~GLATTER ZOLTÁN~~: Csendélet.
288. KÜMMERLE PÁL: Műteremben.
289. KÜMMERLE PÁL: Önarckép. Mgt.
290. PÁNCZÉL BÉLA: Monte Paterno.
291. RAINERNÉ ISTVÁNFFY GABRIELLA: Kuvaszkölyök.
292. ~~DÉR SÁNDO~~R: Olasz férfi.
293. RÉVAI MÁRIA: Csendélet.
294. SZAPUDI LAENDLER ISTVÁN: Almacsendélet.
295. ~~Z. HADZSY OLG~~A: Svábhegyi erdő.
296. SZEMEREI ZOLTÁN: Öregasszony. Mgt.
297. ~~CSAPÓ JEN~~Ő: Csendélet.

298. HARANGHY JENŐ: Ponte di Scalzi Velencében.
299. SZEMEREI MATKOVICS BÉLA: Katóka.
300. SZEMEREY ZOLTÁN: Hajdu. Mgt.
301. TIHANYI JÁNOS LAJOS: Nagydunai táj.
302. SZLÁVIK DEZSŐ: Citromok.
303. CSÜRÖS BÉLA: Erdő mélye.
304. ZÁHONYI GÉZA: Havas háztetők.
305. ~~GÁL JÁNOS~~: Hajnal a Hortobágyon.
306. nadasdi SÁRKÖZY ELEMÉR: Dunai halászok.
307. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Köpülő nő. Tempera.
308. nadasdi SÁRKÖZY ELEMÉR: Halászhálók.
309. nadasdi SÁRKÖZY ELEMÉR: Napos terrasz.
310. néhai BERKES ANTAL: Vámháztéri piac.
311. SZÁSZ ISTVÁN: Virágcsendélet.
312. SZÜCS PÁLMA: Arckép.
313. VÁGNER ANDOR: Falusi utca.
314. gyertyányi NÉMETH GYULA: Dr. Szabó Miklósné. Mgt.
315. vitéz CSÖMÖRY ISTVÁN: Felvidéki táj.
316. apátfalvi CZENE JÁNOS: Akt.
317. REDŐ FERENC: Tanya.
318. SZABÓ CSAPÓ MÁRTON: Kerti árnyék.
319. gyertyányi NÉMETH GYULA: Tükör előtt.
320. METYKÓ GYULA: Parasztudvar.
321. ~~Z. HADZSY OLGA~~: Szurday Róbert. Mgt.
322. THOMAENÉ W. MARGIT: Feketeruhás leány.
323. KARLE JÁNOS S. J.: Menekülés Egyiptomba.
324. ~~HAGYIK ISTVÁN~~: Barát. Pasztel.

XII. TEREM

325. NÁRAY AURÉL: Asztalnál.
328. csallóközi FARKAS LŐRINC: Kisváros.
327. SZABÓ DEZSŐ: Este.
328. csallóközi FARKAS LŐRINC: Kisváros.
329. ROTTMANN MOZART: Gyümölcsök.
330. ~~DIETRICH~~ ADOLF: Moschiena.
331. SZABÓ DEZSŐ: Szüleim.
332. ~~DIETRICH~~ ADOLF: Csendes nyári este.
333. SZÁNTHÓ MÁRIA: Tanulmány.
334. MÉSZÁROSNÉ KISFALUDY MÁRIA: Tengeri kikötő.
335. SZÁNTHÓ MÁRIA: Farsang.
336. SZÁNTHÓ MÁRIA: vitéz dr. T. Sz.-né. Mgt.
337. SPÁNYIK KORNÉL: Szoba belseje.
338. LASZGALLNER OSZKÁR: Önarckép. Mgt.
339. KLAMMER MARISKA: Régi, meghitt sarok.
340. SZÁNTHÓ MÁRIA: gróf Khuen-Héderváry Károlyné. Mgt.
341. VESZPRÉMI RÓZSI: Fock Csöppi. Mgt.
342. VAGNER ANDOR: Faluvége.
343. MÜLLER ÁGOSTA: Dr. P. V. Mgt.
344. SZABÓ DEZSŐ: Nyári zápor után.
345. POLCZER LAJOS: Pirosruhás nő.
346. SZVOBODA MARA: Dr. Gerentsér László. Mgt.
347. KÁRPÁTHYNÉ SCHRÉDER ETA: Dr. Schréder L.-né. Pasztel. Mgt.
348. VIGH BERTALAN: Rózsák.

Üvegszekrényben:

349. CSILLAG ISTVÁN: Iván Tamás. Bronzplakett. Mgt.
350. GÁCH ISTVÁN: Préda. Terracotta.
351. VASTAGH ÉVA: A Szent István 5 pengős terve.
352. GONDOS JÓZSEF: Női akt.
353. GAJDÁCSNÉ BORBÉLY GIZELLA: Gyermekfej. Mgt.
354. ANDREJKA JÓZSEF: Golfozó nő.
355. SZÉP BÉLA: Kisleányom. Körtefa.
356. LŐRINCZ ISTVÁN: Akt. Bronz.
357. KOPITS JÁNOS: Szent Éjszaka.
358. SOÓS ELEMÉRNÉ: Szürke hangulat.
359. BÜKY ZOLTÁN: Udvar a Rózsadombon.
360. PÁDUA KÁLMÁN: Dömsödi Dunaág.
361. NAGY VILMOS: R. S.-né. Mgt.
362. KÓBOR HENRIK: Szendehelyi falurészlet.
363. ROTTMANN MOZART: Gerő Miksáné. Mgt.
364. VIGH BERTALAN: Hangulat.
365. ROTTMANN MOZART: Dr. Willenszky J. Mgt.
366. SZAPUDI LAENDLER ISTVÁN: Öreg csavargó.
367. HORVÁTH BÉLA: Kilátás a Badacsonyról.
368. GULYÁS JÁNOS: Csendes munka.

XIII. TEREM

PAÁL LÁSZLÓ TÁRSASÁG

369. GEDŐ LIPÓT: Falfestményterv.
370. REITER LÁSZLÓ: A stockholmi kikötőben.

371. KÖRMENDI FRIM ERVIN: Munkácsy-ut Szent-Endrén. Pasztel.
372. KEMÉNY LÁSZLÓ: Ősz. Pasztel.
373. borbereki KOVÁCS ZOLTÁN: Hősiemlék. Bronz.
374. VADÁSZ ENDRE: Balaton. Tempera.
375. csabai ÉKES LAJOS: Mátrai dombok. Pasztel.
376. VESZTRÓCZY MANÓ: Tanulmány Magdolnához. Pasztel.
377. CZUMPF IMRE: Lidói kikötő. Tusrajz.
378. CZUMPF IMRE: Párizsi részlet. Tusrajz.
379. csabai ÉKES LAJOS: Margitsziget. Pasztel.
380. CZUMPF IMRE: Piemonti táj. Tusrajz.
381. KÖRMENDI FRIM ERVIN: Budai villa. Pasztel.
382. csabai ÉKES LAJOS: Olvasó nő. Pasztel.
383. KÖRMENDI FRIM ERVIN: Szentendrei utca. Pasztel.
384. GEDŐ LIPÓT: Ernszt Lajos. Tempera.
385. BELÁNYI VIKTOR: Kilátás a Rózsadombra.
386. EMŐD AURÉL: Olasz mosónő.
387. JOBBÁGYI GEIGER MIKLÓS: Pihenő model.
388. BIRÓ JÓZSEF: Békanyál. (Máriabesnyő.)
389. PÓLYA IVÁN: Parasztcsalád. Tempera.
390. GEDŐ LIPÓT: Önarckép. Tempera.
391. JÁNOSA LAJOS: Akácos.
392. FÖRSTNER DÉNES: Délutáni fény a Dunán.
393. PÓLYA IVÁN: Jegyesek. Tempera.
394. BERTALAN ALBERT: Barátok temploma
395. JÁNOSA LAJOS: Major

XIV. TEREM

PAÁL LÁSZLÓ TÁRSASÁG

396. FÁY DEZSŐ: Hazatérők. Tempera.
397. EMŐD AURÉL: Olasz táj.
398. ZSÓTÉR ÁGOST: Vasárnap délután.
399. FEHÉR JÓZSEF: Szentendrei utca.
400. PÓLYA IVÁN: Női akt.
401. JOBBÁGYI GEIGER MIKLÓS: Pont Neuf.
402. BERTALAN ALBERT: Út a kerti vendéglőbe.
403. VADÁSZ ENDRE: Körmöcbánya. Tempera. Mgt.
404. BERTALAN ALBERT: Pihenő nő.
405. FEHÉR JÓZSEF: Önarckép.
406. BIAI FÖGLEIN ISTVÁN: Virágcsendélet.
407. VESZTRÓCZY MANÓ: Balatoni táj.
408. EMŐD AURÉL: Verandán.
409. ilosvai VARGA ISTVÁN: Utcarészlet.
410. BELÁNYI VIKTOR: Csendélet.
411. BELÁNYI VIKTOR: Akt a tükör előtt.
412. BELÁNYI VIKTOR: Hiúság és szerénység.
413. KÖRMENDI FRIM ERVIN: Virágcsendélet.
414. JOBBÁGYI GEIGER MIKLÓS: Zsuzsanna.
415. ilosvai VARGA ISTVÁN: Háztetők.
416. FÖRSTNER DÉNES: Mosakodás. Tempera. Mgt.
417. VADÁSZ ENDRE: Főtér. Tempera.
418. BIAI FÖGLEIN ISTVÁN: Borus park.
419. BERTALAN ALBERT: Vörösbluzos nő.
420. FÖRSTNER DÉNES: Két fa.
421. BORBEREKI KOVÁCS ZOLTÁN: Akt

XV. TEREM

PAÁL LÁSZLÓ TÁRSASÁG

422. néhai DR. RÓZSAFFY DEZSŐ: Füzes
423. KEMÉNY LÁSZLÓ: Téli alkony. Pasztel.
424. BARTA ERNŐ: Aratók a Kékes alján.
425. KEMÉNY LÁSZLÓ: Földhordás.
426. BIAI FÖGLEIN ISTVÁN: Vízhordó leány.
427. csabai ÉKES LAJOS: Parasztcsendélet.
428. ZSÓTÉR ÁKOS: Hollandiai táj.
429. SZIGETHY JENŐ: Borús táj. Pasztel.
430. néhai DR. RÓZSAFFY DEZSŐ: Dunaparti részlet.
431. BIRÓ JÓZSEF: Engelberg felé. (Svájc.)
432. LAKATOS ARTHUR: Friesachi piactér.
433. FÁY DEZSŐ: Almaszüret. Tempera.
434. LAKATOS ARTHUR: Pécsi külváros.
435. SZIGETHY JENŐ: Régi utca Szentendrén. Pasztel.
436. BIRÓ JÓZSEF: Szeptember Máriabesnyőn.
437. VESZTRÓCZY MANÓ: Fiú. Mgt.
438. VESZTRÓCZY MANÓ: Vincellér.
439. SZIGETHY JENŐ: Szentendrei táj. Pasztel.
440. VESZTRÓCZY MANÓ: Akt.
441. SZIGETHY JENŐ: Faluvége. Pasztel.
442. EMŐD AURÉL: Kukoricavágás
443. BIAI FÖGLEIN ISTVÁN: Női arckép. Mgt.
444. BIRÓ JÓZSEF: Kisfiam mesél. (Máriabesnyő.)
445. LAKATOS ARTHUR: Radstadti vártorony.
446. néhai Dr. RÓZSAFFY DEZSŐ: Csendélet.
447. JOBBÁGYI GEIGER MIKLÓS: Lelátás a Balatonra.
448. néhai Dr. RÓZSAFFY DEZSŐ: Kék-sárga csendélet.
449. LAKATOS ARTHUR: A Stubai völgy.

XVI. TEREM

450. TELKESSY VALÉRIA: Bokréta.
451. DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN: Monte San Michele.
452. VINKLER LÁSZLÓ: Gondolkodó.
453. RÓNAY KÁZMÉR: Tirnovo (Bulgária).
454. PÉCSI PILCH DEZSŐ: Farsang Mohácson.
455. FENYVES EDIT: Fiú a mezőn.
456. TELKESSY VALÉRIA: Tavaszi virágok.
457. BÜKY ZOLTÁN: Pitvar Őriszentpéteren.
458. VÁGNER ANDOR: Őszi estszürkület.
459. FEHÉR ILONA: A Jó Pásztor.
460. VÁGNER ANDOR: Sióparti halászcsárda.
461. ARADI EDVI ILLÉS: Schönbüchel.
462. ANDRIK VALÉRIA: Önarckép.
463. HATVANI PERLUSZ GYULA: Mátravidék. Paszt.
464. IFJ. CZENE BÉLA: Dr. Németh Gézáné. Mgt.
465. DOROGI IMRE: Madonna. Tempera.
466. DÖBRENTEY GÁBOR: Pieta.
467. CZ. HIKÁDY ERZSÉBET: Dr. Gárdonyi Sándorné. Magántulajdon.
468. MOLNÁR ZOLTÁN: Csendélet.
469. RUZICSKAY GYÖRGY: Földmunkások. Pasztel.
470. B. SZÉKELY ERZSÉBET: Kalotaszegi menyecske.
471. KATONA MÁRIA ESZTER: Leányarckép.
472. GUSSICH JENŐ: Női akt.
473. IFJ. CZENE BÉLA: Páris ítélete.
474. IFJ. CZENE BÉLA: Fekvő akt.
475. apátfalvi CZENE JÁNOS: Örvös Livia. Mgt.

XVII. TEREM

476. KÖVESDY GÉZA: gróf Esterházy Móric. Szénrajz. Magántulajdon.
477. MAJOR JÓZSEF: Tavasz. Vízfestmény.
478. vitéz BAYOR ÁGOST: Téli világ Esztergomban. Vízfestmény.
479. VÁRDEÁK FERENC: Ősz. Kréta.
480. vitéz BAYOR ÁGOST: Veszprémi részlet. Tempera.
481. JUHÁSZNÉ RÁTH OLGA: Részlet a Szentháromság-térnél. Vízfestmény.
482. vitéz BAYOR ÁGOST: Miniatűrportrék. Mgt.
483. JUHÁSZNÉ RÁTH OLGA: Őszi Dunapart. Vízf.
484. vitéz BAYOR ÁGOST: Veszprém. Vízfestmény.
485. NIKELSZKY GÉZA: Külváros szélén. Vízf.
486. JUHÁSZNÉ RÁTH OLGA: Óbudai háztetők. Vízf.
487. PFANNL EGON: A Bazilika. Ceruzarajz.
488. KOMÁROMI KACZ RÓZSI: November. Szín. rajz.
489. BICZÓ ANDRÁS: Körmenet a Várban. Vízf.
490. KOMÁROMI KACZ RÓZSI: Kocavadászok. Színezett rajz.
491. KLIMÓ ISTVÁN: Vándorcirkusz. Pasztel.
492. nagyenyedi JENEY ZOLTÁN: Párás kikötő. Vízf.
493. KLIMÓ ISTVÁN: Körhinta. Pasztel.
494. DIÓSY ANTAL: Virágtánc. Tempera.
495. BICZÓ ANDRÁS: Hegytetőn. Vízf.
496. BICZÓ ANDRÁS: A képírónál. Vízf.
497. BICZÓ ANDRÁS: Carmen. Vízf.
498. vitéz SZEREDA BÉLA: Zuzmarás fák. Szín. kréta.
499. DEMECZKYNÉ VOLF IRMA: Cineráriák. Vízf.
500. UNGHVÁRY SÁNDOR: Istállóban. Szénrajz.

501. UNGHVÁRY SÁNDOR: Tanulmány mennyezetképhez. Színes kréta.
502. BUNDSCHUH OTTÓ: Városligeti részlet. Vízf.
503. UNGHVÁRY SÁNDOR: Február. Szénrajz.
504. UNGHVÁRY SÁNDOR: Tanulmány mennyezetképhez. II. Színes kréta.
505. BUNDSCHUH OTTÓ: A Széchenyi-sziget bejárata. Vízfestmény.
506. UNGHVÁRY SÁNDOR: Alvó aratók. Szénrajz.
507. DEMECZKYNÉ VOLF IRMA: Budai háztetők. Vízfestmény.
508. BUNDSCHUH OTTÓ: Dunapart. Vízf.
509. MOLNÁR RÓZA: Falusi házak. Pasztel.
510. RÓNAI GÉZA: Csobánkai táj. Pasztel.

XVIII. TEREM.

THOMAS ANTAL ÉPÍTÉSZETI MŰVEI:

511. Tanulmányok. Tus.
512. Dobogókői hétvégi ház belseje. Ceruzarajz.
513. Dobogókői hétvégi ház terve. Ceruzarajz.
514. Vázlatok a Dobogókőre. Ceruzarajz.
515. Templom belseje. Vízfestmény.
516. Templom. Vízfestmény.
517. Telepes mintaház. Tus.
518. A szegedi egyetem pályaterve. Tus.
519. Turistaház. Vízfestmény.
520. Siófoki kápolna. Vízfestmény.
521. Nemzetközi Vásár. Főbejárat. Vízf.
522. Nemzetközi Vásár. Magyar falu. Vízf.

523. Svéd népies szobák. Vízf.
524. Forrás-ház és falfestmény. Tus és vízfestmény.
525. Zugligeti menedékház és kápolna. Tus és szénrajz.
526. Templom. Ceruza- és szénrajz.
527. Mauzóleum. Ceruza- és szénrajz.
528. Soproni gőzfürdő és lakóház. Tus- és ceruzarajz.
529. Nemzetközi Vásár. Magyar pavillon. Vízf.
530. Az építész álma. Krétarajz.
531. Mauzóleum. Szénrajz.
532. Szegedi egyetem pályaterve. Tusrajz.
533. Svéd és hollandi szobák. Ceruzarajz.
534. Szegedi egyetem pályaterve. Tusrajz.
535. Népművészeti bolt. Tusrajz.
536. Interieurök. Vízfestmény.
537. Nemzetközi Vásár. Török pavillon. Vízf.
538. Falusi házak. Vízf.
539. Nyaraló hallja. Tempera.
540. Templom belseje. Szénrajz.
541. Családi ház. Szénrajz.
542. Nemzetközi Vásár. Vízf.
543. Jászberényi postaház, üzlethelyiség és lakóház. Vízfestmény.
544. Templom terve. Vízfestmény.
545. Falusi lakóház. Vízfestmény.
546. A herceg Esterházy-pályázat díjnyertes terve. Vízfestmény és tus.
547. Villa-, lakóház-, kerítés-részletek. Vízf.
548. Nyugdíjas-otthon és iskola. Tempera és szén.
549. A soproni Mátyás király-út eleje. Szénrajz.
550. Bérházterv. Ceruzarajz.
551. Lakóházak. Tusrajz.
552. Síremlékek. Tusrajz.

XIX. TEREM

553. nagyenyedi JENEY ZOLTÁN: Hajó érkezett. Vízf.
554. csallóközi FARKAS LŐRINC: Rákoscsaba. Vízf.
555. CLAUDER MARGIT: Fenyves. Tempera. Mgt.
556. KESZLER IMRE: Csendélet. Tempera.
557. BARNA ILONA: Schneeberg. Vízf.
558. NIKELSZKY GÉZA: Eső után. Vízf.
559. OPPEL MAGDA: Virágok. Vízf.
560. VÁRDEÁK FERENC: Napsütés. Vízf.
561. KAPOS NÁNDOR: Kilátás a Szemlőhegyről. Paszt.
562. KESZLER IMRE: Parasztlányok. Pasztel.
563. TSCHEIK ERNŐ: A lomnici csúcs. Vízf.
564. LEHOCZKY GYÖRGY: A gyermek Jézus bemutása. Tempera. Mgt.
565. BENEDEK KATA: Felvidéki utca. Vízf.
566. KIRÁLY JENŐ: Tél a kunyhók között. Vízf.
567. KACZIÁNY ALADÁR: Végtelen. Vízf.
568. BENEDEK KATA: Csesztvei menyecske. Tempera.
569. ÓCSVÁR REZSŐ: A Hernád mentén. Vízf.
570. TAKÁCS ISTVÁN: Szent István. Tempera. Mgt.
571. ÓCSVÁR REZSŐ: Miskolci részlet. Vízf.
572. CSULAK ELEMÉR: F. P. arcképe. Színes ceruzarajz. Magántulajdon.
573. KIRÁLY JENŐ: Téli napsütés. Vízf.
574. BARNA ILONA: Parasztudvar Puchbergben. Vízf.
575. IVÁNKA LÁSZLÓ: Késő délután. Vízf.
576. KOLOS SCHUBERT JÓZSEF: Az óbudai Schmidt-kastély. Vízfestmény.
577. vitéz PATAKY FERENC: Horgászók. Tempera.
578. GERHARDT ALAJOSNÉ: Falusi utca. Vízf.

579. EDVI ILLÉS PANNI: Dunapart. Vízf.
580. ~~vitéz HOROVITZ LUKÁCS STEFI~~: Lajcsika sikere. Vízfestmény.
582. TAKÁCH ISTVÁN: Szent Miklós. Tempera. Mgt.
583. vitéz PATAKY FERENC: Olasz háztetők. Tempera.
584. JUHAROS ISTVÁN: Reggel. Vízf.
585. EDVI ILLÉS PANNI: Veszprém. Vízf.
586. KOLOS SCHUBERT JÓZSEF: Óbudai téglagyár. Vízfestmény.
587. RUZICSKAY GYÖRGY: Rakpartépítő. Pasztel.
588. MENDLIK LAJOS: Tavasz a völgyben. Vízf.
589. ~~vitéz HORVÁTH LAJOS~~: Szent Pál. Rézkarc.
590. ~~vitéz HORVÁTH LAJOS~~: Ünneprontók. Rézkarc.
591. ~~GULYÁS FERENC~~: Kettős akt és tanulmányfejek. Rézkarc.
592. PFANNL EGON: Teherkocsik. Ceruzarajz.
593. GULYÁS FERENC: Búzaszentelő. Rézkarc.

XX. TEREM.

594. KÓBOR HENRIK: Őszi rózsák.
595. BOHN FERENC: Havas tetők.
596. ~~HATVANI PERLUSZ GYULA~~: Bodrogköz a tokaji hegyekről. Pasztel.
597. KONEK IDA: Virágcsendélet.
598. ZÓRÁD GÉZA: Téli falu.
599. vitéz KOMÁRNOKY GYULA: Boglyák télen.
600. REUTER ÁGOST: Kézimunka.
601. KONEK IDA: Virágcsendélet.
602. SCHOLLER REZSŐ: Havas táj.

603. IFJ. KOVÁCS JÁNOS: Kirándulók.
604. KÓBOR HENRIK: Királyerdő.
605. BOHN FERENC: Hegyi ösvény.
606. BRUCK HERMINA: Régi udvar.
607. SOÓS ELEMÉRNÉ: Pestmegyei táj
608. ZOLNAY GÉZA: Női arckép.
609. RAINERNÉ ISTVÁNFFY GABRIELLA: Kosok.
610. KLAMMER MARISKA: Nyári virágok.
611. PAP DOMOKOS: dr. Szokolóczy Sillaba Béla. Mgt.
612. SIKORSKA ZSOLNAY JULIA: Réti virágok.
613. haranglábi NEMES JÓZSEF: A vadnai várhegy.
614. bátaszéki HORVÁTH GÉZA: Kisbíró.
615. vitéz CSÖMÖRY ISTVÁN: Kenesei yachtok.
616. DALA JÓZSEF ISTVÁN: Vásár Mezőkövesden.
617. SIKORSKA ZSOLNAY JULIA: Piniák Lacroma szigetén.
618. IFJ. KOVÁCS JÁNOS: Alföldi táj.
619. báró PONGRÁCZ SAROLTA: Nyitott ajtó.
620. CSÁNYI LAJOS: Fenyőfák a dombon.
621. BENCZUR BÉLA: Pirkadás az Adrián.
622. CSILLAG JÓZSEF: Cséplés.
623. vodiczai SASHEGYI KÁLMÁN: Nyár.
624. OLASZY SÁNDOR: Önarckép.
625. KIS FARKAS IMRE: Bárkák.
626. ROMBAY ISTVÁN: Fiam. Mgt.
627. ZÓRÁD GÉZA: Fagyos út.
628. FÜSTÖS ZOLTÁN: Mixtay Istvánné. Mgt.
629. ROMBAY ISTVÁN: Akali.
630. ZÓRÁD GÉZA: Vasút mentén.
631. EMANUEL BÉLA: dr. Osvald István. Mgt.
632. PÖLÖSKEY SÁNDOR: Konda.

633. soproni BORS KÁROLY: Balatonpart.
634. SZÜCS PÁLMA: Akt.
635. CSŰRÖS BÉLA: Hegyoldal.
636. FÜSTÖS ZOLTÁN: Kalitkás lány.
637. GUZSIK ÖDÖN: Halászok.
638. SZÁSZ ISTVÁN: Vöröshajú nő.

XXI. TEREM

A MAGYAR AKVAREL- ÉS PASZTELFESTŐK EGYESÜLETE

639. UNDI MÁRIA: Torockói legény.
640. UNDI MÁRIA: Liliomos kert.
641—643. JASCHIK ÁLMOS: „A cigány az égben es pokolban." (Magyar népmese.) Mgt.
644. UNDI MÁRIA: Torockói leány.
645. UNDI MÁRIA: Erdélyi kúria.
646. DIÓSY ANTAL: Kalotaszegi gyerekek.
647. DIÓSY ANTAL: Liget.
648. DIÓSY ANTAL: Szieszta.
649. HENDE VINCE: Budapest.
650. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Az Irhás-árok.
651. EDVI ILLÉS ALADÁR: A híd.
652. BARANSKI E. LÁSZLÓ: A szegfű.
653. EDVI ILLÉS ALADÁR: Sashegy.
654. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Öreg magyar.
655. HENDE VINCE: Pesti külváros.
656. HENDE VINCE: Mussolini-tér.
657. HENDE VINCE: Vilmos császár-út.
658. HENDE VINCE: Hajós-utca.
659. EDVI ILLÉS ALADÁRNÉ: Edith. Pasztel.

603. IFJ. KOVÁCS JÁNOS: Kirándulók.
604. KÓBOR HENRIK: Királyerdő.
605. BOHN FERENC: Hegyi ösvény.
606. BRUCK HERMINA: Régi udvar.
607. SOÓS ELEMÉRNÉ: Pestmegyei táj
608. ZOLNAY GÉZA: Női arckép.
609. RAINERNÉ ISTVÁNFFY GABRIELLA: Kosok.
610. KLAMMER MARISKA: Nyári virágok.
611. PAP DOMOKOS: dr. Szokolóczy Sillaba Béla. Mgt.
612. SIKORSKA ZSOLNAY JULIA: Réti virágok.
613. haranglábi NEMES JÓZSEF: A vadnai várhegy.
614. bátaszéki HORVÁTH GÉZA: Kisbíró.
615. vitéz CSÖMÖRY ISTVÁN: Kenesei yachtok.
616. DALA JÓZSEF ISTVÁN: Vásár Mezőkövesden.
617. SIKORSKA ZSOLNAY JULIA: Piniák Lacroma szigetén.
618. IFJ. KOVÁCS JÁNOS: Alföldi táj.
619. báró PONGRÁCZ SAROLTA: Nyitott ajtó.
620. CSÁNYI LAJOS: Fenyőfák a dombon.
621. BENCZUR BÉLA: Pirkadás az Adrián.
622. CSILLAG JÓZSEF: Cséplés.
623. vodiczai SASHEGYI KÁLMÁN: Nyár.
624. OLASZY SÁNDOR: Önarckép.
625. KIS FARKAS IMRE: Bárkák.
626. ROMBAY ISTVÁN: Fiam. Mgt.
627. ZÓRÁD GÉZA: Fagyos út.
628. FÜSTÖS ZOLTÁN: Mixtay Istvánné. Mgt.
629. ROMBAY ISTVÁN: Akali.
630. ZÓRÁD GÉZA: Vasút mentén.
631. EMANUEL BÉLA: dr. Osvald István. Mgt.
632. PÖLÖSKEY SÁNDOR: Konda.

Kiállítás - Téli tárl. 1938.

633. soproni BORS KÁROLY: Balatonpart.
634. SZŰCS PÁLMA: Akt.
635. CSŰRÖS BÉLA: Hegyoldal.
636. FÜSTÖS ZOLTÁN: Kalitkás lány.
637. GUZSIK ÖDÖN: Halászok.
638. SZÁSZ ISTVÁN: Vöröshajú nő.

XXI. TEREM

A MAGYAR AKVAREL- ÉS PASZTELFESTŐK EGYESÜLETE

639. UNDI MÁRIA: Torockói legény.
640. UNDI MÁRIA: Liliomos kert.
641—643. JASCHIK ÁLMOS: „A cigány az égben es pokolban." (Magyar népmese.) Mgt.
644. UNDI MÁRIA: Torockói leány.
645. UNDI MÁRIA: Erdélyi kúria.
646. DIÓSY ANTAL: Kalotaszegi gyerekek.
647. DIÓSY ANTAL: Liget.
648. DIÓSY ANTAL: Szieszta.
649. HENDE VINCE: Budapest.
650. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Az Irhás-árok.
651. EDVI ILLÉS ALADÁR: A híd.
652. BARANSKI E. LÁSZLÓ: A szegfű.
653. EDVI ILLÉS ALADÁR: Sashegy.
654. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Öreg magyar.
655. HENDE VINCE: Pesti külváros.
656. HENDE VINCE: Mussolini-tér.
657. HENDE VINCE: Vilmos császár-út.
658. HENDE VINCE: Hajós-utca.
659. EDVI ILLÉS ALADÁRNÉ: Edith. Pasztel.

660. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Őszutó a Rózsadombon. Pasztel.
661. maróthi MAJOR JENŐ: Patak. Pasztel.
662. maróthi MAJOR JENŐ: Szénaboglyák. Pasztel
663. maróthi MAJOR JENŐ: Falurészlet. Pasztel.
664. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Ujlak télen.
665. NÁDLER RÓBERT: Sikátor Rivában.
666. NÁDLER RÓBERT: Passau.
667. NÁDLER RÓBERT: Carbisbay Cornwallban.
668. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Ősz.
669. GY. TAKÁCH BÉLA: Japán csendélet.
670. PÁRIS ERZSI: Moschienából.
671. PÁRIS ERZSI: Isztriai part.
672. PÁRIS ERZSI: Tengerpart.
673. KÖVESDY GÉZA: A Rieserferner-csoport.
674. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Nógrád megyében. Pasztel.
675. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Fiatal hölgy.
676. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Októberi reggel a Zugligetben. Pasztel.
677. DIETRICH ADOLF: Zivataros este.
678. DIETRICH ADOLF: Felhők az Adrián.
679. GY. TAKÁCH BÉLA: Kirakodás.
680. GY. TAKÁCH BÉLA: A Pálffy-téri hajóállomás.
681. GY. TAKÁCH BÉLA: Uszályhajó.
682. GALLÉ TIBOR: Margit.
683. GALLÉ TIBOR: Nagymosás.
684. HESSKY IVÁN: Lucernagyüjtés.
685. HESSKY IVÁN: Két tájkép.
686. HESSKY IVÁN: Domb.
687. HESSKY IVÁN: Gyüjtés.
688. GALLÉ TIBOR: Ősz a Dunán.
689. GALLÉ TIBOR: Udvar.

Ystók János
Ystokovits Kilmen

Munkacsok
1938. téli kiall
tehr-mare
Lovavatbisa sal

Dunki 1938 téli
(Mův. csoportok!)
(MAPE

1938. febr-marc. téli tárl.

A KIÁLLÍTÓ MŰVÉSZEK NÉVSORA.

Áldor János László f. Kelenhegyi-út 12. (6, 32.) HA, KTBK, BKTN, LK, KE, TE.

Andrássy Kurta János sz. Fő-utca 42. (223.)

Andrejka József sz. Ujpest, Tavasz-utca 22. (354.)

Andrik Valéria f. Tétényi-ut 17. (462.)

Antal Károly sz. Attila-utca 39. (225.)

Aradi Edvi Illés f. Tavaszmező-utca 1. (67, 69, 122, 461.) MKE.

Bakó Piroska sz. Kitaibel Pál-utca 1. (218.)

Baranski E. László f. Andrássy-út 71. (650, 652, 654, 668, 675.) E.

Barkász Lajos f. Csillaghegy (7, 19, 184.) HI, KE, KE, KE, R, TESz.

Barta Ernő f. Baross-utca 127. (424.) KE.

Barna Ilonka f. Tarcali-utca 14. (557, 574.)

vitéz Bayer Ágost f. Kelenhegyi-út 12. (478, 480, 482, 484.)

Belányi Viktor f. Zsigmond-utca 38. (385, 410, 411, 412.)

Benczur Béla f. Gébics-utca 14. (621.)

Benedek Kata f. Olasz-fasor 29. (565, 568.)

Benkhardt Ágost f. Bajza-utca 41. (39, 99, 100, 102, 103.)

Berán Lajos sz. Ybl Miklós-tér, Várkertbazár. (246, 247.) HV, KEA, HMK, T.

néhai Berkes Antal f. (104, 310.)

Bertalan Albert f. Jászberény, Szentkúti-tér 3. (394, 402, 404, 419.)

Biai Föglein István f. Rothermere-utca 12 (406, 418, 426, 443.) Zs?

Biczó András f. Ráday-utca 34. (489, 495, 496, 497.) BSz, JJ.

Biró József f. Rákosszentmihály, Nádor-utca 49. (384, 431, 436, 444.) 8

Bohn Ferenc f. Csaba-utca 15. (595, 605.)

Boldizsár István f. Aréna-ut 84. (91, 95, 97.) KE.

Borbereki Kovács Zoltán sz. Thököly-ut 71. (373, 421.) (ho 2 gel!)

soproni Bors Károly f. Margit-körut 64/b. (633.) KEE.

OMKT. 1938. febr. - márc

Boruth Andor f. Szinyei Merse Pál-utca 3. (78.) K, RSz, R, T, I.
Bruck Hermina f. Budakeszi-út 29. (606.)
Bundschuh Ottó f. Kerepesi-út 38. (502, 505, 508.)
Buzi Barnabás sz. Benczur-utca 1. (232.) KTI, TESz.
Dr. Büky Zoltán f. Kút-utca 7. (359, 457.)
Clauder Margit f. Csepel, Állomás-utca 3. (555.)
Csapó Jenő f. Hajós-utca 15. (297.)
Csányi Lajos f. Kerepesi-út 5. (620.)
Csillag István sz. Izabella-utca 65. (349.)
Csillag József f. Erzsébet-tér 3. (622.)
vitéz Csömöry István f. Mátyás-tér 4. (315, 615.)
Dr. Csulak Elemér f. Mészáros-utca 4. (572.)
Csürös Béla f. Szépvölgyi-út 82. (303, 635.)
Czenez János f. Százados-ut, Művésztelep (30, 64, 72, 145, 165.) HI, Rd, BK, T.
Ifj. Czene Béla f. Szentes-utca 36. (464, 473, 474.) KTI.
apátfalvi Czene János f. Gervay-utca 109. (316, 475.)
Czumpf Imre f. Alföldi-utca 16. (377, 378, 380.)
Dabóczy Mihály sz. Bajza-utca 41. (230.)
Dala József István f. Mezőkövesd. (616.)
Damkó József sz. Ybl Miklós-tér, Várkertbazár. (15.) KA, I, I, LK, TS, KE, SzF, SÖ, KE.
szentgyörgyi Darabos János sz. Stubnya-utca 3. (243.)
Demeczkyné Volf Irma f. Áldás-utca 4. (499, 507.)
Dér Sándor f. Peterdy-utca 11. (292.)
Dietrich Adolf I. Orlay-utca 2/b. (330, 332, 677, 678.) KE.
Diósy Antal f. Damjanich-utca 9. (494, 646, 647, 648.) ÁV.
Dolányi Benczur Ida f. Horthy Miklós-ut 16. (171, 174, 178, 179.) TESz.
Dorogi Imre f. Szeged, Vidra-utca 3. (465.)
Döbrentei Gábor f. Péterffy Sándor-utca 41. (466.)
Döbröczöni Kálmán f. Miskolc, Művésztelep. (451.)
Edvi Illés Aladár f. Fürj-utca 32. (123, 124, 651, 653.) E, E, E, E, ÁV, T, KA, BSz., PB, WGy.

Edvi Illés Aladárné f. Fürj-utca 32. (659.)
Edvi Illés Panni f. Veres Pálné-utca 30. (579, 585.)
Csabai Ékes Lajos f. Katona József-u. 39. (375, 379, 382, 427.)
Emanuel Béla f. Budafoki-út 17. (631.)
Emőd Aurél f. Üllői-út 121. (386, 397, 408, 442.)
pankotai Farkas Béla sz. Stefánia-út 1/a. (217.) TT, HI.
csallóközi Farkas Lőrinc f. Délibáb-utca 25. (328, 554.) MKE.
Fáy Dezső f. Ostrom-utca 14. (396, 433.)
Fehér Ilona f. Budafoki-út 17/c. (459.)
Fehér József f. Múzeum-körút 1/b. (399, 405.)
Fenyves Edith f. Wesselényi-utca 60. (455.)
Förstner Dénes f. Peterdy-utca 39. (392, 416, 420.)
felsőeőri Fülöp Elemér sz. Böszörményi-út 36/b. (212, 233.) R, HI, TE.
Füstös Zoltán f. Aréna-út 7. (628, 636.)
Gaál Ferenc f. Andrássy-ut 83. (26, 160, 161, 162, 204.) LK, HI.
Gaádi Kayser Lajos sz. Stefánia-út 1. (211.) TESz.
Gajdácsné Borbély Gizella sz. Békéscsaba, Postafiók 104. (353.)
Gallé Tibor f. Bulyovszky-utca 21. (682, 683, 688, 689.)
Gábor Móric f. Százados-út, Művésztelep. (189.) EK.
Gách György sz. Mátyásföld, Repülőtér. (245.)
Gách István sz. Havas-utca 2. (172, 350.) KA, KE, LK, R. T., BKA.
Gál János f. Pestsashalom, Ditrich-utca 45. (24, 305.) KE, KE, KE, KE, R, JG.
Gedő Lipót f. Zsigmond-utca 38. (369, 384, 390.)
Gerhardt Alajosné f. Baross-utca 124. (578.)
Gerő Gyula sz. Petőfi Sándor-utca 2. (240.)
Gimes Lajos f. Lipót-körút 8. (197, 199, 200, 209.) KE, LK, EME.
Glatter Zoltán f. Kelenhegyi-út 23/a. (287.)
Glatz Oszkár f. Városmajor-utca 32. (3, 36.) M, NA, T, BKTN, TESz.
Gondos József sz. Rákosszentmihály, Csaba-utca 95. (352.)

Gregersen Hugó é. Tátra-u. 4. (42, 43, 44, 45.) KE, TE, MESz.
Gulyás Ferenc f. Törökbálint, Autóbuszüzem. 591, 593.)
Gulyás János f. Bicskey-utca 6. (368.) KE.
Gulyás Sándor f. Amerikai-út 72. (125, 126, 127, 128, 129.) BSz., PB, KE E, KE.
Gussich Jenő f. Teréz-körút 3. (472.)
Guzsik Ödön f. Somorjay-utca 4. (637.)
Szentgyörgyvári Gyenes Lajos. Lipót-körút 7. (28.)
Györffy István f. Visegrády-utca 48. (5.) KE, KEE.
Z. Hadzsy Olga f. Kelenhegyi-út 12. (295, 321.) TESz.)
Hagyik István f. Deres-utca 6/a. (324.)
Halasi Horváth István f. Tégla-u. 16. (660, 664, 674, 676.) AP.
Hanula József sz. Munkácsy Mihály-utca 33. (234.)
Haranghy Jenő f. Rákosszentmihály, Templom-tér 2. (61, 298.) HI, BSz., PB, KEB, Sz F, KE, TESz,
Háry Gyula f. Vitéz-utca 2. (192, 194, 195.) E, EK, KA, A.
Hatvani Perlusz Gyula f. Klauzál-tér 16. (463, 596.)
Ház Sándor sz. Andrássy-ut 88. (79, 238.)
Henczné Deák Adrienne f. Városmajor-u. 28. (159, 164, 166.)
Hende Vince f. Izabella-u. 65. (649, 655, 656, 657, 658.) I, ÁV.
Hessky Iván f. Lovag-utca 8. (684, 685, 686, 687.) KE.
Héya Zoltán f. Csörsz-utca 5. (181, 193.)
Cz. Hikády Erzsébet f. Szentes-utca 36. (467.)
Horovitz Lukács Stefi f. Szombathely. (581.)
Horváth Béla f. Bécsi-út 92. (2, 4, 207, 235, 367.) KE, KE, KEE, MKE.
bátaszéki Horváth Géza f. Újpest, Kazinczy-utca 9. (614.)
Horváth József f. Sopron, Gyiróthi-út 7. (59.) E, HI, ÁV, RSz.
vitéz Horváth Lajos f. Vitézi telep 57. (589, 590.)
Huber István f. Koronaőr-utca 6/b. (183.)
botfai Hüvös László sz. Izsó-utca 7. (27.)
Istók János sz. Ybl Miklós-tér, Várkertbazár. (244.) KEE.
Istókovics Kálmán f. Szép-utca 5. (13, 68, 83, 307.) KE, TE.
Ivánka László f. Nagykálló, Gimnázium. (575.)

Jaschik Álmos f. Deák Ferenc-tér 3. (641, 642, 643.) KE.
Jánosa Lajos f. Álmos-utca 36. (391, 395.)
nagyenyedi Jeney Zoltán f. Hatvan. (492, 553.)
Jobbágyi Geiger Miklós f. Orlay-utca 2/b. (387, 401, 414, 447.)
Juharos István f. Lónyay-utca 38. (584.)
Juhászné Ráth Olga f. Mártonhegyi-út 52. (481, 483, 486.)
Juszkó Béla f. Podmaniczky-utca 67. (76, 132.) WGY, BSz., PB, KEE, FV.
Juszkó Piroska f. Podmaniczky-utca 67. (191, 202, 206.)
Kacziány Aladár f. Csaba-utca 7/a. (120, 567.) Rd, KE.
Kapos Nándor f. Thököly-út 17. (561.)
Karlovszky Bertalan f. Vilma királynő-út 32. (9, 11.) K, T, NA, R, JK, HL.
Karle János S. J. f. Labanc-út 57. (323.)
Kaszab Károly sz. Kispest, Thurzó-köz 10. (241.)
Katona Mária Eszter f. Veres Pálné-utca 37. (471.)
Kálny József é. Bertalan-utca 25. (53, 54, 55.)
Kárpáthy Jenő f. Kelenhegyi-út 12. (23, 25, 196.) KEE.
Kárpáthyné Schréder Eta f. Kelenhegyi-út 12. (115, 347.)
Kássa Gábor f. Mátyásföld, Kossuth Lajos-utca 11/a. (107. 108, 110, 112.)
Kemény László f. Márvány-utca 48. (372, 423, 425.)
Kende Ferenc é. Kinizsy-utca 9. (50, 51, 52.)
Keszler Imre f. Hajós-utca 43. (556, 562.)
Kézdi Kovács László f. Keve-utca 48. (152, 153, 154.) MKE.
Király Jenő f. Hajdúböszörmény. (566, 573.)
Királyfalvi Kraft Károly f. Veres Pálné-utca 19. (163, 167.)
Kis Farkas Imre f. Teréz-körút 56. (625.)
Kiss János sz. Nyitra-utca 7. (222, 227.)
Kiss Kálmán f. Orlay-utca 2/b. (131, 135, 137, 139.) KE.
Klammer Mariska f. Nagyszombat-utca 3. (339, 610.)
Klimó István f. Kispest, Zrinyi-utca 103. (491, 493.)
Kóbor Henrik f. Baross-utca 30. (134, 362, 594, 604.)
Kolos Schubert József f. Margit-körut 12. (576, 586.)

vitéz Komárnoky Gyula f. Gyömbér-utca 7. (599.)
Komáromi Kacz Endre f. Kelenhegyi-út 12. (136, 138, 140, 143, 148.) KE, HI, KE, R, T.
Komáromi Kacz Endréné f. Kelenhegyi-út 12. (133, 142, 144.) E, KE, KE.
Komáromi Kacz Rózsi f. Kelenhegyi-út 12. (488, 490.)
Konek Ida f. Kmetty-utca 27. (597, 601.)
Kopits János sz. Kelenhegyi-út 12. (357.)
Kósa Huba Pál sz. Fő-utca 42. (168.)
Ifj. Kovács János f. Márvány-utca 42. (603, 618.)
Kovács Panni sz. Remetehegyi-út 68. (81.)
Kölber Dezső f. Ábel Jenő-utca 29. (147.)
Körmendi Frimm Ervin f. Rudolf-rakpart 3. (371, 381, 383, 413.)
Kövér Gyula f. Visegrády-utca 23. (84, 85, 86.) EK, EK, LK KEE, KEA.
Kövesdy Géza f. Népszinház-utca 8. (14, 198, 476, 673.) KAD, BSz., PB, KE, T.
Krusnyák Károly f. Horánszky-utca 9. (10.) H, RSz, KE, F W, FV, J, KE, TESz, TE.
Kümmerle Pál f. Horthy Miklós-út 40. (288, 289.)
Lakatos Arthur f. Szirtes-út 5/a. (432, 434, 445, 449.)
Lantay Lajos sz. Margit-körut 62. (180.)
Laszgallner Oszkár f. Műegyetem. (338.)
Sz. Lám Ilona f. Lepke-utca 26. (185.)
Lányi Rezső sz. Rákospalota, Rákóczi-út 25. (229.)
Lehoczky György f. Uri-utca 52. (564.)
Sz. Lohwag Ernesztin f. Várfok-utca 2. (109, 111.) E.
Lőrincz István sz. Viola-utca 9. (356.)
maróthi Major Jenő f. Ferry Oszkár-utca 55. (31, 33, 661, 662, 663.) H, KE, R, KE, T, TESz.
Major József f. Munkácsy Mihály-utca 25. (477.)
Markup Béla sz. Ybl Miklós-tér, Várkertbazár. (92, 94.) HI, WGy, BSz, PB, HI.

Martinelli Jenő sz. Százados-út, Művésztelep. (224.) HI, HI, KEA.
szemerei Matkovics Ferenc f. Zsigmond-utca 38. (299.)
Márk Lajos f. Benczur-utca 7. (37, 93.) T, LK, KA.
Mendlik Lajos f. Böszörményi-út 36/a. (37, 93, 588.) T, LK, KA.
Merész Gyula f. Babócsa, Somogy megye (18, 20, 38, 60.) EK, KAD, FV, I, SzI, KE, TE.
Metykó Gyula f. Andrássy-út 71. (320.)
Mezey Arthur f. Sobieski János-utca 38. (56, 80.) JG.
Mérő István f. Kelenhegyi-út 12. (29, 35.) KA.
Mészárosné Kisfaludy Mária f. Ráth György-utca 18. (169, 173, 334.) TESz.
Mihalovits Miklós f. Kelenhegyi-út 12. (1, 8, 22, 34, 203.) KE, KE, KAD, SB, I, FV, KEA, TE.
Moldvai Krajna János f. Horthy Miklós-út 12. (98.)
Molnár Róza f. Kmetty-utca 19. (509.)
Molnár Zoltán f. Kecskemét, Művésztelep. (468.)
Mórotz Miklós f. Veszprém, Kert-utca 4. (182.)
Müller Ágosta f. Vilmos császár-út 21. (343.) KE.
Nagy Vilmos f. Budafoki-út 20. (176, 186, 361.) HI, F.
Nádler Róbert f. Schwartzer Ferenc-utca 4. (155, 157, 665, 666, 667.) R, E, HI, T, KA.
Náray Aurél f. Böszörményi-út 6. (325.)
haranglábi Nemes József f. Mihály-utca 7/a. (613.)
gyertyányi Németh Gyula f. Vig-utca 18. (314, 319.)
Nikelszky Géza f. Pécs, Zsolnay-gyár. (485, 558.)
Ócsvár Rezső, f. Pestszenterzsébet, Rákóczi-út 63. (569, 571.)
Olaszy Sándor f. Thököly-út 59/a. (624.)
Omoraviczai Elek sz. Amerikai-út 75. (57.)
Oppel Magda f. Rákóczi-út 75. (559.) H.
Palotai Gyula sz. Botond-utca 15. (63, 73.)
Pap Domokos f. Baross-utca 112. (87, 611.)
vitéz Pataky Ferenc f. Ráday-utca 22. (577, 580, 583.)
Padua Kálmán f. Százados-út, Művésztelep. (360.)

Pállya Celesztin f. Ujpest, Hajnal-utca 15. (58.) WGy, BSz, PB, T.
Pánczél Béla f. Nürnberg-utca 15. (290.)
Páris Erzsi f. Kelenhegyi-út 12. (188, 670, 671, 672.)
Pécsi Pilch Dezső f. Horthy Miklós-út 80. (454.) KE.
Pfannl Egon f. Győr, Czuczor Gergely-utca 36. (487, 592.)
Pinczés Imre f. Kendeffy-utca 1/c. (215.)
Polczer Lajos f. Vilma királynő-út 23. (345.)
Pólya Iván f. Margit-körut 64/a. (389, 393, 400.)
báró Pongrácz Sarolta f. Üllői-út 1. (619.)
Pölöskey Sándor f. Kossuth Lajos-utca 1. (632.)
Prohászka József f. Kecskemét, Művésztelep. (65, 71, 201, 205, 208.) KE.
Radnai József f. Kerepesi-út 5. (210.)
Rainer Istvánffy Gabriella f. Kút-utca 7. (291, 609.) BSz, PB.
Redő Ferenc f. Aradi-utca 59. (317.)
Reiter László, f. Wekerle Sándor-utca 21. (370.)
Reuter Ágost f. Kinizsy-utca 10. (600.)
Révai Mária f. Vilmos császár-út 78. (293.)
Rökk Károly f. Kalocsa. (118, 119, 121.) KE, TESz, KE.
Rombay István f. Simor-utca 43. (626, 629.)
Rónay Kázmér f. Lágymányosi-út 17/a. (453.)
Rónai Géza f. Péterffy Sándor-utca 4. (510.)
Rottmann Mozart f. Vilma királynő-út 29. (329, 363, 365.)
néhai Rózsaffy Dezső f. (422, 430, 446, 448.)
Ruzicskay György f. Mester-utca 22. (469, 587.)
Sashegyi Kálmán f. Rákosszentmihály, Nádor-u. 14. (623.)
Sárdy Brutus f. Dózsa-u. 17. (113, 114, 117.) TESz, KEE, KEB.
Sárkány Gyula f. Sziget-utca 38. (156, 158.) F, KE, EK, KE.
nadasdi Sárközy Elemér f. Síp-utca 6. (306, 308, 309.)
ditrói Siklódy Lőrinc sz. Százados-út, Művésztelep. (251,—286.) KE, BSz, JJ, BSz, JJ, BKTN, R, WGy, T.
Sikorska Zsolnay Julia f. Pécs, Zsolnay-gyár. (612, 617.)
Somogyi István f. Berlin, Ullandstrasse 31. (326.)

Soós Elemérné f. Erzsébet-körút 56. (358, 607.)
Spányik Cornél f. Vilma királynő-út 32. (337.) KE, KE.
Schmiedmann László sz. Ranolder-utca 5. (237.)
Scholler Rezső f. Izsó-utca 8. (602.)
Szabó Csapó Márton f. Thököly-út 95. (318.)
Szabó Dezső f. Sziget-u. 24. (74, 89, 327, 331, 344.) KE, HI, KEE.
Szabó Iván sz. Százados-út, Művésztelep (190.)
Szamosi Soós Vilmos sz. Ybl Miklós-tér, Várkertbazár. (239.) HV, LK, BA.
Szapudi Laendler István f. Győrsövényháza. (294, 366.)
Szatmári Horváth Kálmán f. Szűz-utca 5—7. (105.)
Szánthó Mária f. Erzsébet-tér 7. (333, 335, 336, 340.) HI.
Szász István f. Szív-utca 34. (311, 638.)
Szemerei Zoltán f. Kerék-utca 60. (296, 300.)
vitéz Szereda Béla f. Pestszenterzsébet, Lázár-u. 20. (498.)
B. Székely Erzsébet f. Targu Mures, Bukuresti str. 5. (470.)
vitéz Székely Károly sz. Ybl Miklós-tér, Várkertbazár. (226, 248.) KE, RSz, KE.
Szép Béla sz. Kelety Károly-utca 33. (355.)
Szigethy Jenő f. Légrády Károly-utca 8—10. (429, 435, 439, 441.)
~~Szivessy Tibor é. Csónak-utca 5. (46~~, 47, 48, 49.)
Szlányi Lajos f. Múzeum-körut 18. (40, 62, 75.) E, KA, T, RSz, LK.
Szlávik Dezső f. Práter-utca 55. (302.)
Sződy Szilárd sz. Kisstáció-utca 13. (228.) BA.
Szücs Pálma f. Vörösmarty-utca 51/a. (312, 634.)
Szüle Péter f. Horthy Miklós-út 40. (12.) KA, HI, BD, NA.
vitéz T. Szvoboda Mara f. Aggteleki-utca 5. (346.)
Gy. Takách Béla f. Margit-rakpart 42. (669, 679, 680, 681.) E.
Takács István f. Margit-körút 54. (570, 582.)
Dr. Taschekné Csulyok Margit sz. József-utca 57. (236.)
Telkessy Valéria f. Hunyadi János-út 9. (450, 456.)

vitéz Técsy László sz. Thököly-út 117. (242.)
Thomaené W. Margit f. Margit-rakpart 52. (322.)
Thomas Antal f. Bertalan-utca 24. (187, 511—552.) KEE, KEB, TE.
néhai Thorma János f. (231.)
Tihanyi János Lajos f. Soroksári-út 42. (301.)
Trapli István sz. Bajza-utca 41. (220, 221.)
Tscheik Ernő f. Böszörményi-út 8. (563.)
Turmayer Sándor f. Rákospalota, Batthyány-u. 51. (170.)
Udvary Pál f. Kelenhegyi-út 12. (88, 90, 96, 101.) BM, KE, KT, BK, KE.
Ugray György sz. Batthyány-utca 24. (249.)
Undi Mária f. Horthy Miklós-út 125. (639, 640, 644, 645.)
Unghváry Sándor f. Kelenhegyi-út 12. (500, 501, 503, 504, 506.) HK, SÖ.
Vadász Endre f. Visegrády-utca 21. (374, 403, 417.)
ilosvai Varga István f. Szentendre. (409, 415.)
Varga Nándor Lajos f. Andrássy-út 71. (82.)
Vastagh Éva sz. Tigris-utca 55. (151, 351.) HI, TE.
Vastagh László sz. Tigris-utca 55. (21, 213, 214, 216.) KTBK.
Vágner Andor f. Szekszárd. (313, 342, 458, 460.)
Várdeák Ferenc f. Bicske. (479, 560.)
Veszprémi Rózsi f. József-körút 66. (341.)
Vesztróczy Manó f. Kelety Károly-utca 8. (376, 407, 437, 438, 440.) RSz, LK.
Vidovszky Béla f. Munkácsy-utca 27. (17.) W, KE, KE, HI.
Vigh Bertalan f. Eszék-utca 2. (149, 175, 177, 348, 364.)
Vinkler László f. Szeged, Polgár-utca 2. (452.) JG, KTI.
Viski János f. Horthy Miklós-körtér 1. (66, 70.) BSz, PB, HI, TESz, KEE, KE.
Wágner Géza f. Egyetem-tér 5. (130.)
Wellmann Róbert f. Németkér, Gyapa-puszta (141, 146.)
Dr. Wesselényiné Tonzor Eszter sz. Dér-utca 8. (219.)
Zádor István f. Nagymező-utca 8. (41.) ÁI, LK, KA.

Z.

Záhonyi Géza f. Szent László-út 26. (304.)
Zolnay Géza f. Kádár-utca 8. (608.)
Zombory-Moldován Béla f. Bakács-tér 3. (16, 150.) TS, KE, KE, RSz, KE, R.
Zórád Géza f. Olasz-fasor 45/a. (598, 627, 630.)
Ifj. Zölley Gyula sz. Illatos-út 23. (106.)
Zsákodi Csiszér János sz. Százados-út, Művésztelep. (250.)
Zsótér Ágost f. Den Haag. Laan Copes van Osttenburch 29. (398, 428.)

vitéz Ábra-Novák f. Vilmos I. Zsolt u. 7.
Gók István
Haszony János
Rudnay Gyula
Gáris Dénes, f. a Szépm. Múz. főig.
Patkóháros ~~(Turul)~~
Kontuly Béla
~~Medgyessy~~

A MŰVÉSZEK NÉVSORÁBAN KÖZÖLT DÍJAK ÉS KITÜNTETÉSEK RÖVIDÍTÉSI JELEI:

NA. — Nagy aranyérem.
KA. — Kis aranyérem.
T. — Társulati-díj.
R. — Ráth-díj.
I. — Ipolyi-díj.
RSz. — Rökk Szilárd-díj.
E. — gr. Eszterházy-díj.
F. V. — Forster-féle Vaszary-díj.
Rd. — Rudics-díj.
W. — Wahrmann-díj.
H. — Harkányi-díj.
LK. — Lipótvárosi Kaszinó-díj.
EK. — Erzsébetvárosi Kaszinó-díj.
HI. — Halmos Izor díja.
F. — Fészek-díj.
W. Gy. — Wolfner Gyula díja.
KA. D. — Kohner Adolf díja.
TS. — Tolnai Simon díja.
BSz. JJ. — Budapest Székesfővárosi Vásárpénztár Jankó János díja.
BSz. PB. — Budapest Székesfővárosi Vásárpénztár Pállik Béla díja.
EME. — gr. Eszterházy Miklós emlékdíja.
Á. V. — Állami vízfestmény-díj.
SzF. — Székesfőváros díja.
BK. — Benkő Kálmán díja.
HK. — Horváth Károly díja.
HA. — Halmi Arthur-díj.
KTI. — Képzőművészeti Társulat ifjúsági díja.
M. — Művészet díja.
J. K. — Jubileumi Király-díj.

KE. — Kitüntető elismerés.
SB. — Somssich Béla gróf díja.
KTBK. — Képzőművészeti Társulat Barta Károly ifjúsági díja.
BKTN. — Barta Károly táj- és népéleti díj.
BKA. — Barta Károly akt-díja.
SÖ. — Saxlehner Ödön-díj.
K.— Károlyi-díj.
H. L. — Horovitz Lipót-díj.
T. E. — Társulati építészeti díj.
J. G. — Jellinek Gida-díj.
Á. P.— Állami pasztel-díj.
MKE. — Magyar Képzőművészek Egyesületének díja.
SzI. — Szent Imre-díj.
TESz. — Társadalmi Egyesületek Szövetsége díja.
MESz. — Magyar Építőművészek Szövetsége díja.
B. A. — Baruch Aladár-díj.
B. M. — Bruck Miksa-díj.
H. V. — Herbert Viktor-díj.
K. E. A. — Képzőművészek Egyesülete aranyérme.
H. M. K. — Hadtörténelmi Múzeum kegyeleti díja.
K. E. E. — Képzőművészek Egyesülete ezüstérme.
T. T. — Testnevelési Tanács díja.
A. — Akvarel-díj.
KE. B. — Képzőművészek Egyesülete bronzérme.
TE. — Társulati emlékplakett.
BD. — Bardócz Dezső-díj.
ÁI. — Állami illusztráció-díj.

HOFFMANN FERENC
STÍLSZERŰ KERETEK

GERLÓCZY-UTCA 5.
KÁROLY-KÖRÚT 28.

A MŰCSARNOK SZÁLLÍTÓJA

SZF. — Székesfőváros díja.
BK. — Benkő Kálmán díja.
L. — Lotz-díj.
HL. — Horovitz Lipót-díj.
HK. — Horváth Károly díja.
HN. — Horváth Nándor díja.
HA. — Halmi Artur díja.
SZ. — Szinnyei-Merse Pál-díj.
KE. — Kitüntető elismerés.
KMSz. — Képzőművészek és Műbarátok Szövetségének díja.
SB. — Somssich Béla gróf díja.
SÖ. — Saxléhner Ödön-díj.
RJ. — Radisics Jenő-díj.
KT. BK. — Képzőművészeti Társulat Barta Károly ifjúsági díja.
JJ. — Jankó János-díj.
KM. — Komáromi-Kacz Endre Mészöly-díja.
DK. — VII. ker. Demokrata Kör díja.
BKA. — Barta Károly Akt-díja.
GV. — Grünwald Vilmosné díja.

A MŰVÉSZEK NÉVSORÁBAN KÖZÖLT DÍJAK ÉS KITÜNTETÉSEK RÖVIDÍTÉSI JELEI:

PB. — Pállik Béla-díj.
J. — Jendrassik Jenő díja.
BD. — Bardócz Dezső díja.
BM. — Bruck Miksa díja.
NA. — Nagy aranyérem.
KA. — Kis aranyérem.
T. — Társulati díj.
R. — Ráth-díj.
I. — Ipolyi-díj.
RSz. — Rökk Szilárd-díj.
E. — Esterházy emlékdíj.
Rd. — Rudics-díj.
FV. — Forster-féle Vaszary-díj.
W. — Wahrmann-díj.
H. — Harkányi-díj.
LK. — Lipótvárosi Kaszinó-díj.
EK. — Erzsébetvárosi Kaszinó-díj.
JK. — Jubileumi Király-díj.
HI. — Halmos Izor díja.
F. — Fészek-díj.
W. Gy. — Wolfner Gyula díja.
KA. D. — Kohner Adolf díja.
TV. PB. — Takarék és Vásárpénztár Pállik Béla díja.
TV. JJ. — Takarék és Vásárpénztár Jankó János díja.
TS. — Tolnai Simon díja.
HV. — Herbert Viktor díja.
ÁV. — Állami vízfestmény-díj.
G. — Grafikai díj.
M. — A „Művészet" díja.
KT. — Károlyi Tibor-díj.
MBK. — Műbarátok Körének díja.

ARCKÉP KIÁLLITÁS KATALOGUSA

ERNST MUZEUM
1952

nyárain
aug

Az arckép az embernek a kortársak tudatában élő képét örökíti meg a művészet időtálló eszközeivel. A jó portrén az ember külső megjelenésének ábrázolása és belső világának bemutatása felbonthatatlan egységben olvad össze. De a realista portré még többet nyujt ennél. V. K. Zimenko a szovjet arcképfestészetről szóló könyve bevezetésében írja: „Az emberi egyéniséget ezer meg ezer szál fűzi a társadalomhoz, benne és érte él, az egyéniségben megmutatkoznak társadalmi környezetének sajátosságai, korának, osztályának erkölcsi elvei és szokásai, törekvései és vágyai. Épen ezért szükséges, hogy a portréfestő necsak érzékeny pszichológus legyen, hanem szociálisan érzékeny művész is".

Ha arcképet nézünk, legelőször az a kérdés vetődik fel bennünk: hasonlít-e a kép az ábrázolthoz? A hasonlóság kérdése kétségtelenül az arcképfestészet legfontosabb problémája. Kétségtelen, hogy az arcképfestőnek a természet közvetlen szemléletéből kell kiindulnia, azaz tanulmányoznia kell modelljét. A természet alapos megfigyelése nélkül nem lehet jó arcképet festeni. Épen ebben rejlik a portré műfajának nagy történelmi jelentősége. A természethűség alapvető követelménye a portrét a mult nagy művészeinek kezében fontos fegyverré tette a realista ábrázolásmód kialakításáért folytatott küzdelemben. Természetes azonban, hogy a naturalizmus, a valóság felületének aprólékos lemásolásával való megelégedés az arckép esetében is hiba. Ha a művész nem emeli ki a lényeges, tipikus vonásokat és nem hagyja el a lényegteleneket, elveszti az anyag feletti uralmat és képén a részletek el fogják nyomni az egész összefüggését.

Az osztálytársadalom korában a valóság művészi tükrözése nem történhetett akadálytalanul. Különösen áll ez az arckép esetében. A kapitalizmus, főleg az imperializmus korszakában a burzsoázia számtalan arckép-megrendelés révén került személyes kapcsolatba a művészettel. Egy arckép megfestésekor kizsákmányoló megrendelő és kizsákmányolt művész szembenállása igen élesen fejeződött ki. Zimenko találó kifejezése szerint: „Az alkotás függőségi viszonya a megrendelőhöz sokkal inkább megmutatkozott a portrénál, mint bármely más műfajnál". — „Talán a művészet egyetlen más műfajánál sem alakult ki a multban az üzletember-művésznek olyan félreérthetetlen típusa, mint a portréfestő, akinek ecsetje minden vonakodás nélkül engedelmeskedett a megrendelő akaratának". De az igazi művészek tehetsége és elvi következetessége nem egyszer legyőzte

az akadályokat. A magyar művészet történetében Barabás Miklós, Borsos József, Madarász Viktor, Székely Bertalan, Munkácsy Mihály, Szinyei Merse Pál kiváló arcképei bizonyítják ennek a megállapításnak igazságát. De érthető módon az arcképfestés a haladó hagyományait leginkább önarcképeken és a nem megrendelésre készült családi és baráti képmásokon találjuk meg. A magyar arcképfestészet haladó hagyományainak felkutatása művészettörténészeink fontos feladata.

A kizsákmányolás megszüntetése, a művész és megrendelő közötti osztályellentét felszámolása új feltételeket teremtett az arcképfestészet további fejlődése számára. Most már nem kizsákmányoló és kizsákmányolt áll egymással szemben a művész és a megrendelő személyében. A művész ecsetjével ugyanazért a célért, a szocializmus megvalósításáért küzd, mint az ipari munkás, a szocialista mezőgazdaságban dolgozó paraszt vagy a haladó értelmiségi, akit ábrázolnia kell. Az ábrázolt és a művész közelkerülése megkönnyíti a művész számára a modell megismerését, problémáinak megértését. Viszont az arcképfestőnek ma nagyobb feladatokat kell megoldania, mint régen. Az arcképnek az esztétikain kívül nevelő hatást is kell gyakorolnia. A termelésben kitünt dolgozók, a Kossuth-díjasok arcvonásainak megörökítése, arcképük bemutatása a nyilvánosság előtt, az üzemben, hivatalban az ábrázolt munkatársait hasonló kimagasló teljesítményekre fogja ösztönözni. A kiváló dolgozók arcképének megfestésekor művészeinknek erre az ösztönző hatásra is kell gondolniok. És fokozott mértékben kell foglalkozniok a csoportkép kérdésével is. A csoportkép ugyanis nagyon alkalmas arra, hogy a szocializmus építőit munkájuk közben, munkatársaik között, tehát társadalmi viszonyaikban mutassa be.

A szocialista realista arckép kialakítása nem könnyű feladat. De ennek a feladatnak megoldásában művészeink több felől is várhatnak segítséget. Segíti őket a mult haladó hagyományainak tanulmányozása és a szovjet képzőművészet eredményeinek megismerése, valamint a marxizmus-leninizmus ideológiájának elsajátítása és a dolgozó tömegekkel való minél szélesebb kapcsolat kiépítése. Ennek a kiállításnak is az a célja, hogy megkönnyítse művészeink munkáját és felkeltse a közönség érdeklődését az arckép iránt. Bemutatja a magyar arcképfestészet haladó hagyományainak néhány kiváló példáját és beszámol a mai arcképfestészet és képmásszobrászat helyzetéről. Az eredmények tudatosítása és a hiányosságok kiküszöbölése az arckép műfaján keresztül a szocialista realizmus kialakítását segíti elő.

Festmények

Apátfalvi Czene János:	Leányom	olf.
P. Bak János:	Feleségem	„
P. Bak János:	Rudnay Gyula Kossuth-díjas	„
Barabás Miklós:	Széchenyi István	„
Bánovszky Miklós:	Dege Lajos Kossuth-díjas	„
Belányi Viktor:	Önarckép Lenkével	„
Belányi Viktor:	Szekula I. arcképe	„
Bencze László:	Önarckép	„
Bencze László:	Fiatal lány	„
Bencze László:	Zsigmond Lászlóné köszörűsnő	„
Benkhard Ágost:	Szabó Pál Kossuth-díjas író	„
Benkhard Ágost:	Önarckép	„
Bernáth Aurél:	Női fej	tempera
Biai Föglein István:	Varga Mátyás a Nemzeti színház díszlettervezője	olf.
Bihari Sándor:	Női arckép	„
Boros Géza:	Kiss L. Kossuth-díjas	„
Boros Géza:	Veres Péter	„
Breznay József:	Dr. Kapus Gy. Kossuth-díjas orvos	„
Boldizsár István:	Sz. Ö. festőművész	„
Boldizsár István:	Szőczei S. Kossuth-díjas	„
Boldizsár István:	Elekffy Jenő	„
Czene Béla:	Pozsonyi Zoltán Kossuth-díjas	„
Csabai Kálmán:	Loy Árpád	„
Csáki Maronyák József:	Rákosi elvtárs portréja	„
Csáki Maronyák József:	Bencze L. Kossuth-díjas efstőművész	„
Csáki Maronyák József:	Varga Mihály, szobafestő	„
Csáki Maronyák József:	Kurucz D. István	„
Csekei Zoltán:	Folyamőr	„
Csizmadia Emil:	Aczél Tamás Sztálin-díjas író	„
Csók István:	Kertben (Önarckép)	„
Csók István:	Női arckép	„
Csók István:	Feleségem	„
Csók István:	Arcképtanulmány	„
Demjén Attila:	Schügert Anna bölcsészhallgató	„
Dienes János:	Önarckép	„
Duray Tibor:	Vívóbajnok, kiváló sportoló	„
Faber Gabriella:	Temesvári János kitüntetett zenész	„
Faber Gabriella:	Varga József nyomdász sztahanovista	„
Faragó Zoltán:	Miskolczi M. Kossuth-díjas	„

Fáy Győző:	Női arckép	olaj
Fehér Ilona:	Dr. Engelsmann Jenőné vegyész	„
Fehér Ilona:	Biczók Imre mérnök	„
Felekiné Gáspár Anni:	Dávidáné Bíró E. Kossuth-díjas kémiatanár	„
Felekiné Gáspár Anni:	Önarckép	„
Fényes Adolf:	Arckép	„
Ferenczy Valér:	Önarckép cigarettával	„
Gábor Móric:	Lányi Györgyi	„
Gábor Móric:	Svéd Sándor	„
Gábor Móric:	Önarckép	„
Glatter Gyula:	Pécsi fényképész portréja	„
Glatz Oszkár:	Ferenczy Domokos arcképe	„
Glatz Oszkár:	Lyka Károly arcképe	„
Györgyi Alajos:	Bezerédy István	„
Hetey László:	Apósom arcképe	„
Herman Lipót:	Kisfaludy Stróbl Zsigmond Kossuth-díjas szobrász	„
Herman Lipót:	Csók István kétszeres Kossuth-díjas	„
Herman Lipót:	Nóti Károly író	„
Horescu János:	Sztahanovista vasutas	„
Horovitz Lipót:	Pulszky Károly	„
Istókovits Kálmán:	Arckép	„
Iván Szilárd:	Önarckép	„
Iván Szilárd:	Arckép	„
Jánossy Ferenc:	Pirossapkás lány	„
Jobbágyi Gaiger Miklós:	Önarckép	„
Kákai Szabó György:	Ildikó	„
Kántor Andor:	Horváth III. J. Kossuth-díjas fűtő	pasztell
Kling György:	Váli Zoltán	Olf.
Kontraszty László:	Női arckép	„
Koszta József:	Önarckép	„
Kövessy Albi:	Tanítványom	pasztell
Kunffy Lajos:	Somogyturi tanácselnök	olf.
Lakatos Artur:	Önarcképtanulmány	„
Lakos Alfréd:	Önarckép	„
László Fülöp:	Női arckép	„
Lotz Károly:	Önarckép	„
H. Mattioni Eszter:	A falu legöregebb dolgozója	„
Miháltz Pál:	Önarckép I.	„
Miháltz Pál:	Önarckép II.	„
Miskolczy László:	Dr. Mócsy J. Kossuth-díjas proff.	„
Moldován István:	Ács Ernő Kossuth-díjas fizikus	„
Moldován István:	Ukrán népi táncruhába	„
Molnár József:	Jávor Sándor Kossuth-díjas	„
Madarász Viktor:	Férfiarckép	olaj
Morinyi Ödön:	Zathureczky Ede Kossuth-díjas	olf.
Morinyi Ödön:	Önarckép	„
Móritz Sándor:	Feleségem	„
Móritz Sándor:	Kötő néni	„
Moshammer György:	Moshammer O. Hárfaművész	„

Munkácsy Mihály:	Paál László	olaj
N. Vojnovszky Kriszta:	Arcképtanulmány	„
N. Vojnovszky Kriszta:	Apám	„
Nagy Gyula:	Leányfej	„
Orosz Gellért:	Festőnő	„
Ősz Dénes:	Önarckép	„
Paál Albert:	Nyomdásznő	„
Pállik Béla:	Szuhényi György	„
Pirk János:	Önarckép	„
Pituk József:	Feleségem	„
Pór Bertalan:	Szakálas férfi	„
Pór Bertalan:	Vöröshajú fiú	„
Pór Bertalan:	Önarckép	„
Pór Bertalan:	Apám arcképe	„
Pór Bertalan:	Férfi fekete ruhában	„
Pór Bertalan:	Férfiportré	„
Pór Bertalan:	Rákosi elvtárs	„
Pór Bertalan:	Sztálin elvtárs	„
Pór Bertalan:	Rákosi elvtársnő	„
Prohászka József:	Önarckép	„
Rákosi Zoltán:	Domanovszky Endre festőművész	„
Ridovics László:	Önarckép	„
Sárkány Gyula:	Arcképtanulmány	„
Scholcz Erik:	Látogatás	„
Sikuta Gusztáv:	Bólyai Farkas	„
Szabó Wladimir:	Gönye Lajos Kossuth-díjas TSZCS eln.	„
Szecsődy Mártonné:	K. L.-né arcképe	„
Szilvássy Margit:	Tamási Áron	„
Szilvássy Margit:	Szabó Lőrinc	„
Szilvássy Margit:	Fiatal kínai asszony	„
Tóth Tibor:	Hugom és Katika	„
Ujváry Lajos:	Szabó Pál Kossuth-díjas író	„
Vajda Klára:	Idős nő arcképe	„
Vass Elemér:	Illyés Gyula arcképe	„
Várdeák Ferenc:	Önarckép	„
Vén Emil:	Lyka Károly	„
Vidéky Brigitta:	Mérnök arcképe	„
Vidéky Brigitta:	Rézi néni	„
Vidovszky Béla:	Önarckép	„
Zádor István:	Ophélia (Szörényi Éva)	„
Szalmás Béla:	Erdélyi Gyula Kossuth-díjas	„
~~Benczur Gyula~~:	Etelka	„
Nagy Balogh János:	Önarckép	„
~~Feroncz Károly~~:	Női arckép	„
~~Gyárfás Miklós:~~	Gy. F. portréja	„
Karlovszky Bertalan:	Férfiarckép	„
Mednyánszky László:	Szakállas férfi	„
Mattyasovszky-Zsolnay:	Kettősarckép	„
Székely Bertalan:	Női tanulmányfej	„
Szinyei Merse Pál:	Önarckép	„
Szinyei Merse Pál:	Félix portréja	„

Grafika

Aszódi Weil Erzsébet:	Négy bányász	rézkarc
Aszódi Weil Erzsébet:	Önarckép	„
Balogh András:	Kislányom	ceruzar.
Balogh Margit:	Önarckép	„
Benczur Gyula:	Önarckép	ceruza tussal
Bokor Miklós:	Hosnyánszky János TSZCS Kossuth-díjas elnöke	ceruza
Bokor Miklós:	Csécsi G. Kossuth-díjas TSZCS eln.	„
Bokor Miklós:	Csulai Józsefné mezőkövesdi íróasszz.	„
Boldogfai Farkas Imre:	Szervánszky Endre	ceruzar.
Böhm Pál:	Önarckép	vízf. tussal
Broczky Károly:	Önarckép	ceruzar. tussal
Czumpf Imre:	Önarckép	tusrajz
Deák Ebner Lajos:	Önarckép	vízf.
Diósy Antal:	Önarckép	vízf.
Dudás Jenő:	Munkásfej	tollrajz
Elekffy Jenő:	Női arckép	vízf.
Endrédy György:	Önarckép	krétarajz
Engel Károly:	Énekesnő	ceruzarajz
Erdős János:	C. Z.-né arcképe	ceruzarajz
Farkasházy Miklós:	Mozart	rézkarc
Feszty Masa:	T. A.-né Kossuth-díjas	ceruzarajz
Grandtner Jenő:	Önarckép	„
Grandtner Jenő:	Feleségem	„
Gosztonyi Béláné:	Ady	rézkarc
Herman Lipót:	Koszta József	ceruzarajz
Herman Lipót:	Iványi Grünwald Béla	ceruzarajz
Herman Lipót:	Fényes Adolf	ceruzarajz
Istókovits Kálmán:	Önarckép	vízf.
Istókovits Kálmán:	Női fejek	„
Iván Szilárd:	Feleségem	ceruzarajz
Iván Szilárd:	Úttörőlány	szénrajz
Iván Szilárd:	Ipari tanuló	„
Iván Szilárd:	Öregasszony	„
Iványi Grünwald Béla:	Önarckép	„
Kálmánffy János:	Dolgozó	krétarajz
Kaveczky Zoltán:	Gyermekportrék	ezüstrajzok
Kernstok Károly:	Önarckép	tollrajz
Derkovits Gyula:	Önarckép	ceruza

Kohán György:	Jánosik János Kossuth-díjas	ceruzarajz
Kós Lajos:	Koreai fiú	fametszet
Kós Lajos:	Női fej	„
Kling György:	Kislányom I.	rötli
Kling György:	Kislányom II.	„
Körössy Lajos:	Sztahanovista	ceruza
Liezen-Mayer Sándor:	Önarckép	tollrajz
Lukovszky László:	Gyuszika	szénrajz
Markó Károly:	Önarckép	ceruzarajz
Mágori Varga Béla:	Kossuth-díjas művészek	ceruzarajz
Glatz Oszkár:	Mednyánszky László	„
Mészáros Mihály:	Tanulmány	„
Mészáros Mihály:	Papp J. Sztahanovista	„
Nagy Gyula:	H. M. népitánccsoport tagja	„
Nagy Gyula:	Bányászfej	tanulm.
Perlmutter Izsák:	Karlovszky Bertalan	vízf.
Nemcsics Antal:	Akié a jövő	rézkarc
Stettka Gyula:	Önarckép	ceruzarajz
Rippl Rónai József:	Önarckép	ceruzarajz
Strobl Alajos:	Önarckép	szines kréta
Szabó Endre:	Parasztfej	krétarajz
Szalay Gyula:	Duclos elvtárs	ceruzarajz
Székely Bertalan:	Önarckép	„
Székely Bertalan:	Férfifej	„ „
Szigethy István:	Ferenczy N. Kossuth-díjas	ceruzarajz
Szigethy István:	Beck András Kossuth-díjas	„
Szlovák György:	Gózon Gyula	„
Szüle Péter:	Önarckép	tusrajz
Tar László:	Pali Bácsi	vízf.
Ujváry Lajos:	Szabó Pál Kossuth-díjas író	ceruzarajz
Ujváry Lajos:	Éltanuló	„
Ujváry Lajos:	Ridovics olvas	„
Varga N. Lajos:	Varga Mátyás a Nemzeti Színház díszlettervezője	„
Varsányi Pál:	Szekeres bácsi	„
Varsányi Pál:	Munkás	ceruza
Varsányi Pál:	Misi	ceruzarajz
Vágó Pál:	Önarckép	tollrajz
Váli Zoltán:	Feleségem	rötli
Váli Zoltán:	Kislányom	ceruzarajz
Vincze Gergely:	Önarcképtanulmány	ceruza
Vidos Radnai Panni:	Varga Oszkár szobrászművész	krétarajz
Cs. Wagner József:	Élmunkás	rézkarc
Zádor István:	Arcképrajzok	ceruza
Zádor István:	Arcképrajzok	„

Szobrok

Antal Károly:	Rembrandt	gipsz
Baksa Soós György:	Dimitrov	"
Barta Lajos:	Szögyi Judit	"
Beck András:	Fischer Anni	"
Bódi Ferencné:	Leányportré	"
Bokor István:	Női fej	"
Bokor István:	Férfifej	"
Boldogfai Farkas Sándor:	Erkel Ferenc	"
Bolgár Judit:	Öreg munkás	"
Bolgár Judit:	Éltanuló	"
Buzi Barna:	Tóth B. László festőművész	"
Csillag István:	Bartos Gyula	"
Dabóczi Mihály:	Önarckép	"
Ferenczy Béni:	Ferencsik János	"
Ferenczy Béni:	Plakettek	bronz
Forgács Hann Erzsébet:	Petrovszkij professzor	"
Földváry Béla:	M. L. portréja	plakett
Grandtner Jenő:	Tolnai Klári	gipsz
Győry Dezső:	M. I.-né arcképe	"
Győry Dezső:	Babics A. Kossuth-díjas prof.	"
Istók János:	Pattantyús Géza professzor	"
Izsó Miklós:	Ghiczy Kálmán	"
Kákonyi István:	Ősz Dénes festőművész	"
Kallé Viktor:	Anyám	"
Kernstokné Stricker Gina:	Apám	márvány
Kincs Katalin:	B. V. T. I. mérnök	gipsz
Kisfaludy Stróbl Zsigmond:	Pásztor János szobrász	márvány
Kisfaludy Stróbl Zsigmond:	Bernard Shaw	gipsz
Kisfaludy Stróbl Zsigmond:	Iványi Grünwald Béla	"
Kisfaludy Stróbl Zsigmond:	T. Frunze	"
Kisfaludy Stróbl Zsigmond:	Herman Lipót festőművész	"
Korányi Felicitas:	Goldmark Károly	plakett, bronz
Korányi Felicitas:	Gitta	" "

Kucs Béla:	Leányfej	gipsz
Kunvári Lilla:	Hetényi G. akadémikus	„
Kunvári Lilla:	Ö. Jónás Gyuláné, Kossuth-díjas	„
Kunvári Lilla:	Szőnyi István festőművész	„
Kühner Ilse:	Kodály Zoltán	gipsz
Kühner Ilse:	Riesz Frigyes akadémikus	„
Láncz Pál:	M. N. kartársam	„
Lengyel József:	Munkásfej	„
Légrádi Vilmos:	Liszt Ferenc	relief, gipsz
Ligeti Miklós:	Rippl Rónai	„
Loósz József:	Nagy L. portréja	gipsz
Macris Agammemnon:	Csók István	„
Macris Agammemnon:	Pioker Ignác	„
Madarassy Walter:	Bodnár P. rendőrőrvezető	„
Markó Mária:	Belányi Viktor	„
Martsa István:	Dante	plakett, bronz
Martsa István:	Leonardo da Vinci	„ „
Martsa István:	Derzsinszky	„ „
Martsa István:	Erzsi	gipsz
Martsa István:	Vigh Tamás	bronz
Matei Aurél:	Munkácsy Mihály	gipsz
Matei Aurél:	Mao Ce Tung	„
Matzon Frigyes:	Sztahanovista laboráns	„
Medgyessy Ferenc:	Rippl Rónai	„
Megyery Barna:	Ferrari Violetta	„
Megyery Barna:	Zalaváry L. építész	„
Mellis István:	Leányfej	relief, gipsz
Mettky Ödön:	Önarckép	gipsz
Mettky Ödön:	B. I. balettművésznő	„
Mettky Ödön:	Jedlik Ányos	„
Mészáros Dezső:	Önarckép	„
Moshammer György:	Moshammer Ottó hárfaművész	„
Olcsay Kiss Zoltán:	Rákosi elvtárs 1919-ben	„
Ősz Nemes György:	Puskin	„
Palotay Gyula:	Kodály	„
Pátzay Pál:	Bokay János	terrakotta
Pátzay Pál:	Rákosi elvtárs	gipsz
Pátzay Pál:	Sztálin	bronz
Pátzay Pál:	Lenin	„
Percz János:	M. Sz. arcképe	„
Petri Lajos:	Tersánszky Józsi Jenő	„
Petri Lajos:	Ungár Imre	bronz
Petri Lajos:	Gazda Géza	gipsz
B. Rákos Éva:	Jánoska I.	relief, márvány
B. Rákos Éva:	Jánoska II.	vörös márvány
B. Rákos Éva:	Andris	plakett, bronz
Rubletzky Géza:	Feleségem	bronz
Rubletzky Géza:	Plakettek	„
Setét Júlia:	Önarckép	agyag
Sóváry János:	Mikszáth Kálmán	gipsz
Sóváry János:	Puskin	„

Stróbl Alajos:	Anyám	bronz
Stróbl Alajos:	Önarckép	„
K. Sugár József:	Tanulmány	relief, bronz
Szabados Béla:	G. I. gépészmérnök	gipsz
Szamosi Imre:	Fej	„
Szanday Sándor:	B. J. portréja	„
Szekula Mária:	K. H. mérnök	„
Szentessy Hiesz Géza:	Birkózó	bronz
Szőllőssy Endre:	Fej	relief, gipsz
Szurkovszky József:	Öntőmunkás	gipsz
Takács Ödön:	Olimpikon	„
Tar István:	Zrínyi	„
Turcsányi Árpád:	P. E. arcmása	agyag
V. Halász Anna:	Női fej	gipsz
Vass Viktor:	Kossuth-díjas művezető	„
Sz. Vessel Ilona:	Erkel Ferenc	vörösrézdomborítás
Veszprémi Emma:	Éltanulólány	gipsz
Vigh Tamás:	U. E. festőnövendék	bronz

Fk.: Fehér Zsuzsa dr. — Otthon nyomda, Budapest — 2425. — Fel. vezető: Bán Andor

„A GYERMEK A MŰVÉSZETBEN“

KIÁLLÍTÁS

TÁRGYMUTATÓJA

1940 FEBRUÁR—MÁRCIUS

ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT
BUDAPEST, MŰCSARNOK, HŐSÖK-TERE

ELADÁSI FELTÉTELEK

Az *eladó művek* árai a kiállítási termek ajtói mellett, vagy a termek sarkában vannak kifüggesztve. A *vásárlások közvetítését kizárólag a főtitkár végzi.* Azok a művek, melyeknek eladási árai nincsenek kiírva, *nem eladók.* Az ajánlat tételénél és a vétel megkötésekor a vevő vásárlási nyilatkozatot ír alá, amely fizetésre kötelezi az aláírót a kitüntetett összegig megállapított határidőn belül. A vételár egynegyedrésze a nyilatkozat aláírásakor fizetendő le, a maradvány legkésőbb *tizennégy nap alatt* készpénzben szolgáltatandó be a Társulat pénztárába. Ha a felajánlott összeget az eladó elfogadta, a mű az ajánlattevő, illetve a vásárló tulajdonába megy át és másoknak el nem adható.

A kiállított és megvásárolt tárgyak biztosításáról tulajdonosaik tartoznak gondoskodni.

A megvásárolt műveket a Társulat a Műcsarnok helyiségeiben adja át a kiállítás bezárása után, a befizetést igazoló nyugta és aláírott átvételi elismervény ellenében. Elszállításukról a tulajdonosok gondoskodnak, saját terhükre.

Az 1940 április 6-án túl visszahagyott művekért a Társulat felelősséget nem vállal.

Az igazgatóság.

Légrády Testvérek R. [illegible]dai műintézete, Budapest.
(Igazg[illegible]tész Árpád.)

A GYERMEK A MŰVÉSZETBEN

Sorozatos kötött tárgyú kiállításaink után, mint amilyen az emberi test formaproblémáit felölelő Akt-kiállítás, a hazánk földje és népe jellegzetességeit szemléltető Magyar táj- és népéleti kiállítás, a női szépség ihletadó erejét feltáró A nő a művészetben című kiállítás, a XIX. század első felének magyar művészetét bemutató Biedermeier kiállítás és a művészlélek optimizmusát kisugárzó A derű a művészetben című kiállítás volt, most ismét egy körülírt téma jegyében rendezett tárlat előtt nyílnak meg a Műcsarnok kapui. Új kiállításunk „A gyermek a művészetben" címet viseli és arra a bővizű, ösztönadó forrásra mutat rá, amely a klasszikus ókortól napjainkig nem lankadó áramlással hatott festőink és szobrászaink alkotó képzeletére. Tárlatunk témája a gyermek, akit a Teremtő gondolatának, a jövő zálogának, sőt magának a jövendőnek szoktunk nevezni, akinek testi-lelki bájára, kedves együgyüségére és ártatlanságára, könnyeire és mosolyára annyi jelzőt pazaroltak az anyák és a költők. Közönyös maradhatott-e ezzel az eszménnyel szemben a képzőművészet? Hogy mennyire nem, ennek bizonysága új kiállításunk, amelyet közönségünk, azt hisszük, szívébe fog zárni és amely, reméljük, sokakat a témán át hoz majd közelebb a művészet megismeréséhez és megszeretéséhez. De kiállításunknak művészi célkitűzésén kívül van egy talán még magasabb, időszerű célja is: demonstrálni, hogy amíg a világot az emberélet semmibevevése, kultúrértékek elpusztításának vágya és kapzsi birvágy vezérli, addig még mindíg vannak olyanok, akik a műtermek világában a gyermekeszménynek hódolnak az életet adó, építő és magát

szétosztó művészetnek a nyelvén. A gyermeknek, akinek jövőjéért kétszeres gonddal aggódnak ma világszerte a jobbak és akinek megmentéséért nálunk, magyar földön is érző, önzetlen, fínom női lelkek fáradoznak. Legyen ez a kiállítás szellemi kísérője, erkölcsi alátámasztója nemzetmentő mozgalmuknak.

Kiállításunkat színpompás, gazdag történeti rész vezeti be: a gyermek a XIX—XX. század magyar és külföldi művészetében, amely a gyermekábrázolás mintegy százéves multját mutatja be a biedermeiertől az impresszionizmusig Szépművészeti Múzeumunk szakértő kezekkel kiválogatott nemzetközi anyagán. Ennek a nagybecsű retrospektív részének összeállításáért és rendelkezésünkre bocsátásáért különösen nagy hálával adózunk önzetlenül fáradozó, kitűnő munkatársunknak, dr. Csánky Dénes főigazgató úrnak, akinek az egész kiállítás művészi ízléssel történt elrendezéséért is köszönettel és elismeréssel tartozunk. A kiállítás modern részében mai festőink, szobrászaink és grafikusaink mutatják be a gyermekábrázolás terén kifejtett alkotó munkásságuk legjavát, sőt tekintettel kiállításunk különleges jellegére, alkalmat adtunk ezúttal arra is, hogy a művészi fotografika is bemutathassa ezirányú termését.

Budapest, 1940 február hó.

KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT.

I. TEREM

A GYERMEK A XIX—XX. SZÁZAD MAGYAR ÉS KÜLFÖLDI MŰVÉSZETÉBEN.

(A Szépművészeti Múzeum tulajdonai.)

1. LENBACH FRANZ von (német, 1836—1904): A mester leányával.
2. TRUPHEME AUGUSTE (francia, 1836—1898): Varróiskola.
3. MAC EWEN WALTER (1860— , Párisban élt): Baba a nagymamájával.
4. ZEMPLÉNYI TIVADAR (1864—1917): Érdekes vendég.
5. POLL HUGÓ (1867—1931): Bretagne-ban.
6. PAP HENRIK (1864—1910): 1878.
7. PERLMUTTER IZSÁK (1866—1932): Zöldruhás leány kesztyűvel.
8. HALMI ARTÚR (1866—): Vizsga után.
9. ISRAËLS JOSEPH (holland, 1824—1911): Katwijki árva lányok.
10. JOHANSEN VIGGO (dán, 1851—): Feleségem és leányaim.
11. BROWN THOMAS AUSTEN (angol, 1859—): Utolsó falat.
12. BROWN THOMAS AUSTEN (angol, 1859—): Anya és gyermeke.
13. SIMON LUCIEN (francia, 1861—): Anya gyermekeivel.
14. ZORN ANDERS LEONARD (svéd, 1860—1920): Anya és gyermeke.

15. POLL HUGÓ (1867—1931): Vizsga.
16. MUNKÁCSY MIHÁLY (1844—1900): Persely.
17. BADITZ OTTÓ (1849—1936): A gyermek álma.
18. MUNKÁCSY MIHÁLY (1844—1900): Tanulmány a „Zálogház"-hoz.
19. VÁGÓ PÁL (1854—1928): Menekültek.
20. WALDMÜLLER FERDINAND GEORG (német-osztrák, 1793—1865): Koldusfiú.
21. SCHMID MATTHIAS (német-osztrák, 1835—1923): Erkölcsbíró.
22. GALLAIT LOUIS (belga, 1810—1887): Vándorok.

(Folytatása a jobbra nyíló oldalteremben.)

II. TEREM

A GYERMEK A XIX—XX. SZÁZAD MAGYAR MŰVÉSZETÉBEN.

(A Szépművészeti Múzeum tulajdonai.)

23. RIPPL-RÓNAI JÓZSEF (1861—1927): Piacsek bácsi a babákkal.
24. FERENCZY KÁROLY (1862—1917): Fürdőző fiúk.
25. GLATZ OSZKÁR (1872—): Birkózó fiúk.
26. MÉSZÖLY GÉZA (1844—1887): Akarattyai partok.
27. LÁSZLÓ FÜLÖP (1869—1937): A kis Lidi.
28. FERENCZY KÁROLY (1862—1917): Madárdal.
29. MUNKÁCSY MIHÁLY (1844—1900): Vizsga a colpachi iskolában.
30. CSÓK ISTVÁN (1865—): Keresztelő.
31. MUNKÁCSY MIHÁLY (1844—1900): Párisi interieur.
32. BENCZÚR GYULA (1844—1920): Nárcisz.
33. VÁGÓ PÁL (1854—1928): „Engedjétek hozzám a kisdedeket."
34. VÁGÓ PÁL (1854—1928): Olvasó leányka.
35. SKUTECZKY DÖME (1850—1921): „Könnyű más kárán nevetni."
36. ZEMPLÉNYI TIVADAR (1864—1917): Az új kedvenc.
37. LIEZENMAYER SÁNDOR (1839—1898): Mária Terézia egy koldús asszony gyermekét táplálja.
38. BORSOS JÓZSEF (1821—1883): Leányfej.
39. WEBER HENRIK (1818—1860): Kisleány, karján virágkosárral.
40. KOVÁCS MIHÁLY (1819—1892): Olasz nő.
41. BROCKY KÁROLY (1807—1855): Anya és gyermeke.

42. BARABÁS MIKLÓS (1810—1898): Hinta. (Szegedi-Maszák Aladár letéte.)

43. BROCKY KÁROLY (1807—1855): A szegénység.

44. TIKOS ALBERT (1815—1845): Gyermekét tápláló anya.

45. GREGUSS IMRE (1856—1910): Tiltott gyümölcs.

(Folytatása az I. nagyteremből balra nyíló oldalteremben.)

III. TEREM

A GYERMEK A XIX—XX. SZÁZAD KÜLFÖLDI MŰVÉSZETÉBEN.

(A Szépművészeti Múzeum tulajdonai.)

46. SEGANTINI GIOVANNI (olasz, 1858—1899): Özvegy asszony. Színes kréta.
47. PINELLI BARTOLOMEO (olasz, 1781—1835): A baba járni tanul. Vízf.
48. HELSTED AXEL (dán, 1847—1907): Krisztus és a gyermek.
49. AMERLING FRIEDRICH von (német-osztrák, 1803—1887): Tanulmány.
50. RANFTL JOHANN MATTHIAS (német-osztrák, 1805—1854): Az 1838. évi pesti árvíz.
51. EYBL FRANZ (német, 1806—1880): Hagymát áruló tót fiú.
52. COURSELLES-DUMONT HENRI (francia, 1856—): Eros.
53. HOFNER JOHANN BAPTIST (német, 1832—1913): Tájkép tehenekkel.
54. BONNARD PIERRE (francia, 1867—): Anya és gyermeke.
55. BONNARD PIERRE (francia, 1867—): Reggeli.
56. DENIS MAURICE (francia, 1870—): Anyai boldogság.
57. BASTIEN-LEPAGE JULES (francia, 1848—1884): Halottak napja.
58. CARRIÈRE EUGÈNE (francia, 1849—1906): Anyaság.
59. ECHTLER ADOLF (német, 1843—1914): Leány virágokkal.
60. ZÜGEL HEINRICH von (német, 1850—): Borjuetetés.

61. KUEHL GOTTHARD (német, 1850—1915): Kötő árvák.
62. DIERCK PIERRE JACQUES (belga, 1855—): Ebédlő a gyermekmenházban.
63. PIGLHEIN BRUNÓ (német, 1848—1894): Gyermek vörös köpenyben.
64. SEGANTINI GIOVANNI (olasz, 1858—1899): Az élet angyala.
65. GALLEN-KALLELA AKSELI VALDEMAR (finn, 1865—1931): Fiatal faun.
66. SCHALTEGGER EMÁNUEL (német, 1857—1909): Játszó gyermekek.
67. REITER JOHANN BAPTIST (német-osztrák, 1813—1890): Kislány gyöngyökkel.
68. RITTER EDUÁRD (német-osztrák, 1808—1853): Életkép.
69. WALDMÜLLER FERDINÁND GEORG (német-osztrák, 1793—1865): Ember képesládával.
70. LÖFFLER RADYMNO LEOPOLD von (lengyel, 1827—1898): Családi jelenet.
71. EYBL FRANZ (német, 1806—1880): Kislány képe.
72. RANFTL JOHANN MATTHIAS (német-osztrák, 1805—1854): Gyermek kutyával.

(Folytatása az I. nagyteremből nyíló IV. teremben.)

IV. TEREM

73. GAÁL FERENC: Gyerekek a ligetben.
74. NEMES GYÖRGY: Istenáldás. Gipsz.
75. GAÁL FERENC: Játszótér.
76. CSERHALMI JENŐ: Menekülő. Bronz.
77. CSERHALMI JENŐ: Matyógyerek. Bronz.
78. Özv. MARGITTAY ERNŐNÉ: Gyermekarckép. Vízf. Mgt.
79. LISZKAI-KOVÁCS ZOLTÁN: Rózsika. Terracotta
80. HUBER ISTVÁN: Zsuzsi. Mgt.
81. FENYVES EDITH: Első cigaretta.
82. PALOTAI GYULA: Játszó fiúk. Gipsz.
83. MÁRTON FERENC: Zaki.
84. HOMONNAY JENŐ: Rózsika. Gipsz.
85. TELCS EDE: Idegenbe. Bronz.
86. GAÁL FERENC: Anikó leányom. Mgt.
87. NEMES GYÖRGY: Pille. Gipsz.
88. GAÁL FERENC: Falusi gyerekek.

V. TEREM

89. JUSZKÓ PIROSKA: Betlehemesek.
90. Gyerlyányi NÉMETH GYULA: Gáborka. Mgt.
91. RAINER-ISTVÁNFFY GABRIELLA: Tamás. Színes rajz.
92. TELEKI MÁRIA: Kis fiam. Gipsz.
93. BASILIDES SÁNDOR: Betlehemesek.
94. DÖBRENTEY GÁBOR: Sokác fiú.
95. BASILIDES SÁNDOR: Kettős arckép. Mgt.
96. ISTÓK JÁNOS: Klárika. Gipsz.
97. DÖBRENTEY GÁBOR: Testvérkék.
98. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Nyaralók. Tempera.
99. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Olvasó leány. Tempera
100. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Anya. Tempera.
101. FÉNYES ADOLF: Anya és gyermeke.
102. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Dada. Tempera.
103. FÖRSTNER DÉNES: Kislány téli tájban. Mgt.
104. ISTÓK JÁNOS: Terike. Gipsz.
105. KNOPP IMRE: Leányom. Mgt.
106. KNOPP IMRE: Anyai csók.
107. SPÁNYIK CORNÉL: Salm-Salm hercegnő. Pasztel.
108. TELEKI MÁRIA: Kis fiam II. Gipsz.
109. KNOPPNÉ CURTIS GERTRUDE: Gyermekek Bretagne-ban.
110. BORUTH ANDOR: Anya gyermekével.
111. HORVÁTH BÉLA: Majális.
112. LIGETI MIKLÓS: Anyai szeretet. Bronz.

VI. TEREM

113. CZENCZ JÁNOS: Estefelé.
114. CZENCZ JÁNOS: Nagymosás.
115. CZENCZ JÁNOS: Játék.
116. MERÉSZ GYULA: Gróf Széchenyi Dénes. Mgt.
117. KÖVESDY GÉZA: H. Évi. Mgt.
118. KÖVESDY GÉZA: Lovak a Balatonban.
119. KÖVESDY GÉZA: Gyerekek a béresudvaron.
120. KÖVESDY GÉZA: W. Andriska. Mgt.
121. ISTÓK JÁNOS: Ifj. Istók János. Gipsz.
122. ZÁDOR ISTVÁN: Olvasó kislány. Tempera.
123. GYÖRFFY ISTVÁN: Egyszer volt...
124. KRUSNYÁK KÁROLY: Családi kör. Mgt.
125. KRUSNYÁK KÁROLY: Nagyapa.
126. KRUSNYÁK KÁROLY: Hazafelé. Mgt.
127. PROHÁSZKA JÓZSEF: Leányka tányérral.
128. CZENCZ JÁNOS: Kertben.
129. CSER KÁROLY: Mityu. Gipsz. Mgt.

GLATZ OSZKÁR:

130. Uzsonna.
131. Öreg apó unokájával.
132. Libapásztorok.
133. A fülfüggő.
134. Kis libapásztorok.
135. Fürdő gyermekek.
136. LIGETI MIKLÓS: Testvérkék. Márvány.

VII. TEREM

137. ISTÓK JÁNOS: Margitka. Gipsz.
138. GERHARDT ALAJOSNÉ: Érdekes olvasmány. Vízf.
139. SZAMOSI SOÓS VILMOS: Attila fiam. Márvány.
140. KOMÁROMI-KACZ ENDRÉNÉ: Andersen meséi. Vízf.
141. SZAMOSI SOÓS VILMOS: Csaba fiam. Márvány.
142. KOMÁROMI-KACZ ENDRÉNÉ: Esti ima.
143. PETRI LAJOS: Petri Éva I. Márvány.
144. CSERHALMI JENŐ: Trianon. Gipsz.
145. BICZÓ ANDRÁS: Szánkázás. Vízf.
146. BORY JENŐ: Gyermekszobor. Bronz.
147. BICZÓ ANDRÁS: A jövő „Pluhárja". Vízf.
148. BORY JENŐ: Arkádia. Bronz.
149. BICZÓ ANDRÁS: A gyermek Jézus a templomban. Vízf.
150. BENEDEK KATA: Gyermekkönyv-illusztrációk. Tempera. Mgt.
151. VASTAGH GYÖRGY: Magyar anya. Gipsz.
152. MÁRTON FERENC: Zaki a Gombos-tanyán.
153. VASTAGH GYÖRGY: Útban Egyiptom felé. Gipsz.
154. BENEDEK KATA: Gyermekkönyv-illusztrációk II. Tollrajz. Mgt.
155. VASTAGH ÉVA: Fúrulyaszó. Gipsz.
156. TELCS EDE: Gyermekarcmás. Márvány.
157. KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ: Csipkerózsa. Vizf.
158. HAJDU REZSŐ: Fiuarcmás. Gipsz.
159. KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ: Hiuság. Vízf.
160. CSERHALMI JENŐ: Jancsi. Gipsz.
161. KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ: A kék pillangó. Vizf.
162. PETRI LAJOS: Petri Éva II. Terracotta.

VIII. TEREM

163. FARKASHÁZY MIKLÓS: Gyuri. Rajz.
164. BARNA ELEK: Galgamácsai gyerekek. Két krétarajz.
165. EMANUEL BÉLA: Finn menekültek. Szénrajz.
166. BARNA ELEK: Gyerekek. Két krétarajz.
167. FARKASHÁZY MIKLÓS: Játszó gyerekek. Tempera.
168. DUL LAJOS: Gyermekfej. Gipsz.
169. ASZÓDI-WEIL ERZSÉBET: A) Kutnál. B) Birkózó gyermekek. Rézkarcok.
170. IFJ. CZENE BÉLA: Gyerekfej. Ceruzarajz.
171. EMANUEL BÉLA: Marika. Rajz. Mgt.
172. FESZTY MASA: Gyermek koszorúval. Rajz.
173. FÁBIÁNNÉ BICZÓ ILONA: Palika. Hidegtűkarc.
174. SZEGEDI MOLNÁR GÉZA. Zsenge tavasz. Ceruzarajz. Mgt.
175. BECK SCHWARZ ELZA: Kisleány kutyával. Rajz.
176. DUL LAJOS: Leányarcmás. Gipsz.

MAZÁN LÁSZLÓ:

177. Cerkészinduló. Tusrajz.
178. Könnyü percek. Színes tusrajz.
179. Nehéz percek. Színes tusrajz.
180. Leskelődők. Színes tusrajz. Mgt.
181. Téli örömök, az alvégi sáncon. Tempera.
182. „Vigyázz, jön az öreg!" Színes tusrajz. Mgt.
183. Hazafelé a csabai vásárból. Színes tusrajz.
184. Az új tanár. Színes tusrajz.

185. HOMAN KÁROLY: Ő Felsége, a gyermek. Vizf. Mgt.
186. HORVÁTH GÉZA: Fiúfej-tanulmány. Gipsz.
187—191. SZ. LOHWAG ERNESZTIN: Gyermek arcképek. Mgt. Vizf.
192. BERÁN LAJOS: Lehoczky-Semmelweis Mária. Márvány. Mgt.

IX. TEREM

193. KISS FARKAS IMRE: Tanulmányok. Vörös kréta.
194. PÓLYA EDITH: Árva. Pasztel.
195. UNDI MÁRIA: Attila gyermekkora. Vízf.
196. FARKASFALVI IMRE: Laci fiam. Színes kréta. Mgt.
197. KALLÓS MIKLÓS ELEK: Szentgyörgyi Orbán Eszter. Gipsz. Mgt.
198. BALLA LÁSZLÓ: Gyermektemetés a Ruszinföldön. Vízf.
199. FÜSTÖS ZOLTÁN: Fiúcska. Pasztel.
200. KÁSSA GÁBOR: Cigánysoron. Vízf.
201. FÜSTÖS ZOLTÁN: Évi. Pasztel.
202. KÁSSA GÁBOR: Zagyvaparti részlet. Vízf.
203. SZÖRÉNYI TIBOR: Tanulmányfej. Márvány. Mgt

KÁSSA GÁBOR:

204. Szolnoki utca. Vízf.
205. Parasztleányka. Vízf.
206. Mélázó fiú. Vízf.
207. Gyermekarckép. Vízf.
208. Gyermekek a folyóparton. Vízf.
209. Cigánynegyed. Vízf.
210. ZSÁKODI CSISZÉR JÁNOS: Nemzeti dal. Márvány.
211. RAUSCHER JULISKA: Turai gyerek. Vízf.
212. RAUSCHER JULISKA: Pista. Pasztel. Mgt.
213. JUHÁSZNÉ RÁTH OLGA: Készül a lecke. Vízf.
214. RAUSCHER JULISKA: Pajkos kislány. Vízf.
215. RAUSCHER JULISKA: Gondok. Krétarajz.

Istók János

Műcsarnok

1907-8. tělí kčáll. 217

1908. tav. kiáll. 121, 132, 150, 158
160, 162

1908-9. tělí kiáll. 196, 317

1909. tav. kiáll. 197

1909-10. tělí kiáll. 172, 229, 230
253, 257

1910. tav. kiáll. 193, 195

1911. tav. kiáll. 247

1911-12. jub. kiáll. 320, 321, 398

1912-13. tělí kiáll. 281, 282, 300.

1913. tav. kiáll. 248, 330, 338

1913-14. tělí kiáll. 349

1881 Az éjs

~~1881. Lotz~~ Károly:

a) Az ipar ~~allegoriája~~.

Ábrázolója egy ~~egész alak, áll,~~ genius, a ki jobb ke
~~az ülőre támasztott kalapácsor~~
dol fogas kerék~~kel~~ van, melyet bal
vállaira omlik, felső teste me
les öv szoritja és lepeljét kö
dülő leány lelógó hajfonattal,
bainál meg kosárral, melyben kendő
meztelen ifju, ki a nehéz harapó
~~át~~vetette át.

Er utóbbinál ~~a kmel~~

Szénrajz, méretei 345:206
A budapesti ujvárosház és
Az 1898: XI. 14-diki előte
leirat alapján vétetett (384/9
(18/99). Az elszámolást 1900: I
Tegyékbe foglaltatott 190

904:V.6.

1898

Istók Kálmán

U. 2033.

Pesti Hirlap

1917. január 6.

(Az első Zita-szobor.)

Mátyásföld tisztviselőtársadalma megbízta fentit a királyné életnagyságú márványszobra elkészítésé

vel-

Esztergom, 19 38. decemberhó 12.

gos Bizottsága,

Budapest.

19.-én kelt nb. soraikra tisztelettel
ülni, hogy a 11.471/1938 V.K.M. sz. és
ek a Budapesti Közlöny melyik számában
let, ugy azt velünk másolatban közölni

X. TEREM

Vízfestmények.

216. BICZÓ ANDRÁS: „Buék."
217. BICZÓ ANDRÁS: Éjjeli őr.
218. MÁRTON LAJOS: Cserkésztörvények I.
219. BICZÓ ANDRÁS: Kéményseprő.
220. BICZÓ ANDRÁS: Betlehemesek.
221. VARGA FERENC: Tanulmányfej.

BICZÓ ANDRÁS:

222. Barkavásár.
223. Jézus a gyermekek között.
224. Pirostojás.
225. A hamelni patkányfogó.
226. Karácsonyi vásár.
227. Tánclecke.
228. Kis nyúl.

229. KOVÁCS MÁRIA: Gyermekfej. Gipsz.

BICZÓ ANDRÁS:

230. Nagymama születésnapja.
231. A kis bárány.
232. Copperfield Dávid.
233. Mikulás.
234. Havas utca.
235. A kis Rákóczi.
236. Karácsonyfa.
237. Jézus születése.

238. WESSELÉNYINÉ TONZOR ESZTER: Cselényi Józsika. Bronz.
239. MINÁRNÉ TECHERT ANNA: Meseképek.
240. KOMÁROMI KACZ RÓZSI: Álomtündér. Színezett rajz. Mgt.
241. KOMÁROMI KACZ RÓZSI: Jancsi és Juliska. Színezett rajz.

242. KOMÁROMI KACZ RÓZSI: Békakirály. Színezett rajz.

243. MINÁRNÉ TECHERT ANNA: Illusztrációk Kosztolányi Dezső „A szegény kis gyermek panaszai" című verskötetéhez. Tus. Mgt.

244. DARABOS IVÁN: Babszem Jankó. Terracotta.

XI. TEREM

245. BURJÁN LÁSZLÓ: Tavasz. Dr. Siklóssy László tul.
246. SPÁNYIK CORNÉL: Parma hercegnő.
247. RAINER-ISTVÁNFFY GABRIELLA: Éva.
248. UNGHVÁRI LAJOS: Leányfej. Gipsz.
249. PÁDLY ALADÁR: Szórakozás falun.
250. KÖVESDY GÉZA: Gyermek-akt.
251. KÖVÉR GYULA: Készül a halászlé.
252. CSER KÁROLY: Leányom. Gipsz. Mgt.
253. KOSZOLÁNYI-KANN GYULA: Gyermekarckép. Mgt.
254. dr. KUNFFY LAJOS: Zoltán almával.
255. dr. KUNFFY LAJOS: Fürdőző cigánygyerekek.
256. dr. KUNFFY LAJOS: Zoltán matrózruhában.
257. KALOTAI OTTÓ: Nyolc esztendő. Gipsz.
258. ZÓRÁD GÉZA: Purdék és dádék.
259. PROHÁSZKA JÓZSEF: Kislány piros ruhában.
260. KNOPP IMRE: Leányok Hollandiában.

XII. TEREM

261. PÁSZTOR JÁNOS: Gyermekfej. Gipsz. Mgt.
262. HORVÁTH GÉZA: Fiú-tanulmány. Gipsz.
263. GÁRDOS ALADÁR: Anya gyermekével. Márvány.
264. HOMONNAY JENŐ: Irma leányom. Gipsz. Mgt.
265. LÉVAY LAJOS: Enyéim. Gipsz. Mgt.
266. HORVÁTH GÉZA: Fiú-akttanulmány. Gipsz.
267. MARGÓ EDE: A mese. Gipsz.
268. JANKÓ JÁNOS: Három gyermek. Gipsz
269. MARGÓ EDE: Nóta. Gipsz.
270. DABÓCZI MIHÁLY: Nővérek. Gipsz.
271. ANDREJKA JÓZSEF: Vegyes kvartett. Bronz.

Üvegszekrényben.

272. CSEH ISTVÁN: Csárdás. Kerámia.
273. DOMJÁN M. ILONA: Rikkancs. Gipsz.
274. TELCS EDE: Hüvelyk Matyi. Bronz.
275. NESNERA IDA: Baba. Terracotta.
276. MARKUP BÉLA: Gyerek macskával. Bronz. Mgt.
277. VASTAGH ÉVA: Síró baba. Bronz.
278. NESNERA IDA: Duzzogó. Bronz.
279. KÓBOR G. ELEK: Gyermek delfinnel. Gipsz.
280. vitéz SZÉKELY KÁROLY: Vásárfia. Gipsz.
281. VARGA FERENC: Kút-terv. Terracotta. Mgt.
282. CSER KÁROLY: Menekülő. Kerámia.
283. SZUHODOVSZKY MIHÁLY: Berci. Terracotta.

284. NESNERA IDA: Nehéz lépés. Gipsz.
285. HOMONNAY JENŐ: Fürdés után. Gipsz.
286. KOCSIS ANDRÁS: Fájdalom. Gipsz. Mgt.
287. OMRAY GYULA: Andriska. Gipsz.
288. OMRAY GYULA: Kaca. Műkő.
289. OMRAY GYULA: Györgyi. Gipsz-dombormű.
290. TELCS EDE: Érmek és plakettek. Mgt.
291. MAUGSCH GYULA: Síremlék. Gipsz.

292. MARKUP BÉLA: Ősz és tél. Gipsz.
293. KARL FERENC JÓZSEF: Mancika. Gipsz.
294. KOCSIS ANDRÁS: Fiúfej. Terracotta.
295. KALLÓS MIKLÓS ELEK: Szilágyi Misike. Gipsz. Mgt.
296. PALOTAI GYULA: Tanulmányfej. Gipsz. Mgt.
297. LISZKAI-KOVÁCS ZOLTÁN: A gyermek. Gipsz.
298. PALOTAI GYULA: Tanulmányfej. Gipsz.
299. KOCSIS ANDRÁS: Apai szeretet. Terracotta.
300. Szamosi SOÓS VILMOS: Gyermek báránnyal. Gipsz. Mgt.
301. MARKUP BÉLA: Tavasz és nyár. Gipsz.
302. ~~DABÓCZI~~ MIHÁLY: Bogi gyerek. Gipsz.
303. KEMÉNY ZSIGMOND: Leányka.
304. LISZKAI-KOVÁCS ZOLTÁN: Anya gyermekével. Gipsz.
305. ~~DABÓCZY~~ MIHÁLY: Bámészkodó gyerek. Gipsz.
306. KALLÓS MIKLÓS ELEK: Madonna a gyermekkel. Gipsz.
307. ~~BERÁN LAJOS~~: Tower Edvin. Bronz. Mgt.
308. TRAPLY ISTVÁN: Anya gyermekével. Gipsz.
309. pankotai FARKAS BÉLA: Gyíkfogó. Gipsz.
310. ~~CÁDY LAJOS~~: A Ruszinföld visszatért. Gipsz.
311. LISZKAI-KOVÁCS ZOLTÁN. Anyaság. Gipsz.
312. MAUGSCH GYULA: Amorett. Gipsz.
313. ~~CSILLAG~~ ISTVÁN: Péter. Terracotta.
314. UGRAY GYÖRGY: Jézus és a gyermekek. Gipsz.
315. KOCSIS ANDRÁS: Síremlék-dombormű. Gipsz. Mgt.
316. SZABÓ ISTVÁN: Hólabdázó gyerek. Vadkörtefa.
317. KERÉNYI JENŐ: Három gyermek. Gipsz.
318. UGRAY GYÖRGY: Gyermek-akt. Gipsz.
319. TELEKI MÁRIA: gróf Széchenyi Géza. Mgt. Terracotta.
320. MAUGSCH GYULA: Anyai szeretet. Gipsz.
321. MATÉKA SÁNDOR: Fürösztés előtt. Gipsz.

XIII. TEREM

322. CSENGERI IBOLYA: Gyermekprofil.
323. EÖLVEDY-GACHAL JÓZSEF: Anya gyermekével.
324. SZABÓ DEZSŐ: Téli este.
325. KEMÉNY NÁNDOR: A kis piktor.
326. VIGH BERTALAN: Medgyaszay Iluci. Mgt.
327. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Iskolások. Tempera.
328. VIGH BERTALAN: Voith Évike. Mgt.
329. VIGH BERTALAN: Kettinger L. arcképe. Mgt.
330. SZÁNTHÓ MÁRIA: Álomország.
331. PROHÁSZKA JÓZSEF: Leányka bögrével.
332. KISS JÁNOS: Fiúfej. Terracotta.
333. PÉCSI PILCH DEZSŐ: A huszár.
334. GYŐRY DEZSŐ: Kata. Terracotta.
335. PÉCSI PILCH DEZSŐ: Kócos.
336. MATÉKA SÁNDOR: Gyermekarcmás. Gipsz.
337. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Törökmézes. Tempera.
338. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Gyermekarckép. Tempera. Mgt.
339. DONNER GERTRUD MÁRIA: Iván. Gipsz.
340. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Melegedők. Tempera.
341. KALLÓS MIKLÓS ELEK: Tanulmányfej. Gipsz.
342. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Sárgaruhás arckép. Tempera. Mgt.
343. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Sárkányeregető. Tempera.
344. LISZKAI-KOVÁCS ZOLTÁN: Philippe. (Tanulmány.) Gipsz.
345. MARKUP VALÉRIA: Médi. Mgt.
346. HIESZ GÉZA: Eli. Gipsz.
347. TAKÁCS ISTVÁN: Madonna.
348. MARKUP BÉLA: Arcmás. Gipsz. Mgt.
349. MARKUP VALÉRIA: Dönci. Mgt.

XIV. TEREM

350. JUHÁSZ JENŐ: Kisleányom. Olf. Mgt.
351. KAMPIS JÁNOS: Marton Tupi. Pasztel. Mgt.
352. HIESZ GÉZA: Arika. Gipsz.
353. KAMPIS JÁNOS: Szent István születése. Tempera.
354. KEMÉNY ZSIGMOND: Kis fiú. Gipsz.
355. KAMPIS JÁNOS: Marton Gyuri. Pasztel. Mgt.
356. SZENDY ARISZTID: Leánykafej. Tempera.
357. BIRÓ JÓZSEF: Az én két ikerfiam. Mgt.
358. HANGAI SZABÓ MIKLÓS: Testvérek. Mgt.
359. BIAI FÖGLEIN ISTVÁN: Kölyök. Mgt.
360. EMANUEL BÉLA: Marika.
361. Ifj. CZENE BÉLA: Napkeleti bölcsek.
362. CSUCS FERENC: Margit. Terracotta.
363. Cz. HIKÁDY ERZSÉBET: Kis Jézus az Eucharisztiával.
364. LISZKAI-KOVÁCS ZOLTÁN: Zsuzsika. Terracotta.
365. Cz. HIKÁDY ERZSÉBET: Kis Jézus szent asszonyokkal.
366. BÜKY BÉLA: Jézus a gyermekekkel.
367. BÜKY BÉLA: Karácsony.
368. BÜKY BÉLA: Babák. Tempera
369. BIAI FÖGLEIN ISTVÁN: Évica. Mgt.
370. Ifj. ZÖLLEY GYULA: Anyai szeretet. Műkő

XV. TEREM

371. GLATZ OSZKÁR: Vasárnapi fésülés.
372. ÉDER GYULA: Mérges gombák.
373. SZENES FÜLÖP: Mezei virág.
374. SZENES FÜLÖP: Kötőlecke. Mgt.
375. SZENES FÜLÖP: Vadóc.
376. EÖLVEDY-GACHAL JÓZSEF: Cigányfiu. Dr. Nemerey Béla tul.
377. ÉDER GYULA: Blahó Nóra. Mgt.
378. GLATZ OSZKÁR: Alvó leány.
379. SZENES FÜLÖP: Szöszke.
380. ÉDER GYULA: Dr. Kulin György gyermekei. Mgt.
381. KEMÉNY NÁNDOR: Fésülés.
382. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Forgó Bébi. Mgt.
383. EÖLVEDY-GACHAL JÓZSEF: Skajó, a primás.
384. ÉDER GYULA: Besnyő Évi. Mgt.
385. VISKI JÁNOS: Kislány.
386. NEMES GYÖRGY: Pajkos faun-gyerek. Gipsz.

(A kiállítás modern részének folytatása
a baloldali teremsor XVI. termében.)

XVI. TEREM

Fotografika.

387. LARES FRIGYES: A kis durcás.
388. LARES FRIGYES: Templom mellett.
389. PRALLER VILMOS: Körbe-körbe.
390. PRALLER VILMOS: Anyai boldogság.
391. SZTÁLY JÁNOS: Zsuzska.
392. SZTÁLY JÁNOS: Falusi napsugár.
393. SZTÁLY JÁNOS: Vetélytársak.
394. HALLER F. G.: Függöny mögött.
395. KŐVÁRI LAJOS: A falu kútjánál.
396. GROSZ ANTAL: Játék a homokban.
397. GROSZ ANTAL: Egy pohár csokoládé.
398. GROSZ ANTAL: Imi. Mgt.

SZAKÁL GÉZA:

399. Találkozás.
400. Csevegés.
401. Kíváncsiskodók.
402. Pannika.
403. Várakozás.

BALOGH RUDOLF:

404. Szopós gyerek.
405. Vágyakozás.
406. Sirás-nevetés.
407. Éneklő gyerekek.
408. Boldogság.
409. A csók.
410. Síró gyerek.
411. Eltörött a mécses.
412. Járóka.
413. Ősz.

RAMHAB GYULA:

414. Ívó leány.
415. Anyai boldogság.
416. Ágnes.
417. Boldogi kislány.
418. Julika.

EITNER MARGIT:

419. Tubi-tubi.
420. Figyelés.
421. Ébresztő.
422. Fölfelé.

RÓNAI DÉNES:

423. Habkisasszony.
424. Eltörött a mécses.
425. Kislány az anyjával.
426. Madonna.
427. Vasárnap.
428. A mezők virága.

KERNY ISTVÁN:

429. Ábrándozó gyerek.
430. Vídám gyerek.
431. Gyerek szőlőfürttel.
432. Játszó gyerek.

433. EITNER MARGIT: Testvérek.
434. ELEK JÓZSEF: Szomjas lányok.

XVII. TEREM

Fotografika.

435. ZIMER ERZSÉBET: A homokban.
436. Dr. PÁRTOS IMRE: Kacagó fejek.
437. LEHOTAY GYŐZŐ: A vadász.
438. TEMESVÁRY MARGIT: Érdekes olvasmány.

SEIDNER ZOLTÁN:

439. Hajókázás.
440. Kisbaba.
441. A kis okos.
442. Öröm.
443. Strandon.

444. SEIDL JÓZSEF: Tóparton.
445. SEIDL JÓZSEF: Ruszin fiú.
446. SCHERMANN JÓZSEF: Kíváncsiság.
447. SEIDL JÓZSEF: Nem fáj az esés!
448. SEIDL JÓZSEF: Gyermekgondok.
449. FOTO MARIAN: Alvó baba.
450. FOTO MARIAN: Kukucs.
451. FOTO MARIAN: Játszó baba.
452. TEMESVÁRY MARGIT: Golyózó fiúk.
453. SZÉKELY ALADÁR: Anya gyerekkel.
454. SZÉKELY ALADÁR: Arckép.
455. KLELL KÁLMÁN: Nehéz percek.
456. KLELL KÁLMÁN: Amikor a csend is beszél...

VADAS ERNŐ:

457. Jégvirágos ablak.
458. Siesta.
459. Nehéz feladat.
460. Világfájdalom.
461. Gól!

462. Dr. SZÉKELY GYULA: Húsvét.
463. PINTÉR ZSUZSA: Nehéz feladat.
464. Dr. GUTH LEÓ: Mosogatás.

465. KÁROLYI ÁRPÁD: Boldog pillanat.
466. KÁROLYI ÁRPÁD: Sorakozó.
467. KÁROLYI ÁRPÁD: Nyuszi.
468. SÁNDOR LÓRÁNT: Gyermekarckép.
469. SÁNDOR LÓRÁNT: Gyermekarckép.
470. ISOZ LAJOS: Kíváncsiság.

ANGELO PÁL:

471. Parasztgyerek.
472. Gyermekarckép.
473. Misi.
474. Játszó gyermek.
475. Kislány kutyával.
476. Kislány labdával.
477. Gyermekarckép.
478. Gyermekarckép.
479. KRISZTIÁN TIBOR: Elszállt!
480. PÉCSI JÓZSEF: Gyermek.
481. PÉCSI JÓZSEF: Gyermek.

BRAUN TIBOR:

482. Terefere.
483. Nyakigláb kamaszok.
484. Konfliktus.
485. Édes semmittevés.
486. CZIGLER KATA: Egy jó korty.
487. CZIGLER KATA: Egyoldalu szerelem.
488. ZSELLÉR IMRE: A gyermek Jézus. Üvegfestmény.

XVIII. TEREM

Fotografika.

489. VÁCZ JÁNOS: Egy kis oktatás.
490. VÁCZ JÁNOS: Nehéz lecke.
491. VÁCZ JÁNOS: Generáljavítás.
492. LADÁNYI LÁSZLÓ: Rikkancs.
493. LADÁNYI LÁSZLÓ: Franciska.
494. LADÁNYI LÁSZLÓ: Kedvező széllel.

HUSZTY KÁROLY:

495. Vajjon mi van ott kinn?
496. Szép a mese.
497. Ikrek.
498. A kis kertész.

499. Dr. KOVÁCS ÁKOS: Mosoly.
500. Dr. KOVÁCS ÁKOS: Gyermek macskákkal.
501. Dr. KOVÁCS ÁKOS: Gond az élet.

Ifj. BRÁZAY ZOLTÁN:

502. Doris.
503. Terefere.
504. Viharban.
505. Vizipatkány.
506. A kedvenc.
507. Katicabogár.

508. GÁBOR ISTVÁN: Elgurult a labda.

VERES A. PÁL:

509—514. Gyermektanulmányok.

HORVÁTH LÁSZLÓ:

515. Utazás.
516. Imádság.
517. Küzdelem.
518. Barátkozás.

PETROVÁCZ GYULA:

519. Korán kezdi!
520. Tilosban.
521. Kenyéririgység.
522. Szélvédett fészek.
523. Keresztmama kedvence.
524. Nehéz a lecke.

HÜTTNER VILMOS:

525. A kis állatbarát.
526. A két jóbarát.
527. Evő gyerek.
528. A két elválaszthatatlan.
529. A kis huncut.
530. Eltörött a mécses.
531. A kis kertész.
532. Gyerek a szökőkútnál.

533. NEU FERENC: Zsuzsi.
534. NEU FERENC: Egy kis kozmetika.
535. LORBERER ÁRPÁD: Nehéz feladat.
536. Vitéz HÓDSÁGHY MEDEK BÉLA: Mi van ott?
537. Vitéz HÓDSÁGHY MEDEK BÉLA: A nagy víz.

XIX. TEREM

538. JAKAB ÖDÖN: M. Vera. Mgt.
539. JAKAB ÖDÖN: Sz. Lia. Mgt.
540. BÁNSÁGHI VINCE: Úrnapi körmenet Helembán.
541. JAKAB ÖDÖN: V. Endre. Mgt.
542. Szemerei MATKOVICS BÉLA: Katóka.
543. Z. HADZSY OLGA: Gyermekem arcképe. Mgt.
544. BAJOR ÁGOST: Falusi gyerekek. Tempera.
545. CSENGERI IBOLYA: Gyerek.
546. Z. HADZSY OLGA: Virágos ablakban. Mgt.
547. Z. HADZSY OLGA: Leitner Marika. Mgt.
548. BROSSEK MÓRIC: Játszó gyermekek.
549. Z. HADZSY OLGA: Tótvárady Asbóth Andris. Mgt.
550. Z. HADZSY OLGA: Bogi. Mgt.
551. Z. HADZSY OLGA: Péterke. Mgt.
552. EMANUEL BÉLA: Marika kosárban.
553. PATAKI FERENC: Purdé.
554. W. SZILÁDY MARGIT: Kolduscsalád.
555. PATAKI FERENC: Cigányok.
556. SZEGEDI MOLNÁR GÉZA: Kisleány.
557. SZEGEDI MOLNÁR GÉZA: Leányka.
558. Vizkeleti WITTMANN ETA: Jairus leánya.
559. SÁRKÁNY LORÁND: A kis horgász.
560. VÉN EMIL: Kis Edit. Tempera.
561. VITÉZ MÁTYÁS: Patakban játszó fiúk.
562. HORVÁTH G. ANDOR: „Zeneakadémia."
563. ROTTMANN MOZART: Gyermekáldás.
564. GULYÁS FERENC: Anya gyermekével.
565. Gróf ZICHY ISTVÁNNÉ JULL ERIKA: Leánykám. Mgt.

XX. TEREM

566. G. ZOLNAY GÉZA: Gyermektanulmány. Pasztel.
567. Vitéz PATAKY FERENC: Játszó gyerekek. Tempera.
568. SZABAD FERENC: Viktória leányom. Pasztel. Mgt.
569. OZORAI-GULYÁS JÁNOS: Öltözködés.
570. EDVI ILLÉS ALADÁRNÉ: Margitka. Mgt.
571. KÖRÖSSY JÁNOS: Virágszedés.
572. PAP DOMOKOS: Eszterke. Mgt.
573. ÁCS ÁGOSTON: A tavasz hírnökei.
574. SENYEI JÓZSEF: Müller Lacika. Mgt.
575. FENYVES EDIT: Bözsike.
576. BUZI BARNA: A gyermek Jézus. Terrakotta.
577. FODOR OLGA: Kislány a szabadban.
578. KLAMMER MARISKA: Gyermek-akt.
579. Apátfalvi CZENE JÁNOS: Fiúcska képeskönyvvel.
580. GULYÁS FERENC: Apa gyermekével.
581. GYELMIS LUKÁCS: Ada.
582. MUZSINSZKY NAGY ENDRE: Jézus születése.
583. EDVI ILLÉS ALADÁRNÉ: Bandika. Mgt.
584. SCHMIEDMANN LÁSZLÓ: Álom. Gipsz.
585. ENGLERTH EMIL: Tavasz virága. Pasztel.
586. ENGLERTH EMIL: „Az első csók."
587. PAP DOMOKOS: Babuci. Mgt.
588. DÖBRENTEY GÁBOR: Játszadozó gyermekek.
589. EÖLVEDY GACHAL JÓZSEF: Ágnes. Dr. Knoll István tulajdona.
590. FEHÉR ILONA: Fiúarckép.
591. PAP DOMOKOS: Babika. Mgt.
592. TURMAYER SÁNDOR: Bakfisok.
593. Sz. ÁBRAHÁM KATÓ: Pihenő gyermekek.
594. TURMAYER SÁNDOR: Gyermekfejek.

FÜGGETLEN MŰVÉSZEK TÁRSASÁGA

III. KIÁLLITÁSÁNAK

KATALOGUSA

1930. OKTÓBER HÓ.

A NEMZETI SZALON VEZETŐSÉGE:

ELNÖK:

† Gróf ANDRÁSSY GYULA v. b. t. t.

ALELNÖKÖK:

Gellért Jenő — Horvai János

IGAZGATÓ:

Déry Béla

ÜGYÉSZ:

Dr. Képessy József

MŰTÁROS:

Kató Kálmán

PÉNZTÁRNOK:

Eckstein M. Miklós

TITKÁR:

Bende János

TISZTELETBELI TAGOK:

† Benczúr Gyula
† Munkácsy Mihály
† Szinyei Merse Pál
Eugen svéd királyi herceg

SOCIETAIREK:

Baditz Ottó
Déry Béla
Edvi Illés Aladár
Endrey Sándor
Gellért Jenő
Horvai János
dr. Ilosvay Lajos
Kacziány Ödön
Katona Nándor
Kézdi Kovács László
dr. Képessy József
† Kőrösfői Kriesch Aladár
László Fülöp Elek
† Br. Mednyánszky László
Mendlik Oszkár
Nádler Róbert
Rubovics Márk
† Székely Bertalan
† Szikszay Ferencz
Vajda Zsigmond

KÜLFÖLDI SOCIETAIREK:

Epstein Jehuda (Osztrák)
Goltz A. D. „
Harta Felix „
Hofner Otto „
Karlinsky Stephan „
Krausz Wilhelm „
Liljefors Bruno (Svéd)
Lindberg Erik (Svéd)
Milles Carl „
Ranzoni Hans (Osztrák)
Schönthal Otto „
Schultzberg Anshelm (Svéd)
Skocylas Wladislaw (Lengyel)
Wilhelmson Carl (Svéd)
Wyczolkowski Leon (Lengyel)

A FÜGGETLEN MŰVÉSZEK TÁRSASÁGA ÖRÖKÖS DISZTAGJAI:

HAROLD SIDNEY ROTHERMERE LORD OF HEMSTED

LOMBOSI LÁSZLÓ FÜLÖP ELEK
FESTŐMŰVÉSZ

A FÜGGETLEN MŰVÉSZEK TÁRSASÁGA ELNÖKSÉGE:

KÉZDI KOVÁCS LÁSZLÓ
festőművész, elnök

BORDÁN OKTÁV
ny. polgármester, társelnök

TORNYAY JÁNOS
festőművész, társelnök

KISS FARKAS IMRE
festőművész, ügyvezető alelnök

A KIÁLLITÁST RENDEZTE:

PAP DOMOKOS
festőművész

A FÜGGETLEN MŰVÉSZEK TÁRSASÁGA ÉRMEIVEL ÉS DIJAIVAL KITÜNTETETT MŰVÉSZEK:

Kézdi Kovács László fm., lord Rothermere aranyérem (1929).

Náray Aurél fm., Társasági ezüstérem I. (1929).

Kiss Farkas Imre fm., Társasági ezüstérem II. (1929).

Gaál Ferenc fm., festészeti dij (1929).

Klimó István fm., festészeti dij (1929).

v. Pataky Ferencz fm., grafikai dij (1929).

Pankotai Farkas Béla szm., szobrászati dij (1929).

Szamosi Soós Vilmos szm., „ „ (1929).

Csallóközi Farkas Lőrinc fm, kitüntető elismerés

Horváth Endre fm, „ „

Pap Domokos fm., „ „

Tóth Bartok Jenő fm., „ „

Zierlich Rezső szm., „ „

A FÜGGETLEN MŰVÉSZEK TÁRSASÁGA

a magyar főváros olyan előkelőbb művésztársasága, mely *külön klubéletet* is folytat saját helyiségeiben, hogy a képzőművészek nagy családjába való összetartozást, kulturélet keretében elmélyitse. De klubjának dísztermében zártkörü kiállitásokkal alkalmat ad művésztagjainak önálló vagy kisebb csoportokban való szereplésre is.

Nagyobb szabásu évi tárlatát ősszel rendezi a *Nemzeti Szalon*-ban, ahol ezuttal harmadik őszi tárlatát mutatja be.

Tagjai sorába ez év folyamán, a műpártoló tagok nagy számán kivül, majdnem ötven olyan országosan elismert művész lépett be, akik a Képzőművészek Egyesületének, a képzőművészek céhének tagjai. Ezzel a kiváló gárdával erősbödve tör azon cél felé, hogy a *magyar művészetben a magyar szellemet, a nemzeti érzést fokozza, a magyarság erejében való hitet ébren tartsa.* Örömmel látja éppen ezért művészifjuságunk legmodernebb izlésü tagjait is, mert hiszen nyilvánvaló, hogy *uj formanyelvvel s a képirás uj eszközeivel is lehet magyar érzést kifejezni.*

Művésztagjainak törekvését különféle dijakkal ösztönzi. Ezért alapitotta a magyar nemzet legna-

gyobb barátja Rothermere lord nevének megörökítésére a *Lord Rothermere-aranyérmet*, kitünő magyarszármazásu, világhirü mesterünk László Fülöp nevének megörökitésére pedig a *László Fülöp-aranyérmet.* Ezek a díjak csakis *kiváló alkotás* vagy *kimagasló művészi munkálkodás* jutalmazására szolgálnak.

A társaság két nagy ezüst-érme, három pénzdija és elismerö oklevele szolgál még buzditásul.

A Független Művészek Társasága nagy súlyt helyez az ország különféle vidékein való szereplésre is, bár a mai nehéz gazdasági helyzetben ez majdnem lehetetlen. Anyagi erejének gyarapodásával azonban ujra megkezdi vándor-tárlatait is.

Lelkiismeretes, minden ellenségeskedéstől mentes, hű munkásság s a művészetben való komoly elmélyedés a Független Művészek Társaságának összetartó ereje. Ez titka élet erős fejlődésének.

Kézdi-Kovács László
a Függ. Müv. Társ. művész-elnöke.

A KIÁLLITOTT MŰTÁRGYAK JEGYZÉKE

Vásárlási tudnivalók.

A műtárgy megvétele esetében a vételárnak lehetőleg 50%-a lefizetendő, mig a hátralékos rész legkésőbb a kiállitás bezárásakor esedékes.

ALBERTH FERENCZ

1	Tájkép, olajf.	500.—

GR. ANDRÁSSY GÉZA

2	Magas felsőausztriai hegység olajf.	1500.—
3	Sötét Bazalt hegység havas	Mgtul.
4	Erős hóolvadás a Tátrában, lengyel oldal	Mgtul.

AVÉDIK FÉLIX

5	Akt vázlatok	250.—
6	Öreg asszony	150.—
7	Akt vázlat	150.—
8	St. Paolo templom Velencében	100.—

BARÁT JÓZSEF

8a	Leányarckép, ceruzarajz	300.—
8b	Férfi arcképe, ceruzarajz	400.—
8c	Arckép, ceruzarajz	300.—

BASCH A. MIHÁLY

8d	Hóolvadás, olajf.	280.—
8e	Rax, olajf.	600.—

BAUER ISTVÁN

9	Alkony, olajf.	300.—
9a	Erdőrészlet, olajf.	120.—

BAYER ÁGOST

10	Felhők, rajz	200.—
11	A mandarin, olajf.	1200.—
12	Csendes táj, rajz	200.—
13	Romantika, rajz	200.—

BOKOR VILMOS

14	Halászhajók Maltában, olajf.	800.—
15	Livornoi kikötőrészlet, olajf.	400.—

BORSOS ISTVÁN JÓZSEF

16 Dita Karina, olajf. 600.—
17 Lidoi strand, olajf. 250.—

BUNDSCHUH OTTÓ

18 Halászbárkák, vizf. 120.—
19 Gül Baba-utca, vizf. 80.—
20 Tábáni udvar, vizf. 70.—

vitéz DARVASSY ISTVÁN

21 Cigánylegény 350.—
22 Tiszapart 400.—

CS. SZAMOSY IMRE

23 Ülő akt 400.—
24 E Uchnem, terakota 150.—
25 Fürdőző 300.—

csallóközi FARKAS LŐRINCZ

26 A szentesi szélmalmok között, olajf. 800.—
27 Szőllősi pingál, olajf. 600.—
28 Mosónők 400.—
29 Felolvasás, olajf. 400.—

CSÁNYI LAJOS

30 Özönvíz, olajf. 750.—
31 Virágcsendélet, olajf. 200.—

CSILLAG JÓZSEF

32 Delelés, olajf. 500.—
33 Téli sár, olajf. 500.—

CSILLAGNÉ MAGÓCSI ETUS

34 Ősz, olajf. 300.—

DALA JÓZSEF ISTVÁN

35 Őszi alkonyat 200.—

dukai TAKÁCH JENŐ

37 Vesztett boldogság 1000.—
37a A vén cigány, olajf. 600.—

EGERVÁRY P. ÁGOSTON

38 Öreg klarinetos, olajf. 1500.—

EHRENHAFTNÉ HEVESI MAGDA

39 Felhők a Balaton felett, olajf. 400.—

ELEKES ENGEL MARIANNE

40 A Balaton Kenesénél, olajf. 200.—
41 Az esztergomi bazilika, krétarajz 100.—
42 Falusi ucca, tussrajz 30.—
43 Templom interieur, ceruzarajz 50.—

ENDREY SÁNDOR

43a Az elnök ur, olajf. Mgtul.

FARKAS BÉLA

44 Dr. Popper S. úr portréja Mgtul.

gaádi KAYSER LAJOS

45 Jó bor ugy-e sógor, gipsz 100.— bronz 300.—
46 Magyar bika, gipsz bronz 400.—

GAÁL FERENC

47 Falusi utca 350.—
48 Leányarckép, olajf. Mgtul.
48a Falusi udvar 900.—

ifj. GAÁR VILMOS

49	Vásár, olajf.	600.—
50	Ünnep előtt	320.—
51	Balatonpart, olajf.	420.—

GAJZÁGÓ SÁNDOR

52	Esti hangulat a Zazar partján, olajf.	150.—
53	Nagybányai részlet, olajf.	150.—

GEIGER RICHARD

53a	Apacsnő, olajf.	600.—

GIMES LAJOS

54	Ősz, olajf.	1000.—
55	Esőszürkület, olajf.	1000.—

GOSZTONYI ALICE

55a	Heró és Leander, gipsz	150.—

GULYÁS SÁNDOR

56	Taligások	1000.—
56a	Dolomitok, olajf.	300.—

gyügyei NAGY ZSIGMOND

57	Egy régi dal, olajf.	5000.—

HAJDU REZSŐ JÁNOS

58	Merényi, gipsz	1000.—
59	Aremás, gipsz	1000.—
60	Sirásó, patinált gipsz	150.—

HEYER ARTUR

77	A lámpa alatt, olajf.	1200.—
78	Sieszta, olajf.	300.—

HÉYA ZOLTÁN

80	Fáy Aladár államtitkár arcképe	2000.—

HORVÁTH ENDRE

81	Ex libris, rézmetszet	Mgtul.
82	Ex libris	Mgtul.
83	Ex libris, rézmetszet	300.—
84	Ex libris, rézmetszet	Mgtul.
85	Ex libris	Mgtul.

ISTÓK JÁNOS

86	Szent László szobor, bronzban	3500.—

JAKSA ISTVÁN

87	Munkában, olajf.	500.—

K. FÁBIÁN BÉLA

89	Erdő részlet	250.—

KARPÁTHY JENŐ

89c	Kazlak, olajf.	600.—

KÉZDI-KOVÁCS ELEMÉR

89d	Női képmás, olajf.	400.—
89e	Önarckép, olajf.	400.—

KÉZDI-KOVÁCS LÁSZLÓ

89f	Út az erdő mellett, olajf.	900.—
89g	Az elhagyott malom, olajf.	130.—
89h	Téli álom, olajf.	1300.—

KISS FARKAS IMRE

90	Vitorlás, olajf.	850.—
91	Akt tanulmány, olajf.	300.—
92	Talmudista, olajf.	800.—

KLAMMER MARISKA

93	Florok	500.—
94	Dürensteini templom udvar	700.—

KLIMÓ ISTVÁN

95	Kapálók, pasztell	100.—
96	Napsugárban, pasztell	100.—
97	Nyugalom, pasztell	150.—
98	Fogyó hold, pasztell	150.—

KOLOS-SCHUBERT JÓZSEF

99	Olasz város	300.—

KREMM MÁTYÁS

100	A Balaton Aligánál	400.—
101	Önarckép, olajf.	300.—

KRISTSÓRI SZEBENI JENŐ

102	Csendélet a napsütésben	1000.—
103	Interieur	1500.—

Dr. KUNFFY LAJOS

104	Aratók, olajf.	1500.—

LAKITS GYÖRGY

105	Öreg budai házak, olajf.	160.—
106	Tanya a sárgacsikónál, olajf.	200.—

lombosi LÁSZLÓ FÜLÖP

106a	Ripka Ferenc főpolgármester, olajf.	

LENGYEL RHEINFUSS EDE

107	Tüzérek, olajf.	2500.—
108	Parforce vadászat, olajf.	250.—
109	Huszár lovakkal, olajf.	300.—

LÓKAYNÉ EGYED ERNA

110	Lázhajó, tussrajz	300.—
111	Hajótöröttek, tusrajz	350.—

MENDLY GYULA

112	Julius, olajf.	130.—

MERÉNYI RUDOLF

113	Jó, pastell	400.—
114	Akt tanulmányok, rajzok (toll, ceruza)	200.—
115	Félakt, olajf.	500.—
116	A kis kacér, pasztell	80.—

N. FODOR OLGA

118	Alvó nő, olajf	700.—
119	Akt compositió, olajf.	250.—

NÁRAY AURÉL

120	A hegyi beszéd, olajf.	2400.—

NÉGELY RUDOLF

121	Tenger kép	250.—
122	Fiumei kikötő, teng. kép	
123	Velencze, S. Maria D. Salute	400.—

OLASZI SÁNDOR

123a	Dr. Gallina F. székesfővárosi tanácsnok arcképe, olajf.	

PAP DOMOKOS

123b	Gondterheltek, olajf.	600.—
123c	Biblia olvasók, olajf.	600.—
123d	Bordán Oktáv ny. polgármester arcképe, olajf.	Mgtul.

vitéz PATAKY FERENCZ

124	Tabáni részletek, vizf.	250.—
125	Dr. Müller Ferencz arcmása, olajf.	Mgtul.
126	Olvasó nő, szénrajz	200.—

PÁLDY ZOLTÁN

127	Akt, pastell	600.—
128	Önarckép	Mgtul.
129	Műterem sarok, pastell	500.—

PINTÉR ISTVÁN

130	Ősz, olajf.	200.—

PORTER PAULA

131	Fiumei molo	Eladó

PROHÁSZKA JÓZSEF

132	Tanulmány	400.—
133	Férfi arckép	500.—
134	Délután	300.—

RADNAY JÓZSEF

135	Boglyás tájkép, olajf.	280.—

RAINERNÉ ISTVÁNFFY GABRIELLE

136	Bivalycsorda, olajf.	1000.—
137	Katóka, olajf.	700.—

RAVASZ ISTVÁN

138	Szélvihar, olajf.	200.—
139	Tanyai részlet, olajf.	180.—

SÓVÁRY JÁNOS

139a	Zsuzsanna, gipsz, márvány v. bronzban	2500.—
139b	Titok, gipsz, márványban v. bronzban	800.—

SPOLARICH TH. LÁSZLÓ

140	A nád lelke	500.—
141	Szabbatszizlik	800.—

STELLER GIZELLA

141a Merengés, olajf. 600.—

SZEGEDI-KOVÁCS ÁGOSTON

142 Interieur 300.—

SZEKERES BÉLA

143 Bánat-ucca, olajf. 250.—

SZENTGYÖRGYVÁRI GYENES LAJOS

144 Az ősz 1000.—
144a Muskátli, olajf. 600.—

SZLÁVIK DEZSŐ

145 Körték, olajf. 800 —
146 Ábránd, olajf. 500.—

SZOKOL VILLIBÁLD

146a Ladányi Lajos, olajf. 300.—

SZÖLLÖSY JÁNOS

147 Télutó, olajf. 500.—

TAMÁSSY MIKLÓS

148 Piroskabátos nő 1000.—
149 Node most 1200.—

TELEK ANTAL

150 Ipoly medre 300.—
151 Csendélet 300.—

TÓTH BARTÓK JENŐ

152 Bánat, olajf. 500.—
153 Fürdő nők, olajf 400.—
154 F. B. arcképe, olajf. Mgtul.

TÓTH ERZSÉBET

155 Psyche, gipsz bronzban 500.—

TURMAYER SÁNDOR

156 Gyulai utcarész, olajf. 200.—
157 Piazza S. Giovanni, olajf. 300.—
158 Széles Sándor ur arcképe, olajf. 300.—

UDVARY PÁL

159 Nyires a Bakonyban 350.—
160 Országuton 400.—
161 Lovaglóruhás nő 500.—

UJHÁZY JÁNOS

162 Falusi udvar 250.—

UITZ JÁNOS

163 November, olajf. 400.—
164 Rákospatak, olajf. 250.—
166 Magas ucca, olajf. 300.—

V. SASHEGYI KÁLMÁN

167 Borulás olajf. 400.—

VASINKA GÉZA

167a Anyácska, vizf. 100.—
167b Mosókonyha, vizf. 80.—

VISKI JÁNOS

168 A magyarok az őshazában, olajf. 2200.—
169 Borjuk, olajf. 1000.—
170 Itatás, olajf. 1200.—

VUJOVICH IRMA

170a Tájkép, olajf. 400.—
170b Ablaknál, olajf. 500.—

VITÉZ MÁTYÁS

171 Külváros a felvidéken, olajf. 300.—
172 Hiuság, olajf. 350.—
173 Napraforgók, olajf. 250.—

WAGNER GÉZA

174 Balatonparti fenyves télen, olajf. 500.—

Dr. WESSELÉNYINÉ

175 Táncosnő, gipsz 800.—

ZÁHONYI GÉZA

176 Szőlőkapálók, olajf. 1500.—
177 Tájrész, olajf. 600.—
178 Látkép Solymárról, olajf. 2000.—

ZIMÁNYI ERNŐ

179 Édesanyám, gipsz Mgtul.

ZOLYOMI ZIERLICH R.

180 Ifju, gipsz 300.—
181 A boszorkány, gipsz 600.—
182 Judás, gipsz 200.—

HAMVAS MAGDA

183 1 bridge mocca készlet
6 csésze, 2 cig., 1 kanna. 1 cukortartó 100.—
184 3 váza (Bauhaus stilus) 20.—, 18.—, 18.—
185 1 sárkányos váza (vörös arany) 40.—
186 1 pár csésze (vörös-fekete arany) 15.—
187 1 bonbonnier (vörös arany) kinai sárkány 20.—
188 1 bonbonnier lapos (Bauhaus) 15.—
189 2 hamutál (Bauhaus) 6.— 6.—
190 1 csésze (service minta) Bauhaus 10.—
191a 1 modern váza (Zs.) 15.—
192 1 sárkányos váza (párosan vehető) 18.—

193	1	sárkányos váza (párosan vehető)	20.—
194	1	arany csésze	26.—
195	1	madaras csésze	22.—
196	1	födeles csésze (arany)	24.—
197	1	mamuth csésze a là sèvrès	25.—
198	1	keksz-tartó	36.—
199	1	kis bonbonnier	14.—

AZ 1925 - 26. ÉVI

AKT-KIÁLLITÁS

KATALÓGUSA

1925 DECEMBER, 1926 JANUÁR

ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT
BUDAPEST, VÁROSLIGET, MŰCSARNOK

AZ 1925 – 26. ÉVI

AKT-KIÁLLITÁS

KATALÓGUSA

1925 DECEMBER, 1926 JANUÁR

ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT
BUDAPEST, VÁROSLIGET, MŰCSARNOK

Budapesti Hirlap nyomdája

ELŐSZÓ.

Ez a kiállítás az első és egyetlen a maga nemében s különlegességénél fogva megkívánja, hogy eredetét és célját röviden megvilágítsuk.

Művészetünknek egy lelkes barátja, Barta Károly úr, száz angol font sterlinget ajánlott fel a Képzőművészeti Társulatnak oly célból, hogy ebből négy díj alakíttassék, amel ekkel a legkiválóbb magyar akt-képek és akt-szobrok tüntetendők ki. Egyetlen kikötése az volt, hogy a pályázatban minden magyar művész résztvehessen, akinek beküldött munkáját az e célra alakított bírálóbizottság művészeti szempontból értékesnek, érdekesnek minősíti. A magyar művészet magyar szinvonalának megbecsülését jelenti, hogy éppen oly tárg kört választott ki az adományozó, amelyet a művészet klasszikusai mindenkor a legnehezebbnek, a legmagasabb rangúnak ítéltek: az aktot. A nemeslelkü adományozó ujabb 50 angol fontot ajánlott föl arra a célra, hogy ezen az összegen a pályaművek legjelesebbjei valamely magyar közgyűjtemény számára megvásároltassanak, a szobrászok munkáinak gipszbe való öntésének megkönnyítésére pedig, ami a mai viszonyok közt nagy anyagi megterhelést jelent, a tíz legjobban helyezett szobormű öntési költségeit is vállalta, sőt tetézte bőkezüségét azzal is, hogy vállalta egy díszes album kiadását, amel ben kíváló reprodukciókban összegyűjtetnek a legszebb magyar akt-művek, hogy ezek művészi értékei ösmeretesekké válhassanak a vidék és a külföld műbarátai számára is.

Az akt-kiállításnak ily módon ez a nagyszabásu pályázat a magva. Közelfekvő gondolat volt e szép eszmét oly

módon kiszélesíteni, hogy e kiállításra összegyűjtessenek a magyar művészet régibb mestereinek idevágó munkái is, amelyeket részben a közgyűjteményeink, részben magánosok őriznek s amelyek együttes kiállítása lehetővé teszi, hogy képet kapjunk arról, mire törekedett s mit ért el ezen a téren a jelen és a mult magyar művészete.

Igy keletkezett ez a kiállítás, amel nek elbirálását és rendezését külön bizottság végezte, amely állott Lukács György, a Képzőművészeti Társulat elnöke vezetése mellett Deák-Ébner Lajos, Lyka Károly, Majovszky Pál dr., Petrovics Elek, Stróbl Alajos és Wolfner Gyula urakból.

A kiállítás rendezése a dolog természeténél fogva sok nehézségbe ütközött, amelyeknek leküzdésében elismerésre méltó módon működtek közre gyűjtőink, művészetünk e régi, kipróbált barátai. A szép cél érdekében tanusított önzetlen közreműködésükért e helyen is köszönetet mondunk nekik.

ELADÁSI FELTÉTELEK.

Az *eladó művek* árai, a kiállítási termek ajtói mellett, vagy a termek sarkában vannak kifüggesztve. *A vásárlások közvetítését kizárólag a főtitkár végzi.* Azok a művek, melyeknek eladási ára nincsen kiírva, *nem eladók.* Úgy az ajánlatoknál, mint a vétel megkötésekor a vevő egy vásárlási nyilatkozatot köteles aláírni, amely föltétlen fizetésre kötelezi az aláírót, megállapított határidőn belül. A vételár egynegyedrésze a nyilatkozat aláírásakor azonnal lefizetendő, a maradvány legkésőbb *tizennégy nap alatt* a Társulat pénztárába készpénzben szolgáltatandó be, a törvényes forgalmi adóval együtt. Az eladó művek nagy része havi részletfizetésre is megszerezhető, külön egyezség alapján, melyre nézve felvilágosítással a titkári hivatal szolgál.

A kiállított és megvásárolt művek biztosításáról azok tulajdonosai tartoznak gondoskodni.

A megvásárolt műveket a Társulat a Műcsarnok helyiségeiben köteles átadni a kiállítás bezárása után, a befizetést igazoló nyugta és aláírott átvételi elismervény ellenében. Elszállításukról a tulajdonosok tartoznak gondoskodni.

Az 1926 január 31-én túl visszahagyott művekért a Társulat semminemű felelőséget nem vállal.

Az igazgatóság.

A kiállítás festészeti anyagát
PETROVICS ELEK,
a Szépművészeti Múzeum főigazgatója;
szobrászati anyagát pedig
liptóujvári STROBL ALAJOS,
a festészeti mesteriskola igazgatótanára
rendezte.

*

I. TEREM.

Olajfestmények. Magántulajdonok.

1. GYÁRFÁS JENŐ: Ima. Magántulajdon.
2. LÁSZLÓ FÜLÖP: Akt-tanulmány. Dr. Keppich Gyula tulajdona.
3. MOLNÁR JÓZSEF: Pompei-i nők. Horváth Nándor tulajdona.
4. BENCZÚR GYULA: Salome. Dr. Vidor Ilka tulajdona.
5. HAÁN ANTAL: Léda. Államtulajdon.
6. MOLNÁR JÓZSEF: Fürdő nők. Wolfner Gyula tulajdona.
7. KOMLÓSSY EDE: Pihenés. Léderer Gyula tulajdona.
8. DEÁK ÉBNER LAJOS: Félakt. A művész tulajdona.
9. PACZKA FERENC: Emese álma. Államtulajdon.
10. EISENHUT FERENC: Félakt. Ruszt József tulajdona.
11. DEÁK ÉBNER LAJOS: Vénusz. A művész tulajdona.
12. SZÉKELY BERTALAN: Japán nő. Dr. Székely Ágoston tulajdona.
13. SZÉKELY BERTALAN: A forrás. Dr. Székely Ágoston tulajdona.
14. ZICHY MIHÁLY: Aurora. Dr. Bischitz Gyula tulajdona.
15. SZÉKELY BERTALAN: Léda. Államtulajdon.

16. ZICHY MIHÁLY: Hulló csillagok. Államtulajdon.
17. BENCZÚR GYULA: Nő tükörrel. Eladó.
18. SZÉKELY BERTALAN: Léda. Báró Hatvany Ferenc tulajdona.
19. SZÉKELY BERTALAN: A forrás. Fónagy Aladár tulajdona.
20. ZICHY MIHÁLY: Enyelgő faunok. Államtulajd.
21. BENCZÚR GYULA: Nárcisz. Özv. Benczúr Gyuláné tulajdona.
22. BENCZÚR GYULA: Akt-tanulmány. Ernszt Vilmos tulajdona.
23. BENCZÚR GYULA: Bachansnő. Államtulajdon.
24. SZINYEI MERSE PÁL: Akt-tanulmány. Államt.
25. BENCZÚR GYULA: Hullámok játéka. Mauthner Zoltán tulajdona.
26. BENCZÚR GYULA: Bachansnő. Mauthner Zoltán tulajdona.
27. GRIMM REZSŐ: Andromeda. Dr. Reiner László tulajdona.
28. BROCKY KÁROLY: Félakt. Schatz Tivadar tul.
29. BROCKY KÁROLY: Ámor és Psyche. Államtul.
30. BROCKY KÁROLY: Félakt. Horváth Nándor tulajdona.
31. BORSOS JÓZSEF: Fürdő nők. Özv. Szeghő Miksáné tulajdona.

II. TEREM.

Olajfestmények. Az eladó művek árai a terem egyik sarkában vannak kifüggesztve. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

32. KUNFFY LAJOS: Fekvő akt. Eladó.
33. GLATTER GYULA: Női akt. Eladó.
34. JÁVOR PÁL: Álom. Drucker Géza tulajdona.
35. KERNSTOCK KÁROLY: Szerelem. Dióssy Béla tulajdona.
36. ~~GÁÁL JÁNOS~~: Női akt. Eladó.
37. STRÓBENTZ FRIGYES: Modellek. Államtul.
38. PAPP BERTALAN: Pihenés. Alpár Ignác tulajdona.
39. KÖVESDY GÉZA: A béka. Eladó.
40. BASCH ANDOR: Női akt. Eladó.
41. KÖVESDY GÉZA: Fürdés a Balatonban. Zala Lajos tulajdona.
42. ÉDER GYULA: Bánkódás. Államtulajdon.
43. SZÜLE PÉTER: Félakt. A gróf Andrássy Dénes-alap tulajdona.
44. KÖVÉR GYULA: Tükör előtt. Dr. Klein István tulajdona.
45. KUNWALD CÉZÁR: Női akt almával. Eladó.
46. JÁVOR PÁL: Tükör előtt. Horváth Károly tul.
47. ~~GULÁCSY LAJOS~~: A modell. Eisler Mihály József tulajdona.
48. SZÁNTÓ LAJOS: Judith. Eladó.
49. KÖVESDY GÉZA: Gyerekek lovakkal a Balatonban. Eladó.

50. KÖVÉR GYULA: Fürdés után. Eladó.
51. MIHALOVICS MIKLÓS: Bánat. Eladó.
52. ÉDER GYULA: Boszorkánytánc. Nagy Mór tulajdona.
53. SZÉKELY KOVÁCS OLGA: Fekvő akt. Eladó.
54. UDVARY PÁL: Női akt. Eladó.
55. ÉDER GYULA: A dryáda halála. Eladó.
56. BRÜLL ALADÁR: Emese álma. Eladó.
57. HUBER ISTVÁN: Vörös párnákon. Eladó.
58. KUNWALD CÉZÁR: Férfi-akt. Magántulajdon.
59. TARDOS KRENNER VIKTOR: Megzavart fürdés. Dr. Lukács György tulajdona.
60. KUNWALD CÉZÁR: Vöröshaju női akt. Magántulajdon.
61. KALLÓS ÁRPÁD: Pihenés. A gróf Andrássy Dénes-alap tulajdona.
62. ÉDER GYULA: Kiüzetés a paradicsomból. Eladó.

III. TEREM.

Olajfestmények és szoborművek. Az eladó művek árai a terem jobb sarkában vannak kifüggesztve; a magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

63. ~~Báró HATVANY FERENC~~: Fürdés után. Eladó.
64. IVÁNYI GRÜNWALD BÉLA: József és Putifárné. Drucker Géza tulajdona.
65. MATTYASOVSZKY-ZSOLNAY LÁSZLÓ: Nympha. Eladó.
66. IVÁNYI GRÜNWALD BÉLA: Kompozició. Dr. báró Kohner Adolf tulajdona.
67. ~~Báró HATVANY FERENC~~: Ülő akt. Magántulajdon.
68. VASZARY JÁNOS: Fürdés után. Magántulajdon.
69. ~~CSÓK ISTVÁN~~: Magdolna. Mauthner Zoltán tulajdona.
70. ~~CSÓK ISTVÁN~~: Vampyrok. Dr. Bakonyi Károly tulajdona.
71. ~~CSÓK ISTVÁN~~: Thamar. Schatz Tivadar tulajdona.
72. VASZARY JÁNOS: Reggeli fürdés. Államtulajdon.
73. ~~CSÓK ISTVÁN~~: Danae. Eladó.

Szoborművek.

74. PÁSZTOR JÁNOS: Fésülködés. Márvány. Eladó.
75. ~~ERDEI DEZSŐ~~: Narkissos. Gipsz. Eladó.
76. PÁSZTOR JÁNOS: Primavera. Bronz. Eladó.

77. KISFALUDI STRÓBL ZSIGMOND: Fürdő után. Márvány. Eladó.
78. SIDLÓ FERENC: Vénus. Márvány. Magántulajdon.
79. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Mécses. Gipsz. Eladó.
80. PÁSZTOR JÁNOS: Az elűzött. Gipsz. Eladó.
81. PÁSZTOR JÁNOS: Kísértés. Márvány. Eladó.
82. PÁSZTOR JÁNOS: Várakozás. Bronz. Eladó.
83. KISFALUDI STRÓBL ZSIGMOND: Vénus születése. Bronz. Eladó.
84. PÁSZTOR JÁNOS: Zsuzsanna. Márvány. Eladó.
85. KISFALUDI STRÓBL ZSIGMOND: Térdelő nő. Márvány. Eladó.

Olajfestmények.

86. VASZARY JÁNOS: Fekvő akt. Magántulajdon.
87. FERENCZY KÁROLY: Pihenő. Bäcker Béla tulajdona.
88. VASZARY JÁNOS: Tükör előtt. Nemes Marcel tulajdona.
89. FERENCZY KÁROLY: Fekvő akt. Családi tulajdon.
90. IVÁNYI GRÜNWALD BÉLA: Női aktok. Horváth Károly tulajdona.
91. Báró HATVANY FERENC: Pihenés. Államtulajdon.
92. Báró HATVANY FERENC: Fekvő női akt. Magántulajdon.
93. FERENCZY KÁROLY: A festő és modellje. Államtulajdon.
94. FERENCZY KÁROLY: Kettős női akt. Családi tulajdon.

IV. TEREM.

Szoborművek. Az eladó művek árai az ajtók mellett vannak kifüggesztve; a magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

95. PÁSZTOR JÁNOS: Cleopatra. Gipsz. Eladó.
96. LÁNYI DEZSŐ: Vád. Gipsz. Márványban vagy bronzban eladó.
97. KARL FERENC JÓZSEF: Női akt. Gipsz. Eladó.
98. HORVÁTH GÉZA: Fiatalság. Gipsz. Bronzban vagy márványban eladó.
99. KASZAB KÁROLY: Labdázó fiú. Gipsz. Bronzban eladó.
100. STRINGOVITS FERRY: A bánat. Gipsz. Eladó.
101. HORVÁTH GÉZA: Fiam. Gipsz. Bronzban vagy márványban eladó.
102. SPALT JÁNOS: Ősz. Gipsz. Eladó.
103. MEDGYESSY FERENC: Sebesült. Gipsz. Kőben eladó.
104. MEDGYESSY FERENC: Gondolkodó. Gipsz. Kőben eladó.
105. HORVÁTH GÉZA: Hősök emléke. Gipsz. Bronzban vagy márványban eladó.
106. SÁMUEL KORNÉL: Dávid. Gipsz. Magántulajdon.
107. SZŐDY SZILÁRD: Emlékezés. Gipsz. Márványban eladó.
108. DAMKÓ JÓZSEF: A bánat. Gipsz. Eladó.
109. SZŐDY SZILÁRD: Gyötrődés. Gipsz. Márványban eladó.

110. VASS VIKTOR: Fáradt vándor. Gipsz. Márványban eladó.
111. SZODY SZILÁRD: Fekvő leány. Márvány. Eladó.
112. SÁRDI NAGY LAJOS: Síremlék. Gipsz. Bronzban vagy kőben eladó.
113. KISFALUDI STRÓBL ZSIGMOND: Ad astra! Gipsz. Bronzban eladó.
114. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: A szolnoki hősök emlékének mintája. Gipsz. Bronzban eladó.
115. ORBÁN ANTAL: Toilette. Gipsz. Eladó.
116. BECK Ö. FÜLÖP: Tanulmány az Ady-síremlékhez. Gipsz. Magántulajdon.
117. HORVÁTH GÉZA: Espera. Gipsz. Bronzban vagy márványban eladó.
118. GÁCH ISTVÁN: Női akt. Gipsz. Eladó.
119. GÁCH ISTVÁN: Hősök emléke. Gipsz. Eladó.
120. CSERHALMI JENŐ: Könyörgés. Gipsz. Márványban eladó.
121. MEDGYESSY FERENC: Lovas akt. Bronz. Eladó.
122. BORY JENŐ: Zsuzsanna. Pyrobazalt. Eladó.
123. VÖRÖS BÉLA: Ádám és Éva. Dombormű. Eladó.
124. BORY JENŐ: Csók. Pyrobazalt. Eladó.
125. SÓVÁRI JÁNOS: Zsuzsanna. Gipsz. Eladó.
126. SÁRDI NAGY LAJOS: Kockavető. Bronz. Eladó.
127. GÁCH ISTVÁN: Női akt. Gipsz. Eladó.
128. GÁCH ISTVÁN: Táncosnő. Gipsz. Eladó.
129. LUX ELEK: Fésülködés. Márvány. Eladó.
130. KALLÓS EDE: Dávid. Gipsz. Bronzban eladó.
131. KISFALUDI STROBL ZSIGMOND: Tavasz. Salzburgi márvány. Eladó.
132. GÁCH ISTVÁN: Férfi akt. Gipsz. Eladó.
133. SÁMUEL KORNÉL: Éva. Bronz. Eladó.
134. ANDREJKA JÓZSEF: A zene. Gipsz. Bronzban eladó.

135. SZŐDY SZILÁRD: Aurora. Márvány. Eladó.
136. MEDGYESSY FERENC: Kőemelő. Bronz. Eladó.
137. SCHMIEDMANN LÁSZLÓ: Emlékezés. Gipsz. Eladó.
138. SCHMIEDMANN LÁSZLÓ: Bűnbánó. Márvány. Magántulajdon.
139. SZŐDY SZILÁRD: Hajótörött. Gipsz. Márványban eladó.
140. SCHMIEDMANN LÁSZLÓ: Amazon. Márvány. Eladó.
141. BORY JENŐ: Fájdalom. Pyrobazalt. Eladó.
142. PUTZ JÁNOS: Sappho. Terracotta. Eladó.
143. HORVÁTH GÉZA: Női akt. Gipsz. Bronzban vagy márványban eladó.
144. GÁRDOS ALADÁR: Léda. Márvány. Megrendelhető.
145. SCHMIEDMANN LÁSZLÓ: Zsuzsanna. Gipsz. Márványban eladó.
146. PATZO PÁL: Női akt. Gipsz. Bronzban eladó.
147. PUTZ JÁNOS: Az üldözött. Terracotta. Eladó.

V. TEREM.

Szoborművek. Az eladó művek árai a terem sarkában vannak kifüggesztve; a magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

148. BORY JENŐ: Vágyakozás. Bronz. Eladó.
149. SZÉKELY MÓRIC: Pihenő ijjász. Bronz. Eladó.
150. HORVÁTH GÉZA: Ülő női akt. Bronz. Barta Károly tulajdona.
151. KISFALUDI STROBL ZSIGMOND: Guggoló nő. Ruskicai márvány. Eladó.
152. ANDREJKA JÓZSEF: Veszélyes szirt. Gipsz. Márványban eladó.
153. LÁNYI DEZSŐ: Álom. Márvány. Eladó.
154. HAJDU KÁROLY: Zsákhordó. Gipsz. Eladó.
155. LÁNYI DEZSŐ: Anya. Márvány. Eladó.
156. LÁNYI DEZSŐ: Könyvtámasztó. Márvány. Eladó.
157. LÁNYI DEZSŐ: Könyvtámasztó. Márvány. Eladó.
158. LÁNYI DEZSŐ: Kőhordó. Bronz. Eladó.
159. LÁNYI DEZSŐ: Gyermekek. Kutcsoport. Márvány. Eladó.
160. LÁNYI DEZSŐ: Gondolatokba mélyedve. Márvány. Eladó.
161. LÁNYI DEZSŐ: Zsuzsanna. Márvány. Eladó.
162. LÁNYI DEZSŐ: Tavasz. Márvány. Eladó.
163. LÁNYI DEZSŐ: Kődobó. Bronz. Eladó.
164. LÁNYI DEZSŐ: Zsákhordó. Márvány. Eladó.
165. ISTÓK JÁNOS: Parittyázó Dávid. Bronz. Eladó.
166. BETLEN GYULA: Női akt kancsóval. Bronz. Eladó.

167. BORY JENŐ: Sebesült hős. Pyrobazalt. Eladó.
168. KISFALUDI STROBL ZSIGMOND: Fürdés előtt. Ruskicai márvány. Eladó.
169. GÁRDOS ALADÁR: Atléta. Gipsz. Eladó.
170. PATZÓ PÁL: Rossz lelkiismeret. Bronz. Utánrendelhető.
171. PÁSZTOR JÁNOS: Ivó nő. Bronz. Eladó.
172. BORY JENŐ: Bandika. Bronz. Eladó.

VI. TEREM.

Olajfestmények. Az eladó művek árai a terem sarkában vannak kifüggesztve; a magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

173. SIMKOVICS JENŐ: Idyll. Eladó.
174. MOLNÁR C. PÁL: Szerelmes pár. Eladó.
175. ABA NOVÁK VILMOS: Fésülködés. Eladó.
176. KORB ERZSÉBET: Kinyilatkoztatás. Magántul.
177. KORB ERZSÉBET: Május. Magántulajdon.
178. LAMPÉRTH JÓZSEF: Női akt. Magántulajdon.
179. KMETTY JÁNOS: Női akt. Magántulajdon.
180. KERNSTOK KÁROLY: Férfi-akt. Magántulajd.
181. KERNSTOK KÁROLY: Fiú-akt. Magántulajdon.
182. KORB ERZSÉBET. Amphora. Magántulajdon.
183. UJFALUSSY K. VICTOR: Akt. Eladó.
184. CZIGÁNY DEZSŐ: Női akt korsóval. A gróf Andrássy Dénes-alap tulajdona.
185. SIMKOVICS JENŐ: Nőrablók. Eladó.
186. SZŐNYI ISTVÁN: Pihenés. Corvin-testvérek tulajdona.
187. SZŐNYI ISTVÁN: Hegytetőn. Eladó.
188. KORB ERZSÉBET: Az igéret földje. Magántul.
189. FONÓ LAJOS: Gyümölcsszedők. Eladó.
190. KORB ERZSÉBET: Áhitat. Magántulajdon.
191. EMŐD AURÉL: Modellek. Eladó.
192. PATKÓ KÁROLY: Szüreti pihenő. Eladó.
193. RIPPL RÓNAI JÓZSEF: Térdelő nő. Magántul.

VII. TEREM.

Olajfestmények. Az eladó művek árai az ajtó mellett vannak kifüggesztve; a magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

194. MIHALOVICS MIKLÓS: Női akt. Eladó.
195. VASZARY JÁNOS: Szégyenkezés. B. Basch Ida tulajdona.
196. IVÁNYI GRÜNWALD BÉLA: Merengés. Özv. Decsényi Miklósné tulajdona.
197. HERMANN LIPÓT: Szerelmes pár. Eladó.
198. HERMANN LIPÓT: A szerelem kútja. Eladó.
199. MATTYASOVSZKY ZSOLNAY LÁSZLÓ: Fürdő nők. Eladó.
200. CSÓK ISTVÁN: Ébredés. Wolfner József tulajd.
201. CSÓK ISTVÁN: Point d'Atelier. Dr. Domonkos Lajos tulajdona.
202. HATVANY FERENC BÁRÓ: Fürdés. Magántul.
203. CSÓK ISTVÁN: Vampyrok. Dr. Petrovics Elek tulajdona.
204. HATVANY FERENC BÁRÓ: Félakt. Magántul.
205. SZÜLE PÉTER: A levél. Eladó.
206. NAGY ISTVÁN: Anonyma. Pastel. Joeckel Antal tulajdona.
207. FERENCZY KÁROLY: Birkózó. Családi tulajd.
208. HERMANN LIPÓT: Nászuton. Eladó.
209. RIPPL RÓNAI JÓZSEF: Félakt. Pastel. Horváth Károly tulajdona.
210. IVÁNYI GRÜNWALD BÉLA: Fürdés. Eladó.
211. RIPPL RÓNAI JÓZSEF: Női akt. Pastel. Nemes Marcel tulajdona.

212. VASZARY JÁNOS: Vadászat. Dr. Szende Andor tulajdona.
213. VASZARY JÁNOS: Ülő női akt. Schuller Gusztáv tulajdona.
214. VASZARY JÁNOS: Álom. Eladó.
215. VASZARY JÁNOS: Ébredés. Eladó.
216. VASZARY JÁNOS: Cigányleány. Eladó.

VIII. TEREM.

Olajfestmények. Magántulajdonok. Az eladó művek árai az ajtó mellett vannak kifüggesztve.

217. LOTZ KÁROLY: Kompozició. Wolfner Gyula tulajdona.
218. SZÉKELY BERTALAN: Patak partján. Wolfner Gyula tulajdona.
219. SZINYEI MERSE PÁL: Női akt. Wolfner Gyula tulajdona.
220. LOTZ KÁROLY: Kompozició. Wolfner Gyula tulajdona.
221. SZÉKELY BERTALAN: A forrás. Wolfner Gyula tulajdona.
222. SZINYEI MERSE PÁL: Pogányság. Báró Hatvany Ferenc tulajdona.
223. LOTZ KÁROLY: Vénus. Özvegy Szeghő Miksáné tulajdona.
224. LOTZ KÁROLY: Meglepettek. Nemes Marcell tulajdona.
225. LIEZEN MAYER SÁNDOR: Vénus és Tannhäuser. Wolfner Gyula tulajdona.
226. LIEZEN MAYER SÁNDOR: Mese. Mauthner Zoltán tulajdona.
227. SZÉKELY BERTALAN: Léda. Fónagy Aladár tulajdona.
228. LOTZ KÁROLY: A visszhang. Miklós Gyuláné tulajdona.
229. LOTZ KÁROLY: Három fürdő nő. Ruszt József tulajdona.
230. SCHIKEDANZ ALBERT: Félakt. Özv. Schikedanz Albertné tulajdona.

231. SZÉKELY BERTALAN: Fürdés után. Wolfner Gyula tulajdona.
232. DONÁTH JÓZSEF: Vénus. Államtulajdon.
233. BORSOS JÓZSEF: Fürdő nő. Stadler Benedek tulajdona.
234. KOVÁCS MIHÁLY: Női akt. Dr. Varró Indár tulajdona.
235. KOVÁCS MIHÁLY: Fürdő nők. Dr. Varró Indár tulajdona.
236. MARKÓ KÁROLY: Fürdő nők a Campagnában. Mauthner Zoltán tulajdona.
237. MARKÓ KÁROLY: Idyll. Dr. Bischitz Gyula tulajdona.
238. MARKÓ KÁROLY: Faun és nymphák. Államtulajdon.
239. KOVÁCS MIHÁLY: Gitározó nő. Dr. Varró Indár tulajdona.
240. SZÉKELY BERTALAN: Léda. Wolfner Gyula tulajdona.
241. LOTZ KÁROLY: Siesta. Államtulajdon.
242. LITZENMAYER SÁNDOR: József és Putifárné. Államtulajdon.
243. LOTZ KÁROLY: Léda. Államtulajdon.
244. THÁN MÓR: Fürdő nő. Özvegy Várady Zsigmondné tulajdona.
245. ZICHY MIHÁLY: Bachansnő és faun. Mauthner Zoltán tulajdona.
246. LOTZ KÁROLY: Alvó Psyche és Ámor. Alpár Ignác tulajdona.
247. LOTZ KÁROLY: Fürdés előtt. Özvegy Szeghő Miksáné tulajdona.
248. HEGEDÜS LÁSZLÓ: Herkules a válaszúton. Özvegy Hegedüs Lászlóné tulajdona.
249. MAGYAR MANNHEIMER GUSZTÁV: Tannhäuser és Vénus. Holczer Sándor tulajdona.
250. GRIMM REZSŐ: Az ember teremtése. Államtulajdon.

IX. TEREM.

LOTZ KÁROLY MŰVEI:

Olajfestmények. Magántulajdonok. Az eladó művek árai a terem sarkában vannak kifüggesztve.

251. Fésülködő leány. Államtulajdon.
252. Vénus. Özv. Schikedanz Albertné tulajdona.
253. A nyár. Schiffer Miksa tulajdona.
254. Álom. Dr. Nékám Lajos tulajdona.
255. Sappho. Salamon Jakab tulajdona.
256. Psyche Ámorral. Özv. Léderer Sándorné tulajd.
257. Pihenés. Schiffer Miksa tulajdona.
258. Ámor és Psyche. Özvegy Fenyvessy Károlyné tulajdona.
259. Fülemüledal. Mauthner Zoltán tulajdona.
260. Pihenő Vénus. Schuller Gusztáv tulajdona.
261. Ámor és Psyche. Dr. báró Kohner Adolf tulajd.
262. Bachus diadala. Horváth Nándor tulajdona.
263. Fürdő nők. Özvegy Fenyvessy Károlyné tulajd.
264. Ámor és Psyche. Saxlehner Ödön tulajdona.
265. Múzsa. Dr. Bischitz Gyula tulajdona.
266. A zene múzsája. Léderer Gyula tulajdona.
267. Odaliszk. Seligmann Sándor tulajdona.
268. Ámor és Psyche. Dr. Hegedűs Lorándné tulajd.

X. TEREM.

Olajfestmények. Az eladó művek árai az ajtó mellett vannak kifüggesztve; a magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

269. EMANUEL BÉLA: Adagio. Eladó.
270. ISTÓKOVICS KÁLMÁN: Akt-tanulmány. Eladó.
271. KOHÁNYI KÁROLY: Danae. Eladó.
272. KACZIÁNY ALADÁR: A csillagok felé. Eladó.
273. BAYER ÁGOST: Siesta. Eladó.
274. BARCSAY JENŐ: Akt-tanulmány. Eladó.
275. BÁNOVSZKY MIKLÓS: Fekvő női akt. Eladó.
276. BARCSAY JENŐ: Akt-tanulmány. Eladó.
277. ~~GULÁCSY LAJOS~~: Félakt. Eisler Mihály tulajdona.
278. SZÉKELY KOVÁCS OLGA: Ölelkezők. Magántulajdon.
279. SZÉKELY KOVÁCS OLGA: Alvó nő. Eladó.
280. CSÜRÖS BÉLA: Pihenés. Eladó.
281. ~~S. GROSZ MÁRIA~~: Ülő női akt. Eladó.
282. ~~GAÁL FERENC~~: Fürdő nők: Eladó.
283. PROHÁSZKA JÓZSEF: Fürdés után. Eladó.
284. ROZGONYI LÁSZLÓ: Kató. Eladó.
285. ~~GÁBOR MÓRIC~~: Cypra. A gróf Andrássy Dénes alap tulajdona.
286. NAGY VILMOS: Fürdés után. Eladó.
287. ~~F. DABIS RÓZA~~: Fekvő nő. Eladó.
288. BÁNÁTI SCHWERÁK JÓZSEF: Fekvő akt. Eladó.
289. BÁNÁTI SCHWERÁK JÓZSEF: Fürdés után. Eladó.
290. ~~HEINTZ HENRIK~~: Cigányleány. Eladó.
291. KÁLMÁN PÉTER: Női akt. Eladó.
292. ~~ERŐSS LÁSZLÓ~~: Pihenés. Eladó.

XI. TEREM.

Vizfestmények. Kézirajzok. Olajvázlatok és Rézkarcok. Az eladó művek árai a terem sarkában vannak kifüggesztve. 293-tól 348-ig és 376-tól 380-ig az állam tulajdonai.

293. ADLER MÓR: Ülő férfi akt.
294. BROCKY KÁROLY: Gyermek akt.
295. BROCKY KÁROLY: Gyermek akt.
296. MADARÁSZ VIKTOR: Akt tanulmány.
297. BROCKY KÁROLY: Akt kompozició.
298. DELHAES ISTVÁN: Olympusi jelenet. Olajvázl.
299. BENCZUR GYULA: Akt tanulmány. Dr. Benczur Gyula tulajdona.
300. LITZENMAYER SÁNDOR: Női akt.
301. BENCZUR GYULA: Női aktok és gyermek aktok. Dr. Benczur Gyula tulajdona.
302. BENCZUR GYULA: Gyermek aktok.
303. BENCZUR GYULA: Gyermek akt.
304. ZICHY MIHÁLY: Rajz az „Ember tragédiájához".
305. LITZENMAYER SÁNDOR: Női akt.
306. BENCZUR GYULA: Akt tanulmány.
307. ZICHY MIHÁLY: Rajzok az „Ember tragédiájához".
308. ZICHY MIHÁLY: Álom. Mauthner Zoltán tulajd.
309. GYÁRFÁS JENŐ: Férfi akt.
310. HEGEDÜS LÁSZLÓ: Női akt.
311. WAGNER SÁNDOR: Gyermek aktok.
312. KIMNACH LÁSZLÓ: Férfi akt.
313. ZOLTHAI-ZEHRER JÓZSEF: Férfi akt.
314. GOULIN ARTHUR: Női akt.

315. WELLMANN RÓBERT: Fekvő női akt.
316. SMIGELSCHI OCTAV: Gyermek aktok.
317. SMIGELSCHI OCTAV: Quartett.
318. LACCATARIS DEMETER: Hébe. Illuminált ceruzarajz.
319. LOTZ KÁROLY: Tanulmány a báró Lipthay-féle palota falfestményéhez. Olajvázlat.
320. LOTZ KÁROLY: Női akt. Olajvázlat.
321. LOTZ KÁROLY: Tanulmány a báró Lipthay-féle palota falfestményéhez. Olajvázlat.
322. SZÉKELY BERTALAN: Ceruzarajzok.
323. SZÉKELY BERTALAN: „Küzdelem az ideálért"! című hármas kompozicióhoz.
324. SZÉKELY BERTALAN: Tanulmány a fürdő nőhöz.
325. SZÉKELY BERTALAN: Léda, fej-tanulmány.
326. SZÉKELY BERTALAN: Tanulmány a „Forráshoz". Olajvázlat.
327. SZÉKELY BERTALAN: Vázlat a „Forráshoz".
328. SZÉKELY BERTALAN: Vázlatok a „Forráshoz".
329. SZÉKELY BERTALAN: Küzdelem az ideálért. Vázlat.
330. LOTZ KÁROLY: Ámor és Psyche.
331. LOTZ KÁROLY: Tanulmány a báró Lipthay-palota freskójához.
332. LOTZ KÁROLY: Homeros ünneplése.
333. LOTZ KÁROLY: Női akt. Olajvázlat.
334. VASZARY JÁNOS: Női akt. Ecsetrajz.
335. SZINYEI-MERSE PÁL: Tanulmány a „Pogányság"-hoz.
336. SZINYEI MERSE PÁL: Tanulmány a „Pacsirtához".
337. VASZARY JÁNOS: Tavasz.
338. FERENCZY KÁROLY: Birkozó fiúk.
339. IVÁNYI GRÜNWALD BÉLA: Akt-kompozició. Miklós Andor tulajdona.
340. LOTZ KÁROLY: Női akt.

341. LOTZ KÁROLY: Fiú aktok.
442. LOTZ KÁROLY: Kettős akt.
343. LOTZ KÁROLY: Női akt-tanulmány.
344. LOTZ KÁROLY: Férfi akt.
345. LOTZ KÁROLY: Akt-tanulmány.
346. LOTZ KÁROLY: Akt-tanulmány Ámor és Psychéhez.
347. LOTZ KÁROLY: Női akt.
348. LOTZ KÁROLY: Kettős akt.

*

349. PRIHODA ISTVÁN: Akt. Magántulajdon.
350. FÁBIÁNNÉ BICZÓ ILONA: Női akt. Eladó.
351. FÁBIÁNNÉ BICZÓ ILONA: Palika. Eladó.
352. FÁBIÁNNÉ BICZÓ ILONA: Tükör mellett. Eladó.
353. EMANUEL BÉLA: Feltámadás. Eladó.
354. EMANUEL BÉLA: A tékozló fiú. Eladó.
355. TIHANYI JÁNOS LAJOS: Férfi akt. Magánt.
356. TIHANYI JÁNOS LAJOS: Akt-tanulmány. Magántulajdon.
357. TIHANYI JÁNOS LAJOS: Pihenő férfi. Eladó.
358. TIHANYI JÁNOS LAJOS: Dolgozó férfiak. Eladó.
359. TIHANYI JÁNOS LAJOS: Férfi félakt. Eladó.
360. TIHANYI JÁNOS LAJOS: Ülő akt. Magánt.
361. MARKÓ LAJOS: Aktok. Eladó.
362. MARKÓ LAJOS: Ülő akt. Eladó.
363. SIMKOVICS JENŐ: Akt háttal. Eladó.
364. SIMKOVICS JENŐ: Pihenő. Eladó.
365. SIMKOVICS JENŐ: Mulandóság. Eladó.
366. SIMKOVICS JENŐ: Mózes megtalálása. Eladó.
367. SIMKOVICS JENŐ: Herkules a válaszúton. Eladó.
368. SIMKOVICS JENŐ: Thamar. Eladó.
369. KOMJÁTI WANYERKA GYULA: Ébredés. Eladó.

370. KOMJÁTI WANYERKA GYULA: Tékozló fiú. Eladó.
371. KOMJÁTI WANYERKA GYULA: Viharban. Eladó.
372. KOMJÁTI WANYERKA GYULA: Szent Sebestyén. Eladó.
373. HOFBAUER KÁROLY: Lombsuttogás. Vízfestmény. Eladó.
374. KÖVESDY GÉZA: Kompozició. Eladó.
375. HOFBAUER KÁROLY: Salome. Eladó.

376. Báró HATVANY FERENC. Fekvő női akt. Államtulajdon.
377. Báró HATVANY FERENC: Ülő női akt. Államtulajdon.
378. FERENCZY BENJAMIN: Hármas akt. Államtulajdon.
379. KERNSTOK KÁROLY: Kompozició. Államtulajdon.
380. FERENCZY BENJAMIN: Hármas akt. Államtulajdon.

XII. TEREM.

Olajfestmények. Az eladó művek árai a terem sarkában vannak kifüggesztve; a magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

381. RAUSCHER JULISKA: Kútnál. Magántulajdon.
382. GÁBOR MÓRIC: Esti hangulat. Eladó.
383. HELLEBRONTH BERTA: Nyugvó nő. Eladó.
384. KAZACSAY GERŐNÉ: Félakt. Magántulajdon.
385. MIHÁLTZ PÁL: Akt. Eladó.
386. ZSOTÉR ÁGOST: Fekvő akt. Magántulajdon.
387. SZÁNTHÓ MÁRIA: Rabszolgavásár. Eladó.
388. SZEGEDI KOVÁCS ÁGOSTON: Szőke nő. Eladó.
389. HEGEDÜS LÁSZLÓ: Az első család. Dr. Petz István tulajdona.
390. TÓTH BARTÓK JENŐ: Ifjúság. Eladó.
391. LENGYEL REINFUSS EDE: Fekvő női akt. Eladó.
392. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Akt. Eladó.
393. MEILINGER DEZSŐ: Vénus istenasszony. Püspöky Sándor tulajdona.
394. CSERMELY JÁNOS: Akt-tanulmány. Eladó.
395. PORTER PAULA: Hiúság. Eladó.
396. SZÖLLÖSSY JÁNOS: Akt tanulmány. Eladó.
397. Z. HADZSY OLGA: Ádám és Éva. Eladó.
398. SPÁNYIK KORNÉL: Danae. Eladó.
399. N. FODOR OLGA: Nő tükörrel. Eladó.
400. ROTTMANN MOZART: Merengő. Eladó.
401. PÁLDY ZOLTÁN: Női akt. Pastel. Eladó.

XIII. TEREM.

Szoborművek. Az eladó művek árai az ajtó mellett vannak kifüggesztve; a magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

402. LAJOS BÉLA: Női akt. Gipsz. Bronzban eladó.
403. PETRI (PICK) LAJOS: Táncosnő. Bronzban eladó.
404. PETRI (PICK) LAJOS: Napkelte. Bronzban eladó.
405. PETRI (PICK) LAJOS: Az élet. Bronzban eladó.
406. PETRI (PICK) LAJOS: Futó. Bronz. Eladó.
407. PÁSZTOR JÁNOS: Pihenő vízhordó leány. Márvány. Eladó.
408. KISFALUDI STRÓBL ZSIGMOND: Fürdő után. Karrarai márvány. Magántulajdon.
409. KISFALUDI STRÓBL ZSIGMOND: Reggel. Ruskicai márvány. Eladó.
410. KISFALUDI STRÓBL ZSIGMOND: A kis makrancos. Bronz. Magántulajdon.
411. KISFALUDI STRÓBL ZSIGMOND: A strandon. Márvány. Eladó.
412. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Csigás fiú. Barta Károly tulajdona.
413. RUBLECZKY GÉZA: Pihenő. Márvány. Eladó.
414. SZÉKELY MÓRIC: Női akt. Gipsz. Eladó.
415. SÁRDI NAGY LAJOS: Tükör előtt. Bronz. Eladó.
416. JÁLICS ERNŐ: Tékozló fiú. Bronzban eladó.
417. SIDLÓ FERENC: Aphrodite. Bronz. Magántul.
418. FARKAS ANDRÁS: Nympha. Gipsz. Bronzban eladó.

419. ~~BORY JENŐ~~: Monna Vanna. Márvány. Eladó.
420. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Megriadt. Bronz. Eladó.
421. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Leány teknősbékával. Márvány. Dr. Herczeg Lajos tulajdona.
422. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Május. Bronz. Schwarcz Alfréd tulajdona.
423. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Tenniszező. Bronz. Telcs Gina tulajdona.
424. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Anya. Bronz. Hanák Miksa tulajdona.
425. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Hólabda. Bronz. Eppinger Géza tulajdona.
426. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Bölcselkedés és bölcseség. Ginsz. Bronz vagy márványban eladó.
427. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Táncosnő. Bonz. Eppinger Géza tulajdona.
428. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Fürdő után. Bronz. Lingel Károly tulajdona.
429. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Öröm. Bronz. Dr. Herczegh Lajos tulajdona.
430. SÁRDI NAGY LAJOS: Táncosnő. Aranyozott bronz. Magántulajdon.
431. VÖRÖS JÓZSEF: Fekvő női akt. Márvány. Eladó.
432. PETRI (PICK) LAJOS: Danae. Bronzban eladó.
433. PÁSZTOR JÁNOS: Vízhordó leány. Bronz. Eladó.
434. ~~BORY JENŐ~~: Női akt. Márvány. Eladó.

Az üvegszekrényben.

435. LUX ELEK: Táncosnő. Körtefaszobor. Eladó.
436. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Danaida. Faszobor. Eladó.
437. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Táncosnő. Bronz. Eladó.

438. PÁSZTOR JÁNOS: Fürdő nő. Bronz. Eladó.
439. SÁMUEL KORNÉL: Fürdés után. Bronz. Magántulajdon.
440. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Gyufatartó. Bronz. Magántulajdon.
441. SÁMUEL KORNÉL: Táncosnő. Bronz. Magántulajdon.
442. SZENTGYÖRGYI ISTVÁN: Vocation. Bronz. Eladó.
443. HORVÁTH GÉZA: Táncosnő. Bronz. Eladó.
444. KISFALUDI STRÓBL ZSIGMOND: Boxoló. Bronz. Eladó.

Aba Novák Vilmos f., Csillagvölgyi-utca 3. (175.)
† Adler Mór f. (293.)
Andrejka József sz., Ujpest, Tavasz-utca 12. (134, 152.)
Barcsay Jenő f., Andrássy-út 71. (274, 276.)
Basch Andor f., Vilma királynő-út 38. (40.) **KE.**
Bayer Ágost f., Akácfa-utca 59. (273.)
Bánáti Schwerák József f., Bajza-utca 23. (288, 289.)
Bánovszky Miklós f., Bajza-utca 23. (275.)
Beck Ö. Fülöp sz., Teréz-körút 17. (116.)
† Benczur Gyula f. (4, 17, 21, 22, 23, 25, 26, 299, 301, 302, 303, 306.)
Bethen Gyula sz., Kelenhegyi-út 12. (166.)
Boldizsár István f., Személynök-utca 7. (392.)
† Borsos József f. (31, 233.)
Bory Jenő sz., Andrássy-út 71. (122, 167, 172, 419, 434.) **RSZ. KI**

Deák Ébner Lajos f., Fő-utca 49. (8, 11.) **R. T. I.**
† *Delhaes István* f. (298.)
† *Donáth János* f. (232.)
† *Eisenhut Ferenc* f. (10.)
Emanuel Béla f., Horthy Miklós-út 88. (281, 353, 354.)
Emőd Aurél f., Üllői-út 121. (191.)
Erdey Dezső sz., Bajza-utca 23. (75.)
Erőss László f., Gül baba-utca 36. (292.)
Éder Gyula f., Szilágyi Dezső-tér 2. (42, 52, 55, 62.) **EK.**
Farkas András sz., Andrássy-út 71. (418.)
Fábiánné Biczó Ilona f., Szombathely, Mária-villa. (350, 351, 352.)
Ferenczy Benjamin f. (378, 380.)
† *Ferenczy Károly* f. (87, 89, 93, 94, 207, 338.)
N. Fodor Olga f., Király-utca 42. (399.)
Fonó Lajos f., Soroksári-utca 38/40. (189.)
Gaál Ferenc f., Andrássy-út 83. (282.)
Gábor Móric f., Százados-út, Művésztelep. (285, 382.) **EK.**
Gách István sz., Pasaréti-út 127. (119, 125, 127, 128, [illegible] **LK. R. T.**
[illegible]shalom, Dietrich-utca 45. (36.)

124, 141, 148,
E.
0, 294, 295, 297.)
ca 12. (56.) **HK. KE. HA.**

-utca 13/a. (120.)
~~Csermely~~ *János f.*, Falk Miksa-utca 22. (394.)
~~Csók István~~ f., Bajza-utca 23. (69, 70, 71, 73, 200, 201, 203.) **T. LK. EK. NA.**
~~Csürös Béla~~ f., Debrecen, Darabos-utca 56. (280.)
~~Czigány Dezső~~ f., Százados-út, Művésztelep. (184.) **EK.**
F. Dabis Róza f., Pál-utca 2. (269.)
~~Damkó József~~ sz., Ybl Miklós-tér 4. (108.) **KA. I. I. LK. TS. KE. SZF. SÖ.**

3 M Képzőm Tár. Akt-Gall 1925–26.

Ellenőrésül, szvabbitársa l. becsúsz

132.) **KA. K**

Gaál János f., Pestsa

Gárdos Aladár sz., Kel

LK.

Glatter Gyula f., Budafoki

† *Grimm Rezső* f. (27, 2

S. Grósz Mária f., Akadémia-utca 6. (287.)

Gulácsy Lajos f., (47, 277.)

† *Gyárfás Jenő* f. (1, 309.)

† *Haán Antal* f., (5.)

Z. Hadzsy Olga f., Kelenhegyi-út 12. (397.)

Hajdu Károly sz., Andrássy-út 71. (154.)

Báró Hatvany Ferenc f., Hunyadi János-út 26. (63, 67, 91, 92, 202, 204, 376, 377.) **KA.**

† *Hegedüs László* f. (248, 389, 310.)

Heintz Henrik f., Zsigmond-utca 12. (290.)
Hellebronth Berta f., Fő-utca 11. (383.)
Hermann Lipót f., Kelenhegyi-út 12. (197, 198, 208.) **EK.**
Hofbauer Károly f., Margit-körút 64/b. (373, 375.)
Horváth Géza sz., Százados-út, Művésztelep. (98, 101, 105, 117, 143, 150, 443.) **KE.**
Huber István f., Fővámház. (57.)
Istók János sz., Várkertbazár. (165.)
Istokovics Kálmán f., Andrássy-út 71. (270.)
Iványi Grünwald Béla f., Deák Ferenc-tér 3. (64, 66, 90, 196, 210, 339.) **MBK. LK. T. KA. NA. WGY.**
Jálics Ernő sz., Andrássy-út 71. (416.)
† *Jávor Pál* f. (34, 46.)
Kacziány Aladár f., Alkotás-utca 31. (272.) **RD.**
Kallós Árpád f., Newyork. (61.) **EK.**
Kallós Ede sz., Százados-út, Művésztelep. (130.) **RSZ.**
Karl Ferencz József sz., Levél-utca 4. (97.)
Kaszab Károly sz., Farmos, Pestmegye. (99.)
Kazacsay Gerőné f., Egyetem-utca 5. (384.)
Kálmán Péter f., München, Theresien-strasse 77. (291.) **RSZ.**
Kernstok Károly f., Falk Miksa-utca 26. (35, 180, 181, 379.) **R. MBK. RD.**
† *Kimnach László* f. (312.)
Kisfaludy Stróbl Zsigmond sz., Százados-út, Művésztelep. (77, 83, 85, 113, 131, 151, 168, 408, 409, 410, 411, 444.) **RD. LK. EK.**
Kmetty János f., Dembinszky-utca 36. (179.)
Kohányi Károly f., Margit-körút 64/b. (271.) **SZ.**
Komjáti Wanyerka Gyula f., Kinizsy-utca 31. (369—372-ig.)
Komlóssy Ede f., Ober Wolfsbach, Post Kirchstetten Nieder Österreich. (7.) **T.**
† *Kovács Mihály* f., (234, 235, 239.)
† *Korb Erzsébet* f. (176, 177, 182, 188, 190.)

Kövesdy Géza f., Népszinház-utca 8. (39, 41, 49, 374.) **KAD. PR. KE.**

Kövér Gyula f., Visegrádi-utca 23. (44, 50.) **EK. EK.**

Kunffy Lajos dr. f., Ferenc József-rakpart 16. (32.)

Kunwald Cézár f., Kmetty-utca 29. (45, 58, 60.) **HV.**

† *Laccataris Demeter* f. (318.)

Lajos Béla sz., Bajza-utca 23. (402.)

Lamperth József f., Páris. (178.)

Lányi Dezső sz., Thököly-út 71. (96, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164.) **LK.**

László Fülöp f., London. (2.) **MBK. KA. NA.**

Lengyel Reinfuss Ede f., Irányi-utca 10. (391.)

† *Liezen Mayer Sándor* f. (225, 226, 242, 300, 305.)

† *Lotz Károly* f. (217, 220, 223, 224, 228, 229, 241, 243, 246, 247, 251-től 268-ig, 319, 320, 321, 330-tól 333-ig, 340-től 348-ig.)

Lux Elek sz., Ybl Miklós-tér 3. (129, 435.) **KE. HI.**

Magyar Mannheimer Gusztáv f., Aradi-u. 59. (249.) **T. KA. NA.**

† *Markó Károly* f. (236, 237, 238.)

† *Madarász Viktor* f. 296.)

Markó Lajos f., Pannonia-utca 65. (361, 362.)

Mattyasovszky Zsolnay László f., Horthy Miklós-ut 40. (65, 199.)

Medgyessy Ferenc sz., Százados-út, Művésztelep. (103, 104, 121, 136.)

Meilinger Dezső f., Miskolc, Csaba-kapu 42. (393.)

Mihalovics Miklós f., Bajza-utca 23. (51, 194.) **KE. KE. KAD. SB.**

Mihéltz Pál f., Bajza-utca 23. (385.)

Molnár C. Pál f., Plósz Lajos-utca 17. (174.)

† *Molnár József* f. (3, 6.)

Nagy István f., Jókai-tér 3. (206.)

Nagy Vilmos f., Budafoki-út 20. (286.) **HI. F.**

Orbán Antal sz., Százados-út, Művésztelep. (115.) **WGY. J. T. BK.**

† *Paczka Ferenc* f. (9.)
† *Papp Bertalan* f. (38.)
Patkó Károly f., Soroksári-út 38/40. (192.)
Patzó Pál sz., Dombóvári-út 1. (146, 170.)
Páldy Zoltán f., István-út 40. (401.)
Pásztor János sz., Százados-út, Művésztelep. (74, 76, 80, 81, 82, 84, 95, 171, 407, 433, 438.) **H. R. KA. FV. NA. KAD.**
Petri Pick Lajos sz., Aranka-utca 4. (403, 404, 405, 406, 432.)
Porter Paula f., Városmajor-utca 28. (395.)
Prihoda István f. (349.)
Prohászka József f., Kecskemét, Művésztelep. (283.)
Putz János sz., Pacsirtamező-utca 32. (142, 147.)
Rauscher Juliska f., Horthy Miklós-út 10/12. (381.)
Rippl Rónai József f., Kelenhegyi-út 12. (193, 209, 211.) **T. NA.**
Rottmann Mozart f., Nagy János-utca 33. (400.)
Rozgonyi László f., Kaszinó-utca 2. (284.) **H.**
Rubleczky Géza sz., Arad. (413.)
† *Sámuel Kornél* sz. (106, 133, 439, 441.)
Sárdi Nagy Lajos sz., Döbrentei-utca 8. (112, 126, 415, 430.)
† *Schikedanz Albert* f. (230.)
Schmiedmann László sz., Erzsébet királyné-út 68. (137, 138, 140, 145.)
Sidló Ferenc sz., Százados-út, Művésztelep. (78, 417.) **KE. EK.**
Simkovics Jenő f., Rákosliget XVI/14. (173, 185, 363-tól 368-ig.)
† *Smigelschi Octáv* f. 316, 317.)
Sóvári János sz., Baross-tér 14. (118.)
Spalt János sz., Stefánia-út 1. (102.)
Spányik Kornél f., Vilma királynő-út 32. (398.) **KE.**
Stringovits Ferry f., Hajós-utca 30. (100.)
Stróbentz Frigyes f., München. (37.) **NA.**

Szánthó Mária f., Szondy-utca 78. (387.)
Szánthó Lajos f., Bérkocsis-utca 3. (48.)
Szegedi Kovács Ágoston f., Fehérvári-út 56/c. (388.)
Szentgyörgyi István sz., Százados-út, Művésztelep. (79, 114, 412, 420-tól 429-ig, 436, 437, 440, 442.) **RSZ. LK. KA. EK. SZF.**
Székely Kovács Olga f., Mészáros-utca 12. (53, 278, 279.)
† *Székely Bertalan* f., 12, 13, 15, 18, 19, 218, 221, 227, 231, 240, 322-től 329-ig.)
Székely Móric sz., Andrássy-út 71. (149, 414.)
† *Szinei Merse Pál* f., (24, 219, 222, 335, 336.)
Szódy Szilárd sz., Mária Terézia-tér 8. (107, 109, 111, 135, 139.)
Szöllőssy János f., Gát-utca 25. (396.)
Szőnyi István f., Zebegény, Hontmegye. (186, 187.)
Szüle Péter f., Attila-körút, Bethlen-udvar. (43, 205.) **KA. HI. BD.**
Tardos Krenner Viktor f., Várkertrakpart 26. (59.)
† *Than Mór* f. (244.)
Tihanyi János Lajos f., Soroksári-út 42. (355, 356, 357, 358, 359, 360.)
Tóth Bartók Jenő f., Bercsényi-utca 12. (390.)
Udvary Pál f., Kelenhegyi-út 12. (54.) **BM. KE.**
Ujfalussy K. Viktor f., Uri-utca 3. (183.)
Vass Viktor sz., Százados-út, Művésztelep. (110.)
Vaszary János f., Andrássy-út 71. (68, 72, 86, 88, 195, 212, 213, 214, 215, 216, 334, 337.) **T. KA. RJ.**
Vörös Béla sz., Jókai-utca 18. (123.)
Vörös József sz., Jókai-utca 18. (431.)
Wellmann Róbert f. (315.)
† *Zichy Mihály* f., 14, 16, 20, 245, 304, 307, 308.)
Zoltai Zehrer József f. (313.)
Zsótér Ágost f., Ujpest, Király-utca 16. (386.)

A MŰVÉSZEK NÉVSORÁBAN KÖZÖLT DIJAK ÉS KITÜNTETÉSEK RÖVIDITÉSI JELEI.

PB. — Pállik Béla-díj.
J. — Jendrassik Jenő díja.
BD. — Bardócz Dezső díja.
BM. — Bruck Miksa díja.
NA. — Nagy aranyérem.
KA. — Kis aran érem.
T. — Társulati díj.
R. — Ráth-díj.
I. — Ipolyi-díj.
RSz. — Rökk Szilárd-díj.
E. — Esterházy-díj.
Rd. — Rudics-díj.
FV. — Forster-féle Vaszary-díj.
W. — Wahrmann-díj.
H. — Harkányi-díj.
LK. — Lipótvárosi Kaszinó díj.
EK. — Erzsébetvárosi Kaszinó díj.
JK. — Jubileumi Király-díj.
HI. — Halmos Izor díja.
F. — Fészek-díj.
W. Gy. — Wolfner Gyula díja.
KA. D. — Kohner Adolf díja.
TS. — Tolnai Simon díja.
HV. — Herbert Viktor díja.
ÁV. — Állami vízfestmény-díj.
G. — Grafikai díj.
M. — A „Művészet" díja.
KT. — Károlyi Tibor-díj.

MBK. — Műbarátok Körének díja.
SZF. — Székesfőváros díja.
BK. — Benkő Kálmán díja.
L. — Lotz-díj.
HL. — Horovitz Lipót-díj.
HK. — Horváth Károly díja.
HN. — Horváth Nándor díja.
HA. — Halmi Arthur díja.
SZ. — Szinnei Merse Pál-díj.
KE. — Kitüntető elismerés.
KMSZ. — Képzőművészek és Műbarátok Szövetségének díja.
SB. — Somsich Béla gróf díja.
SÖ. — Saxléhner Ödön-díj.
RJ. — Radisics Jenő-díj.

AZ 1918-19. ÉVI

TÉLI KIÁLLITÁS

TÁRGYMUTATÓJA

ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT
BUDAPEST, MŰCSARNOK

ÁRA EGY KORONA

A Műcsarnokot, amely a háború tartama alatt a *József főherceg honvéd hadikórház*-nak adott hajlékot, ezzel a kiállításunkkal adjuk vissza rendeltetésének. A rendkívüli viszonyok lehetetlenné tették, hogy az ujjáalakítás nagy munkáját már e kiállításra végrehajtsuk.

Az ideiglenes helyreállítás, amely *Hikisch Rezső* műépítő fáradhatatlan munkájának eredménye, ezúttal nyolc kiállítási termet juttat a magyar képzőművészet újabb alkotásainak. Az első nagyterem, a tőle jobbra fekvő második oldalterem, valamint a szobrászcsarnokból balra nyíló nyolcadik terem a *Független művészek* csoportjának festészeti alkotásait egyesíti, melyek rendezését *Kézdi Kovács László* végezte. A harmadik számú nagyterem, valamint a szoborcsarnokból jobbra nyíló hatodik terem az *Új művészek* festészeti műveit mutatja be, rendezésük *Pentelei Molnár János* munkája. A negyedik számú nagyterem és az abból jobbra nyíló ötödik számú oldalterem a *Szabad művészek* csoportjának festészeti műveit foglalja egybe, melyek rendezését *Jávor Pál* végezte. Mind a három művészcsoport szobrászati és grafikai alkotásai együttesen, a hetedik számú szoborcsarnokban és részben a negyedik számú nagyteremben találtak elhelyezést. Ezek rendezési munkálataiban *Pásztor János, Horvay János* és *Róna József* osztozkodtak.

A kiállítás naponta délelőtt 10 órától délután 2 óráig van nyitva, 1919 január 12-étől bezárólag február 16-ikáig.

A nyomda- és papiripar rendkívüli viszonyai lehetetlenné tették egy képes katalógus kiadását.

Az Igazgatóság.

Eladási föltételek.

Az *eladó művek szabott* árai, a kiállítási termek ajtói mellett, vagy a termek sarkában vannak kifüggesztve. *A vásárlások közvetítését kizárólag a műtárnok végzi.* Azok a művek, melyeknek eladási ára nincsen kiírva, *nem eladók.* A vétel megkötésekor a vevő egy vásárlási nyilatkozatot köteles aláírni, amely föltétlen fizetésre kötelezi az aláírót, megállapított határidőn belül. A vételár egy negyedrésze a vásárlási nyilatkozat aláírásakor azonnal lefizetendő; a maradvány legkésőbb *1919 február 20-ikáig* a Társulat pénztárába szolgáltatandó be.

A kiállított műtárgyak csakis tűzkár ellen vannak biztosítva.

A megvásárolt műveket a Társulat a Műcsarnok helyiségeiben köteles átadni a befizetést igazoló nyugta és aláírott átvételi elismervény ellenében. Elszállításukról a tulajdonosok tartoznak gondoskodni.

Az 1919. február 28-án túl visszahagyott művekért a Társulat semminemű felelősséget nem vállal.

Az Igazgatóság.

TÁRGYMUTATÓ

I. TEREM. (Független művészek.)

1 HEYER ARTHUR. A kíváncsiak. Olajf. Eladó.
2 PILCH DEZSŐ. Jó pajtások. Olajf. Eladó.
3 KOSZKOL JENŐ. Zöldfüggönyös szoba. Pasztel. Eladó.
4 BEDNÁRY BEDNÁR JÁNOS. Merengés. Olajf. Eladó.
5 KALLÓS ÁRPÁD. Interieur. Olajf. Eladó.
6 BEDNÁRY BEDNÁR JÁNOS. Nárcissza. Olajf. Eladó.
7 FRANK FRIGYES. A múzsa. Olajf. Eladó.
8 JUSZKÓ BÉLA. Emlék a pátriámból. Olajf. Eladó.
9 ENDREY SÁNDOR. Önarckép. Olajf. Eladó.
10 KOSZKOL JENŐ. Interieur. Pasztel. Eladó.
11 GLATTER GYULA. Szvetenay Mariette bárónő arcképe. Olajf. Nem eladó.
12 KOSZKOL JENŐ. Sárga szalon. Pasztel. Eladó.
13 BALLÓ EDE. Férfi arckép. Olajf. Nem eladó.
14 BÉLI-VÖRÖS ERNŐ. Az alföldről. Olajf. Eladó.
15 MERÉSZ GYULA. Mészáros Giza arcképe. Olajf. Nem eladó.
16 KALLÓS ÁRPÁD. A család. Olajf. Eladó.
17 CZENGE JÁNOS. Akt. Olajf. Eladó.
18 PÁLDY ZOLTÁN. Merengő leány. Pasztel. Eladó.
19 KÓBOR HENRIK. Éjfélkor. Olajf. Eladó.
20 KÖRÖSFŐI K. ALADÁR. Hajnali támadás lángszóróval ellenséges lövészárok ellen. Tempera. Eladó.
21 KÖRÖSFŐI K. ALADÁR. Kézi gránátot vető katona. Tempera. Eladó.
22 KÓBOR HENRIK. Reggel. Olajf. Eladó.
23 BÉLI-VÖRÖS ERNŐ. Fiatal lány. Olajf. Eladó.
24 MERÉSZ GYULA. Incselkedés. Olajf. Eladó.
25 NÁDLER RÓBERT. Nyári délután. Olajf. Eladó.
26 GERGELY IMRE. Vásár Keleten. Olajf. Eladó.
27 ENDREY SÁNDOR. Greiner Sándor arcképe. Olajf. Nem eladó.
28 KACZIÁNY ÖDÖN. Az utolsó út. (A halál-ciklusból.) Olajf. Eladó.
29 GLATTER GYULA. Simon Béláné arcképe. Olajf. Nem eladó.

30 ENGLERTH EMIL. Attila kincsei. Olajf. Eladó.
31 BURGHARDT REZSŐ. Férfi arckép. Olajf. Nem eladó.
32 LAKOS ALFRÉD. Könyv-csendélet. Olajf. Eladó.
33 PAPP SÁNDOR. Schwartz Loli arcképe. Olajf. Nem eladó.
34 PÁLDY ZOLTÁN. Enyelgő nimfák. Tempera. Eladó.
35 PACZKA FERENC. Jankovich Béla arcképe. Olajf. Nem eladó.
36 JÁMBOR LAJOS. Okos tanácsok. Olajf. Eladó.
37 GY.-SÁNDOR JÓZSEF. Kaszás orosz. Olajf. Eladó.
38 ROTTMANN MOZART. Tavasz. Olajf. Nem eladó.
39 GY.-SÁNDOR JÓZSEF. Pihenő. Olajf. Eladó.
40 KALLÓS ÁRPÁD. Az almaevő. Olajf. Eladó.
41 GY.-SÁNDOR JÓZSEF. Párás téli délután. Olajf. Eladó.
42 ENDREY SÁNDOR. Arcképtanulmány. Olajf. Eladó.
43 NÁDLER RÓBERT. Udvarhelyi öreg zsellérház. Olajf. Eladó.

II. TEREM. (Független művészek.)

44 VAS FERENCNÉ. Biró Pálné arcképe. Pasztel. Nem eladó.
45 MERÉSZ GYULA. Lugasban. Olajf. Eladó.
46 CSAPÓ JENŐ. Csendélet. Olajf. Eladó.
47 CSAPÓ JENŐ. Dunai kikötő. Olajf. Eladó.
48 DÉRY BÉLA. Tavaszi levegő. Olajf. Eladó.
49 CZENCZ JÁNOS. Páholyban. Olajf. Eladó.
50 KÉZDI-KOVÁCS JÁNOS. Est. Olajf. Eladó.
51 WOLFF KÁROLY. Rézedények. Olajf. Eladó.
52 DÉRY BÉLA. Polnisch-Ostrau. Olajf. Eladó.
53 BEDNÁRY BEDNÁR JÁNOS. Pierette. Olajf. Eladó.
54 EDVI-ILLÉS JENŐ. A Spengel-udvar Lőcsén. Olajf. Eladó.
55 H. HILBERTH IRÉN. Parti szél. Olajf. Eladó.
56 WOLFF KÁROLY. Zongora-lecke. Olajf. Eladó.
57 BÁRÓ PONGRÁCZ SAROLTA. Reggeli napsugár. Olajf. Eladó.

58 KÖRÖSFŐI K. ALADÁR. Zineák. Olajf. Eladó.
59 GRABOVSZKY EMIL. Poprádi-tó részlet. Pasztel. Eladó
60 GÁBOR MÓRIC. Síró leány. Olajf. Eladó.
61 KRUTSAY FERENC. A kíváncsiak. Olajf. Eladó.
62 GERGELY IMRE. Nagymama nevenapja. Olajf. Eladó.
63 SÁRDY BRUTUS. Fenyőerdő. Olajf. Eladó.
64 SZÁSZ JENŐ. Pozsonyi vár. Tempera. Eladó.
65 NÁRAY AURÉL. Széndergés. Olajf. Eladó.
66 SPÁNYIK KORNÉL. Interieur. Olajf. Eladó.
67 KOMÁROMI KACZ ENDRE. Fehér felhő. Olajf. Eladó.
68 KÁNKÁSFALVI IMRE. Interieur. Olajf. Eladó.
69 KOMÁROMI KACZ ENDRE. Elégia. Olajf. Eladó.
70 RUBOVICS MÁRK. Gyümölcs és porcellán. Olajf. Eladó.
71 KOMÁROMI KACZ ENDRE. Májusi eső. Olajf. Eladó.
72 NAGY LÁZÁR. Kazalok. Olajf. Eladó.
73 NÁRAY AURÉL. Fekete hegedű. Olajf. Eladó.
74 SPÁNYIK KORNÉL. Műtermem. Olajf. Eladó.
75 MADARÁSZ GYULA. Falusi udvar. Olajf. Eladó.
76 JUSZKÓ BÉLA. Hazafelé. Olajf. Eladó.
77 MIHÁLOVITS MIKLÓS. Bánat. Olajf. Eladó.
78 GERGELY IMRE. Olasz tájrészlet. Olajf. Eladó.
79 EDVI ILLÉS ÖDÖN. Dunapart. Olajf. Eladó.
80 SÁNDOR BÉLA. Csendes órák. Olajf. Eladó.
81 SÁNDOR BÉLA. Fiatal lány. Olajf. Eladó.
82 KÉZDI-KOVÁCS LÁSZLÓ. Virágos réten. Olajf. Eladó.
83 MARICH RÓMEÓ. Merengés. Olajf. Eladó.
84 KÉZDI-KOVÁCS LÁSZLÓ. Rózsás udvar a kertemben. Olajf. Eladó.
85 CZENCZ JÁNOS. Fekvő akt. Olajf. Eladó.
86 ERDÖSSY BÉLA. Kacsák. Olajf. Eladó.
87 KATÓ KÁLMÁN. Esőutáni alkony. Olajf. Eladó.
88 EDVI ILLÉS ÖDÖN. Vörös lomb. Olajf. Eladó.
89 KRUTSAY FERENC. Ábrándozás. Olajf. Eladó.
90 MARKÓ ERNŐ. Utca Udinében. Olajf. Eladó.
91 KATÓ KÁLMÁN. Váci udvar. Olajf. Eladó.
92 PÁRIS ERZSI. Nagybánya vidékéről. Olajf. Eladó.
93 TÚRY GYULA. Balázs Ernőné arcképe. Olajf. Nem eladó.
94 NÁDLER RÓBERT. Erdélyi kúria. Olajf. Eladó.

95 KÁRPÁTHY JENŐ. A Soignési erdőből. (Belgium.) Olajf. Eladó.
96 GERRITSEN VILMOS. Csendélet. Olajf. Eladó.
97 PÖRGE GERGELY. Dunaparti halászkunyhó. Olajf. Eladó.
98 BACHMANN KÁROLY. Csendélet. Olajf. Eladó.
99 GLATTER ÁRMIN. Cigarettázó nő. Olajf. Eladó.
100 BACHMANN KÁROLY. Önarckép. Olajf. Eladó.
101 GLATTER ÁRMIN. Kató. Olajf. Eladó.
102 FRANK FRIGYES. Tabán. Olajf. Eladó.
103 GERRITSEN VILMOS. Csendélet. Olajf. Eladó.
104 PÖRGE GERGELY. A lomnici csúcs, a Lipthay-tó felől. Olajf. Eladó.
105 BACHMANN KÁROLY. Csendélet. Olajf. Eladó.
106 PILCH DEZSŐ. Baromfiudvar. Olajf. Eladó.
107 EDVI ILLÉS ÖDÖN. Őszi napsütés. Olajf. Eladó.
108 SPÁNYIK KORNÉL. Erkélyen. Olajf. Eladó.
109 FRANK FRIGYES. Szőke leány csipkegallérral. Olajf. Eladó.
110 RUBOVICS MÁRK. Csendélet. Olajf. Eladó.
111 DÉRY BÉLA. Vasárnapi csend. (Balaton-Györök.) Olajf. Eladó.
112 KRUTSAY FERENC. Csendélet. Olajf. Eladó.
113 GLATTER ÁRMIN. Arckép. Olajf. Nem eladó.
114 MARKÓ ERNŐ. Esti hangulat Gradóban. Olajf. Eladó.
115 GERSTER KÁROLY. Roveretoból. Olajf. Eladó.

III. TEREM. (Uj művészek.)

116 WÁGNER GÉZA. Jégzajlás a Gellért-hegy alatt. Olajf. Eladó.
117 GLATZ OSZKÁR. Játszó gyermekek. Olajf. Eladó.
118 BARTA ERNŐ. Tükör előtt. Pasztel. Eladó.
119 SZLÁNYI LAJOS. Gerlachfalvi csúcs. Olajf. Eladó.
120 BASCH ANDOR. Könyöklő leány. Olajf. Eladó.
121 SZLÁNYI LAJOS. Alkony. Olajf. Eladó.

122 BASCH ANDOR. Női akt zöld diványon. Olajf. Eladó.
123 SZLÁNYI LAJOS. A Klopacska Selmecbányán. Olajf. Eladó.
124 CSIKOS ANTI. Húgom arcképe. Olajf. Nem eladó.
125 KOHNER IDA. Nyári délelőtt. Olajf. Eladó.
126 RÓZSAFFY DEZSŐ. R. Olga Alexandrovna arcképe. Olajf. Eladó.
127 CSIKOS ANTI. Esti napsütés. Olajf. Eladó.
128 ZOMBORY LAJOS. Szürke ló. Olajf. Eladó.
129 BOSZNAY ISTVÁN. Hulló levelek. Olajf. Eladó.
130 HERMANN LIPÓT. Pásztorjáték. Olajf. Eladó.
131 BOSZNAY ISTVÁN. Májusban. Olajf. Eladó.
132 KADA ALAJOS. Gitáros nő. Olajf. Eladó.
133 PÁLLYA CELESTIN. Őszi reggel. Olajf. Eladó.
134 GLATZ OSZKÁR. A vajas kenyér. Olajf. Eladó.
135 ZÁDOR ISTVÁN. Eperjesi szoba. Olajf. Eladó.
136 SZÜLE PÉTER. Szent Pál. Tanulmány. Olajf. Eladó.
137 BÁRÓ HATVANY FERENC. Sz. M. bárónő arcképe. Olajf. Eladó.
138 KUNWALD CÉZÁR. Jázmin. Pasztel. Eladó.
139 VIDOVSZKY BÉLA. Interieur. Olajf. Eladó.
140 BARTA ERNŐ. Zongora-gyakorlatok. Olajf. Eladó.
141 BRUCK MIKSA. Részlet János főherceg kastélyából. Olajf. Eladó.
142 BOSZNAY ISTVÁN. Téli reggel. Olajf. Eladó.
143 KUNWALD CÉZÁR. Anya és csecsemő. Olajf. Eladó.
144 VIDOVSZKY BÉLA. Tiroli táj. Olajf. Eladó.
145 PENTELEI-MOLNÁR J. Márvány oroszlán. Olajf. Nem eladó.
146 ZÁDOR ISTVÁN. Interieur gobelinekkel. Olajf. Eladó.
147 PENTELEI-MOLNÁR JÁNOS. Gyümölcs. Olajf. Eladó.
148 ZÁDOR ISTVÁN. Ebédlő. Olajf. Nem eladó.
149 PENTELEI-MOLNÁR JÁNOS. Paprika. Olajf. Eladó.
150. VIDOVSZKY BÉLA. San Salvator-kastély. Olajf. Magántulajdon.
151 TATZ LÁSZLÓ. Olvasmány. Olajf. Eladó.
152 HERRER CÉZÁR. Veneziai részlet. Olajf. Eladó.
153 PÁLLYA CELESTIN. Acheni tó (Déltirol). Olajf. Eladó.
154 RELÁNYI VIKTOR. Özvegyasszony. Olajf. Eladó.

155 GARA ARNOLD. Vágó Lászlóné arcképe. Olajf. Nem eladó.
156 KEMÉNYFFI JENŐ. Pócsmegyeri szoba. Olajf. Eladó.
157 GLATZ OSZKÁR. Női arckép. Olajf. Nem eladó.
158 DOBAI SZÉKELY ANDOR. Estefelé Aleppóban. Olajf. Eladó.
159 TATZ LÁSZLÓ. Készülődés. Olajf. Eladó.
160 DOBAI SZÉKELY ANDOR. Bab-Tuma (Damaskusban.) Olajf. Eladó.
161 TATZ LÁSZLÓ. Heidlberg Vilmos arcképe. Olajf. Nem eladó.
162 KEMÉNYFFI JENŐ. A rektorék szobája. Olajf. Eladó.
163 TORNAI GYULA. Seriff. Olajf. Eladó.
164 KEMÉNYFFI JENŐ. Lila szalon. Olajf. Eladó.
165 PÁLLYA CELESTIN. Szőlő, barack. Olajf. Eladó.

IV. TEREM. (Szabad művészek.)

166 KORNAI JÓZSEF. Vacsora után. Olajf. Eladó.
167 TELKESSY VALÉRIA. Fürdés után. Olajf. Eladó.
168 CSONT FERENC. Tanulmányfej. Pasztel. Eladó.
169 MÁNYAI JÓZSEF. Lia. Olajf. Eladó.
170 LASZGALLNER OSZKÁR. Tanyasi kovács. Olajf. Eladó.
171 KACZIÁNY ALADÁR. Elmúlás. Olajf. Eladó.
172 SILIGAI FERENC. A kis orosz fogoly. Olajf. Eladó.
173 MÁRTON FERENC. Mámor. Színes rajz. Eladó.
174 JÓZSA KÁROLY. Magyar népfölkelők. Olajf. Eladó.
175 FRECSKAY ENDRE. Hidvégi részlet. Pasztel. Eladó.
176 MIHÁLY ISTVÁN. Cséplés. Olajf. Eladó.
177 NAGY VILMOS. Ábránd. Olajf. Eladó.
178 TEPLÁNSZKY SÁNDOR. Műteremben. Olajf. Eladó.
179 FRECSKAY ENDRE. Parasztudvar Drégely-Palánkán. Pasztel. Eladó.
180 PAP EMIL. Táncosnő. Olajf. Eladó.
181 KUKÁN GÉZA. Sztrájk. Olajf. Eladó.
182 NAGY VILMOS. Utolsó napsugár. Olajf. Eladó.
183 MÁRTON FERENC. Reggeli köd. Olajf. Eladó.

184 FRECSKAY ENDRE. Tengeröböl. Olajf. Eladó.
185 MIHÁLY ISTVÁN. Munka után. Olajf. Eladó.
186 NAGY VILMOS. Szalonrészlet gróf Teleky Ádám kastélyából. Olajf. Eladó.
187 SILIGAI FERENC. Itt is ellenség! Olajf. Eladó.
188 REISCHL KÁROLY. Hajógyári Dunaág. Olajf. Eladó.
189 MOLDOVÁN BÉLA. „1918." Olajf. A Hadsegélyző Hivatal tulajdona.
190 SIDLÓ FERENC. Primavera. Gipsz-szobor. Eladó.
191 PÁSZTOR JÁNOS. Primavera. Szobormű. Eladó.
192 PÁSZTOR JÁNOS. Léthe vize. Bronz-szobor. Eladó.
193 KISFALUDI STROBL ZSIGMOND. H. K. arcképe. Márványszobor. Eladó.
194 KISFALUDI STROBL ZSIGMOND. Éva. Márványszobor. Eladó.
195 KISFALUDI STROBL ZSIGMOND. Tanulmányfej. Márványszobor. Eladó.
196 LIPTÓ-UJVÁRI STROBL ALAJOS. Géniusz. Márványszobor. Eladó.
197 SZENTGYÖRGYI ISTVÁN. Gunst Klárika arcképe. Gipsz-mellszobor. Márványban eladó.
198 SZENTGYÖRGYI ISTVÁN. F. Mátrai Erzsi úrnő arcképe. Gipsz-mellszobor. Eladó.
199 SZENTGYÖRGYI ISTVÁN. Öröm. Bronz-szobor. Eladó.
200 HORVÁTH GÉZA. Tizenegyéves fiú. Tanulmány. Gipsz. Eladó.
201 HORVÁTH GÉZA. Éva. Akt-tanulmány. Bronz. Eladó.
202 JÓZSA KÁROLY. Fűzfák. Olajf. Eladó.
203 JÓZSA KÁROLY. Tó partján. Olajf. Eladó.
204 LEIDENFROST SÁNDOR. Őszi este. Olajf. Eladó.
205 PAP EMIL. A kíváncsiak. Olajf. Eladó.
206 ANDAHÁZI KASNYA BÉLA. Alföldi tanya. Olajf. Eladó.
207 TEPLÁNSZKY SÁNDOR. Vihar előtt. (Dömös.) Olajf. Eladó.
208 CSUK JENŐ. Gulyásbojtár az ecsegi pusztán. Olajf. Eladó.
209 HOLLÁN ERZSI. Interieur. Olajf. Eladó.
210 FARAGÓ GÉZA. Korai holdsütés. Olajf. Eladó.
211 KÖVÉR GYULA. Szálome. Olajf. Eladó.

212 FARAGÓ GÉZA. Fehérvizi utcarészlet. Olajf. Eladó.
213 FARAGÓ GÉZA. Csendes udvar Déván. Olajf. Eladó.
214 PERLROTT CSABA VILMOS. Aratók. Olajf. Eladó.
215 PERLROTT CSABA VILMOS. Csendélet. Olajf. Eladó.
216 ANDAHÁZY KASNYA BÉLA. Békéssámsoni tanya. Olajf. Eladó.
217 ANDAHÁZI KASNYA BÉLA. Szőlőszedő gyermekek. Olajf. Eladó.
218 KUKÁN GÉZA. Tanulmány. Olajf. Nem eladó.
219 ÉDER GYULA. Műteremben. Olajf. Eladó.
220 MÁNYAI JÓZSEF. Tanulmányfej. Olajf. Eladó.
221 KÜMMERLE PÁL. Rózsák. Olajf. Eladó.
222 UJVÁRY IGNÁC. Öreg nyárfaerdő. Olajf. Eladó.
223 MÁNYAI JÓZSEF. Tubicám. Olajf. Eladó.
224 KÜMMERLE PÁL. Csendélet. Olajf. Eladó.
225 ROMBAY ISTVÁN. Részlet a Szépművészeti Múzeum régi képtárából. Olajf. Eladó.
226 KIRÁLYFALVI KRAFT KÁROLY. Dr. Csernoch János biboros hercegprimás arcképe. Olajf. Nem eladó.

V. TEREM. (Szabad művészek.)

227 KÁROLYI LAJOS. Férfiarckép. Olajf. Nem eladó.
228 KNOPP IMRE. Kapu Selmecbányán. Olajf. Eladó.
229 KÁLMÁN PÉTER. Hegedülő nő. Olajf. Eladó.
230 MOLDVAI KRAJNA JÁNOS. A csárda romjai. Olajf. Eladó.
231 KACZIÁNY ALADÁR. Szimfónia. Olajf. Eladó.
232 KALMÁN PÉTER. Muzsikusok. Olajf. Eladó.
233 KISS KÁLMÁN. Esti hangulat. Olajf. Eladó.
234 KÖRMENDI FRIM ERVIN. Kárpáti tájkép. Olajf. Eladó.
235 NAGY DÁNIEL. Kilátás a Gellérthegyről. Olajf. Eladó.
236 KNOPPNÉ CURTIS GERTRUD. Kertrészlet. Olajf. Eladó.
237 CZIGÁNY DEZSŐ. Éneklő barát. Olajf. Nem eladó.
238 JÁVOR PÁL. Pihenő. Olajf. Eladó.

239 UDVARY GÉZA. Levelet olvasó nő. Olajf. Eladó.
240 JÁVOR PÁL. Szolnoki táj. Olajf. Eladó.
241 CZIGÁNY DEZSŐ. Férfi alak. Olajf. Nem eladó.
242 JÁVOR PÁL. Derüs nap. Olajf. Eladó.
243 FEIKS ALFRÉD. A tánc. Olajf. Eladó.
244 PAP EMIL. Leány kosztümben. Olajf. Eladó.
245 CSALÁNY BÉLA. Gyengélkedő. Olajf. Eladó.
246 VÁRADY GYULA. Görci dóm. Olajf. Eladó.
247 KEMÉNY NÁNDOR. „Egyszer volt . . .“ Olajf. Eladó.
248 KNOPP IMRE. Interieur Párisban. Olajf. Eladó.
249 KEMÉNY NÁNDOR. Igazi boldogság. Olajf. Eladó.
250 VÁRADY GYULA. Hadi udvar Görcben. Olajf. Eladó.
251 TELKESSY VALÉRIA. Arckép. Olajf. Nem eladó.
252 CSALÁNY BÉLA. Falu vége. Olajf. Eladó.
253 KATONA NÁNDOR. A Tátrából. Olajf. Eladó.
254 KNOPPNÉ CURTIS GERTRUD. Utca Selmecbányán. Olajf. Eladó.
255 ROMEK ÁRPÁD. Csendélet. Olajf. Eladó.
256 KÁLMÁN PÉTER. Mosónők. Olajf. Eladó.
257 ROMEK ÁRPÁD. Gyümölcs. Olajf. Eladó.
258 KNOPP IMRE. Udvar Selmecbányán. Olajf. Eladó.
259 BARDÓCZ ÁRPÁD. Pesti látkép. Vizfestm. Nem eladó.
260 CSUK JENŐ. Turkevei utcarészlet. Olajf. Eladó.

VI. TEREM. (Uj művészek.)

261 BARTA ERNŐ. Napfény az erdőben. Olajf. Eladó.
262 BRUCK HERMINA. Pelargoniák és szalviák. Olajf. Eladó.
263 BOEMM RITTA. Tivi. Vizfestmény. Eladó.
264 WÁGNER GÉZA. Erzsébet-tér. Vizfestmény. Eladó.
265 HORTI EDE. Zugligeti részlet. Olajf. Eladó.
266 VITÉZ MÁTYÁS. Ocska holmi. Olajf. Eladó.
267 KADA ALAJOS. Olvasás. Olajf. Eladó.
268 KADA ALAJOS. Virágszedés. Olajf. Eladó.

269 HORTI EDE. Zugliget. Olajf. Eladó.
270 KUNWALD CÉZÁR. Gomperz Károly arcképe. Olajf. Nem eladó.
271 BOEMM BITTA. A lőcsei templomban. Olajf. Eladó.
272 WÁGNER GÉZA. Budapest. Vizfestmény. Eladó.
273 SAUTNER LIPOT. Életöröm. Olajf. Eladó.
274 DOBAY FERENC. Szilvák. Olajf. Eladó.
275 KOHNER IDA. Állattanulmány. Olajf. Eladó.
276 BÖRTSÖK SAMU. Tájkép. Olajf. Eladó.
277 DOBAI SZÉKELY ANDOR. Arab vásártér. (Aleppó.) Olajf. Eladó.
278 TORNAI GYULA. Arabs komorna. Olajf. Eladó.
279 FESZTYNÉ JÓKAI RÓZA. Csendélet. Olajf. Eladó.
280 BÖRTSÖK SAMU. Kertrészlet. Olajf. Eladó.
281 BRUCK HERMINA. Kolostorudvar. Olajf. Eladó.
282 ZÁHONYI GÉZA. Szeles idő. Olajf. Eladó.
283 BÁNSÁGHI VINCE. Janov bevétele. Olajf. Eladó.
284 RÓZSAFFY DEZSŐ. Virágos ablak. Olajf. Eladó.
285 SZŐLLŐSI JÁNOS. Borus hangulat. Olajf. Eladó.
286 BERKES ANTAL. Muri. Olajf. Eladó.
287 RUSZTI GYULA. Kánáni lakoma. Olajf. Eladó.
288 BELÁNYI VIKTOR. Csendélet. Olajf. Eladó.
289 BERKES ANTAL. Jour. Olajf. Eladó.
290 VITÉZ MÁTYÁS. A lőcsei jezsuitatemplomból. Olajf. Eladó.
291 PODOLINI VOLKMANN ARTUR. Utcarészlet. Olajf. Eladó.
292 SAUTNER LIPÓT. Gyermekkor. Olajf. Eladó.
293 TOLNAY ÁKOS. Virágos réten. Olajf. Eladó.
294 BÖRTSÖK SAMU. Tájkép boglyával. Olajf. Eladó.
295 KUNFFY LAJOS. Falusi ház. Olajf. Eladó.
296 STEIN JÁNOS. Fürdő után. Olajf. Eladó.

VII. TEREM.

(A három szobrász-csoport és a grafikusok művei egyesítve.)

297 MURÁNYI GYULA. Arckép. Márványszobor. Nem eladó.
298 SIKLÓDY LŐRINC. Fogságból hazaérkező magyar. Gipsz. Eladó.
299 LÁNYI DEZSŐ. Női arckép. Márványszobor. Bálint Zoltán és Rezső tulajdona.
300 LÁNYI DEZSŐ. Kődobó. Bronz. Eladó.
301 LÁNYI DEZSŐ. Keresztelő Szt. János. Márvány. Eladó.
302 ~~GLATTER GYULA~~. Tanulmányfej. Bronz. Eladó.
303 ~~DAMKÓ JÓZSEF~~. Szabadságon. Eredeti terrakotta-csoport. Eladó.
304 ~~FARKAS BÉLA~~. Női arckép. Gipsz-szobor. Nem eladó.
305 MAUGSCH GYULA. Honvéd. Gipsz-szobor. Eladó.
306 SOMOGYI SÁNDOR. Ürményi Gaál Sándorné. Márvány. Nem eladó.
307 KRON JENŐ. Női fej. Eredeti hideg-tűkarc. Eladó.
308 ~~AMBRUS MIKLÓS~~. Öreg templom. Tussrajz. Eladó.
309 ~~KARDOS LÁSZLÓ~~. Siratók. (Révész Ilus klasszikus tánca.) Vízfestm. Eladó.
310 KŐSZEGHY MARIANNE. Gróf Károlyi-kastély Nagymágocson. Tussrajz. Eladó.
311 PRAVOTINSZKY LAJOS. Utca Skutariban. Szines rajz. Eladó.
312 KRON JENŐ. Gyár belseje. Ceruzarajz. Eladó.
313 SCHWARCSUK LAJOS. Tanulmányfej. Gipsz-szobor. Eladó.
314 KAPITÁNY JÓZSEF. Tanulmány. Patinált gipsz. Nem eladó.
315 SZMRECSÁNYI ÖDÖN. Indulás előtt. Vizfestmény. Eladó.
316 SZMRECSÁNYI ÖDÖN. Erdő szélén. Vizfestmény. Eladó.
317 SZMRECSÁNYI ÖDÖN. Hajtás után. Vizfestmény. Eladó.

318 GÁDOR ISTVÁN. Fekvő nő. Szobor. Eladó.
319 BERÁN LAJOS. Limanovai plakett. Bronz. Eladó.
320 RÁPOLTI LAJOS. Tanulmányfej. Szobormű. Eladó.
321 KONYAREK JÁNOS. Az örök álom. Márványrelief. Eladó.
322 CSILLAG ISTVÁN. Arckép-plakettek. Bronz. Nem eladó.
323 BIRÓ LAJOS. Tanulmányfej. Gipsz. Eladó.
324 GÁDOR ISTVÁN. Szerelem. Bronz. Eladó.
325 KEVICZKY HUGÓ. Király Ernő képmása. Puszpángfa. Nem eladó.
326 LIPTÓUJVÁRI STROBL ALAJOS. Gróf Apponyi Albert. Terrakotta-utánzat. Nem eladó.
327 LIPTÓUJVÁRI STROBL ALAJOS. Liszt Ferenc. Márványszobor. Eladó.
328 VASZARY LÁSZLÓ. Gróf Ladányi Andrásné sírboltrészlete. Márványdombormű. Nem eladó.
329 SIDLÓ FERENC. Ifjúság. Szobor. Eladó.
330 LUKÁCSI LAJOS. Tanulmány. Bronz-szobormű. Eladó.
331 MURÁNYI GYULA. Két ember. Márványszobor. Eladó.
332 ORBÁN ANTAL. Zöldi M. Tanulmányfej. Gipsz. Eladó.
333 GARAM SÁNDOR. Magda. Márvány. Nem eladó.
334 ZILZER HAJNALKA. Kleopatra. Tanulmány. Gipsz. Eladó.
335 HORVAI JÁNOS. Siremlék-tervezet. Gipsz. Eladó.
336 HORVAI JÁNOS. Siremlék-tervezet. Gipsz. Eladó.
337 HORVAI JÁNOS. Siremlék-tervezet. Gipsz. Eladó.
338 HATVANY LAJOSNÉ WINSLOE CHRISTA. Női akt. Gipsz-szobor. Eladó.
339 DAMKÓ JÓZSEF. Ludmann altábornagy. Eredeti terrakotta. Nem eladó.
340 KEVICZKY HUGÓ. Gróf Mailáth Géza képmása. Gipszszobor. Nem eladó.
341 BESZÉDES LÁSZLÓ. A megsebzett Hunnia. Gipszszobor. Eladó.
342 ISTÓK JÁNOS. Harc után. Gipsz-szobor. Eladó.
343 RÁPOLTI LAJOS. Tanulmányfej. Márvány. Eladó.
344 MARGÓ EDE. Egy építész siremléke. Gipsz-szobormű. Nem eladó.

345 SZAMOSI SOÓS VILMOS. Önarckép. Gipsz-szobormű. Eladó.

346 AMBRUS KAMILLA. Férfiarckép. Bronzrelief. Nem eladó.

347 VAS VIKTOR. Tanulmányfej. Gipsz-szobor. Eladó.

348 ANDRÉJKA JÓZSEF. Pihenő. Bronz-szobor. Eladó.

349 LUKÁCSI LAJOS. Szegény asszony tehene. Terrakotta. Eladó.

350 KORÁNYI FELICITAS. Három tanulmányfej. Bronzdomborművek. Eladó.

351 SZÉKELY MÓRIC. Arckép-tanulmány. Bronzplakett. Eladó.

352 ESSŐ ERZSÉBET. Édes anyám. Vas-szobor. Eladó.

353 ESSŐ ERZSÉBET. Madonna. Bronz-szobor. Eladó.

354 SCHULEK GYÖRGY. Mrs. Lucile M. Roehl arcképe. Gipszöntvény. Nem eladó.

355 MAKOLDY JÓZSEF. Fatemplom. Vizf. Eladó.

356 LESZKOVSZKY GYÖRGY. Szószék a váci barátok templomában. Vizfestmény. Eladó.

357 GARZÓ BERTALAN. A városligeti Iparcsarnok. Vizfestmény. Eladó.

358 GARZÓ BERTALAN. Falusi virág. Vizfestmény. Eladó.

359 LESZKOVSZKY GYÖRGY. Szilvafák a Nyitra völgyében. Vizfestmény. Eladó.

360 GARZÓ BERTALAN. Sárosi hegyek. Vízfestmény. Eladó.

361 NEOGRÁDY ANTAL. Hegyi patak. Vizfestmény. Eladó.

362 NEOGRÁDY ANTAL. A Tátrából. Vizfestmény. Eladó.

363 BARANSKI E. LÁSZLÓ. Montenegróból. (Virpazar.) Vizfestmény. Eladó.

364 MÉSZÁROSNÉ KISFALUDY MARISKA. Interieur. Gouache. Eladó.

365 HAJDU REZSŐ. Női arckép. Gipsz-szobor. Nem eladó.

366 TENKÁCS JÁNOS. Tanulmány. Valódi terrakotta. Eladó.

367 EGYED ERNA. „Ragadj hattyú." Tussrajz. Eladó.

368 EGYED ERNA. Az élet útja. Tussrajz. Eladó.

369 GREGERSEN HUGÓ. Tanulmányok. Rajz. Eladó.

370 MÉSZÁROSNÉ KISFALUDY MARISKA. Álom és valóság. Tollrajz. Eladó.
371 ÖZV. GERHARDT ALAJOSNÉ. Liliomok. Guache. Eladó.
372 DIENES LÁSZLÓ. Olasz tűzhelynél. Rajz. Eladó.
373 KRÓN BÉLA. A krakói „Wawel". Rajz. Eladó.
374 BARANSKI E. LÁSZLÓ. A szegénysor. Vízfestm. Eladó.
375 KISS GYÖRGY. Forradalom. Gipsz-szobor. Eladó.
376 KREIPEL KALOTAI OTTÓ. Tanulmányfej. Gipsz-szobor. Nem eladó.
377 MURÁNYI GYULA. „1914—1918." Gipsz-szobor. Bronzban eladó.
378 DAMKÓ JÓZSEF. Védekezés. Szobormű. Gipsz. Eladó.
379 SZÉKELY KÁROLY. Tanulmányfej. Márvány. Eladó.
380 GÉMES GINDERT PÉTER. Tanulmányfej. Márvány. Eladó.
381 GÉMES GINDERT PÉTER. Éva. Bronz akt. Eladó.
382 SZAMOSI SOÓS VILMOS. Marik Klári arcképe. Gipsz-szobormű. Nem eladó.
383 SZAMOSI SOÓS VILMOS. Schöller Károly főhadnagy. Bronz-szobormű. Eladó.
384 ORBÁN ANTAL. W. Irénke. Tanulmány. Márvány. Eladó.
385 BESZÉDES LÁSZLÓ. Albán nő. Terrakotta. Eladó.
386 FARKAS BÉLA. Gyíkot fogó gyermek. Gipsz-szobor. Eladó.
387 SZÁSZ VILMOS. Elefántcsont- és tajték-faragások. Eladók.
388 BESZÉDES LÁSZLÓ. A merengő. Bronz-akt. Eladó.
389 MEDGYESSY FERENC. Súroló asszony. Gipsz-szobor. Eladó.
390 MARTINELLI JENŐ. Álmélkodó. Bronz-szobor. Eladó.
391 SZÁSZ VILMOS. Bronz-plakettek. Eladók.

VIII. TEREM. (Független művészek.)

392 KIMM FRIGYES. Peschák, a 2. gy. ezr. főhadnagya, Skrobowánál visszaveri a támadó oroszokat. Olajf. Eladó.
393 K. KALMÁR ÁGNES. Zsilvölgyi táj. Olajf. Eladó.
394 VASTAGH GÉZA. Tátrai téli kép. Olajf. Eladó.
395 VASTAGH GÉZA. Jegesmedvék Hagenbecknél. Pasztel. Eladó.
396 BERÓN GYULA. Az új kép. Olajf. Eladó.
397 MARKÓ ERNŐ. Részlet Palmanovából. Olajf. Eladó.
398 MOUSSON J. TIVADAR. Cséplés Nagymihályban. Olajvázlat. Eladó.
399 WOLFF KÁROLY. Jó hírek. Olajf. Eladó.
400 KÓBOR HENRIK. Tabáni részlet. Olajf. Eladó.
401 PÁLLYA KÁROLY. Vásár-részlet. Olajf. Eladó.
402 FÖLDES IMRE. Libapásztor. Vízfestmény. Eladó.
403 LITKEI ANTAL. Könyv. Pasztel. Eladó.
404 TÚRY GYULA. Patak partján. Olajf. Eladó.
405 PÖRGE GERGELY. Csirkéskofák. Olajf. Eladó.
406 LITKEI ANTAL. Nyugalom. Pasztel. Eladó.
407 KAZACSAY GERŐNÉ. Vége! Olajf. Eladó.
408 KACZIÁNY ÖDÖN. Kibukkanó hold. Olajf. Eladó.
409 MARICH ROMEÓ. Arcképtanulmány. Olajf. Eladó.
410 KAMPIS JÁNOS. Ablak előtt. Pasztel. Eladó.
411 LITKEI ANTAL. Magány. Pasztel. Eladó.
412 SÁRDY BRUTUS. Bágyadt napfény. Olajf. Eladó.
413 KÁRPÁTHY JENŐ. Erdei kápolna (Belgium). Olajf. Eladó.
414 EGERVÁRY P. ÁGOST. Konyhában. Olajf. Eladó.
415 BENJAMIN HERMAN. Önarckép. Olajf. Nem eladó.
416 CIMES LAJOS. Május. Tempera. Eladó.
417 UNDI MARISKA. Tabáni kis vendéglő. Vízfestm. Eladó.
418 FÖLDES IMRE. A háború nyomorultjai. Olajf. Eladó.

419 IZAY KÁROLY. Önarckép. Olajf. Nem eladó.
420 SZÁSZ JENŐ. Udvar-részlet. Olajf. Eladó.
421 KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ. Románc. Vízfestm. Eladó.
422 VASS ELEMÉR. Téli napsütés. Olajf. Eladó.
423 NAGY LÁZÁR. Székelyföldről. Olajf. Eladó.
424 SEMJÉN FERENC. Lugasban. Olajf. Eladó.
425 VASS ELEMÉR. Erdő széle. Olajf. Eladó.
426 BÁRÓ PONGRÁCZ SAROLTA. Fehér őszirózsák. Olajf. Eladó.
427 BÜKKERTI MARISKA. Őszibarack. Olajf. Eladó.
428 KÖVESDY GÉZA. Az élet színpadán. Olajf. Eladó.
429 K. KALMÁR ÁGNES. Csendélet. Olajf. Eladó.
430 CSERMELY JÁNOS. Csendélet. Olajf. Eladó.
431 BOTTKA MIKLÓS. Itatónál. Vízfestm. Eladó.
432 BOTTKA MIKLÓS. Túl a nagy Krivánon. Olajf. Eladó.
433 RAINERNÉ ISTVÁNFFY GABRIELLA. Az első zsákmány. Olajf. Eladó.
434 RUBOVICS MÁRK. Téli tájkép. Olajf. Eladó.
435 DOLÁNYI B. IDA. Mályvák. Olajf. Eladó.
436 RITTER GYULA. Holdas éj. Olajf. Eladó.
437 HEYER ARTUR. A rákospalotai erdőben. Olajf. Eladó.
438 RAINERNÉ ISTVÁNFFY GABRIELLA. Kis angoramacska. Olajf. Eladó.
439 KRÓN BÉLA. A Jagelló-egyetem könyvtárának udvara Krakóban. Pasztel. Eladó.
440 REICHL KÁLMÁN. Délelőtt. Olajf. Eladó.
441 KOVÁTS JÓZSEF. Nehéz percek. Olajf. Nem eladó.
442 LÓNYAY ELEMÉRNÉ HERCEGNÉ. Csendélet. Olajf. Eladó.
443 GÁÁL FERENC. Ligeti részlet. Olajf. Eladó.
444 OPPEL MAGDA. Csendélet. Vízfestm. Eladó.
445 NAGY ERNŐ. Utolsó napsugár. Olajf. Eladó.
446 KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ. Szonett. Vízfestmény. Eladó.

447 BORSZÉKY FRIGYES. Leselkedő pásztor. Olajf. Eladó.
448 SÁRKÁNY GYULA. Csendélet. Olajf. Eladó.
449 UFERBACH JENŐ. Bírói itélet. Olajf. Eladó.
450 MADARÁSZ GYULA. Falurészlet. Olajf. Eladó.
451 MOLNÁR Z. JÁNOS. Szamóca. Olajf. Eladó.
452 PILCH DEZSŐ. Pihenő birkák. Olajf. Eladó.
453 ERDŐSSY BÉLA. Pihenő kacsák. Olajf. Eladó.
454 HORVAI ILONA. Templomrészlet. Olajf. Eladó.
455 KLAMMER MARISKA. Floxok. Olajf. Eladó.
456 BORZÁSSY BÉLA. Háborús mésalliance. Olajf. Eladó.
457 ERDŐSSY BÉLA. Kolozsvári hetipiac. Olajf. Eladó.
458 HORVAI ILONA. Templomrészlet. Olajf. Eladó.

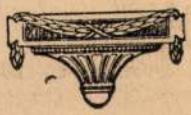

A KIÁLLITÓ MŰVÉSZEK NÉVSORA ÉS LAKÁSCIME.

1918-19 Téli Kiáll

Andaházy Kasnya Béla f., Munkácsy-utca 27.
Andrejka József sz., Ujpest, Tavasz-utca 18.
Ambrus Kamilla sz., Százados-út, Művésztelep.
Ambrus Miklós f., Szövetség-utca 38.
Bachmann Károly f., Ujpest, Zrinyi-utca 5.
Balló Ede f., Városligeti-fasor 26.
Baranski E. László f., Kőris-utca 6.
Bardócz Árpád f., Kmetty-utca 29.
Barta Ernő f., Baross-utca 127.
Basch Andor f., Városligeti-fasor 31.
Bánsághi Vince f., Lugos, Heuffel-utca 5.
Bednáry Bednár János f., Aréna-út 58.
Belányi Viktor f., Zsigmond-utca 9.
Bell Vörös Ernő f., Városmajor-utca 28/c.
Benjámin Hermann f., Százados-út, Művésztelep.
Berán Lajos sz., Ybl-tér 4.
Berkes Antal f., József-utca 12.
Berón Gyula f., Zárda-utca 34. 396
Beszédes László sz., Százados-út, Művésztelep.
Biró Lajos sz., Márton-utca 33.
Boemm Rilla f., Kékgolyó-utca 15/a.
Borszéky Frigyes f., Veres Pálné-utca 19.
Borzássy Béla f., Reitter Ferenc-utca 75.
Bosznay István f., Andrássy-út 71. (129, 131, 142)
Bottka Miklós f., Andrássy-út 71. (431, 432)
Börtsök Samu f., Nagybánya. (276)
Bruck Hermina f., Döbrentei-utca 10. (262, 281)
Bruck Miksa f., Szép-utca 5. (141)
Burghardt Rezső f., Bajza-utca 23. (31)
Bükkerti Mariska f., Telep-utca 3. (427)
Csalány Béla f., Peterdy-utca 4. (245, 252)
Csapó Jenő f., Petőfi-utca 10. 46, 47
Csermely János f., Falk Miksa-utca 22. (430)

Hajdu Rezső
Halvany Ferenc

Csillag István sz., Mária-utca 11.
Csikos Antal f., Nagybánya. 124, 127)
Csont Ferenc f., Városmajor-utca 33. (168)
Csuk Jenő f., Túrkeve. 208, 260)
Czencz János f., Peterdy-utca 39. (17, 49, 85)
Czigány Dezső f., Százados-út 3. 237, 241)
Damkó József sz., Ybl Miklós-tér 4.
Déry Béla f., Muzeum-utca 5. 48, 52, 111
Dienes László f., Kerlész-utca 8. 372)
Dobay Ferenc f., Peterdy-utca 39. 274)
Dolányi B. Ida f., Lendvay-utca 15.
Edvi Illés Jenő f., Tavaszmező-utca 1. 54
Edvi Illés Ödön f., Ilona-utca 8. 79, 88, 107
Éder Gyula f., Szilágyi Dezső-tér 2.
Egerváry P. Ágost f., Ujpest, Kossuth-utca 13. 414
Egyed Erna f., Lövőház-utca 22. 367-68
Endrey Sándor f., Alkotmány-utca 27. 9, 27, 42,
Englerth Emil f., Andrássy-út 129. 30,
Erdőssy Béla f., Andrássy-út 71. 86, 453, 457
Essö Erzsébet sz., München, Theresienstrasse 84. 352, 353,
Faragó Géza f., Stefánia-ut 1/a. 210, 212, 213
Farkas Béla sz., Utász-utca 7. 364, 386
Farkasfalvi Imre f., Baross-utca 43. 68
Feiks Alfréd f.. Vörösmarty-utca 53. 243
Fesztyné Jókay Róza f., Ilka-utca 26. 279,
Földes Imre f., Dohány-utca 57. 418
Frank Frigyes f., Tükör-utca 5. 7, 102,
Frecskay Endre f., Budafoki-út 20. 175, 179, 184
Gaál Ferenc f., Andrássy-út 83.
Gábor Móric f., Százados-út 5. 60
Gádor István sz., Kún-utca 12. 318, 324,
Gara Arnold f., Attila-körut 2. 155,
Garam Sándor sz., Eötvös-utca 23/b. 333,
Garzó Bertalan f., Práter-utca 9. 357, 358, 360
Gergely Imre f., Kelenhegyi-út 12. 26, 62, 78,
Gerhardt Alajosné f., Baross-utca 124. 371
Gerritsen Vilmos f., Erőd-utca 4. 96, 103,
Gerster Károly f., Kelenhegyi-út 32. 115.
Gémes Gindert Péter sz., Százados-út, Művészlelep. 380, 381

OMKT
1918-19

Gimes Lajos f., Csengery-utca 72.
Glatter Ármin f., Kelenhegyi-út 12.
Glatter Gyula f., Budafoki-út 9—11.
Glatz Oszkár f., Somlói-út 24.
Grabovszky Emil f., Reáltanoda-utca 9.
Gregersen Hugó f., Bajza-utca 23.
Hajdu Rezső sz., Százados-út, Művésztelep.
Hatvany Ferenc f., Fő-utca 11.
Hatvany Lajosné Winsloe Christa sz., Tárnok-utca 5.
Hermann Lipót f., Kelenhegyi-út 12.
Herrer Cézár f., Palotaujfalu, Dobó-utca 7.
Heyer Arthur f., Rákospalota, Villa-sor 5.
Hollán Erzsi f., Üllői-út 14.
Horti Ede f., Zugliget, Soproni-villa.
Horvai Ilona f., Lévai-utca 1.
Horvai János sz., Lévai-utca 1.
Horváth Géza sz., Százados-út, Művésztelep.
Istók János sz., Ybl Miklós-tér 4.
Izay Károly f., Kalocsa.
Jámbor Lajos f., Király-utca 106.
Jávor Pál f., Aréna-út 80.
Józsa Károly f., Népszínház-utca 35.
Juszkó Béla f., Izabella-utca 23.
Kacziány Aladár f., Alkotás-utca 31.
Kacziány Ödön f., Kelenhegyi-út 12.
Kada Alajos f., Rákóczi-tér 10.
Kallós Árpád f., Váci-út 32.
Kalmár Ágnes f., Nefelejts-utca 42.
Kálmán Péter f., München, Schleissheimer-strasse 64.
Kampis János f., Alkotás-utca 31.
Kapitány József sz., Amerikai-út 5.
Kardos Böske f., Haris-köz 1.
Kárpáthy Jenő f., Fehérvári-út 30.
Károly Lajos f., Felsőerdősor 8.
Kató Kálmán f., Váci-utca 46.
Katona Nándor f., Akácfa-utca 24.
Kazacsay Gerőné f., Kossuth Lajos-utca 11.
Kemény Nándor f., Népszínház-utca 47.
Keményffi Jenő f., Sziget-utca 38.

Keviczky Hugó sz., Erzsébetfalva.
Kézdi Kovács László f., Keve-utca 48.
Kimm Frigyes f., Személynök-utca 7.
Királyfalvi Kraft Károly f., Városház-utca 3.
Kiss György sz., Kolumbus-utca 9.
Kiss Kálmán f., Orlay-utca 2/b.
Kisfaludi Stróbl Zsigmond sz., Százados-út, Művésztelep.
Klammer Mariska f., Mészáros-utca 12.
Knopp Imre f., Király-utca 58.
Knoppné Curtis Gertrud f., Király-utca 58.
Kóbor Henrik f., Dugonics-utca 3.
Kohner Ida f., Damjanich-utca 20.
Komáromi Kacz Endre f., Fehérvári-út 50.
Komáromi Kacz Endréné f., Fehérvári-út 50.
Konyarek János sz., Vedrőd, Pozsony megye.
Korányi Felicitas sz., Mészáros-utca 34.
Kornai József f., Koráll-utca 6—8.
Koszkol Jenő f., Üllői-út 55.
Kőszeghy Mariann f., Nagyvárad, Lukács György-utca 4.
Kováts József f., Zirzen Janka-utca 7.
Körmendi Frimm Ervin f., Falk Miksa-utca 20.
Körösfői Kriesch Aladár f., Gödöllő.
Kövér Gyula f., Visegrádi-utca 23.
Kövesdy Géza f., Naphegy-utca 39.
Kreipel Kalotai Ottó sz., Köztemető-út 6.
Krón Béla f., Baross-utca 112.
Krón Jenő f., Wesselényi-utca 47.
Krutsay Ferenc f., Orlay-utca 2/b.
Kukán Géza f., Tatabánya.
Kúnffy Lajos f., Ferenc József-rakpart 16.
Kunwald Cézár f., István-út 85.
Kümmerle Pál f., Fehérvári út 38.
Lakos Alfréd f., Lehel-utca 14.
Laszgallner Oszkár f., Verpeléti-út 8.
Lámné Hilberth Irén f., Budafoki-út 41.
Lányi Dezső sz., Százados-út, Művésztelep.
Leidenfrost Sándor f., Boráros-tér 1.
Leszkovszky György f., Apát-utca 40.
Littkei Antal f., Erzsébetfalva.

Lónyai Elemérné hercegné f., Oroszvár.
Lukácsy Lajos sz., Várkertbazár.
Madarász Gyula f., Mátyás-tér 14.
Makoldy József f., Damjanich-utca 12.
Marich Rómeó f., Kálmán-utca 15.
Markó Ernő f., Attila-utca 9.
Martinelli Jenő sz., Százados-út, Művésztelep.
Maugsch Gyula sz., Székesfehérvár.
Mányai József f., Kőfaragó-utca 5.
Margó Ede sz., Százados-út, Művésztelep.
Márton Ferenc f., Damjanich-utca 46.
Medgyessy Ferenc sz., Százados-út, Művésztelep.
Merész Gyula f., Markovics Iván-utca 4.
Mészárosné Kisfaludy Mariska f., Visegrádi-utca 17.
Mihalovits Miklós f., Kmetty-utca 19.
Mihály István f., Felsőerdősor 40.
Moldován Béla f., Attila-utca 9.
Moldvai Krajna János f., Lágymányosi-utca 17/b.
Molnár Z. János f., Gödöllő.
Mousson Tivadar f., Nagymihály.
Murányi Gyula sz. Damjanich-utca 52.
Nagy Dániel f., Rózsa-utca 13.
Nagy Ernő f., Alsóerdősor 8.
Nagy Lázár f., Lenke-út 65.
Nagy Vilmos f., Budafoki-út 20.
Nádler Róbert f., József-műegyetem.
Náray Aurél f., Mozdony-utca 26.
Neogrády Antal f., Andrássy-út 71.
Oppel Magda f., Országház-tér 4.
Orbán Antal sz., Ybl Miklós-tér 4.
Paczka Ferenc f., Berlin, Lützowstrasse 60.
Pap Emil f., Kún-utca 12.
Papp Sándor f., Kinizsy-utca 31.
Páldy Zoltán f., István-út 40.
Pállya Celesztin f., Ujpest.
Pállya Károly f., Ujpest, Palóczi-utca 6.
Páris Erzsi f., Damjanich-utca 51.
Pásztor János sz., Százados-út, Művésztelep.
Pentelei Molnár János f., Aréna-út 17.

Perlrott Csaba Vilmos f., Rottenbiller-utca 4.
Pilch Dezső f., Andrássy-út 71.
Podolini Volkmann Artúr f., Váci-út 15.
Pongrácz Sarolta bárónő f., Üllői-út 1.
Pörge Gergely f., Ujpest, Vasút-utca 63.
Pravotinszky Lajos f., Felsőerdősor 4.
Rápolti Lajos sz., Ybl Miklós-tér 3.
Reichl Kálmán f., Városház-utca 14.
Reichl Károly f., Retek-utca 40.
Rainerné Istvánffy Gabriella f., Angyalföldi pályaudvar.
Ritter Gyula f., Szondi-utca 19.
Rombay István f., Király-utca 38.
Romek Árpád f., Szüz-utca 5—7.
Rottmann Mozart f., Nagy János-utca 33.
Rózsaffy Dezső f., Tarcali-utca 12.
Rubovics Márk f., Ujpest, Wekerle-utca 8.
Ruszti Gyula f., Szolnok.
Schwarcsuk Lajos sz., Erzsébetfalva.
Schulek György sz., Mész-utca 3.
Sautner Lipót f., Ujpest, Kossuth-utca 13.
Sárdy Brutus f., Keve-utca 48.
Sárkány Gyula f., Csetnek.
Sándor Béla f., Kinizsy-utca 31.
gy. Sándor József f., Csáky-utca 23.
Semjén Ferenc f., Gizella-út 40.
Sidló Ferenc sz., Százados-út, Művésztelep.
Siligai Ferenc f., Vác, pályaudvar.
Siklódy Lőrinc sz., Százados-út, Művésztelep.
Somogyi Sándor sz., Bercsényi-utca 15.
Spányik Kornél f., Városligeti-fasor 26.
Stein János f., Kolozsvár, Petőfi-utca 6.
Strobl Alajos sz., Bajza-utca 23.
Szamosi Soós Vilmos sz., Zárda-utca 34.
Szász Jenő f., Honvéd-utca 8.
Szász Vilmos sz., Százados-út, Művésztelep.
Szentgyörgyi István sz., Százados-út, Művésztelep.
Székely Andor dobai, f., Fehérvári-út 49.
Székely Károly sz., Zárda-utca 34.
Székely Móric sz., Andrássy-út 60.

Szlányi Lajos f., Pozsonyi-út 4/c.
Szmrecsányi Ödön f., Döbrentei-utca 16.
Szölössy János f., Izabella-utca 50.
Szüle Péter f., Bajza-utca 23.
Tatz László f., Személynök-utca 7.
Telkessy Valéria f., Fő-utca 21.
Tenkács János sz., Dembinszky-utca 46.
Teplánszky Sándor f., Munkácsy-utca 29.
Tolnay Ákos f., Rákóczi-út 51.
Tornai Gyula f., Jávor-utca 5/b.
Tury Gyula f., Veres Pálné-utca 19.
Udvary Géza f., Kelenhegyi-út 12.
Uferbach Jenő f., Akácfa-utca 59.
Ujváry Ignác f., Kinizsy-utca 31.
Undi Mariska f., Fehérvári-út 56/a.
Vas Ferencné f., Döbrentei-utca 8.
Vas Viktor sz., Százados-út, Művésztelep.
Vass Elemér f., Attila-körut 2.
Vastagh Géza f., Somlói-út 26.
Vaszary László sz., Esterházy-utca 15.
Várady Gyula f., József-műegyetem.
Vidovszky Béla f., Szolnok, Művésztelep.
Vitéz Mátyás f., Munkács.
Wágner Géza f., Egyetem-tér 5.
Wolff Károly f., Zsigmond-utca 68.
Zádor István f., Nagymező-utca 8.
Záhonyi Géza f., Szent László-út 26.
Zilzer Hajnalka sz., József-körut 55—57.
Zombory Lajos f., Szolnok, Művésztelep.

BUDAPESTI HIRLAP NYOMDÁJA.

Istók János

Szobrász

Istók János 1873-ban született Bácsfalubán. A Rosszfalusi Állami Műiparagészeti Iskolát kitüntetéssel végzte el.

Buza Barna: Istók János bucsuztatása.
Művészet, 1972. május - 23. oldal

Istók János
szobrász

Tanulmányait Münchenben folytatta
ahol Ebele Sirius tanítványa volt.
Budapesten a Szobrászati Mesteriskolában
Ban Stróbl Alajos növendéke volt.

Buza Barna: Istók János bucsuztatása.
Művészet, 1972. május - 23. oldal

AZ 1938. ÉVI

TÉLI TÁRLAT

TÁRGYMUTATÓJA

A TÁRLAT KERETÉBEN:

A MAGYAR AKVAREL- ÉS PASZTELFESTŐK EGYESÜLETE, A PAÁL LÁSZLÓ TÁRSASÁG, DITRÓI SIKLÓDY LŐRINC ÉS THOMAS ANTAL GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA

ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT
BUDAPEST, MŰCSARNOK, HŐSÖK-TERE

Légrády Testvérek nyomdai műintézete. Budapest.
(Igazgató: Kertész Árpád.)

Istók Pista Szemes

magyarbikali (Kalotaszeg)
kiváló faragó földmivelő,
Számos hímes használati tárgya, melyeket
a tér dekorativ kitöltésének gazdagsága és arányának sépsége jellemez
említve.

Malmagyrépszínű I
197. l

Capsicum annuum

paprika

Istók János
nekrológ

A Magyar Képzőművészek Szövetsége búcsúztatta el a 99 éves Istók Já-
nos festőművészt.

Buza Barna: Istók János búcsúztatása.
Művészet, 1972. május - 23. oldal

MDK

Istók Zoltán, sz. 1896, okl.épitész, makói,

a Kamara uj tagja.

MM és ÉE 1925. jan. 25. 2o 1.

ható, egyetlen vonással föd, alapszinezés nem kell, zom

Istók Zoltán
építész, városi
mérnök
Makó

MMÉ Évk
1934-215. l.

…séges hengerolaj
…brezó 37 k, hen-
… Budapest 59 k,
…ajdahunyad 64 k,
…k, oliva olaj ab
… 57 k, ab Vajda-
…Budapest 80 k, ab
…zó, Kudsir és Vaj-
…b Budapest 46 k,
…150 k valmm-ként.

ellátását.

A burkolandó terület kb. 4000—500
□ métert tesz ki.

Felhivom mindazokat, kik ezen mun
kálat végrehajtását elnyerni óhajtják, hog
10% bánatpénzzel ellátott részletes és zá
ajánlatokat legkésőbb f. é. szeptember h
5 ig Karánsebes r. t. város tanácsához ann
is inkább nyujtsák be, mert elkésetten, távira
uton, vagy bánatpénzzel el nem látott ajá

...es...er Jeno = berende...
Budapest, ...

...ZABADOS ÁRMIN = ...
...égszesz-, vizvezeték- és csatornázási vállalata VI., ...

9/1909. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város tanácsa **az általános csatorna ...ózatból a főgyüjtőnek 1., 2., 13., 30., 32., 34., 36., 113., ..., 205., 211., 212., 218., 219., 221. és 241. számmal jelölt ...kasza és tartozékainak elkészitésére,** az ehhez tartozó **...tornafelszerelési tárgyak szállitására, továbbá homokfogó ...gépház épitésére** pályázatot hirdet.

Költségvetés, ajánlati minta, épitési feltételek és szerződési ...ta Maros-Vásárhely sz. kir. város mérnöki hivatalában a hivatalos ...k alatt megtekinthetők, vagy 5 korona lefizetése ellenében meg...ezhetők.

Az ajánlatok lepecsételt és „Ajánlat a 6629/1909. sz. alatt hirdetett ...ornázási és ezzel kapcsolatos munkálatokra" felirattal ellátott ...itékba zártan Maros-Vásárhely sz. kir. város polgármesteri ...atalánál **1909. évi szeptember hó 6-án délelőtt 11 óráig** ...jtandók be.

Az ajánlat beadása előtt a város házipénztárába **20000 kor.** ...t bánatpénz helyezendő letétbe és az erről szóló elismervény ...ajánlathoz csatolandó. A beérkezett ajánlatok a fent jelzett ...yen és időben nyilvánosan bontatnak fel.

Később beérkező, továbbá nyitott vagy távirati ajánlatok nem ...etnek figyelembe.

A kiirt munkálatokra csakis magyar cégek pályázhatnak.

Csak a kellő képzettséggel és gyakorlattal biró csatorna ...lalkozók ajánlata vétetik figyelembe.

A városi tanács fenntartja azt a jogot, hogy a beérkező ...nlatok közül — tekintet nélkül az ajánlati árakra — szabadon ...aszthasson, esetleg az összes ajánlatok mellőzésével uj pályázatot hirdethessen.

Maros-Vásárhely, 1909. évi augusztus hó 14-én.

mDK

360. Istók Zoltán, ép.

szül. Földeák. 1896. okl. kelte: 1920. sz.: 6743.

A m. kir. József műegyetemen oklevelet, absolutoriumot, vagy oklevelhonosítást nyert építészek névjegyzéke, 1873-1923-ig.

Ép-IP - Ép. műv. 1931. márc. 1. 41. l.

Istók Zoltán, okl. épitész MDK
makói, sz. 1896.

1924. dec.lo. tartott ülésen vették fel a Kamara tagjainak sorába.

A Budapesti Mérnöki Kamara közleményei. Tagfelvétel.
A MMÉE Közlönye. Bp.1924. LVIII.köt.51-52.sz. 169.l

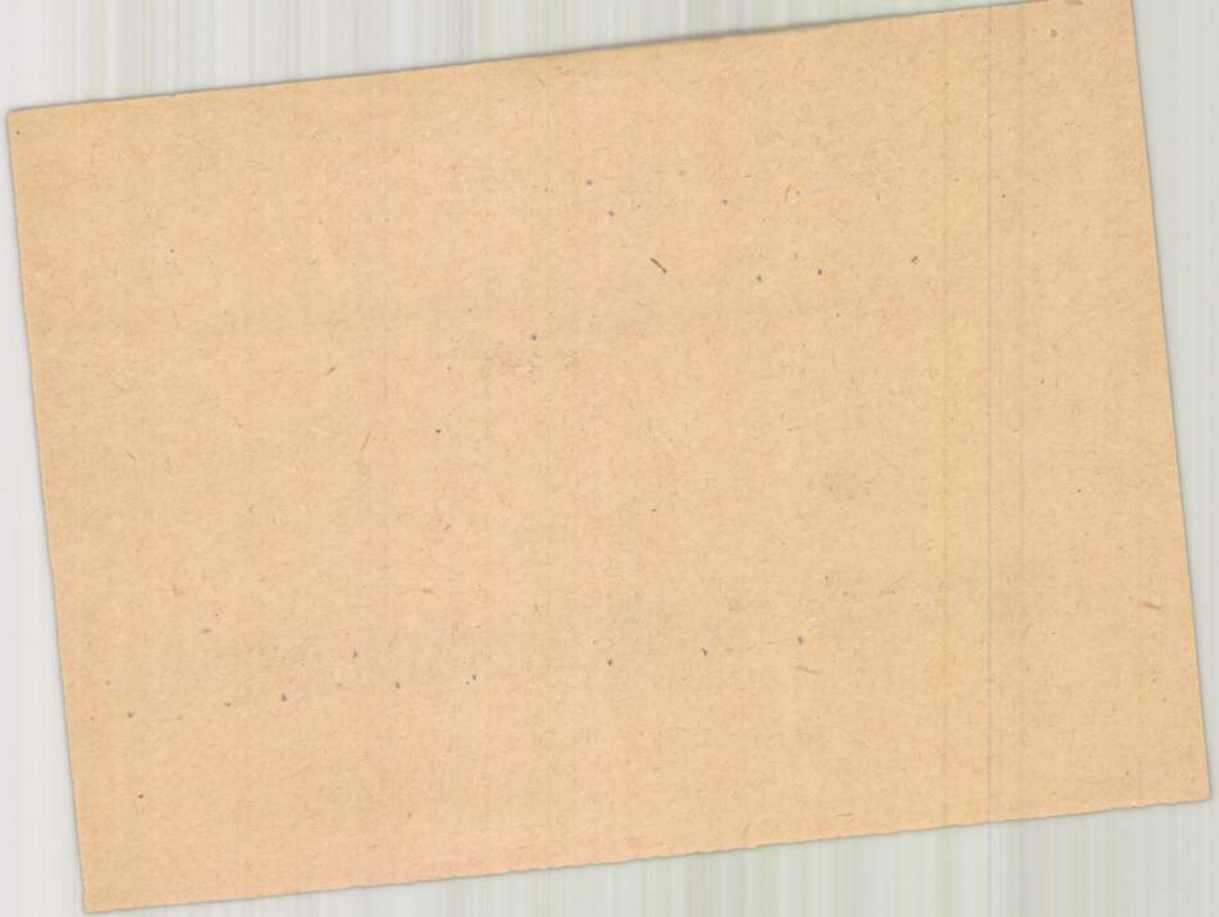

Ystók Zoltán

építész

szül. Földeák 1896.

okl. nyert 1920

Mérnöki Műegyetem 9 l.

mérnöknek a kir. József-műegyetemen műszaki mechanikai laboratóriumával kapcsolatban akkor felállított kísérleti állomásra. Azóta első professzorának 21 éven át, halála után pedig a kísérleti állomás új főnökének, *dr. Bresztovszky Béla* műegyetemi tanárnak 9 éven át buzgó munkatársa volt a technikai anyagvizsgálat szolgálatában. Ebben a fontos és kényes munkakörben, amely sok kitartást, széles látókört, abszolut megbízhatóságot és elmélyedést kíván, hangyaszorgalommal, pontosan, megbízhatóan és lelkes odaadással viselte tisztét és igyekezett minél szélesebb körben népszerűbbé tenni a gyáriparra és építőiparra egyaránt alapvető fontosságu anyagvizsgálatnak szükségességét. A műegyetem falai között 30 éven át tartó munkálkodását az ügybuzgóság, az ügyszeretet és a szolgálatkészség jellemezte, mivel méltán kiérdemelte műszaki főtanácsossá történt kinevezését.

De a hivatalon kívül se mulasztott el semmi alkalmat arra, hogy kivegye részét az anyagvizsgálatot és a magyar mérnöki kart érdeklő minden mozgalomból. Mint a Magyar Anyagvizsgálók Egyesületének titkára 1901-ben el nem múló érdemeket szerzett a Nemzetközi Anyagvizsgáló Egylet Budapesten tartott kongresszusának rendezése körül, mely kongresszus számos barátot és elismerést szerzett a magyar technikai tudományoknak a külföldön. Párizsi tanulmányi útja alkalmából *Mesnager* és *Le Chatelier* neves francia anyagvizsgálókkal folytatott megbeszélései látókörét nagyban kiszélesítették.

Igen jelentős kísérleteket végzett *dr. Zielinski Szilárddal* karöltve a román cementek vizsgálatát és gyakorlati felhasználását illetően. Oroszlánrésze volt a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet cementbizottságának 1902-től 1905-ig tartott nagy kiterjedésü, alapvető cement- és betonvizsgálataiban, melyek a magyar iparnak számos, hasznos tanuságot nyujtottak. Ezek vizsgálatok eredményeinek a külföld számára való feldolgozásában mind a magyar traszszabályzat kidolgozásában, mind a magyar cementszabályzat megreformálásának előkészítésében is buzgón közreműködött. Több dolgozata jelent meg az *Anyagvizsgálók Közlönyé*-ben.

De azokban a többi egyesületekben is, melyeknek tagja volt: így az Országos Bányászati és Kohászati Egyesületben, a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben, a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetségében, a Mérnöki Kamarában és végül a Hungária Magyar Technikusok Egyesületében lelkes és önzetlen tevékenységet fejtett ki, úgy a műszaki tudományok, mint a kari és baitársi szeretet és összetartás terén.

A nehézségektől, a csalódásoktól sohasem ijedt meg. Szívósan és keményen harcolva, a fáradságot sohasem sokalva, saját egészségének kockáztatásával munkálkodott, míg 1924 november 26-án 53 éves korában hirtelen, váratlanul elhúnyt. A test, a gép beszüntette működését. Ő aki az anyagot olyan jól ismerte, aki meg tudta állapítani annak teherbirását, a saját testén nem ismerte fel idejekorán a fáradtság jeleit. Nem tudta, nem akarta elhinni, hogy a testnek néhanapján pihenőre is szüksége van. Harminc esztendő nagy idő és ő ezt szakadatlan munkában töltötte el.

Mint ember érdekes típus volt. Örökké zsörtölődött. Hangos, de mindig jóindulatú szavaitól, vagy humoracsalta jókedvű kacajától visszhangzottak a munkatermek. A nyers, kötekedő külső alatt azonban meleg szív dobogott. Aki hozzá fordult tanácsért vagy segítségért, az sohasem csalatkozott benne. Szinte kereste a segítségre szorulókat. Azok közül való volt, akik arra születtek, hogy elsősorban mások boldogulásának örüljenek, mások örömében gyönyörködjenek.

A szív emberét a szíve törte le idő előtt... Földi maradványait november 28-án befogadta az anyaföld. Aki sohasem akart pihenni, csöndes nyugalomra tért. A sok virág és koszorú, melyeket barátai vittek sírjára, már hervadnak, de lelke elevenen, frissen él közöttünk, valamint élni fognak műszaki téren szerzett érdemei is örökké.

Soul avy

A nagyválasztmány 651. (rendes) ülése 1924. évi december hó 19-én. Elnök: *Sándy* Gyula. Jelen van 29 választmányi tag. A jegyzőkönyvet hitelesítik *Becsey* Antal és *Kazinczy* Gábor nagyválasztmányi tagok.

Elnök részvéttel emlékszik meg *Balla* Ignác, *Chriásty* István, *Hajagos* Andor, *Hugyecz* György, *Lewisch* Jenő, *Magyarits* Ágoston, *Philipp* János, *Szegedi* Árpád, *Zhuk* József tagtársak elhunytáról.

Tudomásul veszi a nagyválasztmány, hogy az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület gróf Tisza István emlékünnepére Egyletünket meghívta, azon képviseletünkben *Pirovits* Aladár jelent meg és hogy *Ziegler* Géza tagtársunkat és volt szakosztályi elnökünket kormánytanácsosi kinevezetése alkalmával a Budapesti Építőmesterek Egyesülete vacsora keretében ünnepelte, hol Egyletünk képviseletében őt *Szöllősy* tagtárs üdvözölte.

Elhatározta a nagyválasztmány, hogy *Fock* Ede tagtársunkat, a Városi Mérnökök Orsz. Szövetsége elnöki székébe történt beiktatása alkalmából üdvözli.

Mivel dr. *Mihailich* Győző a Munkástovábbképző Bizottságban a választmány képviseletében viselt tagságáról lemondott, a nagyválasztmány eme tagsági helyre *Uy* Károlt küldi ki.

A gubacsi híd megnyitása ünnepére a kikötőépítési kormánybiztosság Egyletünket meghívta s nagyválasztmány *Sándy* Gyula alelnökét kéri fel az Egylet képviseletére.

Alpár Ignác jubileumát előkészítő bizottság kérte Egyletünket, hogy a rendezőségben 5 taggal képviseltesse. Nagyválasztmány az Egylet képviseletében *Spur* István, *Schulek* János, *K. Császár* Ferenc, *Feyér* Gyula és *Hoepfner* Pál tagtársakat nevezi meg.

Köszönetet mond a nagyválasztmány a Gaea-bank r.-t.-nak a Gaea-alapnak adományozott 222 drb Gaea-bank-részvényért.

Igazgató javaslatára a rendelkezésre álló alapok kamatainak betudásával két segélyezendőnek 100—100.000 korona segélyt szavaz meg a nagyválasztmány.

Felhatalmazza a nagyválasztmány az igazgatót, hogy az előre látható tagdíjra — addig, míg azt a közgyülés megállapitja — tagjainktól előleg lefizetését kérje.

Könyvtárnok jelenti, hogy az *örebrói svéd mérnökegyletet* (*Ingenjörsklubb*) 25 éves, a *berlini Architekten-Vereint* (Német Mérnök- és Építész-Egylet) pedig 100 éves fennállása alkalmából átiratilag üdvözöltük. Jelenti továbbá, hogy a *Mechanik* cimü lengyel folyóirat szerkesztősége egyletünket a varsói magy. kir. követség útján megkereste a magyar műszaki körökkel való érintkezés megindítása céljából s a szükséges lépéseket ez ügyben meg is tettük. Nagyválasztmány örömmel veszi udomásul könyvtárnok jelentéseit, valamint azt, hogy technikatörténeti gyüjteménytárunkat *Kégl* Árpád saját, Budapesten 1880-ban kiállított mérnöki oklevelével, *Fejér* László zalaegerszegi máv. pályafelvigyázó pedig egy sextanssal gyarapitották.

Könyvtárnok végül tekintettel arra, hogy az egyleti székház földszinti helységeit a Mérnöki Kamara foglalta el s az alsó olvasóterem megszünésével a napilapoknak is a másodemeleti könyvtári olvasóteremben kellett helyet szoritani, indítványozza, hogy 1925 január 1-étől kezdődően a napilapok és szépirodalmi folyoiratok kezelése, megrende ése, esetleges albérletbe adása stb. a könyvtár hatáskörébe utaltassék, mit nagyválasztmány helyeslőleg és egyhangúlag elfogadott.

Főtitkár előterjeszti az alapszabálymódosítási javaslatot, melyet kisebb módosításokkal a nagyválasztmány elfogad és elhatározza, hogy azokat az 1925. évi január hó 24 én. szombaton tartandó rendkivüli közgyülés elé terjeszti. Kimondja egyúttai azt is, hogy amennyiben eme közgyülés határozat képes nem lenne, azt január hó 31-ére újból összehivja, mely közgyülés a megjelentek számára való tekintet nélkül határoz.

Felvesz a nagyválasztmány 18 szavazattal 21 rendes, 2 rendkivüli és 2 ideiglenes tagot és elrendeli a tagul jelentkezők névsorának közzétételét.

A mü- és középitési szakosztályok javaslatára kéri az Egylet népjóléti és munkaügyi miniszter urat, hogy a munkanélküliség leküzdésére rendelkezésre álló összegből évenként 250 millió költséggel eszmei tervpályázatot hirdessen megvalósításra váró feladatokkal.

Meghallgatva *K. Császár* Ferenc beszámolóját a Bern-Interlakeni nemzetközi középosztály-kongresszusról, választmány neki köszönetet szavaz, egyúttal kimondja az ott hozott határozatok közzétételét.

Kelemen Móric bejelentése kapcsán elhatározza a nagyválasztmány, hogy a műszaki revizóri tanfolyam támogatására az érdekelt testületeket felkéri.

Jendrassik Kornél indítványa során az egyleti élet fejlesztését célzó intézkedések megtételére az elnökség utasítást nyer még *Becsey* Antal javaslatára a szerkesztőség oda fog hatni, hogy a jövő évtől a Közlönyben a cikkek rövid francia, német stb. nyelvü ismertetése is megjelenjék.

Új tagjaink. Felvétettek a nagyválasztmány 1924. évi december hó 19-én tartott 651. (rendes) ülésén.

Rendes tagok: Bátor Elemér, Berender Ferenc, Darvassy Ambrus, Fodor Gyula, Galambos Lajos, Halden Elemér, Hellebronth Antal, Kádár Antal, Kortjé József, Kovácsics Máté, Mayer József, Nagy András, Pázmándi István, Pesti Béla, Petényi Oszkár, Schwartz Károly, Sopp Frigyes, Szabó Imre, ifj. Szmrtnik István, Thomas Antal, Vamos Ferenc.

Rendkivüli tagok: Pogány Tibor, Wéber János.

Ideiglenes tagok: lovag Fehrentheil Gusztáv, Oláh Zoltán.

közvetlenül a német szabadságharcok lezajlása után, a porosz állam újjáépítésének idején alakult meg 1824 június 5-én. Komoly tudományos és művészi munkára felkészülten 18 porosz *Baukondukteur* alapította tagjai tudományos kiképzésének fokozása és a kari érdek előmozdítása céljából.

Az egyletnek száz éven keresztül mai napig megőrzött címében ugyanis az a körülmény jut kifejezésre, hogy Németországban az egylet alapítása idején a mérnök és építész hivatása és munkaköre még élesen elkülönítve nem volt és a berlini *Bauschulé*-n a mérnöki vagy építészi szakmát élethivatásul választott ifjak eleinte még egyforma ill. kétoldalú kiképzésben részesültek. Az egylet százéves fennállása alkalmából most a német mérnökök és építészek egy része az eddigi történelmi cím helyett az *Architekten- und Ingenieur-Verein* címet óhajtaná felvenni, hogy ezáltal egyrészt az egyletben képviselt kétféle szakma külsőleg is kifejezésre jusson, másrészt pedig, hogy a Németországban egyre több helyen megalakuló mérnökegyesületek *(Ingenieurvereinigungen)* további alakulásának gátat lehessen vetni. Azonban a porosz mérnökök és építészek nagy zöme, valamint a Berliner Architekten-Verein tagjai által 1868-ban magánvállalatként alapított *Deutsche Bauzeitung* is a régi történelmi cím további fenntartása mellett foglaltak állást, dacára annak, hogy a címváltozás, ill. az egylet célját és működését jobban kidomborító közös cím felvétele és használata minden tekintetben indokolt volna, mert a berlini *Architekten-Verein* kebelében Poroszország legkivalóbb építészei mellett kezdettől fogva Németország világhírre szert tett, legkitünőbb mérnökei is helyet foglaltak s az egylet története és működése Németországnak a víz- és vasútépítés terén felmutatott nagy sikereivel, valamint az ország hatalmas fellendülésével is a legszorosabb kapcsolatban áll.

A centennárium alkalmából kiadott díszes kiállítású emlékkönyv mindenek előtt a nagymultú egylet százéves történetét s tagjainak az 1824-től 1924-ig lezajlott, — eredményekben és sikerekben gazdag — évszázad alatt kifejtett működését és tevékenységét ismerteti.

Az egylet életéből álljanak itt a következő, érdeklődésre számot tartó adatok.

Az Architekten-Verein kiadásában 1833—1850-ig két folyóirat; az *Architektonische Entwürfe* és a *Notizblatt des Architekten Vereines* jelent meg, mely utóbbi 1851-től kezdve a *Zeitschrift für Bauwesen* címet viseli s 1924-ben 74. évfolyamába lépett. A porosz pénzügyminisztérium kiadásában megjelenő s mind tudományos, mind művészi szempontból jelentős folyóirat eddig megjelent összes évfolyamai — az 1851. évi I. folyamtól kezdődően — Egyletünk könyvtárában is hiánytalanul megtalálhatók. 1867-ben az Architekten-Verein egy hetilapot (*Wochenblatt des Architekten-Vereins*) is megindított, amely azonban a következő 1868. évtől kezdve *Deutsche Bauzeitung* címmel magánkezekbe került s az egylet tagjainak hathatós szellemi támogatása mellett mai napig is abban van. Ezzel az értékes folyóirattal egyébiránt 1924 január 1-eje óta cseréviszonyban állunk.

1875-ben az egylet a Wilhelmstrasse 92/93. szám alatti telkén tágas termekkel; hivatalos helyiségekkel és könyvtárral berendezett saját otthont épített, amelyek között főként az értékes Prell-féle freskókkal díszített pompás Schinkel-terem érdemel említést. Nyomasztó pénzügyi zavarok azonban az egyletet 1916-ban arra késztették, hogy székházát a hadügyminisztériumnak eladja s ma az egylet egykori székházában csak az irodahelyiségek s az ezidőszerint 25.800 kötetet számláló, nagy látogatottságnak örvendő könyvtár foglalnak továbbra is helyet.

A taglétszám közvetlenül a világháború kitörése előtt érte el tetőpontját, amikor az 2988-ra emelkedett. Ettől az időponttól kezdve a tagok száma folyton csökkent s 1924-ben már 2127-re szállt alá. A világháborúban bevonult 800 tag közül 220-an haltak hősi halált.

Az emlékkönyv húsz pompás, rövidre fogott cikkben örökíti meg az elmult évszázad mérnöktechnikai és építőművészeti alkotásait Észak-Németországban, főként azonban Berlinben és annak elővárosaiban.

Németország közlekedési eszközeinek fejlődéséről a gyalog-hintótól és lófogatos közlekedéstől kezdve a mai motoros üzemig; a berlini kikötőkről, Észak-Németország vízi útjairól és folyóinak szabályozásáról, a hídépítésekről főként Berlin városának területén és annak környékén, a nagyvasutak és városi vasutak kiépítéséről, továbbá Németország lakásviszonyairól, a városépítésről, Berlinnek és elővárosainak építészeti fejlődéséről, a berlini csarnoképítkezésekről, a műemlékvédelemről s végül az egykori német gyarmatokon végzett műszaki munkálatokról találunk ebben a számos ábrával és képpel díszített emlékkönyvben érdekes cikkeket.

Az egylet fényes multja, amelyről az előttünk fekvő emlékkönyv tesz tanúságot, valamint a tagok munkakészsége, tudományos felkészültsége és dolgozni akarása záloga és biztosítéka Németország szebb jövőjének, mai szorongatott helyzetéből való mielőbbi szabadulásának és feltámadásának. *Lósy Schmidt Ede.*

A Budapesti Mérnöki Kamara közleményei

A Mérnöki Kamara választmányának 11. üléséből. A választmány december hó 10-én tartott ülésében a Városi Mérnökök Országos Szövetsége meghívása folytán megbízta az elnökséget, hogy a Kamarát a Szövetség december hó 14-én tartott közgyűlésén képviseltesse. Tárgyalta a választmány az általános kereseti adóról szóló 1922. évi XXIII. t.-c.-ben a mérnökökre vonatkozólag előírt könyvelési kötelezettséggel szemben kérendő könnyítések iránti javaslatot, melyet az építő-vállalkozásokra vonatkozó rész újbóli tárgyalása végett visszaadott az illetékes bizottságnak.

Fegyelmi és címbitorlási ügyek tárgyalása után a választmány tagfelvételi kérvényeket intézett el.

Szőcs Jenő választmányi tag indítványára választmány megbízta az elnökséget, hogy egyes szénvizsgálatoknak külföldön történt elvégeztetése okai iránt, illetékes helyen tájékozódjék.

Tagfelvétel. A Budapesti Mérnöki Kamara választmánya az alább felsorolt kérelmezőket a Kamara tagjai sorába felvette:

a) *1924. évi szeptember hó 12-én tartott ülésen: Gabos* Oszkár, sz. 1873, okl. építész, budapesti lakos;

b) *1924. évi november hó 26-án tartott ülésén: Hickisch* Rezső, sz. 1876, (70. §.), budapesti lakos;

c) *1924. évi december hó 10-én tartott ülésén: Antalffy* Ferenc, sz. 1884, kataszteri mérnök, debreceni, — *Bachrach* Arnold, sz. 1881, okl. építész, győri, — *Barta* Károly, sz. 1897, okl. mérnök, budapesti, — *Boszrucker* Lajos, sz. 1873, építőmester (70. §.), budapesti, — *Büchler* Mór, sz. 1884, okl. mérnök, esztergomi, — *Csanak* József, sz. 1887, okl. építész, debreceni, — *Edelényi* (Hilmler) Dezső, sz. 1875, okl. építész, budapesti, — *Epstein* Rezső, sz. 1875, okl. mérnök, budapesti, — *Faragó* Zsigmond, sz. 1862, kataszteri mérnök, budapesti, — *lovag Fehrentheil Gruppenberg* László, sz. 1896, okl. mérnök, veszprémi, — *Fischer* Mór, sz. 1857, mérnök (70. §.), budapesti, — *Gáthy* Zoltán, sz. 1894, okl. építész, dorogi, — *Hajnal* Sándor, sz. 1880, okl. mérnök, budapesti, — *Halász* Lipót, sz. 1876, okl. mérnök, egri, — *Héjj* Gyula, sz. 1894, okl. építész, veszprémi, — *Istók* Zoltán, sz. 1896, okl. építész, makói, — *Kalmár* (Kohn) Jenő, sz. 1892, okl. mérnök, szarvasi, — *Kékessy* Gyula, sz. 1874, kat. mérnök, győri, — *Klug* Frigyes, sz. 1867, okl. mérnök, budapesti, — *Kunvári* Menyhért, sz. 1874, okl. mérnök, budapesti, — *Lack* János, sz. 1878, építőmester (70. §.), budapesti, — *Ländler* Dezső, sz. 1878, okl. mérnök, kaposvári, — *Lénárt* István, sz. 1864, kat. mérnök, debreceni, — *Märtz* Mátyás, sz. 1883, okl. építész, pécsi, — *Mongyi* János, sz. 1889, kat. mérnök, egri, — *Palinay* Győző, sz. 1876, okl. építész, budapesti, — *Pátkay* Pál, sz. 1881, kat. mérnök, budapesti, — *Petényi* Oszkár, sz. 1897, okl. mérnök budapesti, — *Philipp* János, sz. 1843, (70. §.), homokszentgyörgyi, — *Pintér* Oszkár, sz. 1876, okl. mérnök, budapesti, — *Sachsel* Jenő, sz. 1889, okl. mérnök, budapesti, — *Schömer* Ferenc, sz. 1859 (70. §.), budapesti, — *Simon* Norbert, sz. 1871, okl. mérnök, budapesti, — *Szenes* Kornél, sz. 1883, kat. mérnök, győri, — *Tóth* Zoltán, sz. 1895, okl. mérnök, buudapesti, — *Városy* Aladár, sz. 1872, okl. építész, budapesti, — *Vermes* Jenő, sz. 1860 (70. §.), budapesti, — *Vidor* Emil, sz. 1867, okl. építész (69. §.), budapesti, — *Weinréb* György, sz. 1894, okl. építész, budapesti, — *Wichart* Ferenc, sz. 1881, építőm., (70. §.), bpesti lakos.

A felvételről szóló hirdetés dec. 22-én kifüggesztetett. *Nevezettek felvétele ellen* a Mérnöki Rendtartás 9. §-a értelmében a kifüggesztéstől számított 30 nap alatt, tehát 1925 évi január hó 21-én déli 12 óráig *a Kamara bármely tagja élhet fellebbezéssel a Mérnöki Tanácshoz.*

A felebbezés a Kamaránál nyujtandó be.

Egyleti közlemények

ZHUK JÓZSEF.
1871—1924.

A müegyetemen, bár nem tartozott szorosan kötelékébe, mindenki ismerte és mindenki szerette őt. 1894-ben nevezték ki a m. kir. államépítészeti hivatal kebeléből *Nagy Dezső* müegyetemi tanár mellé királyi segéd-

tásának kérdéseivel foglalkoznak. Az első kiadáshoz képest, melyet Közlönyünk 1923. évfolyamának 5/6. füzetében részletesen ismertettem, a második kiadás 72 lappal és 99 ábrával bővült. A tárgy felfogása és beosztása, néhány tisztán alaki átcsoportosítástól eltekintve, lényegileg nem változott. A bővülést részben egyes fejezetek részletesebb kidolgozása, részben azoknak az új szerkezeteknek az ismertetése foglalja le, amelyek az első kiadás megjelenése óta, a rohamos haladás útjait jelölik. Az előbbiek közül felemlíthetjük a kóbor áramokat, a vontatás elemi kérdéseit (ellenállás, tapadás, vonóerő stb.) és a villamos üzemű fővasutak gazdaságosságát tárgyaló fejezeteket, míg az utóbbiak közül az újabb és részben még csak tervbe vett hajtóművek (rúgózott rúdáttételek, folyadék közlőművek) ismertetése és az összesen 84 lapra terjedő mozdonyösszeállítás kiegészítése érdemelnek említést. Szerző gondos körültekintéssel igyekezett művének második kiadását a legkorszerűbb színvonalon tartani és ez — egy vonatkozástól eltekintve — sikerült is neki. Ez az egy pedig a rendszerkérdés, amelyben még mindig, az Ausztriában kifejtett úttörő tevékenységével magyarázható, de a világszerte megnyilvánuló törekvésekkel ellentétben álló, kivételesen merev álláspontot foglal el. (II. rész, 14, fej.).

Azt a felfogást, hogy a vasúti üzem más fogyasztókkal közös hálózatra nem kapcsolható, hogy feltétlenül külön vasúti távvezetékekre és erőművekre van szükség és hogy az 50 periodusú váltakozó áram vasutak villamosítására a priori alkalmatlan, ma már a német szakemberek sem vallják. Annál kevésbbé a többoldalú tapasztalatokra támaszkodó és így elfogulatlanabb angolok és amerikaiak, akik a mult év nyarán Londonban tartott Első Világ-Energia-Kongresszuson éppen ellenkezően egész határozottan annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy a fővasutak villamos üzemének szervesen bele kell illeszkednie az országos villamos energiatermelés és szétosztás rendszerébe, hogy ez az összekapcsolás mind a vasútra, mind az erőművekre csakis előnyökkel járhat és hogy éppen ezért mielőbb ki kell dolgozni a vasútvillamosítás egy olyan rendszerét, mely a közhasználatú 50 (ill. Amerikában 60) periodusú egyfázisú váltakozó áramnak a munkavezetéken való közvetlen felhasználását engedi meg. Reméljük, hogy a magyar próbaüzem azóta közzétett eredményei, amelyek e korszerű követelmények teljesíthetőségét sikerrel igazolták, a jövőben engedékenyebb álláspontra fogják hozni a jeles szerzőt is, akinek egyébként kiváló munkáját, éppúgy mint első alkalommal, most is legmelegebben ajánljuk kartársaink figyelmébe. *Verebélyi László.*

A Budapesti Mérnöki Kamara közleményei

Budapesti Mérnöki Kamara,
224/1925.

Meghívó

a Budapesti Mérnöki Kamara 1925. évi január hó 29-én csütörtökön délután 5 órakor a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet székházában (Budapest IV., Reáltanoda-utca 13—15. sz.) tartandó

rendkívüli (III.) közgyűlésére.

Tárgy: A székesfőváros törvényhatósági bizottságának ujjászervezéséről szóló 1924 : XXVI. t.-c. 13. §-a értelmében a Budapesti Mérnöki Kamara által eszközlendő jelölésre vonatkozó szabályzat.

Határozatképesség. A mérnöki rendtartás 16. §-a értelmében „A közgyűlés határozatképességéhez, választás eseteit kivéve, a Kamara tagjai legalább egy ötödének jelenléte szükséges. Határozatképtelenség esetén harminc napon belül új közgyűlés tartandó, amely a jelenlevők számára való tekintet nélkül határozhat."

Amennyiben esetleges határozatképtelenség folytán új közgyűles összehívása válnék szükségessé, ebben az esetben az új közgyűlést a Budapesti Közlöny január 30-án megjelenő számában való hirdetés útján, január hó 31-én, szombaton d. u. ½5 órára fogjuk összehívni.

Kelt Budapesten 1925. évi január hó 19-én.

Thoma Frigyes s. k.
titkár.

Herrmann Miksa s. k.
elnök.

A Mérnöki Kamara választmányának 13. üléséből. A választmány január hó 12-én tartott ülésében tudomásul vette az elnökségnek *Szőts Jenő* választmányi tag által felvetett kérdésére adott válaszát, mely szerint egyes szénvizsgálatoknak külföldön történt elvégeztetése az érdekelt szakmabeli külföldi cég kérelmére történt minden díjazás nélkül, amely cég e szeneket különleges eljárása szerint saját gyakorlati kísérleti telepén vizsgálta meg az energiagazdálkodás szempontjából nagyjelentőségű melléktermék-kinyerésre vonatkozólag, tájékozást szerzendő arra nézve, hogy szeneink a cég eljárása szerint való feldolgozásra mily mértékben alkalmasak. Ezek a vizsgálatok tehát nem magyar részről adott megbízásból történtek. Egyébként a hazai szeneket a Műegyetem, valamint a Fővárosi Gázművek laboratóriumi és gyakorlati kísérletek útján vizsgálják és az eredmények annak idején közzététetnek.

Hoepfner Guidó javaslatára a választmány megbízta a Kamara Elnökét azzal, hogy a forgalmiadó-ellenőröknek ama követelései ellen, hogy a Mérnöki Kamara tagjai forgalmiadó-könyvüket lakásuktól vagy irodájuktól való távollétük esetén alantas személyzetük útján is hozzáférhetővé tegyék és ezzel közvetve egész pénzügyi helyzetüket illetéktelenek előtt feltárják, — orvoslást keressen.

A választmány az *Alpár Ignác* építész születése 70-ik évfordulóján rendezett ünnepségen való képviseletével *Herrmann Miksa* elnököt és *Medgyaszay István* pénztárost bízta meg, továbbá a választmány tagjainak figyelmébe ajánlotta Lósy Schmidt Ede, a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet könyvtárosának január 22-én az Egyletben tartandó, s a mérnöki rendtartás történeti fejlődését érintő előadását.

Jóváhagyólag tudomásul vette a választmány, hogy *Haider Henrik* győri lakos, alkalmazott erdőmérnök két kisebb mérnöki megbízást vállalt, továbbá megengedte, hogy *Józsa Jenő* államgépgyári mérnök szakértői megbízást vállaljon. Mindkét esetben a törvényes kamarai illeték lefizetése mellett. Figyelembe vette a választmány azt is, hogy nevezettek tagfelvétele folyamatban van.

A választmány az igazságügyminisztérium által a bíróságok előtt való szakértői működés szabályozása tárgyában kiadandó rendelet tervezetének tárgyalására *Szentgáli Antal* vezetése alatt *Czillinger János, Henrich Victor, Hoepfner Guidó, Szőcs Jenő* és a tisztikar egyes tagjaiból álló bizottságot küldött ki.

A Kamara *Ügyésze* megbízást kapott, hogy a Kamarának bejelentett jogtalan magángyakorlat folytatásáért a kihágási eljárást megindíttassa.

Pénztáros előzetes jelentése és javaslata alapján a választmány megbízta a pénzügyi bizottságot, hogy az 1924 évi zárószámadásokat átvizsgálja és erről jelentést tegyen.

Az ország vízügyeinek gondozása terén mutatkozó aggályos jelenségek dolgában előterjesztett javaslatra a választmány elhatározta, hogy felterjesztéssel fordul a földmívelésügyi miniszterhez a vízügyek igazgatása egyes szervezeti kérdéseinek, továbbá a vízügyi mérnökök érvényesülésének és előrehaladásának terén fennálló bajok orvoslása érdekében, továbbá, hogy e felterjesztésre a miniszterelnök úr figyelmét is felhívja. Az ügynek a választmány nevében való gondozására a Kamara *Elnöke* és *Rohringer Sándor* választmányi tag nyertek megbízást.

Zsigmondy Dezső által felvetett kérdésre a választmány tudomásul vette, hogy a minősítési törvény módosításának kieszközlését a Kamara vezetősége a közelebbi jövő feladatai között nyilvántartja.

Az országos vízügyi igazgatásra és mérnökeire vonatkozó felterjesztés. A Kamara választmányának 13-ik ülésében az országos vízügyi igazgatással kapcsolatban elfogadott felterjesztésben a választmány a következő konkrét kérelmeket, illetve javaslatokat terjeszti az illetékes tényezők elé:

1. A földmívelésügyi minisztérium gondozása alatt álló vízgazdasági ügyek közül mindazok, amelyek némi jogi vonatkozásuk mellett általában műszaki természetűek, utaltassanak át a műszaki főosztály intézkedési körébe.

2. A vízügyi mérnökök az egyes rangosztályokba és fizetési fokozatokba ugyanolyan százalékos arányban soroztassanak be, mint a földmívelésügyi minisztérium fogalmazói státusába tartozó tiszviselők, és mindazok az érdemes mérnökök, akik ezzel a beárányosítással nem jutnának bele abba a fizetési osztályba, amelyben a velük egyenlő számú szolgálati évekkel bíró fogalmazó-tisztviselők vannak, ezért más megfelelő módon kárpótoltassanak.

3. Minthogy a vízi mérnökökre előmenetelük tekintetében fennálló sérelmes helyzet úgy állhatott elő, hogy a mérnöki kar befolyását a fenti két pontban érintett szervezési és előléptetési kérdések tárgyalása során

nem érvényesíthette, a jövőre nézve kérjük annak biztosítását, hogy ilynemű intézkedések a vizügyi mérnöki karral egyetértésben állapíttassanak meg.

A Mérnöki Rendtartás büntető rendelkezéseinek végrehajtása. Az 1923 : XVII. törvénycikk VII. címében foglalt büntető rendelkezések a törvény 67. §-ában a következőket tartalmazzák:

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el

1. az, aki „mérnök" címet, vagy a képzettség közelebbi megjelölésére szolgáló rokon címet (M. R. 1. §.), vagy megtévesztésre alkalmas hasonló címet jogosulatlanul használ;

2. az a mérnök, aki a törvénynek a följegyzések vezetésére és a megbízók iratainak megőrzésére vonatkozó rendelkezéseit megszegi (M. R. 31. §.);

3. a köz- vagy magánalkalmazásban álló az a mérnök, aki e törvény rendelkezései ellenére végez mérnöki munkálatokat (M. R. 3. és 29. §.);

4. az, aki a kamara tagjainak fenntartott mérnöki feladat teljesítését jogosulatlanul elfogadja, vagy ilyenekkel jogosulatlanul keresetszerűen foglalkozik (M. R. 3. §.);

5. az, aki a mérnökök vagy a mérnökhelyettesek törzskönyvébe való felvétel céljából tudva hamis vagy hamisított okiratot vagy egyéb valótlan adatot használ, vagy ilyenek használatát megkísérli (M. R. 1., 7., 69. és 70. §§.).

A 68. §. a kihágások büntetésére nézve a büntetőjogi értékhatárok ez idő szerint érvényben álló felemelésének* figyelembevételével a következőképen rendelkezik:

A 67. §. 1—3. pontjaiban meghatározott kihágás büntetése 5,000.000 koronáig terjedhető pénzbüntetés; a 4. pontban meghatározott kihágás büntetése 15 napig terjedhető elzárás és az egész munkáért díjszabásszerűen megállapítandó összegig terjedhető pénzbüntetés; az 5. pontban meghatározott kihágás büntetése pedig egy hónapig terjedhető elzárás és 10,000.000 koronáig terjedhető pénzbüntetés.

Ha valaki a 67. §-ban meghatározott valamely kihágás miatt már büntetve volt, és a büntetés kiszabásának jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül ujból ily kihágást követ el, annak büntetése az 1—3. pontok alá eső kihágások esetében 15,000.000 koronáig terjedhető pénzbüntetés; a 4. pont alá eső kihágás esetében egy hónapig terjedhető elzárás és az egész munkáért díjszabásszerűen megállapítandó összeg kétszereséig terjedhető pénzbüntetés; az 5. pont alá eső kihágás esetében két hónapig terjedhető elzárás és 20,000.000 koronáig terjedhető pénzbüntetés.

A 67. §-ba ütköző kihágások miatt az eljárás a kir. járásbíróságok hatáskörébe tartozik. Az eljárásról az illetékes kamarát értesteni kell, amely magát az eljáráson ügyésze által képviselteti, aki a sértett jogait gyakorolhatja.

A 67. §-nak, valamint a jelen §. első két bekezdésének rendelkezéseit a katonai büntető bíráskodásnak alávetett egyénekkel szemben is megfelelően alkalmazni kell. (1912 : XXXII. és 1912 : XXXIII. t.-c. 7. §. 2. bekezdése.) Az eljárásra a katonai bíróságok a hivatottak.

A Kamara megkezdte a mérnöki címhasználat és a mérnöki gyakorlat terén elkövetett kihágások üldözését. A választmány határozatainak végrehajtásaképen a Kamarának bejelentett nagyobb számú címbitorló ellen kérte az illetékes kir. járásbíróságnál a kihágási eljárás megindítását, nemkülönben a jogosulatlan megángyakorlattal elkövetett kihágás megtorlását is.

Amidőn a Kamara egyfelől ezúton figyelmeztet a Mérnöki Rendtartás rendelkezései megszegésének következményeire, — másfelől felhívja a Kamara tagjait, hogy a Rendtartásba ütköző, bizonyítható kihágásokat kellő adatokkal felszerelve, hivatalos formában, a Kamarának bejelentsék.

A Kamara új tagjai. A Budapesti Mérnöki Kamara választmánya által felvett alábbi tagokra nézve a törvényes felebbezési határidő alatt felebbezés nem adatván be, ezek felvétele jogerőre emelkedett. Új tagok tehát 1925 január 21-től:

Antalffy Ferenc, sz. 1884, kataszteri mérnök, debreceni, — *Bachrach Arnold*, sz. 1881, okl. építész, győri, — *Barta Károly*, sz. 1897, okl. mérnök, budapesti, — *Boszrucker Lajos*, sz. 1873, építőmester (70. §.), budapesti, — *Büchler Mór*, sz. 1884, okl. mérnök, esztergomi, — *Csanak József*, sz. 1887, okl. építész, debreceni, — *Edelényi (Himler) Dezső*, sz. 1875, okl. építész, budapesti, — *Epstein Rezső*, sz. 1875, okl. mérnök, budapesti, — *Faragó Zsigmond*, sz. 1862, kataszteri mérnök, budapesti, — *lovag Fehrentheil Gruppenberg László*, sz. 1896, okl. mérnök, veszprémi, — *Fischer Mór*, sz. 1857, mérnök (70. §.), budapesti, — *Gabos Oszkár* sz. 1873, okl. építész, budapesti, — *Gáthy Zoltán*, sz. 1894, okl. építész, dorogi, — *Hajnal Sándor*, sz. 1880, okl. mérnök, budapesti, — *Halász Lipót*, sz. 1876, okl. mérnök, egri, — *Héjj Gyula*, sz. 1894, okl. építész, veszprémi, — *Hickisch Rezső*, sz. 1876 (70. §.), budapesti, — *Istók Zoltán*, sz. 1896, okl. építész, makói, — *Kalmár (Kohn) Jenő*, sz. 1892, okl. mérnök, szarvasi, — *Kékessy Gyula*, sz. 1874, kat. mérnök, győri, — *Klug Frigyes*, sz. 1867, okl. mérnök, budapesti, — *Kunvári Menyhért*, sz. 1874, okl. mérnök, budapesti, — *Lack János*, sz. 1878, építőmester (70. §.), budapesti, — *Ländler Dezső*, sz. 1878, okl. mérnök, kaposvári, — *Lénárt István*, sz. 1864, kat. mérnök, debreceni, — *Märtz Mátyás*, sz. 1883, okl. építész, pécsi, — *Mongyi János*, sz. 1889, kat. mérnök, egri, — *Palinay Győző*, sz. 1876, okl. építész, budapesti, — *Pátkay Pál*, sz. 1881, kat. mérnök, budapesti, — *Petényi Oszkár*, sz. 1897, okl. mérnök, budapesti, — *Philipp János*, sz. 1843 (70. §.), homokszentgyörgyi, — *Pintér Oszkár*, sz. 1876, okl. mérnök, budapesti, — *Sachsel Jenő*, sz. 1889, okl. mérnök, budapesti, — *Schömer Ferenc*, sz. 1859 (70. §.), budapesti, — *Simon Norbert*, sz. 1871, okl. mérnök, budapesti, — *Szenes Kornél*, sz. 1883, kat. mérnök, győri, — *Tóth Zoltán*, sz. 1895, okl. mérnök, budapesti, — *Városy Aladár*, sz. 1872, okl. építész, budapesti, — *Vermes Jenő*, sz. 1860 (70. §.), budapesti, — *Vidor Emil*, sz. 1867, okl. építész (69. §.), budapesti, — *Weinréb György*, sz. 1894, okl. építész, budapesti, — *Wihart Ferenc*, sz. 1881, építőmester (70. §.), budapesti lakos.

Tagfelvétel. A Budapesti Mérnöki Kamara 1925 január 12-én tartott választmányi ülésén a Kamara tagjai sorába felvette az alábbi kérelmezőket:

Alpár Ignác, sz. 1855, építész (70. §.), budapesti, — *szentannai Almássy Dezső*, sz. 1890, okl. mérnök, budapesti, — *Dömény Ede*, sz. 1884, okl. mérnök, budapesti, — *Ehrlich Mihály*, sz. 1886, okl. mérnök, budapesti, — *Friedrich István*, sz. 1883, okl. gépészmérnök, budapesti, — *Herczegh Sándor*, sz. 1878, kat. mérnök, budapesti, — *Hubay Ferenc*, sz. 1895, okl. mérnök, szolnoki, — *ifj. Kuzmik Pál*, sz. 1894, okl. gépészmérnök, budapesti, — *Kendoff Antal*, sz. 1880, malomszakértő (70. §.), budapesti, — *Lábas Endre*, sz. 1878, okl. gépészmérnök, budapesti, — *Liszer Dávid*, sz. 1881, okl. mérnök, nagykállói, — *Mészáros Zoltán*, sz. 1885, okl. mérnök, mezőtúri, — *Neumann Zsigmond*, sz. 1882, okl. gépészmérnök, budapesti, — *Pattloch Károly*, sz. 1866, műszaki felügyelő (70. §.), gyöngyösi, — *Petró István*, sz. 1895, okl. gépészmérnök, budapesti, — *Rácz Lajos*, sz. 1881, kat. mérnök, győri, — *Skala Vincze*, sz. 1872, kat. mérnök, győri, — *Simon József*, sz. 1892, kat. mérnök, egri, — *Szabó Gyula*, sz. 1891, üzemvezető (70. §.), szombathelyi, — *Szesztay Sándor*, sz. 1883, okl. mérnök, budapesti, — *Szekeres Sámuel*, sz. 1883, okl. mérnök, budapesti, — *Takács Ferenc*, sz. 1886, kat. mérnök, győri, — *Treufeld Ferenc*, sz. 1888, okl. mérnök, szegedi lakosokat.

A felvételről szóló hirdetés 1925 évi január hó 20-án kifüggesztetett.

Nevezettek felvétele ellen a mérnöki rendtartás 9. §-a értelmében a kifüggesztéstől számított 30 nap alatt, tehát 1925 évi február hó 19-én déli 12 óráig *a Kamara bármely bejegyzett tagja élhet fellebbezéssel a Mérnöki Tanácshoz.*

A fellebbezés a Kamaránál nyujtandó be.

A Kamara elhalálozott tagjai. A Mérnöki Rendtartás 12. §-a harmadik bekezdésének megfelelően — utólagosan befutott hivatalos jelentések alapján — a Kamara tagjai sorából elhalálozás folytán töröltettek:

Raisz Gusztáv Dezső gépészmérnök, diósgyőri lakos 1924 július 14-i, — *Petrich Béla* mérnök, sátoraljaújhelyi lakos július 25-i, — *Hecht Berthold* gépészmérnök, budapesti lakos augusztus 10-i, — *Masztics Gusztáv* erdőmérnök, gödöllői lakos augusztus 28-i, — *Perneczky Lajos* mérnök, szombathelyi lakos 1925 január 10-i hatállyal.

Sajtóhibahelyesbítés. A „Közlöny" ez évi január 11-i számában a 10. oldalon a „Tagfelvétel" című hirdetményben *„Langer Alajos*, 1884, téglagyári szakértő (70. §.) budapesti" — lakos áll, ez *„Langer Lajos*, 1884, téglagyári szakértő (70. §.) budapesti" — lakosra helyesbítetik.

* A törvényben megszabott pénzbüntetések összegei ötszázszoros értékükre emeltettek.

KIR. MAGYAR EGYETEMI NYOMDA BUDAPEST. — SZABÓ T. ISTVÁN.

24

Kicédulázva 1957.
→ Nyitra.

K

KÉPKIÁLLITÁS NYITRÁN

KATALOGUS.

Ára 50 fillér.

A kiállitás tiszta jövedelme részben a nyitrai háziezred elesett hőseinek özvegyeit és árváit segitő alap, részben a nyitrai Vasturul alap javára fordittatik.

NYOMATOTT HERMES KÖNYVNYOMDÁBAN NYITRÁN 1916. I.

A SZOBROK JEGYZÉKE.

A KÉPEK JEGYZÉKE.

Előcsarnok:

Pongrácz Sigfrid Szent György
gypsz öntvény eladó 500 K

Lányi Dezső D. úrasszony képmása
márvány magánt.

„ Fáradtan hazafelé
bronz magánt.

Nagy terem:

Lányi Dezső Ujházy mester
magyar márvány
A szépművészeti muzeum tulajdona.

„ Hegedüs Gyula
gypsz eladó 300 K

„ Női akt
márvány
A szépművészeti muzeum tulajdona.

Vas György Krisztus
gypsz öntvény eladó 100 K

Lányi Dezső Leopárd
bronz magánt.

„ Bölény
bronz eladó 300 K

Kis terem:

Holló Barnabás Tépett lobogó
bronz eladó 120 K

Lányi Dezső Leda
bronz eladó 400 K

„ Gyöngyike
márvány magánt.

„ Nehéz muuka után
bronz magánt.

Tóth István Madonna
gypsz öntvény eladó 300 K

Vitrina:

Istók János	Jókai Mór	
	bronz eladó	200 K
„	Tisza Kálmán	
	ezüst plakett	150 K
„	Ghyczy Kálmán	
	ezüst plakett	150 K
Pastyinszky M.	Bucsu	
	szines porcellán eladó	28 K
„	Menyecske	
	szines porcellán eladó	15 K
„	Menyecske	
	sárga porcellán eladó	11 K
„	Juhász a fiával	
	szines porcellán eladó	17 K

Emeleten:

Gajdátsy Ferencz	Női akt.	
	gyps szobor eladó	1000 K
Sardinecz Ferencz	Vasárnap délután	
	terakotta eladó	40 K
„	Hamutartó	
	viaszk mintá eladó	5 K
„	Kis gyermek alak	
	gypsz	magánt.
„	Edith	
	gypsz	magánt
„	Öreg asszony	
	gypsz	magánt
„	Somogyi asszony	
	gypsz	magán
„	fiatal kisleány	
	terakotta	magánt.

17.	**Mészöly Géza**	Tájkép olajf.	magánt.
18.	—	Tájkép tanulmány olajf.	magánt.
19.	**Olgyai Ferenc**	Falusi udvar olajf.	magánt.
20.	**Baditz Ottó**	Falu részege olajf.	magánt.
21.	**Mihálik Dániel**	Tájkép olajf.	magánt.
22.	**Pálya Celesztin**	Talyigás ló olajf.	magánt.
23.	**Pironcsák Antal**	Hajó az Adriai tengeren olajf. eladó	150 K
24.	**Glatter Ármin**	Fekvő nő olajf.	magánt.
25.	**Rottman Mozart**	Érdekes levél olajf.	magánt.
26.	**Edvi Illés Aladár**	Szamár fogat olajf	magánt.
27.	**Mányai József**	Város részlet olajf.	magánt.
28.	**Pironcsák Antal**	Halász bárkák olajf. eladó	200 K
29.	„	Gőzhajó olajf. eladó	200 K
30.	**Kupeczky János**	Pérfi arckép olajf.	magánt.
31.	—	Madonna olajf.	magánt.
32.	—	Szt. Szorád olajf.	magánt.

1.	**Belányi Viktor**	Női arckép olajf. eladó	1000 K
2.	„	Csendélet álarcokkal olajf. eladó	300 K
3.	„	Férfi arckép. olajf.	magánt.
4.	„	Női arckép olajf. eladó	300 K
5.	„	Honvéd olajf. eladó	200 K
6.	**Pongrácz Károly**	Téli tájkép olajf.	magánt.
7.	**Wolf Károly**	Kandalló mellett olajf.	magánt.
8.	**D. Székely Andor**	Lőcsei vásár olajf. eladó	250 K
9.	**Olgyai Ferencz**	Pipacsos táj olajf.	magánt.
10.	**Boem Ritta**	Virágos udvar olajf.	magánt
11.	**André Rezső**	Nyári napsütésben olajf. eladó	450 K
12.	**Neográdi Antal**	Téli táj olajf.	magánt.
13.	**Magyar Manheimer Gusztáv**	Tanulmány kép olajf.	magánt.
14.	**Zador István**	Interieur olajf.	magánt.
15.	**Lyka Károly**	Gyuro olajf.	magánt.
16.	**Ferraris Artur**	Hindu vezér olajf.	magánt.

61.	—	Krisztus relief.	magánt.
62.	—	Arckép olajf.	magánt.
63.	**Müller**	Arckép olajf.	magánt.
64.	—	Bányász tiszt olajf.	magánt.
65.	**Moritz v. Schvind**	Compasitio ceruza rajz.	magánt
66.	—	Hollandi virág csendélet olajf.	magánt.
67.	**Palinka**	Férfi arkép kutyával olajf.	magánt
68.	—	Szürke ló olajf.	magánt
69.	**A. Feyen Perin**	A tánc	
70.	—	Arckép olajf.	magánt.
71.	**Izabey**	Tájkép olajf.	magánt.
72.	**Moriz v. Schvind**	Compasitio ceruza rajz	magánt.
73.	—	Empire hölgy olajf.	magánt.
74.	—	Férfi arckép vizf.	magánt
75.	**André Rezső**	Kévék olajf. eladó	200 K
76.	„	Orosz fogoly (vázlat) olajf. eladó	100 K

77. **André Rezső** Heroldok
tusrajz eladó 100 K

78. „ Szt. Márton comp. vázlat
pastell magánt.

79. „ Trencséni vár
olajf. eladó 150 K

80. „ Őszi rózsák
olajf. eladó 359 K

81. „ Stiriai trén oszlop a mozmozgositáskor
tusrajz magánt.

82. „ Szent György
pastell magánt.

83. „ Kora tavasz
olajf. eladó 200 K

84. „ János
olajf. eladó 200 K

85. „ Vadász csoport tanulmány egy történelmi ünnepélyről Gmündenben
aqua. tinta eladó 120 K

86. **Dobai Székely Andor**
A Liz folyó mentén
vizf. eladó 500 K

87. „ Ypern
vizf. eladó 500 K

88. „ Niuporti részlet
vizf. eladó 500 K

89. „ Furnes
vizf. eladó 500 K

33.	**Cuidó Réni**	Madonna olajf.	magánt.
34.	—	Tintorettó kopia olajf.	magánt.
35.	—	Krisztus olajf.	magánt.
36.	**Canon**	Öreg hegedüs olajf.	magánt
37.	**Voss**	Férfi arckép 1624-ből. olajf.	magánt
38.	**Murillo**	Szt. János olajf.	magánt
39.	**Teniers**	Korcsmai jelenet olajf.	magánt
40.	**Fidancza**	Piaeztta olajf.	magánt.
41.	**Vényx**	Iramszarvas és leopárdok küzdelme olajf.	magánt
42.	**Tiepoló**	Fortuna olajf.	magánt
43.	**Tenniers**	Kártyázók dlajf.	magánt
44.	**Manyoky Ádám**	Br. Jeszenák Pál arcképe. olajf,	magánt
45.	**E. Ender**	Eszterházy gróf arcképe olajf.	magánt.
46.	—	Pérfi arckép olajf.	magánt
47.	—	Br. Haller Lizette olajf.	magánt

48. — Virág csendélet
olajf. magánt.

49. ~~E. Ender~~ Esterházy grófnő arcképe
olajf. magánt.

50. — Biedermayer női arckép
olajf. magánt

51. **Br. Mednyánszky László** Tavas táj
olajf. magánt.

52. **Jannin** Csendélet
olajf. magánt

53. **Br. Mednyánszky L.** Tájkép
olajf. magánt

54. **Rippl Rónai József** Korcsmai jelenet
olajf. magánt.

55. **Munkácsi Mihály** Paraszt fej
olajf. magánt.

56. ~~Díaz~~ Tájkép
olajf. magánt.

57. **Br. Mednyánszky L.** Esti hangulat
olajf. magánt

58. **Lotz Károly** Asztagolás
olajf. magánt

59. **Pettenkofer** Genre
olajf. magánt.

60. — Arckép
olajf. magánt.

119. **Pironcsák** Sajtgyártás
olájf. eladó 300 K

120. **Andre Rezső** Japán csendélet
olajf. eladó 100 K

121. „ Tanulmány
szinezett rajz magánt.

122. **Albrecht Dürer** Fürdői jelenet
fametszet magánt.

123. **Pironcsák** Női akt. tanulmány
olajf. eladó 200 K

124. **Andre Rezső** Utca részlet zászló diszben Ömündenben
aqua tinta rajz eladó 120 K

125. „ Kecske nyáj
színes fametszet eladó 30 K

126. **Székely Andor** Nieporti harang torony
aquarel eladó 500 K

127. „ Ipres
aguarel eladó 350 K

128. „ Reggel Brugesben
aquarel eladó 500 K

129. „ Ipresi utca
vizf. eladó 500 K

130. „ Amiens
aquarel eladó 500 K

131. „ Gent
aguarel eladó 400 K

132. „ A Duna melletti Krems
aquarel eladó 250 K

133. „ Dixmuinden
aguarel eladó 1000 K

134. **Dobai Székely** Csendélet
Andor
olajf. eladó 400 K

135. „ Tót leányok
olajf. eladó 150 K

136. „ Orgona virágok
olajf. eladó 400 K

137. „ Nieuport I-II
olajf. eladó 400 K

138. „ Napsugaras kertben
olajf. eladó 400 K

139. „ ~~Nieuport~~
olajf. eladó 300 K

140. „ Körhinta
olajf. eladó 300 K

141. „ Apacs tanya Párisban
tempera eladó 500 K

142. „ Nieuporti kikötő
olajf. eladó 600 K

143. „ Passau
olajf. eladó 500 K

144. „ Csendélet japán babával
olajf. eladó 400 K

145. „ Lágymányosi halász csárda
olajf. eladó 300 K

146. „ Dixmuindeni utca
olajf. eladó 300 K

147. „ Arckép
olajf. magánt

148. „ Óbudai hajó
olajf. eladó 100 K

149. **Pongrácz Károly** Tájkép
olajf. magánt

90.	„	Ostende vizf. eladó	690 K
91.	„	Quernay vizf. eladó	250 K
92.	„	Vasárnap Audenardeban (Belgium) vizf. eladó	1000 K
93.	„	Krems (Duna mellett) vizf. eladó	250 K
94.	**Albrecht Dürer**	Herkules fametszet	magánt.
95.	**Andre Rezső**	Tábori lelkész ceruza rajz eladó	80 K
96.	„	Esti hangulat aqua tinta rajz eladó	100 K
97.	„	Jelenet történelmi ünnepélyről Gmündenben. Színház egy rom udvarban aqua tinta rajz eladó	199 K
98.	„	Trencséni lóvásár toll rajz	magánt.
99.	„	Sakk játszma szén rajz eladó	80 K
100.	„	Hajnalban aqua tinta rajz eladó	80 K
101.	**Bolányi Viktor**	Fürdő után (vázlat) olajf.	magánt.
102.	„	Piéta rajz eladó	30 K
103.	„	Csendélet olajf. eladó	100 K

104. „ Délután
kréta rajz eladó 50 K

105. **Andre Rezső** Vázlatok
ceruza rajz eladó 80 K

106. **Sramm** Lányi szobrász munkában
szinezett ceruza rajz magánt

107. **Belányi Viktor** Csendélet
olajf. eladó 100 K

108. „ Napraforgók
olajf. magánt

109. „ Trencséni rom részlet
ceruza rajz eladó 50 K

110. **Andre Rezső** Jelenet egy történelmi ünnepélyről Gmündenben. Markotányos
aqua tinta rajz. eladó 150 K

111. **Hary** Velence
olajf. magánt.

112. **Belányi Viktor** Vázlat
toll rajz eladó 30 K

113. „ Falu részlet
olajf. eladó 50 K

114. „ Falu részlet
ecset rajz eladó 30 K

115. „ Csendélet
olajf. eladó 150 K

116. „ Tanulmányfő
ecset rajz eladó 50 K

117. „ Tanulmány
ecset rajz eladó 40 K

118. **Andre Dezső** Esküvő a szük utcában
aqua. tinta rajz eladó 300 K

185. — Szt. Benedek
olajf. magánt.

183. **Havelné** Tájkép
kréta rajz magánt.

184. **Neogrády Antal** Kötő leány
vizf. magánt.

185. „ Falusi udvar
vizf. magánt.

186. **Lányi Dezső** Karikatura
ceruza rajz magánt.

187. **Kis Lajos** Falusi utca
vizf. magánt.

188. — Török táj
nyomat selyemre magánt.

189. **Neogrády Antal** Buza földekön
vizf. magánf.

190. **Lányi Dezső** Arckép tanulmány
kréta rajz magánt.

191. **Compton** Cortina a Monte Cristalloval
vizf. magánt.

192. **Lányi D.** Katonai suszterek
kréta rajz magánt.

193. **Székely Andor** Ruhaszárítók
linóleum metszet eladó 59 K

194. **Sramm** Lányi Dezső arcképe
ceruza rajz magánt.

195. „ Lányi Dezső arcképe
ceruza rajz magánt.

196. **Belányi Viktor** Városrészlet Trencsénből
tusrajz eladó 30 K

197. „ Tanulmány fej
pastell eladó 100 K

198. **André Rezső** Tájkép
pastell eladó 100 K

199. **Belányi Viktor** Szines ablak tervezet
vizf. eladó 50 K

200. **Lányi Dezső** Karikatura
ceruza rajz magánt.

201. **Székely Andor** Toilette
linóleum metszet eladó 30 K

202. **André Rezső** Lábadozó katonák
ceruza rajz eladó 20 K

203. **Neogrády Antal** Tájkép
olajf. magánt

204. **Rajzó Miklós** Roskoványi püsp. arcképe
olajf. magánt.

205. **Esenhut Fer.** után
Alvó bajadér
olajf. magánt.

206. — Park részlet
olajf. magánt.

207. **Pongrácz Károly**
Ghymes vára
olajf. magánt.

208. — Bretagnei parasztok
olajf. magánt.

209. **Zorkóczy** Patak partján
olajf. magánt

210. **Bosznay István** Mocsár
olajf. magánt.

211. **Bihari Sándor** Genre
olajf. magánt.

212. **Oppel Magda** Rózsák
vizf. magánt.

150. **Csabai Uy Géza** Görögdinnyés csendélet
olajf. eladó 200 K

151. „ Likőrös csendélet
olajf. eladó 150 K

152. **André Rezső** Tiszti szolga (vázlat)
olajf. eladó 200 K

153. **Csabai Uy Géza** Fekvő nő esti hangulatban
passtel eladó 160 K

154. „ Csendélet az éjeli szekrényen
olajf. eladó 200 K

155. „ Honvéd a levélirás előtt
olajf. eladó 100 K

156. „ Nyári virágok
olajf, eladó 350 K

157. „ Fehér edények
olajf. eladó 250 K

158. „ Csendélet mézzel és tojással
olajf. eladó 200 K

159. **Kallós A.** Férfi arckép
olajf. magánt.

160. **Csabai Uy Géza** Aranyos edények
olajf. eladó 250 K

161. „ Minatür antik butorok
(természetes nagyságban)
olajf. eladó 250 K

162. „ Egy cserép muskátli
olajf. eladó 80 K

163. „ Sárga dinye
pastell eladó 100 K

164. „ Érdekes levél
pastell eladó 160 K

165. „ Aranyos edények kék teritőn
olaji. eladó 159 K

166. **Belányi Viktor** Cigány leány
olajf. eladó 400 K

167 „ Nyári lak
olajf. magánt.

168. **André Rezső** 15-ös honvéd baka
olajf. eladó 100 K

169. **Belányi Viktor** Férfi arckép
olajf. magánt.

170. „ Paraszt csendélet
olajf. eladó 170 K

171. **Pentelei Molnár János** Fehér edények
olajf. magánt.

172. **Tibor Ernő** Fürdő nők
olajf. magánt.

173. — Téli táj
olajf.

174. **Bosnay István** Tájkép
olajf. magánt.

175. **Belányi Viktor** Cinerariák
olajf. eladó 350 K

176. „ Arckép tanulmány
olajf. magánt.

177. „ 15-ös baka
olajf. eladó magánt.

178. „ Zúzan
olajf. magánt.

179. „ Madonna
olajf. eladó 600 K

180. „ Hiuság
olajf. eladó 400 K

181. — Szt. Zórád
olajf. magánt.

242. **Teleki S.** Paraszt szekér
olajf. magánt.

243. **Fischof D.** Korcsmai jelenet
olajf. magánt.

244. **Müller Cornélius** Tiroli genre
olajf. magánt.

245. **Rubovics M.** Tájkép
olajf. magánt.

246. — Tea csészék
olajf. magánt.

247. **Teleki S.** Aratók

248. — Hölgy történelmi viseletben
olajf. magánt.

249. **Beleznai** Utkereszt
olajf. magánt.

250. **Pironcsák** Gőzhajó
olajf. eladó 150 K

251. — Női arckép
olajf. magánt.

252. **Török L.** Lány csirkével
ezüst plaquet eladó 100 K

253. **Hollós J.** Kedvenc élelem
olajf. magánt

254. **Fischoff G.** Utca részlet
olajf. magánt

255. **Révész** Aggastyán
olajf. magánt.

256. **Bélaváry J.** Pásztor juhnyájával
aquarel magánt.

257. — Bibliai jelenet
bronz dombormű magánt

258. **Révész** Olvasó öregasszony
olajf. magánt.

259. **Belányi Viktor** Akt. tanulmány
vázlat eladó 20 K

260. **Farkas Rozsi** Portrait
olajf. magánt.

261. „ Portrait
tempera magánt

262. **Andre Rezső** Jelenet a nyitrai képkiállitáson
pastell magánt.

263. **Bassano** Tájkép pásztorfiuval
olajf, magánt.

264. **Garzia** Velence

265. „ „
olajfestmények magánt.

266. **Dallinger** Tájkép állatokkal
olajf. magánt

213. **Kosler Ferenc** Arab jós
olajf. magánt.

214. **Kern Herman** A fösvény
olajf. magánt.

215. **Tornai Gyula** Bizancy hercegnő
olajf. magánt.

216. — Tenger
olajf. magánt.

217. **Kallós Árpád** Paraszt
olajf. magánt.

218. **D. Fyard I.** Házmester és kutyája
olajf. magánt.

219. **Markó Károly** Kapri szigete
olajf. magánt.

220. **Kern Herman** Alkoholista
olajf. magánt.

221. ~~**Hollós J.**~~ Pipázó matróz
olajf. magánt.

222. ~~**Budinszky M.**~~ Orosz muzsikok
olajf. magánt.

223. **Tölgyes** Czigány leány
olajf. magánt.

224. **Müller Kornélius**
Haza felé
olajf. magánt.

225. **Temple J.** Haza felé
olajf. magánt.

226. — Ő felsége 19 éves korában
olajf. magánt.

227. — Ő felsége 3 éves korában
olajf. magánt.

228. **Holden Pál** Virág csendélet
olajf. magánt.

229. **Schurman Míksa**
Női arckép
olajf. magánt.

230. „ Éhes szamarak
olajf. magánt.

231. — Sakk matt
magánt.

232. **Br. Jeszenák Béla**
Tanulmány fel
olajf. magánt.

233. „ Tanulmány fej
olajf. magánt.

234. „ Tanulmány fej
olajf. magánt.

235. **Wladár E.** Tájkép
olajf. magánt.

236. **Schurmann Míksa**
Női arckép
olajf. magánt.

237. **Rippel F.** Nyitra 1856-ból
olajf. magánt.

238. **Róna J.** Tájkép
olajf. magánt.

239. **Kézdi Kovács** Esti hangulat
olajf. magánt.

240. **Rubovics M.** Téli táj
olajf. magánt.

241. — Eper csendélet
olajf. magánt.

A szőnyegeket és butordarabokat szívességből átengedték:

Bárány Pál úr
Gutwil Mária úrhölgy
Havel Józsefné úrnő
Gróf Nemes János úr
Polgármesteri hivatal
Verő Zsiga

A helyiségeket díszítő növényeket szívességből átengedték:

Jeszenszky Alajos úr
Polonyi János úr
és
Ripa Gottlieb kertészete

A függönyök, draperiák és a valódi perzsa szőnyegek KRAUSZ VILMOS és TÁRSA cég üzletéből valók és minden darab eladó.

A kiállított műtárgyakat szívességből átengedték:

Árpássy Imre úr
Bárány Pál ur
gr. Battyány József ur
Bellák József ur
dr. Ehrenfeld Gyula úr
özv. gr. Esterházy Jánosné úrnő
Fischof Gyula úr
Garai László úr
Gosztonyi Gyula úr
dr. Halasi Lipót úr
bo. Haupt-Stummer Lipót úr
Havel József úr
Jeszenszky Alajos úr
Juhász Sándor úr
Kaleta Máté úr
lovag Kneusel Herdliczka Károly úr
Kutvasser István úr
Langhammer Vince úr
gróf Nemes János úr
Nyitrai nagyszemenárium
Nyitrai székeskáptalani iroda
Ottó Arpád úr
dr. Pongrácz Géza úr
id. Pongrácz Kálmán úr
Schlésinger Lajos úr
Tenczer Gyula úr
Thuroczy János úr
Thuroczy Károly úr
Thuroczy Vilmos úr
Verő Artur úr
Verő Ferencz úr
Verő Zsiga úr